

next LLOBREGAT

Estiu al Baix 2026

EL KM 0 DE L'ANY

BAIX

ÉS AL BAIX

Som la capital metropolitana
de l'arquitectura i la destinació
de turisme de proximitat
més sostenible

Una producció

Amb el
suport de

LA VANGUARDIA

El contingut d'aquest Estiu al Baix 2026 Next Llobregat es va tancar el 16 de juny de 2026. Com a empresa periodística i, per tant, cultural, BCN Content Factory, editora de les capçaleres i el digital nextllobregat.cat, està especialitzada en la comarca del Baix Llobregat i l'Hospitalet. Practiquem un periodisme amb propòsit a la recerca de l'exemplaritat, les solucions i amb ambició prospectiva per aportar en el present i futur d'aquest territori idees, projectes i realitats. Des de BCN Content Factory, com a representants de la societat civil, contribuïm a reflexionar sobre un futur defensat per les persones protagonistes per ser líders en les seves activitats. Agraïm l'aportació dels joves periodistes que han col·laborat en fer possible aquesta publicació, així com la cessió d'algunes fotografies. Agraïríem també la comunicació de qualsevol errada via correu electrònic a: info@nextllobregat.cat

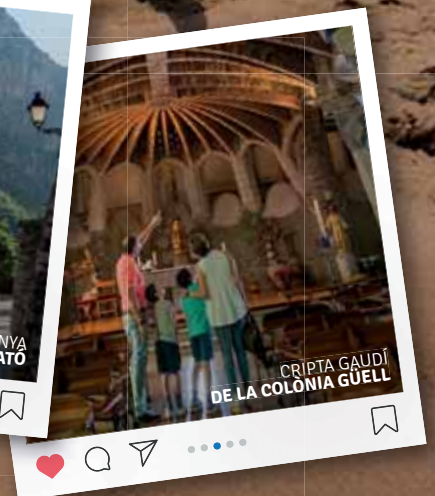
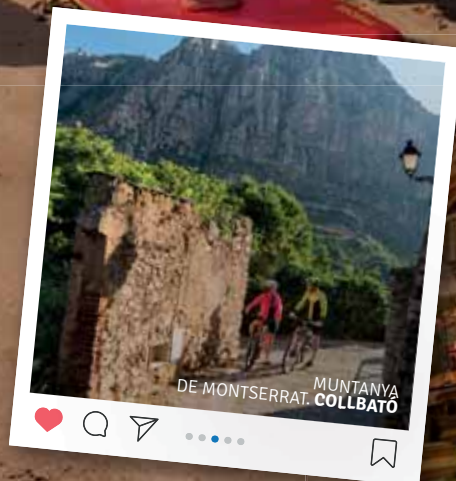
Una producció de BCN Content Factory

next Estiu al Baix 2026
LLOBREGAT

EL KM 0
de l'any Gaudí
és al Baix

**Som la capital metropolitana
de l'arquitectura i la destinació de
turisme de proximitat més sostenible**

EL BAIX
LLOBREGAT

someteuestiu.cat

El Baix Llobregat
A UN SALT DE BARCELONA

SUMARI

PRÒLEG

El quilòmetre zero de la Barcelona del sud	8
Entrevista al conseller comarcal de Turisme, Javier González: "La comarca s'enlaira com a destí clau del turisme arquitectònic"	17

ANY GAUDÍ

El Baix, territori clau per entendre el modernisme i Gaudí cent anys després de la seva mort.....	23
El Baix Llobregat i L'Hospitalet es reivindiquen com a capital metropolitana de l'arquitectura	24
La Cripta de Gaudí, vestigi arquitectònic del Baix Llobregat cent després de la mort del geni.....	34
L'Any Gaudí arrenca a la Cripta de la Colònia Güell, "patrimoni emocional i símbol del Baix Llobregat"	42
María Güell reivindica el tàndem entre Gaudí i el seu rebesavi: "Eusebi Güell va finançar la genialitat"	48
El modernisme també parla amb accent comarcal	56
Finalitza la restauració de l'arc romà del Pont del Diable de Martorell perquè duri 2.000 anys més	62

TURISME DE PROP

Platges, natura i patrimoni per redescobrir el sud de Barcelona aquest estiu	69
El Baix Llobregat, pioner amb el turisme sènior i els Plans Silver	70
Descobrir el Baix Llobregat parada a parada.....	76
Cornellà, propostes per a recórrer a peu entre natura, ciutat i oci	82
Un dia a Sant Boi, on s'atribueix a Gaudí la creació d'un jardí invisible	88
El Prat sorprèn per la seva natura i tranquil·litat	94
Sant Just Desvern, un oasis d'arquitectura i natura	102
Sant Vicenç dels Horts: capital dels pastissos al cor del Parc Agrari	108
Què fer un dia d'escapada estiuenca a Pallegà	114
El Port de Barcelona revoluciona la conservació del medi marí amb un besó digital submarí.....	120
Catalunya en Miniatura, un país sencer a escala per visitar en una sola escapada	124

DE NATURA

Comença la temporada de bany amb el repte de preservar el litoral metropolità	130
El Centre de Mar de Gavà obre una nova etapa per vertebrar l'activitat litoral i comunitària	136
Esport a l'aire lliure i cales amagades a Castelldefels.....	142
Del càmping popular al glamping metropolità: la reinvençió turística del Baix Llobregat	150

Els Parcs Metropolitans: oasis verds al territori Llobregat davant la calor	156
Collserola, el pulmó metropolità posat a prova	162

DE MÚSICA

Soundit Festival del Prat comptarà amb 55 artistes en un panorama marcat per l'ascens de la cultura DJ	168
---	-----

DE COMPRES

Qui hi ha darrera The Style Outlets Viladecans, que va transformar les compres a l'aire lliure	174
El negoci de l'espera a Barcelona-El Prat	180
Triangle de "catedrals" del consum a l'Hospitalet	186

DESCOBRINT HOTELS

El veritable luxe es pot trobar al Baix Llobregat	192
Hines inaugura a Esplugues un hotel de 526 habitacions vinculat al pol sanitari i universitari	198
Hotels que ja no viuen només del turisme	206
Castelldefels, més enllà del sol i platja a través del històric Gran Hotel Rey Don Jaime	212
Nou hotel 5* a Gavà Mar o el despertar daurat del Baix: de zona de pas a oasi del luxe mediterrani	218

DE CINEMA

El litoral del Baix, una destinació estiuenca de cinema	224
El Camí Ral, la ruta oblidada que explica el Baix i recupera el cinema	230
Cornellà acull el rodatge d'"El director", una pel·lícula sobre la lluita per la veritat en el periodisme	234
"Hermanos", nou retrat perifèric rodat a l'Hospitalet i estrenat al BCN Film Fest 2026	239

GASTRONOMIA

Territori amb gust propi: producte, talent i identitat gastronòmica	243
La gastronomia, la nova carta de presentació de Castelldefels	244
L'últim pulmó agrícola de Barcelona busca hereus	249
L'horta que es menja sense cambres frigorífiques: el batec fresc del Parc Agrari	257
El rebost que resisteix	263
Pota Blava: el gall que explica el Prat	268
L'Hospitalet impulsa el Culinary Hub en aliança amb el xef Martín Berasategui	274
Esparreguera guanya a l'exposició "Gaudí en xocolata" amb la Pastisseria Grau	280
L'Eskella, el relleu generacional que torna a donar vida a una entitat bicentenària de Sant Vicenç dels Horts	283
L'or líquid de Montserrat: com el Baix Llobregat planta cara als gegants de l'oli	289
L'Argentina al plat, Catalunya a la taula	295
El sobrecost invisible d'una vida sense gluten	300

FORMACIÓ

Aprendre per no quedar-se enrere	307
El Baix s'enlaira: la comarca que forma els professionals de l'aviació	309
La Florida 6.0, l'estela tecnològica del Mobile amb l'espai immersiu públic més gran d'Europa	314
Crida als estudiants de Batxillerat a fer el treball de recerca amb els seus avis sobre la comarca de 1975	320
Inclusió que genera valor	324

ESPORTS

Un estiu per posar-se en forma.....	331
Tenim un paradís per les dues rodes amb rutes per a tots els perfils i el Tour ens donarà visibilitat.....	332
Nou carril bici per unir Esplugues amb Barcelona per la Diagonal, costat mar	339
El Canal Olímpic atrau tant l'elit com el públic escolar i familiar	344
El RCD Espanyol pres.....	349

amBAIXadors

Històries d'èxit representatives del nostre accent	353
Netflix portarà a un hospitalenc a tot el món amb "Gènesi", la sèrie que fa global la revolució de Ferran Adrià.....	355
Josep María Alarcón, referent periodístic i de la cultura taurina des de Sant Boi.....	360
La biotecnòloga vicentina Patricia Aymà guanya el Premio Princesa de Girona CreaEmpresa 2026.....	367
Pintures amb vi de Marta Arañó emmarquen la festa de benvinguda de la Barcelona Wine Week.....	373
Antoni Balmón: "Abans de final d'any reforçarem la seguretat metropolitana mitjançant els smartphones"	379
La gavanenca Roser Bastida participarà en una simulació de missió a Mart a l'Àrtic.....	389
Dues emprenedores de Castelldefels trenquen amb les celebracions de casaments de catàleg.....	393
A "Fites d'infinit" Núria G. Caldés perfila els límits en diverses cròniques del que li passa	397
Ireneu Castillo rescata en el llibre "Els últims masos de l'Hospitalet" el patrimoni agrícola en perill.....	403
Les 16 alcaldesses del Baix lideraran a l'octubre el 7è Congrés Comarcal de les Dones.....	408
Manuel Domínguez adverteix de l'augment de la pobresa i acusa Illa de "delirar" per voler construir més a l'Hospitalet	417
Ebro, la marca de cotxes amb etiqueta de proximitat.....	422
L'Hospitalet, pionera amb Silvia García Palacios en una nova mirada del terror.....	429
Dorys Amanda Henao, pediatra a Cornellà: "Com a metgessa, lluito contra la paraula fatal"	435
Dolors Marín rescata 13 "dones de foc" antifeixistes que troben al Baix una revolució i una llibertat radical.....	440
"El poli rojo", memòries d'un expolícia local durant els anys més durs a l'Hospitalet i el Baix Llobregat.....	445
Fundació Catalina, "la banda de rock and roll" d'Oscar Manresa per donar de menjar a tot el món des de Gavà.....	450
Raúl Montilla reivindica la música popular en la seva nova novel·la, on "explico les penes cantant"	457
El quart Premi Vallirana de Novel·la Històrica "La casa de los vientos", de J.C. Padilla, arriba a les llibreries	463
Ania Posada, la influencer molinenca que fomenta la lectura en català entre el jovent.....	467
Ferran Soriano: mig segle de ferro, carrer i memòria obrera	473
Mario Vilau, torero de l'Hospitalet: "És un orgull portar el nom de la meva terra per tota Espanya"	477
L'amBAIXada de SEAT & CUPRA a Barcelona: la casa per somiar el futur.....	482

CRÈDITS	488
----------------------	-----

AGRAÏMENTS	490
-------------------------	-----

La pràctica del ciclisme es veurà potenciada enguany amb el pas del Tour de França per la comarca

El quilòmetre zero de la Barcelona del sud

Estiu al Baix 2026 Next Llobregat configura un monogràfic sobre el Baix Llobregat i l'Hospitalet com a territori clau de l'Any Gaudí 2026 i de la Capital Mundial de l'Arquitectura. La publicació reivindica una mirada metropolitana que va més enllà de Barcelona i situa el sud de la gran ciutat com a escenari essencial del modernisme, l'arquitectura industrial, el patrimoni romà i la creació contemporània.

PER

**JOAN CARLES
VALERO I
HERMOSILLA**

Periodista i editor

La Cripta de la Colònia Güell apareix com el gran eix del relat: símbol emocional de la comarca, obra inacabada de Gaudí i peça fonamental per entendre la seva evolució arquitectònica. Al seu voltant, els reportatges recuperen la figura d'Eusebi Güell a través d'una entrevista a la besneta del gran mecenes del genial arquitecte; el paper de La Rajoleta d'Esplugues en la ceràmica modernista, el llegat de Jujol a Sant Joan Despí, el patrimoni de Sant Feliu, Cornellà i Sant Boi, i la restauració del Pont del Diable de Martorell.

El conjunt planteja també una lectura turística i cultural del territori. El Baix Llobregat es presenta com una alternativa de proximitat, sostenible i menys massificada, amb rutes patrimonials, espais singulars i una identitat arquitectònica pròpia. En aquest context, l'Hospitalet i la comarca es reivindiquen com a cocapital metropolitana de l'arquitectura, capaç d'unir memòria, innovació urbana i futur.

Can Negre, a Sant Joan Despí, magnífic exemple de la ruta del modernisme al sud de Barcelona

AMBAIXADORS D'UNA IDENTITAT PRÒPIA

El capítol d'ambAIXadors retrata un territori en plena transformació, entre la potència industrial, la memòria local i l'emergència de nous referents culturals, científics i socials. L'automoció torna a ocupar un paper central, amb Martorell com a eix de la nova etapa elèctrica de SEAT-CUPRA i la reactivació de l'antiga Nissan a la Zona Franca sota la marca Ebro, amb la xinesa Chery instal·lada a Cornellà.

El territori projecta també talent propi amb noms com Patricia Aymà, premiada per la Fundació Princesa de Girona pels seus bioplàstics; Roser Bastida, seleccionada per a una missió anàloga a Mart; o Ferran Adrià, la revolució gastronòmica del qual farà el salt internacional amb la sèrie Gènesi. La secció mira, a més, cap a la memòria a través d'historiadors que expliquen les últimes masies de l'Hospitalet, les lluites veïnals, la transició policial, les dones antifeixistes de la Guerra Civil o el debat sobre el creixement urbà. Al costat d'això, la cultura local guanya protagonisme amb referents de la literatura, el cinema, la gastronomia, l'art amb vi, el terror amb perspectiva de gènere i les noves iniciatives solidàries.

El resultat és una mirada coral a un territori que ja no s'explica només com a perifèria de Barcelona, sinó com un espai amb identitat pròpia: industrial, creatiu, feminista, divers i capaç de generar projectes amb impacte metropolità i internacional.

REBOST I PALADAR

El capítol de Gastronomia reivindica el Baix Llobregat com a rebost metropolità, amb el Parc Agrari com a gran protagonista: un espai fèrtil, envoltat d'infraestructures i pressió urbana, que continua proveint Barcelona de producte fresc, però que afronta amenaces decisives com la falta de relleu generacional i la dificultat de fer rendible el treball al camp.

La comarca s'explica a través de productes singulars com l'espàrrec blanc de Gavà, la carxofa del Prat, el Pota Blava, el porro del Baix i els olis de l'entorn de Montserrat. Tots funcionen com alguna cosa més que aliments: són símbols de

El Baix Llobregat i l'Hospitalet reivindiquen una identitat turística pròpia, més enllà de Barcelona, basada en patrimoni, paisatge, gastronomia, innovació i proximitat

La Rajoleta, museu d'Esplugues de la fàbrica que va proveir bona part de la ceràmica utilitzada pels arquitectes del Modernisme

L'Any Gaudí 2026 situa la Cripta de la Colònia Güell i el modernisme metropolità al centre del relat cultural

territori, memòria agrícola i orgull municipal. La restauració es converteix en aliada d'aquesta defensa del producte local, amb la xarxa Sabors de l'Horta i els seus 38 establiments com a exemple de cuina de proximitat vinculada al ritme de la terra.

CASTELLDEFELS, CAPITAL GASTRONÒMICA

Castelldefels es converteix aquest estiu en capital gastronòmica espanyola amb la primera edició de The Food Capitals Summit, que reuneix delegacions de 27 ciutats de 20 països i ret homenatge a Ferran Adrià amb una estrella al passeig marítim del municipi on va començar com a rentaplats. El bloc es completa amb noves realitats: l'Hospitalet guanya pes en la formació culinària amb el Barcelona Culinary Hub by Martín Berasategui; Esparreguera destaca en la pastisseria creativa inspirada en Gaudí, i la cuina argentina es consolida com una oferta plenament integrada en el consum local.

També hi ha una mirada social: L'Eskella, a Sant Vicenç dels Horts, mostra com el relleu generacional pot recuperar espais comunitaris històrics, mentre el reportatge sobre la celiaquia denuncia el sobrecost econòmic i emocional de viure sense gluten. En conjunt, el capítol presenta un Baix Llobregat que es menja, es cultiva i es defensa.

DESTINACIÓ DE NATURA DE PROXIMITAT

Aquest monogràfic mostra, a més, que el Baix Llobregat és una gran destinació de proximitat per a l'estiu metropolità. Platges, parcs, municipis, hotels, comerç, gastronomia i patrimoni conformen una oferta diversa que reivindica el territori com alguna cosa més que la perifèria de Barcelona.

El litoral és un dels eixos principals, amb platges cada vegada més utilitzades com a refugi

La cripta de Gaudí, a Santa Coloma de Cervelló, el veritable quilòmetre zero de l'Any Gaudí

Les atraccions
culturals i
arquitectòniques
abunden
al territori
Llobregat, com
el Castell de
Voltrera, a Abrera

**La comarca es
presenta com el
rebot de Barcelona,
amb el Parc Agrari, la
carxofa, el Pota Blava i
el producte local**

social i climàtic, però també més vulnerables als temporals, la pèrdua de sorra i la pressió ambiental. Castelldefels, Gavà, Viladecans i el Prat apareixen com a espais on conviuen bany, esport, natura i turisme familiar. La natura guanya protagonisme amb els parcs metropolitans, Collserola, el Delta del Llobregat i el Parc Agrari, entesos ja com a infraestructures verdes essencials davant la calor, la massificació i el canvi climàtic.

ESCAPADES SOSTENIBLES AMB FGC

Estiu al Baix 2026 recorre també municipis connectats per la línia Llobregat de FGC, com Cornellà, Sant Boi, Sant Just, Sant Vicenç dels Horts o Pallegà, convertits en propostes d'escapada curta gràcies al seu patrimoni, les seves rutes urbanes, la seva gastronomia i la seva connexió en transport públic.

Ahora, la comarca es mostra com un territori en transformació econòmica: nous hotels a Esplugues, glamping al litoral, centres comercials renovats, l'aeroport convertit en gran espai de consum i el Port de Barcelona com a laboratori d'innovació ambiental. El Baix Llobregat es dibuixa així com a destinació propera, refugi verd, espai d'oci, pol comercial i nova centralitat metropolitana.

DESTINACIONS DE CINEMA I LUXE HOTELER

La publicació també aborda el pes turístic, audiovisual i econòmic creixent del territori. El litoral de Gavà, Castelldefels, Viladecans i el Prat es presenta com a nova façana mediterrània de Barcelona: més exclusiva, més ben connectada amb l'aeroport i capaç d'atreure inversions hoteleres de luxe, com el futur Hotel Club de Mar a Gavà Mar.

Al mateix temps, el Baix Llobregat es consolida com a plató audiovisual. Castelldefels projecta una imatge lligada a l'estiu i al cinema; el Prat reforça el seu paper com a escenari de produccions nacionals i internacionals; Cornellà acull el rodatge d'El director, i l'Hospitalet apareix a Hermanos, la nova pel·lícula

**Platges, parcs, Delta,
Collserola i rutes en
FGC consoliden el
Baix com una gran
destinació d'estiu
propera i sostenible**

El parc temàtic Catalunya en Miniatura, a Torrelles de Llobregat, també és una bona destinació per conèixer l'arquitectura del país, amb La Pedrera de Gaudí en primer terme

de les germanes Rodríguez Colás sobre joventut, perifèria, migració i identitat. La mirada patrimonial es completa amb el documental Camí Ral. La ruta oblidada, que recupera una antiga via de connexió entre Barcelona, el Baix Llobregat i el sud de Catalunya com a oportunitat per al senderisme, el turisme de proximitat i l'autoestima territorial.

PROTAGONISME ESPORTIU

En Esports, el Baix Llobregat i l'Hospitalet apareixen com un territori on l'esport es converteix en motor d'identitat, mobilitat i projecció metropolitana. La bicicleta és el gran fil conductor: el pas del Tour de França 2026 situa la comarca a l'aparador internacional i reforça el seu potencial com a destinació cicloturista, amb rutes que connecten riu, litoral, Garraf, Collserola i Montserrat. L'aposta per la mobilitat

sostenible es completa amb noves infraestructures, com el carril bici que unirà Esplugues amb Barcelona per la Diagonal, integrat en una xarxa BiciVía que aspira a superar els 550 quilòmetres metropolitans.

El bloc esportiu reivindica també equipaments estratègics. El Canal Olímpic de Castelldefels es consolida com a espai obert a esportistes d'elit, escolars, famílies i empreses, mentre el RCD Espanyol impulsa a Cornellà-el Prat el Club 1900 per convertir el futbol en plataforma de relacions empresarials i socials.

L'ESTIU TAMBÉ ÉS FORMATIU

En Formació, el territori prioritza l'educació, la innovació i la memòria col·lectiva com a eines de futur. La presència de l'aeroport de Barcelona-el Prat impulsa una oferta educativa vinculada a

Les escapades de natura al Delta del riu sempre sorprenen per la fauna, el paisatge i la flora

El parc temàtic Catalunya en Miniatura, a Torrelles de Llobregat, també és una bona destinació per conèixer l'arquitectura del país, amb La Pedrera de Gaudí en primer terme

El litoral de Gavà, Castelldefels, Viladecans i el Prat emergeix com una nova façana mediterrània hotelera, audiovisual i turística

l'aviació, amb l'Institut Illa dels Banyols del Prat i la Central Escuela Aeronáutica de Sant Boi com a referents en la preparació de nous professionals del sector.

La mirada tecnològica arriba des de l'Hospitalet amb La Florida 6.0, un centre de transformació digital instal·lat al mercat municipal del barri, que combina serveis públics, formació, coworking, Fab-Lab i una gran sala immersiva per combatre la bretxa digital i acostar la innovació a la ciutadania.

El capítol recorda també que la integració laboral de persones amb discapacitat ofereix lliçons valuoses davant l'elevat absentisme laboral. I es completa amb la iniciativa del Centre d'Estudis Comarcals del Baix Llobregat, que anima estudiants i investigadors a reconstruir la comarca de 1975 a través de testimonis familiars i memòria històrica, coincidint amb el final del franquisme i el naixement de la consciència democràtica i comarcal.

RECONeixEMENT COM A DESTINACIÓ TURÍSTICA INTEL·LIGENT

Tal com recorda en una entrevista Javier González, conseller de Turisme

Castelldefels és enguany capital gastronòmica d'Espanya per acollir una trobada internacional de xefs. A la imatge, el seu rehabilitat castell

La ruta dels set Balcons de Montserrat és un dels atractius familiars. A la imatge, el de Castellví de Rosanes

L'Espai Corberó a Esplugues és visita obligada dels congressistes que assisteixen a la Capitalitat de l'Arquitectura de Barcelona

del Consell Comarcal del Baix Llobregat, la comarca ha rebut a Fitur el distintiu de Destinació Turística Intel·ligent, atorgat per la Secretaria d'Estat de Turisme, que acredita una estratègia basada en governança, sostenibilitat, accessibilitat, innovació i tecnologia, amb validesa fins al gener de 2028. A això s'hi suma el distintiu de Compromís per a la Sostenibilitat Turística Destinació Barcelona,

lliurat per la Diputació de Barcelona i la Cambra de Barcelona a 116 empreses del Baix Llobregat, juntament amb el reconeixement de 111 agents turístics com a Punts d'Informació Turística.

La sostenibilitat ja no apareix com un afegit, sinó com una condició imprescindible per mantenir l'activitat turística sense deteriorar el territori. Aquest enfocament incorpora impacte social, econòmic i mediambiental, especialment necessari en un espai com el Baix Llobregat i l'Hospitalet, on conviuen litoral, espais naturals, activitat firal, hotels, restauració, patrimoni i mobilitat metropolitana.

La intel·ligència artificial obre també una oportunitat per posicionar el territori com a destinació de proximitat. La clau serà que empreses, administracions i mitjans locals generin continguts útils, actualitzats i reconeixibles pels nous sistemes de cerca i recomanació turística basats en IA. Es tracta d'aprofitar les noves tecnologies per consolidar un turisme menys dependent de la massificació, més lligat al calendari local, al producte de proximitat, a la mobilitat metropolitana, al descans, la cultura i les experiències personalitzades de curta distància.

Si encara no ha visitat la Cripta de Gaudí de la Colònia Güell a Santa Coloma de Cervelló, enguany és una oportunitat d'or per celebrar l'Any Gaudí en commemoració del centenari de la seva mort

16

LLOBREGAT

TURISME AMB RELAT PROPI

El principal risc turístic no és només ambiental, sinó també la pèrdua d'identitat. Una destinació pot degradar-se sense destruir-se físicament si banalitza la seva cultura, converteix el seu territori en decorat i redueix la comunitat local a un element secundari. Per això defensem el territori Llobregat com a destinació d'un turisme de proximitat que no homogeneïtzi la metròpolis, sinó que posi en valor les seves singularitats: pobles amb memòria agrícola, ciutats amb patrimoni industrial, espais naturals, festes populars, comerç local, mercats, gastronomia d'arrel i relats veïnals.

El Baix Llobregat i l'Hospitalet no necessiten assemblar-se a altres destinacions, sinó explicar millor el que ja són. Cada municipi necessita un relat propi, basat en la combinació de litoral metropolità, Delta del Llobregat, Fira Gran Via, aeroport, gastronomia, patrimoni industrial, espais naturals, comerç local i proximitat amb Barcelona.

Aquí resulta decisiu el paper de mitjans com nextllobregat.cat i de l'edició anual d'aquest monogràfic, Estiu al Baix Next Llobregat, útils per visibilitzar recursos que sovint queden fora dels grans relats centrats en Barcelona. Davant la necessitat de diversificar i desestacionalitzar el turisme de la capital, els municipis del sud ofereixen rutes culturals, fires, festes locals, activitats esportives, espais naturals, platges urbanes, propostes gastronòmiques i turisme de negocis durant tot l'any.

El repte és reforçar una identitat turística pròpia: no com a perifèria de Barcelona, sinó com un territori amb atractius singulars, ben comunicat, divers i amb capacitat per generar activitat econòmica si sap comunicar millor els seus valors. En aquesta tasca ens hi trobareu a nextllobregat.cat.

L'esport guanya protagonisme amb el Tour de França 2026, la bicicleta, el Canal Olímpic i el nou paper de l'Espanyol

La comarca s'enlaira com a destí clau del turisme arquitectònic

Aprofitant l'Any Gaudí i la Capital Mundial de l'Arquitectura per reforçar la imatge del territori
Llobregat com a referent cultural i patrimonial

El conseller comarcal de Turisme és el director general del CitiLab de Cornellà

17
LLOBREGAT

PER **CLAUDIA MORENO LOZANO**

Javier González és el conseller de Turisme del Consell Comarcal del Baix Llobregat des de fa 3 anys, i una de les persones encarregades d'impulsar l'estratègia turística de la comarca en un moment especialment rellevant. Amb Barcelona convertida en Capital Mundial de l'Arquitectura 2026 i amb la celebració de l'Any Gaudí, el territori vol aprofitar l'oportunitat per reivindicar el seu patrimoni cultural, arquitectònic i natural, que sovint passa desapercebut. González defensa un model de turisme sostenible, accessible i allunyat de la massificació, basat en la posada en valor del territori i de la seva identitat. La Cripta Gaudí de la Colònia Güell, el llogat modernista de Josep Maria Jujol a Sant Joan Despí o espais singulars com el Museu de les Aigües, Walden 7 o La Rajoleta formen part d'una oferta patrimonial que encara és poc coneguda per a molts visitants.

El Baix Llobregat reforça el seu patrimoni arquitectònic amb l'objectiu de consolidar un model turístic més cultural i sostenible

Javier González durant una presentació dels plans estratègics per a la comarca

Pregunta: Aquest 2026 està marcat pel protagonisme de l'arquitectura, amb Barcelona com a Capital Mundial de l'Arquitectura 2026. Quin rol té el Baix Llobregat dins d'aquest relat global?

Resposta: Un paper fonamental. Barcelona és la seu d'aquest gran esdeveniment, però el relat arquitectònic no acaba als límits de la ciutat. El Baix Llobregat compta amb espais com la Cripta Gaudí de la Colònia Güell, el llogat de Josep Maria Jujol a Sant Joan Despí, Walden 7 de Ricardo Bofill o l'univers escultòric de Xavier Corberó a Esplugues. Tot plegat forma part d'aquest univers creatiu que el món associa amb Barcelona.

P: L'anomenat "Any Gaudí" torna a posar el focus en Antoni Gaudí. Quina és la connexió del Baix Llobregat amb el modernisme?

R: El modernisme forma part de la identitat del Baix Llobregat i la seva connexió amb Antoni Gaudí és directa. La Cripta de la Colònia Güell, situada a Santa Coloma de Cervelló, va ser concebuda per Gaudí com un espai d'experimentació arquitectònica on va posar a prova tècniques i formes que més endavant aplicaria a la Sagrada Família, com els arcs de catenària o el tractament innovador de la llum i l'espai.

P: Quins són els llocs imprescindibles per visitar dins aquest marc?

R: Més enllà del que són obres de Gaudí pròpiament, la comarca també conserva el llogat de Josep Maria Jujol, un dels seus principals col·laboradors i una figura clau del modernisme català. A Sant Joan Despí es poden visitar obres emblemàtiques com Can Negre o la Torre de la Creu, exemples d'una arquitectura creativa i molt personal. A més, espais com La Rajoleta, a Esplugues de Llobregat, mostren la importància industrial del territori: aquesta fàbrica de ceràmica va proveir materials

18

BAIX LLOBREGAT

Espais modernistes, patrimoni industrial i arquitectura singular: alguns dels indrets imprescindibles per entendre la riquesa cultural del Baix Llobregat

El conseller comarcal de Turisme es dirigeix als representants del sector del Baix

decoratius a arquitectes com Gaudí, Puig i Cadafalch o Domènech i Montaner.

P: I altres espais menys populars però igual d'interessants?

R: El Museu de Ceràmica La Rajoleta, a Esplugues de Llobregat, és un dels espais més singulars del patrimoni industrial català. Aquesta antiga fàbrica va ser clau en la producció de rajoles i elements ceràmics que avui formen part d'alguns dels edificis modernistes més emblemàtics de Catalunya. Es tracta d'una visita que permet entendre no només el valor artístic del modernisme, sinó també tot el procés artesanal i industrial que hi havia darrere el moviment arquitectònic. També destaca la ruta modernista de Sant Feliu de Llobregat, que recorre edificis i espais vinculats al creixement urbà i econòmic de la ciutat a principis del segle XX. És una manera de descobrir un modernisme menys conegut però molt representatiu de la transformació social i arquitectònica de l'època. I una altra parada obligatòria és el Museu de les Aigües de Cornellà, que combina patrimoni industrial, arquitectura i divulgació científica en un entorn únic. Permet conèixer la importància històrica de l'aigua en el desenvolupament de l'àrea metropolitana. Tots aquests espais comparteixen un mateix valor: expliquen la història del territori a través de la seva arquitectura i de la seva identitat cultural.

P: Quines estratègies s'estan impulsant per posicionar el Baix Llobregat com a destinació arquitectònica?

R: Cada vegada s'està treballant més per crear rutes, narratives i experiències que ajudin a descobrir aquesta riquesa patrimonial. Des del Consell Comarcal s'està treballant per integrar la comarca dins del relat de la Capital Mundial de l'Arquitectura. També s'està renovant la Ruta del TRAM i impulsant una nova Ruta Gaudí i el Modernisme al Baix Llobregat, amb propostes pensades per a famílies i

La sostenibilitat és un dels punts del turisme del Baix, un territori que agrupa elements arquitectònics, naturals i culturals

**Més enllà dels
emblemes coneguts:
la comarca conserva
altres llocs singulars
que expliquen la seva
història a través de
l'arquitectura i el
patrimoni**

Per a González, el Baix és una comarca viva, amb una agenda constant d'activitats, fires, festes populars i propostes culturals durant tot l'any

Javier González va rebre, en nom del Baix Llobregat, una distinció en Fitur 2026, la principal fira turística d'Espanya d'enguany

El conseller explica les noves rutes culturals i les estratègies impulsades per posicionar la comarca com una destinació arquitectònica de referència aquest 2026

El repte és promocionar el patrimoni arquitectònic sense caure en la massificació i mantenint un model turístic sostenible i equilibrat per als municipis

públic escolar.

P: Existeix una ruta o projecte concret que connecti els principals edificis modernistes de la comarca?

R: Sí, actualment s'està desenvolupant la nova Ruta de Gaudí i el Modernisme del Baix Llobregat, un projecte que neix coincidint amb la celebració de l'Any Gaudí i que té com

a objectiu posar en valor el patrimoni modernista de la comarca. La iniciativa vol connectar els espais, creant un recorregut cultural coherent i atractiu tant per als visitants locals com per al turisme internacional. A més, la Ruta del TRAM també s'ha consolidat com una eina important per descobrir aquest patrimoni d'una manera sostenible i accessible. El projecte aposta pel transport públic com a alternativa al vehicle privat i permet recórrer diferents municipis de la comarca connectant espais culturals, arquitectònics i històrics. L'objectiu és fomentar un model de turisme més responsable, amb itineraris de proximitat i experiències que ajudin a redescobrir el territori amb una mirada més tranquil·la i propera.

P: Com s'equilibra la promoció turística amb la conservació del patrimoni arquitectònic?

R: La clau és apostar per un model de turisme de qualitat, sostenible i allunyat de la massificació. Des del Consell Comarcal es defensa que el patrimoni no s'ha de veure com una càrrega per als municipis, sinó com una oportunitat per generar activitat cultural, dinamitzar l'economia local i reforçar la identitat del territori. Quan els espais patrimonials s'expliquen i es posen en valor correctament, també augmenta el sentiment de pertinença de la ciutadania i la consciència sobre la seva conservació.

P: Creu que la diversitat patrimonial del Baix Llobregat ajuda a impulsar un model turístic més equilibrat i sostenible?

R: En aquest sentit, la comarca compta amb un avantatge important: el seu patrimoni està distribuït entre diferents municipis i no depèn d'un únic gran monument. Això permet desconcentrar els visitants i crear itineraris més equilibrats, evitant grans aglomeracions i repartint l'activitat turística pel conjunt de la comarca. A més, aquesta diversitat facilita que cada municipi pugui oferir experiències pròpies vinculades a la seva història, arquitectura i realitat cultural.

P: En termes de sostenibilitat, com s'està adaptant el model turístic del Baix Llobregat?

R: La sostenibilitat és un eix central del model turístic actual, i cada vegada pren més pes en la planificació i gestió del territori. En aquest sentit, s'estan impulsant diverses iniciatives que busquen reduir l'impacte ambiental i millorar la qualitat de l'experiència turística. Entre aquestes mesures destaca el foment del turisme regeneratiu, que no només evita danyar l'entorn, sinó que intenta deixar-lo en millor estat del que estava inicialment.

P: Podria facilitar-nos algun exemple concret?

R: Per exemple, s'està reforçant l'ús del transport públic com a alternativa real al vehicle privat, així com la promoció de la mobilitat amb bicicleta i altres formes de desplaçament sostenible.

Paral·lelament, es treballa per desestacionalitzar l'activitat turística, repartint les visites al llarg de tot l'any per evitar la saturació en determinats mesos i aconseguir un flux més equilibrat de visitants. Tot això respon a l'objectiu d'avançar cap a un model més equilibrat, incliusiu i respectuós amb l'entorn, que permeti compatibilitzar l'activitat turística amb el benestar de la població local i la preservació del patrimoni natural i cultural.

P: Què pot oferir el Baix Llobregat que no es pugui trobar al centre de Barcelona?

R: Sobretot una manera diferent de viure el territori. Aquí es poden descobrir espais modernistes i naturals sense aglomeracions, amb més calma i proximitat. A més, la comarca combina patrimoni cultural, natura, gastronomia i activitats a l'aire lliure en molt pocs quilòmetres.

P: Si hagués de convèncer algú de descobrir el Baix Llobregat aquest estiu, quins tres arguments li donaria?

R: La comarca ofereix una combinació molt potent de cultura i natura en molt pocs quilòmetres. És possible passar d'una visita a la Cripta Gaudí o a una ruta modernista a espais naturals com el Delta del Llobregat, les Coves de Salnitre o els entorns de Montserrat. Tot això es complementa amb una gastronomia de proximitat molt vinculada al producte local i al territori. La proximitat i la bona connexió en transport públic converteixen el Baix Llobregat en una destinació molt accessible, ideal tant per a escapades d'un dia com per a estades més llargues sense necessitat d'utilitzar vehicle privat. La comarca permet descobrir diferents espais culturals, naturals i patrimonials d'una manera còmoda i sostenible, gràcies a la connexió amb TRAM, Ferrocarrils i altres xarxes de mobilitat pública.

P: Quin llegat espera que deixi aquest any vinculat a l'arquitectura?

R: L'objectiu és consolidar el Baix Llobregat com una destinació cultural i arquitectònica de referència. També es vol reforçar el reconeixement de la Cripta Gaudí i del Llegendat de Jujol, i aconseguir que més persones descobreixin el territori amb una nova mirada.

P: Quina idea li agradaria que s'emportés algú que visita el Baix Llobregat per primer cop?

R: Que és una comarca viva, amb una agenda constant d'activitats, fires, festes populars i propostes culturals durant tot l'any. Aquest dinamisme permet que els visitants no només coneguin el patrimoni, sinó també la vida quotidiana i la identitat dels municipis que en formen part del territori.

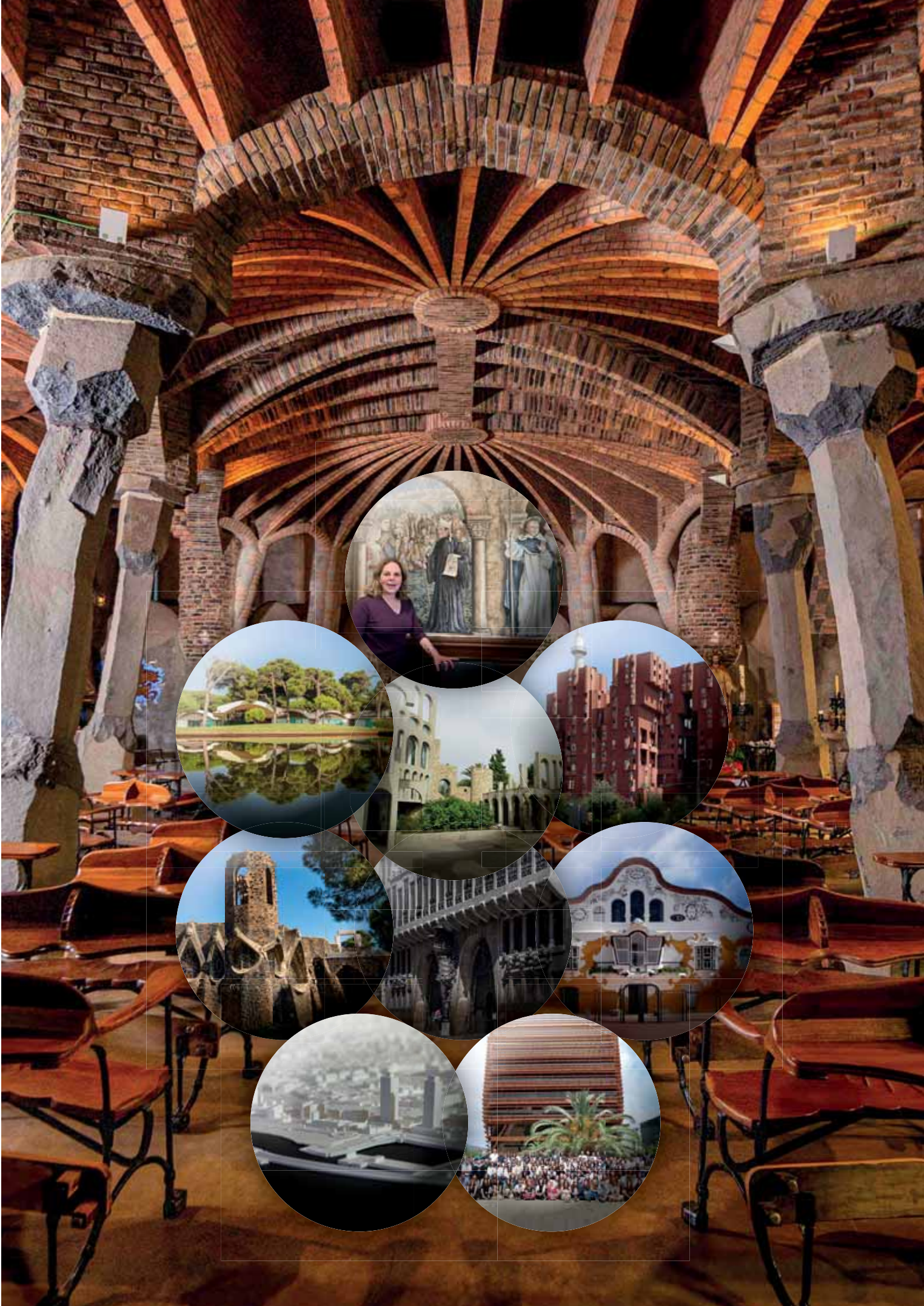
El conseller comarcal va participar l'any passat a la presentació de l'Estiu al Baix 2025 Next Llobregat al Catalina de Gava Mar

La diversitat patrimonial com a eina per desconcentrar visitants i alternativa al ritme de Barcelona

González aspira a consolidar el Baix Llobregat com una destinació cultural i arquitectònica de referència

ANY GAUDÍ

El Baix, territori clau per entendre el modernisme i Gaudí cent anys després de la seva mort

El centenari de la mort d'Antoni Gaudí és una oportunitat per redescobrir la profunda petjada que l'arquitecte va deixar al Baix Llobregat. Més enllà dels emblemàtics monuments de Barcelona, la comarca conserva espais que expliquen la relació que Gaudí va tenir amb el territori, la seva manera d'entendre l'arquitectura i el llegat que avui continua més viu que mai.

En aquestes pàgines recorrem la Cripta de la Colònia Güell, una de les obres més singulars de Gaudí i un símbol del patrimoni modernista del Baix Llobregat. També ens acostem a la figura d'Eusebi Güell a través del testimoni de la seva rebesneta, Maria Güell, representant de la quarta generació de la família del gran mecenes. Completen aquest recorregut la petjada del modernisme en municipis del territori com Sant Joan Despí, Sant Feliu o Esplugues, així com altres elements patrimonials que expliquen la riquesa arquitectònica de la comarca i la producció de ceràmica que des de La Rajoleta a Esplugues va proveir al boom del modernisme a tota Barcelona.

Una mirada territorial al llegat de Gaudí i al ric patrimoni arquitectònic del Baix Llobregat, una comarca que reivindica el seu paper en la història de l'arquitectura catalana quan Barcelona és enguany la capital mundial de l'arquitectura i per això els congressistes participants recorren alguns dels edificis singulars del nostre territori.

L'any 2022, l'Ajuntament d'Esplugues va adquirir a la família de l'escultor Xavier Corberó (1935-2017) l'anomenada Casa dels Cecs, un espai singular ubicat al número 100 del carrer Església, que passa a ser públic

El Baix Llobregat i L'Hospitalet es reivindiquen com a capital metropolitana de l'arquitectura

Que Barcelona sigui enguany la Capital Mundial de l'Arquitectura situa el Baix Llobregat i L'Hospitalet en el mapa internacional com un territori clau per entendre l'evolució de

PER JORDI VIZUETE

Que Barcelona sigui enguany la Capital Mundial de l'Arquitectura situa el Baix Llobregat i L'Hospitalet en el mapa internacional com un territori clau per entendre l'evolució de l'arquitectura catalana: des del modernisme fins a la contemporaneïtat.

La Capitalitat Mundial de l'Arquitectura situa el Baix Llobregat i L'Hospitalet com a territoris clau de la metròpoli catalana

Lluny de ser només l'àrea metropolitana industrial que sovint s'etiqueta des de fora, el territori es reivindica com un espai d'innovació urbana, patrimoni arquitectònic de primer nivell i reflexió sobre el futur de les ciutats. En aquest marc, s'han programat nombroses activitats, visites guiades, rutes patrimonials, exposicions i jornades, que posen en valor edificis emblemàtics, autors fonamentals i espais urbans que expliquen la transformació del país. A la imatge que encapçala aquestes línies, l'Espai Corberó, a Esplugues, que es diu Casa dels Cecs, un espai singular ubicat al número 100 del carrer Església, que passa a ser públic com a equipament i llegat de l'artista Corberó, molt lligat a Esplugues

Entrevistem
a l'arquitecte
Enric Batlle:
"La ciutadania
té interès per
l'arquitectura,
només cal
donar-li les
eines per
entendre-la"

**El territori reivindica
el seu valor
arquitectònic més
enllà de l'etiqueta
industrial, amb
patrimoni modernista,
racionalista i
contemporani**

VISITES PROGRAMADES A ESPLUGUES

Una de les línies més potents de la programació és la vinculada a l'arquitectura moderna catalana del segle XX. A Esplugues, per exemple, es programen diverses visites a la Casa Moratiel, una obra residencial vinculada a l'entorn professional de Jose Maria Sostres. La Casa Moratiel és un exemple d'aquesta mirada: integració amb el paisatge, ús acurat de la llum i una concepció domèstica refinada. Les visites, impulsades per Batlleiroig Arquitectura, permeten accedir a un habitatge d'alt valor arquitectònic que habitualment no és obert al públic, fet que converteix l'activitat en una experiència singular.

En aquest context, parlem amb Enric Batlle i Durany, arquitecte

i un dels socis fundadors de l'equip de Batlleiroig, un estudi d'arquitectura multidisciplinari on es combina la pràctica del Planejament, el Paisatgisme i l'Arquitectura. Cal destacar que l'oficina està situada a Ciutat Diagonal, a Esplugues.

Casa Moratiel, exemple d'integració amb el paisatge, ús acurat de la llum i una concepció domèstica refinada, situada a Esplugues i que és una visita obligada per la Capitalitat Mundial de l'Arquitectura

Amb l'adquisició de la finca de Xavier Corberó, per 3 milions d'euros, a més d'incorporar-hi un nou equipament, també es vol reivindicar el llegat de l'artista, vinculat a Esplugues

La Casa Moratiel, a Esplugues, obre les portes com a exemple destacat d'arquitectura moderna integrada en el paisatge

LA CIUTAT CONTINUA SENSE FRONTERES MUNICIPALS

Batlle considera que la capitalitat pot contribuir a transformar la percepció d'un territori sovint etiquetat com a perifèric, ja que, tal com assenyala, "sempre hem defensat que la ciutat és una sola, tot i que administrativament estigui fragmentada en municipis amb identitats pròpies".

Des del seu estudi Batlleiroig, situat a Esplugues, observa com la vida quotidiana ignora límits administratius i connecta de manera fluida diferents municipis de l'entorn de Barcelona. Segons explica, "pots estar al matí a Esplugues, després a L'Hospitalet i més tard a Barcelona sense percebre cap frontera", fet que evidencia que la ciutat real funciona com un sistema continu, independentment de les divisions polítiques. Projectes recents com la transformació de les Tres Xemeneies, a Sant Adrià de Besòs, reforcen aquesta idea d'una centralitat metropolitana compartida, ja que "s'estan convertint en un símbol d'aquesta ciutat real, independentment del municipi on es trobin".

COSIR ELS BARRIS AMB ELS ESPAIS NATURALS

Aquesta mirada global s'estén també a la relació entre arquitectura i qualitat de vida. Batlle defensa que els entorns construïts condicionen profundament el benestar col·lectiu i recorda que la metròpoli disposa d'un patrimoni natural

excepcional. Segons detalla, "la ciutat real té una gran fortuna: disposa d'uns espais naturals extraordinaris com el Garraf, Collserola, el riu Llobregat, el Besòs, el mar o el Parc Agrari", un conjunt que, en la seva opinió, poques metròpolis europees poden igualar.

Aquesta proximitat entre ciutat i natura obliga a repensar el planejament urbà, ja que "no es tracta només de construir nous barris, sinó de vincular-

los a aquests espais, de cosir ciutat i natura", especialment en un context marcat per l'emergència climàtica i la necessitat d'habitatge assequible.

L'ampli equip de Batlle i Roig

El pla d'usos de l'espai Corberó compatibilitza l'activitat pública i comercial per al lloguer de filmacions, sessions de foto i vídeo i esdeveniments. Es pot sol·licitar el lloguer de l'espai al correu següent: espaiacorbero@esplugues.cat

Espais com La Ricarda, Walden 7, l'Espai Corberó i la Colònia Güell mostren la diversitat arquitectònica del territori

MICROCIRURGIA URBANA

La necessitat de pedagogia pública és un altre dels eixos que Batlle subratlla amb insistència. A parer seu, la distància entre arquitectura i ciutadania sovint neix de la manca d'informació. "A vegades fem obres i ningú no comunica què s'està fent ni per què, i això genera distància o fins i tot rebuig", afirma, comparant-ho amb altres països on fins i tot les intervencions menors s'acompanyen d'explicacions detallades. Iniciatives com 48h Open House Barcelona demostren, segons ell, que l'interès existeix: quan els espais s'obren i s'expliquen, la resposta ciutadana és massiva i diversa.

Aquesta voluntat divulgativa es concreta de manera especialment clara en l'obertura de la Casa Moratí, obra vinculada a Josep Maria Sostres. Batlle explica que l'edifici ha estat durant anys part del campus professional del despatx, però que la construcció d'una nova seu sostenible ha permès donar-li un ús cultural. "La voluntat és que sigui un centre obert per a exposicions, trobades professionals i activitats vinculades a escoles d'arquitectura", assenyala, destacant que l'exposició

El Walden 7 del desaparegut arquitecte Ricard Bofill, cita també obligada pels congressistes

El CZFB crea una maqueta gegant metropolitana feta en impressora 3D

El Consorci de la Zona Franca de Barcelona (CZFB) ha produït una maqueta 3D de la ciutat de Barcelona, una peça de gran format concebuda com a instrument educatiu, d'anàlisi urbana i de divulgació al servei de la

La maqueta té 1.204 peces impreses en 3D i una superfície total de 82 metres quadrats i s'ha presentat dins dels actes de Barcelona 2026, Capital Mundial de l'Arquitectura, com a eina educativa i divulgativa

La maqueta quedarà instal·lada de manera permanent a l'antiga seu de l'editorial Gustavo Gili, que es convertirà en espai de referència per a activitats vinculades a l'arquitectura i l'urbanisme més enllà de l'any de la celebració. El projecte ha estat desenvolupat per una de les empreses instal·lades al DFactory Barcelona, l'ecosistema d'indústria 4.0 de referència internacional impulsat pel CZFB. Es tracta de Wind Force

ciutadania. L'Alcalde de Barcelona, Jaume Collboni, l'arquitecta en cap de Barcelona, Maria Buhigas, i el delegat especial de l'Estat en el CZFB, Pere Navarro, han presentat recentment la maqueta «Pla de Barcelona 2026-2035» dins dels actes de la Barcelona 2026, Capital Mundial de l'Arquitectura.

La maqueta es concep com un objecte viu capaç d'incorporar les grans transformacions urbanes dels pròxims anys

Pere Navarro reivindica la capacitat del CZFB per impulsar una nova manera de fabricar basada en innovació i tecnologia avançada

Investments, empresa que ha empleat set mesos de treball intensiu per poder finalitzar aquesta maqueta que té una superfície total de 82 m² i compta amb 1.204 peces impreses en 3D.

CONTRIBUCIÓ DEL CZFB A L'ARQUITECTURA

Pere Navarro, delegat especial de l'Estat al CZFB, ha expressat el seu agraïment i satisfacció per l'encàrrec rebut de l'Ajuntament barceloní "que simbolitza l'aposta del Consorci per una nova manera de fabricar basada en

la innovació i la tecnologia avançada. Iniciatives com aquesta —afegeix— demostren el potencial del DFactory Barcelona, com a centre neuràlgic del Districte 4.0, per generar resultats tangibles i d'alt impacte". Navarro també ha recordat que "el CZFB ha contribuït històricament a la transformació i l'arquitectura de Barcelona amb edificis emblemàtics". De fet, els edificis Nexus de la UPC han estat promoguts pel CZFB.

UN OBJECTE VIU PER ENTENDRE I IMAGINAR LA CIUTAT

La maqueta destaca per l'alt nivell de detall archi-

tectònic i topogràfic, que permet identificar barris, carrers, espais urbans i edificis singulars. Ha estat produïda a escala 1:1.500 utilitzant tecnologia d'impressió 3D, sistemes avançats de representació digital i tècniques d'intel·ligència artificial que han garantit una precisió excepcional.

La peça ha estat concebuda com un element en constant actualització, de manera que podrà incorporar les grans transformacions urbanes i projectes estratègics que definiran la Barcelona dels propers anys. A més, incorpora capes d'informació

El projecte ha estat desenvolupat per Wind Force Investments, empresa instal·lada al DFactory Barcelona, després de set mesos de treball intensiu

Detall de la maqueta gegant amb una visió del Port Olímpic

Presentació de la maqueta feta amb impressora 3D al DFactory del CZFB

digital i realitat augmentada, que permeten visualitzar tant l'evolució històrica de la ciutat com les propostes de futur.

UN REpte TECNOLÒGIC I LOGÍSTIC SENSE PRECEDENTS

El desenvolupament de la maqueta ha suposat un repte tecnològic i de coordinació multidisciplinària. El procés ha inclòs proves volumètriques, prototipatges, validacions d'espai i control de qualitat sobre cada peça. La fabricació s'ha realitzat principalment amb els recursos d'impressió 3D disponibles a DFactory Barcelona, el principal node d'innovació en fabricació additiva del sud d'Europa.

Cada peça —de fins a 35 x 35 cm— ha estat impresa en PLA blanc amb acabat mat, assegurant la durabilitat i la consistència visual de la representació. L'empresa adjudicatària també ha assumit el muntatge, el transport i la instal·lació sobre una base modular dissenyada específicament per a l'espai expositiu.

La maqueta permet identificar barris, carrers, espais urbans i edificis singulars gràcies al seu alt nivell de detall arquitectònic

S'ha restaurat el banc del jardí del Parc Sanitari de Sant Joan de Déu a Sant Boi, la primera prova del trencadís que després Gaudí va fer al Parc Güell

L'arquitectura necessita explicar-se millor a la ciutadania per generar interès, comprensió i complicitat davant les transformacions urbanes

Les set vides de la Casa Moratíel recorre la història d'un habitatge de 1956 considerat una de les peces més representatives del racionalisme català de postguerra. Paradoxalment, afegeix, "va ser la primera casa construïda a Ciutat Diagonal i avui continua semblant la més moderna, tot i ser la més antiga".

La preservació d'aquest patrimoni s'inscriu també en un marc institucional més ampli, ja que la casa forma part del registre de DOCMOMO i està vinculada acadèmicament a la UPC. Segons Batlle, mantenir-la viva i accessible és "una contribució a la societat, perquè es tracta d'un patrimoni fràgil que podria haver desaparegut".

CASA GOMIS, WALDEN 7, COLONIA GÜELL I ESPAI CORBERÓ

L'interès ciutadà per l'arquitectura, sovint subestimat, es manifesta igualment en altres espais del territori. Al Prat de Llobregat, la Casa Gomis (La Ricarda) és una icona indiscutible de la modernitat catalana, mentre que a Sant Just Desvern destaca el complex residencial Walden 7 de Ricard Bofill. A això s'hi suma l'Espai Corberó, antic taller de Xavier Corberó, o la Cripta de la Colònia Güell de Antoni Gaudí, que evidencia la profunditat històrica i la diversitat estilística acumulada en un territori sovint simplificat des de fora.

Per tot plegat, Batlle defineix el moment actual del Baix Llobregat i L'Hospitalet com una etapa plena de reptes però també d'oportunitats. Segons conclou, "si sabem mirar el territori com una ciutat real, connectada als seus espais naturals i capaç de combinar grans estratègies amb intervencions de proximitat, el potencial és enorme", i la Capitalitat Mundial de l'Arquitectura pot actuar com el catalitzador que faci visible, tant a escala internacional com local, la complexitat i la vitalitat d'aquest espai metropolità.

L'AGENDA DEL BAIX PER LA CAPITALITAT MUNDIAL DE L'ARQUITECTURA

També dins l'àmbit de l'arquitectura moderna, al El Prat de Llobregat s'organitza una visita a la Casa Gomis (La Ricarda), una de les icones del moviment modern

La connexió entre barris, espais naturals i nous desenvolupaments urbans apareix com un dels grans reptes metropolitans actuals

El genial
Antoni Gaudí

**Enric Batlle defensa
una mirada
metropolitana que
superi les fronteres
municipals i entengui
la ciutat com un
sistema continu**

a Catalunya. Construïda als anys cinquanta a tocar dels espais naturals del delta del Llobregat, La Ricarda és un exercici exemplar d'integració entre arquitectura i paisatge, amb una estructura modular i una clara voluntat d'obertura cap a l'entorn natural. L'activitat, coordinada per AADIPA, posa l'accent en la necessitat de conèixer, valorar i protegir el patrimoni contemporani, sovint menys reconegut que el modernista però igualment determinant per entendre la cultura arquitectònica del país.

A L'Hospitalet de Llobregat, la programació incorpora una dimensió més contemporània i experimental amb iniciatives com "RehaBCN. Seasonal House", impulsada per l'Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de Barcelona. Es tracta d'una proposta d'exposició no convencional centrada en la singular rehabilitació d'habitatges a Barcelona. En un municipi marcat per una forta densitat i una intensa evolució metropolitana, aquestes activitats connecten la Capitalitat amb els reptes actuals: regeneració urbana, sostenibilitat i qualitat de vida.

Casa Gomis, a El Prat, un altre de les visites obligades de la Capitalitat Mundial de l'Arquitectura

Imatge exterior
de la Cripta de
Gaudí a Santa
Coloma de
Cervelló

**La Cripta de Gaudí
reforça el paper de
Santa Coloma de
Cervelló com a
referent patrimonial
dins i fora de la
comarca**

CAUDÍ COM A REFERENT FONAMENTAL

El modernisme i la figura d'Antoni Gaudí també tenen un paper destacat en la programació. A Santa Coloma de Cervelló, les activitats al voltant de la Colònia Güell permeten redescobrir aquest conjunt industrial i residencial de finals del segle XIX, que inclou la Cripta de la Colònia Güell, precedent de moltes solucions estructurals que després desenvoluparia a la Sagrada Família. La Colònia Güell és un exemple excepcional d'urbanisme industrial: habitatges, equipaments i espais comunitaris concebuts com un conjunt coherent al servei d'una comunitat obrera.

Segons explica Andrés Andrés Jara, responsable tècnic del consorci, la singularitat del conjunt transcendeix l'àmbit local: "l'església és un edifici que és patrimoni mundial i és l'únic amb aquest guardó, això és molt important per la comarca", afirma, subratllant que es tracta d'un dels referents per tot el territori". Aquesta dimensió patrimonial es tradueix també en impacte social i econòmic. La cripta, diu, "és un valor afegit que posiciona al mapa" Santa Coloma i la Colònia, ja que l'afluència de visitants genera oportunitats més enllà de l'arquitectura, vinculades a la memòria industrial i a la vida dels treballadors.

TURISME SOSTENIBLE A SANTA COLOMA DE CERVELLÓ

El perfil del públic és ampli i internacional. "Tenim un públic bastant diversificat", assenyalava, amb presència destacada de turistes japonesos i europeus, així com visitants americans a l'estiu. Paral·lelament, destaca el pes de la divulgació educativa: prop de 10.000 visitants anuals són escolars, a més d'estudiants universitaris vinculats a convenis amb la UPC. En termes globals, el conjunt va superar els 65.000 visitants el 2025, encara per sota dels nivells previs a la pandèmia,

però el centenari de la mort de Gaudí i la Capitalitat Mundial de l'Arquitectura fan preveure un nou impuls. Amb tot, Jara adverteix que el creixement es vol gestionar amb prudència: es busca un turisme "sostenible per la vida comunitària" i basat en el respecte tant per l'edifici com pels veïns.

VISITES AL JARDÍ GAUDINIÀ DEL PARC SANITARI DE SANT BOI

Les visites, a més, no es limiten a l'aspecte monumental. Tal com explica, el relat combina

Imatge de
l'interior de
la Cripta de
Gaudí a Santa
Coloma de
Cervelló

Centre Jujol a Can Negre de Sant Joan Despí, de visita obligada per conèixer aquest arquitecte modernista

dos fils inseparables: d'una banda, el context històric de la colònia industrial i el projecte social de la família Güell; de l'altra, la innovació arquitectònica de Gaudí. La cripta, sosté, és “un element viu de la seva memòria constructiva”, on es poden observar tècniques i solucions que després aplicaria en altres obres majors. Aquesta complexitat, estructural, estètica i simbòlica, és, precisament, el que converteix la visita en una experiència clau per entendre l'evolució de l'arquitectura moderna.

A Sant Boi de Llobregat, les visites al jardí gaudinià del Parc Sanitari Sant Joan de Déu connecten patrimoni arquitectònic i paisatgisme. Aquestes intervencions, menys conegudes que les grans obres urbanes de Gaudí, permeten ampliar la mirada sobre la seva concepció orgànica de l'espai, basada en formes naturals, simbolisme religiós i innovació estructural. Cal recordar que el 2026 es commemora el centenari de la mort de l'arquitecte (1926-2026), fet que dona encara més rellevància a aquestes activitats dins la Capitalitat.

MODERNISME DE JUJOL A SANT JOAN DESPÍ

El modernisme també és present a Sant Joan Despí, especialment a través de rutes vinculades a l'obra de Josep Maria Jujol, col·laborador habitual de Gaudí i autor d'una arquitectura expressiva, ornamental i profundament simbòlica. Les visites permeten entendre com el modernisme va arrelar més enllà de Barcelona, configurant identitat urbana en municipis del Baix Llobregat.

En conjunt, el programa d'activitats evidencia que el Baix Llobregat i L'Hospitalet no són només escenaris perifèrics, sinó laboratoris urbans on conviuen patrimoni industrial, modernisme, racionalisme i arquitectura contemporània. Les visites guiades, exposicions i rutes patrimonials permeten apropar aquest llegat a la ciutadania i reforçar un sector arquitectònic arrelat al territori, capaç de dialogar amb la seva història i, alhora, projectar-se cap al futur.

El Baix Llobregat i L'Hospitalet es presenten com a laboratoris urbans capaços d'unir memòria, innovació i futur metropolità

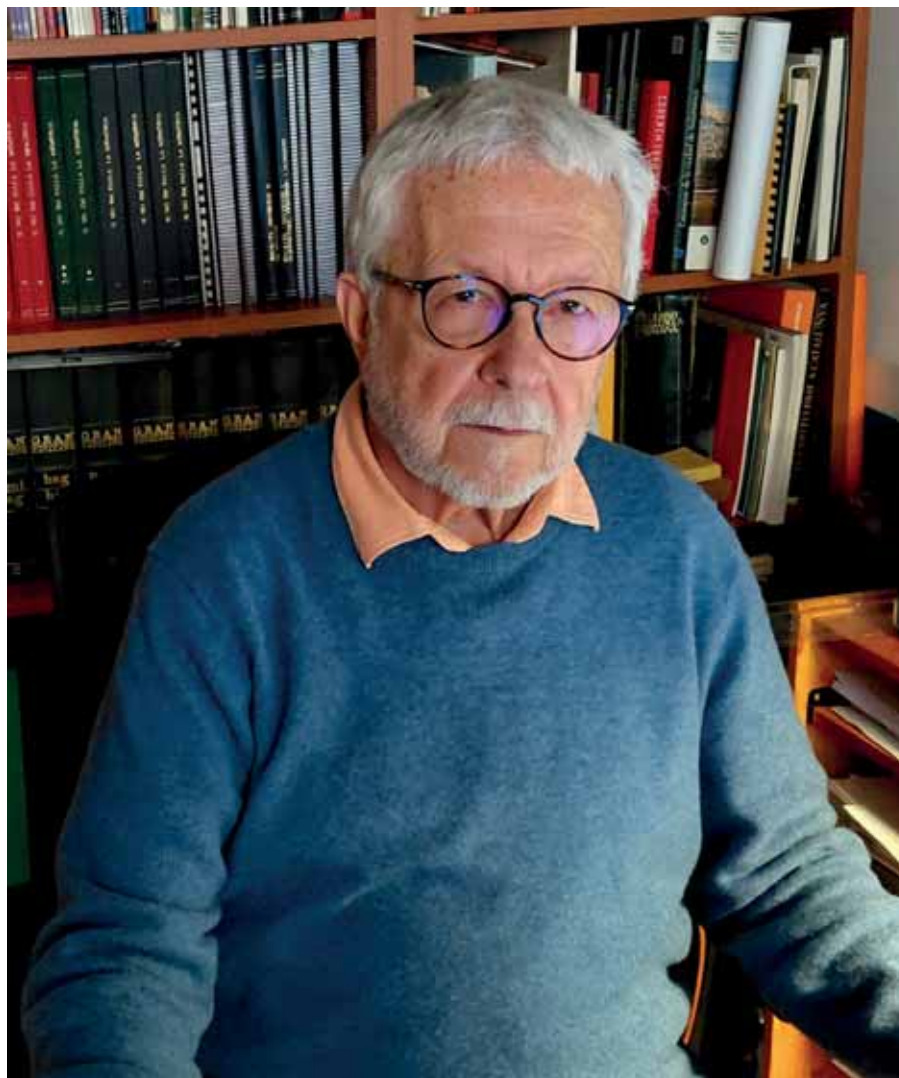

La Cripta de Gaudí, vestigi arquitectònic del Baix Llobregat cent anys després de la mort del geni

La Cripta de la Colònia Güell simbolitza el llegat més experimental i íntim d'Antoni Gaudí al Baix Llobregat

Entrevistem a l'historiador de la Colònia Güell, Josep Padró i Margó, on es troba la Cripta de Gaudí en el marc de la celebració del centenari de la mort del genial arquitecte a qui també s'atribueix l'autoria del jardí d'estil anglès amb llac, camins sinuosos i diversos elements arquitectònics de rocalla dins l'antic manicomi de Sant Boi de Llobregat, avui Parc Sanitari Sant Joan de Déu.

L'historiador local Josep Padró i Margó explica que Gaudí va viure durant mesos a Santa Coloma de Cervelló

L'historiador Josep Padró i Margó destaca que la Cripta forma part inseparable de la història social i industrial de la Colònia Güell

PER **JORDI VIZUETE**

En el marc del centenari de la mort d'Antoni Gaudí, el Baix Llobregat i el món miren cap a una de les seves obres més singulars i profundes: la Cripta de la Colònia Güell. Situada entre Santa Coloma de Cervelló i Sant Boi de Llobregat, aquesta església inacabada simbolitza millor que cap altra obra la petjada de l'arquitecte a la comarca. Lluny de la monumentalitat turística de Barcelona, la cripta emergeix com un espai íntim i experimental on Gaudí va posar a prova solucions estructurals que després culminarien en obres majors, convertint el Baix Llobregat en un escenari clau del seu llegat.

INTENSA PRESÈNCIA DE GAUDÍ AL BAIX

Per entendre aquesta empremta cal situar-se en el context de la colònia tèxtil impulsada per l'industrial Eusebi Güell, mecenes i amic de Gaudí. Però, com recorda l'historiador local Josep Padró i Margó, la importància de la cripta va més enllà de l'encàrrec: forma part inseparable de la història social del territori. "Jo soc un historiador local que he prestat més atenció a la història social de la Colònia Güell, però és inevitable parlar-ne de l'arquitectura, perquè amb la figura d'Antoni Gaudí hi ha una transcendència importantíssima i forma part d'aquesta història", assenyala.

El jardí modernista de Sant Boi, possible laboratori previ de Gaudí

Entre 1903 i 1912 es va construir dins l'antic manicomi de Sant Boi de Llobregat, avui Parc Sanitari Sant Joan de Déu, un jardí d'estil anglès amb llac, camins sinuosos i diversos elements arquitectònics de rocalla. El conjunt inclou la cova-cascada (1906), una muntanya artificial coronada per un baldaquí; una gruta dedicada a la Mare de Déu de Lourdes (1911), situada enmig del llac; i una plaça amb bancs revestits de trencadís (1912).

La cronologia coincideix amb els anys en què Antoni Gaudí treballava en la Cripta de la Colònia Güell, i les formes, arcs parabòlics, superfícies corbes i estructures orgàniques, presenten paral·lelismes amb solucions que posteriorment desenvoluparia a la Sagrada Família. Tot i que no es conserva cap document que n'acrediti formalment l'autoria, diversos investigadors han assenyalat les coincidències estilístiques i estructurals.

El doctor arquitecte per l'ETSAB David Agulló Galilea, que va fer una tesi doctoral sobre el conjunt modernista de l'antic psiquiàtric de Sant Boi de Llobregat sosté que el conjunt podria interpretar-se com un espai d'assaig previ. Segons defensa, "algunes de les estructures que hi ha aquí eren inèdites en la història de l'arquitectura", i atribuir-les a un altre autor obligaria a admetre que Gaudí les hauria copiat posteriorment. Agulló també remarca la singularitat del context: el jardí es va construir dins un recinte psiquiàtric que a inicis del segle XX funcionava com una ciutat autosuficient, amb tallers i mà d'obra pròpia, i on alguns interns haurien participat en les obres.

En aquest context, Sant Boi dedica una programació especial a la figura d'Antoni Gaudí amb motiu del centenari de la seva mort. L'Ajuntament de Sant Boi de Llobregat i el Parc Sanitari Sant Joan de

Déu han impulsat conjuntament una programació cultural, educativa i participativa que vol apropar l'univers modernista a la ciutadania, donar a conèixer espais singulars com el "Jardí Invisible" i reivindicar la petjada del modernisme a la ciutat. La iniciativa compta amb el suport del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya. Recentment es van completar les restauracions dels bancs modernistes, revestits amb trencadís ceràmic i situats a la plaça construïda el 1912. La intervenció, impulsada pel Parc Sanitari Sant Joan de Déu amb el suport del Departament de Cultura de la Generalitat, això ha permès

consolidar l'estructura, recuperar mosaics originals i restituir peces malmeses seguint criteris estrictes de conservació patrimonial.

Durant dècades, l'espai va romandre ocult rere els murs del complex. Avui és un conjunt patrimonial visitable que reforça la idea del Baix Llobregat com a territori d'experimentació dins l'evolució arquitectònica de Gaudí, més enllà dels grans escenaris monumentals de Barcelona. En l'enllaç al portal web del Parc Sanitari de Sant Joan de Déu (Codi QR) s'observen un conjunt d'imatges que exposen la bellesa del parc, a més d'oferir una visió detallada de cada obra.

Treballs de restauració del Parc Sanitari Sant Joan de Déu

Imatge de principis del segle passat de com era la Colònia Güell

Gaudí utilitza a la Cripta un sistema constructiu empíric basat en la maqueta funicular per calcular forces i formes arquitectòniques innovadores

La presència de l'arquitecte a la colònia va ser discontinua però intensa. Segons Padró, "Gaudí va estar èpoques treballant en la cripta i s'estava mesos que hi venia directament a l'obra", tot i disposar del suport del seu col·laborador, el mestre d'obres Francesc Berenguer i Mestres. "Malgrat això, Gaudí es posava davant i dirigia l'obra durant el temps", explica, evidenciant el caràcter personalíssim del projecte. El trajecte diari des de Barcelona és avui part del relat gairebé mític que envolta la construcció. "Es llevava de bon matí i travessava tot Barcelona fins a l'Estació de Sants, agafava el tren, baixava a Cornellà de Llobregat i allà l'esperava la tartana del Niño", descriu Padró. Un cop a la colònia, la jornada era exhaustiva: "Quan arriba a la Colònia estava tot el dia a l'obra, dinava a la font del Niño i se'n tornava a casa seva".

Malgrat aquesta dedicació, el contacte amb els treballadors i veïns va ser limitat. "Gaudí va tenir poc contacte amb la gent de la Colònia; va tenir contacte amb el capellà", explica l'historiador, que recorda que aquest controlava la comptabilitat de l'obra i traslladava les despeses al mecenes. Els registres econòmics conservats permeten seguir l'evolució de la construcció a través de les factures.

CONSTRUCCIÓ EMPÍRICA PER CALCULAR

Un dels aspectes més fascinants és el mètode creatiu de Gaudí, radicalment diferent de l'arquitectura convencional. "La forma de construir de Gaudí era molt empírica", afirma Padró, destacant l'ús de la maqueta funicular. Mitjançant cordills i saquets de perdigons, l'arquitecte simulava les forces estructurals: "La trajectòria que es formava en els cordills pel pes era la forma que havien de tenir els arcs, però invertida". El resultat era un sistema de càlcul físic d'una precisió extraordinària, fruit d'una "mentalitat arquitectònica trencadora".

Aquest mètode implicava també canvis constants durant l'obra, cosa que desconcertava els treballadors. Segons les memòries d'un aprenent de picapedrer, "feia unes coses molt estranyes, deia de fer una cosa i l'endemà

Maqueta de la Cripta que es conserva dins la Sagrada Família

Visitar el taller de Gaudí en realitat virtual

Un pla imprescindible en aquest any Gaudí, a més de visitar la Cripta de Santa Coloma de Cervelló, és anar a la Catedral de Barcelona per viure l'experiència immersiva multipremiada "Gaudí, el taller del diví", una producció de realitat virtual dedicada a Gaudí i que completa la commemoració del centenari de la mort de l'autor de la Sagrada Família. El taller del genial arquitecte va ser destruït durant la Guerra Civil. Però a partir de fotografies i mitjançant les noves tecnologies s'ha reconstruït de manera immersiva per a conèixer com treballava.

Imatge del genial arquitecte que es pot veure a l'experiència immersiva "Gaudí, el taller del diví"

El taller del genial arquitecte va ser destruït durant la Guerra Civil. Però a partir de fotografies i mitjançant les noves tecnologies s'ha reconstruït de manera immersiva per a conèixer com treballava. L'experiència transporta al visitant directament al taller d'Antoni Gaudí en els seus últims dies de vida, un segle després. Amb ulleres de realitat virtual d'última generació, el visitant és rebut pel mateix Gaudí en el seu llit mortuori i entra de la seva mà en un espai recreat amb gran detall: el laboratori viu on l'arquitecte pensava amb les mans, construïa maquetes, experimentava formes i donava cos a les seves idees revolucionàries. La visita, que inclou una exposició i unes vistes espectaculars des del terrat, costa 18 euros i dura gairebé una hora, perquè l'experiència immersiva no dura més de 20 minuts.

canviava d'idea". Padró interpreta aquests episodis com a conseqüència d'un procés experimental: Gaudí "anava construint i molt sovint rectificant el que anava fent, però duia el projecte al cap".

La interrupció de les obres va provocar la pèrdua irreparable d'aquest laboratori creatiu. L'obra on es conservava la maqueta va quedar abandonat durant dues dècades, i "amb el pas del temps els cordills es van trencar o deformar, els sacs de perdigons es van trencar". Fins i tot, recorda l'historiador, alguns veïns en reutilitzaven el material: "Hi havia caçadors del poble que agafaven els perdigons per reomplir els cartutxos". El resultat: "Tot estava fet pols". Padró atribueix aquest deteriorament a la manca d'interès dels hereus del mecenes. "Va ser una responsabilitat de la família Güell, no van tenir cura de mantenir el que hi havia fet", afirma, suggerint que els fills no compartien l'entusiasme del pare per Gaudí.

NINGÚ AFIRMA QUE L'ESGLÉSIA ESTÀ ACABADA

La desaparició de plànols i materials ha dificultat enormement la reconstrucció del projecte original. defensa la conservació de l'obra tal com és. "No conec ningú que digui que s'ha d'acabar l'església", assegura Padró, recordant l'opinió d'arquitectes restauradors que consideren qualsevol finalització una interpretació aliena a l'autor. "Més val deixar-ho tal com està i autènticament gaudinista".

La interrupció de les obres provoca la pèrdua de materials originals i de l'obra on Gaudí desenvolupava els seus experiments arquitectònics

En el marc del centenari, l'historiador preveu un augment de les activitats commemoratives: "L'Any Gaudí incorpora nombroses activitats commemoratives". Però també defensa la conservació de l'obra tal com és. "No conec ningú que digui que s'ha d'acabar l'església", assegura, recordant l'opinió d'arquitectes restauradors que consideren qualsevol finalització una interpretació aliena a l'autor. "Més val deixar-ho tal com està i autènticament gaudinista".

LA PRESERVACIÓ I DIFUSIÓ DE LA CRIPTA GAUDÍ

En aquesta tasca de preservació i difusió hi té un paper clau el Consorci de la Colònia Güell, una de les entitats gestores del monument juntament amb l'INCASOL de la Generalitat de Catalunya, la Diputació de Barcelona i el Consell Comarcal del Baix Llobregat. El seu responsable tècnic, Andrés Andrés Jara, subratlla la dimensió territorial d'aquest patrimoni: la cripta, afirma, és "un edifici que és patrimoni mundial i l'únic amb aquest guardó", fet que la converteix en "un dels referents arquitectònics per a tota la comarca". Aquesta singularitat no només reforça el prestigi cultural del lloc, sinó que contribueix a situar la Colònia Güell dins el mapa patrimonial europeu.

Jara insisteix que el valor de l'espai va molt més enllà de l'arquitectura monumental. La cripta, diu, "és un valor afegit" que permet explicar també el context històric de la colònia industrial i la vida dels treballadors de l'època, generant una oferta cultural que vincula memòria i comunitat. Per això, les visites s'han concebut amb un doble relat entrelaçat: "d'una banda, el projecte social impulsat per la família Güell; de l'altra, la innovació arquitectònica de Gaudí", comenta. Segons explica, es tracta d'un "element viu de la seva memòria constructiva", on es poden observar tècniques que posteriorment desenvoluparia en obres com la Sagrada Família. L'objectiu és fer comprensible una obra complexa i, alhora, transmetre la seva dimensió humana i territorial.

CRIPTA INTEGRADA DINS UN TEIXIT SOCIAL

Aquesta voluntat pedagògica s'acompanya d'una preocupació clara per la convivència amb l'entorn. El consorci defensa un model de gestió que prioritzi el respecte tant per l'edifici com per la vida quotidiana de la colònia, conscient que es tracta d'un espai patrimonial, però també d'un barri viu. En aquest sentit, la cripta no es presenta com un monument aïllat, sinó com una peça integrada dins un

Especialistes i restauradors defensen conservar la Cripta tal com és i rebutgen completar una església que mai no arriba a finalitzar-se

El Consorci de la Colònia Güell impulsa la preservació i divulgació d'un espai declarat Patrimoni Mundial per la UNESCO des de l'any 2005

Retrat
del genial
arquitecte
Antoni Gaudí

teixit social que encara conserva la memòria del passat industrial.

"Durant la celebració de l'any Gaudí es fan moltes coses", comenta l'historiador Josep Padró. I el responsable tècnic afirma que sí; "el centenari impulsa una major oferta cultural i de visites que genera el

La Cripta combina patrimoni arquitectònic, memòria obrera i convivència ciutadana dins un entorn que encara conserva la identitat de la colònia industrial

centenari de la mort de Gaudí i el guardó de Capitalitat Mundial de l'Arquitectura de Barcelona".

Cent anys després de la mort de Gaudí, la cripta continua sent una peça essencial per entendre tant la seva evolució arquitectònica com la història industrial i social del Baix Llobregat. Un monument discret però immens, que converteix la Colònia Güell en un dels epicentres reals, i sovint oblidats, del seu univers creatiu fora de Barcelona.

LA CRIPTA, OBRA INACABADA CONVERTIDA EN PATRIMONI UNIVERSAL

La Cripta de la Colònia Güell és l'única part construïda d'un ambiciós projecte d'església ideat per Antoni Gaudí per a la colònia tèxtil d'Eusebi Güell. Les obres es van iniciar el 1898 i es van interrompre el 1914, quan els hereus del mecenes van decidir no continuar el finançament. El resultat és una planta inferior concebuda com a base d'un temple superior que mai no es va aixecar, però que ja conté moltes de les innovacions estructurals més avançades de l'arquitecte.

L'edifici destaca per l'ús d'arcs catenaris, columnes inclinades i una combinació de materials, pedra basàltica, maó vist, ceràmica i ferro, que distribueixen les càrregues de manera orgànica. Aquest sistema, calculat mitjançant la famosa maqueta funicular, anticipa solucions que Gaudí desenvoluparia posteriorment en altres obres.

Després de la paralització, l'espai es va adaptar per al culte i ha funcionat ininterrompudament com a església del Sagrat Cor. Durant el segle XX es van fer diverses intervencions de manteniment, però la restauració decisiva va tenir lloc entre finals dels anys noranta i inicis dels 2000 sota la direcció de l'arquitecte Antonio González Moreno-Navarro, especialista en patrimoni i responsable d'eliminar elements afegits no gaudinians, com la teulada posterior, substituïda per una coberta més respectuosa amb l'estructura original.

El reconeixement internacional va arribar l'any 2005, quan la cripta va ser inclosa en la declaració de Patrimoni Mundial de la UNESCO dins el conjunt d'obres d'UNESCO dedicades a Gaudí. Aquest distintiu la situa al mateix nivell que altres icones de l'arquitecte, tot i la seva escala més reduïda i el seu caràcter inacabat.

Avui, la cripta és considerada un laboratori arquitectònic clau per entendre l'evolució de Gaudí i un dels espais patrimonials més rellevants del Baix Llobregat. La seva singularitat rau precisament en allò que no es va construir: una obra interrompuda que, lluny de quedar incompleta, ha esdevingut una peça única dins la història de l'arquitectura mundial.

El jardí modernista de l'antic manicomi de Sant Boi presenta similituds estructurals amb obres de Gaudí i reforça la petjada modernista al Baix

DFACTORY Barcelona District

Anticipem el què
el com i l'on de
la reinvenció.

Un espai d'innovació tecnològica on més de 300 empreses impulsen la indústria 4.0 i generen oportunitats promovent el talent i el progrés de la regió metropolitana de Barcelona.

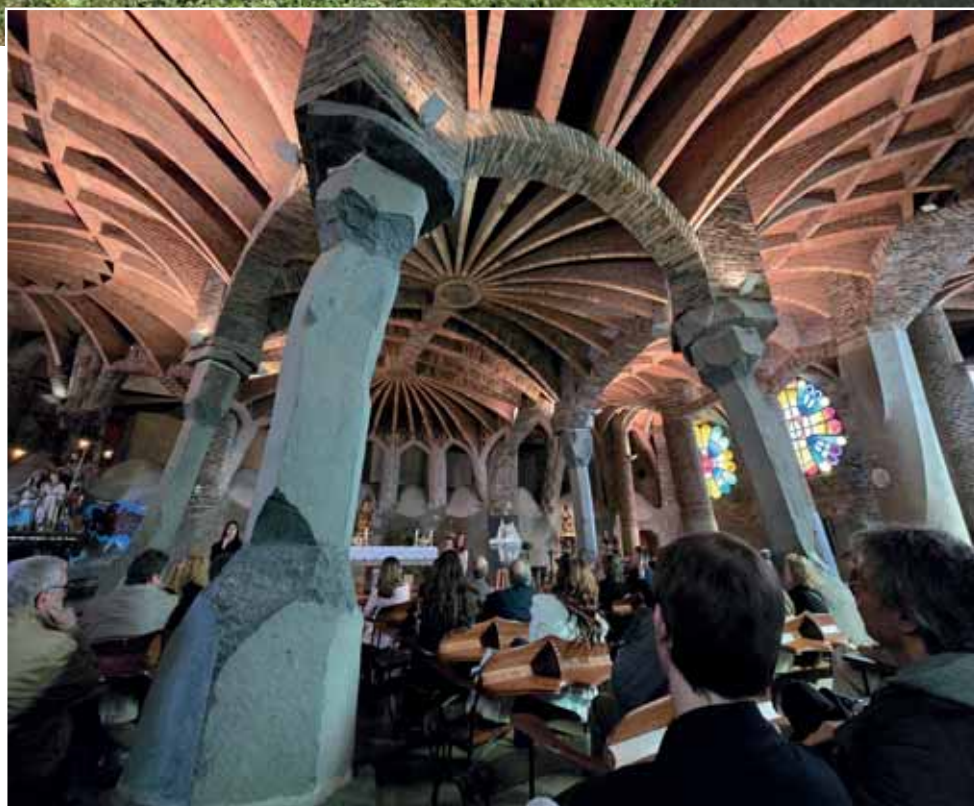
www.zfbarcelona.es

ZF | CONSORCI
barcelona
ZONA FRANCA

Cripta de la Colònia Güell inaugura l'Any Gaudí amb una jornada institucional dedicada al llegat arquitectònic i comunitari del genial arquitecte.

L'historiador local Josep Padró i Margó explica que Gaudí va viure durant mesos a Santa Coloma de Cervelló

L'Any Gaudí arrenca a la Cripta de la Colònia Güell, "patrimoni emocional i símbol del Baix Llobregat"

A la Cripta de l'església inacabada de la Colònia Güell arrenca l'Any Gaudí en un acte inaugural celebrat precisament a Santa Coloma de Cervelló, municipi on el genial arquitecte ofereix la seva obra a Déu i als treballadors de la fàbrica del seu mecenes, Eusebi Güell. I aconsegueix una obra arquitectònica revolucionària per la seva història d'implicació humana i comunitària.

PER **JOAN CARLES VALERO**

L'església comença a aixecar-se el 1908 i el 1914 s'atura en morir el seu patrocinador, quedant només acabada la part inferior que arriba fins als nostres dies com l'actual cripta. Es tracta d'una de les set obres d'Antoni Gaudí catalogades per la UNESCO com a patrimoni universal de la humanitat, però també és la "joia del modernisme, patrimoni emocional i símbol del Baix Llobregat", segons subratlla la presidenta del Consell Comarcal i del Consorci de la Colònia Güell, Eva Martínez.

Experts com Gemma Martí rebutgen que la cripta fos un laboratori de Gaudí en què provés tècniques que després aplica a la Sagrada Família i afirmen que, si s'hagués pogut finalitzar, seria un edifici de 40 metres d'alçada en el qual ja s'ensenyoregen, segons les maquetes, les tècniques arquitectòniques del temple expiatori al qual es dedica completament precisament el 1914, quan Eusebi Güell mor i ha d'abandonar l'església de la Colònia fabril al costat del riu Llobregat.

ACTE CENTRAL A LA FESTA MODERNISTA A L'OCTUBRE

Tant Maria Pau Viver, alcaldessa accidental del municipi mentre Jordi Bartolomé, el seu titular, està de baixa per paternitat, com Eva Martínez, presenten les principals celebracions de l'Any Gaudí, que pivoten entorn de l'acte central commemoratiu on es recrearà la històrica de la col·locació de la primera pedra de la Cripta. Serà el diumenge 4 d'octubre durant la Festa del Modernisme que des de fa 26 anys se celebra al municipi colomenc. La Festa del Modernisme de la tardor viu una edició especial, ja que les teatralitzacions se centren en les visites que Gaudí realitza a la Colònia Güell i a l'església per supervisar les obres. El colofó d'aquesta festa serà un innovador espectacle lumínic de drons inspirat en les formes orgàniques del genial Gaudí.

La Cripta de la Colònia Güell és considerada una joia del modernisme i una de les set obres de Gaudí reconegudes per la UNESCO.

A més d'Eva Martínez, intervenen en l'acte inaugural Maria Pau Viver, Jaume Vendrell, Núria Lomas i Marína Miquel

L'alcaldesa accidental de Santa Coloma de Cervelló posa en relleu la importància del patrimoni del seu municipi i el paper que representa en la trajectòria del modernisme català, un aspecte que subratlla que és possible "perquè la preservació del llegat és una responsabilitat compartida, en ser la Colònia Güell un testimoni viu d'una època clau del desenvolupament de Catalunya". Aquest municipi del Baix Llobregat disposa d'una gran riquesa associativa, però l'edil destaca dues entitats que, al seu judici, sobresurten per sobre de les altres: l'associació que fa possible la Festa Modernista i que aconsegueix transportar cada

tardor a la vida quotidiana del treball a la fàbrica de principis del segle XX; i el Centre d'Estudis de la Colònia Güell, que preserva la seva història a partir de reforçar el present amb les seves investigacions del passat, i que és "un testimoni viu de la identitat de Catalunya".

MEMÒRIA, IDENTITAT I MOTOR DE LA COMUNITAT

Jaume Vendrell, director general de l'Institut Català del Sòl (INCASÒL), propietari dels terrenys on s'aixeca la

L'experta en Gaudí Gemma Martí al costat de la maqueta de com seria l'església de la Colònia Güell si s'hagués pogut acabar

Cripta, subratlla en la seva intervenció que des de 2019 la institució que encapçala forma part del Consorci juntament amb la Diputació de Barcelona, el Consell Comarcal i l'Ajuntament de Santa Coloma de Cervelló. Informa que tècnics d'INCASÒL restauren els vitralls i el trencadís o mosaic modernista de l'entrada, així com faciliten l'accessibilitat a tots els públics. En total, s'inverteixen gairebé 1,5 milions d'euros procedents dels fons FEDER de la Unió Europea.

Núria Lomas, gerent dels serveis de Cultura de la Diputació de Barcelona, subratlla en la seva intervenció la rellevància del patrimoni arquitectònic "i també emocional, en conèixer un poble amb la genialitat de Gaudí". La llibertat d'experimentació que Eusebi Güell procura a Gaudí possibilita que desenvolupi solucions constructives que es poden apreciar a la Cripta com a prodigi tècnic i exemple de l'enginy que captiva tots els visitants. Lomas emfatitza que "la incorporació de la Colònia Güell en les celebracions de l'any del genial arquitecte ajuda a descobrir el Gaudí més proper, perquè el patrimoni només té sentit quan s'obre i és motor de la comunitat".

JOIA MODERNISTA I SÍMBOL DEL BAIX

Per la seva banda, Marina Miquel, subdirectora general de Patrimoni Arquitectònic, Arqueològic i Paleontològic del Departament de Cultura de la Generalitat catalana, avança que el programa de celebracions de l'Any Gaudí també incorpora un congrés internacional entorn de la seva figura, a més d'una exposició al Museu d'Història de Catalunya "del creador d'un llenguatge propi, arrelat al país i innovador". També informa que la Generalitat aporta 6 milions d'euros de pressupost a l'Any Gaudí i sobre la Cripta de la Colònia Güell subratlla que "es tracta d'un projecte en el qual porta al límit els experiments en un espai d'innovació arquitectònica, però també compartit amb l'entorn".

Eva Martínez, que també és alcaldessa de Vallirana, remarca que

Alcaldesses, regidors i consellers comarcals posen davant la porta d'entrada inacabada de l'església de la Colònia Güell, situada sobre l'actual Cripta de Gaudí

Les celebracions de l'Any Gaudí inclouen recreacions històriques, conferències, exposicions, concerts i un espectacle lumínic de drons

Imatge parcial del públic assistent a la inauguració de l'Any Gaudí

Experts com Gemma Martí defensen que la Cripta no és un laboratori experimental, sinó una obra arquitectònica plenament desenvolupada per Gaudí.

la Cripta és “a més d’un patrimoni emocional, un símbol de la comarca i la joia del modernisme”. Després d’agrair la feina dels guies turístics, dels conservadors i del personal que cada dia manté obertes les portes de la Cripta, Martínez destaca que com a símbol comarcal la Cripta “també és una atracció de turisme sostenible i de la marca Baix Llobregat que promociona el consorci turístic integrat per 30 ajuntaments més els sectors de restauració i hostaler, entitat que ella mateixa també presideix.

En aquest punt, la presidenta del Consell Comarcal explica que a la principal fira turística espanyola, FITUR, es reconeix el consorci per promoció “una destinació de turisme intel·ligent i d’accés sostenible que treballa per al conjunt de la societat d’una manera integrada amb el valor social”. En aquesta línia, Martínez avança un acord amb FGC perquè el corredor ferroviari del Llobregat sigui el mitjà de transport sostenible per accedir i connectar millor el patrimoni turístic de la comarca, igual que ja es fa des de fa uns anys amb el TramBaix.

UNA FESTA COMARCAL I DE LES ENTITATS DE SANTA COLOMA DE CERVELLÓ

La Cripta de la Colònia Güell esdevé l’epicentre de la cultura catalana amb la celebració de l’acte institucional d’inauguració de l’Any Gaudí 2026. Aquesta

commemoració, impulsada pel Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya amb motiu del centenari de la mort d’Antoni Gaudí, arrenca a la comarca del Baix Llobregat amb una jornada festiva que referma el valor universal d’aquest tresor arquitectònic.

L’acte, organitzat conjuntament pel Consorci de la Colònia Güell i l’Ajuntament de Santa Coloma de Cervelló, reuneix representants de les administracions consorciades — Generalitat de Catalunya (INCASÒL), Consell Comarcal del Baix Llobregat,

46

LLLOBREGAT

Institut Català del Sòl restaura vitralls, el trencadís i l’accessibilitat de la Cripta amb una inversió europea de gairebé 1,5 milions d’euros.

Complet còctel regat amb vermut de Reus de la zona on va néixer Gaudí (Riudoms)

La cloenda
de l'acte
és festiva

Eva Martínez destaca la Cripta com un símbol comarcal i una referència de turisme sostenible al Baix Llobregat.

Diputació de Barcelona— així com alcaldes i alcaldesses de la comarca, com Olga Morales, de Viladecans, i Montse Canas, de Cervelló, així com regidors i regidores i personalitats del món cultural i patrimonial.

UNA JORNADA DE DESCOBERTA I RECONeixEMENT

La jornada s'inicia amb una recepció oficial seguida d'una visita guiada a càrrec de la humanista Gemma Martí, experta en l'univers gaudinià. Els visitants recorren l'interior de la Cripta i pugen al seu terrat, redescobrint elements pioners com la maqueta funicular, les estructures arborescents i els murs plegats, innovacions que Gaudí va assajar aquí i que han influït decisivament en l'arquitectura contemporània.

PRESENTACIÓ DE LA PROGRAMACIÓ

En el marc de la inauguració, el calendari inclou actes previstos per a tot l'any, on destaquen, a més de l'acte central commemoratiu on es recrearà la històrica de la col·locació de la primera pedra (1908) i la Festa del Modernisme en una edició especial on les teatralitzacions se centraran en les visites de l'arquitecte a la Colònia. A més, hi haurà exposicions: una mostra sobre les darreres restauracions de la Cripta i una altra sobre projectes d'estudiants de la UPC per a la tanca perimetral del recinte. I també un cicle de concerts especials a la Cripta.

L'acte inaugural reuneix institucions, alcaldes, experts i entitats culturals en una celebració que reivindica la identitat catalana i el patrimoni gaudinià.

Un altre aspecte parcial del públic assistent a la inauguració de l'Any Gaudí

María Güell reivindica el tàndem entre Gaudí i el seu rebesavi: “Eusebi Güell va finançar la genialitat”

María Güell defensa que la genialitat de Gaudí no es pot entendre sense la confiança i el suport econòmic del seu rebesavi Eusebi Güell

PER **JOAN CARLES VALERO**

La periodista cultural, patrona de la Fundació Güell i quarta generació de la família del gran mecenes d'Antoni Gaudí, defensa la vigència del llegat gaudinià des de la Sagrada Família fins a la Colònia Güell i Sant Boi. A la imatge que encapçala aquestes línies, la rebesneta del gran mecenes del geni durant l'entrevista realitzada a la Sala Iuris de la Universitat Abat Oliba-CEU, al costat d'una pintura mural d'una familiar seva.

VIURE GAUDÍ DES DE LA INFÀNCIA

María Güell es defineix com a “agitadora cultural”, una expressió que resumeix bé el seu paper públic i familiar en l'actualitat. Periodista cultural des del 1993, nascuda a Barcelona el 1970, llicenciada en Periodisme per la Universitat Autònoma de Barcelona i màster per la Universidad Complutense de Madrid, Güell forma part de la quarta generació dels descendents d'Eusebi Güell, l'empresari, polític i mecenes que va fer possibles algunes de les obres decisives d'Antoni Gaudí. Actualment, és patrona de la Fundació Güell, membre de la Junta d'Amics dels Museus de Catalunya i ambaixadora de la Michelangelo Foundation a Catalunya.

La rebesneta del comte Güell no viu aquest cognom com una càrrega. Al contrari, assegura que ha estat “un honor” i gairebé un “passaport per a la vida”. A l'entrevista, explica que l'univers de Gaudí va entrar a casa seva des de la infància per influència directa del seu pare, Juan Güell de Sentmenat, que de petita la va portar a la cripta de la Colònia Güell, a la Sagrada Família, a la Pedrera i al Palau Güell. Aquella relació familiar amb l'arquitecte no va quedar en una memòria heretada, ja que María Güell va arribar a treballar durant anys en la comunicació de la Sagrada Família, en una etapa en què, recorda, el temple era encara una estructura molt més artesanal i propera que el gran símbol turístic i espiritual que és avui.

La periodista cultural reivindica el paper del mecenatge com una eina per descobrir talent, acompanyar-lo i ajudar-lo a créixer

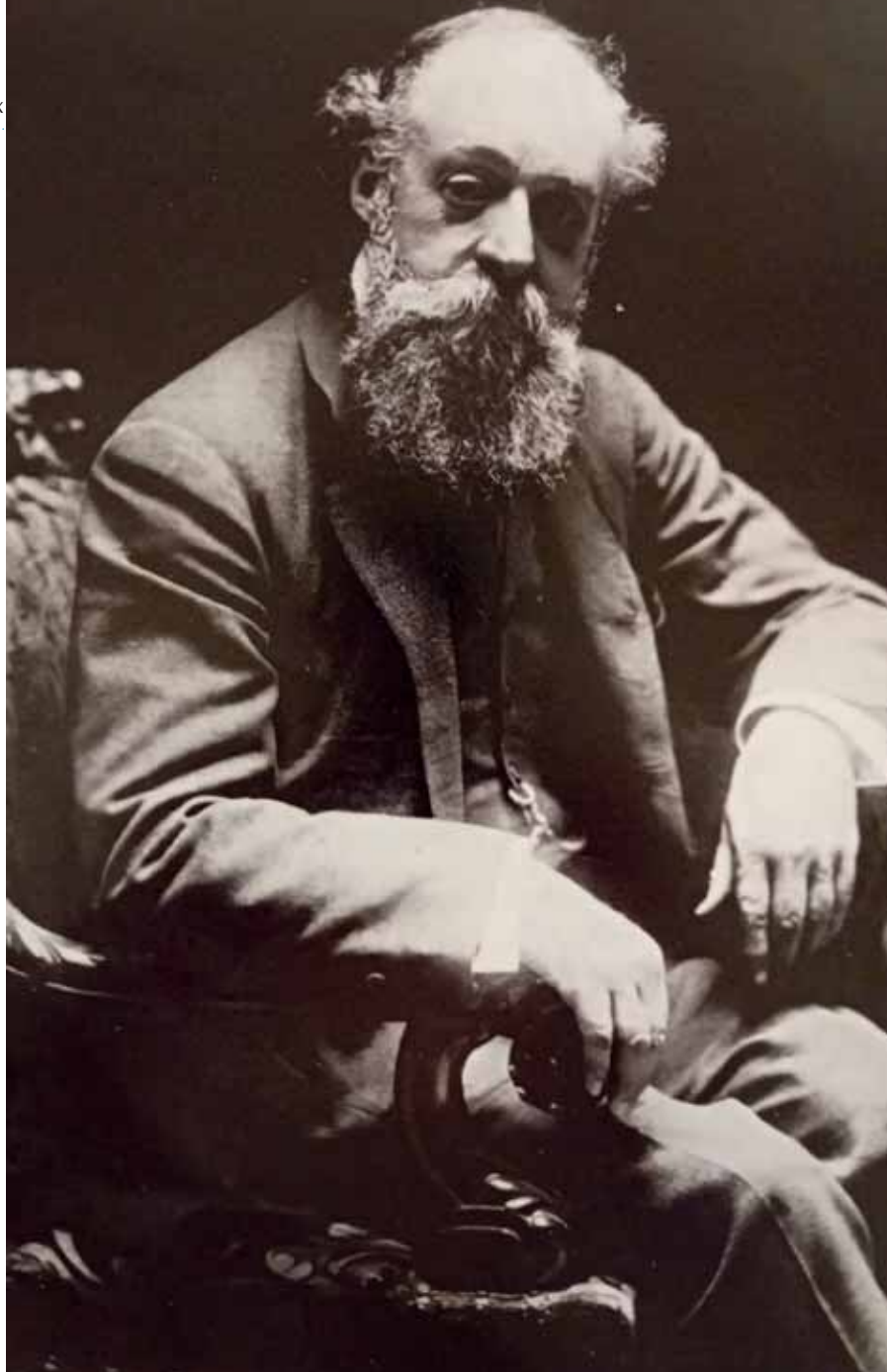
La cripta de la Colònia Güell continua sent un espai de pelegrinatge familiar i una peça clau del llegat gaudinià al Baix Llobregat

La Cripta de Gaudí a Santa Coloma de Cervelló, lloc de "pelegrinatge" de la família Güell

Eusebi Güell
Bacigalupi el
mecenes de
Gaudí

**El Palau Güell
simbolitza el risc
creatiu compartit
entre un arquitecte
revolucionari i un
mecenes disposat
a finançar la seva
audàcia**

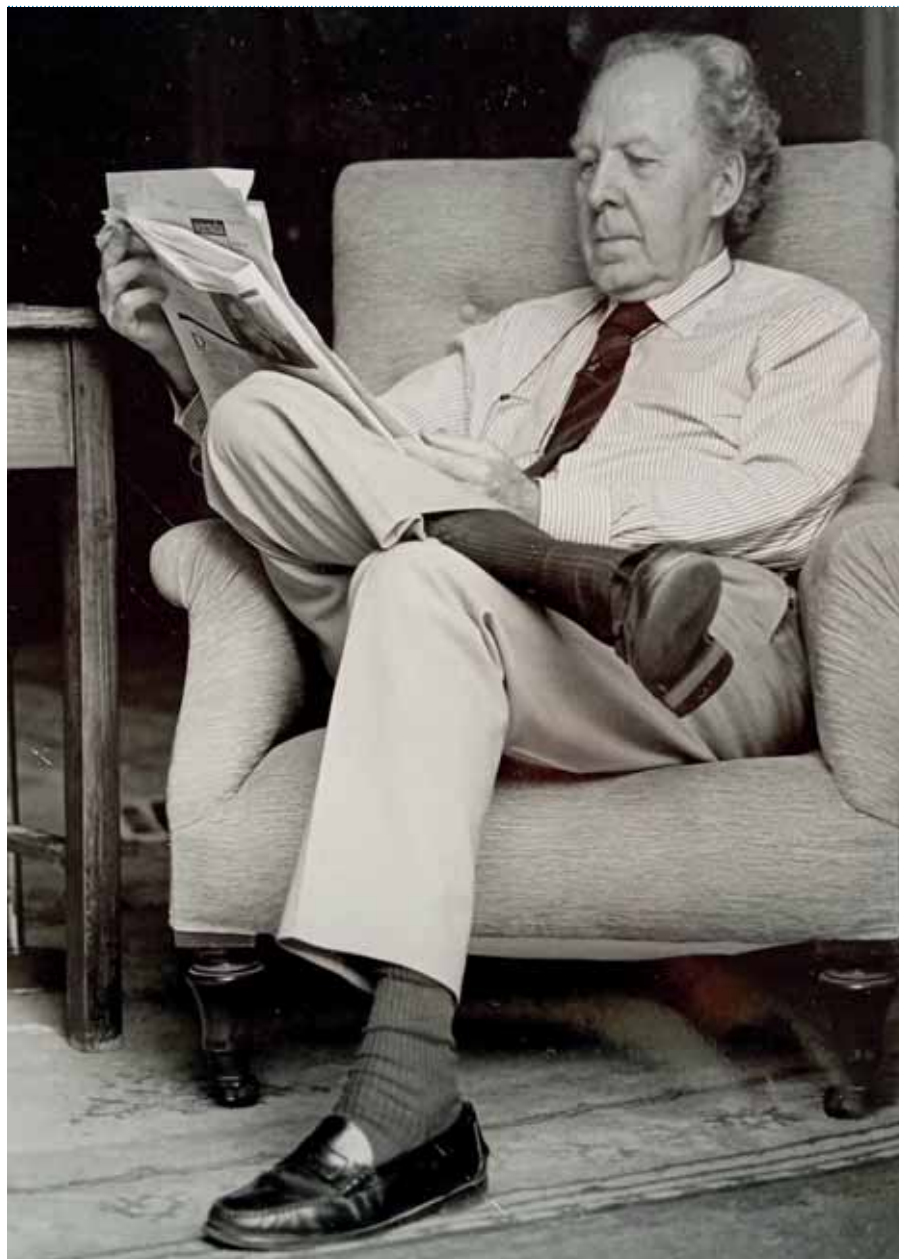
TÀNDEM SINGULAR ENTRE GÜELL I GAUDÍ

El gran mecenes i
avantpassat
de Maria, Eusebi Güell
Bacigalupi, al seu
despatx

Un dels punts centrals del seu relat és la reivindicació del vincle entre Gaudí i Eusebi Güell. Maria Güell rebutja la idea que la figura de l'arquitecte es pugui entendre al marge del seu mecenes. "Era un tàndem", resumeix. Segons la seva opinió, sense

aquella confiança gairebé il·limitada d'Eusebi Güell, el Gaudí que ha passat a la història difícilment hauria desenvolupat la dimensió monumental que avui s'admira a Barcelona i arreu del món. Segons recorda, la trobada entre tots dos no es va produir a París, com de vegades s'ha explicat, sinó arran d'un expositor de guants que Eusebi Güell va veure a l'Exposició Universal del 1878 i que el va portar, ja a Barcelona, a interessar-se pel jove arquitecte que l'havia dissenyat.

Alcaldesses, regidors i consellers comarcals posen davant la porta d'entrada inacabada de l'església de la Colònia Güell, situada sobre l'actual Cripta de Gaudí

La família Güell recorda que la Sagrada Família va estar a punt de quedar abandonada abans de convertir-se en una icona universal

Aquest tàndem va tenir la seva primera gran expressió al Palau Güell, que Maria defineix com “la casa que fa Gaudí per a Güell i Güell per a Gaudí”. La família conserva una anècdota significativa sobre la inauguració de l'edifici: davant la singularitat d'aquella casa aixecada al costat de l'aleshores barri xinès barceloní, mecenes i arquitecte haurien conclòs que l'obra els agradava, sobretot, a ells dos. Per a Güell, aquella frase resumeix bé el risc creatiu que tots dos van assumir: Gaudí proposava solucions radicals i Eusebi Güell

Maria Güell, rebesneta d'Eusebi Güell

Restauració
del trencadís
del Jardí
Secret de Sant
Boi, atribuït a
Gaudí

María Güell vincula la memòria familiar amb la seva activitat actual a la Fundació Güell i Amics dels Museus de Catalunya

acceptava finançar-les quan altres clients haurien frenat el projecte pel seu notable encariment.

EL MECENES AJUDA A CRÉIXER

Per a Güell, el mecenatge consisteix precisament en això: “descobrir algú que et transmet i ajudar-lo a créixer”, ja sigui amb suport econòmic, moral o acompanyament. Ho compara amb una mena de mentoria reforçada, tot i que lamenta que a Espanya no existeixi una legislació que incentivi aquest tipus de pràctiques com passa en altres països europeus, on els avantatges fiscals afavoreixen la implicació privada en la cultura.

La seva relació amb l'art no és només institucional, sinó també directa. Manté contacte habitual amb artistes, visita els seus tallers i promou trobades entre creadors i públic. Considera que el model tradicional de galeria està donant pas a experiències més properes, en què l'espectador pot conèixer de primera mà el procés creatiu. Aquesta interacció, defensa, enriqueix tant l'artista com el públic.

PETJADA DE LA RELACIÓ AL BAIX LLOBREGAT

La petjada d'aquesta relació arriba també al Baix Llobregat. María Güell subratlla l'impacte que provoca la cripta de la Colònia Güell en els qui la visiten per primera vegada i recorda que aquell projecte va quedar inacabat després de la mort del mecenes. Segons explica, tant la Colònia Güell com el Park Güell van ser fracassos

econòmics, però èxits artístics de llarg recorregut: Gaudí encaria les obres amb la seva obsessió pels materials nobles, la natura i la intervenció de nombrosos artesans, mentre Eusebi Güell sostenia econòmicament aquella ambició.

Imatge
del transcurs
de l'entrevista
per a
nextllobregat.cat

María Güell va treballar durant molts anys en la comunicació de la Sagrada Família, quan encara no era una icona universal

El llegat de Gaudí s'estén de Barcelona al Baix Llobregat, amb la Colònia Güell i el Jardí Secret de Sant Boi com a referents

María Güell enllaça aquesta memòria amb la seva activitat actual. Des d'Amics dels Museus de Catalunya, càrrec que abans van ocupar el seu avi Eusebi Güell i la seva mare, Isabel Ampuero, organitza visites, excursions i activitats per acostar el patrimoni cultural a nous públics. Entre aquestes sortides esmenta espais gaudinians de Barcelona, la Colònia Güell i també Sant Boi de Llobregat, on situa l'interès recent per un "jardí secret de Gaudí".

FAMÍLIA IMPULSORA DEL TEMPLE

La Sagrada Família ocupa un lloc especial en la seva biografia. María Güell recorda els seus anys al departament de comunicació del temple, quan encara treballava dins de la mateixa basílica amb una taula, una llibreta i una agenda de periodistes. Allà va impulsar una publicació interna i va entrevistar treballadors d'oficis molt diversos, des de maquetistes fins a picapedrers. Aquest record contrasta, diu, amb la dimensió actual de la basílica, convertida en un fenomen global difícil de gestionar des del punt de vista comunicatiu.

La família Güell també reivindica el seu paper en la continuïtat de les obres del temple. Maria recorda que el seu avi, net del mecenes, es va obstinar durant anys perquè la Sagrada Família no quedés abandonada, fins i tot mantenint un petit grup d'obres quan gairebé ningú apostava pel seu futur. "De poc no tenim Sagrada Família", afirma a l'entrevista, en evocar els anys en què el projecte podia haver quedat reduït a unes ruïnes o desaparèixer sota la pressió urbanística.

CULMINACIÓ DE LA "CATEDRAL DELS POBRES"

L'actualitat ha tornat a situar el temple al centre de l'agenda. El programa oficial de la Santa Seu preveu que el papa Lleó XIV presideixi el 10 de juny de 2026 una missa a la basílica de la Sagrada Família amb motiu de la inauguració de la Torre de Jesucrist, en el marc del seu viatge apostòlic a Espanya. Per a Maria Güell, la culminació d'aquesta torre representa un moment d'una enorme càrrega simbòlica per als qui han treballat durant dècades a la basílica i per a una ciutat que ha vist com l'anomenada "catedral dels pobres" es convertia en un emblema universal.

Més enllà de Gaudí, la biografia de Maria Güell està travessada per diverses tradicions familiars. Per via

materna, descendeix d'Isabel Ampuero y Urruela, pertanyent a una important saga empresarial basca vinculada als orígens del Banco de Bilbao. La seva família apareix també lligada a noms coneguts de la vida cultural, empresarial i política, tot i que Maria Güell marca distàncies amb l'exposició mediàtica i la premsa rosa, un terreny que assegura que no li interessa.

El seu lloc, insisteix, és a la cultura. Al Barcelona Film Festival i al Festival de Cinema de Begur continua exercint el gènere que més li agrada: l'entrevista. I des de la Fundació Güell i Amics dels Museus manté viva una forma de mecenatge menys monumental que la del seu rebesavi, però connectada amb la mateixa idea de fons: obrir portes, activar curiositats i fer circular el patrimoni. En el seu cas, el cognom Güell no és una relíquia aristocràtica, sinó una eina per continuar explicant una història que, més d'un segle després, encara uneix Gaudí, Barcelona i el Baix Llobregat.

El cognom Güell apareix com una eina per continuar explicant una història que encara uneix art, patrimoni, Barcelona i Baix Llobregat

**NO US VOLEM
VENDRE LA MOTO**

**ARA LA PODEU
COMPARTIR**

**Mou-te de manera més sostenible
amb la moto elèctrica compartida**

DISPONIBLE EN 8 MUNICIPIS DE L'ÀREA METROPOLITANA DE BARCELONA

 acciona **cooltra** **YEGO**

Més informació
a l'app AMB Mobilitat
o al web www.amb.cat

 AMB Àrea Metropolitana
de Barcelona

Can Negre, obra de Josep Maria Jujol, és un dels principals referents del patrimoni modernista del Baix Llobregat

El modernisme també parla amb accent comarcal

El modernisme al Baix Llobregat ofereix una visió complementària al de Barcelona, amb edificis, fàbriques i espais quotidians que expliquen la transformació del territori

PER **NAGORE MÍNGUEZ DEL VALLE**

Sant Joan Despí concentra una part essencial del llegat de Josep Maria Jujol, amb obres singulars que defineixen la identitat arquitectònica del municipi

Quan es parla de modernisme, les mirades acostumen a dirigir-se immediatament cap a la Ciutat Comtal. La Sagrada Família, la Pedrera o el Parc Güell s'han convertit en icones universals d'un moviment que va transformar l'arquitectura catalana entre finals del segle XIX i principis del XX. Però més enllà de la capital, el Baix Llobregat conserva un patrimoni modernista molt extens i divers que permet descobrir una altra cara d'aquest moviment artístic.

En un any marcat per la commemoració de l'Any Gaudí, la comarca es reivindica com un dels territoris on el modernisme va arribar amb molta força. Ho va fer, però, d'una manera diferent. Aquí no només es manifesta en grans edificis monumentals, sinó també en fàbriques, residències, espais industrials i habitatges particulars que expliquen la transformació econòmica i social d'un territori en plena expansió.

La força del modernisme al Baix Llobregat es troba precisament en aquesta diversitat. Més que un conjunt de monuments, la comarca ofereix una xarxa

La Torre de la Creu destaca per les seves formes singulars i per l'estil imaginatiu característic de Josep Maria Jujol. Font: Consorci de Turisme del Baix Llobregat

Can Negre, la Torre de la Creu i l'itinerari Modernista Jujol permeten descobrir l'estil imaginatiu, orgànic i decoratiu característic de l'arquitecte

57

LLOBREGAT

de llocs que permet entendre com aquest moviment va formar part de la vida quotidiana de pobles i ciutats que començaven a definir la seva identitat moderna.

SANT JOAN DESPÍ, LA CAPITAL DE JUJOL

Si hi ha un municipi que explica una part essencial del modernisme al Baix Llobregat, aquest és Sant Joan Despí. Josep Maria Jujol hi va deixar algunes de les seves obres més representatives i va convertir la ciutat en una mena de laboratori arquitectònic.

A diferència d'altres arquitectes modernistes, Jujol va desenvolupar un llenguatge propi caracteritzat per la imaginació, les formes orgàniques i una gran riquesa decorativa. El resultat és un conjunt patrimonial únic que avui continua definint la personalitat de la ciutat.

Can Negre és probablement l'exemple més conegut. El que havia estat una masia tradicional es va transformar en una construcció singular plena d'esgrafiats, formes corbes i detalls artesanals que mostren l'estil únic de l'arquitecte.

Molt a prop es troba la Torre de la Creu, una de les seves obres més emblemàtiques. Les seves cúpules parabòliques i la seva estructura singular han convertit l'edifici en una icona del municipi. Juntament amb la Torre Jujol, la Casa Serra-Xaus i altres intervencions repartides per la ciutat, formen part de l'itinerari Modernista Jujol, que permet descobrir la identitat de l'arquitecte pels carrers de Sant Joan Despí.

Sant Feliu de Llobregat conserva un modernisme integrat en el teixit urbà que reflecteix els canvis socials i econòmics de l'època

La Rajoleta d'Esplugues va subministrar ceràmica a algunes de les principals obres del modernisme català

La Rajoleta d'Esplugues es va convertir en una de les principals productores de ceràmica decorativa i en una peça clau del modernisme català

SANT FELIU DE LLOBREGAT I EL MODERNISME URBÀ

El patrimoni modernista del Baix Llobregat no s'acaba a Sant Joan Despí. A Sant Feliu de Llobregat, aquest moviment artístic es veu també a través de l'evolució urbana d'una ciutat que, entre finals del segle XIX i principis del XX, vivia importants transformacions econòmiques i socials.

Cases particulars, edificis residencials i diversos elements arquitectònics expliquen l'arribada de nous gustos estètics i la voluntat de modernitat d'una societat en creixement. El Palau Falguera s'ha convertit en un dels principals referents patrimonials del municipi, mentre que la Ruta Modernista de Sant Feliu permet recórrer diferents espais on es veu aquesta etapa de canvi.

Més que grans monuments, Sant Feliu ofereix una visió del modernisme integrada en el nucli urbà. Una arquitectura que explica com les noves idees artístiques arribaven també als municipis de la comarca i contribueixen a transformar-ne la imatge.

Una ruta per entendre la història del territori

La força de la ruta modernista del Baix Llobregat no es troba només en els seus edificis. Es troba, sobretot, en la història que expliquen. Aquest patrimoni parla d'una comarca marcada per la industrialització, el creixement urbà, l'aparició de noves infraestructures i la transformació de la societat.

A diferència d'altres territoris on el modernisme es concentra en grans monuments, al Baix Llobregat apareix dispers entre carrers, fàbriques, equipaments i habitatges. Aquesta diversitat permet entendre millor com el moviment va transformar l'arquitectura monumental per convertir-se en una expressió cultural present en la vida quotidiana de moltes poblacions. Recórrer aquests espais és també una manera de descobrir una altra mirada sobre la comarca. Una mirada que connecta patrimoni, identitat i territori, i que demostra que el modernisme català no s'explica només des de Barcelona, sinó també des de municipis que van contribuir decisivament a fer-lo possible.

Una peça conservada al museu de La Rajoleta

LA RAJOLETA, LA FÀBRICA QUE VA CONSTRUIR EL MODERNISME

El modernisme no es basa només en els arquitectes. Darrere de moltes de les grans obres del moviment hi havia també un grup d'artesans, ceramistes i indústries que feien possibles aquells projectes.

Pocs espais expliquen millor aquesta realitat que La Rajoleta d'Esplugues de Llobregat.

A finals del segle XIX, Esplugues era encara un municipi principalment agrícola. La situació va començar a canviar amb el desenvolupament de la fàbrica que acabaria convertint-se en La Rajoleta, una de les principals productores de ceràmica decorativa de Catalunya. La seva evolució va anar lligada al creixement de Barcelona, a l'expansió de l'Eixample i a l'auge del modernisme.

La producció de mosaics, rajoles i peces decoratives va convertir la fàbrica en un dels elements més emblemàtics del moviment modernista. Arquitectes com

Els materials fabricats a La Rajoleta van ser utilitzats per arquitectes com Gaudí, Domènech i Montaner i Puig i Cadafalch

El Palau Falguera és un dels principals referents patrimonials de Sant Feliu de Llobregat. Font: Consorci de Turisme del Baix Llobregat

Les visites són
seguides amb
molt d'interès
per part dels
visitants

60

EL BAIX LLOBREGAT

**El Museu Can Tinturé
complementa la
visita a La Rajoleta
i ajuda a entendre
la importància
de la ceràmica
en l'arquitectura
modernista**

Antoni Gaudí, Lluís Domènech i Montaner o Josep Puig i Cadafalch van utilitzar materials produïts a La Rajoleta en algunes de les seves obres més destacades.

La importància de la fàbrica va anar molt més enllà de l'arquitectura. Durant els anys de màxima activitat va arribar a donar feina a centenars de treballadors i va contribuir decisivament a la transformació econòmica d'Esplugues, que va passar de dependre principalment de l'agricultura a consolidar-se com un nucli industrial.

Avui, el recinte conserva forns àrabs, forns d'ampolla i diferents infraestructures originals que permeten entendre tant els processos de producció ceràmica com l'impacte que aquesta activitat va tenir en la societat local. La Rajoleta s'ha consolidat com un dels principals referents de la ceràmica modernista catalana i com una peça clau per entendre la industrialització del Baix Llobregat.

Al costat de La Rajoleta, el Museu Can Tinturé completa aquesta mirada sobre la ceràmica i els oficis vinculats al modernisme. El museu conserva una de les col·leccions de rajola de mostra més importants de Catalunya i ajuda a entendre la importància que aquest element va tenir en l'arquitectura de l'època.

CORNELLÀ I EL MODERNISME INDUSTRIAL

Una altra de les cares menys conegudes del modernisme és la seva relació amb el desenvolupament industrial i tecnològic. A Cornellà de Llobregat, el Museu de les Aigües permet descobrir aquesta dimensió.

L'espai conserva edificis històrics vinculats al subministrament d'aigua i constitueix un dels exemples més destacats de patrimoni industrial de l'àrea metropolitana. La visita permet entendre com les noves infraestructures van contribuir a construir la ciutat moderna i a millorar les condicions de vida d'una població en constant creixement.

Als jardins del museu també es pot visitar la reconstrucció de la Cascada Gaudí, una reproducció que reflecteix l'element que l'arquitecte va projectar originalment per a la Casa Vicens de Barcelona. Aquesta peça ofereix una connexió directa amb l'univers creatiu de Gaudí i amplia la visió del modernisme més enllà dels grans edificis monumentals.

El Museu de les Aigües de Cornellà mostra la relació entre modernisme, desenvolupament industrial i infraestructures que van transformar la vida urbana

Més de 2.000 anys
d'història es contemplen
des d'aquest pont romà

La restauració de l'arc romà del Pont del Diable culmina després d'onze mesos d'obres destinades a preservar la integritat material i estructural del monument

Finalitza la restauració de l'arc romà del Pont del Diable de Martorell perquè duri 2.000 anys més

La restauració de l'arc romà del Pont del Diable culmina després de quasi un any d'obres i ha servit per recuperar i preservar la integritat material de l'arc, protegir-lo del deteriorament causat per agents atmosfèrics i humans i perllongar-ne la conservació en condicions d'ús segures 2.000 anys després de la seva construcció per les legions de l'imperi romà. Els tècnics asseguren que el gran repte del conjunt de la intervenció ha estat aconseguir la fixació de les pedres que es despenien del rebliment romà.

63
Baix Llobregat

PER **REDACCIÓ**

El Pont
del Diable
a Martorell

Tot i que l'estructura que avui creuem data del 1963, reconstruïda sobre un pont gòtic del 1295, els seus fonaments i l'arc ara restaurat conserven l'empremta de Roma a Catalunya. Aquest pont monumental formava part de la Via Augusta, construït al voltant de l'any 10 abans de Crist per permetre el pas de carros de bous, amb una calçada ampla i gairebé horitzontal que connectava els pobles de la comarca del Baix Llobregat. L'arc romà del Pont del Diable té el màxim nivell de protecció patrimonial com a Bé Cultural d'Interès Nacional (BCIN) des de l'any 1925; i el pont, des de l'any 1931.

Lluïsa Moret, presidenta de la Diputació de Barcelona i alcaldessa de Sant Boi, inaugura la restauració acompanyada del diputat d'Equipaments, Infraestructures Urbanes i Patrimoni Arquitectònic i vicepresident quart de la Diputació de Barcelona, Marc Castells, que també és alcalde d'Igualada; l'alcalde de Castellbisbal, Maria Dolors Conde; i el primer tinent d'alcaldia de Martorell, Lluís Amat. Les obres han estat dirigides pel Servei de Patrimoni Arquitectònic Local de la Diputació de Barcelona (SPAL) durant onze mesos i s'hi han invertit 412.369,51 euros, finançats íntegrament per la Diputació de Barcelona.

MARQUES DE LES LEGIONS ROMANES

El Pont del Diable és una estructura de més de 130 metres de llarg i de 10 a 3,90 metres d'amplada. L'estrep oest té sis metres d'amplada i una longitud

L'arc romà del Pont del Diable conserva l'empremta de la Via Augusta i manté la màxima protecció patrimonial com a Bé Cultural d'Interès Nacional

Arc romà
situat a la part
superior inicial
del pont

64

BAIX LLOBREGAT

**Les marques
descobertes de
les legions IV
Macedònica, VI Víctrix
i X Gèmina permeten
confirmar la datació
romana original del
conjunt arquitectònic**

indeterminada. A la base, prop del riu, es van descobrir les marques de les legions IV Macedònica, VI Víctrix i X Gèmina, les quals van poder determinar la datació definitiva del pont romà i de l'arc.

Efectivament, en la construcció del pont i l'arc ara restaurat van participar les legions IV Macedònica, VI Víctrix i X Gèmina, tornant de la victòria a les guerres càntabres i de fundar Saragossa (Colonia Caesar Augusta), tal i com es va constatar a partir de l'estudi de les marques epigràfiques d'alguns dels seus carreus. El mateix estudi proposava que l'arc seria triomfal i honorífic, ja que s'hauria construït per commemorar aquesta victòria de les legions.

L'arc també tindria una funció administrativa, senyalitzant el límit entre Tarragona (Colonia Iulia Urbs Triumphalis Tarraco) i Barcelona (Colonia Iulia Augusta Faventia Paterna Barcino), aquesta darrera fundada en el mateix període que es van construir l'arc i el pont. D'aquesta manera, el límit territorial i administratiu del període ibèric continuaria en època romana, aquest fet es constata també a partir de l'existència de la mansio Ad Fines a les immediacions de Martorell, anteriorment a la reforma de la Via Augusta i la construcció del pont. Aquesta mansio assenyalaria el punt en el que la Via Heràclea, corresponent al vial anterior a la Via Augusta, superava el curs del riu Llobregat i accedia al territori de Tarraco.

A CAVAL·L DE MARTORELL I CASTELLBISBAL

El pont d'origen romà està situat al límit dels termes municipals de Castellbisbal (Vallès Occidental) i Martorell (Baix Llobregat), de manera que l'arc romà queda al

Vista frontal de l'arc romà del Pont del Diable, situat a l'estrep oriental del pont entre Martorell i Castellbisbal

terme municipal de Castellbisbal (estrep est). El pont travessa el riu Llobregat just per damunt del congost de Martorell, a l'est del nucli antic d'aquesta població, i a uns cinc-cents metres aigües avall de la confluència del riu Anoia. Aquesta ubicació geogràfica única fa que el Pont del Diable es trobi en un punt estratègic de les comunicacions de Catalunya, tal com demostra l'alta concentració d'infraestructures (autopistes, carreteres, ponts i estació de ferrocarril) en el mateix indret.

L'arc romà es troba a l'estrep oriental, donant accés al pont, sobre un basament de 9 metres d'amplada, uns 10,6 metres de longitud i aproximadament 22 metres d'alçada des de la llera del riu. Es tracta d'un arc emmarcat amb una pilastra a cada costat i que devia culminar amb un capitell corinti, segons Laborde i Puig i Cadafalch. Les pilastres eren acanalades i estaven col·locades en els quatre angles externs. Als angles interns del fòrnix un segon ordre de pilastres llises feien de suport de la imposta de la volta.

L'objectiu principal de l'actuació ha estat la restauració de l'arc romà del Pont del Diable, per tal de recuperar-ne i preservar-ne la integritat material, protegir-lo enfront el deteriorament ocasionat per l'agressió dels agents atmosfèrics i antròpics, i perllongar en el temps la seva conservació per permetre el gaudi dels ciutadans i visitants en condicions d'ús segures.

La intervenció s'ha dut a terme seguint aquests criteris: respectar i consolidar la seva materialitat per aconseguir la pervivència de la construcció històrica; mantenir la imatge actual, en què el rebliment interior de l'arc, que roman a la vista, forma part de la percepció i la memòria històrica dels vilatans i visitants de l'arc.

Els estudis arqueològics indiquen que l'arc commemorava les victòries militars romanes i delimitava administrativament els territoris de Tarraco i Barcino

La intervenció prioritza la consolidació constructiva, la preservació dels materials originals i la conservació de la imatge històrica percebuda pels visitants

En termes generals, el projecte proposa la preservació constructiva del monument i la potenciació del seu vessant històric i documental, juntament amb l'enfortiment del seu significat col·lectiu. Per aquest motiu, els criteris adoptats per a la restauració han estat consolidar i preservar la configuració arquitectònica, constructiva i material actual per tal d'incidir en la conservació del monument. D'altra banda, es buscava enfortir la relació significativa que hi ha d'haver entre ciutadania i monument, en aquest cas lligada a la imatge que ens n'ha arribat fins avui.

ONZE MESOS D'INTERVENCIÓ

Els treballs endegats pel Servei de Patrimoni Arquitectònic Local (SPAL) de la Diputació de Barcelona es van plantejar com una prediagnosi de l'arc romà, basada en el coneixement material del monument a partir dels estudis geomètricoformal i fisicoconstructiu, per poder plantejar l'actuació més adient.

Els estudis previs realitzats han consistit en l'aixecament planimètric, els estudis d'estabilitat estructural i de morters, la prospecció amb georadar, inspeccions mitjançant termografia infraroja, seguiment topogràfic de les fissures i anàlisi compositiva i de proporcions geomètriques.

En aquest punt de la comarca hi ha una cruïlla històrica de camins

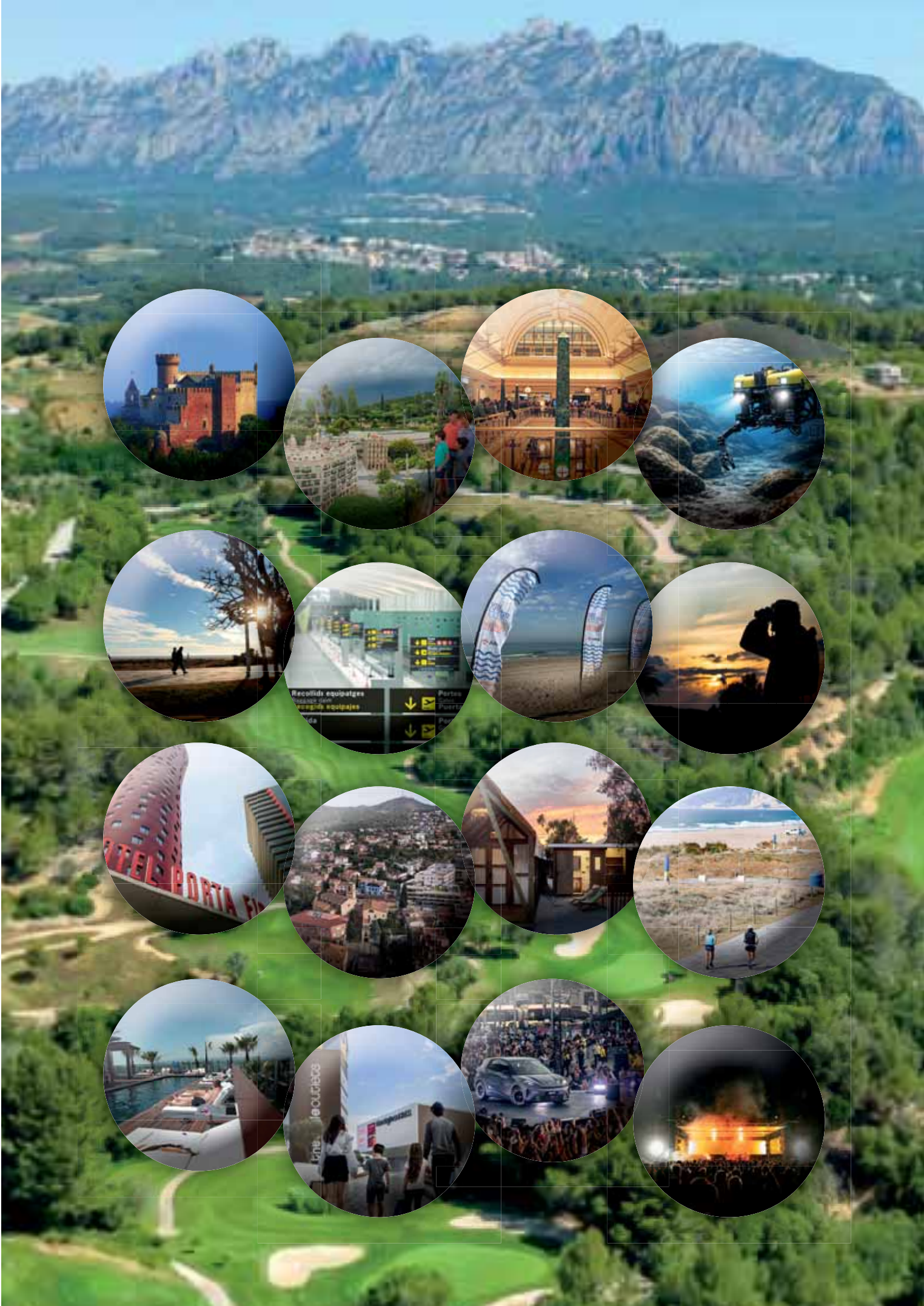
El projecte i l'execució de les obres de restauració de l'arc romà del Pont del Diable han tingut en compte totes les actuacions necessàries per restaurar l'arc, segons plantejaments de caire arquitectònic i essencialment constructiu, i també de tractament dels diferents materials petris que el conformen. El gran repte del conjunt de la intervenció ha estat aconseguir la fixació de les pedres que es despenen del rebliment romà.

Ha calgut evitar la caiguda de pedres de l'interior del rebliment històric, controlar l'arenització superficial del morter romà que les circumda, ja que està exposat a la intempèrie i en procés continu de degradació, i millorar l'estabilitat dels volums sobresortints d'aquest morter o formigó romà. L'actuació ha inclòs també la neteja i l'arranjament de l'entorn immediat de l'accés a l'arc, a la vessant de Castellbisbal, en què s'han restituit algunes mancances pètries de les lloses de pedra d'època romana, amb el repàs del rejuntat amb morter mixt de calç i la renovació dels tractaments de protecció i d'acabat de les baranes metàl·liques.

La durada de l'execució ha estat d'onze mesos. L'import d'execució de les obres és de 412.369,51 euros, finançats íntegrament per la Diputació de Barcelona.

La ubicació estratègica del Pont del Diable entre Martorell i Castellbisbal reforça històricament el seu paper clau en les comunicacions catalanes

TURISME DE PROP

Platges, natura i patrimoni per redescobrir el sud de Barcelona aquest estiu

El Baix Llobregat i l'Hospitalet, el sud de Barcelona, ofereixen molt més del que sovint imaginem. En aquesta secció convidem als lectors a descobrir que les millors escapades són moltes vegades les que tenim més a prop. La comarca reuneix platges, espais naturals, patrimoni històric, gastronomia i activitats per a tothom, en parella, família, amics o en solitari.

Per aquest estiu proposem recórrer municipis amb identitat pròpia i descobrir algunes de les experiències més destacades del territori. Des dels camins de Collserola i el valor dels parcs metropolitans con a refugis climàtics, fins un litoral que combina lleure i preservació natural. També visites a hotels, que també reben les visites dels ciutadans de proximitat, o anar de càmpings reinventats o fer servir equipaments que enriqueixen l'experiència dels visitants, com el nou Centre del Mar de Gavà, una finestra privilegiada per conèixer la relació històrica del territori amb el Mediterrani.

Les pàgines que a continuació té el lector són una selecció de propostes per viure l'estiu a l'Hospitalet i Baix Llobregat sense presses, de forma sostinguda perquè es pot anar sempre en transport públic per descobrint racons, experiències i paisatges que converteixen la proximitat en un dels seus principals atractius.

70

BAIX LLOBREGAT

Una de les destinacions de proximitat dels Plans Silver és el Parc Arqueològic Mines Gavà

El Baix Llobregat, pioner amb el turisme sènior i els Plans Silver

Plans Silver aposta per un turisme pausat, de qualitat i adaptat a una generació activa que vol descobrir el Baix Llobregat amb calma i autenticitat

La nova campanya del Consorci de Turisme reivindica el valor patrimonial i natural del Baix Llobregat amb propostes fetes a mida per al públic sènior

PER JORDI VIZUETE VALLS

Enguany, el Consorci de Turisme del Baix Llobregat ha presentat el projecte Plans Silver, una iniciativa turística adreçada a un públic sènior actiu que busca descobrir el territori amb calma, comoditat i experiències adaptades als seus interessos. La presentació, celebrada al Teatre Fontova de la Colònia Güell, ha marcat l'inici d'una nova aposta turística centrada en activitats culturals, gastronòmiques i de natura pensades específicament per a aquest perfil de visitants.

La plataforma reuneix desenes de propostes repartides per tota la comarca que permeten redescobrir el Baix Llobregat durant l'estiu a través de visites culturals, rutes per espais naturals, experiències gastronòmiques, tallers i activitats patrimonials.

El turisme sènior inclou visites a espais com Can Negre, a Sant Joan Despi, per conèixer l'obra i dimensió de l'arquitecte modernista Josep Maria Jujol

Plans Silver amplia i diversifica el model turístic català amb una oferta que combina comoditat, cultura, gastronomia i natura

La programació d'aquest estiu ofereix una gran varietat d'activitats per a les persones grans, combinant patrimoni històric, lleure a l'aire lliure i gastronomia amb preus assequibles i opcions tant individuals com en grup.

CULTURA I OCI AL BAIX

En l'àmbit cultural, destaquen especialment les visites guiades a espais històrics i museístics. A Cornellà de Llobregat, el Museu de les Aigües ofereix diferents recorreguts per descobrir el patrimoni hidràulic de la zona, amb activitats gratuïtes i d'altres amb preus d'entre 2,50 i 5 euros. A Santa Coloma de Cervelló, la Colònia Güell i la Cripta Gaudí es poden visitar per 9,70 euros.

L'oferta patrimonial també s'estén a altres municipis de la comarca. A Castelldefels, el castell de la ciutat proposa una experiència immersiva a partir de 7 euros, mentre que a Abrera es poden visitar gratuïtament el Castell de Voltrega

El Baix Llobregat vol posicionar-se com una destinació referent per a un públic madur que busca experiències significatives i ben dissenyades

El turisme sènior també inclou visites a una gran varietat de museus, com el del Renaixement de Molins de Rei

i el Balcó de Montserrat. El programa també incorpora, a més, tallers i propostes artesanals. A Esparreguera es fan visites gratuïtes per descobrir la tradició ceramista local. Dins de l'oferta d'oci i espectacles destaca també La Passió d'Olesa de Montserrat, una de les representacions teatrals més emblemàtiques de Catalunya, amb entrades a partir de 17 euros.

RUTES URBANES I EXCURSIONS A LA NATURA

Martorell organitza recorreguts pel nucli antic i la històrica Farmàcia Bujons per 5 euros, a més de visites al Museu Municipal Vicenç Ros per 3 euros. Per la seva banda, Esplugues de Llobregat proposa rutes històriques pel centre de la ciutat i experiències sensorials al museu de ceràmica La Rajoleta. A Viladecans destaquen les visites teatralitzades a Ca n'Amat, completament gratuïtes.

Les activitats de natura constitueixen un altre dels grans atractius del turisme silver a la comarca. Al Prat de Llobregat s'organitzen rutes guiades pel Delta del

Una comarca que combat l'edatisme

El turisme sènior està bé per fomentar un envelliment saludable, però una opció molt popular per moltes persones grans són els casals. Espais on compartir temps de qualitat, mantenir-se actives i participar en activitats culturals, socials i lúdiques. Aquests equipaments, més enllà de ser punts de trobada, desenvolupen també una important funció comunitària i de cohesió social, promovent la participació activa i el benestar emocional de la gent gran.

Un exemple d'això es troba a Corbera de Llobregat, on el Casal de les Magnòlies, un espai de referència pel municipi, estrenarà 5 de juliol el curtmetratge Pro Tempore, una obra escrita per Mercè Laborda, actual presidenta del casal, i dirigida per Daniel Noblom.

El projecte compta amb la col·laboració del Casal de les Magnòlies, així com amb el suport de la Diputació de Barcelona, l'Ajuntament de Corbera de Llobregat i altres entitats que han contribuït al desenvolupament d'aquesta producció audiovisual.

Museu de la Colònia Sedo d'Esparreguera

**Plans Silver recull
informació de més de
dos-cents allotjaments
i d'un centenar de
restaurants de la
comarca**

Llobregat des de 15 euros, a més de visites al CRAM per conèixer la seva tasca de preservació marina, amb tarifes de 140 euros per a grups de fins a 25 persones. També s'ofereixen sessions de marxa nòrdica en diferents espais naturals del Baix Llobregat, amb preus que oscil·len entre els 15 i els 20 euros. A Collbató, les Coves de Salnitre ofereixen un recorregut per l'interior de la muntanya de Montserrat per 8,50 euros per persona. A Gavà, el Parc Arqueològic Mines de Gavà permet endinsar-se en un dels jaciments prehistòrics més importants d'Europa per 7,70 euros.

La gastronomia també ocupa un lloc destacat dins de la programació. A Sant Joan Despí es pot gaudir d'una experiència de degustació de xocolates Blanxart per 15 euros. Al Prat de Llobregat, la fàbrica d'Estrella Damm organitza visites i tastos de cervesa per 12 euros, mentre que a Sant Esteve Sesrovires, la Finca Ca n'Estella ofereix aperitius i recorreguts pel seu celler històric per 26,40 euros per persona.

A Sant Esteve Sesrovires s'organitza el taller artístic ART D'OR, una experiència creativa vinculada al vi amb un preu de 45 euros per participant. A Viladecans, una de les propostes més singulars és el vermut en carruatge pel Parc Agrari, amb un cost de 20 euros per persona.

RESTAURACIÓ I HOSTALERIA

Més enllà de les activitats, Plans Silver incorpora un apartat dedicat a la restauració i l'hostaleria al Baix Llobregat. La plataforma permet

Mercè Laborda

A Esplugues, es pot visitar el claustre gòtic del segle XIV, l'església conventual i la casa modernista de Can Casanovas, recentment adquirida per l'Ajuntament

74

BAIX LLOBREGAT

“Els Plans Silver són una cosa viva, que es va actualitzant depenent de l’oferta que hi ha cada temporada” - Noemí Lozano, tècnica de promoció turística del Baix Llobregat

Les visites a les zones naturals, com les del Delta del riu, són uns dels principals atractius de la comarca

consultar més d'un centenar d'allotjaments i més de 200 restaurants de la comarca, amb propostes de cuina mediterrània, de proximitat i de temporada.

A més, el web reuneix informació detallada sobre més d'un centenar d'hotels situats en diferents municipis. Els usuaris poden consultar dades com el tipus d'habitacions, el nombre de places, si disposen de pàrquing, les tarifes segons la temporada, així com una descripció dels serveis i instal·lacions.

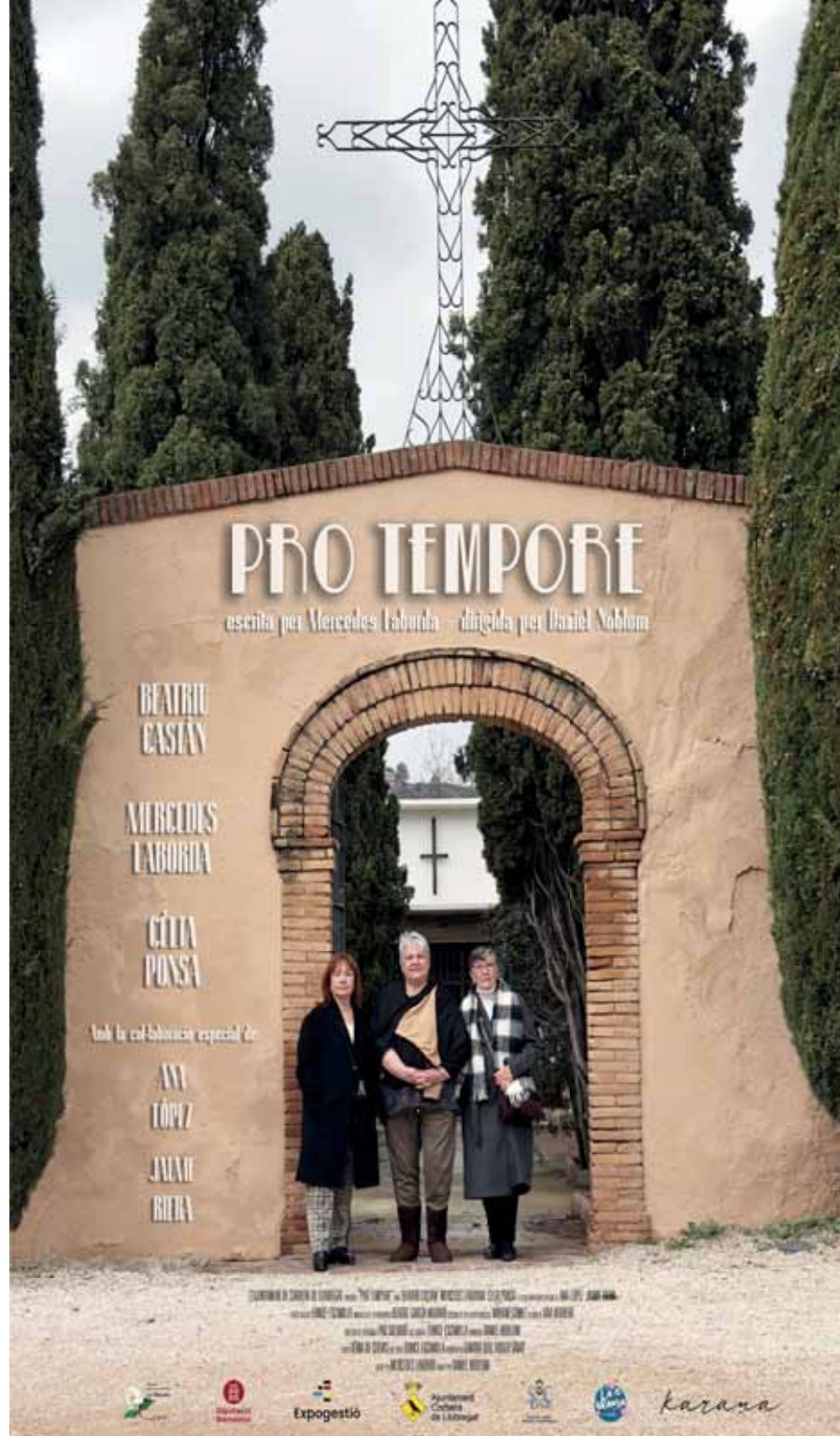
La plataforma també facilita informació pràctica com la ubicació, els horaris, el telèfon, la pàgina web, les valoracions dels establiments i l'oferta d'oci propera,

El 5 de juliol s'estrenarà a Corbera el curtmètratge Pro Tempore, una obra escrita per Mercè Laborda, actual presidenta del casal, i dirigida per Daniel Noblom.

“Hi ha gent que treballa l'edatisme i no vol parlar d'abús o maltractament, però jo sí: és un abus i és un maltractament”
- Mercè Laborda, presidenta del Casal de les Magnòlies

oferint així totes les dades necessàries per planificar l'estada, tot i que les reserves no es poden formalitzar directament des del portal.

Noemí Lozano, tècnica de promoció del Consorci de Turisme del Baix Llobregat, ha definit el programa com “una cosa viva, que es va actualitzant depenent de l'oferta que hi ha cada temporada” per garantir la millor qualitat. La iniciativa busca no només atreure visitants d'altres comarques, sinó també oferir als mateixos veïns noves maneres de redescobrir el territori a través d'una oferta turística accessible, propera i vinculada a la identitat local.

“Aquest curt parla d'edatisme, de coses quotidianes que passen cada dia i que molta gent no veu. O no vol veure” - Mercè Laborda, presidenta del Casal de les Magnòlies

Representants del Consorci de Turisme del Baix Llobregat i d'FGC davant del tren vinilat amb la imatge de la campanya "Baixa al Baix Llobregat, Ferrocarrils t'hi porta"

Descobrir el Baix Llobregat parada a parada

La campanya "Baixa al Baix Llobregat, Ferrocarrils t'hi porta" proposa descobrir la comarca a través de deu municipis connectats per la línia Llobregat-Anoia d'FGC

PER **NAGORE MÍNGUEZ DEL VALLE**

La iniciativa aposta per un model de turisme sostenible, accessible i de proximitat que posa en valor el patrimoni, la natura i la cultura local

Durant anys, el Baix Llobregat ha estat, per a molta gent, un territori de pas. Una comarca que s'associava a les infraestructures, a l'aeroport, a les grans vies de comunicació i a la proximitat amb Barcelona. Ara, el territori vol explicar-se d'una altra manera. Amb aquest objectiu neix la campanya "Baixa al Baix Llobregat, Ferrocarrils t'hi porta", impulsada pel Consorci de Turisme del Baix Llobregat i Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya (FGC)..

Sota el lema "10 parades, 10 experiències", la iniciativa proposa descobrir la comarca a través de la línia Llobregat-Anoia d'FGC i convertir el tren en una porta d'entrada al patrimoni, la natura, la gastronomia i la cultura dels municipis que formen part del recorregut.

IDENTITAT COMPARTIDA DE COMARCA

Més enllà d'una promoció de llocs concrets, la campanya té la voluntat de construir una identitat compartida de la comarca. Una identitat que uneix molts espais i experiències de diferents municipis per mostrar el potencial turístic que formen totes juntes.

La presidenta del Consell Comarcal i del Consorci de Turisme del Baix Llobregat, Eva Martínez, destaca que la iniciativa representa “un pas endavant en la manera d’explicar i de viure el Baix Llobregat” i defensa un model turístic basat en la sostenibilitat, l’accessibilitat i la descoberta del territori. Segons ha afirmat a l’acte de presentació del projecte, “el turisme serà sostenible o no serà”, una idea que resumeix una gran part de l’objectiu del projecte.

EL TREN COM A PORTA D'ENTRADA

La campanya se centra en un element que moltes vegades queda en segon pla, la mobilitat. El tren deixa de ser només una forma de desplaçar-se per convertir-se en la porta d’entrada del descobriment del territori.

El president d’FGC, Carles Ruiz, resumeix aquesta idea assegurant que “així com les estacions de muntanya que gestionem des d’FGC són porta d’entrada als parcs naturals i a la muntanya, volem que les estacions de tren també siguin la porta d’entrada a municipis on viure experiències úniques”.

Ruiz defensa que la iniciativa encaixa plenament amb els valors de Ferrocarrils: “el foment del transport públic, la promoció del territori i l’aposta per un turisme sostenible”. També recorda que la companyia gestiona anualment més de dos milions i mig de visitants en els seus productes turístics i reivindica el paper del transport públic com una eina essencial pel turisme i el territori.

UNA COMARCA MÉS DIVERSA DEL QUE SEMBLA

El recorregut inclou deu municipis: Cornellà de Llobregat, Sant Boi de Llobregat, Santa Coloma de Cervelló, Sant Vicenç dels Horts, Paltelejà, Sant Andreu de la Barca,

Carles Ruiz, president de Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya, durant la presentació de la campanya “Baixa al Baix Llobregat, Ferrocarrils t’hi porta”

El tren es presenta com una porta d’entrada al territori, convertint la mobilitat en una part essencial de l’experiència turística al Baix Llobregat

L’Espai de la Via Mètrica de Martorell va acollir la presentació d’una campanya que uneix patrimoni, turisme i mobilitat sostenible. A la imatge, explicacions a les autoritats

Eva Martínez, presidenta
del Consell Comarcal del
Baix Llobregat

**La ruta inclou espais
destacats com la
Colònia Güell, el Pont
del Diable, les Termes
Romanes o diversos
entorns naturals de la
comarca**

Martorell, Sant Esteve Sesrovires, Abrera i Olesa de Montserrat. La proposta ofereix visitar el patrimoni històric, espais naturals, cultura, gastronomia i activitats de cadascun d'aquest municipis.

Entre els llocs més destacats hi apareixen la Colònia Güell i la Cripta de Gaudí, el Pont del Diable de Martorell, les Termes Romanes de Sant Boi, el Palau Mercader de Cornellà o els diferents espais vinculats a la natura i als camins fluvials que recorren la comarca.

L'alcalde de Martorell, Xavier Fonollosa, assenyala precisament aquesta diversitat territorial. "És una campanya que posa en valor totes aquelles coses importants,

sobretot des d'un punt de vista de patrimoni històric i natural que té el Baix Llobregat", explica. També diu que la comarca continua sent "una gran desconeguda" per a bona part del país, encara que disposa d'un patrimoni i una riquesa molt gran.

CONSTRUIR UNA IDENTITAT DE COMARCA

Més enllà dels recursos concrets, una de les idees que es repeteix de manera recurrent és la necessitat de presentar el Baix Llobregat com una destinació conjunta.

Folletó de la
campanya "Baixa
al Baix Llobregat,
Ferrocarrils t'hi
porta", que convida
a descobrir el
patrimoni de la
comarca a través de
10 parades del tren
dels FGC

Les maquetes són realment excepcionals en representar els monuments a una escala precisa

Javier González, conseller comarcal de Turisme

Els responsables del projecte defensen la necessitat de presentar el Baix Llobregat com una destinació conjunta amb una identitat turística compartida

El conseller de Turisme del Consell Comarcal, Javier González, insisteix en aquesta visió global del territori. Segons explica, moltes vegades cada municipi és conscient del seu propi patrimoni, però costa veure la força que tenen tots en conjunt. “Quan veus el conjunt, la potència que tenim, que potser de manera desagregada no seria tan potent, però quan veus tot el conjunt, poca broma”, afirma.

La nova plataforma digital creada per a la campanya permet consultar recursos patrimonials, espais naturals, rutes, activitats culturals, informació pràctica, horaris i opcions de compra de bitllets o entrades en alguns espais. L'objectiu és facilitar la planificació de les visites i convertir la línia ferroviària en un itinerari turístic que connecti tota la comarca.

PATRIMONI, NATURA I GASTRONOMIA

El projecte també incorpora una de les propostes més importants del Baix Llobregat en els últims anys, la gastronomia local. Javier González insisteix en la importància dels restaurants que tenen el segell Sabors de l'Horta i de la feina que fan els establiments que es comprometen amb el producte de proximitat procedent del Parc Agrari del Baix Llobregat. Segons explica, la comarca compta amb més d'una trentena de restaurants que treballen amb aquest objectiu. Així aconseguirien reforçar la connexió entre turisme, territori i producció local.

La gastronomia apareix en el projecte com un complement més del model turístic del Baix Llobregat que no busca grans concentracions de visitants, sinó bones experiències repartides pel territori i connectades amb la identitat de cada municipi.

La plataforma digital de la campanya facilita l'accés a informació pràctica, rutes, activitats i recursos turístics dels municipis participants

Foto de família

La gastronomia de proximitat, vinculada al Parc Agrari i als restaurants amb el segell Sabors de l'Horta, forma part destacada de l'oferta turística

80

BAIX LLOBREGAT

La iniciativa convida la ciutadania a redescobrir el patrimoni i la riquesa del Baix Llobregat a través d'experiències properes i accessibles amb transport públic

REDESCOBRIR EL QUE TENIM A PROP

La campanya arriba en un moment en què cada vegada guanyen més pes les escapades de proximitat. Lluita contra un model basat tradicionalment en grans destinacions, on el projecte proposa una mirada diferent. Proposa descobrir espais propers, accessibles amb transport públic i connectats amb la història i la identitat del territori.

En el fons, el projecte vol fer reflexionar als habitants del Baix Llobregat fins a quin punt coneixen el patrimoni i la riquesa de la que s'envolten cada dia, i els

anima a descobrir-ho.

Amb "Baixa al Baix Llobregat, Ferrocarrils t'hi porta", les institucions implicades intenten donar la solució. No només promocionant deu municipis, sinó construint una nova manera d'explicar una comarca que vol deixar de ser un territori de pas per convertir-se en una destinació per descobrir.

Diferents imatges de la campanya

CASA CUPRA **RAVAL**

Vine i descobreix el CUPRA Raval
i l'experiència gastronòmica.

 casacupra casa.cupra

C/ Passeig de Gràcia, 109
08008 - Barcelona

El parc de Can Mercader ofereix un dels espais naturals més amplis i freqüentats de Cornellà durant els mesos d'estiu.

82

EL LLOBREGAT

Cornellà, propostes per a recórrer a peu entre natura, ciutat i oci

Ben comunicada amb la resta de poblacions del territori Llobregat i amb Barcelona, Cornellà es presenta com una destinació de proximitat que permet redescobrir l'entorn amb una mirada més pausada. L'arribada amb els Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya (FGC) marca l'inici d'un recorregut que es pot fer a peu i que, al llarg d'un dia, combina natura, patrimoni, cultura, gastronomia i oci sense necessitat de vehicle privat.

PER **XAVIER LÓPEZ HERNÁNDEZ**

Des del moment en què se surt de l'estació, el canvi de ritme es fa evident. El moviment constant de passatgers dona pas, en pocs minuts, a carrers residencials tranquils, on el visitant entra en contacte amb la vida quotidiana del municipi. Aquest primer tram, lluny dels grans circuits turístics, permet observar una realitat més propera i autèntica, en què el recorregut es construeix a partir de petits detalls: façanes, comerços de barri, portals oberts i veïns que formen part del paisatge quotidià.

L'estació de FGC Cornellà Riera connecta el municipi amb Barcelona i converteix la ciutat en una destinació accessible per a una escapada de proximitat.

CAN MERCADER, PRINCIPAL PULMÓ VERD

A mesura que s'avança, el paisatge urbà es transforma progressivament fins arribar al Parc de Can Mercader, el principal pulmó verd de Cornellà. Aquí, el ritme s'alenteix definitivament. Famílies assegudes a la gespa, persones passejant sota l'ombra dels arbres i grups d'amics compartint l'espai configuren una escena que convida a aturar-se. En aquest entorn, la sensació de ciutat queda en segon pla i el parc es converteix en un refugi de proximitat dins l'àrea metropolitana.

Dins del parc, un element singular crida l'atenció: la petita estació de tren que recorre l'espai verd. Aquest detall, aparentment menor, aporta una dimensió lúdica i familiar que reforça el caràcter accessible del recorregut. En aquest punt, el trajecte deixa de ser només un desplaçament i es converteix en una experiència. El turisme de proximitat no es basa només en arribar a un lloc, sinó en aprendre a mirar-lo amb una altra actitud.

Al centre del parc, el Palau Mercader apareix integrat en el paisatge. L'edifici, avui convertit en museu, introdueix una nova capa de lectura, on patrimoni i natura conviuen en un mateix espai. La seva presència trenca la idea d'un simple parc i transforma la visita en una aproximació al passat del municipi.

**Cornellà permet
construir una
escapada completa
sense sortir de l'àrea
metropolitana**

L'RCDE Stadium s'ha consolidat com un dels principals espais esportius i d'oci del Baix Llobregat.

Els carrers per a vianants i les zones verdes formen part del caràcter tranquil i residencial de Cornellà.

84

LLIBRE GAT

El Museu de les Matemàtiques aporta una experiència interactiva i diferent

El recorregut comença amb els FGC i avança a peu entre carrers residencials i espais verds

CASTELL D'ORIGEN MEDIEVAL

Més enllà de Can Mercader, Cornellà també conserva altres espais patrimonials destacats, com el Castell de Cornellà, d'origen medieval, o la Casa Camprubí, vinculada a l'arquitectura modernista. Aquests elements amplien la mirada sobre la història local i mostren que el municipi disposa d'un patrimoni més divers del que sovint es percep des de fora.

El recorregut continua amb una parada diferent al Museu de les Matemàtiques de Catalunya. A mesura que avança el matí, aquest espai ofereix una experiència interactiva que s'allunya de la concepció tradicional de museu. L'activitat esdevé més dinàmica, especialment entre els visitants més joves, que interactuen amb els elements i converteixen l'aprenentatge en joc. Cornellà suma així una proposta cultural singular, capaç d'atreure públic familiar, escolar i també visitants curiosos que busquen una experiència diferent.

RCDE STADIUM I SPLAU, IMATGES CONTEMPORÀNIES

A la tarda, el trajecte s'obre cap a una altra realitat del municipi. El RCDE Stadium s'imposa com un dels elements més recognoscibles del paisatge actual de Cornellà. La seva escala i arquitectura contrasten amb els espais anteriors, aportant una dimensió esportiva i contemporània al recorregut. Tant si es visita com si només s'observa des de l'exterior, l'estadi connecta el municipi amb el futbol professional i amb una forma d'oci que també forma part de la identitat metropolitana.

Al costat, el centre comercial Splau introdueix una proposta d'oci més vinculada al consum i al temps lliure. L'ambient canvia de nou: més moviment, més soroll i una concentració d'activitats que atrau especialment el públic jove. Cinemes, botigues, restauració i espais d'entreteniment conviuen en un mateix recinte, complementant l'oferta cultural i natural del municipi. Aquest contrast amb els

El Parc de Can Mercader devé el primer gran canvi de ritme del trajecte i el Palau del seu interior integra patrimoni i natura en un mateix espai

espais anteriors evidencia la diversitat de Cornellà, capaç d'integrar en una mateixa jornada zones verdes, patrimoni, esport i oci contemporani.

El Castell de Cornellà i la Casa Camprubí amplien la mirada patrimonial del municipi

PAUSA GASTRONÒMICA

És en aquest punt quan la gastronomia pren protagonisme. La parada al restaurant *Chalito*, situat a l'entorn de Splau, permet fer una pausa en el recorregut. L'experiència combina un ambient informal amb una oferta centrada en hamburgueses, plats contundents i postres, dins d'un espai interior dinàmic. Aquest moment marca un canvi de ritme i tanca la jornada amb una experiència més relaxada. Tot i això, l'oferta gastronòmica del municipi és molt més àmplia i inclou restaurants com *Plats* o *Binomio*, que aporten propostes més elaborades i una mirada més contemporània a la cuina local.

Quan el visitant emprèn el camí de tornada, la sensació és clara: Cornellà no és només una destinació propera, sinó una experiència completa que es construeix pas a pas. Des de l'arribada amb els FGC fins a l'última parada gastronòmica, el trajecte transforma la percepció d'un municipi sovint vist com a lloc de pas en una proposta rica i diversa. Potser aquest és el valor real del turisme de proximitat: descobrir que, a pocs minuts de casa, encara hi ha llocs capaços de sorprendre.

El RCDE Stadium i Splau mostren la dimensió més contemporània de Cornellà

El Palau Mercader és un dels principals referents patrimonials i culturals de Cornellà de Llobregat.

El centre comercial Splau s'ha convertit en un dels principals punts d'oci i restauració de Cornellà i del Baix Llobregat

Un dia a Cornellà, pas a pas

El recorregut s'inicia a l'estació de FGC. Des d'aquí, en pocs minuts, es travessen carrers residencials que permeten entrar en contacte amb la vida quotidiana abans d'arribar al Parc de Can Mercader.

Parc de Can Mercader i patrimoni: Dins del parc, el visitant pot passejar pels seus camins, observar la petita estació de tren i visitar el Palau Mercader. La ciutat també compta amb altres punts patrimonials com el Castell de Cornellà o la Casa Camprubí, que amplien l'oferta cultural del municipi.

Museu de les Matemàtiques, RCDE Stadium i Splau: A continuació, el Museu de les Matemàtiques ofereix una experiència interactiva i diferent. A la tarda, el recorregut es dirigeix cap al RCDE Stadium i el centre comercial Splau, on es concentren diverses opcions d'oci.

Gastronomia: Finalment, la jornada es pot tancar amb una pausa gastronòmica en restaurants com *Chalito*, sense oblidar altres opcions del municipi com *Plats* o *Binomio*.

Fundació "la Caixa"

Creure per transformar

Durant més de **120 anys**, el propòsit de la Fundació "la Caixa" ha estat impulsar la recerca per cuidar la **salut** i la **vida** de les persones. La immunologia permet entendre des d'una nova perspectiva moltes de les malalties més rellevants del nostre temps i ens exigeix una nova manera d'investigar.

Per això neix el CaixaResearch Institute: un **centre de recerca** pioner que neix connectat al món, suma talent i perspectives internacionals, i situa la immunologia en el nucli de la recerca per transformar el futur de la salut.

Perquè quan un propòsit és de veritat, no canvia; creix.

CaixaResearch Institute Una nova manera d'*investigar*

On la immunologia
dona forma al futur

Vista del Parc Agrari del Baix Llobregat des d'un dels miradors de Sant Boi, amb camps de conreu i espais verds que formen part de l'entorn natural del municipi

88

BAIX LLOBREGAT

La natura és una part molt important de la identitat de Sant Boi i conviu amb el riu, el Parc Agrari i la serra de Montbaig

La pujada a l'Ermita de Sant Ramon és l'excursió santboiana més habitual durant els mesos d'estiu

Un dia a Sant Boi, on s'atribueix a Gaudí la creació d'el Jardí Invisible

Sant Boi combina patrimoni històric, espais naturals i una oferta gastronòmica cada vegada més diversa

PER **NAGORE MÍNGUEZ DEL VALLE**

Sant Boi de Llobregat és una de les escapades de proximitat més complertes del Baix Llobregat. El municipi compta amb una combinació de patrimoni històric, espais naturals i una oferta gastronòmica cada vegada més diversa. És un territori que convida a descobrir l'entorn sense pressa i amb un turisme de qualitat. La natura és una part molt important de la identitat de Sant Boi, i va molt més enllà dels parcs i camins. Conviu amb el Riu Llobregat, el Parc Agrari del Baix Llobregat i la serra de Montbaig, on es troba l'Ermita de Sant Ramon. Hi ha tot un ventall de possibilitats per fer rutes i gaudir de la natura un dia d'estiu.

EL SÍMBOL DEL PARC AGRARI

El Parc Agrari del Baix Llobregat és un dels símbols del municipi. És un espai ple de camps de conreu i paisatges agrícoles, ideal per passejar i descobrir d'on surten els productes de proximitat com la famosa carxofa.

El pulmó verd urbà de Sant Boi és el parc de la muntanyeta. Compta amb zones de passeig, espais esportius i una de les millors vistes del territori. Des dels seus miradors es pot veure gran part de Barcelona.

La pujada a l'Ermida de Sant Ramon és l'excursió santboiana més habitual. Corona la Serra de Montbaig que és un espai natural que es connecta amb altres zones del Baix Llobregat. És molt freqüentada per senderistes i ciclistes i ideal per passar un dia d'estiu.

El Parc Metropolità de Marianao és un parc inclòs en l'itinerari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya. És una zona històrica vinculada al passat d'estiueig burgès del territori.

“Fem molta cuina dins del pa”, explica Toni Romero sobre la proposta gastronòmica de Bart Burger

BART BURGER GASTRONÒMIC

La gastronomia de Sant Boi és una de les protagonistes del territori. El municipi té restaurants amb identitats molt diferents, però amb una gran qualitat. Molts d'ells aposten pel producte de proximitat i l'ambient familiar. La cuina santboiana combina tradició, innovació i vida social.

Bart Burger Gastronòmic és una de les propostes gastronòmiques més singulars de Sant Boi i ara amb fama perquè va guanyar recentment l'edició del Baix Llobregat del programa concurs de TV3 “Joc de cartes”.

El restaurant, liderat pel xef Toni Romero, aposta per traslladar tècniques i processos d'alta cuina al món de les hamburgueses. Combina producte de proximitat i elaboracions pròpies apostant per allunyar-se del concepte tradicional de menjar ràpid.

“Jo no vinc del món de les hamburgueses, vinc de la restauració d'alt nivell, i això fa que la nostra manera de treballar sigui completament diferent”, explica Romero, que defensa una cuina basada en el detall i la diferenciació. El restaurant treballa amb productes vinculats al Parc Agrari del Baix Llobregat i aposta per ingredients de proximitat, des de verdures fins

Toni Romero, xef de Bart Burger Gastronòmic, a l'interior del restaurant de Sant Boi, especialitzat en hamburgueses gourmet elaborades amb producte de proximitat

La hamburguesa Carne Madurada de Bart Burger Gastronòmic, una de les propostes Premium del restaurant elaborada amb carn madurada, formatges i ingredients de proximitat

**“La idea és venir,
omplir la taula de plats
i compartir”, explica
el xef de La Gamberra,
Raffa Vieira**

a cerveses artesanes pròpies. “Intentem que el 80 o el 90% del producte sigui de proximitat”, assegura el xef.

La carta incorpora receptes temporals i combinacions poc habituals, com hamburgueses inspirades en plats tradicionals o elaboracions noves amb xai, una de les propostes recomanades pel xef, juntament amb la seva hamburguesa de carn madurada o una recepta inspirada en l'arròs negre i el gust de marisc. “Fem molta cuina dins del pa”, resumeix Romero sobre una proposta gastronòmica que reivindica una manera diferent d'entendre les hamburgueses.

EL DINAMISME DE LA GAMBERRA

La Gamberra és una de les propostes gastronòmiques més dinàmiques de Sant Boi. El restaurant, liderat per Raffa Vieira, aposta per una carta estacional, que varia segons l'estació de l'any per oferir els millors productes i sabors de cada temporada. “Preferim una carta més fresca i dinàmica”, explica Vieira sobre la proposta d'estiu, que incorpora més plats freds i elaboracions pensades per als mesos de calor.

Entre les recomanacions del restaurant destaquen plats com els ous trencats, els arrossos de temporada o una amanida de salmó amb maracujà i cruixent, una de les propostes més demanades durant els mesos d'estiu. Vieira defensa una cuina

basada en compartir i reinterpretar plats tradicionals des d'una mirada més informal i creativa. “La idea és venir, omplir la taula de plats i compartir”, resumeix el xef sobre un concepte que busca combinar qualitat, proximitat i un ambient desenfadat però cuidat.

Sant Boi també conserva restaurants clàssics vinculats a la cuina de mercat i la gastronomia local. Espais com Cal Vitus aposten per combinar tradició i cuina moderna, mentre que propostes com El Mar de la Tranquil·litat 1969 reivindiquen les tapes elaborades amb producte de proximitat. També destaquen restaurants com Diversus, centrats en cuina mediterrània i de temporada.

Raffa Vieira,
xef de La
Gamberra,
durant la visita
al restaurant
de Sant Boi de
Llobregat

L'interior de La
Gamberra de
Sant Boi

Exterior del Museu de Sant Boi, un dels principals espais dedicats a la història i el patrimoni del municipi

La piscina de La Muntanyeta es converteix en un dels principals punts de trobada de Sant Boi durant l'estiu

UNA CIUTAT AMB HISTÒRIA

Més enllà dels espais naturals i la gastronomia, Sant Boi conserva una gran part del patrimoni històric i arquitectònic repartit per diferents punts del municipi. El nucli antic encara manté l'essència de la vila tradicional, amb carrers estrets, places tranquil·les i edificis que expliquen l'evolució d'una ciutat marcada pel passat agrícola i l'estiueig burgès de principis del segle XX.

El Jardí Invisible i l'Any Gaudí

Sant Boi dedica aquest 2026 a la commemoració de l'Any Gaudí, una iniciativa impulsada conjuntament per l'Ajuntament i el Parc Sanitari Sant Joan de Déu amb motiu del centenari de la mort de l'arquitecte modernista. La programació busca reivindicar la petjada del modernisme al municipi i posar en valor espais patrimonials sovint desconeguts, com el Parc de Marianao, la Torre de la Miranda o el Jardí Invisible.

Situat dins del recinte del Parc Sanitari Sant Joan de Déu, el Jardí Invisible és un conjunt arquitectònic modernista construït entre 1903 i 1912 que diverses investigacions relacionen amb l'univers creatiu de Gaudí. L'espai conserva bancs de trencadís, grutes, fonts i estructures orgàniques que recorden elements presents en

Un dels bancs de trencadís del Jardí Invisible, situat dins del recinte del Parc Sanitari Sant Joan de Déu de Sant Boi, atribuït a Antoni Gaudí, que va estar molts mesos treballant al costat, a la Colònia Güell fent la cripta. Font: Parc Sanitari Sant Joan de Déu

obres com el Park Güell. Segons la tesi doctoral de l'arquitecte David Agulló, aquest jardí podria haver funcionat com un laboratori creatiu de Gaudí durant els anys en què treballava a la Colònia Güell.

Durant l'estiu i la resta de l'any, la programació de l'Any Gaudí inclou visites guiades, itineraris modernistes, exposicions, tallers familiars i activitats artístiques vinculades al Jardí Invisible i altres espais patrimonials de la ciutat. Una de les propostes més destacades és Jardí de Llum, una instal·lació lumínica i sonora inspirada en la relació de Gaudí amb la natura i la llum.

Façana de l'església de Sant Baldri, situada al nucli antic de Sant Boi de Llobregat

El Museu de Sant Boi permet descobrir aquesta memòria històrica a través d'espais com Can Barraquer, on va viure Rafael Casanova, o Can Torrents, actual seu de l'Arxiu Històric Municipal. Al mateix nucli antic, l'església de Sant Baldri continua sent part de la identitat del municipi. Situada a la part alta de la ciutat, compta amb unes excel·lents vistes de Sant Boi. Tot i que actualment les Termes Romanes es troben temporalment tancades, continuen sent un dels grans símbols patrimonials del municipi i una mostra del passat romà de la ciutat.

Una altra de les zones amb més personalitat és Marianao, un barri vinculat al passat d'estiu de Sant Boi. Cases senyorials, jardins i edificis modernistes que encara es poden veure passejant pels seus carrers.

ELS PLANS MÉS ESTIUENCS

La piscina de La Muntanyeta obre les seves portes durant l'estiu i es converteix en un dels principals punts de trobada del municipi. Al llarg de tota la temporada, reuneix famílies, grups d'amics i joves, consolidant-se com un dels espais més freqüentats de Sant Boi durant els mesos de calor.

A més de les zones de bany i descans, la piscina també organitza activitats puntuals per a joves durant les nits d'estiu, com les sessions "Aftersun Sant Boi", tardes amb música i activitats dins de la piscina.

A l'estiu, Sant Boi manté la seva activitat constant als carrers, parcs i restaurants sense perdre el ritme tranquil que caracteritza el municipi. Entre plans a l'aire lliure, espais històrics i propostes gastronòmiques per a tots els gustos, la ciutat ofereix una manera pròpia de viure els mesos de calor des de la proximitat.

L'Any Gaudí vol reivindicar la petjada del modernisme a Sant Boi a través d'itineraris, exposicions i activitats culturals

L'ABC DE LA CALOR

CONSELLS PER
A UN ESTIU SEGUR

AIRE

A l'aire lliure,
ves per l'ombra
i busca refugis
climàtics.

BEURE

A l'estiu,
hidrata't
sovint, fins i
tot sense set.

CASA

A casa, tanca
persianes de dia
i obre finestres
de nit.

SI FA CALOR, PROTEGEIX-TE.
TROBA MÉS CONSELLS A
canalsalut.gencat.cat

061/Salut
Respon

Generalitat
de Catalunya

El Govern de
tot hom

L'observació
dels ocells
és un dels
atractius
del Prat

94

EL CLUB DE L'OBREGAT

El Prat sorprèn per la seva natura i tranquil·litat

«El Prat és sorprenent, sorprèn pels seus espais naturals i agrícoles i per la identitat marcada que hem desenvolupat», diu Alba Bou

PER **INDIRA ZIRFAS GARCÍA**

El Prat ofereix una cosa cada vegada més difícil de trobar a l'àrea metropolitana: tranquil·litat. Mentre Barcelona bull de turistes i d'activitat constant, aquest municipi de poc més de 60.000 habitants es manté al marge del frenesí, preservant una identitat que combina natura salvatge, tradició agrícola i un ritme de vida pausat. «Aquí trobes una pau que ja no existeix en altres llocs tan a prop de Barcelona», explica la propietària de la floristeria Montané, amb més de 50 anys de trajectòria.

I precisament aquesta tranquil·litat és el que sorprèn qui visita el Prat per primera vegada. L'alcaldeessa Alba Bou defineix el seu municipi amb orgull: «El Prat és sorprenent, com diu el nostre lema de promoció de la ciutat: sorprèn pels seus espais naturals i agrícoles i per la identitat marcada que hem desenvolupat com a comunitat, que aprecia estar a prop de tot sense renunciar al que és nostre».

Les aus migratòries són habituals al Delta del Llobregat, doncs és l'àrea de descans en les seves rutes cap al centre d'Europa a l'estiu

LA L9 DEL METRO CONNECTA DIRECTAMENT AMB BARCELONA

El Prat viu un moment decisiu. L'arribada de la línia 9 del metro ha connectat el municipi directament amb Barcelona, atraient molts visitants que trien allotjar-s'hi per uns preus més econòmics que a la ciutat. Tanmateix, la majoria es limita a dormir al Prat i agafar el metro cap a Barcelona cada matí, sense descobrir el que amaga aquest indret. «La L9 ens ha connectat encara més amb Barcelona i ha augmentat la qualitat de vida d'una ciutat que ho té tot i que, a més, és a un pas del centre», explica Alba Bou, tot i que reconeix el repte: «Això, és clar, també ens situa davant el repte de reforçar les polítiques d'habitatge perquè la gent del Prat pugui continuar vivint a la seva ciutat, fer-hi el seu projecte de vida i mantenir el teixit que ens defineix».

El que podria semblar una simple escala és un destí complet on és possible passar-hi un dia sencer d'escapada de proximitat: esmorzar envoltat de natura, menjar productes locals, pedalar al costat del riu i acabar amb una posta de sol a la platja. Per a aquells turistes que s'hi allotgen només pel preu, l'alcaldeessa té un missatge clar: «Aquí descobriren tresors inesperats, platges àmplies i molt verges, gastronomia local basada en productes singulars com el Pota Blava o la Carxofa Prat, i espais naturals i agrícoles únics».

«Aquí trobes una pau que ja no existeix en altres llocs tan a prop de Barcelona, malgrat la L9 ens ha connectat encara més amb Barcelona i ha augmentat la qualitat de vida d'una ciutat que ho té tot», assegura l'alcaldeessa

El contrast és brutal entre la proximitat de l'aeroport i els espais naturals

La propietària de la floristeria Montané, amb més de 50 anys de trajectòria, amb l'autora d'aquest reportatge

MÉS ENLLÀ DEL MODERNISME

Quan pensem en Barcelona i la seva àrea metropolitana, ens ve al cap la seva arquitectura modernista o la seva cultura urbana, però rarament imaginem platges verges, aiguamolls plens d'aus migratòries o dunes amb una rica vegetació. Tanmateix, això és exactament el que ofereixen els Espais Naturals del Delta del Llobregat. «El que més sorprèn els visitants és trobar-se un delta ple de vida, quilòmetres de natura protegida i una ciutat de mida humana, a un pas de l'aeroport i del centre de Barcelona», assegura Bou. Aquesta xarxa d'espais protegits s'estén pel marge dret del tram final del riu Llobregat i ocupa unes 145 hectàrees de natura. Passejar per aquests paisatges durant el matí resulta un autèntic plaer.

Aquest espai és especialment important per a les aus, ja que es troba just al mig de la ruta migratòria que segueixen els ocells del nord d'Europa quan viatgen cap a l'Àfrica. Segons l'època de l'any, és possible observar espècies procedents de països llunyans que utilitzen el delta com a zona de descans i alimentació abans de continuar el seu viatge.

A PEU O EN BICICLETA

Els visitants hi trobaran diferents rutes senyalitzades per recórrer a peu o en bicicleta, repartides per diversos sectors: els Espais Naturals del Riu, Remolar-Filipines, la Murtra, els Estanys de Can Dimoni, el Pinar de Can Camins i el Pinar de la Maiola. Cada sector té el seu encant particular i ofereix experiències diferents segons els interessos de cada visitant.

Aquests espais són totalment accessibles, amb facilitats per a persones amb cadira de rodes i mobilitat reduïda. Per a grups organitzats, excursionistes, famílies, grups d'amics, persones grans o professionals, el Consorci per a la Protecció dels Espais Naturals del Delta del Llobregat ofereix visites guiades que permeten conèixer a fons aquests ecosistemes i comprendre'n la importància.

Alba Bou, l'alcaldessa del Prat des del 16 de gener de 2025, diu en aquest reportatge que s'esforcen perquè l'afluència de més turistes no modifiqui la vida local

Sobre l'equilibri entre turisme i preservació del municipi, l'alcaldessa és contundent: «El nostre model és clar: un turisme sostenible, respectuós amb l'entorn i centrat en la vida local. Per a nosaltres, donar a conèixer el nostre entorn, el nostre patrimoni agrícola i natural, és una manera d'acostar-lo a les persones. Es tracta de mostrar-lo per aprendre a estimar-lo, cosa imprescindible per poder protegir-lo».

ELS MIRADORS DE L'AEROPORT DEL PRAT

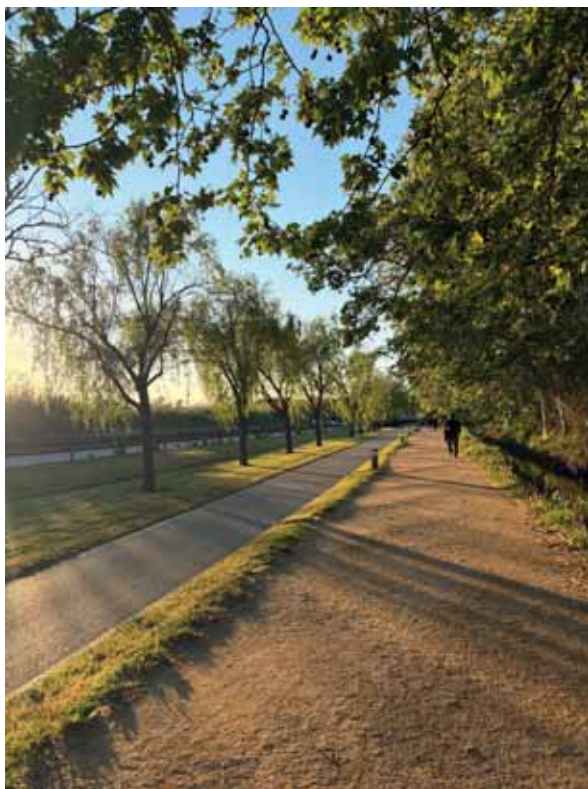
Després de caminar entre la natura, es pot fer una parada en algun dels miradors d'avions situats a la carretera de la platja. Aquí és possible veure avions molt de prop i sentir l'emoció de com aterren i s'enlairen a pocs metres de distància. L'Aeroport del Prat és un dels més actius d'Espanya, cosa que significa que cada pocs minuts hi passen avions. És un espectacle gratuït i impressionant que agrada tant als infants com als adults.

«El turisme ens situa davant el repte de reforçar les polítiques d'habitatge perquè la gent del Prat pugui continuar vivint a la seva ciutat», afirma Alba Bou

Les rutes en bicicleta són molt agradables en ser un terreny pla i estar envoltat de natura

La tranquil·litat es respira a tots els indrets del municipi

L'observació de les aus atrau a visitants de tots els països

Al voltant de l'aeroport hi ha quatre espais preparats específicament per gaudir d'aquest fenomen, cadascun des de perspectives diferents. Els bancs de pedra són el lloc més popular i on es reuneix més gent. Estan situats just al costat de l'inici de la pista d'aterratge. Aquí hi ha una vintena de bancs on és possible estirar-se i veure com els avions passen per sobre abans de tocar terra. El Mirador del Camí de València és accessible a peu des de la zona dels bancs. Aquest mirador elevat ofereix una vista lateral de la mateixa pista d'aterratge.

El Mirador tubular es troba a l'altre extrem de l'aeroport i permet veure els enlairaments des de la pista habitual. Cal anar-hi en cotxe perquè és a diversos minuts dels altres miradors, però val molt la pena. Com que està més allunyat de la zona principal, sol tenir menys afluència que els bancs de pedra, de manera que es pot gaudir de l'espectacle amb més tranquil·litat. Finalment, el Mirador de l'Illa se situa a la capçalera de la pista d'enlairament, molt a prop de la platja i accessible a peu des dels altres miradors.

Al Prat es poden descobrir tresors inesperats, platges àmplies i molt verges, gastronomia local basada en productes singulars com el Pota Blava o la Carxofa Prat

FUNDACIÓ D'ANIMALS MARINS

Si es prefereix un matí més relaxat i educatiu, o si t'interessen els animals i et preocupa l'estat dels nostres mars, la Fundació CRAM és un lloc ideal. No es tracta d'un simple aquari turístic: aquesta entitat privada sense ànim de lucre es dedica completament a la protecció del medi marí i de totes les espècies que l'habiten.

El CRAM obre les portes a tota mena de visitants. A través d'AulaCRAM, el seu espai educatiu, la conservació marina es converteix en una experiència participativa. Aquí els visitants no es limiten a observar, sinó que s'impliquen activament en

Des dels diferents observatoris dels avions es poden captar imatges com aquesta

l'aprenentatge sobre el medi marí.

L'espai està dissenyat perquè el públic entengui quines espècies i ecosistemes marins estan en perill, quines amenaces afronten i, sobretot, quines solucions pot aplicar cadascú en el seu dia a dia.

Els dissabtes i diumenges s'organitzen tallers pràctics adaptats a diferents edats. Per a adults i joves a partir de 16 anys hi ha tallers de conservació marina, mentre que per als més petits hi ha activitats com la del «dofí Ulisses». Tota la informació sobre aquestes activitats està disponible al seu web, on es pot consultar el calendari actualitzat de tallers, horaris i el formulari d'inscripció.

«El que més sorprèn els visitants és trobar-se un delta ple de vida, quilòmetres de natura protegida i una ciutat de mida humana», diu Alba Bou

Cinema Capri, l'última sala que resisteix al Prat

Des de 1985 és l'únic cinema que funciona al Prat de Llobregat i una de les poques sales de gran format que queden al Baix Llobregat. La seva història és la d'una família que va apostar pel cinema quan tot semblava anar-hi en contra. El 23 de desembre de 1967 es va inaugurar el cinema Capri al Prat de Llobregat amb la pel·lícula *My Fair Lady*. El seu fundador, Joaquim Marimón, va tenir la visió de comprar uns terrenys barats a l'avinguda Verge de Montserrat, intuïnt que el poble creixeria cap allà. Les obres van durar set anys i es van finançar, en part, venent un altre solar que s'havia revaloritzat amb el temps.

Una aliança entre cinemes: Per evitar la competència, els quatre cinemes del Prat es van aliar. El Monmari i l'Artesà feien cinema familiar, mentre que el Capri i el Moderno projectaven pel·lícules per a adults. Com que només llogaven una còpia de cada pel·lícula, els cinemes combinaven els horaris. Un noi transportava corrents els rotlles de cinema d'una sala a una altra a mesura que s'acabaven de projectar.

L'últim que resisteix: Amb els anys, la crisi va tancar l'Artesà, el Monmari i el Moderno. Ara el Capri és l'únic cinema que queda obert al Prat. Avui, gestionat encara per la família Marimón-Padrosa, és una de les poques sales grans que resisteixen a tota la comarca del Baix Llobregat.

Una experiència única i nostàlgica: El cinema Capri és una opció per gaudir de l'art d'anar al cinema. No només permet donar suport a un comerç local històric gestionat per la mateixa família des de fa dècades, sinó que també ofereix l'experiència única i nostàlgica de veure una pel·lícula en una gran sala clàssica d'aquelles que ja gairebé no queden.

«El nostre model és clar: turisme sostenible, respectuós amb l'entorn i centrat en la vida local, per això treballem per un Prat més verd, sempre més cohesionat i més orgullós de la seva identitat, que protegeix i preserva el seu entorn», afirma l'alcalde

GASTRONOMIA AL COR DEL PRAT

A l'hora de dinar, el nucli històric del municipi, articulat al voltant de la plaça de la Vila, on se situa l'Ajuntament i el cor del centre, ofereix diverses opcions gastronòmiques. Entre elles destaca *L'Àpat del Prat*, a pocs metres de l'Ajuntament, un referent de la cuina catalana i de proximitat, liderat pel cuiner Marc Gallardo. Si hi vas, no pots marxar sense tastar les seves croquetes, guanyadores del premi Platillo Pota Blava a la Fira Avícola 2023.

Molt a prop, al Cèntric Espai Cultural, *9Cèntric* ofereix una experiència gastronòmica que canvia amb les estacions. Si el visiteu durant la temporada de carxofes, tindreu l'oportunitat de degustar un dels tresors gastronòmics del Prat de Llobregat: la carxofa del Prat, present en múltiples plats que van des de les preparacions més clàssiques fins a les propostes més innovadores. El restaurant col·labora estretament amb pagesos locals i cooperatives del Parc Agrari per promoure i donar suport a la producció i el consum d'aquest producte emblemàtic.

Si es pregunta a l'alcalde què recomana fer en un dia complet al Prat, té clar que la gastronomia és obligada: «És imprescindible acostar-se a algun dels molts establiments gastronòmics i tastar la nostra gastronomia local, del pollastre pota blava a la carxofa del Prat».

Per a una opció més informal, *Ganàpia Bodega*, un petit celler, ofereix vi, cerveses i tapes en un ambient relaxat on es pot anar a prendre una copa, picar o menjar alguna cosa i estar-hi a gust. La carta inclou vins a copes o per ampolla, vermut, plats de la casa, braves, taules de formatges, embotits i altres propostes.

És imprescindible acostar-se a algun dels molts establiments gastronòmics i tastar la gastronomia local, del pollastre pota blava a la carxofa del Prat

PASSEIG DEL RIU FINS A LA CASA DEL SEMÀFOR

A la tarda, una de les millors opcions és recórrer el Passeig del Riu, un espai d'1,8 quilòmetres paral·lel al marge dret del riu Llobregat, que connecta el nucli urbà amb els espais naturals del Delta. Aquest recorregut es pot fer tant a peu com en bicicleta. En bicicleta, el trajecte és d'aproximadament 4,7 quilòmetres i es triga uns 15 minuts. És una via molt utilitzada pels ciclistes que busquen terreny pla. Al final del recorregut hi ha la Casa del Semàfor, una construcció situada just a la desembocadura del riu Llobregat.

Aquest edifici es va construir el 1887 amb el propòsit de regular el trànsit marítim costaner. Els vigies que s'hi trobaven es comunicaven amb el castell de Montjuïc de Barcelona a través de banderes per avisar d'incidències o naufragis. La Casa del Semàfor té un horari de visita que varia segons l'època, per la qual cosa és recomanable consultar-lo abans d'anar-hi.

POSTA DE SOL A LA PLATJA

Finalment, després d'un dia llarg, res millor que relaxar-se en un dels xiringuitos de la platja del Prat de Llobregat. El municipi compta amb una extensa platja de sorra fina que s'estén des de la desembocadura del riu Llobregat fins a l'estany del Remolar. Durant l'estiu, de maig a setembre, la platja disposa de serveis com socorristes, el Centre Municipal de Vela, policia i altres equipaments. És el lloc ideal per practicar esports nàutics, gaudir d'una copa davant del mar en xiringuitos com *Deseo* i *Lobo de Mar*, o simplement relaxar-se amb els peus a la sorra. Durant la resta de l'any, la platja ofereix un ambient més tranquil, perfecte per passejar i gaudir del so de les onades.

Mirant cap al futur, Alba Bou té una visió clara per al seu municipi: «Un Prat més verd, sempre més cohesionat i més orgullós de la seva identitat; una ciutat que es desenvolupa amb l'equilibri que hem sabut mantenir, que protegeix i preserva el seu entorn, encara que de vegades ens el vulguin prendre, i que continua sent un lloc on viure i visitar amb calma i qualitat».

102

EL GEGANT VERMELL
DE LLOBREGAT

Església parroquial
i nucli urbà de Sant
Just Desvern. Font:
Turisme Sant Just

Sant Just Desvern, un oasis d'arquitectura i natura

Sant Just Desvern és un mirall en calma de l'estiu metropolità. Aquí les tardes s'allarguen entre piscines envoltades de gespa, terrasses sota els arbres i camins que s'endinsen a Collserola. No hi ha grans aglomeracions ni soroll constant. S'hi veuen veïns passejant, famílies que es troben quan cau el sol i joves que busquen ombra després de fer esport. L'estiu no es converteix en espectacle: es viu com un refugi.

PER RUBÉN ALÉS

“Sant Just és com un petit oasi a prop de la gran ciutat”, resumeix l'alcalde Joan Basagañas, en referència a un municipi on conviuen natura, patrimoni i una vida quotidiana que avança a un altre ritme.

EL GEGANT VERMELL QUE DOMINA ELS CAPVESPRES

El Walden 7 no apareix a poc a poc. S'imposa. Des de l'entrada al municipi, la construcció dissenyada per Ricardo Bofill domina el paisatge com una fortalesa futurista. Les seves parets vermelloses, les finestres semicirculars i els patis interiors

blaus el converteixen en una cosa més propera a una pel·lícula de ciència-ficció que no pas a un bloc d'habitatges convencional.

Construït entre el 1972 i el 1975 pel Taller d'Arquitectura de Bofill (situat al seu costat), el Walden va néixer amb una idea revolucionària: crear una ciutat vertical on convivessin habitatges, carrers interiors i espais comunitaris. Avui hi viuen més de mil persones.

Entrar al seu interior és entrar en un laberint. Passarel·les, ponts i escales connecten patis suspesos mentre el blau intens de les parets trenca amb l'exterior vermellós. Tot sembla pensat per sorprendre, des dels seus recorreguts elevats fins a les dues piscines del terrat, on els veïns es refugien de la calor en ple estiu.

Però el Walden no és només arquitectura. És identitat. "És un element patrimonial gegantí, únic, singular i identitari de l'skyline del municipi", explica Basagañas. Als seus peus, l'antiga xemeneia de la fàbrica Sanson recorda el passat industrial de la zona. I a pocs metres apareix una altra de les joies arquitectòniques del municipi: La Fàbrica.

**Sant Just Desvern
és un poble on les
piscines i les terrasses
conviuen amb
arquitectura futurista
de Ricardo Bofill**

LA FÀBRICA: EL LLOC ON L'ESTIU SEMBLA ATURAT

Hi ha edificis que es construeixen. I d'altres que es rescaten. La Fàbrica pertany a la segona categoria.

L'antiga cimentera industrial que Ricardo Bofill va comprar el 1973 era un monstre de formigó abandonat: sitges gegants, túnels subterranis i sales industrials cobertes de pols. On molts hi veïen ruïnes, Bofill hi va veure creativitat.

L'arquitecte va transformar la vella fàbrica en habitatge, estudi d'arquitectura i laboratori artístic. El resultat va ser una barreja estranya entre brutalisme, surrealisme i natura salvatge. Murs de formigó coberts de vegetació, jardins

Interior del restaurant El Mirador de Sant Just Desvern, un espai gastronòmic amb vistes privilegiades del municipi. Font: Turisme Sant Just Desvern.

Can Ginestar a Sant Just Desvern, un edifici històric convertit en punt de trobada cultural i comunitari.
Font: Consorci de Turisme del Baix Llobregat.

104

EL BAIX LLOBREGAT

amagats entre estructures industrials i enormes espais silenciosos on el temps sembla haver-se aturat.

Durant l'estiu, el contrast entre el ciment gris i el verd dels jardins fa que el conjunt sigui encara més impactant. Molts veïns l'observen des de fora com qui mira un lloc secret amagat darrere dels arbres.

Quan Bofill va morir el 2022, milers de persones van poder entrar per primera vegada al recinte. Molts en van sortir amb la sensació d'haver descobert un dels espais més sorprenents de l'àrea metropolitana de Barcelona.

NATURA, HISTÒRIA I AIRE FRESC

Però Sant Just no s'entén únicament des dels seus edificis. També cal mirar cap a la muntanya. Més de la meitat del terme municipal forma part del Parc Natural de Collserola, fet que converteix el municipi en una de les portes d'entrada naturals al gran pulmó verd de Barcelona. A l'estiu, quan la ciutat es torna asfalt calent, Collserola actua com a via d'escapada. "Són espais únics, genuïns, que ens identifiquen", afirma l'alcalde sobre aquests entorns que defineixen part del municipi.

El millor exemple és la Penya del Moro. La pujada no és especialment llarga, però sí prou intensa perquè el soroll urbà desaparegui a poc a poc. Des del cim, a gairebé 276 metres d'altura, s'obre la vista sobre el delta del Llobregat, Barcelona i part del Garraf. El vent fa baixar la temperatura i trenca la calor acumulada de la ciutat. Allà hi conviuen restes d'un poblat iber de més de 2.500 anys i una antiga torre medieval defensiva. Història i natura en un mateix punt.

**Collserola forma part
del dia a dia i marca la
vida quotidiana entre
natura, cultura i veïnat**

L'icònic Walden 7 al costat del restaurant El Mirador, a Sant Just Desvern, una combinació d'arquitectura singular i vistes privilegiades. Font: Turisme Sant Just

La Peña del Moro resumeix bé l'estiu a Sant Just: caminar, desconnectar i observar el paisatge sense sortir pràcticament de l'àrea metropolitana.

CAN GINESTAR I LA GASTRONOMIA DE PROXIMITAT

Si el Walden representa el Sant Just més futurista, Can Ginestar simbolitza tot el contrari: calma, ombra i vida pausada. L'antiga masia medieval, reformada amb detalls modernistes a principis del segle XX, funciona avui com un dels principals espais culturals del municipi, tot i que a l'estiu adquireix una altra dimensió.

Les taules de la terrassa s'omplen quan cau la tarda. Gent llegint, famílies prenent alguna cosa sota els arbres i converses tranquil·les converteixen el jardí en un refugi silenciós lluny del soroll de Barcelona. En aquest ambient, l'alcalde Joan Basagañas el defineix com "un dels racons més singulars i genuïnament santjustencs".

Aquesta mateixa manera de viure el temps sense pressa es trasllada també a la gastronomia del municipi. Aquí no dominen les franquícies ni els restaurants pensats per a turistes ràpids, sinó la cuina de proximitat i l'ambient tranquil de terrassa. "El tracte directe i humà", destaca Basagañas, és un dels trets que millor defineixen la restauració local.

Des de les carns i els arrossos del Restaurant La Bonaigua, un referent gastronòmic freqüentat en la seva història per figures com Salvador Dalí i diferents futbolistes, fins a les tapes i vermouths de La Vermutteca, Sant Just barreja tradició catalana, cuina mediterrània i espais amb identitat pròpia. Entre ells destaca El Mirador de Sant Just, situat a l'antiga xemeneia de la fàbrica Sanson, on es menja

El Walden 7 va convertir Sant Just en referència mundial de l'urbanisme utòpic al configurar-se com un barri vertical amb tots els serveis

La Fàbrica, taller de l'arquitecte Ricardo Bofill a Sant Just Desvern, un espai emblemàtic de l'arquitectura contemporània catalana. Font: Turisme Sant Just.

amb vistes al Baix Llobregat i Barcelona. També sobreviuen masies com Can Carbonell o espais com el Restaurant Ateneu, que mantenen aquest tracte proper.

LA BONAIGUA, ON EL POBLE PASSA L'ESTIU

A l'estiu, bona part de Sant Just sembla acabar al Complex Municipal La Bonaigua. Famílies senceres hi arriben carregades amb tovalloles, infants petits corren cap a la piscina exterior i grups d'amics ocupen la gespa artificial durant hores.

El complex esportiu funciona gairebé com una petita ciutat dins del municipi. Piscines exteriors i interiors, spa, gimnàs, sauna, activitats dirigides i restaurant converteixen l'espai en un dels punts socials més actius de l'estiu santjustenc. Els visitants destaquen especialment la tranquil·litat del recinte i l'ambient familiar. "Gens massificat", comenten alguns veïns habituals. Altres valoren la netedat, la proximitat dels treballadors o el fet de poder passar-hi pràcticament tot el dia.

La Bonaigua representa força bé la filosofia estiuenca de Sant Just: esport, aigua, descans i vida social sense excessos.

106

BAIX LLOBREGAT

**La Penya del Moro
barreja història,
natura i vistes
panoràmiques, en
tant que Can Ginestar
manté viu l'estiu
tranquil i cultural del
municipi**

La Penya del Moro a Sant Just Desvern, un enclavament natural i històric amb vistes privilegiades de l'entorn metropolità. Font: Turisme Baix Llobregat.

Joan Basagañas, alcalde de Sant Just Desvern. Font: Ajuntament de Sant Just.

**La gastronomia local
aposta pel “tracte
directe i humà i la
proximitat i la piscina
La Bonaigua funciona
com a gran punt de
trobada quan arriba
la calor**

ON S'ALLARGA L'ESTIU

Al final de la tarda, el sol cau sobre les façanes de Sant Just i les ombres s'allarguen sobre els carrers tranquils. En una terrassa, algú acaba un vermut sense pressa; a la piscina, encara queda gent allargant l'últim bany; i cap a Collserola, els camins es van buidant mentre la calor cedeix. Barcelona, a pocs minuts, continua en un altre ritme. Aquí, en canvi, l'estiu sembla quedar-se una mica més quiet del normal.

“Podríem dir que Sant Just és interessant per a tothom qui el visiti o hi visqui pel seu equilibri i harmonia”, resumeixen des de l'Ajuntament. I és justament això el que queda al final: un lloc on natura, ciutat i vida quotidiana conviuen sense presses, i on l'estiu no s'accelera, simplement s'allarga una mica més abans d'acomiarar-se.

**Sant Just conserva un
equilibri entre natura,
patrimoni i qualitat de
vida a pocs minuts de
Barcelona**

Piscina exterior del complex esportiu La Bonaigua a Sant Just Desvern, un dels principals espais esportius i d'oci del municipi. Font: Ajuntament de Sant Just Desvern.

Foto de família de la Mostra Internacional de Pastisseria de Sant Vicenç dels Horts que inclou cada any demostracions de mestres internacionals obertes al públic

108

LLIBREGAT

Sant Vicenç dels Horts: capital dels pastissos al cor del Parc Agrari

Del patrimoni arqueològic destaquen les empremtes d'íbers i romans, així com una arquitectura que va del gòtic medieval a l'esplendor modernista

PER DANIEL BOSCH

La cultura local és més viva que mai, gràcies al poder mobilitzador de les seves 22 entitats i tradicions centenàries com l'únic Auto Sacramental de Catalunya per Setmana Santa

El municipi es consolida com un referent del turisme de proximitat gràcies a un patrimoni arqueològic únic, una agenda cultural vibrant i una gastronomia marcada pel producte del Parc Agrari, de veritable km 0, doncs són pocs metres els que disten del camp als plats dels seus restaurants. També és reconegut arreu com el municipi que acull anualment la Mostra Internacional de Pastisseria de Sant Vicenç dels Horts que inclou cada any demostracions de mestres internacionals obertes al públic.

Sant Vicenç dels Horts no és només un punt de connexió a la xarxa de Ferrocarrils de la Generalitat (FGC); és una destinació amb una identitat pròpia forjada al llarg dels segles. Amb tres estacions de tren, el municipi ofereix una accessibilitat immillorable per a un turisme sostenible i sense cotxe. La seva oferta no es basa en grans monuments massificats, sinó en l'autenticitat de les seves arrels

Façana principal de l'Ajuntament, nucli des d'on es coordina el teixit de les 22 entitats culturals del municipi

romanes, la força del seu teixit associatiu i un rebost agrícola autènticament de km 0, ja que arriba directament del camp a la taula.

EL LLEGAT DE LA HISTÒRIA ANTIGA

L'oferta turística de Sant Vicenç comença amb el seu llegat arqueològic. El Forn Romà destaca com una peça clau, sent un antic centre de producció d'àmfores per al transport de vi cap a Roma. Paqui Capellades, regidora de Turisme, destaca que en aquest jaciment "es feien àmfores de vi que es transportaven fins a Roma i, després, es va produir oli per al consum local utilitzant les mateixes àmfores".

Complementant aquesta oferta, el Puig Castellar representa el passat iber del municipi. Segons Capellades, "és un poblat iber amb un valor arqueològic molt

**Gastronomia
veritablement de
proximitat i de km
0, ja que als seus
restaurants arriba el
producte directament
del parc agrari, el seu
motor culinari**

Església de Sant Vicenç Màrtir, escenari de l'Auto Sacramental, la representació religiosa més antiga i singular de Catalunya

Capital Dolça:
La setena edició de la
Mostra Internacional
de Pastisseria de
Sant Vicenç dels Horts
reconeix la qualitat
d'establiments de
perfils i tendències
diverses d'arreu
del país

El Bar Mi Casa, un referent de la cuina de proximitat que aposta pels productes frescos del Parc Agrari local

important que compartim amb Cervelló i estem treballant junts per recuperar-lo". Aquestes ruïnes no són només jaciments, sinó testimonis d'un territori que ha estat nexa d'unió entre poblacions des de l'antiguitat.

El patrimoni arquitectònic vicentí permet transitar per diferents èpoques en pocs metres. El Molí dels Freres, datat el 1370, conserva arcs gòtics i peces originals del seu passat com a molí fariner. D'altra banda, l'arquitectura civil del segle XX té el seu màxim exponent a Can Comamala, un palauet modernista que, en paraules de la regidora, "explica molt bé la indústria tèxtil tan potent que teníem al poble".

110

110 ANIVERSARI
DEL LLÖBREGAT

El Molí dels Freres, vestigi medieval del segle XIV que avui funciona com un dels principals actius culturals de la vila

Sala Vicenç
André Miró i Font

L'ÀNIMA DE LES TRADICIONS VIVES

El que realment defineix Sant Vicenç dels Horts és el seu patrimoni immaterial. La Cavalcada de Reis, amb més de 125 anys, és una de les més antigues de Catalunya. Capellades subratlla que el seu valor resideix en el fet que “es continua fent amb tot el voluntariat; hi ha una comissió i els voluntaris fan les seves pròpies carrosses”. Aquesta implicació ciutadana és la que manté viu el pols del municipi davant de models turístics més impersonals.

La Setmana Santa vicentina és una altra joia cultural, reconeguda per unir la tradició andalusa amb l'Auto Sacramental autòcton, representat dins de l'església parroquial des de fa més de 400 anys. El regidor de Cultura Jordi Gil emfatitza la singularitat d'aquest esdeveniment: “És l'únic municipi de Catalunya on se celebra actualment un Auto Sacramental dins d'una església; tot gestionat per persones voluntàries”. L'impacte econòmic és clar i Paqui Capellades assenyalava que “per cada euro que gastem, en recuperem tres de la gent que ve de fora”.

El motor vicentí: 22 entitats que mantenen el poble en marxa

Si Sant Vicenç dels Horts respira cultura, és gràcies a les seves més de 22 entitats culturals. Aquest teixit associatiu és, segons el regidor de Cultura, “un dels grans valors del municipi”, compost per persones que treballen de manera altruista per mantenir viva la identitat local.

Entre aquestes associacions destaquen noms centenaris com la Coral El Llessamí, la Societat Cultural La Vicentina, el Centre Catòlic, l'Orfeó Vicentí o l'Ateneu Familiar. Aquestes organitzacions són les responsables que tradicions com el Ball de la Disfressada o l'Auto Sacramental no s'hagin perdut en el temps. “Hi ha poques persones que estan a molts llocs i que fan moltíssimes coses en la vida cultural; els estem molt agraïts perquè sense ells no arribaríem on arribem”, afirma el regidor.

Aquest dinamisme associatiu es nodreix també de la diversitat del municipi, on conviuen fins a 81 nacionalitats diferents, aportant una riquesa cultural que es reflecteix en les festes de carrer i en l'Estiu de Cultura. Per a l'Ajuntament, l'objectiu actual és cuidar aquestes entitats perquè continuïn sent el motor que atrau el turisme i garanteix que el comerç local es beneficiï d'un carrer sempre ple d'activitat.

La Fava de Cacao, premi per les 50 millors pastisseries de Catalunya

Els guardons Fava de Cacao de Sant Vicenç dels Horts han premiat enguany les 50 millors pastisseries de Catalunya, durant la gala celebrada al CCC Virgínia Amposta d'aquesta població dins els actes de la Mostra Internacional de Pastisseria, que ha celebrat la novena edició a finals de gener. Els Fava de Cacao també han distingit la Magma BakeryLab, de Barcelona, com la pastisseria més innovadora i Dolços Alemany 1912, d'Amposta, la de major valor històric, mentre que el flamant premi La Fava d'Or de les Pastisseries –novetat enguany– ha tingut un triple empat: Morreig (Barcelona), Carrió (Barcelona) i L'Obrador (El Vendrell).

La gala dels guardons Fava de Cacao ha celebrat la seva setena convocatòria en un acte presidit per l'alcalde de Sant Vicenç dels Horts, Miquel Comino, i que ha comptat amb una àmplia representació del món de la pastisseria, que es cita en aquesta població cada any. Els Fava de Cacao de Sant Vicenç dels Horts constitueixen el reconeixement de major prestigi en el sector a Catalunya. El seu jurat, coordinat per l'especialista Marc Balaguer, està integrat per professorat de pastisseria, periodistes de gastronomia i pastissers i pastisseries que no disposen de cap establiment en propietat perquè exerceixen el seu ofici a restaurants, acadèmies o altres institucions.

SET ÀMBITS TERRITORIALS

Els Fava de Cacao també premien les millors pastisseries de set àmbits territorials i que han correspost a: Morreig (Barcelona i Comarques), Cal Jan (Camp de Tarragona i Terres de l'Ebre), Tugues (Lleida i Ponent), El Cigne (Catalunya Central), Gil (Pirineu), Tornés (zona de Girona) i Targarona (Garraf -Penedès - Anoia).

A més dels reconeixements a les millors pastisseries, els Fava de Cacao també ha premiat la Magma BakeryLab, del Poblenou, a Barcelona, com la Pastisseria més innovadora. Es tracta d'un local vegà que està marcant tendència i que disposa també de l'acadèmia vegana WildSlice. El guardó a la Pastisseria amb més valor històric ha estat per a Dolços Alemany 1912, d'Amposta, un establiment amb una rica història, que abraça el sabor autèntic i tradicional.

Aquesta edició dels guardons Fava de Cacao de Sant Vicenç dels Horts ha sumat un nou premi, la Fava d'Or, concedit a partir dels vots individuals de cada pastisseria inclosa en el llistat de les 50 millors de Catalunya. Hi ha hagut un triple empat: Morreig (Barcelona), Carrió (Barcelona) i L'Obrador (El Vendrell).

NOVENA MOSTRA INTERNACIONAL DE PASTISSERIA

La Mostra Internacional de Pastisseria de Sant Vicenç dels Horts va incloure cinc demostracions a càrrec de cinc reconeguts professionals: la pastisseria índia TejasviChandela (reconeguda amb el PastryInfluencer of theYear), els mexicans Alan Rubio (membre del Jurat de la Copa del Món de Pastisseria) i Maite Otegui (Finalista Premi PasteleroRevelación a Madrid FusiónPastry) i els catalans Miquel Zaguirre (guanyador del Millor Torró Artesà de Crema Cremada de l'Estat) i la jove Mar Ibáñez (ajudant de l'equip espanyol a la Coupe du Monde de la Pâtisserie). Els cinc professionals van oferir les seves demostracions en la carpa de la Mostra, a la plaça de la Vila de Sant Vicenç dels Horts amb entrada lliure.

LES 50 MILLORS PASTISseries DE CATALUNYA

Són les següents: L'Atelier (Barcelona); Baixas (Barcelona); Bubó (Barcelona); Carrió (Barcelona); Escribà (Barcelona); Faixat (Barcelona); Grau (Martorell); Hofmann (Barcelona); La Xicra (Terrassa); Madeleine by Ferrieres (Barcelona); Maurici Cot (Llinars del Vallès); Morreig (Barcelona); Ochiai (Barcelona); Sant Lleí (Sant Antoni de Vilamajó); Pessic (La Garriga); Rodellas (Sant Celoni); Magma Bakery Lab (Barcelona); Mateu Closa (Arenys de Munt); Uñó (Mataró); Bahía (L'Ampolla); Cal Jan (Torredembarra); Dolços Alemany 1912 (Amposta); Larrosa (Flix); Padreny (Reus); Peralta (Tortosa); Xocosave (Reus / Riudoms); Pastisseria Carne (Lleida); Terés (Lleida); Pastisseria Fa (Lleida); Tugues (Lleida); Vilà (Tàrraga); Atzavara (Tona); Brugué (Vic); El Carme (Vic); El Cigne (Manresa); Pessics (Artés); El xocolater de Taradell (Taradell); Sans (La Bisbal d'Empordà); Ferrer (Olot); Gou (Palafugell); La Menuda (Banyoles); La Postreria (Roses); Maison Marcel (Sant Feliu de Guíxols); LaSal (Banyoles); Tornés (Girona); Gil (Llívia); L'Obrador (El Vendrell); Targarona (Igualada); Rossana (Calafell); Parés (Vilafranca)

Un dels guanyadors de diverses faves de cacau, el guardó més preuat dels pastissers catalans i d'arreu

**La barcelonina
Magma BakeryLab
guanya el premi a
la més innovadora i
Dolços Alemany 1912,
d'Amposta, al de
major valor històric**

REFERENT DE LA PASTISSERIA

Sant Vicenç ha aconseguit posicionar-se al mapa mundial gràcies a la Mostra Internacional de Pastisseria. “Venen els millors pastissers de tot el món: des de Rússia, Canadà o la Xina”, explica Capellades, qui recorda que el mateix Jordi Roca, després de participar-hi, va confessar estar “al·lucinat amb el poble” per la proximitat amb la gent. Aquesta aposta ha fomentat l'obertura de noves pastisseries d'autor, elevant el prestigi gastronòmic local.

L'oferta gastronòmica se sustenta en el producte de “quilòmetre zero”. Restaurants destacats pels seus preus populars, com el Bar Mi Casa, dirigit per Sergio Ruz, basen la seva cuina en el tracte directe amb el pagès. “Treballem amb producte de temporada; tenim un acord amb un pagès d'aquí, que produeix per a nosaltres”, afirma Ruz. Aquesta connexió directa assegura que plats com el gaspatxo de maduixots o les amanides locals mantinguin un sabor autèntic.

HORTA I BRASA LOCAL

El municipi aprofita la seva ubicació al Parc Agrari del Baix Llobregat per oferir una cuina honesta. Sergio Ruz destaca que, encara que no són a Barcelona, reben molt turisme, especialment asiàtic, gràcies al seu posicionament digital i la seva proximitat a la Cripta Gaudí. “El que ens diferencia és el tracte i la varietat; treballem brasa, arrossos, guisats i entrepans”, explica el gerent, assenyalant que el 80% de la seva clientela de cap de setmana ve de fora de Sant Vicenç.

De cara al futur, el regidor de Cultura reconeix que el gran repte és la comunicació: “Fem coses que estan molt xules, però tenim el gran repte de saber explicar-nos millor i vendre'ns millor per generar marca de ciutat”. L'aposta és clara: transformar Sant Vicenç en un referent cultural on el visitant no només vegi monuments, sinó que senti la vida d'un poble que es nega a ser una ciutat dormitori.

La Font de les Rovires, un dels espais naturals més coneguts de Pallejà.

114

DEPARTAMENT D'ENTORN NATURAL
DE L'ÀMBIT DE LA LLIBREGAT

Què fer un dia d'escapada estiuenca a Pallejà

El trajecte des de plaça Espanya fins a Pallejà amb Ferrocarrils de la Generalitat (FGC) (línies S4, S8 i R5) dura poc més de vint minuts, però el canvi de ritme apareix molt abans d'arribar. En sortir de l'estació no hi ha recorreguts turístics senyalitzats ni grups organitzats esperant visites guiades. Una petita plaça —la plaça de l'Estació—, alguns cotxes aparcats i una zona de lloguer de bicicletes marquen l'inici d'un municipi que es recorre sense un itinerari concret.

PER EUGENIA SOLER

Durant la setmana, el moviment al voltant de l'estació és constant però reduït: veïns entrant i sortint del tren, persones caminant cap al mercat o grups que travessen el centre sense pressa. Els caps de setmana, en canvi, apareixen perfils diferents, especialment persones equipades per fer rutes de senderisme pels voltants.

A Pallejà no cal seguir un camí específic per acabar recorrent bona part del poble. Els carrers connecten els uns amb els altres de manera natural i el recorregut es construeix mentre es camina. Les voreres són àmplies, el trànsit és reduït i els

L'arribada a aquest municipi no respon a una lògica turística i aquest és un dels seus encants, perquè no hi ha sensació de saturació ni grans concentracions de gent

espais oberts apareixen de manera contínua. No hi ha sensació de saturació ni grans concentracions de gent. L'ambient canvia poc entre una plaça i una altra: bancs ocupats, converses tranquil·les i famílies movent-se entre parcs.

EL RITME S'ALENTEIX AL VOLTANT DEL CASTELL

L'església de Santa Eulàlia apareix de seguida en sortir de l'estació, juntament amb un parc infantil. Baixant cap al centre apareix el Castell de Pallejà, situat en una plaça oberta on el ritme sembla alentir-se encara més. Davant de l'edifici destaquen uns bancs morats on diverses persones romanen assegudes observant el moviment de la plaça o conversant entre elles.

El castell, que actualment acull serveis municipals i una biblioteca infantil, funciona com un dels punts més icònics del centre urbà. Molt a prop hi ha el museu local, situat en una antiga masia que conserva part de la memòria agrícola del municipi i diferents elements vinculats a la seva evolució històrica.

Just davant del castell, creuant el carrer, apareix el Parc de la Molinada. L'espai es distribueix en diferents nivells: a la part superior hi ha vegetació, bancs i una taula de ping-pong; més avall, unes escales condueixen cap a una esplanada i una zona infantil envoltada d'arbres, terra i zones d'ombra. Tot l'entorn manté una continuïtat visual entre places, parcs i edificis, sense separacions brusques entre uns espais i altres.

ACTIVITAT A L'AIRE LLIURE

Gran part de l'activitat del municipi té lloc a l'aire lliure. Els parcs infantils apareixen repartits per diferents punts del centre i és habitual veure famílies movent-se entre uns i altres. No funcionen com a espais aïllats, sinó com a part

Parc infantil al costat de la plaça de l'Estació, una de les zones de pas i trobada del municipi.

Parc de la Molinada. Àrea de Desenvolupament Local. Ajuntament de Pallejà.

116

CLUB BREGAT

**Davant del castell
destaquen uns bancs
morats on diverses
persones romanen
assegudes observant
el moviment de la
plaça**

del mateix recorregut urbà. A més dels parcs, el municipi compta amb altres alternatives esportives i d'oci, com el rocòdrom o diferents instal·lacions repartides per la perifèria.

A l'entrada del poble hi ha la Societat Esportiva l'Espirall, un complex amb pistes de pàdel i tennis, piscina, gimnàs i restaurant. Durant l'estiu, gran part del moviment del municipi passa per aquest espai, especialment a les tardes.

Dins d'aquesta activitat quotidiana també hi ha el Mercat Municipal de Pallejà, integrat al centre urbà. Els dilluns, el ritme canvia amb el mercat setmanal del carrer Josep Molins Parera, on apareixen parades de roba, alimentació i altres productes que ocupen gran part del carrer durant tot el matí.

RUTA DELS ENIGMES DE PALLEJÀ

El municipi també compta amb la ruta interactiva "Els Enigmes de Pallejà", un recorregut que connecta diferents punts del centre mitjançant codis QR i petites proves relacionades amb la història i el patrimoni del poble.

L'oferta gastronòmica manté un perfil més local que turístic. A El Garrofer, un dels restaurants més coneguts del municipi, gran part de la clientela és habitual. Segons explica un dels seus treballadors, "aquí es nota molt poc el turisme", tot i que els caps de setmana sí que reben persones que arriben després de fer rutes per la zona.

Entre els plats més destacats, les patates braves i el pop rostit, dues de les elaboracions més demanades del local. També hi apareixen propostes pròpies com els canelons cruixents de formatge de cabra o les postres de xocolata blanca i guaiaba, creades pel mateix restaurant.

La carta combina tapes, peix, carns i arrossos. Entre aquests, l'arròs de bolets amb costella manté una textura melosa i una carn tendra que es desfà fàcilment.

**El so del trànsit deixa
de percebre's i queda
substituit per l'aigua,
les passes sobre la
terra i el cant dels
ocells**

El Castell de Pallejà, construït el 1590 per Ramon Martí de Torrelles.

També hi apareixen plats més frescos, com l'amanida de ventresca o el tàrtar de salmó, amb presentacions cuidades i ordenades. A més, el restaurant disposa de menú infantil.

ITALIANS I JAPONESOS

Com a alternativa, la Pizzeria Da Tulio funciona com una de les opcions habituals del municipi per menjar pizza i pasta italiana. Les pizzes de massa fina i els calzone són algunes de les preparacions més repetides entre els clients habituals. Entre les postres, el tiramisú apareix com una de les opcions més recomanades del local.

Per a qui prefereixi cuina japonesa, Igua Sushi Art ofereix una

Pedro, cambrer del restaurant El Garrofer.

Tot l'entorn manté una continuïtat visual entre places, parcs i edificis i durant l'estiu, gran part del moviment del municipi passa per la Societat Esportiva l'Espirai

La Font de les Rovires, àrea de descans.

proposta centrada en sushi, nigiris i safates variades per compartir. Com a tancament més dolç de la jornada, la Bretonna Crêperie permet acabar el recorregut amb creps dolces, gofres o cafès en una zona més tranquil·la del centre.

RUTES DE SENDERISME

Una part important de les persones que arriben a Pallejà durant el cap de setmana ho fan per les rutes de senderisme dels voltants. La més coneguda és la de les Rovires, l'accés de la qual comença al costat del cementiri. El sender, de terra compacta i sense dificultat tècnica, s'endinsa progressivament en una zona on la vegetació guanya densitat i l'entorn urbà desapareix.

El recorregut és circular i es pot fer amb infants, tant per la continuïtat del camí com per l'absència de desnivells importants. Al llarg del trajecte

apareixen zones d'ombra continuada, petits trams d'aigua i espais on aturar-se. La Font de les Rovires i la Font del Carinyo funcionen com a punts centrals del recorregut i concentren gran part de les parades.

El final del dia es pot completar a l'entorn del riu Llobregat, on el paisatge torna a canviar. Aquí l'espai s'obre i el recorregut es torna més ampli i lineal. Els camins al costat del riu permeten caminar o anar en bicicleta mentre la vegetació es fa menys densa i més oberta. L'espai, antigament vinculat a usos industrials i agrícoles, forma avui part del parc fluvial del Llobregat i manté un ús continu per part de veïns i persones que recorren la zona al final de la tarda.

118

EL RIU
LLOBREGAT

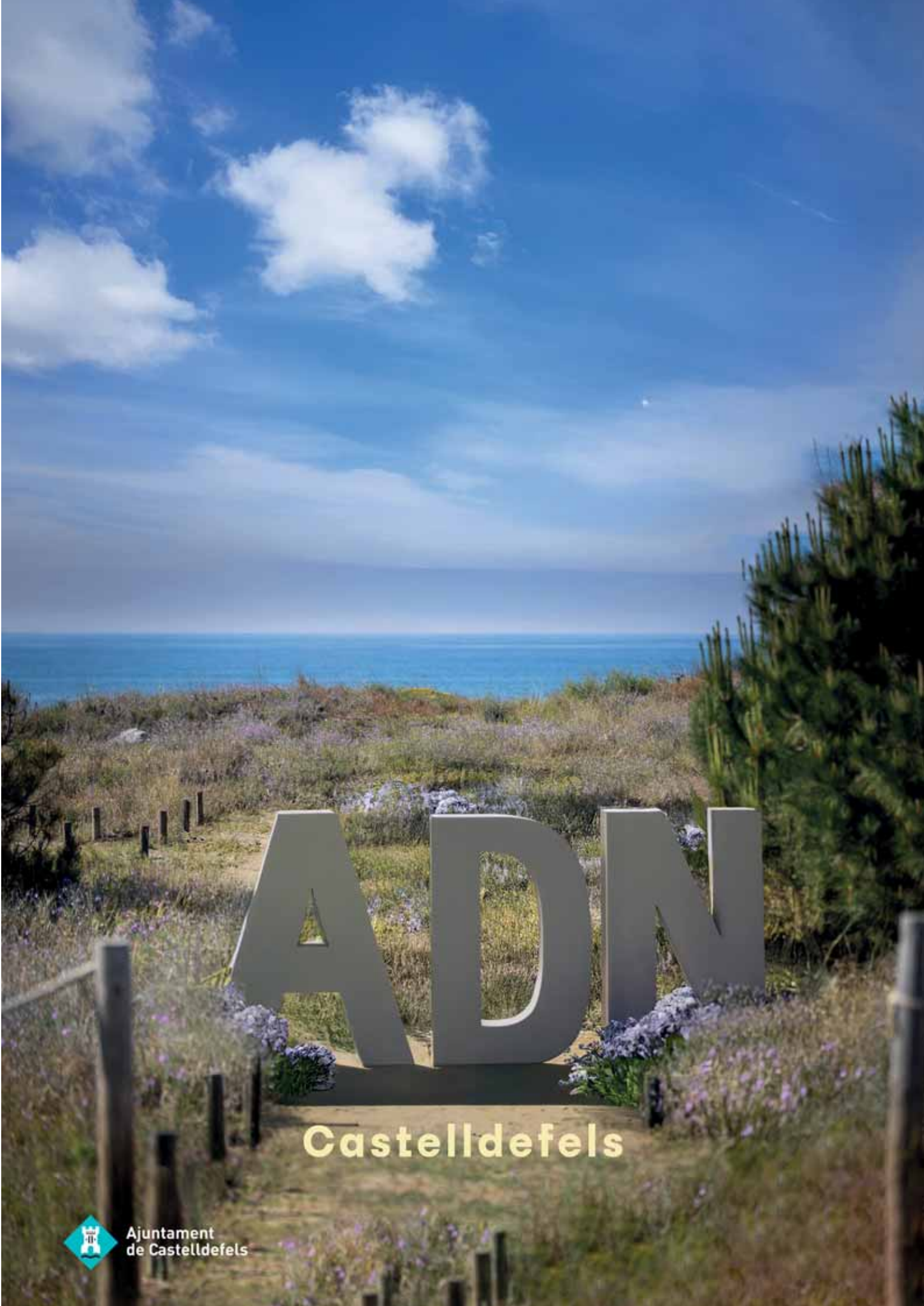
L'oferta gastronòmica del municipi manté un perfil més local que turístic i al carrer ningú sembla travessar l'espai amb pressa

Església de Santa Eulàlia de Pallejà.

Plaça de l'Estació i sortida dels Ferrocarrils de la Generalitat.

ADN

Castelldefels

Ajuntament
de Castelldefels

El Port de Barcelona revoluciona la conservació del medi marí amb un bessó digital submarí

El recinte portuari esdevé un laboratori blau de la mà de Fujitsu i la Fundació BCN Port Innovation

120

CLUBREGAT

Imatge d'un robot submarí creada amb IA que recrea la captura d'imatges i dades necessàries per desenvolupar el bessó digital del Port de Barcelona

PER **REDACCIÓ**

Sota les aigües del Port de Barcelona batega un ecosistema complex i divers, on poblacions valuoses per la seva resiliència i capacitat d'adaptació configuren comunitats d'una gran riquesa.

Fins ara, conèixer-lo amb precisió exigia campanyes puntuals, costoses i difícils de repetir. Però aquesta realitat està a punt de canviar.

La Fundació BCN Port Innovation i Fujitsu han fet un pas decisiu per desplegar un projecte pioner: fer realitat el primer bessó digital del fons marí del Port de Barcelona, una eina que permetrà observar, mesurar i comprendre l'ecosistema submarí amb un nivell de detall sense precedents. Prèviament, es desenvoluparà una prova de concepte, és a dir, es farà una implementació reduïda i pràctica per

verificar la viabilitat de la tecnologia i posteriorment es desenvoluparà el projecte en tota la seva dimensió.

Presentat durant la darrera edició del Mobile World Congress, aquest digital twin submarí situa Barcelona entre els ports més innovadors del món en renaturalització marina, tecnologia ambiental i economia blava.

UNA FINESTRA DIGITAL AL MÓN SUBMARÍ

El projecte utilitza ROVs (drons submarins), nous algorismes, intel·ligència artificial, sensors avançats i sistemes de navegació d'alta precisió per capturar milers d'imatges i dades 3D del fons del Port de Barcelona. La tecnologia de Fujitsu —ja provada amb èxit al Japó— permet obtenir representacions volumètriques d'alta resolució fins i tot en condicions de poca visibilitat o elevada turbulència.

Aquestes imatges es processen amb IA per detectar i classificar espècies marines; mesurar biomassa i calcular el carboni blau; identificar patrons de biodiversitat; reconstruir en 3D blocs, parets i estructures naturals; i sobretot simular escenaris ambientals futurs.

El resultat és un bessó digital oceànic: una plataforma visual, dinàmica i interactiva que permet literalment “passejar” pel fons del Port de Barcelona com si ens hi submergíssim. Un projecte que es podrà fer realitat gràcies a la participació de Fujitsu com a soci de la Fundació BCN Port Innovacion.

RENATURALITZAR EL PORT AMB DADES CIENTÍFIQUES

Aquest projecte s'alinea amb la visió del Port de Barcelona d'esdevenir un port més sostenible, resiliència i compromès amb la restauració ecològica. Gràcies al bessó

Històries d'un port viu: innovació i natura per transformar el futur amb una eina que permet observar, mesurar i comprendre l'ecosistema submarí amb un nivell de detall sense precedents

El bessó digital del fons marí del Port de Barcelona permetrà observar, mesurar i comprendre l'ecosistema submarí amb un nivell de detall sense precedents

En la fase operativa del projecte es faran campanyes de recollida de dades en tres àrees representatives del recinte portuari

122

LLIBREGAT

**El nou bessó digital
submarí suposa
un salt tecnològic
històric, revelant el
món que s'amaga sota
l'aigua**

digital, la Fundació BCN Port Innovation podrà cartografiar, monitoritzar i visualitzar la biodiversitat marina del port; mesurar l'evolució dels hàbitats, la seva salut i la resposta davant els múltiples efectes amb els que conviu, com el canvi climàtic, l'activitat portuària, les descàrregues fluvials o l'activitat urbana; identificar zones prioritàries per a actuacions de conservació, restauració o rehabilitació; validar projectes ambientals mitjançant simulacions i models predictius o impulsar noves estratègies basades en dades reals.

A més de l'impacte ambiental, el projecte obre oportunitats en divulgació científica, educació ambiental i creació de valor dins de l'economia blava. La tecnologia utilitzada està dissenyada per revelar l'invisible, combinant innovació i ciència marina amb l'integració d'IA per millorar imatges submarines eliminant terbolesa i soroll visual, models de reconstrucció 3D que permeten analitzar estructures i hàbitats en profunditat, algoritmes de cobertura vegetal que calculen amb precisió l'extensió d'algues i altres espècies, software que automatitza el càlcul de biomassa i CO₂ absorbit i un quadre de comandament interactiu que integra KPIs, mapes, imatges i dades ambientals.

La fase operativa, que arrenca amb campanyes de recollida de dades en tres àrees representatives del port, convertirà Barcelona en referent mundial en l'ús de bessons digitals submarins.

El projecte representa un punt d'inflexió en la manera d'entendre, gestionar i protegir el mar en un entorn portuari. El bessó digital permetrà veure com mai què passa sota la superfície, entendre quins aspectes ecològics són crítics i actuar de manera precisa per preservar-los. Perquè només podem protegir allò que coneixem, i ara el Port de Barcelona podrà conèixer el seu fons marí com mai abans s'havia fet.

**AQUEST ESTIU, FES LA
MALETA I VIU EL SUMMER!**

SUMMER

**CONSULTA
EL PROGRAMA**

Ajuntament de L'Hospitalet

Catalunya en Miniatura, un país sencer, a escala, per visitar en una sola escapada

Catalunya en Miniatura permet recórrer Catalunya a escala amb 147 maquetes distribuïdes en un gran espai natural pensat per a famílies i escoles

124

DE LLOBREGAT

PER **FERRAN MARTÍNEZ-AIRA**

Si encara no ha portat els seus fills o nebots, li proposem una escapada d'un dia per gaudir d'un viatge per tota Catalunya... en miniatura. A Torrelles de Llobregat se sentirà com Gulliver a Lilliput, perquè recorrerà 147 maquetes a escala disposades al llarg i ample de 60.000 metres quadrats per recórrer el Principat en un agradable passeig entre vegetació, o amb trenet i també hi ha l'opció del Bosc Animat, amb tirolines. Tot molt familiar. I per menjar, davant de l'espai d'aparcament del qual disposa el parc temàtic, es troba el restaurant familiar de cuina catalana Can Balasch de Baix en una masia del segle XVII. El menú de festius surt per 19 euros.

**Catalunya en Miniatura
permet recórrer
Catalunya a escala
amb 147 maquetes
distribuïdes en un gran
espai natural pensat
per a famílies i escoles**

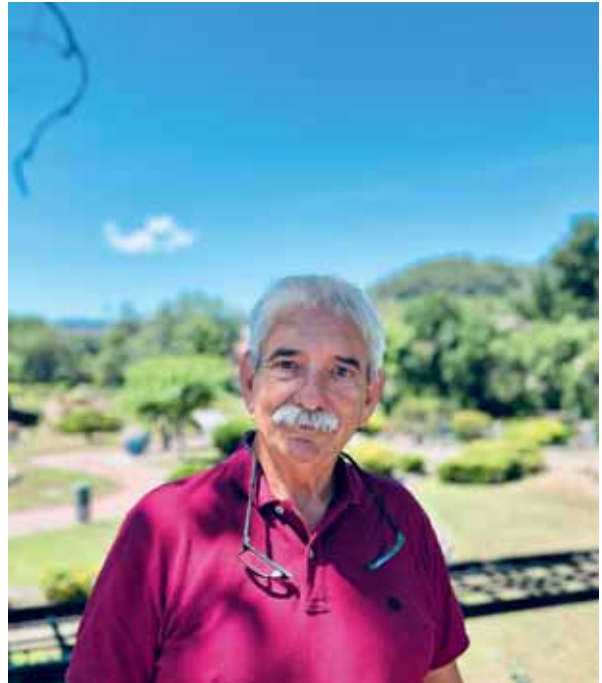
EL PARC MÉS GRAN D'EUROPA

Si alguna vegada ha somiat visitar Catalunya sencera en una sola escapada, a Torrelles de Llobregat existeix un lloc que converteix aquesta fantasia en passeig. Catalunya en Miniatura proposa un recorregut a l'aire lliure per una exposició de maquetes que et permet "viatjar" per les quatre províncies catalanes amb una perspectiva impossible en el món real, la de qui se sent gegant per un dia.

L'experiència està pensada per fer-se caminant entre vegetació i maquetes, com una ruta tranquil·la en plena natura a pocs quilòmetres de l'àrea metropolitana.

Inaugurat el 1983, el parc reuneix 147 maquetes en un entorn de natura i camins tranquils. A més de les icones catalans, el mateix parc recorda que la visita neix amb vocació divulgativa i familiar, i es completa amb serveis com zona de pícnic i bar. El recinte disposa d'aparcament gratuït i la visita a l'exposició sol ocupar al voltant d'1 hora i 15 minuts, una dada útil per encaixar-la en un matí o una tarda. El parc es presenta, a més, com el més gran dels 14 existents a Europa amb reproduccions en miniatura.

El trenet de Catalunya en Miniatura recorre el parc en una volta panoràmica per descobrir, en pocs minuts, alguns dels racons més emblemàtics de Catalunya a escala.

Fernando de Ercilla

BARCELONA, DEL GÒTIC AL MODERNISME

L'itinerari per la província de Barcelona concentra bona part de l'efecte "wow" perquè combina grans símbols i petites anècdotes que humanitzen l'arquitectura.

Hi apareixen la Sagrada Família, Montserrat, el Camp Nou o el monument a Colom, entre altres, en un catàleg que creua estils i èpoques. En el mateix circuit

Catalunya en Miniatura també celebrarà l'Any Gaudí. A la imatge, La Pedrera del genial arquitecte

El trenet que recorre el parc fa les delícies dels més petits

El parc, inaugurat l'any 1983, està considerat el més gran d'Europa en reproduccions en miniatura i ofereix activitats complementàries com pícnic i trenet.

se subratlla el pes de Antoni Gaudí, l'obra del qual és un dels fils conductors de la visita. El parc fins i tot acompanya algunes maquetes amb petites notes de context i curiositats, d'aquelles que fan que el passeig no sigui només mirar, sinó també entendre allò que es mira.

On el parc guanya encant és en els detalls pensats per mirar de prop. Per exemple, Rupit no només està representat com una postal, també s'explica com a conjunt històric i es recorda la seva tradició de pessebres vivents.

La ruta dedicada a Barcelona inclou icones arquitectòniques com la Sagrada Família, Montserrat o el monument a Colom, destacant especialment l'obra d'Antoni Gaudí.

GIRONA, COSTA BRAVA I DALÍ EN UNA MATEIXA MIRADA

La ruta per Girona desplega el contrast entre mar i muntanya, amb la Costa Brava com a gran reclam visual. I, de sobte, apareix la picada d'ullet surrealista de la Torre Galatea del museu Dalí, al costat d'una d'aquelles referències que sempre conviden a aturar-se, el llac de Banyoles. En aquest tram també apareix la catedral de Girona

amb una curiositat que el parc destaca, l'amplitud de la seva nau gòtica i l'escalinata que marca l'accés.

LLEIDA, ROMÀNIC, UNIVERSITAT I LA SEU VELLA

A Lleida, el recorregut s'atura en el conjunt romànic de la Vall de Boí, declarat patrimoni mundial per la UNESCO, i suma peces amb lectura històrica clara, com la Universitat de Cervera o la Seu Vella, on conviuen romànic i gòtic. L'exposició insisteix en el contrast d'estils com una forma de llegir la història a escala, gairebé com si cada maqueta fos una pàgina oberta. A aquest relat s'hi afegeix una picada d'ullet molt pirinenca, els Pirineus i les seves estacions d'esquí, que al

Els nens se senten Gulliver al país de Lil·liput, gegants entre mortals

Les maquetes són realment excepcionals en representar els monuments a una escala precisa

parc apareixen com a teló de fons natural de la província. El romànic de la Vall de Boí s'entén millor quan es recorda que no és una sola església, sinó un conjunt de temples i una ermita aixecats entre els segles XI i XII, un exemple especialment coherent del romànic llombard en un paisatge d'alta muntanya.

I si la Vall de Boí representa el pols medieval de pedra i frescos, la Seu Vella de Lleida imposa per la seva silueta a dalt del turó, un edifici iniciat a començaments del segle XIII que es completa durant segles i que avui continua sent la gran icona visible de la ciutat. La Universitat de Cervera, per la seva banda, porta el text cap a una altra època, un edifici construït al segle XVIII, de vocació monumental, on conviuen el pes barroc i una ordenació més sobria, gairebé neoclàssica, com si l'arquitectura també marqués el canvi de segle.

TARRAGONA, DE TÀRRACO AL CISTER

Tarragona condensa la memòria romana de Tàrraco i la pedra solemne del monestir de Poblet. A Catalunya en Miniatura, la província es desplega a través de 18 maquetes, un recorregut que també incorpora l'Ebre, les muntanyes de Prades, els monestirs cistercencs i les platges de la Costa Daurada, com si el paisatge fos el marc natural de la història. La presència de Tàrraco funciona com a columna vertebral d'aquest tram, una ciutat que és capital i centre administratiu de la Hispània romana i el conjunt arqueològic de la qual està inscrit a la llista del patrimoni mundial.

Poblet, per la seva banda, aporta el silenci monumental del Cister, una abadia major construïda entre els segles XII i XV, amb residència reial fortificada i panteó de reis i reines de la Corona d'Aragó. Completen el mapa l'Arc de Berà, l'aqüeducte

La zona dedicada a Lleida mostra el patrimoni romànic de la Vall de Boí, la Seu Vella i la Universitat de Cervera.

El recorregut per Girona combina espais naturals i patrimoni cultural amb referències destacades com la Costa Brava, el llac de Banyoles i el museu Dalí.

El Castell de Miravet és una de les adquisicions més recents del parc

Al costat del parc de maquetes hi ha l'opció de gaudir de les aventures d'un altre parc de ponts i tirolines

de les Ferreres, conegut popularment com el Pont del Diable, i la catedral, un petit resum de segles en poques passes.

Els nens es converteixen en autèntics "gegants" mentre recorren les maquetes de Catalunya en Miniatura i descobreixen, pas a pas, les icones del país a escala.

EL PARC DES DE DINS

Judith Prats, directora de comunicació, descriu el parc des d'un angle molt real, el de les famílies i les escoles que l'omplen de vida. "Als escolars els criden l'atenció les dues botes gegants que tenim a l'entrada", explica, i afegeix que el trenet sol ser una de les experiències favorites, perquè en pocs minuts ofereix una volta panoràmica pels punts més emblemàtics de Catalunya.

El mateix parc recomana arribar amb marge si es vol combinar la visita amb activitats d'aventura. A aquesta dimensió familiar s'hi suma un detall pràctic que el parc remarca, es pot venir amb mascota i hi ha zona de pícnic i parc infantil. El parc prepara propostes especials per commemorar el centenari de la mort d'Antoni Gaudí.

EL BOSC ANIMAT, EL PLUS PER A QUI NECESSITA ACCIÓ

Un últim apunt per a qui viatja amb nens amb ganes d'enfilar-se. El bosc animat afegeix la dimensió d'aventura amb tirolines i ponts, amb circuits per a diferents edats. És una activitat amb torns i convé planificar-la. El parc recomana arribar abans de les 12.30 h per agafar torn i aconsella calçat còmode. Hi ha circuits per edats i alçades, i una tirolina llarga com a extra per a qui busca un punt més d'adrenalina.

HORARIS, PREUS I TRANSPORT

Horari general: obert cada dia de 10 h a 18 h, amb taquilla fins a les 17 h. A l'estiu (agost) de 10 h a 19 h, taquilla fins a les 18 h.

Durada orientativa de la visita a maquetes 1 h i 15 min.

Preus: adult 15 €, infantil de 3 a 12 anys, 11 €; sènior a partir de 60 anys 11 €

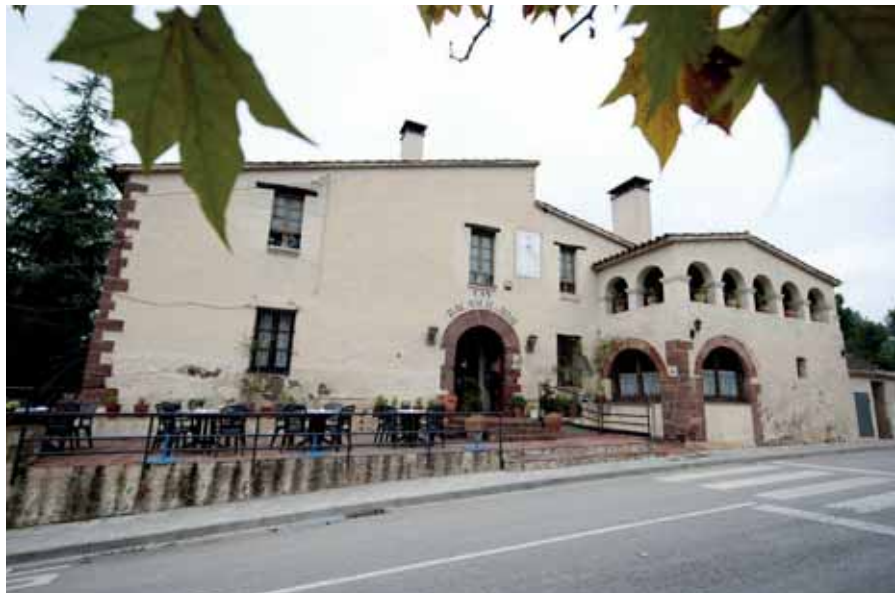
Bosc animat + maquetes: preu d'adult 23 €; circuit infantil de 4 a 7 anys, 16 € i circuit de 8 a 12 anys, 19 €.

Tarragona concentra maquetes vinculades a la història romana, el monestir de Poblet, l'Ebre i diversos elements patrimonials de la Costa Daurada.

El parc incorpora el Bosc Animat, una activitat d'aventura amb tirolines i circuits adaptats per edats, especialment pensada per a nens i famílies.

A la masia Can Balasch de Baix, del segle XVII, situada davant de Catalunya en Miniatura, ofereixen cuina catalana i un menú de festius per 19 euros

Descomptes a taquilla: 20 per cent Carnet Jove, 20 per cent família nombrosa, 20 per cent per a família monoparental, i tarifa específica per discapacitat.

En transport públic: es pot arribar amb les següents línies que opera l'empresa Soler i Sauret. Soler i Sauret

L62. Uneix Torrelles amb Barcelona (parada de metro L5 de Collblanc) i en el seu recorregut passa per les poblacions de Molins de Rei, Sant Feliu de Llobregat, Sant Just Desvern, Esplugues, L'Hospitalet.

E20. És la línia exprés que uneix Torrelles amb Barcelona (parada Pl. Francesc Macià) i va per autovia amb un temps reduït. A Sant Vicenç dels Horts té diverses parades, inclosa l'estació de Ferrocarrils de la Generalitat. Circula de

dilluns a divendres durant tot l'any. No opera a l'agost.

L71. Uneix Torrelles de Llobregat amb Sant Vicenç dels Horts des de l'estació de Ferrocarrils de la Generalitat. No opera els caps de setmana ni durant el mes d'agost.

I també amb aquesta línia que opera l'empresa Monbus. Monbus

L76, Desde Sant Boi, amb sortida a l'Hospital i recorregut per Ciutat Cooperativa, fins a Torrelles passant per Santa Coloma de Cervelló.

Tres línies d'autobús de Soler i Sauret i una altra de Monbus comuniquen en transport públic amb la resta de la comarca i Barcelona

Judith Prats destaca que el trenet panoràmic i les botes gegants de l'entrada són dos dels elements preferits pels escolars visitants.

Catalunya en Miniatura disposa d'horaris amplis, descomptes familiars i diverses connexions de transport públic des de Barcelona i municipis del Baix Llobregat.

130

LLIBREGAT

La platja de la Murtra de Viladecans combina espais naturals protegits amb nous accessos i serveis per a la temporada de bany.

Comença la temporada de bany amb el repte de preservar el litoral metropolità

Les platges metropolitanes afronten una nova temporada d'estiu marcada per la vulnerabilitat del litoral i la necessitat creixent de preservar espais naturals sensibles

L'AMB alerta que els temporals marítims i els episodis intensos de pluja acceleren la regressió i la pèrdua de sorra al litoral

PER **NAGORE MÍNGUEZ DEL VALLE**

Les platges metropolitanes s'enfronten a una nova temporada d'estiu, però cada vegada ho fan en un context més difícil i delicat pel litoral. El litoral és avui un espai més vulnerable, pressionat i difícil de preservar. Després d'un hivern especialment dur, que ha tingut molts temporals marítims i episodis intensos de pluja, l'Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB) ha presentat a la platja de la Murtra de Viladecans la nova temporada de bany amb un missatge centrat en el manteniment dels serveis i en la necessitat de protegir el litoral.

L'acte, davant del mar a la platja de la Murtra, ha estat protagonitzat per l'alcaldessa de Viladecans, Olga Morales; el vicepresident executiu de l'AMB i alcalde de Cornellà, Antonio Balmón, i el gerent de l'AMB, Ramon Torra. La presentació també ha estat conduïda per la periodista de 3Cat Cristina Riba.

La platja de la Murtra de Viladecans ha acollit la presentació de la nova temporada de bany del litoral metropolità

UN LITORAL CADA VEGADA MÉS VULNERABLE

Durant la presentació l'AMB ha posat sobre la taula algunes de les dades que expliquen la situació actual de les costes metropolitanes. El temporal Harry ha deixat greus conseqüències i, segons les dades exposades a l'acte, només la zona nord del litoral metropolità ha perdut aproximadament 150.000 metres cúbics de sorra.

El litoral metropolità ha patit una gran transformació que afecta directament a com es viuran les platges durant els pròxims anys. A la zona nord, entre el Fòrum i el Masnou, les platges han perdut prop d'un 34% de la superfície només en una dècada.

"El tema important és l'efecte dels temporals", ha assegurat Ramon Torra, gerent de l'AMB, que també ha recordat que durant els últims mesos s'han retirat més de 500.000 tones de residus després dels temporals.

La zona nord del litoral metropolità ha perdut prop d'un 34% de la seva superfície en només una dècada

UNA PLATJA METROPOLITANA ENTRE LA NATURA I L'ÚS SOCIAL

Durant l'acte, Antonio Balmón ha defensat la necessitat de trobar un equilibri entre la preservació ambiental i la funció social de les platges metropolitanes. "Aquí venen famílies que passen el seu estiu aquí perquè no tenen una altra alternativa", ha afirmat. El vicepresident executiu de l'AMB ha reivindicat que aquests espais formen part del que ha definit com un "salari social", oferint espais públics accessibles on milers de persones poden passar l'estiu.

La platja de la Murtra de Viladecans

132

DEL DELTA DEL
LLOBREGAT

Antonio Balmón
defensa que
les platges
metropolitanes
compleixen una funció
social essencial per a
moltes famílies que
passen l'estiu a prop
de casa

Les platges metropolitanes s'han convertit també en un refugi climàtic i social per a milers de persones a l'estiu. Durant els mesos de calor, aquests espais es converteixen també en un dels principals punts de trobada de l'àrea metropolitana. Famílies, grups de joves, esportistes o visitants de proximitat comparteixen un litoral que cada any concentra milions d'usos diferents en molt pocs quilòmetres de costa.

Aquesta funció social conviu, però, amb la necessitat creixent de preservar espais naturals especialment sensibles, com els sistemes dunars o les zones protegides del delta del Llobregat, cada vegada més vulnerables davant la pressió humana i els efectes del canvi climàtic.

"Per què no podem combinar la funció de la natura amb la part més social?", s'ha preguntat Balmón durant la seva intervenció. En aquest sentit, l'AMB defensa la

Vehicles i maquinària de manteniment preparats per a la nova temporada de bany a les platges metropolitanes.

Antonio Balmón, vicepresident executiu de l'AMB i alcalde de Cornellà, durant la presentació de la temporada de bany juntament amb Ramon Torra i Olga Morales

necessitat d'avançar cap a un model que faci compatible l'ús massiu de les platges amb la seva preservació natural.

NOUS EQUIPAMENTS I UNA PLATJA MÉS ADAPTADA

Aquest escenari obliga també a replantejar el model tradicional de platja metropolitana. Fins fa pocs anys, la gestió se centrava principalment en el manteniment d'equipaments i serveis d'estiu. Ara, gran part dels esforços es destinen a protegir dunes, reforçar accessos, retirar mobiliari abans dels temporals i adaptar infraestructures a fenòmens meteorològics cada vegada més extrems.

La temporada de bany d'aquest any incorpora noves actuacions al litoral metropolità, entre elles set nous mòduls de salvament i socorrisme, nous sistemes de reg i diferents millores d'accessibilitat.

A la platja de la Murtra, l'AMB també ha instal·lat prop de 800 metres de tanques de protecció dunar i ha impulsat una prova pilot amb bancs adaptats i nous espais accessibles per facilitar l'accés universal a la platja.

L'alcaldesa de Viladecans, Olga Morales, ha reivindicat precisament el caràcter singular de les platges del municipi. "Viladecans és una platja una mica diferent, més natural i sense passeig marítim", ha destacat. També ha anunciat reforços en mobilitat durant l'estiu, amb autobusos gratuïts els caps de setmana i una ampliació dels horaris del transport públic.

Aquest reforç del transport públic també busca reduir la quantitat de cotxes que arriben a les platges, especialment a espais naturals com els de Viladecans. L'AMB i els ajuntaments treballen per facilitar un accés més sostenible a les platges durant els mesos d'estiu.

Les platges metropolitanes es consoliden com un refugi climàtic i social que concentra milions d'usos diferents durant els mesos de més calor

L'AMB impulsa noves actuacions amb mòduls de salvament, sistemes de reg i espais accessibles per adaptar les platges als nous reptes climàtics

Les administracions reclamen solucions estructurals que permetin compatibilitzar la preservació ambiental del litoral amb l'ús social massiu de les platges metropolitanes

Representants de l'AMB i de l'Ajuntament de Viladecans durant la presentació de la nova temporada de bany a la platja de la Murtra

134

DELTA DEL LLOBREGAT

Viladecans reforça el transport públic durant l'estiu per facilitar un accés més sostenible a les platges i reduir la presència massiva de vehicles

UN LITORAL AMB REPTES DE FUTUR

Més enllà de l'inici de la temporada de bany, l'acte també serveix per evidenciar els reptes que afronta el litoral metropolità en els pròxims anys. La regressió de les platges, els efectes dels temporals i la necessitat de preservar espais naturals com el delta del Llobregat obligaran a buscar noves solucions per protegir aquests espais fràgils.

La mateixa idea d'"estiu" també està canviant. Les temporades de bany són més llargues a causa de les temperatures elevades durant la primavera i la tardor, fet que obliga a mantenir serveis i equipaments durant més mesos i adaptar constantment la gestió del litoral.

Mentrestant, les administracions continuen reclamant solucions estructurals que permetin estabilitzar les platges metropolitanes a mitjà i llarg termini. El futur del litoral passa ara per trobar un equilibri complex entre la preservació ambiental, l'ús social massiu i l'adaptació a un clima més extrem.

S'ha perdut anualment 160.000 metres cúbics a les platges del delta del Llobregat, malgrat l'aportació acumulada d'1.000.000 metres cúbics en 10 anys per part del Port de Barcelona en compliment de la declaració d'impacte ambiental

Un litoral lliure de fum

Durant molts anys, fumar a la platja ha estat una imatge habitual de l'estiu. Formava part d'un paisatge que semblava inseparable dels mesos de calor, igual que les tovalloles, els para-sols o els passejos arran de mar. Avui aquesta realitat està canviant. Cada vegada més municipis del litoral barceloní aposten per convertir les seves platges en espais lliures de fum, una iniciativa que avança de manera progressiva a tota la costa.

La mesura forma part de l'estratègia impulsada per la Diputació de Barcelona, que treballa amb els municipis costaners per estendre aquesta regulació arreu del litoral. Actualment, ja són 22 els municipis adherits, amb un total de 93 platges sense fum que sumen prop de 49 quilòmetres de costa. Entre ells hi ha diversos municipis del Baix Llobregat, com Gavà, Viladecans o el Prat de Llobregat, on aquesta transformació també forma part de les polítiques de salut pública i sostenibilitat.

L'objectiu és que, de cara als pròxims anys, la totalitat del litoral de la demarcació esdevingui un espai lliure de fum. Però més enllà de la normativa, la iniciativa reflecteix una evolució en la manera d'entendre els espais públics. Igual que fa unes dècades es va començar a limitar el consum de tabac en bars, restaurants o equipaments públics, ara el debat s'ha traslladat a uns espais que durant l'estiu concentren milers de persones cada dia.

La decisió també respon a una preocupació ambiental. Les burilles continuen sent un dels residus més freqüents a les platges i al medi marí. Tot i les campanyes de sensibilització impulsades durant anys, moltes acaben abandonades a la sorra o arrossegades fins al mar, amb conseqüències sobre els ecosistemes costaners. En un moment en què el litoral ja afronta reptes importants com la regressió de les platges, la pressió turística o els efectes del canvi climàtic, qualsevol mesura orientada a reduir l'impacte ambiental guanya rellevància.

Però les platges sense fum no es plantegen només com una qüestió mediambiental. També busquen generar entorns més saludables i confortables per a la ciutadania. Les platges són espais compartits per famílies, infants, esportistes i visitants de totes les edats, i la voluntat de moltes administracions és que aquests entorns siguin cada vegada més compatibles amb hàbits de vida saludables.

El principal repte continua sent cultural. Les administracions coincideixen que el canvi no depèn únicament de les sancions, sinó sobretot de la conscienciació i de l'acceptació social de nous comportaments. En aquest sentit, les platges sense fum representen una transformació que va més enllà del tabac. Són també un exemple de com el litoral metropolità continua adaptant-se a noves sensibilitats ambientals, socials i de salut pública, redefinint la manera com la ciutadania es relaciona amb els espais comuns.

El Centre de Mar de Gavà obre una nova etapa per vertebrar l'activitat litoral i comunitària

Més enllà de la sorra i les onades, la costa de la ciutat es reinventa amb un projecte que posa els esports sense motor a l'abast de qualsevol veí i converteix l'antic espai cívic en el nou batec social de Gavà Mar

136

PLACES
CIVILS
REGAT

**L'aliança estratègica
entre la UFEC i el Club
Patí Català de Vela
garanteix la viabilitat
econòmica i jurídica
del nou model**

PER **CLAUDIA MORENO**

Gavà fa olor a mar, però a partir de juliol ho farà amb una intensitat completament nova. Les onades ja no seran només un paisatge idíl·lic per relaxar-se durant l'estiu, sinó el tapís on es dibuixarà el futur de la cohesió social i l'esport local. Amb un projecte ambiciós que busca connectar de forma definitiva el nucli urbà amb el front marítim, la ciutat es prepara per a una fita històrica: la posada en marxa del Centre de Mar de Gavà.

Des de fa anys, el Centre de Mar fa la labor d'apropar la ciutadania al seu entorn natural, actuant com un eix vertebrador de la vida davant del litoral. Tanmateix, les instal·lacions estan a punt d'experimentar una transformació absoluta gràcies a l'adjudicació aprovada pel Ple municipal i ratificada en Junta de Govern Local. Aquesta aliança posa rumb cap a la modernització i l'obertura total a la comunitat.

DUES ENTITATS AGAFEN EL TIMÓ

El timó d'aquest nou viatge l'agafen dues entitats de pes que han sumat forces en una Unió Temporal d'Empreses (UTE). D'una banda, la Unió de Federacions Esportives de Catalunya (UFEC) i, de l'altre, el Club Patí Català de Vela de Barcelona. L'informe dels Serveis Jurídics Municipals ha deixat clar que aquesta proposta ofereix plenes garanties, assegurant la viabilitat d'un model de gestió dissenyat per durar.

El Club Patí Català de Vela, fundat l'any 2015, és una institució de referència en la nàutica popular i formativa. Després d'haver fet un salt de gegant amb la seva aplaudida participació en la mítica Copa Amèrica de 2024, l'entitat aporta ara

Entre dunes i vegetació, Gavà amaga un dels racons més tranquils per gaudir del mar i tot el que pot oferir

138

LLIBREGAT

tota la seva experiència per convertir la platja de Gavà en un formiguer d'activitat accessible per a tothom.

PROMOCIÓ D'ACTIVITATS NÀUTIQUES SENSE MOTOR

L'objectiu principal d'aquesta concessió és molt clar: potenciar els esports nàutics lliures d'emissions per tal que es converteixin en un instrument d'educació, salut i benestar. Les aigües de Gavà s'ompliran d'embarcacions lleugeres i respectuoses amb l'ecosistema, consolidant el municipi com una vertadera ciutat esportiva que viu de cara al Mediterrani. El compromís ecològic i la passió per la navegació aniran de la mà en cada activitat programada.

La nova gestió s'ha adjudicat per un període de 20 anys. Durant aquest temps, la UTE assumirà íntegrament els costos de rehabilitació i construcció dels espais, aportant a més un cànon anual de 30.000 euros a l'Ajuntament, al qual es sumará un 5% variable a partir del cinquè any d'explotació. Tot un impuls privat per a un benefici que acabarà sent cent per cent públic.

**La promoció
d'activitats nàutiques
sense motor esdevé
essencial per
fomentar els valors
de l'educació i el
benestar veïnal**

ESPAI OBERT, DINÀMIC E INTEGRAR EN EL PAISATGE

El Centre de Mar s'ubicarà a l'edifici municipal situat al carrer dels Tellinaires 55-57. L'equipament abastarà una superfície total de 6.000 metres quadrats, ocupant la part exterior de les instal·lacions del Centre Cívic de Gavà Mar i estenent-se cap a la franja marítim-terrestre. Serà un espai obert, dinàmic i sobretot integrat en el paisatge.

Per fer que la transició entre els carrers de la ciutat i la sorra sigui fluida i agradable, s'habilitarà una gran zona de jardins exteriors. Aquest nou pulmó verd

Cartells situats a les platges de Gavà per conscienciar la població de mantenir els espais nets i respectar els ecosistemes

servirà com a espai de relaxació i benvinguda per als vianants, actuant com un llinard natural on l'asfalt es comença a convertir en platja i natura.

OFERTA INCLUSIVA PER A TOTHOM

I ningú quedarà fora d'aquest projecte. Les instal·lacions s'han dissenyat sota la premissa d'ofrir preus assequibles i diverses modalitats d'abonaments. Entre la gran varietat de serveis previstos, destaca una Escola de Vela amb formació regular,

així com programes específics orientats a les escoles, tant dins com fora de l'horari lectiu, promovent els valors de la nàutica entre els més joves.

La inclusió social és un altre dels pilars fonamentals de la iniciativa. Es dissenyaran activitats adaptades per a persones amb discapacitat i una agenda repleta de propostes comunitàries en col·laboració amb entitats locals. A més, s'oferirà lloguer de material sense monitoratge, formació tècnica en preparació i reparació d'embarcacions, i amplis serveis de varada. Tot un catàleg ideal per conèixer més a fons les platges de Gavà i gaudir de tot el que ofereixen.

Cartell de l'Ajuntament de Gavà per donar a conèixer l'oferta de plans a les platges del municipi

El disseny de les noves instal·lacions preveu un espai exterior enjardinat de transició que connectarà harmònicament la ciutat i la sorra

L'oferta inclusiva del centre nàutic comptarà amb modalitats de preus i abonaments assequibles dissenyats especialment per a tota la ciutadania

140

CLUB BREGAT

Façana exterior del Centre de Serveis de Gavà Mar, el nou gran projecte de la ciutat

Una proposta de restauració saludable i de qualitat es complementarà amb una la temporada oberta a peu de platja

La base nàutica conviurà de manera coordinada amb les activitats públiques i compartides de l'actual edifici del Centre Cívic

PROPOSTA DE RESTAURACIÓ SALUDABLE

El nou equipament nàutic conviurà en perfecta harmonia amb l'actual Centre Cívic de Gavà Mar, reforçant la vocació de servei públic d'aquest sector de la ciutat. Per aconseguir-ho, la pista esportiva actual canviarà d'ubicació per reconvertir-se en una zona de varada seca, on s'allotjaran les embarcacions abans d'anar cap al mar a través d'una sortida directa.

Aquesta base nàutica comptarà amb un mòdul prefabricat de serveis on s'allotjarà una oficina d'atenció al públic, magatzems, tallers i zona de vending. Per la seva banda, la planta baixa del Centre Cívic acollirà uns moderns vestidors d'uns 125 metres quadrats, que seran compartits puntualment amb els usuaris de les activitats de l'Ajuntament.

PUNT DE TROBADA SOCIAL

Més enllà dels salvavides i els neoprens, el Centre de Mar també es convertirà en un punt de trobada social gràcies a la seva atractiva oferta gastronòmica. El recinte comptarà amb un bar-restaurant que disposarà d'un accés totalment independent i una terrassa oberta al públic en general, ideal per gaudir dels capvespres al costat de la sorra.

La cuina que se servirà en aquest espai tindrà com a premissa la qualitat, l'equilibri i la salut. A l'estiu, s'instal·larà una guingueta de temporada tocant al carrer de Palafrugell. Aquest quiosquet de platja estarà equipat amb servei de bar, terrassa pròpia i lavabos per garantir la comoditat de tots els banyistes de la zona.

Esports nàutics sense motor seran els que es practiquin en el nou Centre del Mar de Gavà

**La reforma integral
assumeix el trasllat
i la modernització
de la pista esportiva
del barri i nous jocs
infantils**

ATENCIÓ SANITÀRIA AL BARRI

La salut també guanya terreny en aquesta remodelació integral. S'ha reservat una àrea específica dins l'edifici a disposició de la Generalitat amb l'objectiu de recuperar, finalment, l'atenció sanitària per al barri. Mentrestant, la primera planta de l'edifici es convertirà en l'epicentre de l'activitat física, amb una programació estable gestionada directament pel consistori.

A aquestes activitats esportives interiors i exteriors es podrà accedir tant amb l'abonament general de la xarxa de piscines i gimnasos municipals, com a través d'una quota específica pel Centre de Serveis de Gavà Mar. Per últim, s'habilitaran sales polivalents destinades a allotjar espais de coworking i aules d'estudi. Una autèntica transformació litoral on l'esport, la salut i la vida veïnal sumen forces en un mateix horitzó blau.

NOVA ÀREA LÚDICA I ESPORTIVA

Els veïns de Gavà Mar no perden espais, sinó que en guanyen de millors. La UTE concessionària assumirà la construcció d'una nova àrea lúdica i esportiva a la parcel·la contigua al Centre Cívic. En aquest solar completament condicionat es reubicarà i es renovarà la pista del barri, s'hi instal·larà il·luminació exterior, es repararà la tanca i s'hi crearà una zona de jocs infantils.

En paral·lel, l'Ajuntament aprofitarà per donar un impuls definitiu al propi Centre Cívic, ampliant els seus usos comunitaris. La gestió directa municipal portarà noves activitats obertes a la participació veïnal, incloent-hi un punt d'atenció ciutadana, consergeria i una sala d'ús exclusiu per a l'Automòbil o Associació de Veïns de Gavà Mar, equipada amb entrada independent.

Sense dubte, aquesta iniciativa obrirà les portes a una nova manera de viure el litoral, on el mar deixa de ser un simple decorat per convertir-se en l'epicentre de la vida del veïnat. Amb les veles desplegadas cap al futur, el Centre Gavà Mar es prepara per escriure un capítol on l'esport, la salut i la convivència compartiran espai.

**Les sales polivalents
i la recuperació de
l'atenció sanitària
consolidaran el teixit
comunitari i els
serveis de Gavà Mar**

Esport a l'aire lliure i cales amagades a Castelldefels

Les platges metropolitanes afronten una nova temporada d'estiu marcada per la vulnerabilitat del litoral i la necessitat creixent de preservar espais naturals sensibles

142

EL GABRIEL

La platja és un gimnàs a l'aire lliure

PER **SERGI MARINE**

El Passeig Marítim s'omple de corredors, ciclistes i grups d'amics que aprofiten el Mediterrani per entrenar a l'aire lliure

La ciutat de Castelldefels combina esport a l'aire lliure, activitats nàutiques i racons tranquils al costat del Mediterrani per consolidar-se com una de les destinacions d'estiu més completes del litoral català.

La costa de Castelldefels es consolida cada estiu com una de les destinacions més completes del litoral català gràcies a la combinació entre esport a l'aire lliure, activitats nàutiques i racons menys massificats on desconnectar davant del Mediterrani. La ciutat ofereix molt més que una platja per prendre el sol: el passeig marítim, l'activitat esportiva, l'ambient de Port Ginesta i petites cales amagades converteixen Castelldefels en un lloc ideal per gaudir d'un dia complet d'estiu.

Alguns dels indrets per a descobrir són: el Passeig Marítim on es poden gaudir d'esport i vida davant del mar; la nova pista de bàsquet de Marc Gasol com a punt de trobada juvenil;

Port Ginesta i l'auge de les activitats nàutiques i Punta Roca i l'encant d'una cala diferent dins de Castelldefels.

Des del Passeig Marítim es poden veure les instal·lacions esportives

143
CLUBREGAT

ESPORT DAVANT DEL MEDITERRANI

L'estiu a Castelldefels comença des de primera hora del matí. El Passeig Marítim s'omple de corredors, ciclistes i grups d'amics que aprofiten la proximitat del mar per practicar esport a l'aire lliure. A diferència d'altres punts de la costa metropolitana, aquí l'esport forma part del paisatge quotidià. Durant les primeres hores del dia ja és habitual veure persones entrenant al costat de la sorra, aprofitant les temperatures més suaus i l'ambient tranquil abans de l'arribada massiva de banyistes.

Un d'aquests usuaris habituals és Daniel Díaz, veí de la zona i amant de l'esport a l'aire lliure. Daniel explica que sol anar-hi "cada setmana" a córrer pel Passeig Marítim, especialment "al matí o al capvespre, quan fa menys calor i l'ambient és més agradable". Segons comenta, l'entorn és una de les raons principals per les quals tantes persones trien Castelldefels per fer exercici.

LA NOVA PISTA DE MARC GASOL

La recent inauguració de la nova pista de bàsquet dedicada a Marc Gasol també ha ampliat l'oferta esportiva del litoral. L'espai s'ha convertit ràpidament en un punt de trobada per a joves i grups d'amics que aprofiten l'estiu per practicar esport al costat del mar.

"Ara que han inaugurat la nova pista de bàsquet, és un bon lloc per moure's una estona i desconnectar amb els meus amics", afirma Daniel. Més enllà de l'exercici físic, molts esportistes destaquen l'entorn com un dels principals atractius.

**Castelldefels
combina esport, mar
i racons tranquils per
consolidar-se com una
de les destinacions
d'estiu més completes
del litoral català**

La platja de Castelldefels

144

CLUB DE GOLF
LLIBREGAT

“Tenint el mar al costat, córrer aquí no és només fer exercici, sinó també una experiència satisfactòria; el paisatge ajuda molt a motivar-te”, comenta el veí. Davant dels gimnasos tancats, el passeig marítim ofereix “espai, aire lliure i un ambient molt més relaxat”.

La longitud i l'estructura plana de la platja converteixen Castelldefels en un espai ideal per practicar esport. “Sempre hi ha gent fent el mateix i això motiva”, explica Daniel, que també destaca la possibilitat de “combinar córrer amb aturar-te, banyar-te o simplement descansar mirant el mar”. Durant l'estiu, l'ambient esportiu s'intensifica encara més: corredors, ciclistes i grups jugant a bàsquet comparteixen un mateix espai davant del Mediterrani.

El Passeig Marítim no només funciona com un lloc per entrenar, sinó també com un punt de trobada social. Moltes persones aprofiten l'entorn per caminar, passejar amb amics o simplement relaxar-se observant el mar. Aquesta barreja entre oci i esport és una de les característiques que més destaquen els qui freqüenten la zona.

La nova pista dedicada a Marc Gasol reforça l'oferta esportiva i esdevé un punt de trobada juvenil al costat del mar

PORT GINESTA: EL MAR COM A EXPERIÈNCIA

A un extrem del Passeig Marítim, Port Ginesta representa una altra manera de viure l'estiu. El port esportiu s'ha convertit en un dels punts amb més activitat nàutica de la costa barcelonina, especialment després de l'auge de les activitats marítimes arran de la pandèmia. Entre embarcacions, motos d'aigua i escoles nàutiques, la zona manté una activitat constant durant tota la temporada estival.

A Garbí Nàutic, escola nàutica situada a Port Ginesta, el seu responsable, Mario Mateu, assegura que “després de la pandèmia hi va haver un boom espectacular” relacionat amb les activitats marítimes i l'obtenció de titulacions nàutiques. Tot i que el creixement s'ha estabilitzat, l'interès pel mar continua augmentant cada estiu.

L'entrada de Port Ginesta

ACTIVITATS NÀUTIQUES I TURISME MARÍTIM

L'empresa ofereix passejos en veler, motos d'aigua, lloguer d'embarcacions i formació nàutica per a principiants. Mateu destaca especialment l'experiència de navegar a vela: "Un cop parem el motor i naveguem amb el vent, la gent descobreix el mar d'una manera completament diferent". Per a moltes persones, especialment aquelles que mai no han tingut contacte directe amb el mar, la navegació es converteix en una experiència completament nova.

La ubicació privilegiada de la costa del Garraf permet, a més, observar paisatges poc habituals des de terra. "Hi ha vegades que es veuen dofins i aquests mesos fins i tot balenes", explica el responsable de l'escola nàutica. Segons comenta, molts

Port Ginesta viu l'auge de les activitats nàutiques amb passejos en veler, motos d'aigua, formació i turisme marítim

145
CLUBREGAT

La pista de bàsquet inaugurada per Marc Gasol

El local de Garbí Nàutic, amb el responsable de la seva escola nàutica, Mario Mateu

146

CLUB DE GOLF LLIBREGAT

**Les sortides en vaixell
permeten descobrir
Castelldefels
des d'una nova
perspectiva, amb
paisatges del Garraf i
experiències familiars**

visitants descobreixen Castelldefels des d'una perspectiva totalment diferent quan surten al mar: "Qualsevol lloc vist des de l'aigua canvia completament".

Les activitats més demandades varien segons el perfil del visitant. Mentre que gran part del turisme estranger busca motos d'aigua i experiències més ràpides, els clients locals solen interessar-se pels passejos en veler o les activitats familiars.

"En un vaixell es crea un vincle especial entre famílies, amics o parelles", afirma Mateu, que també destaca les sortides durant la posta de sol com una de les experiències més sol·licitades de l'estiu.

A més del component turístic, les escoles nàutiques també estan ajudant a acostar el mar a noves generacions. Cada vegada són més les persones que decideixen obtenir titulacions per navegar o aprendre conceptes bàsics relacionats amb la seguretat marítima. Per a molts visitants, l'estiu ja no consisteix únicament a passar unes hores a la platja, sinó a viure experiències relacionades amb el mar.

Motos d'aigua i vaixells del local Garbí Nàutic

Els esports nàutics són per a tots els públics

PUNTA ROCA: UNA CALA DIFERENT

Lluny de les zones més concorregudes del passeig marítim, la cala de Punta Roca ofereix un ambient diferent dins de la costa de Castelldefels. Situat al costat del port, l'espai combina vistes al mar, ambient de guingueta i una sensació més apartada del bullici habitual. Tot i que no és una cala completament desconeguda, molts visitants la consideren un dels racons més especials de la zona.

A la guingueta Punta Roca, la seva encarregada, Catalina, descriu l'ambient estiuenc com "intens i relaxat alhora". Tot i que durant el dia s'hi concentra una gran quantitat de persones, assegura que molts visitants passen hores al lloc gaudint de l'entorn. "La gent ve, es relaxa i s'hi pren el seu temps", explica.

El perfil de clients és variat. "Venien molts grups d'amics, però també moltes famílies", comenta Catalina, que considera que l'espai "permet tota mena de públic". Més enllà de l'oferta gastronòmica, destaca que el que més valoren els visitants és "el paisatge, l'atenció i el servei".

EL CAPVESPRE A PUNTA ROCA

L'ambient canvia especialment al capvespre. Mentre que durant el dia predominen la calor, el moviment constant i l'activitat de platja, a la nit el ritme es torna més pausat. "La gent ve a prendre alguna cosa o a sopar

La guingueta Punta Roca amb la seva encarregada, Catalina i l'autor d'aquest reportatge

La cala oculta de
Port Ginesta

**Punta Roca ofereix
una cala amb ambient
diferenciat, vistes al
mar i una atmosfera
més pausada al costat
del port**

més tranquil·la", assenyalava l'encarregada. La il·luminació del port, el so del mar i la reducció de persones a la platja creen una atmosfera completament diferent.

Per a Catalina, el principal atractiu d'aquest racó és precisament la seva ubicació dins del port. "Si vols venir aquí, has de venir específicament aquí", comenta. A diferència d'altres guinguetes més accessibles des del passeig marítim, Punta Roca manté una sensació més exclusiva i diferenciada.

Tot i que reconeix que Castelldefels compta amb platges atractives al llarg de tota la seva costa, considera que aquesta cala té un encant especial: "El paisatge que tenim aquí no el trobes en qualsevol lloc".

Entre esport, navegació i petits racons al costat del mar, Castelldefels manté durant l'estiu una oferta que combina oci, activitat física i desconexió davant del Mediterrani. La ciutat ha aconseguit consolidar-se com una destinació on conviuen turistes, esportistes i veïns que busquen gaudir de l'estiu de maneres molt diferents.

Des d'una cursa a l'alba pel passeig marítim fins a una sortida en velar per la costa del Garraf o un sopar davant del mar a Punta Roca, Castelldefels ofereix experiències capaces d'adaptar-se a tota mena de visitants. Una proposta que converteix la ciutat en molt més que una platja propera a Barcelona i que demostra com l'estiu es pot viure des de perspectives molt diferents en un mateix lloc.

loga al capvespre, una
experiència d'allò més
relaxant

PLATGES PLENES DE VIDA

MÉS INFORMACIÓ:

ESTIU
2026

GAVÀ,
NATU
RAL
MENT

Ajuntament
de Gavà

Del càmping popular al glamping metropolità: la reinvenció turística del Baix Llobregat

Els càmpings del litoral entre el Prat i Castelldefels resisteixen la pressió urbanística i el risc climàtic amb instal·lacions més sofisticades, preus competitius i un nou model de turisme familiar vinculat a la natura

150

BAIX LLOBREGAT

Tendes de glamping, la nova tendència als càmpings

PER **LUIS ALONSO**

Hi va haver un temps en què circular per l'autovia de Castelldefels significava travessar una llarga successió de càmpings. Entre el Prat, Viladecans, Gavà i Castelldefels s'estenien desenes de recintes on milers de famílies de l'àrea metropolitana passaven setmanes senceres durant l'estiu. Era una manera econòmica de fer vacances a prop de casa, arran de mar i en contacte amb la natura..

Avui, aquell paisatge pràcticament ha desaparegut. Queden menys càmpings, però els que han resistit han deixat enrere bona part de la imatge popular i

La pressió urbanística, l'aeroport del Prat i les noves exigències ambientals han reduït l'espai disponible per als càmpings metropolitans

austera d'altres dècades per convertir-se en negocis turístics més sofisticats, professionalitzats i rendibles.

PAISATGE TURÍSTIC TRANSFORMAT PER LA PRESSIÓ URBANA

L'evolució del sector reflecteix els profunds canvis econòmics, urbanístics i ambientals que ha viscut el litoral metropolità de Barcelona. L'expansió immobiliària, el creixement de l'aeroport del Prat i l'enduriment de les normatives mediambientals han anat reduint progressivament l'espai disponible per a aquest tipus d'instal·lacions. Lluny de desaparèixer, però, molts establiments han optat per reinventar-se.

Un dels exemples més representatius és HolaCamp Camping Barcelona, a Gavà. L'establiment manté l'essència del càmping tradicional, però ha incorporat bungalows, piscina i allotjaments pensats per a un turisme que busca comoditat sense assumir el cost d'un hotel. La seva ubicació, a pocs minuts de Barcelona i al costat de la platja, s'ha convertit en un dels seus principals actius.

GUANYAR TERRENY COM A ALTERNATIVA ECONÒMICA

El fenomen respon a una tendència clara: l'encariment de l'allotjament turístic a Barcelona i la seva àrea metropolitana ha reforçat la demanda d'alternatives més assequibles. Segons fonts del sector, allotjar-se en un càmping pot costar entre un 30% i un 50% menys que fer-ho en un hotel de categoria mitjana durant la temporada alta. Aquesta diferència ha ampliat el perfil del client.

El càmping ja no atrau només famílies acostumades a viatjar en caravana. També hi arriben parelles joves, turistes internacionals i visitants de cap de setmana que busquen una opció més flexible, propera i econòmica.

Càmping 3 Estrellas en Gavà

L'encariment dels hotels a Barcelona impulsa el càmping com una alternativa més econòmica per a famílies, parelles i turistes internacionals

Postal amb diferents imatges històriques del càmping El Toro Bravo

Diferents
allotjaments
més enllà
de les
autocaravanes

El glamping permet als establiments elevar la despesa mitjana per client, allargar la temporada i captar visitants amb més capacitat adquisitiva

La transformació també és visible al Camping Estrella de Mar, a Castelldefels. L'establiment ha renovat les instal·lacions i ha incorporat recentment les anomenades SafariCamp, una fórmula inspirada en el glamping que combina el contacte amb la natura amb comoditats pròpies d'un allotjament hotelier. L'objectiu empresarial és clar: incrementar la despesa mitjana per client i reduir la dependència de la temporada alta.

L'auge del glamping transforma el negoci

L'anomenat glamping, la versió més sofisticada del càmping tradicional, s'ha convertit en una de les principals apostes del sector a Catalunya. Tendes premium, bungalows tematitzats i allotjaments amb serveis similars als d'un hotel permeten augmentar el preu mitjà per client i atreure nous perfils turístics.

Càmpings del Baix Llobregat com l'Estrella de Mar, a Castelldefels, ja han incorporat fórmules d'aquest tipus amb les noves SafariCamp. L'objectiu és competir en experiència més que no pas només en preu i captar visitants que busquen natura sense renunciar a la comoditat.

L'estratègia també respon a motius econòmics. Les parcel·les tradicionals generen menys ingressos i depenen en gran mesura de la temporada alta. En canvi, el glamping permet allargar l'activitat durant més mesos i atreure turisme internacional amb més capacitat de despesa.

El sector considera que aquesta transformació serà clau per garantir la viabilitat futura de molts

Des de la primavera fins a la tardor, els càmpings permeten gaudir de la natura

LLOBREGAT

DEL QUE ERA TRADICIONAL AL NEGOCI DEL GLAMPING

El càmping basat exclusivament en parcel·les resulta avui menys rendible que fa unes dècades. Els nous formats d'allotjament permeten augmentar ingressos i captar visitants que abans descartaven aquest tipus de vacances. El turista europeu, especialment el francès, el neerlandès i l'alemany, manté a més una forta cultura campista que contribueix a donar estabilitat al sector.

Des de l'Associació de Càmpings de Catalunya fa anys que reivindiquen el pes econòmic d'aquesta activitat dins del turisme català. Catalunya concentra una de les xarxes de càmpings més importants d'Europa i el sector genera milers de llocs de treball directes i indirectes, a més d'activitat comercial en municipis costaners i rurals.

En el cas del Baix Llobregat, el càmping aporta un perfil de visitant diferent del turisme urbà convencional: famílies, grups i viatgers de llarga estada que consumeixen en comerços de proximitat i utilitzen serveis locals.

EL REpte DE LA SEURETAT I LES ZONES INUNDABLES

El sector, però, també afronta reptes importants. Un dels més sensibles té a veure amb la seguretat i l'adaptació al canvi climàtic. Molts càmpings històrics del litoral català es troben a prop de rieres o en zones potencialment inundables. L'augment dels episodis de pluges torrencials ha obligat a revisar protocols, plans d'emergència i normatives.

Els càmpings del Baix Llobregat afronten el repte d'adaptar-se al canvi climàtic i revisar la seguretat en zones inundables

Hola Camping
de Gavà

**La búsqueda de
vacances a l'aire lliure,
menys massificades i
properes a Barcelona
reforça l'atractiu dels
allotjaments vinculats
a la natura**

La preocupació empresarial ha crescut especialment arran dels debats sobre la possibilitat d'inundació de determinades instal·lacions turístiques a Catalunya. Les associacions del sector reclamen que cada càmping sigui analitzat de manera individualitzada i alerten que algunes restriccions podrien comprometre la viabilitat econòmica de negocis històrics. Al mateix temps, admeten que l'adaptació climàtica serà imprescindible en els pròxims anys.

154

CLUB BREGAT

TURISME QUE BUSCA NATURA I CONVIVÈNCIA

El debat posa de manifest una contradicció de fons. Els càmpings es presenten sovint com una modalitat turística sostenible i vinculada a l'entorn natural, però molts ocupen espais litorals especialment sensibles des del punt de vista mediambiental. La pressió normativa, previsiblement, anirà en augment.

Les piscines
acostumen a
ser de grans
dimensions

Un altre tipus d'allotjament

Tot i això, el sector manté un cert optimisme. La recerca d'experiències més tranquil·les, menys massificades i més vinculades a l'aire lliure afavoreix el creixement d'aquest tipus d'allotjaments. Després de la pandèmia, a més, va augmentar l'interès per les vacances en espais oberts i per les destinacions properes a les grans ciutats.

També hi ha un component cultural que explica la fidelitat dels seus clients. Els usuaris habituals del càmping reivindiquen una filosofia basada en la convivència, la vida comunitària i el contacte quotidià amb la natura. Davant d'un turisme hotelier més estandarditzat, el càmping conserva una dimensió social difícil de reproduir en altres formats.

FILOSOFIA I ESTIL DE VIDA

Aquesta filosofia conviu ara amb una progressiva professionalització del negoci. Els antics càmpings populars del litoral metropolità s'han convertit en empreses turístiques que competeixen en qualitat, serveis i experiència d'usuari. Piscines, restaurants, allotjaments premium i activitats organitzades formen part d'una oferta cada vegada més sofisticada.

L'evolució del Baix Llobregat resumeix, en bona mesura, la transformació del turisme català de les darreres dècades. Allà on abans predominava el turisme familiar de baix cost, avui emergeix un model més diversificat i orientat al valor afegit. El càmping busca posicionar-se com una alternativa intermèdia entre l'hotel i el turisme rural, aprofitant el seu principal avantatge competitiu: la combinació de platja, natura i proximitat immediata amb Barcelona.

Malgrat la desaparició de molts recintes històrics, el sector ha demostrat capacitat d'adaptació. El vell càmping popular de l'autovia de Castelldefels ha donat pas a un model més reduït, més exclusiu i econòmicament més eficient. El seu futur dependrà de la capacitat d'equilibrar rendibilitat, sostenibilitat i seguretat en un dels litorals més pressionats de l'àrea metropolitana.

El futur del sector dependrà de l'equilibri entre rendibilitat, sostenibilitat i seguretat en un litoral sotmès a una forta pressió metropolitana

Els Parcs Metropolitans: oasis verds al territori Llobregat davant la calor

Els parcs metropolitans han deixat de ser simples espais d'esbarjo per convertir-se en una infraestructura essencial davant els reptes ambientals i climàtics actuals

PER **NAGORE MÍNGUEZ**

Durant molts anys, els parcs s'han entès com espais lúdics o d'esbarjo. Han sigut llocs on passejar, fer esport, portar els infants a jugar o simplement descansar una estona. Han format part del paisatge quotidià de les ciutats, però moltes vegades han quedat en un paper secundari dins de les grans discussions sobre urbanisme, mobilitat o desenvolupament econòmic.

Avui el seu paper és molt diferent. En una metròpolis cada vegada més densa, més urbanitzada i més exposada als efectes del canvi climàtic, els espais verds han deixat de ser un simple complement. Els parcs metropolitans s'han convertit

El parc Rosa Sensat i Vila de Cornellà serveix com a refugi climàtic els mesos de calor

en una infraestructura essencial per entendre com les ciutats del Baix Llobregat i de l'entorn metropolità intenten adaptar-se als grans reptes ambientals, socials i climàtics del present.

L'Àrea Metropolitana de Barcelona gestiona actualment una xarxa formada per 55 parcs metropolitans repartits pel territori. Espais molt diferents entre si, però que comparteixen una mateixa funció. Ofereixen natura de proximitat en un dels territoris més densament poblats. Des de grans zones forestals fins a parcs urbans integrats dins de la trama de les ciutats, tots ells formen una xarxa verda que connecta barris, municipis i persones.

Al Baix Llobregat, aquesta realitat es fa visible en espais molt diversos. Des del parc de Can Mercader a Cornellà, un dels més emblemàtics de la comarca, fins al parc de Torreblanca, compartit entre Sant Just Desvern, Sant Feliu de Llobregat i Sant Joan Despí. També formen part d'aquesta xarxa grans àrees verdes com el parc de la Muntanyeta de Sant Boi o el parc del Canal de la Infanta, que han esdevingut punts de trobada habituals per a milers de veïns.

La xarxa de l'AMB agrupa 55 parcs que ofereixen natura de proximitat i connecten barris, municipis i persones arreu del territori

UNA NECESSITAT ENMIG DE LA CIUTAT

El Baix Llobregat ha experimentat una transformació intensa. L'expansió urbana, les infraestructures de transport, els polígons industrials i el creixement residencial han configurat un territori on conviuen activitats molt diverses en un espai limitat.

En aquest context, els parcs tenen una funció que va molt més enllà del seu valor estètic. Representen espais de respir. Són llocs on la ciutadania troba tranquil·litat, contacte amb la natura i una oportunitat per desconectar del ritme accelerat de la vida urbana.

Les enquestes de satisfacció realitzades per l'AMB mostren que aquests espais són especialment valorats per la sensació de benestar que generen. La tranquil·litat,

La natura metropolitana baixa al metro

Milers de persones travessen cada dia el vestíbul de connexió de les línies L3 i L5 de l'estació de Diagonal. Un espai de pas, de presses i de trajectes quotidians que, durant unes setmanes, s'ha convertit també en una finestra oberta als parcs metropolitans.

L'exposició Naturalment Metropolitans. Arquitectura i paisatge a la xarxa de parcs de l'AMB apropa

L'exposició "Naturalment metropolitans" posa en valor el paper dels parcs de l'àrea metropolitana com a espais de natura, convivència i qualitat de vida

al públic la transformació que han experimentat aquests espais durant les darreres dècades i reivindica el seu paper com a infraestructura verda, social i ambiental de la metròpolis. La mostra es pot visitar a l'Espai Mercè Sala, al vestíbul de connexió del metro de Diagonal, i forma part de la programació de la Capitalitat Mundial de l'Arquitectura.

A través de plafons, fotografies i projectes de paisatge, l'exposició explica com antics espais industrials, agrícoles o degradats han acabat convertint-se en parcs que avui formen part de la vida quotidiana de milions de persones. Actualment, la

xarxa metropolitana està integrada per 55 parcs distribuïts en 35 municipis i supera els tres milions de metres quadrats de superfície.

La mostra posa el focus en tres grans dimensions: la funció ambiental dels parcs davant reptes com el canvi climàtic i la biodiversitat; la seva aportació arquitectònica i patrimonial; i el seu paper social com a espais de convivència, educació i cohesió territorial.

Més enllà de les dades, l'exposició també convida a una reflexió més profunda. Sovint es parla de grans infraestructures quan es pensa en la metròpolis, però els parcs també formen part d'aquesta xarxa essencial que connecta persones, barris i municipis. Espais que no només serveixen per passejar o descansar, sinó que cada vegada tenen més importància en la qualitat de vida, la salut i l'adaptació de les ciutats als reptes del futur.

158

LLIBREGAT

Espais com Can Mercader, Torreblanca o la Muntanyeta s'han consolidat com a punts de trobada i convivència per a milers de veïns

la proximitat i la qualitat dels entorns naturals apareixen de manera recurrent entre els aspectes més apreciats pels usuaris.

Potser aquesta és una de les grans paradoxes de les ciutats contemporànies. Com més creixen, més necessiten espais que permetin reconnectar amb allò que la urbanització ha anat transformant. Els parcs metropolitans exerceixen, en certa manera, aquest paper de pont entre la ciutat i la natura.

LA CALOR ESTÀ REDEFININT LES CIUTATS

Si hi ha un factor que està transformant la manera d'entendre els espais verds és el canvi climàtic.

Les onades de calor són cada vegada més freqüents i intenses. Allò que abans es considerava excepcional s'està convertint poc a poc en una realitat habitual dels

El Parc de la Marquesa, al barri de Collblanc de l'Hospitalet de Llobregat, ofereix refugi davant la calor

En un territori cada vegada més urbanitzat, els parcs proporcionen tranquil·litat, benestar i una oportunitat per reconnectar amb la natura

mesos d'estiu. Aquesta situació afecta especialment les zones urbanes, on l'asfalt, el formigó i la manca de vegetació amplifiquen les temperatures.

És en aquest situació en la que els parcs han adquirit una nova dimensió. Ja no només serveixen per passejar o fer esport. També contribueixen a protegir la salut de la població.

La xarxa metropolitana compta amb centenars de refugis climàtics destinats a oferir espais més confortables durant els episodis de calor extrema. El número de refugis ja arriba a 319 espais. El 86,7% de la població té un refugi climàtic a menys de 10 minuts a peu de casa. Els parcs també formen part d'aquesta xarxa juntament amb biblioteques, equipaments i piscines. Gràcies a l'ombra, la vegetació i la capacitat del sòl per absorbir l'aigua, aquests espais mantenen temperatures més suaus durant els mesos més calorosos.

Les persones més vulnerables a la calor superen les 526.000 a l'àrea metropolitana. Entre elles hi ha gent gran, infants i altres col·lectius especialment sensibles als efectes de les altes temperatures. Al Baix Llobregat, aquesta realitat és cada vegada més present, i els espais verds han passat a tenir també una funció vinculada a la salut i al benestar de la població.

RENATURALITZAR PER RESISTIR

La resposta davant aquests reptes no passa només per conservar els espais existents. També s'han de transformar i adaptar.

Durant els darrers anys han guanyat protagonisme conceptes com la renaturalització urbana, la connectivitat ecològica o les solucions basades en la natura. Darrere d'aquests termes hi ha la idea d'utilitzar la natura com una aliada per fer les ciutats més habitables i resilients.

Les onades de calor han reforçat el paper dels parcs com a refugis climàtics, especialment importants per als col·lectius més vulnerables

La renaturalització urbana impulsa noves actuacions com boscos urbans, corredors ecològics i zones humides per adaptar les ciutats al canvi climàtic

El Parc de la Font Santa, entre Sant Joan Despí i Esplugues de Llobregat, és un espai habitual de passeig, esport i trobada per a la ciutadania

El projecte pilot de bosc urbà de Cornellà exemplifica l'aposta per incorporar més natura dins les ciutats i augmentar la biodiversitat

Els parcs també tenen una funció educativa, amb activitats que apropen la ciutadania a la sostenibilitat, la biodiversitat i el coneixement del territori

El futur dels parcs dependrà de la seva capacitat d'adaptar-se a temperatures més elevades, noves necessitats socials i fenòmens climàtics extrems

Aquesta aposta es tradueix en actuacions molt diverses. Des de la plantació de noves espècies adaptades al clima mediterrani fins a la recuperació de zones humides, la millora dels sistemes de reg o la creació de corredors ecològics que afavoreixin el desplaçament de la fauna.

Un dels exemples més innovadors és el projecte pilot de bosc urbà impulsat a Cornellà de Llobregat. Inspirat en el mètode Miyawaki, desenvolupat pel botànic japonès Akira Miyawaki, aquest model busca crear petits boscos densos i biodiversos amb un creixement molt més ràpid que els boscos convencionals.

Més enllà de l'experiment tècnic, iniciatives com aquesta reflecteixen la necessitat de portar més natura a l'interior de les ciutats i d'aprofitar-ne els beneficis ambientals.

APRENDRE A MIRAR EL TERRITORI

Els parcs també s'han convertit en espais educatius.

Cada any, desenes de milers de persones participen en activitats vinculades a la descoberta de la natura, la sostenibilitat i la biodiversitat. Més enllà dels espais verds, els parcs acullen activitats que van des de tallers familiars fins a programes educatius i iniciatives de ciència ciutadana, una oferta que s'ha anat consolidant amb els anys.

Aquestes iniciatives tenen una importància que no sempre es reconeix. En una societat majoritàriament urbana, moltes persones mantenen un contacte limitat amb els ecosistemes naturals. Els parcs ofereixen una oportunitat per observar espècies vegetals i animals, entendre els processos ecològics o descobrir la biodiversitat que conviu amb nosaltres dins de les ciutats.

La presència de papallones, insectes pollinitzadors, aus o vegetació autòctona deixa de ser un element decoratiu per convertir-se en una eina educativa. Conèixer el territori és també una manera de protegir-lo.

UN REpte DE FUTUR

El futur dels parcs metropolitans probablement estarà condicionat per reptes cada vegada més complexos. Les projeccions climàtiques apunten a un augment de les temperatures, una major irregularitat de les precipitacions i episodis meteorològics més extrems.

Això obligarà a repensar la manera com es dissenyen, es gestionen i es mantenen aquests espais. Espècies vegetals més resistents, sistemes de reg més eficients, noves zones d'ombra o una major connectivitat ecològica seran algunes de les qüestions que marcaran els pròxims anys.

Però més enllà dels aspectes tècnics, el debat és també social. La qualitat de vida de les ciutats metropolitanes dependrà en bona part de la seva capacitat per preservar espais que ofereixin salut, benestar i contacte amb la natura.

Perquè, en el fons, els parcs ja no són només llocs on passar una estona. Són una de les eines amb què les ciutats intenten preparar-se per al futur. I potser també són una manera de recordar que, fins i tot en els territoris més urbanitzats, la natura continua sent una peça imprescindible per entendre com volem viure les pròximes dècades.

El futur dels parcs dependrà de la seva capacitat d'adaptar-se a temperatures més elevades, noves necessitats socials i fenòmens climàtics extrems

El Parc Nou del Prat de Llobregat forma part de la xarxa de parcs metropolitans que contribueixen a mitigar els efectes de la calor i millorar la qualitat de vida urbana

Collserola, el pulmó metropolità posat a prova

Les restriccions derivades de la pesta porcina africana han limitat l'accés al medi natural de Collserola, alterant els hàbits de milers de visitants habituals

162

PROJECTE
MONTANES

Tendes de glamping,
la nova tendència als
càmpings

PER **NAGORE MÍNGUEZ DEL VALLE**

Aquest estiu, moltes de les persones que habitualment recorren els camins de Collserola s'han trobat amb una situació poc habitual. L'accés al medi natural del parc continua restringit per les mesures adoptades per contenir la propagació de la pesta porcina africana. Amb els anys, Collserola s'ha convertit en part de la vida quotidiana de moltes persones de l'àrea metropolitana. Per això, les restriccions actuals han sorprès molts dels seus usuaris habituals.

Però més enllà de la situació excepcional provocada per aquesta emergència sanitària, el moment actual també convida a reflexionar sobre el paper que juga

Collserola s'ha consolidat com el gran pulmó verd metropolità, connectant natura i ciutat en una de les zones més poblades del país

la serra en un territori tan urbanitzat com és el Baix Llobregat. A més, coincideix que fa quinze anys de la declaració de Collserola com a parc natural. Això ofereix una oportunitat per mirar enrere, valorar el camí recorregut i, sobretot, analitzar els reptes que haurà d'afrontar en els pròxims anys.

UNA MUNTANYA ENMIG DE LA METRÒPOLIS

Collserola és una realitat difícil de trobar en altres grans àrees urbanes europees. Situada al centre d'una de les zones més poblades del país, la serra actua com una gran infraestructura verda que connecta natura i ciutat. És el pulmó metropolità. Més de tres milions de persones viuen al seu entorn i cada any rep milions de visites, una xifra que és la evidència de que forma part de la vida quotidiana de la ciutadania metropolitana.

Per al Baix Llobregat, aquesta relació és especialment intensa. Municipis com Molins de Rei, Sant Feliu de Llobregat, Sant Just Desvern o Esplugues conviuen diàriament amb la serra, que es converteix en un espai de passeig, d'activitat física, d'educació ambiental i de contacte amb la natura a pocs minuts de casa.

La proximitat és precisament un dels grans valors de Collserola. Disposar d'un espai natural d'aquestes dimensions és un privilegi, però també una responsabilitat. La mateixa facilitat d'accés que apropa la ciutadania a la natura genera una pressió constant sobre els ecosistemes, els camins i la fauna.

QUINZE ANYS DE PARC NATURAL

La declaració de Collserola com a parc natural va marcar un abans i un després en la protecció de la serra. Tot i que la seva preservació venia de dècades enrere, aquell reconeixement va consolidar jurídicament un espai que la ciutadania ja

Tancament de l'accés al medi natural del Parc Natural de la Serra de Collserola per les mesures de control de la pesta porcina africana. Font: Consorci del Parc Natural de la Serra de Collserola

Un estiu sota vigilància davant el risc d'incendis

Les pluges abundants dels darrers mesos han afavorit el creixement de la vegetació, però l'arribada sobtada de temperatures extremes torna a situar la prevenció d'incendis entre les principals prioritats de Collserola.

La imatge dels boscos verds després d'un període de pluges abundants pot transmetre una sensació de tranquil·litat. Però els experts recorden que aquesta situació també comporta riscos. La vegetació que ha crescut gràcies a l'aigua es converteix, quan arriben les altes temperatures i la manca de precipitacions, en una gran quantitat de combustible disponible per a un possible incendi.

Aquest escenari pren especial rellevància després d'uns mesos marcats per registres de calor excepcionals i per l'arribada anticipada d'episodis propis de ple estiu. La combinació de temperatures elevades, humitats baixes i grans masses forestals contínues obliga les administracions a reforçar les mesures preventives abans que aparegui el foc.

En aquest context, la prevenció s'ha convertit en una de les principals línies de treball de l'Àrea Metropolitana de Barcelona i del Consorci del Parc Natural de la Serra de Collserola. Durant els darrers anys s'han impulsat actuacions de gestió forestal en centenars d'hectàrees, amb la creació i manteniment de franges de protecció, aclarides forestals i treballs destinats a reduir la càrrega de combustible dels boscos.

Una de les eines que ha guanyat protagonisme és la silvopastura. Els ramats d'ovelles i cabres contribueixen de manera natural a controlar el sotabosc i a generar espais oberts que poden dificultar la propagació d'un gran incendi. Aquesta pràctica, cada vegada més present a Collserola, també ajuda a conservar el mosaic agroforestal i a mantenir la biodiversitat del territori.

La prevenció, però, va molt més enllà dels ramats. El dispositiu metropolità inclou el manteniment de camins forestals, punts d'aigua per a helicòpters, senyalització d'emergència, supervisió de línies elèctriques i vigilància activa durant els mesos de més risc. L'objectiu és reduir al màxim el temps de

resposta davant qualsevol columna de fum i evitar que un petit focus es converteixi en un gran incendi forestal.

500 hectàrees gestionades per reduir el risc d'incendi

- Actuacions forestals en prop de 500 hectàrees de Collserola
- Més de 1.100 hectàrees gestionades amb pastura de ramats
- Manteniment de camins, hidrants i punts d'aigua
- Vigilància activa durant els mesos de màxim risc
- Estratègies adaptades a un context de canvi climàtic i episodis de calor cada vegada més intensos

Al capdavant, la principal lliçó dels últims anys és que els incendis no es combaten només a l'estiu. La feina real comença mesos abans, durant la tardor, l'hivern i la primavera, quan es prepara el territori perquè sigui més resiliència davant unes condicions climàtiques cada vegada més extremes. En una àrea metropolitana amb milions de persones vivint al voltant dels espais naturals, protegir els boscos també és una manera de protegir el territori i la qualitat de vida de la ciutadania.

Xavi Paz, vicepresident executiu del Consorci; Jaume Collboni, president sortint, i Xesco Gomar, nou president de l'ens, durant l'acte de balanç dels quinze anys del Parc Natural de la Serra de Collserola

percebia com un parc natural molt abans que ho fos oficialment. El pas de parc natural “de fet” a parc natural “de dret” va ser el resultat d'anys de reivindicacions i d'un ampli consens social i institucional.

Durant aquests quinze anys, la gestió compartida entre les diferents administracions ha permès reforçar la protecció de la serra i adaptar-la a nous reptes. En aquest procés, l'Àrea Metropolitana de Barcelona ha tingut un paper destacat, tant en el finançament com en la planificació i la coordinació d'actuacions destinades a preservar un espai que avui es considera una peça fonamental de la infraestructura verda metropolitana.

L'aniversari també ha coincidit amb el relleu a la presidència del Consorci del Parc Natural de la Serra de Collserola. Durant l'acte commemoratiu, Jaume Collboni va cedir el relleu a Xesco Gomar al capdavant de l'ens, en una jornada en què també va participar el vicepresident executiu del Consorci, Xavi Paz. En el marc d'aquest balanç, Gomar va reivindicar Collserola com “una peça clau de la infraestructura verda metropolitana per a la salut, l'adaptació climàtica i el benestar col·lectiu”, i va defensar la necessitat de continuar reforçant la seva protecció i gestió de cara als pròxims anys.

Però aquests quinze anys no només han servit per protegir el territori. També han fet evident la complexitat de gestionar una muntanya envoltada de ciutats, amb més de tres milions de persones vivint al seu entorn i una quantitat de visitants que supera els cinc milions anuals.

Quinze anys després, Collserola continua sent molt més que un parc natural. És un espai que connecta natura i ciutat, una reserva ambiental essencial per a l'àrea metropolitana i un exemple de com la protecció del territori s'ha d'adaptar constantment a nous desafiaments socials, ambientals i climàtics.

Municipis del Baix Llobregat com Molins de Rei, Sant Feliu, Sant Just o Esplugues mantenen una relació estreta i quotidiana amb la serra

Quinze anys després de la seva declaració com a parc natural, Collserola continua sent una peça clau per a la protecció ambiental metropolitana

Excursionistes gaudint de l'ús públic de Collserola.
Font: Ajuntament Barcelona

L'AMB ha tingut un paper destacat en la planificació, coordinació i finançament de les actuacions destinades a preservar aquest espai natural

La gestió de Collserola ha d'afrontar reptes cada vegada més complexos relacionats amb el canvi climàtic, els incendis i la conservació de la biodiversitat

EL DIFÍCIL EQUILIBRI ENTRE NATURA I ÚS PÚBLIC

La singularitat de Collserola és també una de les seves principals complexitats. Es tracta d'un espai natural envoltat de ciutats, infraestructures i grans vies de comunicació, sotmès a una pressió humana molt superior a la que suporten altres parcs naturals del país.

Els responsables de la seva gestió han identificat en els darrers anys diversos reptes. D'una banda, la necessitat d'adaptar la serra als efectes de l'emergència climàtica, especialment davant l'augment de les sequeres, les onades de calor i el risc d'incendis forestals. De l'altra, la compatibilitat entre la conservació dels valors naturals i l'ús social d'un espai visitat per milions de persones.

Aquesta realitat obliga a posar en marxa actuacions constants de gestió forestal, manteniment dels camins, recuperació d'espais degradats i prevenció d'incendis. També s'han impulsat accions per mantenir els espais agrícoles i forestals, donar suport a l'activitat agrària i protegir la biodiversitat. Aquestes mesures ajuden la serra a adaptar-se millor als efectes del canvi climàtic.

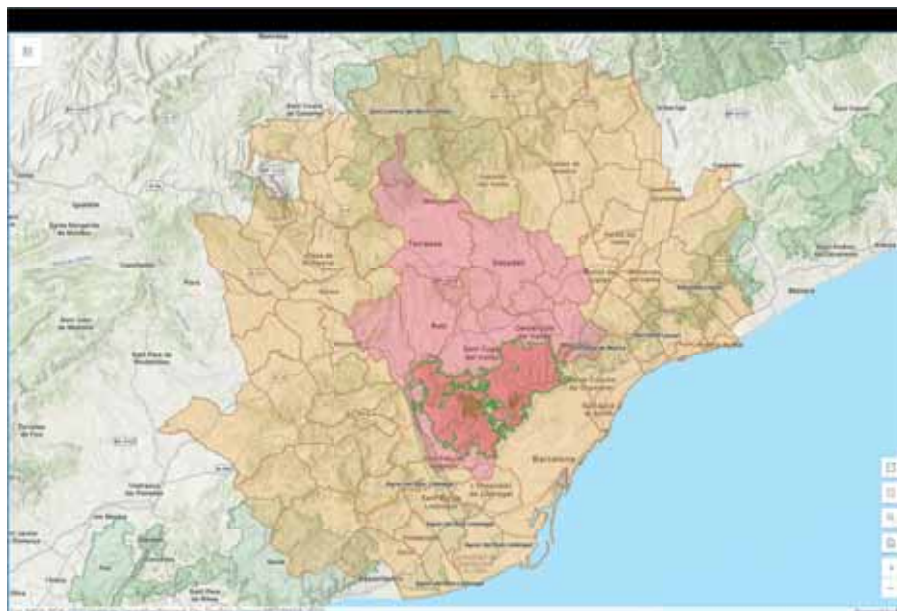
Un altre factor que moltes vegades passa desapercebut és que més del 60% de la superfície del parc és de titularitat privada. Aquesta circumstància obliga a desenvolupar models de gestió compartida i coordinada entre administracions, propietaris i entitats del territori.

LA PESTA PORCINA OBLIGA A CANVIAR LA RELACIÓ AMB LA SERRA

La irrupció de la pesta porcina africana ha afegit una nova preocupació a aquesta llista de reptes.

Després de la detecció de senglars afectats pel virus, la Generalitat va activar mesures excepcionals de control, prevenció i bioseguretat que han comportat el tancament de l'accés al medi natural de Collserola. La restricció afecta els espais forestals, camins i pistes no pavimentades, mentre que es manté l'accés als habitatges, equipaments, activitats econòmiques, estacions de transport públic i carreteres asfaltades.

La decisió té l'objectiu de reduir la mobilitat dins del parc i facilitar les actuacions de control sobre la població de senglar per evitar la propagació del virus. També s'han anul·lat activitats organitzades, s'han tancat equipaments d'educació ambiental i s'han reforçat les campanyes informatives i les tasques de coordinació entre administracions.

Mapa de les zones afectades per les mesures de bioseguretat derivades de la pesta porcina africana a l'entorn de Collserola. Font: Consorci del Parc Natural de la Serra de Collserola

La situació és especialment rellevant perquè Collserola és un dels espais naturals més freqüentats de l'àrea metropolitana. Per primera vegada en molts anys, milers de persones han vist limitat l'accés a un espai que forma part dels seus hàbits setmanals.

MÉS ENLLÀ DE L'EMERGÈNCIA SANITÀRIA

Les restriccions actuals són la representació de fins a quin punt els ecosistemes metropolitans són vulnerables a fenòmens que abans semblaven molt llunyans.

La pesta porcina africana no afecta les persones, però sí que representa una amenaça important per a les poblacions de porcs i senglars. La seva aparició ha obligat a desplegar mesures extraordinàries que impacten no només sobre la fauna, sinó també sobre les activitats recreatives, educatives i econòmiques vinculades al parc.

Al mateix temps, la crisi ha obert nous debats sobre la relació entre les ciutats i els espais naturals. La gestió dels grans espais naturals metropolitans ha d'afrontar reptes cada vegada més importants, com l'augment de la població de senglars, la fragmentació dels hàbitats, la proximitat entre la fauna salvatge i les zones urbanes, i els efectes del canvi climàtic.

UN ESPAI IMPRESCINDIBLE PER AL FUTUR DEL TERRITORI

Més enllà de la situació excepcional d'aquest estiu, Collserola continua sent una peça essencial per a l'equilibri ambiental de l'àrea metropolitana. La serra contribueix a regular la temperatura, millorar la qualitat de l'aire, preservar la biodiversitat i oferir espais de contacte amb la natura a milions de persones.

"De cara al futur, la serra haurà d'afrontar diversos reptes, com obtenir més finançament, reforçar la connexió amb altres espais naturals i adaptar-se als canvis provocats pel clima.

Quinze anys després de la seva declaració com a parc natural, Collserola continua demostrant que protegir la natura en un entorn metropolità és una tasca complexa i permanent, però completament essencial. La crisi provocada per la pesta porcina africana n'és només un exemple més. Però també recorda que la salut dels espais naturals i la qualitat de vida de les ciutats estan molt més connectades del que sembla.

La pesta porcina africana no afecta les persones, però obliga a desplegar mesures excepcionals per controlar la població de senglar i evitar-ne la propagació

Més enllà de l'emergència actual, Collserola exemplifica la necessitat de trobar un equilibri entre la preservació dels ecosistemes i l'ús públic del territori

168

PRAT DE LLOBREGAT

El festival tornarà al Parc Nou els dies 17 i 18 de juliol amb molt més artistes i una programació centrada en l'escena DJ internacional

Soundit Festival del Prat comptarà amb 55 artistes en un panorama marcat per l'ascens de la cultura DJ

Una imatge del Festival Soundit de l'any passat

El Soundit Festival torna aquest estiu al Prat de Llobregat amb un cartell complet de més de 55 artistes del panorama DJ. Després d'una primera convocatòria que va fer destacar aquesta reformulació de festival en el mapa musical metropolità, el projecte fa un pas endavant amb una segona edició programada els dies 17 i 18 de juliol al Parc Nou. A la imatge que encapçala aquesta informació, l'edició de juliol passat.

PER **PATRICIA ELIAS**

La proposta, capaç de combinar un format de grans dimensions amb la cura artística i la vinculació amb el territori, aposta per la identitat musical definida, la cohesió dels espais i la qualitat sonora a través de quatre escenaris diferenciats. Tant les entrades com els abonaments per als dos dies ja estan disponibles a través de Resident Advisor. La imatge que encapçala aquestes línies és un dels moments de la primera edició del SOUNDIT. Crèdit: Leaf Hopper Project

INCORPORACIONS CLAU EN LA PROGRAMACIÓ

A la proposta de cartell ja consolidada, que compta amb figures com Honey Dijon, DVSI, Helena Hauff, John Talabot, Oscar Mulero, Laurel Halo o Mala, s'afegeixen les darreres incorporacions. Entre aquestes destaca el nom de Nina Kraviz, una de les DJs més influents de l'escena electrònica global, coneguda per sessions obertes i poc convencionals. També els germans Dewaele, 2manydjs, amb el set "Jack in the Box DJ set", un format centrat en una exploració dels orígens del Chicago house i l'acid.

Altres incorporacions que ampliaran el ventall estilístic del Soundit són Marcellus Pittman, referent de l'escena Detroit, el b2b de Moxie i Jennifer Loveless, diggers amb gran capacitat per construir sessions dinàmiques i imprevisibles, i el directe de res_.

L'ESCENARI LABERINT ACOLLIRÀ LES DISCOGRÀFIQUES ILIAN TAPE I TRATRATRAX

Una de les característiques més singulars d'aquesta edició és l'escenari Laberint, concebut com un espai amb entitat pròpia dins del festival. Equipat amb Void Acoustics i amb un disseny que convida a perdre's entre llums i reflexos, la programació completa en aquest escenari recau en dos segells discogràfics amb una forta capacitat prescriptora: Ilian Tape i TraTraTrax.

La segona edició del SOUNDIT reforça el seu model de festival de gran format, però amb una aposta per la qualitat sonora, la identitat artística i l'arrelament local

Les DJs són les reines del festival d'aquest estiu al Prat

La DJ rusa
Nina Kraviz,
coneguda
pels seus sets
de techno i
house, és una
de les darreres
incorporacions
al cartell del
SOUNDIT.
Crèdit:
Nicholas Fols

170

LLIBREGAT

**Nina Kraviz, Honey
Dijon, DVS1, Helena
Hauff, John Talabot,
Oscar Mulero i
2manydjs encapçalen
un cartell que
consolida el Prat com
a nou pol metropolità
de la música
electrònica**

El divendres 17 estarà marcat per la proposta d'Ilian Tape, de Zenker Brothers, amb una selecció d'artistes que es mouen entre el techno atmosfèric i les estructures trencades del breakbeat. Els sets de Skee Mask b2b Stenny, Forest Drive West b2b Mantra i Lux Lisbon prendran l'escenari, així com els directes d'Atrice i Fireground.

I el dissabte 18, el segell colombià i referent del *hard club* llatí TraTraTrax aportarà una mirada més híbrida, amb influències que van des del dembow futurista fins al techno desmuntat. En aquesta programació destaca DJ Lag, pioner del gqom, i els b2b de Badsista i RHR, el de CCL i Verraco, el de DJ Lomalinda i Kampire, i els directes de Bitter Babe i Lechuga Zafiro. El programa inclou també un Special b2b sorpresa per culminar el dissabte.

Un dels sets
de la primera
edició del
SOUNDIT
al Prat de
Llobregat

Els germans Zmanydjs tornen al SOUNDIT amb "Jack in the Box DJ set"

Els quatre escenaris del Parc Nou combinaran techno, house, breakbeat, hard club llatí i propostes experimentals en una experiència immersiva pensada per al públic i l'entorn

UN ESPAI QUE PRIORITZA EL CREIXEMENT SOSTENIBLE I L'EXPERIÈNCIA SONORA

A banda del Laberint, el Parc Nou acollirà tres escenaris més, diferenciats i independents, que han estat dissenyats en col·laboració amb arquitectes i enginyers de so sota la finalitat de cohesionar l'esdeveniment amb l'entorn natural del parc. Cada espai compta amb un plantejament específic, tant pel que fa a l'arquitectura com als sistemes de so, amb l'objectiu de crear una sensació immersiva més enllà de la mateixa programació.

Grans altaveus tornaran a envair els espais naturals del Prat, convertits en capital de la cultura DJ a Espanya

La col·laboració amb La Capsa del Prat reforçarà el vessant local del festival amb una ràdio pop-up, activitats paral·leles i presència d'artistes experimentals de la zona

**L'escenari Laberint
serà un dels grans
atractius de l'edició,
amb les discogràfiques
Ilian Tape i TraTraTrax
com a protagonistes
de dues jornades
d'alta intensitat
electrònica**

El cartell del festival d'aquest
estiu amb tots els artistes i
DJs confirmats

**SOUNDIT vol
créixer sense perdre
caràcter, amb un
model que prioritza
l'experiència sonora,
la sostenibilitat,
l'accessibilitat i la
connexió amb el
territori**

Un espectacle
de música i
llum

Fotografia de la primera edició de l'any passat

L'escenari principal, ELLIPSE, serà un hangar inspirat en l'estil techno industrial amb un sistema Clair Brothers. El HALO serà un espai circular i subtil per al house, que funcionarà amb Funktion-One. I l'ECO, una espècie de refugi a escala humana, prioritzarà un sistema de so tàctil gràcies a la personalització d'un col·lectiu local. La intenció és construir una experiència de públic menys fragmentada, però també contribuir amb el compromís de la ciutat de creixement sostenible i accessibilitat en front de la massificació d'aquest sector.

EN LÍNIA AMB LA POPULARITAT DE LA CULTURA DJ A ESPANYA

El creixement del Soundit coincideix amb el fet que Espanya destaquï com l'epicentre de la cultura DJ a Europa, i amb un canvi de fons en la manera de consumir i viure la música electrònica. Segons l'estudi d'AlphaTheta, formats més

flexibles i propers com les festes domèstiques s'han convertit en un dels principals motors de descoberta i de formació de nous talents al país. Aquestes trobades també funcionen com a primer escenari per a molts artistes, perquè més d'un 26% dels DJs arreu del territori espanyol assegura haver debutat en una festa a casa, percentatge que entre els millennials supera el 33%.

Aquesta reformulació és clau en la renovació de l'escena i el concepte del clubbing, i en aquesta línia, el Soundit es posiciona com un espai de connexió entre circuits emergents i formats de gran escala. Un festival que vol expandir-se sense perdre el seu caràcter, i que posa l'accent en un model on prima la qualitat de l'experiència i amb un component d'arrelament local. Així ho farà, per exemple, a través de la col·laboració amb La Capsa del Prat, que impulsarà un escenari pop-up de ràdio i altres activitats paral·leles, com tallers i sets d'artistes experimentals de la zona al llarg del festival.

Els DJs són els mestres de la cerimònia del ball al festival del Prat

El creixement del festival coincideix amb l'ascens de la cultura DJ a Espanya i amb una nova manera de viure la música electrònica més flexible, oberta i connectada amb nous públics

Qui hi ha darrera **The Style Outlets Viladecans,** que va transformar les compres a l'aire lliure

The Style Outlets Viladecans celebra deu anys consolidat com un dels grans centres comercials a l'aire lliure de Catalunya

174

LLOBREGAT

Neinver va passar de construir infraestructures industrials a convertir-se en un referent europeu en la gestió d'outlets

PER **FERRAN LÓPEZ**

A Viladecans hi ha un outlet que enguany celebra el seu desè aniversari i que s'ha posicionat com un dels grans centres comercials a l'aire lliure de Catalunya, juntament amb La Roca Village, Splau i Diagonal Mar. The Style Outlets Viladecans disposa de més d'un centenar de botigues que combinen oci, moda i estil de vida. Però tot plegat és fruit d'una sèrie d'esdeveniments molt anteriors en una línia temporal que en va marcar la creació.

L'EMPRESA QUE HI HA DARRERA

L'empresa gestora i creadora del centre és Neinver, una multinacional espanyola considerada una de les principals companyies en la gestió d'outlets a Europa i líder a Espanya. Els seus inicis es remunten a l'any 1969, quan va néixer com una empresa familiar liderada per José María Losantos del Campo, a la zona nord de La Rioja i Navarra.

The Style Outlet Viladecans és un estil de compres a l'aire lliure que agrada als compradors

En els seus orígens, lluny de tenir relació amb el món dels centres comercials, l'empresa va començar amb la construcció d'infraestructures industrials, amb una primera seu a Navarra. A partir d'aquí, es va convertir en un referent per als operadors industrials i va començar a expandir-se per l'Estat, construint també a Bilbao.

Deu anys després, Neinver va començar a innovar i modernitzar les seves construccions, orientant-se cap a altres sectors més contemporanis com els centres comercials, els parcs empresarials i les oficines. De fet, el 1992 va crear un dels primers business parks moderns a Espanya, un concepte d'espais habitualment oberts que agrupa diferents edificis d'oficines o destinats a altres usos laborals.

El centre de Viladecans va néixer el 2016 com el primer outlet de la zona metropolitana de Barcelona

Vista del Centre

La restauració és un dels seus pilars

La proximitat amb l'aeroport del Prat i Barcelona ha estat clau per reforçar l'atractiu comercial del complex

El 1996 va aparèixer a Espanya el concepte outlet, amb la creació de Factory Las Rozas, un dels primers d'Europa, que va convertir l'empresa espanyola en pionera d'aquest model al país.

THE STYLE OUTLETS, LA NOVA MARCA

El primer outlet a Espanya acabaria formant part d'una nova plataforma de marca. Amb el concepte outlet, definit com un espai amb descomptes continus en grans marques i diferent del comerç tradicional, es va començar a consolidar un sector encara poc desenvolupat a Europa. Sota el nom de Factory, el públic objectiu dels outlets exigia alguna cosa més que descomptes, com ara millores en el disseny i en l'oferta d'oci.

Arran d'això, Neinver va decidir modernitzar el concepte d'aquests centres comercials i va impulsar la marca The Style Outlets, una fórmula que incorporava estil i mantenia els descomptes com a reivindicació d'aquests espais comercials. Aquesta transformació va començar en centres d'Espanya i també es va estendre a països com Portugal, Itàlia i Alemanya, abans d'implementar-se a la resta d'Europa.

A Espanya, Factory va funcionar per a Neinver més que en altres mercats europeus, ja que diversos dels primers outlets del país es van anomenar Factory Getafe i Factory San Sebastián de los Reyes, a Madrid. Tot i això, la transformació també va arribar a Espanya, on Factory i The Style Outlets van conviure durant un període de transició. Aquell primer Factory Las Rozas va acabar rebatejat com The Style Outlets Las Rozas.

Així mateix, amb el canvi de nom de tres centres comercials el 2013, el primer outlet sota aquesta marca va ser The Style Outlets Coruña. Posteriorment van arribar The Style Outlets Sevilla i, més recentment, The Style Outlets Viladecans, l'any 2016.

El disseny en forma d'anell, les zones verdes i les fonts converteixen la compra en una experiència d'oci

Dins el centre hi ha una oficina turística i d'orientació al visitant

Les terrasses, la restauració i les marques de moda han ampliat el perfil dels visitants del centre comercial

THE STYLE OUTLETS VILADECANS

Neinver va veure una oportunitat en un espai proper a l'aeroport de Barcelona-El Prat, una àrea amb nombroses hectàrees disponibles per construir el primer outlet de la zona metropolitana de Barcelona. El recinte, plantejat amb dues fases d'ampliació, es va dissenyar per superar els 25.000 metres quadrats, amb una superfície exacta d'uns 26.500 metres quadrats i una primera inversió de 80 milions d'euros.

En la seva primera obertura, encapçalada per l'alcalde de Viladecans, Carles Ruiz, el 27 d'octubre de 2016, l'outlet només tenia unes 50 botigues obertes, aproximadament la meitat de les que funcionen actualment. A més, disposava d'un espai de 20.000 metres quadrats i 1.700 places d'aparcament, que van anar creixent al ritme del desenvolupament del projecte.

Vista del Centre

DISSENY I ENCANT

El centre de Viladecans té una forma d'anell que connecta les dues portes d'accés i reuneix totes les botigues en un passeig obert. Al centre hi ha una plaça de restauració amb terrasses renovades a principis del 2024 i amb establiments com Five Guys, Casa Carmen i Grosso Napoletano, entre d'altres.

Al voltant de l'espai hi ha un conjunt de grans arbres que es van respectar des de l'inici de la construcció. A més, l'estudi d'arquitectura Batlle va considerar important generar una

Vista del Centre

El TSJC va frenar el 2025 una macroampliació del complex, però l'Ajuntament manté la voluntat de continuar el projecte

relació d'harmonia entre la natura i les botigues, més enllà d'evitar que el conjunt semblés un bloc de ciment en una zona poligonal.

Com a element de modernització exterior i com a efecte visual destacat, davant de l'entrada hi ha un total de 63 fonts amb dolls de fins a quatre metres d'alçada, capaces de captar l'atenció de qualsevol client. Aquestes fonts es complementen amb efectes de boira i canvis de color nocturns, que en reforcen encara més l'impacte visual.

PRESENT I FUTUR

En aquest projecte, no tots els passos han anat sobre rodes. El juny del 2025, el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya va impedir una macroampliació amb més de 100 botigues. La desestimació del tribunal es va produir després que una desena de propietaris minoritaris de Ca n'Alemany, el territori afectat, decidissin anul·lar el projecte en considerar-se perjudicats econòmicament. Tot i la decisió contrària, l'Ajuntament de Viladecans va declarar que “el pla continuaria endavant més endavant”.

D'acord amb els resultats del 2025, aquest centre continua consolidant-se com una font d'ingressos per a l'empresa Neinver, amb un creixement del 4% en visites i del 6% en ingressos, després d'un 2024 en què va assolir xifres rècord.

The Style Outlets Viladecans, amb marques esportives i de lifestyle en descompte constant, s'ha convertit en una experiència que va més enllà de comprar. La seva història, renovació i disseny demostren com l'ambient i l'espai poden influir en el pes del producte.

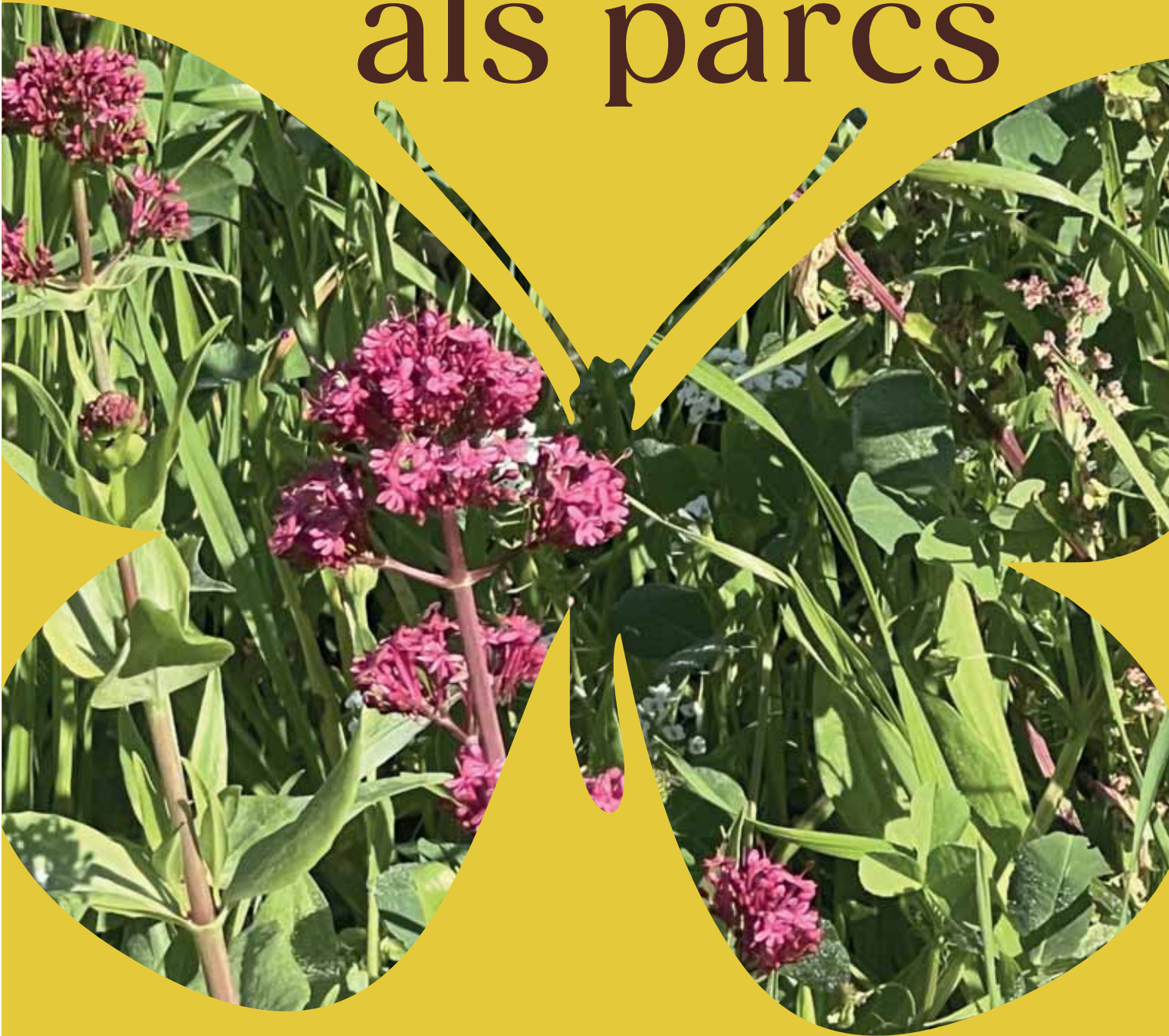

**L'outlet continua
augmentant visites
i ingressos mentre
consolida un model
basat en descomptes,
disseny i experiència
del client**

Vista del Centre

Estiu als parcs

...obrim els parcs del projecte
Sant Boi Respira + Verd

Parc del Llor

Parcs de la Torre del Sol i Puig del Castell

Parc de la Riera Roja

Riera de Can Soler

Parc del Palau de Marianao

Més info

AJUNTAMENT
SANT BOI
DE LLOBREGAT

El negoci de l'espera a Barcelona-El Prat

La restauració i les noves experiències comercials han convertit l'aeroport en un espai on el temps del passatger es transforma en consum

180

PLACES CLUBREGAT

PER RAÚL GONZÁLEZ

L'aeroport ha deixat de ser només un lloc de pas. Ara també és un espai de consum amb més de 80 establiments a les dues terminals

Passar per un aeroport ja no consisteix únicament en facturar una maleta i esperar l'embarcament. L'Aeroport Josep Tarradellas Barcelona-El Prat s'ha transformat en els darrers anys en un gran espai comercial on les botigues, la restauració i l'experiència de l'usuari formen una part essencial del viatge. El creixement del nombre de passatgers enguany ha reforçat aquesta tendència i ha consolidat el paper de l'aeroport com un espai on el temps d'espera també forma part del consum.

Durant anys, els aeroports van ser dissenyats únicament com a infraestructures de transport, però aquesta visió ha canviat radicalment. Actualment, l'Aeroport Josep Tarradellas Barcelona-El Prat s'ha convertit en un espai on l'activitat comercial té un pes estratègic tant per a l'experiència dels passatgers com per a la sostenibilitat econòmica del mateix aeroport. La restauració, les botigues i els

La restauració i el comerç ocupen un paper central als espais d'espera de l'Aeroport Josep Tarradellas Barcelona-El Prat. Foto: Raúl González

Els ingressos comercials ja representen el 36% de la facturació d'Aena i només l'empresa Àreas s'acaba d'adjudicar 22 establiments de restauració

nous serveis han deixat de ser un simple complement per convertir-se en una part fonamental del model aeroportuari. Aquesta transformació també s'explica pel gran pes del turisme a Barcelona. Segons dades de l'Observatori del Turisme a Barcelona, el 2025 es van registrar 26,1 milions de turistes i un impacte econòmic superior als 14.000 milions d'euros.

MÉS DE 80 ESTABLIMENTS

L'activitat comercial representa actualment un dels pilars econòmics d'Aena.

Segons dades facilitades per la companyia, Barcelona-El Prat compta actualment

L'aeroport s'ha consolidat com un gran espai comercial que transforma l'espera en una oportunitat de negoci.

El restaurant Tabernnus, un dels establiments de restauració a l'Aeroport. Foto: Raúl González

També hi ha temps per practicar gaming

amb més de 80 establiments comercials i de restauració repartits entre les terminals T1 i T2. El creixement del trànsit aeri també ha impulsat aquesta expansió. Només el 2025, l'aeroport va superar els 57,4 milions de passatgers, una xifra rècord que reforça la importància de Barcelona-El Prat com a espai comercial i de consum. L'estratègia d'Aena passa per convertir el temps d'espera en una experiència més atractiva per al passatger gràcies a una oferta cada vegada més diversa, amb presència de marques internacionals, propostes prèmium i negocis vinculats a la gastronomia local.

Un dels sectors que més protagonisme ha guanyat dins l'aeroport és la restauració. Areas és una de les companyies amb més presència a Barcelona-El Prat i recentment es va adjudicar 22 nous establiments dins del concurs de restauració més gran impulsat per Aena. Mireya Muñoz, directora de Màrqueting, Desenvolupament de Negoci i Comunicació d'Areas, explica que la restauració aeroportuària té característiques específiques respecte d'altres espais comercials, ja que els aeroports funcionen les 24 hores del dia i reben perfils de passatgers molt diferents.

En el cas de Barcelona-El Prat, el component internacional té una influència enorme. Segons Aena, el 2025 l'aeroport va registrar més de 43 milions de passatgers internacionals davant d'uns 14 milions de nacionals. Aquest perfil impulsa una oferta comercial molt més cosmopolita i diversa, on conviuen cadenes internacionals amb propostes vinculades a la identitat local i gastronòmica de Barcelona i Catalunya.

La digitalització i la intel·ligència artificial estan redefinint l'experiència de compra als aeroports

“El viatger busca rapidesa i comoditat, però també exigeix qualitat, confort i una experiència coherent amb el viatge”.

El viatger pot invertir el seu temps d'espera en compres o restauració

LA NOVA RESTAURACIÓ DE L'AEROPORT

Barcelona-El Prat afronta una important renovació de la seva oferta gastronòmica. El nou concurs impulsat per Aena permetrà renovar 49 locals i incorporar 21 noves marques repartides entre les terminals T1 i T2. Entre les novetats destaquen propostes vinculades a Barcelona com Boldú, Morro Fi o Bar Bocata, juntament amb grans cadenes internacionals i formats adaptats a les noves tendències de consum.

Areas també obrirà nous espais pensats per oferir una experiència més completa, com un StrEAT situat a la terrassa sud de l'aeroport, que combinarà gastronomia, oci i entreteniment. La digitalització serà una altra de les claus d'aquesta transformació. L'aeroport aposta per sistemes de recollida ràpida, comandes digitals i noves solucions basades en intel·ligència artificial per millorar l'experiència del passatger.

184

LLIBREGAT

Per a AENA,
l'activitat
comercial i
restauradora
és una font
d'ingressos

**El perfil internacional
del passatger
ha impulsat una
oferta comercial
més cosmopolita,
diversa i orientada a
l'experiència**

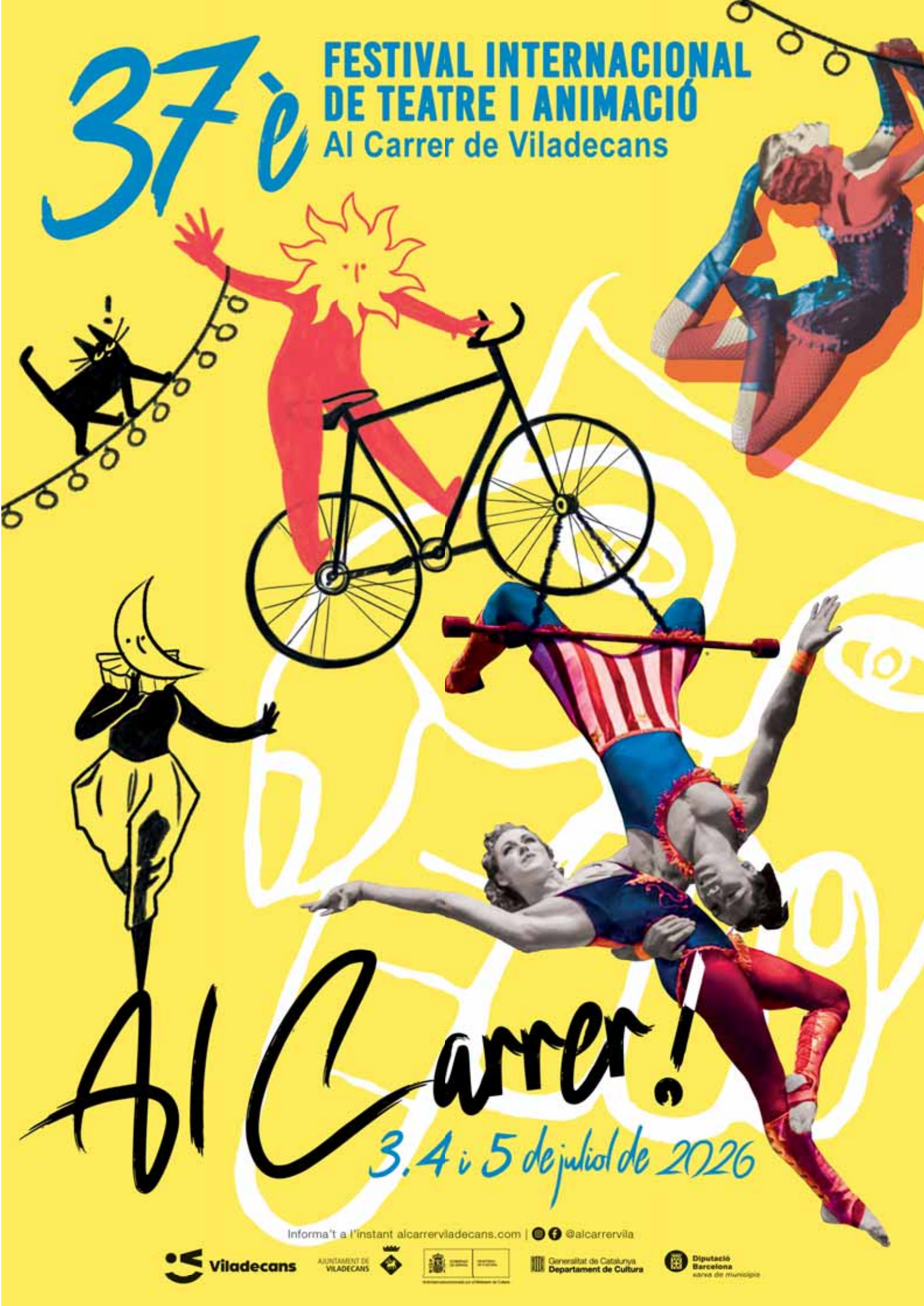
PLATAFORMES DIGITALS PEL MENJAR

Un altre dels canvis més importants dels darrers anys ha estat la digitalització. Tant Aena com Areas han impulsat noves eines per agilitzar l'experiència del passatger i adaptar-se a les noves formes de consum. Plataformes com Shop to Fly o Food to Fly permeten comprar productes o demanar menjar en línia i recollir-los posteriorment a l'aeroport, reduint els temps d'espera i facilitant el pas per les terminals. Areas també ha incorporat formats grab & go, quioscos intel·ligents i espais híbrids que combinen restauració i botiga gourmet. També ha desenvolupat SELF, el primer restaurant robotitzat amb intel·ligència artificial en un aeroport espanyol.

La sostenibilitat també ha guanyat pes dins del model comercial aeroportuari. Els passatgers valoren cada vegada més aspectes com l'origen dels productes, la reducció del desaprofitament alimentari o l'ús de materials sostenibles. Segons Areas, el viatger actual és molt més exigent i busca experiències personalitzades, ràpides i alineades amb els seus valors. Barcelona-El Prat reflecteix així una tendència cada vegada més present als grans aeroports internacionals, on el temps d'espera es converteix en una experiència comercial capaç de generar ingressos, millorar l'estada del passatger i reforçar la imatge de la ciutat.

37è

FESTIVAL INTERNACIONAL
DE TEATRE I ANIMACIÓ
Al Carrer de Viladecans

Al Carrer!

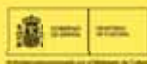
3.4 i 5 de juliol de 2026

Informa't a l'instant alcarrerviladecans.com | @alcarrervila

Viladecans

AJUNTAMENT DE
VILADECANS

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

Diputació
Barcelona
àrea de municipis

186

EL LLIBRE

Triangle de “catedrals” del consum a l’Hospitalet

El renaixement d’un actiu urbà: backstage i reformes als centres comercials La Farga, Gran Via 2 i Finestrelles La Farga

PER ALISIA GIANGREGORIO

Economia de permanència

Els centres comercials ja no busquen només que el client compri, sinó que romangui més temps dins del complex. Segons l’empresa Retail Sensing, un augment de l’1% en el temps de permanència pot traduir-se en un increment superior a l’1% de les vendes.

Per això, el sector ha reforçat la restauració, l’oci i els esdeveniments familiars per augmentar l’anomenat dwell time —temps de permanència—. Per exemple, el centre comercial Gran Via 2 reflecteix aquesta tendència: activitats i iniciatives infantils, campanyes experiencials i nous espais responen a una estratègia en què el centre comercial es converteix en un espai social, i no només de compra.

La Farga: el renaixement d'un actiu urbà

El centre comercial La Farga es presenta com una societat mercantil: La Farga Shopping Centre S.L. Aquest tipus de societats generen valor a través de la gestió de rendes mitjançant lloguers a operadors. Disposa d'una superfície bruta llogable de 18.000 metres quadrats, una dimensió mitjana que concentra una oferta variada d'operadors comercials, restauració i oci, fet que ha permès intensificar l'interès inversor recent.

La Farga: Les reformes i els canvis de propietat han revaloritzat econòmicament aquest centre comercial situat al centre geogràfic de l'Hospitalet

LA REFORMA DEL 2022 VA MARCAR EL PUNT D'INFLEXIÓ ECONÒMICA

Aquest interès es veu, per exemple, en l'operació tancada el 2025: el centre ha canviat de mans per passar a estar controlat pel vehicle inversor López Real Inversiones i Guillem Capital. Tanmateix, la veritable evolució econòmica es va produir després de la reforma integral del 2022, que va modernitzar l'actiu per incrementar-ne la rendibilitat. Segons l'informe oficial proporcionat per Expansión, entre el 2023 i el 2024 es va registrar un fort increment de les vendes, amb creixements en diversos establiments, cosa que evidencia un augment tant del trànsit com de la despesa per visitant. A més, el centre supera els 4,6 milions de visitants anuals, una xifra significativa per a una estructura d'aquestes dimensions.

En termes de backstage, La Farga demostra com funciona l'economia real d'aquests espais: darrere de l'experiència de consum hi ha també una estructura basada en reformes, canvis de propietat i millores, que formen part d'una mateixa estratègia: la d'un actiu que es revaloritza. Així, el centre representa un exemple clar de les noves "catedrals del consum": espais on el negoci no consisteix únicament a vendre, sinó també a gestionar, transformar i rendibilitzar actius.

El centre comercial Finestrelles, situat a Esplugues i fronterer amb l'Hospitalet, té 110 establiments comercials

Gran Via 2: novetat, adaptació i enginyeria invisible del consum

El centre comercial Gran Via 2 és un altre dels grans punts de consum de l'Hospitalet. Tal com es desprèn de la conversa amb el seu director de màrqueting, Rafael Gargallo Delcazo, el centre es presenta com una estructura “que permet cobrir diferents necessitats en una mateixa visita” i on “l’oferta comercial molt completa actua com a base del seu rendiment econòmic”.

LA MODA, UN PILAR IMPORTANT

“Des del punt de vista del mix comercial, la moda continua sent un pilar important, però ja no opera sola”, revela Gargallo en parlar de les seves més de 100 botigues. La restauració ha evolucionat cap a propostes “cada vegada més experièncials”, mentre que l’oci s’ha convertit en un element clau per “reforçar el temps de permanència”.

Pel que fa al perfil dels clients, hi predomina un consumidor de proximitat i sobretot de caràcter familiar, que “alterna visites planificades amb altres de conveniència”, segons paraules del director de màrqueting. En termes econòmics, això permet sostenir un flux constant d’ingressos, evitant dependre de pics de demanda.

L’OBJECTIU ÉS L’AJUST

Al backstage del centre, la paraula clau és adaptació. Les millores introduïdes els darrers anys s’han enfocat a “actualitzar l’experiència del client”, incorporar noves marques i transformar espais “per alinear-los amb les tendències actuals”.

Alguns exemples de noves obertures són Santagloria, com a espai per a famílies i de tendència entre les fleques, i la joieria José Luis, una firma espanyola líder i especialment

Imatge de Gran Via 2

Economia de permanència: Els centres comercials ja no només busquen vendre: volen convertir cada visita en una experiència més llarga i rendible

Imatge de Gran Via 2

accessible també per a la classe mitjana. Així doncs, no es tracta d'una única gran reforma, sinó d'un procés continu d'ajust.

Sobre les novetats de cara a l'estiu, l'entrevistat revela que s'està treballant en campanyes i esdeveniments dissenyats per "dinamitzar el trànsit" i per reforçar "l'experiència familiar", sobretot garantint noves activitats infantils, similars a la recent iniciativa Piratix. Aquí és on el màrqueting deixa de ser un complement per convertir-se en un motor directe de generació d'ingressos.

Aquest centre es diferencia també per la seva ubicació, ja que es troba a la zona de Fira, que atrau més de 3 milions de visitants anuals, inclosos grans congressos com el Mobile World Congress. Per tant, es pot considerar una posició estratègica, accessible tant per als veïns com per als qui venen a treballar a les fires i congressos de la zona.

Així, darrere de cada visita hi ha una lògica econòmica: es tracta d'una autèntica enginyeria del consum.

Novetat, adaptació i enginyeria invisible del consum a Gran Via 2: El centre aposta per l'oci, la restauració i les experiències familiars per augmentar la permanència i sostenir el flux constant de visitants

director de màrqueting,
Rafael Gargallo Delcazo

**Creixement, ocupació
i nou pol comercial
a Finestrelles: L'alta
ocupació dels locals
i l'augment dels
beneficis mantenen el
seu atractiu comercial**

Finestrelles: creixement, ocupació i nou pol comercial

Des de la seva obertura, Finestrelles Shopping Centre s'ha convertit en un dels projectes comercials més rellevants de l'àrea. Construït el 2015 per FREY INVEST SL, opera sota un model centrat en el lloguer i la gestió d'espais comercials, fet que evidencia l'evolució del sector cap a estratègies més vinculades a l'explotació immobiliària i a rendes estables.

Una de les dades més destacables del centre és l'elevat nivell d'ocupació del complex. Finestrelles manté "la gairebé plena ocupació dels seus locals", assolint pràcticament el ple en els seus 110 establiments comercials, segons el seu informe promocional oficial. El creixement econòmic de l'actiu també es reflecteix en l'evolució dels seus ingressos. El 2023, el centre va generar unes rendes de 8,1 milions d'euros i va elevar el seu benefici d'explotació fins als 3,6 milions.

L'ALTRA CARA FINANCERA DEL CENTRE

Finestrelles representa com els centres comercials actuals depenen tant de l'ocupació i de l'experiència comercial com de la gestió financera que hi ha al darrere. Precisament aquí apareix el veritable backstage del centre. Hi ha una activitat de reorganització corporativa, amb nous nomenaments i canvis interns, però alhora també reflecteix el pes financer que suposa aixecar un complex d'aquestes dimensions. De fet, la companyia continua arrossegant un deute important vinculat a la construcció del centre, amb un endeutament de 90 milions d'euros.

Tot i que el centre continua suportant una elevada càrrega financera, les dades operatives mostren una evolució positiva. L'ocupació dels locals, el creixement de les rendes i l'augment del benefici d'explotació —quatre vegades superior al de l'any anterior— demostren que el complex ha aconseguit mantenir el seu atractiu.

Fotos del Centre
Comercial Finestrelles

DEIXA'T **SEDUIR** PEL **PATRIMONI** D'**ESPLUGUES**

Cada
diumenge,
una nova
experiència!

CAN TINTURÉ

MONESTIR DE MONTSIÓ

LA RAJOLETA

ESPAI CORBERÓ

Museu Can Tinturé · C. de l'Església, 36
93 470 02 18 · museus@esplugues.cat

AJUNTAMENT
D'ESPLUGUES

Amb el suport de:

Generalitat de Catalunya
Departament
de Cultura

Diputació
Barcelona

BAIX
LLOBREGAT
CONSORCI DE TURISME

Des del Dolce by Wyndham Barcelona Resort, a Sant Esteve Sesrovires, les vistes amb el camp de golf envoltant de vinyes i al fons Montserrat són impressionants

192

EL BAIX LLOBREGAT

El veritable luxe es pot trobar al Baix Llobregat

Hotels de la comarca reinventen el turisme de proximitat apostant per experiències de benestar i connexió amb el territori

PER CRISTINA ARTÚS

El Baix Llobregat reivindica un nou luxe de proximitat basat en natura, benestar, gastronomia local i connexió amb el territori

Dormir al cim d'una muntanya, esmorzar amb vistes a Montserrat o desconnectar amb els teus éssers estimats en un jacuzzi sense allunyar-se gaire de casa és ben possible. Davant del turisme massiu i urbà, cada vegada més hotels del sud de l'àrea metropolitana aposten per experiències vinculades al territori, la natura i el benestar.

Més enllà de vendre habitacions, hotels com el Dolce by Wyndham Barcelona Resort, a Sant Esteve Sesrovires, l'Hotel Can Rafel a Cervelló o l'Hotel Petit Mirador de Torrelles, han convertit el component local en l'essència principal de l'experiència.

Al Dolce by Wyndham, envoltat de vinyes i amb vistes a Montserrat, el concepte comença fins i tot abans de travessar la porta de l'hotel. "Avui parlem de la totalitat de l'experiència. Des que el client entra al web fins que marxa, intentem cuidar tot el "customer journey", expliquen des de la direcció del resort.

L'hotel treballa estretament amb cellers com Can Estella, Parera o Freixenet per oferir diferents activitats vitivinícoles, com tastos i visites guiades, que permeten

Entrada del hotel, que treballa estretament amb cellers com Can Estella, Parera o Freixenet per oferir diferents activitats vitivinícoles

conèixer tant el vi com el territori. Sobretot, remarquen que “treballen molt l'economia circular i el quilòmetre zero”.

A més, la seva proposta gastronòmica ocupa un paper central dins d'aquesta filosofia. El seu restaurant, anomenat Origen, aposta per la cuina catalana tradicional i una carta adaptada a cada estació de l'any, garantint un servei basat en producte de temporada. “Volem una cuina honesta, sense grans artificis i amb un respecte absolut pel producte”, expliquen.

“EL LUXE ÉS UN PRODUCTE SENZILL, MOLT BEN FET”

A més, declaren que el concepte de luxe ha canviat. “El luxe és en el servei, en el paisatge, en l'entorn, en fer sentir especial el client. Menys és més”, resumeixen.

La natura també s'ha convertit en un dels principals atractius. La proximitat amb Montserrat i l'entorn natural ajuden a captar un perfil de visitant que busca desconexió i benestar. “Aquí la gent ve a cuidar-se, a carregar piles i a sortir de la rutina urbana”, afirmen.

El turisme corporatiu tampoc no queda al marge d'aquesta transformació. El Dolce by Wyndham s'ha consolidat com un dels referents del turisme MICE a la zona gràcies a un model que combina reunions amb experiències vinculades al vi, la gastronomia o el wellness. “Les empreses valoren que el client estigui concentrat, connectat amb el seu entorn i sense les distraccions d'una gran ciutat”, expliquen.

Hotels com Dolce by Wyndham, Can Rafel i Petit Mirador transformen l'allotjament en experiències de desconexió

Vista del conjunt de Can Rafel a Cervelló, un petit hotel amb un bon restaurant

Les escapades curtes guanyen pes entre viatgers que busquen calma, paisatge i serveis personalitzats sense grans desplaçaments

"LA DIFERÈNCIA LA MARCA LA QUALITAT HUMANA"

Més enllà de les instal·lacions, al Dolce by Wyndham insisteixen molt que el veritable valor diferencial és el tracte. "La diferència som nosaltres. Les estrelles les posa l'equip", asseguren, després d'haver rebut el reconeixement internacional Best of 2025.

Aquesta importància de l'hospitalitat també defineix la identitat de Can Rafel, un hotel familiar situat entre muntanyes, a Cervelló. L'establiment va néixer als anys 60 com a hostal i casa d'acollida, i actualment manté intactes molts dels valors transmesos durant tres generacions.

"Volem que la gent se senti com a casa", expliquen des de l'hotel. "Els hotels familiars donem un valor afegit perquè el tracte no és impersonal".

194

CLUB BREGAT

La gastronomia de proximitat, amb productes del Parc Agrari, es converteix en un reclam per explicar la identitat del territori

El restaurant de Can Rafel té diversos menjadors, el més gran amb grans finestres per veure el bosc

El turisme corporatiu també aposta per entorns tranquils que combinen reunions, vi, benestar i activitats vinculades al paisatge

Petit Mirador,
a Torrelles de
Llobregat, és un
refugi romàntic
idoni per parelles

“ESCOLTAR LA NATURA ÉS TERAPÈUTIC”

Situat al cim d'una muntanya i envoltat de 40 hectàrees de bosc, Can Rafel ha convertit el silenci i la tranquil·litat en el seu principal atractiu. “Amb la vida d'estrès que portem, seure, llegir un llibre i escoltar la natura val moltíssim”, afirmen.

A més, l'hotel aposta per combinar el descans amb propostes de turisme actiu com senderisme, running, piscina o pitch and putt.

“Hi ha clients que busquen desconnectar i d'altres que volen celebrar casaments o escapades romàntiques. L'important és trobar l'equilibri”, expliquen.

La gastronomia torna a aparèixer com un reclam per connectar amb el territori. El seu restaurant treballa amb productes del Parc Agrari del Baix Llobregat i aposta per ingredients de proximitat com el pollastre pota blava o la carxofa del Prat. Defensen profundament que “els productes expliquen la identitat d'un lloc igual que ho fa un vi”.

Un dels plats
de Can Rafel

**Els hotels familiars
defensen el tracte
proper i la qualitat
humana com a
principals valors
diferencials davant les
grans cadenes**

El spa és un
dels atractius
d'aquests hotels

196

EL PETIT MIRADOR
DE TORRELLES DE LLOBREGAT

“PER DISCONNECTAR NO CAL ANAR MASSA LLUNY”

A pocs quilòmetres de Barcelona, el Petit Mirador representa una altra tendència en auge: les escapades de benestar. Aquest petit hotel de Torrelles de Llobregat s'ha especialitzat en experiències romàntiques, relax i desconneció.

Les vistes panoràmiques, l'spa, el jacuzzi i la tranquil·litat de l'entorn formen part d'allò que fa especial l'experiència. L'hotel aposta per un ambient molt personalitzat i únic, amb característiques diferents de les que es poden trobar en les grans cadenes hoteleres.

En un moment en què molts viatgers prioritzen escapades curtes però intenses, hotels com el Petit Mirador troben en la proximitat un gran avantatge. “El veritable luxe avui és aturar-se i desconectar” és una idea que comparteixen molts dels seus clients.

**El turisme “slow” creix
com a alternativa als
viatges massificats
i reforça l'interès
per escapades més
conscients i arrelades**

“EL CLIENT BUSCA SENTIR-SE BÉ”

La gastronomia catalana i les carns a la brasa que ofereixen com a proposta culinària també formen part d'aquesta connexió amb el territori que volen transmetre. Igual que altres hotels de la zona, el Petit Mirador entén l'experiència turística com una proposta que va molt més enllà de l'allotjament.

Natura, benestar, servei i, sobretot, experiència local. El Baix Llobregat comença a consolidar-se així com un territori capaç de demostrar que una experiència propera pot superar-ne una de llunyana.

Imatge d'un hotel rural de Collbató

IMPACTE DEL TURISME "SLOW"

El turisme "slow" guanya cada vegada més protagonisme a Catalunya. Davant dels viatges massificats, molts viatgers opten per escapades properes on prioritzen la calma, la desconexió i el contacte amb la natura.

Al Baix Llobregat, hotels rurals, resorts i petits allotjaments amb encant han trobat en aquesta tendència una oportunitat per diferenciar-se. A més, la proximitat amb Barcelona permet atreure visitants que volen desconectar sense fer grans desplaçaments.

I ja no es tracta només d'oferir un viatge de relax, sinó també una oportunitat per conèixer de manera més profunda el lloc on vivim: conceptes com la gastronomia o el turisme actiu s'han convertit en elements clau dins de l'experiència hotelera.

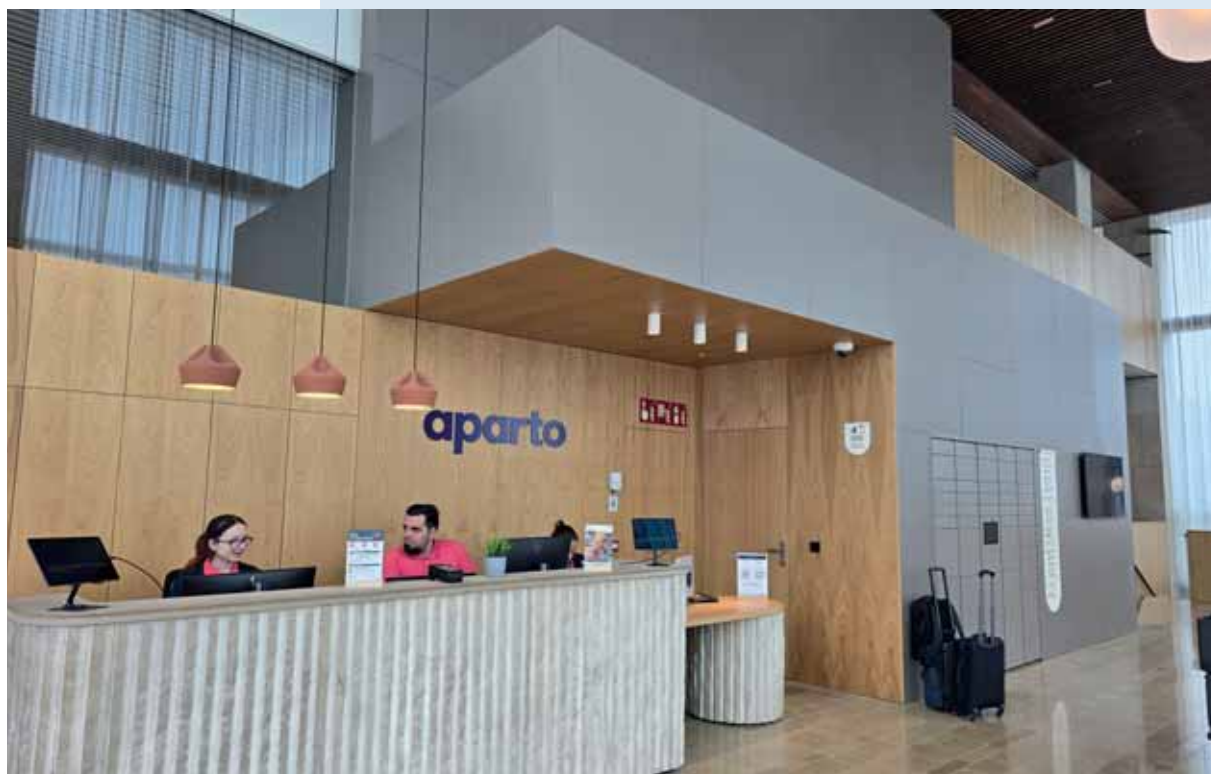
La nova tendència del viatger és buscar reconnectar amb si mateix i donar una oportunitat al seu propi territori.

El luxe actual ja no depèn només de grans instal·lacions, sinó de la capacitat d'aturar-se, cuidar-se i sentir-se especial

Hines inaugura a Esplugues un hotel de 526 habitacions vinculat al pol sanitari i universitari

La ciutat aspira a ser La Défense parisina de Barcelona amb les seves en Porta Diagonal

Hall d'aparto Hotel

PER J.C. VALERO

Hines ha inaugurat aquesta primavera “aparto Diagonal Suites”, un nou establiment d'allotjament flexible situat a la primera torre del complex Porta Diagonal, al sector de Finestrelles d'Esplugues de Llobregat. L'edifici, desenvolupat juntament amb el Grupo Inmobiliario Sacresa, de la família Sanahuja, i dissenyat per l'equip arquitectònic de Batlleiroig, disposa de 526 habitacions en una torre de 22 plantes, uns cent metres d'alçada i una superfície de 21.000 metres quadrats.

L'obertura suposa un nou pas en la transformació de Finestrelles-Porta Diagonal, un àmbit estratègic per a Esplugues per la seva connexió directa amb l'avinguda Diagonal i la seva proximitat a equipaments sanitaris, universitaris i empresarials de primer nivell, segons ha destacat Vanessa Gelado, CEO de la immobiliària Hines al sud d'Europa. També l'arquitecte Enric Batlle ha afirmat que amb Porta Diagonal es

La torre aixecada a l'inici de la Diagonal, a Esplugues, és la primera d'un conjunt urbanístic que, segons l'arquitecte Enric Batlle, és "La Défense parisenca a Barcelona", un nou eix de centralitat metropolitana

La torre de 22 plantes situada a Porta Diagonal obre apartos Diagonal Suites per a estades flexibles de professionals, investigadors i famílies de pacients

199

CLUBREGAT

configura un eix de centralitat metropolitana, ja que a l'encreuament entre la Ronda de Dalt i la Diagonal es troba "el veritable centre de la gran Barcelona".

Per la seva banda, Juan Manuel Sanahuja, CEO del Grupo Sacresa, impulsor de Porta Diagonal, ha insistit en la idea que es configura un nou eix de centralitat metropolitana després de 25 anys d'impuls del desenvolupament urbanístic a Finestrelles, Esplugues. En la seva intervenció, l'arquitecte Enric Batlle, soci fundador de Batlleiroig, ha confessat haver "somià amb aquesta àrea de centralitat a Esplugues, al costat de Barcelona, perquè s'hi pot arribar en bicicleta pel carril habilitat de la Diagonal i continuar pels espais verds de Collserola".

COM LA DÉFENSE DE PARÍS PER A BARCELONA

Batlle ha subratllat que al nou Hospital Clínic "s'hi podrà anar caminant, perquè només hi ha 150 metres de distància i un semàfor", i també ha remarcat que l'edifici

Al costat de la torre que ja funciona com a hotel s'aixeca amb fusta el futur Centre de Medicina de Precisió de Sant Joan de Déu, pioner a Espanya i destinat a malalties pediàtriques rares

200

LLIBREGAT

El nou hotel de Hines reforça Finestrelles com a punt estratègic entre Barcelona, Collserola i els grans equipaments mèdics metropolitans

s'ha aixecat amb materials naturals, com pedra catalana i fusta. La resta d'edificis que configuraran Porta Diagonal, que seran "sis o set", se situaran "al voltant d'una plaça cívica que connecta el carril bici de la Diagonal amb els espais verds de Collserola".

Per a l'autor de l'edifici, la nova zona es configura com La Défense de París, el districte de negocis més important d'Europa, situat a l'oest de la capital francesa. Aquest barri parisenc destaca per la seva arquitectura futurista de gratacels i àmplies zones de vianants, que ofereixen un contrast radical amb el París històric de carrers empedrats. Batlle també ha posat en relleu la "naturalitat verda real" de l'edifici, no només pel color de la seva pedra natural, sinó perquè les façanes aterrossades disposen de 7.000 metres quadrats de superfície verda.

El nou allotjament aparta Porta Diagonal està orientat a estades de curta, mitjana i llarga durada, amb una atenció especial a perfils vinculats a l'entorn sanitari, acadèmic i científic. Entre els seus potencials usuaris destaquen professionals desplaçats, investigadors, personal sanitari, estudiants, famílies que acompanyen pacients als hospitals propers, assistents a congressos mèdics i perfils internacionals relacionats amb hospitals i universitats de l'àrea metropolitana.

UBICACIÓ AL COR SANITARI

La ubicació és un dels principals elements diferencials del projecte, ja que l'edifici se situa al costat de l'Hospital Sant Joan de Déu, a tocar de l'edifici del Centre de Medicina de Precisió de Sant Joan de Déu, que s'està construint amb fusta i que serà pioner a Espanya i a Europa en l'assistència i la recerca de malalties minoritàries pediàtriques. La torre també es troba a uns 150 metres lineals, a l'altra banda de la Diagonal, del futur trasllat de l'Hospital Clínic a partir del 2035.

A més, Porta Diagonal és al costat d'institucions acadèmiques i centres d'activitat com la Universitat de Barcelona, la Politècnica de Catalunya, ESADE

Des de la planta 22 de la torre es veuen els terrenys de les instal·lacions esportives de la Universitat de Barcelona on s'aixecarà el nou Hospital Clínic, a l'altra banda de la Diagonal

o IESE, escoles de negocis amb una part important d'alumnat procedent de l'estranger. Aquesta concentració de serveis reforça el paper d'Esplugues com a ròtula entre Barcelona i el Baix Llobregat i com a eix de centralitat de l'àrea metropolitana.

L'edifici, que ja està en funcionament, incorpora serveis com una terrassa o rooftop amb piscina i una de les millors vistes sobre Barcelona, gimnàs, sala de cinema, zones d'estudi i espais comuns, amb un model que combina privacitat, comunitat i flexibilitat. A més, el projecte disposa de certificació BREEAM Excellent i aspira a obtenir la WELL Platinum, vinculades a criteris de sostenibilitat, eficiència energètica i benestar. Als baixos de l'edifici hi ha una oferta gastronòmica i el supermercat Lidl es troba al centre comercial 3 Molinos, just al costat.

L'edifici de cent metres d'alçada incorpora rooftop amb piscina, gimnàs, sala de cinema, zones d'estudi i espais comuns per a llargues estades

25 ANYS D'IMPULS DE PORTA DIAGONAL

Durant la inauguració, a la qual no ha assistit l'alcalde d'Esplugues, Eduard Sanz, per haver allargat els dies de dol al municipi arran de l'assassinat d'una dona el 2 de maig, els impulsors del projecte han destacat el paper d'aquest nou edifici en la consolidació de Porta Diagonal com a nova centralitat metropolitana i com a hub d'innovació sanitària europeu.

Des de Sacresa, el seu CEO, Juan Manuel Sanahuja, ha subratllat que l'obertura culmina un llarg procés de transformació de l'àmbit de Finestrelles, mentre que Batlleiroig ha remarcat que es tracta del primer

Vista de Finestrelles des del rooftop d'apartament Diagonal Suites, on destaca el colorista hospital infantil de Sant Joan de Déu

La piscina que corona l'edifici de cent metres d'alçada és un dels equipaments de l'hotel

202

EL BAIX LLOBREGAT

El projecte aspira a captar professionals desplaçats, investigadors, personal sanitari, estudiants i famílies vinculades als hospitals pròxims

edifici en funcionament de Porta Diagonal i de l'inici d'una nova àrea urbana connectada amb el coneixement, la recerca, la salut i l'entorn natural de Collserola.

El fundador de Batlleiroig, Enric Batlle, també ha recordat la dimensió històrica i urbanística d'aquest enclavament, vinculant la visió actual de Porta Diagonal amb la idea de centralitat metropolitana que ja va apuntar fa cent anys l'arquitecte, paisatgista i urbanista català Nicolau Maria Rubió i Tudurí, director de Parcs i Jardins de Barcelona entre 1917 i 1937, i amb un paper fonamental en la configuració d'espais verds i en el disseny urbà de Barcelona.

Tot i que l'avinguda Diagonal va ser projectada originalment per Ildefons Cerdà en el pla de l'Eixample del 1859, la urbanització, l'enjardinament i l'estructuració dels seus espais verds durant el primer terç del segle XX van estar estretament vinculats a l'obra de Rubió i Tudurí. En aquest sentit, Porta Diagonal es presenta com una actualització contemporània d'aquella mirada metropolitana: un punt on Barcelona, Esplugues, Collserola i el Baix Llobregat es troben.

LA SEGONA TORRE: INNOVATION TOWER

La transformació de Porta Diagonal tindrà continuïtat amb la construcció d'una segona torre, coneguda com a Innovation Tower, que aspira a convertir-se en un altre edifici icònic del nou skyline d'Esplugues i que es destinarà a oficines.

El projecte estarà impulsat per Emesa, el family office d'Emilio Cuatrecasas, en aliança amb OnixRenta, immobiliària controlada per la família Llaras. La torre tindrà 23 plantes, uns 100 metres d'alçada i una superfície aproximada de 20.700 metres quadrats. A diferència de la primera torre, d'ús hotel·ler, aquest segon edifici es destinarà principalment a oficines i laboratoris.

La Innovation Tower vol aprofitar la consolidació d'aquest entorn com a pol sanitari i científic, especialment davant del futur trasllat de l'Hospital Clínic a la

Vanessa Gelado, CEO de Hines al sud d'Europa, flanquejada a l'esquerra per Juan Manuel Sanahuja, CEO de Grupo Sacresa, i l'arquitecte Enric Batlle, soci fundador de Batlleiroig

Diagonal. L'objectiu és atraure empreses farmacèutiques, companyies vinculades a la salut, laboratoris i activitats relacionades amb la recerca biomèdica. Al sud, en l'altra gran via metropolitana, la Gran Via, a l'Hospitalet, al costat d'un altre hospital, el de Bellvitge, l'ajuntament d'aquesta ciutat planeja la construcció d'un gran parc biotecnològic amb edificis de diferents alçades amb una finalitat semblant a la de Porta Diagonal, ja que també és al costat de l'Hospital Duran i Reynals de l'Institut Català d'Oncologia.

Aquest segon edifici ha estat dissenyat per GCA Architects i els seus promotors preveuen que estigui acabat durant el primer trimestre del 2028.

UN NOU POL METROPOLITÀ A FINESTRELLES

Porta Diagonal està concebut com un complex de sis edificis i uns 90.000 metres quadrats de superfície, destinats a usos diversos: oficines, hotel, comerç, centres de formació, assistència mèdica i recerca en salut i biomedicina. La inversió estimada per al desenvolupament del sector se situa al voltant dels 250 milions d'euros.

La primera fase ja ha arrencat amb la torre hotelera, coneguda com a Tower One, promoguda per Sacresa amb una inversió de 75 milions d'euros i venuda a Hines per més de 80 milions d'euros. Amb la futura Innovation Tower, l'àmbit avança cap a un model mixt que combina allotjament, activitat econòmica, recerca, serveis i connectivitat metropolitana.

Per a Esplugues, aquest desenvolupament representa una oportunitat per reforçar el seu pes dins de l'àrea metropolitana de Barcelona. Porta Diagonal pot contribuir a atraure activitat econòmica qualificada, generar nous fluxos de professionals i visitants, dinamitzar l'entorn de Finestrelles i consolidar el municipi com un punt estratègic entre Barcelona, Collserola, el Baix Llobregat i els grans equipaments sanitaris i universitaris de l'entorn.

**La proximitat amb
Sant Joan de Déu
i el futur Hospital
Clínic impulsa la
creació d'un nou pol
d'innovació sanitària**

Una altra vista
de la piscina

204

BARCELONA
CITY COUNCIL

**Porta Diagonal preveu
sis edificis i 90.000
metres quadrats per
combinar allotjament,
oficines, recerca
biomèdica, serveis
i connectivitat
metropolitana**

DESENVOLUPAMENT URBANÍSTIC NO EXEMPT DE POLÈMICA

El planejament urbanístic de Porta Diagonal ha tingut oposició veïnal des dels seus inicis, principalment pel seu impacte urbanístic. En aquest sentit, entitats i plataformes ciutadanes han denunciat històricament l'impacte del projecte, especialment la urbanització a la falda de Collserola. L'oposició va derivar en protestes i conflictes, sobretot durant els anys noranta i dos mil, quan el moviment veïnal va presentar al·legacions i recursos judicials per intentar aturar o reduir l'impacte del projecte.

Amb l'inici de les obres, la protesta es va traslladar al carrer, amb manifestacions i accions reivindicatives. La tensió va generar denúncies, sancions i processos judicials contra activistes, incloent-hi un cas el 2009 en què un veí va ingressar a la presó per no pagar una multa relacionada amb les protestes. El moviment veïnal també ha estat vinculat a espais com la "masia popular de Cal Suís", a Finestrelles, que ha patit incidents, com un incendi el 2019.

Nits de Juliol

SANT JOAN DESPÍ
2026

SOLÀRIUM NIT / CINEMA A LA FRESCA
FESTES POPULARS / MÚSICA EN DIRECTE

la ciutat que
m'estimo

Sant Joan
Despí

sjdespi.cat

AJUNTAMENT DE
SANT JOAN DESPÍ

Els terrats o "rooftops" dels hotels de luxe han esdevingut un atractiu per als ciutadans de l'Hospitalet i el Baix Llobregat

206

EL BAIX LLOBREGAT

Hotels que ja no viuen només del turisme

Els hotels de luxe de l'Hospitalet i la Fira busquen atraure públic local amb brunchs, terrasses, còctels i experiències gastronòmiques

PER NOOR ALAMI SABAN

El turisme de negocis continua sent clau, però els hotels amplien l'oferta per competir també en l'oci barceloní

Durant molt de temps, entrar en un hotel de luxe a Barcelona donava la sensació d'accedir a un espai pensat únicament per als turistes. Gent amb maletes, recepcions impersonals i restaurants on gairebé mai no hi havia ciutadans locals. Tanmateix, això ha anat canviant. Cada vegada més hotels intenten atreure també la gent de la ciutat amb terrasses, brunchs, còctels o experiències gastronòmiques que van molt més enllà del simple allotjament.

El fenomen es nota especialment en alguns hotels de la zona de l'Hospitalet i la Fira, on el turisme de negocis sempre ha tingut molt de pes. El Hyatt Regency Barcelona Tower, l'Hesperia Barcelona Tower i el Renaissance Barcelona Fira Hotel són tres exemples força clars de com els hotels han començat a competir també dins de l'oferta d'oci i restauració de Barcelona.

DEL TURISME DE NEGOCIS AL BRUNCH DE DIUMENGE

El Hyatt Regency Barcelona Tower és difícil de no reconèixer. La seva enorme torre coronada per una cúpula de vidre, obra de l'arquitecte Richard Rogers, destaca des

L'hotel Hyatt Regency Barcelona Tower, antic Hesperia, és un edifici icònic de l'Hospitalet, dissenyat per l'arquitecte Richard Rogers

**El Hyatt Regency
Barcelona Tower
reforça la seva aposta
gastronòmica amb
brunchs, còctels
i experiències
immersives com Le
Petit Chef**

207

CLUBREGAT

de diversos punts de la ciutat i des de fa anys forma part del paisatge d'entrada a Barcelona. Tradicionalment, l'hotel sempre ha estat molt vinculat als congressos i als viatges de feina per la seva proximitat a la Fira i a l'aeroport. Però ara la imatge que intenta projectar és força diferent.

Un dels espais que millor reflecteix aquest canvi és Terrum Restaurant, el restaurant principal de l'hotel. La proposta gira al voltant de la cuina mediterrània i el producte de temporada, però l'objectiu ja no és només alimentar hostes de pas. L'hotel ha apostat fort per experiències com el "Lifestyle Brunch", que a poc a poc s'ha anat fent conegut entre gent de Barcelona que busca plans de cap de setmana diferents sense haver d'anar al centre.

El brunch combina bufet, cuina en directe i una posada en escena força cuidada. A les xarxes socials hi apareixen constantment vídeos i fotografies de l'espai, un fet que demostra fins a quin punt els hotels també han entrat en la lògica d'Instagram i TikTok per atreure públic.

Una altra de les propostes més curioses del Hyatt és "Le Petit Chef", una experiència gastronòmica immersiva en què petites projeccions animades apareixen sobre la taula mentre se serveixen els plats. Més que un sopar tradicional, sembla gairebé un espectacle. Aquest tipus d'experiències reflecteixen força bé cap a on evoluciona una part de l'hostaleria de luxe: ja no n'hi ha prou amb menjar bé, també cal oferir alguna cosa que la gent vulgui compartir i recordar.

**L'Hesperia Barcelona
Tower es posiciona
com una alternativa
tranquil·la i exclusiva
per a reunions, àpats i
escapades urbanes**

Hotels que volen formar part de la ciutat

El que passa amb aquests tres hotels reflecteix força bé com està canviant el sector hotelier a Barcelona. Fa uns anys, la majoria d'hotels de luxe vivien gairebé exclusivament del turisme. Ara intenten convertir-se també en espais on la gent local vulgui anar encara que no hi hagi de dormir.

Els brunchs, rooftops, còctels o sopars immersius s'han convertit en eines per competir dins d'una ciutat on l'oferta d'oci i restauració és enorme. A més, zones com l'Hospitalet i la Fira tenen cada vegada més activitat, un fet que també ajuda aquests hotels a guanyar protagonisme.

Al final, molts hotels han entès que ja no n'hi ha prou amb oferir habitacions boniques. També necessiten crear ambients, experiències i espais que formin part de la vida social de Barcelona.

L'hotel també disposa d'Axis Lounge & Terrace, un espai pensat per a còctels i trobades més informals. Durant la primavera i l'estiu, la terrassa guanya molta vida, especialment a la tarda. A diferència d'altres rooftops molt més turístics i massificats del centre de Barcelona, aquí l'ambient sol ser més tranquil i relaxat.

En realitat, fa la sensació que el Hyatt intenta convertir-se a poc a poc en una mena d'espai híbrid: hotel, restaurant, terrassa i lloc d'oci alhora.

HESPERIA BARCELONA TOWER: UNA ALTRA MANERA D'ENTENDRE EL LUXE

Tot i que comparteix edifici amb el Hyatt Regency, l'Hesperia Barcelona Tower transmet una sensació diferent. Està menys orientat a l'oci i més relacionat amb la tranquil·litat i el confort. Tot i així, també reflecteix aquest canvi en la manera com els hotels es relacionen amb la ciutat.

Mentre molts hotels del centre viuen envoltats d'un turisme constant, aquí l'ambient és força més calmat. Potser precisament per això algunes persones el

**El Renaissance
Barcelona Fira
converteix el disseny,
el rooftop i l'ambient
lifestyle en reclams
per captar nous
públics**

L'Hotel Porta Fira, obra de l'arquitecte japonès Toyo Ito, és dels més icònics de Barcelona

L'hotel Renaissance de la plaça és obra de l'arquitecte francès Jean Nouvel i de l'estudi barceloní Ribas & Ribas Arquitectes

La zona de l'Hospitalet i la Fira guanya protagonisme amb congressos, concerts i una oferta creixent d'oci i restauració

209

CLUBREGAT

Els rooftops, brunchs i sopars immersius s'han convertit en eines per acostar els hotels a la vida social de Barcelona

veuen com una alternativa més còmoda per a reunions, àpats o petites escapades sense sortir de Barcelona.

Bona part de la seva activitat continua vinculada al turisme de negocis i als esdeveniments de la Fira, però l'hotel també intenta obrir-se a un altre tipus de client. Els espais lounge, els restaurants i les zones comunes estan pensats perquè no només hi hagi hostes, sinó també gent que simplement hi va a passar unes hores.

Serveis com els de spa o els restaurants estan a disposició de tot el públic, doncs no necessàriament han d'estar allotjats als hotels

Skyline de l'Hospitalet a l'àrea de la plaça Europa, on hi es concentren diversos establiments hotelers

Els hotels ja no venen només habitacions, sinó experiències pensades per atreure hostes, barcelonins i visitants de proximitat

210

LLIBREGAT

A més, tota la zona de l'Hospitalet ha canviat moltíssim en els últims anys. Ja no es percep únicament com una àrea de pas o d'oficines. Els congressos, concerts i esdeveniments internacionals han fet que cada vegada hi hagi més moviment i més oferta relacionada amb l'oci i la restauració.

En aquest context, hotels com l'Hesperia intenten posicionar-se com a espais més exclusius i tranquils, lluny del soroll turístic del centre de Barcelona.

RENAISSANCE BARCELONA FIRA: DISSENY PENSAT PER A LES XARXES SOCIALS

Si hi ha un hotel dels tres que representa clarament la idea d'hotel modern i "lifestyle", segurament és el Renaissance Barcelona Fira Hotel. Des de l'entrada, el disseny crida molt l'atenció: palmeres interiors, vegetació, parets plenes de llum natural i una estètica que sembla pensada perquè tothom hi faci fotografies.

Més que un hotel clàssic de negocis, el Renaissance transmet la sensació de ser un espai creat per socialitzar. De fet, molta gent hi va simplement per prendre alguna cosa o quedar després de la feina.

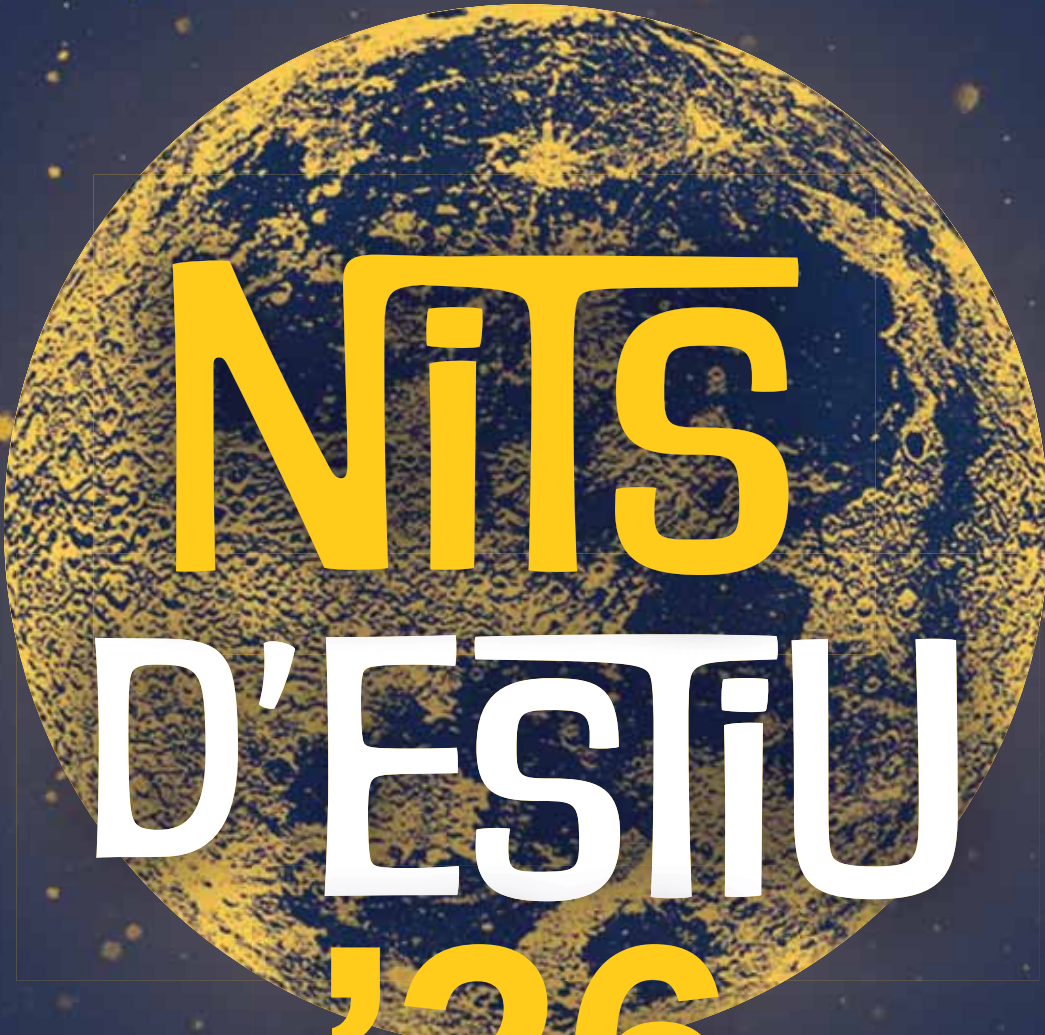
El seu rooftop, "El Cel", és probablement un dels espais més coneguts de l'hotel. Situat a la planta 26, combina vistes panoràmiques, còctels i música en un ambient força relaxat. Sobretot a l'estiu i al capvespre, s'omple tant d'hostes com de gent de Barcelona que busca plans diferents sense haver d'anar a les terrasses més típiques del centre.

L'hotel també compta amb el restaurant Palmer i l'OASIS Lobby Bar, espais molt més enfocats a trobades informals i afterworks. Tot segueix una línia molt estètica i visual, un recurs que actualment molts hotels utilitzen com a reclam.

En certa manera, el Renaissance sembla vendre més una experiència que no pas un simple allotjament. Disseny, ambient, música i gastronomia formen part d'un mateix concepte.

El famós «plat volador» (la cúpula de vidre) situat a la planta 29 de l'Hyatt Regency Barcelona Tower (antic Hesperia Tower) a l'Hospitalet, acull Skyfall, un exclusiu cocktail club i cocteleria d'autor inspirat en l'univers de James Bond

NITS D'ESTIU '26

CORNELLÀ DE LLOBREGAT

Ajuntament de
Cornellà de Llobregat

queferacornella

www.cornella.cat

Imatge de la platja de Castelldefels. Publicada per Joana Francés, a 'Barcelona Ara i Abans'

212

BAIX LLOBREGAT

Castelldefels, més enllà del sol i platja a través de l'històric Gran Hotel Rey Don Jaime

La ciutat busca consolidar un model turístic diversificat on l'esport, la gastronomia i els negocis guanyen protagonisme sense renunciar a la seva identitat costanera

PER **PATRICIA FLORES**

Durant dècades, Castelldefels va construir la seva imatge turística al voltant de la platja. La proximitat amb Barcelona, el bon clima i els quilòmetres de litoral van convertir la ciutat en una destinació habitual per a milers de visitants, especialment durant els mesos d'estiu. Tanmateix, la realitat turística actual és molt diferent de la que va marcar el desenvolupament del municipi durant la segona meitat del segle XX.

Avui, Castelldefels treballa per consolidar un model que vagi més enllà del tradicional turisme de sol i platja. L'objectiu és atraure visitants durant tot l'any i reforçar una oferta basada en l'esport, la gastronomia, els negocis i les experiències vinculades a l'entorn natural.

Aquest canvi s'emmarca en una tendència més àmplia al Baix Llobregat. Segons les últimes dades de l'Observatori Comarcal i del Consorci de Turisme, la

Vista general de la platja de Castelldefels

“Castelldefels ha passat de ser una destinació d’estiu vinculada al sol i platja a apostar per un model turístic més diversificat i estable durant tot l’any”

comarca va registrar durant el primer trimestre d'enguany 273.906 turistes i 60% d'ocupació hotelera. L'any passat van ser més d'1,3 milions de turistes i 2,7 milions de pernoctacions hoteleres, amb una ocupació mitjana del 67%. El sector turístic representa actualment el 13% de les empreses i genera el 10% dels llocs de treball de la comarca.

DELS “MERENDEROS” A LA DIVERSIFICACIÓ TURÍSTICA

La relació de Castelldefels amb el turisme no és nova. De fet, els primers indicis d'activitat turística es remunten a principis del segle XX, quan els barcelonins començaven a desplaçar-se fins al municipi per passar el dia a la platja.

Segons explica Xavier Lladó, tècnic de Turisme de l'Ajuntament de Castelldefels, la gran expansió va arribar durant les dècades dels seixanta i setanta. “Castelldefels

La platja de Castelldefels durant la temporada d'estiu

Els orígens del turisme

La relació de Castelldefels amb el turisme és molt anterior al desenvolupament hotel·ler actual. A principis del segle XX, la combinació del ferrocarril i la proximitat amb Barcelona va convertir el municipi

en una destinació habitual d'escapades d'un dia.

Moltes famílies barcelonines arribaven en tren per passar la jornada a la platja i tornaven al vespre, en un model de turisme clarament de proximitat. Aquells primers visitants van començar a generar activitat econòmica al voltant del litoral, amb els primers establiments de restauració coneguts com a merenderos, situats a primera línia de mar.

Amb el pas dels anys, aquest flux puntual de visitants es va anar intensificant, especialment a partir de mitjan segle XX. Durant els anys seixanta i setanta, el boom turístic

Altres imatges
històriques
d'estiueig a la
platja

va consolidar Castelldefels com una de les principals destinacions de platja del litoral barceloní, coincidint amb l'arribada massiva del turisme nacional i internacional a Catalunya.

Aquest primer model, basat gairebé exclusivament en el sol i platja, va ser la base del desenvolupament posterior del municipi i explica en gran part la seva estructura turística actual, que ara busca diversificar-se i reduir la dependència de l'estacionalitat.

va viure el boom del turisme durant aquells anys, però la seva eclosió havia començat molt abans amb els primers merenders a peu de platja", comenta.

Durant molts anys, aquest model va estar fortament vinculat al turisme de proximitat i a l'activitat estival. Amb el temps, però, la ciutat ha intentat ampliar la seva oferta per evitar una dependència excessiva dels mesos de més afluència.

Actualment, segons Lladó, l'aposta passa per potenciar el turisme esportiu, el gastronòmic i el de negocis. "Es busca generar activitat durant tot l'any i reforçar una identitat pròpia més enllà del turisme tradicional de sol i platja", afirma.

"La proximitat amb Barcelona i l'aeroport ha afavorit l'arribada de nous perfils de visitants i un creixement sostingut del turisme internacional"

EL PAPER DELS HOTELS EN LA TRANSFORMACIÓ DEL MODEL

L'evolució turística de Castelldefels també es pot explicar a través dels seus hotels. Alguns establiments han contribuït a diversificar l'oferta i a atraure perfils de visitants diferents dels habituals turistes de vacances.

És el cas del Gran Hotel Rey Don Jaime, un dels establiments més emblemàtics del municipi. Segons Xavier Lladó, el seu desenvolupament va marcar "un abans i un després" en la manera d'entendre l'activitat turística local, ja que va apostar per un model vinculat als congressos, els esdeveniments i el turisme de negocis quan aquest segment encara tenia poca presència a la ciutat.

El Gran Hotel Rey Don Jaime, un dels establiments més emblemàtics de Castelldefels

El hall d'entrada és molt acollidor

“El sector turístic busca reduir la dependència de la temporada d’estiu potenciant activitats vinculades a l’esport, la gastronomia i els negocis”

La piscina de l'hotel

“Hotels com el Don Jaime han contribuït a ampliar l’oferta turística de Castelldefels més enllà del model tradicional de vacances a la platja”

Vistes des de la terrassa

El castell de Castelldefels és el testimoni mut de l'evolució turística de la localitat, doncs va ser construït per defensar-se dels atacs pirates

“La massificació estival i els efectes del canvi climàtic són dos dels principals reptes que afronta el futur turístic de la ciutat”

216

LLIBREGAT

Des de la direcció del mateix hotel, Marta Moteras explica que el perfil dels clients també ha canviat notablement. “Fa uns anys predominava molt més el turista d'oci i existia una estacionalitat més marcada. Actualment tenim cada vegada més visitants vinculats als negocis i un públic molt més internacional”, assegura.

La proximitat amb Barcelona i l'aeroport continua sent un dels principals factors d'atracció. Segons Moteras, molts visitants que ja coneixen la capital catalana busquen experiències alternatives i troben a Castelldefels un entorn més tranquil, però ben connectat.

ELS REPTES DEL FUTUR

Tot i les bones dades, el sector és conscient que el creixement també comporta nous desafiaments. La massificació durant els mesos d'estiu continua sent una de les principals preocupacions tant per a l'administració com per als professionals del sector.

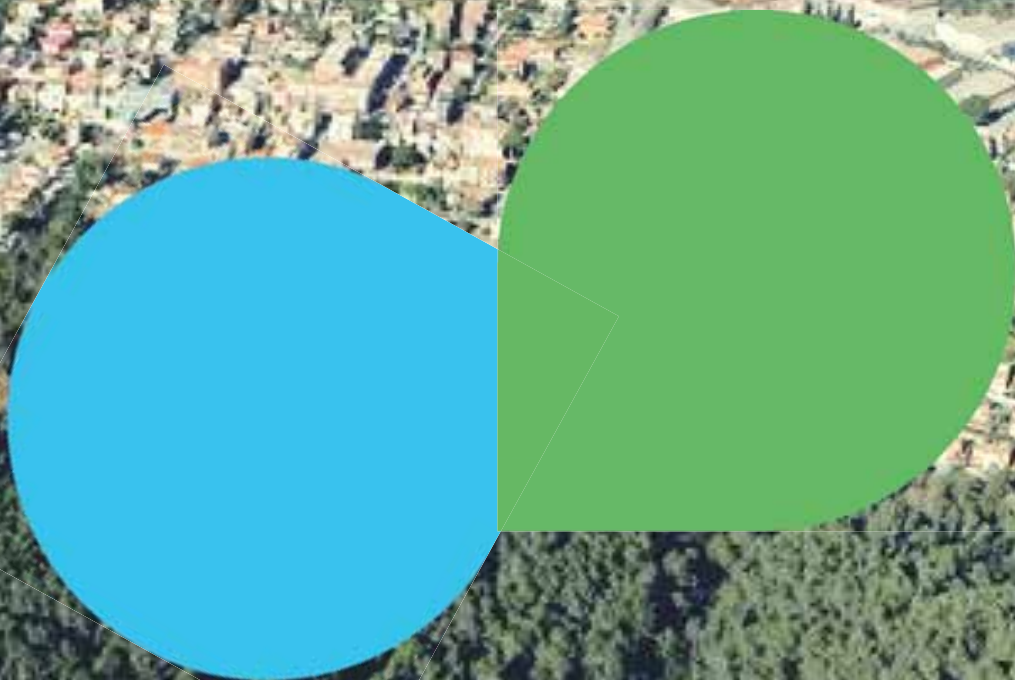
Per a Xavier Lladó, el futur passa per mantenir un equilibri entre activitat econòmica i qualitat de vida. “Cal garantir el benestar tant dels visitants com dels residents”, afirma. En aquest sentit, defensa que la desestacionalització és una de les eines clau per reduir la pressió turística concentrada en determinats períodes de l'any.

A aquesta qüestió s'hi afegeixen altres reptes, com la mobilitat sostenible o la preservació del litoral davant dels efectes del canvi climàtic.

Castelldefels afronta així una nova etapa en la seva trajectòria turística. Una etapa en què la platja continua sent un dels seus principals atractius, però en què cada vegada guanyen més pes altres elements capaços de definir una identitat pròpia i diferenciar la ciutat dins del conjunt del litoral metropolità.

“L'objectiu de Castelldefels és consolidar una identitat pròpia que la diferenciï d'altres destinacions de l'entorn metropolità”

Nou hotel 5* GL a Gavà Mar o el despertar daurat del Baix: de zona de pas a oasi del luxe mediterrani

El litoral del Baix Llobregat ha passat de ser una zona de càmpings i camps agrícoles a un pol hotelier de luxe metropolità.

PER **REDACCIÓ**

El que fa tot just tres dècades era un paisatge dominat per càmpings familiars i camps de carxofes, avui s'ha convertit en la milla d'or de l'hospitalitat metropolitana. El litoral del Baix Llobregat —l'eix format per Castelldefels, Gavà, Viladecans i El Prat— ha completat una metamorfosi silenciosa però imparable, consolidant una oferta d'hotels de 4 i 5 estrelles que mira de tu a tu la capital catalana. Una metamorfosi que comença a l'Hospitalet per la seva extrema proximitat amb Barcelona i que exemplifica la zona de la plaça Europa, al costat del recinte firal de Gran Via. A la imatge de dalt, es pot apreciar un turista a la piscina d'un dels "rooftop" que corona un dels hotels d'aquella àrea. Aquest auge no és casualitat; és el resultat d'una carambola perfecta entre la saturació hotelera de Barcelona, l'expansió de l'Aeroport del Prat i un entorn natural que ofereix allò que el centre de la ciutat ja no pot: espai, silenci i contacte directe amb el mar i bona gastronomia amb productes de proximitat del Parc Agrari del Baix Llobregat.

El grup Único Hotels, que disposa d'establiments boutique com Mas Torrent, aixecarà un hotel de luxe a Gavà Mar

ÚNICO HOTELS ADQUIREIX UN TERRENY A GAVÀ MAR

Único Hotels projecta un hotel de gran luxe a Gavà Mar, l'exclusiva zona costanera i residencial d'aquell municipi on ja resideixen estrelles del futbol blaugrana. Segons publica [elEconomista.es](#), el president del grup, Pau Guardans, revela que l'establiment es dirà Hotel Club de Mar i que la seva inauguració està prevista per al 2028.

Tot i que el màxim responsable de la companyia considera aquesta data inicial, de fet reconeix no disposar encara de la llicència, tot i que el terreny ja compta amb la qualificació urbanística per poder aixecar un hotel. "Hem adquirit un solar ubicat en un lloc fantàstic per desenvolupar un allotjament de superluxe d'unes 50 habitacions", detalla Guardans a Mercader.

El futur edifici tindrà una cuidada oferta gastronòmica i estarà "obert a la ciutat i l'entorn", segons explica l'empresari. Gavà Mar és una de les zones de bany més privilegiades als voltants de Barcelona —només es troba a 20 quilòmetres de la Ciutat Comtal— i compta amb una platja de dunes protegides que és una de les joies reconegudes per la Unió Europea.

El seu entorn natural i la bona comunicació amb la capital catalana converteixen la seva platja en un dels racons més apreciats pels estiuejants locals i estrangers. De fet, aquest sector està captant altres inversions com la d'Uniq Projects, que planeja allí una promoció residencial batejada com Arbela. En el cas de Club de Mar, Único Hotels executarà el projecte per si sol i sense recórrer a altres socis.

La saturació hotelera de Barcelona i l'expansió de l'aeroport del Prat han impulsat el creixement d'hoteles exclusius al Baix Llobregat.

El mirador de flamencs del Delta és un dels atractius naturals de la zona que els turistes aprecien molt

Único Hotels projecta construir el futur Hotel Club de Mar a Gavà Mar, un establiment de superluxe amb unes cinquanta habitacions.

Gavà Mar destaca per combinar baixa densitat urbanística, preservació natural i allotjaments exclusius integrats dins la pineda litoral mediterrània.

La proximitat amb l'aeroport permet arribar a les terminals en menys de deu minuts, un gran atractiu per al turisme premium internacional.

Único Hotels té sis propietats en cartera, sempre en edificis singulars: Mas de Torrent, a la Costa Brava; The Principal Madrid Hotel i Hotel Único, també a Madrid; Finca Serena i The Lodge, tots dos a Mallorca, i Finca La Bobadilla, a Màlaga. El portafolis es completa amb diversos restaurants en diferents ubicacions d'Espanya.

EL LUXE I LA BAIXA DENSITAT SÓN DETERMINANTS

I és que a Gavà, l'estratègia és la preservació natural i el luxe discret. En aquesta població, el model fuig de la massificació per integrar-se a la pineda litoral. Gavà Mar, per exemple, s'ha consolidat com la zona residencial i hotelera més exclusiva. Els establiments de 4 estrelles en aquesta zona operen sota un concepte de "club social", on la proximitat amb centres d'alt rendiment i el Canal Olímpic els converteix en el búnquer ideal per a concentracions esportives internacionals.

Tres són les claus d'aquest èxit turístic de luxe a la comarca. La primera, perquè es disposa d'una logística de transport privilegiada, ja que des del litoral del Llobregat es pot arribar a la porta d'embarcament de l'avió en menys de 10 minuts, quan des del Passeig de Gràcia es tarda uns 30 minuts. L'entorn natural no és menys important, ja que el Parc Natural del Garraf i els Espais Naturals del Delta funcionen com un pulmó verd que aporta un valor afegit "eco-friendly", molt demandat pel client centreeuropeu i nord-americà.

I, com no, l'excel·lent gastronomia i les possibilitats de practicar diversos esports també pesen, ja que el Baix s'ha consolidat com una zona seu de grans esdeveniments (des del tennis fins a la nàutica), cosa que obliga la planta hotelera a professionalitzar-se cap a un servei de guant blanc.

Gavà disposa de platges de dunes naturals, a més de la Q de Qualitat Turística, la qualitat de la platja està acreditada per la bandera Ecoplayas

CASTELLDEFELS: EL REFUGI DE L'EXCLUSIVITAT ESPORTIVA

Si hi ha un municipi que lidera aquesta transició, és Castelldefels. La ciutat passa de ser el destí de diumenge dels barcelonins a un hub d'alt standing vinculat a l'esport d'elit i al descans executiu.

El més destacable és l'efecte "resort" que propicia la seva renovació integral d'establiments històrics com el Gran Hotel Rey Don Jaime o l'Hotel Playafels, un extrem que marca un abans i un després. Aquests hotels ja no només venen habitacions, sinó experiències vinculades a la gastronomia marinera i esdeveniments corporatius d'alt nivell.

També juga a favor el disseny a peu de platja. L'aparició de l'Hotel Donna (4 Superior)*

L'entorn natural del Garraf i del Delta del Llobregat aporta un valor ecològic molt apreciat pels visitants europeus i nord-americans.

El Canal Olímpic de Catalunya a Castelldefels és la Meca dels esports nàutics en aigües tranquil·les del sud d'Europa

Sercotel Barcelona
El Prat obre al
novembre, té
4 estrelles i 97
habitacions

Castelldefels s'ha consolidat com un refugi d'exclusivitat esportiva i executiva gràcies als seus hotels renovats i experiències gastronòmiques de qualitat.

222

EL PRAT DE LLOBREGAT

simbolitza aquesta nova era: arquitectura avantguardista, sostenibilitat i una oferta culinària refinada que atrau tant el directiu que vola a les 7:00 AM com el turista que busca privacitat.

Per la seva banda, Viladecans aposta més pel sector 'Business'. Tot i que històricament és un municipi més industrial, entra amb força al sector gràcies al seu Business Park. L'arribada de cadenes internacionals permet que el municipi capti el viatger de negocis que busca tecnologia i connectivitat, sense renunciar a estar a deu minuts de la platja.

EL PRAT: EL "CHECK-IN" INTEL·LIGENT

El Prat de Llobregat deixa de ser simplement "on hi ha l'aeroport" per convertir-se en un node logístic-hoteler de primer ordre. L'efecte propicia la instal·lació d'hotels de quarta generació. Els nous establiments en aquest municipi ja no són hotels de trànsit. Ofereixen serveis de wellness, sales de conferències d'última generació i una connectivitat aeroportuària única amb la T1 i T2, per exemple, al Salles Hotel Ciutat del Prat o amb Sercotel, que el novembre passat reforça la seva presència a Barcelona amb l'obertura al Prat d'un nou hotel de 4 estrelles i 97 habitacions.

El creixement al Prat se centra a maximitzar el temps del client: el concepte Sleep&Fly (dorm i vola) i les recents obertures al Parc de Negocis de Mas Blau eleven l'estàndard de l'allotjament aeroportuari a nivells de 4 i 5 estrelles.

El litoral de la comarca ja no és el pati del darrere de Barcelona. És la seva façana

El Prat de Llobregat ha evolucionat d'una simple zona aeroportuària a un important centre hoteler amb serveis wellness i connectivitat avançada.

223

LLOBREGAT

El Porta Fira, de l'arquitecte japonès Toyo Ito, és el símbol de la florent plaça Europa al costat del recinte firal de Gran Via

marítima més moderna. Amb la limitació de noves obertures al centre de la capital, l'eix El Prat-Castelldefels es posiciona com el nou receptor de les grans inversions hoteleres que busquen combinar el dinamisme econòmic amb l'estil de vida mediterrani.

L'HOSPITALET: EL "DISTRICTE DE NEGOCIS"

L'any 2001, L'Hospitalet de Llobregat no tenia hotels de gran capacitat. Avui és el segon pol hotelier de Catalunya pel que fa a pernoctacions de negocis. El gran salt es produeix en el període de l'any 2006 al 2012, coincidint amb l'arribada del Mobile World Congress a Barcelona. És quan s'inauguren gratacels hotelers icònics com el Hotel Renaissance Barcelona Fira (dissenyat per Jean Nouvel, amb el seu característic jardí vertical) i el Hotel Hesperia Tower (ara Hyatt Regency), que amb la seva cúpula envidrada (amb l'estètica d'un plat volador) redefineix l'skyline de Bellvitge.

Recentment s'hi sumen establiments de 4 estrelles enfocats a l'eficiència i el disseny, com l'Eurostars Lex, l'SB Plaza Europa i el projecte d'SB Hotels. Dues dades clau: el 2023, l'Hospitalet va superar per primera vegada el milió de pernoctacions, amb una planta hotelera moderna que amb prou feines té 20 anys de vida i durant esdeveniments com el Mobile World Congress, els preus mitjans a la ciutat poden superar els 340 euros per nit, fet que demostra que la zona ja no és una alternativa "barata", sinó una opció de luxe estratègic.

L'Hospitalet de Llobregat s'ha convertit en el segon pol hotelier de negocis de Catalunya gràcies a grans hotels vinculats al Mobile World Congress.

Visitants en una terrassa davant del mar a Castelldefels durant la temporada d'estiu.

224

EL TERRITORI LLOBREGAT

El litoral del Baix, una destinació estiuenca de cinema

Com el litoral del territori Llobregat s'ha convertit en un escenari audiovisual vinculat a l'estiu i al turisme de proximitat

PER ELSA RÍOS

El territori Llobregat fa anys que es consolida com un dels territoris amb més creixement dins de l'audiovisual català i espanyol. Tot i que Barcelona continua sent el principal focus de rodatges, diferents municipis de la comarca han començat a guanyar protagonisme com a escenaris capaços de combinar litoral, espais urbans i entorns naturals en pocs quilòmetres.

Per exemple, El Prat o Sant Boi han acollit en els darrers anys produccions per a plataformes com Netflix, Prime Video o HBO Max, a més de pel·lícules i documentals vinculats al territori. Només el 2025, el Prat va registrar més de seixanta rodatges, consolidant-se com un dels principals espais audiovisuals de l'entorn metropolità gràcies a localitzacions com el Delta del Llobregat, el litoral o espais emblemàtics com l'edifici del Semàfor, a més de la seva extrema proximitat amb l'aeroport.

Vista de la costa de Castelldefels al capvespre, amb el mar i el perfil del litoral retallats per l'última llum del dia.

PARADÍS DE LES PLATAFORMES AUDIOVISUALS

Dins d'aquest creixement audiovisual del Baix, Castelldefels ocupa un lloc especialment reconeixible per la seva vinculació amb l'estiu, la platja i l'imaginari mediterrani projectat en pel·lícules com *Tres metros sobre el cielo*. El film va convertir la costa i les carreteres de l'entorn en una part fonamental del seu marc visual. A través d'escenes rodades al litoral de Castelldefels, es projecta una imatge associada a la joventut, la llibertat i l'estiu. La platja, els espais oberts i la llum mediterrània funcionen no només com a decorat, sinó també com a elements narratius que reforcen el to emocional i estètic de la història.

Miguel Ángel Vázquez, responsable de promoció turística i audiovisual de Castelldefels, destaca precisament aquesta capacitat visual del municipi. «Tenim cinc quilòmetres de litoral, la platja més gran de l'àrea metropolitana», explica, subratllant també les inversions realitzades durant les darreres dècades per modernitzar aquesta zona privilegiada i reforçar la qualitat dels serveis turístics.

Precisament aquesta combinació entre litoral, entorn residencial i proximitat urbana explica part de l'atractiu de Castelldefels com a localització audiovisual. A més de la platja, el passeig marítim i les carreteres costaneres aporten una estètica molt associada a l'imaginari estiuenc mediterrani, especialment present en produccions adreçades al públic jove.

«La comarca ha passat de ser perifèria audiovisual a convertir-se en un territori cada vegada més present en pel·lícules, sèries i plataformes»

El castell de Castelldefels, fotografiat al vespre.

Visitants en una terrassa davant del mar a Castelldefels durant la temporada d'estiu.

226

LLIBREGAT

«Castelldefels projecta en pantalla una imatge vinculada a l'estiu, la costa i l'estil de vida mediterrani»

«L'audiovisual no només transforma el territori en escenari, també contribueix a construir la seva identitat turística»

DESTINACIÓ DE PROXIMITAT

Més enllà del cinema, Castelldefels s'ha consolidat com una de les principals destinacions de proximitat de l'àrea metropolitana durant els mesos d'estiu. La seva ubicació, a pocs quilòmetres, permet combinar platja, natura i oferta gastronòmica sense necessitat de fer grans desplaçaments.

Segons explica Miguel Ángel Vázquez, bona part d'aquesta evolució es deu a les inversions realitzades al litoral i al passeig marítim, completament reformat actualment i preparat per recórrer els cinc quilòmetres de costa del municipi.

OCI I RESTAURACIÓ A L'AIRE LLIURE

La platja concentra bona part de l'activitat vinculada a l'oci, la restauració i les activitats esportives a l'aire lliure. Terrasses, guinguetes i restaurants davant del mar formen part d'una imatge estretament lligada a l'estil de vida mediterrani que també apareix reflectida en diferents produccions audiovisuals rodades a la zona.

A més del litoral, Castelldefels ofereix proximitat a espais naturals com el Parc del Garraf, fet que permet combinar platja i natura en un mateix recorregut. Les rutes de senderisme, les passejades en bicicleta i les activitats aquàtiques completen una oferta especialment vinculada al turisme d'estiu i a les escapades de curta distància. «Som la gran platja del sud de Barcelona», resumeix Vázquez en explicar el paper que juga Castelldefels com a punt de trobada per a visitants de l'àrea metropolitana durant els caps de setmana i els mesos estivals.

Més enllà de la ficció, molts dels escenaris cinematogràfics es poden recórrer avui com a part de l'experiència turística del municipi. La platja, el passeig marítim o les carreteres costaneres deixen de ser únicament espais vistos en pantalla per convertir-se en llocs identificables dins de l'imaginari col·lectiu de diverses generacions.

«La platja, el passeig marítim i les carreteres costaneres funcionen en el cinema com a elements narratius associats a la joventut i la llibertat»

«Més enllà de la ficció, molts dels escenaris vistos en pantalla formen avui part de l'experiència turística del municipi»

«Al nord de la comarca hem començat un estudi de viabilitat per valorar la instal·lació d'aparcaments d'autocaravanes, que té a veure amb un tipus de turisme vinculat a la natura»

Miguel Ángel Vázquez és responsable de Turisme i Comunicació de l'Ajuntament de Castelldefels.

L'AUDIOVISUAL COM A PROJECCIÓ DEL TERRITORI

La relació entre cinema i territori s'ha convertit també en una eina de projecció turística per a molts municipis del Baix Llobregat. En el cas de Castelldefels, el litoral i el paisatge mediterrani funcionen com a elements fàcilment identificables dins de l'imaginari audiovisual associat a l'estiu.

Per reforçar aquesta estratègia, el municipi va crear fa uns anys la Castelldefels Film Office, una oficina municipal destinada tant a atraure produccions audiovisuals com a facilitar les gestions de les productores que volen rodar a la ciutat. «Sabem que, a nivell de promoció, és fonamental el fet de poder aparèixer en aquest tipus de pel·lícules», afirma Miguel Ángel Vázquez.

El responsable municipal també destaca la posició estratègica de Castelldefels com un dels factors que expliquen el seu atractiu per a la indústria audiovisual. «És a set o vuit minuts de l'aeroport, a vint minuts de Barcelona. Per posició, per facilitat i per atractius, és un espai molt adequat per a totes les produccions».

Més enllà de *Tres metros sobre el cielo*, Vázquez insisteix que el vincle entre Castelldefels i el cinema ve de dècades enrere. «Han estat tants els directors que han escollit Castelldefels per a les seves pel·lícules que no ho circumscriuria a una única pel·lícula».

En aquest sentit, l'audiovisual no només transforma el territori en escenari, sinó també en experiència. A través del cinema, determinats espais passen a formar part d'una narrativa reconeixible que connecta paisatge, memòria i turisme. Castelldefels exemplifica així com un destí de proximitat pot convertir-se també en un referent visual capaç de projectar una identitat pròpia més enllà de la pantalla.

Les activitats saludables com la marxa nòrdica es practiquen pels 5 quilòmetres de platja de Castelldefels.

Castelldefels, escapada recurrent de proximitat

A mitja hora de qualsevol municipi del Baix Llobregat i de la mateixa Barcelona, Castelldefels es consolida cada estiu com una de les destinacions de proximitat més freqüentades de l'àrea metropolitana gràcies a la seva combinació de platja, natura i oferta gastronòmica.

La platja i el passeig marítim: La platja de Castelldefels, de 5 quilòmetres de longitud, és un dels principals atractius del municipi durant els mesos estivals. El passeig marítim concentra bona part de l'activitat vinculada a l'oci, les terrasses i els esports a l'aire lliure.

Natura i entorn: Més enllà del litoral, el municipi també ofereix proximitat a espais naturals com el Parc del Garraf, que permet combinar platja, rutes i activitats a l'aire lliure en un mateix entorn.

Cinema i territori: Part d'aquest atractiu visual i paisatgístic ha contribuït a reforçar la presència de Castelldefels dins de l'audiovisual recent. Pel·lícules com *Tres metros sobre el cielo* van utilitzar el litoral per construir una imatge associada a l'estiu, la joventut i l'estil de vida mediterrani.

Imaginar cinematogràfic i experiència turística: Avui, molts d'aquests espais formen part tant de l'imaginar cinematogràfic com de l'experiència quotidiana de les persones que visiten el municipi durant l'estiu.

El Prat consolida el seu paper com a escenari audiovisual metropolità

El Prat s'ha consolidat en els darrers anys com un dels escenaris audiovisuals més versàtils de l'àrea metropolitana. La ciutat ha acollit produccions molt diverses, des de grans pel·lícules internacionals fins a cinema nacional, obres catalanes, curtsmetratges i videoclips.

Caza al asesino (The Gunman, 2015): Un thriller d'acció protagonitzat per Sean Penn i Javier Bardem. La pel·lícula va utilitzar com a localització la icònica Casa Gomis, també coneguda com La Ricarda, un referent de l'arquitectura racionalista del municipi.

El maquinista (2004): El reconegut thriller psicològic protagonitzat per Christian Bale, que va rodar algunes escenes en espais urbans de la ciutat, inclòs el barri de Sant Cosme.

Tres metros sobre el cielo (2010): La popular pel·lícula juvenil va utilitzar diferents localitzacions de l'àrea metropolitana, entre les quals hi havia espais del municipi pratenc.

Rumbos (2016): La pel·lícula coral dirigida per Manuela Burló Moreno, que va incloure el Prat dins del seu recorregut de rodatge.

Barcelona, nit d'hivern (2015): La comèdia romàntica catalana dirigida per Dani de la Orden, que també va filmar algunes escenes en escenaris locals.

Cartells de les diferents pel·lícules rodades a diferents enclavaments del Prat

Exclusiva de
Publicidad Exterior

La publicitat que roda. Autobusos interurbans del Baix Llobregat fins a Barcelona.

Autobusos operats
per Soler i Sauret

Publica els teus anuncis en els
nostres autobusos i aconsegueix
que milers de persones ho vegin cada dia!

Entra en la
nostra web o
truca'ns al
936 892 764

www.publicidadexterior.cat

Camí Ral

la ruta oblidada

El Camí Ral, la ruta oblidada que explica el Baix i recupera el cinema

El Camí Ral recupera el seu protagonisme com a antiga via de connexió entre Barcelona, el Baix Llobregat i el sud de Catalunya

230

EL BAIX LLOBREGAT

El documental dirigit per Xavier Sánchez Torres reivindica la importància històrica d'una ruta oblidada durant segles pel territori

PER **NAGORE MÍNGUEZ DEL VALLE**

Hi ha camins que desapareixen del mapa, però no del territori. El Camí Ral va ser durant segles una de les principals vies de connexió entre Barcelona i el sud de Catalunya, passant pel Baix Llobregat i convertint-lo en una porta d'entrada i de pas. Ara es planteja la seva recuperació per practicar senderisme, turisme de proximitat i la dinamització econòmica de les poblacions per on passa aquesta via fins a Vilafranca del Penedès i descobrir llocs emblemàtics i propers.

Avui, aquesta via quasi desapareguda torna a ser el centre del relat amb el documental "Camí Ral. La Ruta Oblidada", dirigit per Xavier Sánchez Torres, que recupera amb aquest projecte la importància històrica que té i planteja el seu paper en el present. El projecte segueix una idea clara: el que tenim més a prop sovint és el que menys coneixem. "Tenim elements d'història i del nostre passat prou interessants perquè la població del Baix Llobregat els conegui", explica Xavier Sánchez.

La seva estrena a Barcelona va exhaurir les entrades en menys de 48 hores i el documental s'ha projectat també en Sant Climent de Llobregat, Olesa de Bonesvalls i Cornellà de Llobregat.

EL BAIX LLOBREGAT COM A PORTA D'ENTRADA

El documental situa al Baix Llobregat com a una peça essencial dins d'aquest camí. No només actuava com a espai de trànsit, sinó com un punt de connexió entre Barcelona i el sud de Catalunya. "El camí Ral era la porta d'entrada de la ciutat de Barcelona cap a la Catalunya del sud", afirma el director. Subratlla el paper de municipis com Sant Boi, que van ser punts estratègics d'aquest recorregut.

Aquesta importància històrica és una de les bases sobre les quals neix el projecte. "Fa uns anys que s'estava coent", explica Xavier Sánchez, que ja havia investigat aquest camí i coneixia investigadors i experts que han treballat en ell. "Em va semblar que era una bona idea portar-ho al documental", afirma.

Durant segles, aquesta via va tenir una funció clau. "Resulta que aquest camí va estar molt important durant l'edat mitjana, però a partir del segle XVIII queda en l'oblit", explica el Xavier Sánchez.

UN ACTE D'AUTOESTIMA TERRITORIAL

Malgrat el gran pes històric que té, la percepció actual del territori no és aquesta. No hi ha consciència del llegat que suposa aquest camí pel territori.

Xavier Sánchez ho té clar: "Moltes vegades és notícia que a Barcelona apareixen restes del fòrum romà però no és notícia que al Baix Llobregat moltes vegades tenim una història i això s'ha de posar en valor".

El Baix Llobregat apareix com una porta d'entrada clau al recorregut històric del Camí Ral cap al sud

Xavier Sánchez Torres,
director del documental
"Camí Ral. La Ruta
Oblidada"

Collage de les entrevistes
a tots els participants del
documental

**La recuperació
d'aquesta via obre
noves oportunitats
per al senderisme,
el turisme de
proximitat i la
dinamització
econòmica local**

**El projecte convida
a redescobrir
elements patrimonials
propers que moltes
vegades passen
desapercebuts
per a la població
del territori**

LA OPORTUNITAT DE RECUPERAR EL CAMÍ

Més enllà de la mirada històrica, el documental planteja una possible mirada de futur. Es planteja la recuperació del Camí Ral com a una oportunitat pel territori, i no només en clau patrimonial. "Recuperar aquest camí és una oportunitat pel territori per connectar Barcelona amb Vilafranca del Penedès i descobrir llocs emblemàtics", explica el director.

Això obre la porta també a nous usos pel senderisme, el turisme de proximitat i la dinamització econòmica de les poblacions per on passa aquesta via.

UN PROJECTE QUE VOL RECÓRRER EL TERRITORI

El projecte no es limita a la projecció del documental. Se celebraran sessions i presentacions pels municipis per on passava el Camí Ral, perquè ajudin a reconnectar el territori amb aquesta via històrica.

"En el documental descobriren una ruta realment interessantíssima, molt completa i molt engrescadora", assegura Xavier Sánchez.

MIRAR EL QUE TENIM A PROP

El film posa sobre la taula una idea que travessa tota la peça: la necessitat de reconèixer el valor del que tenim a prop. En un territori que sovint és percebut com un espai de pas, el Camí Ral apareix com una oportunitat per repensar al Baix Llobregat des de la seva pròpia història.

És una manera de recuperar, no només la història d'un camí emblemàtic, sinó la mirada sobre el territori.

Cartell oficial del
documental Camí Ral. La
Ruta Oblidada

Nuevas Uñas

La vida no es
perfecta pero tus
uñas pueden serlo

Reserva tu hora

C/Tresols 1, Gavà
666 52 20 06

Els principals
protagonistes del
film: David Verdaguer,
Alberto San Juan,
Emma Vilarasau i
Carmen Machi.

Cornellà acull el rodatge d'“El director”, una pel·lícula sobre la lluita per la veritat en el periodisme

Cornellà acull el rodatge d'“El director”, el nou film de Dani de la Orden sobre periodisme, poder mediàtic i independència informativa

PER ISABEL CAPDEVILA

Cornellà acull el rodatge d'“El director”, el nou film de Dani de la Orden sobre periodisme, poder mediàtic i independència informativa

Cornellà de Llobregat torna a situar-se en el mapa audiovisual gràcies al rodatge d'“El director”, la nova pel·lícula del cineasta Dani de la Orden, basada en el bestseller del periodista David Jiménez, llibre en què retrata des de dins les tensions i els conflictes del poder mediàtic durant el gairebé any en què va ser director del diari El Mundo. La pel·lícula estarà enllestida el novembre vinent i per Cornellà hi han passat els seus principals protagonistes: David Verdaguer, Alberto San Juan, Emma Vilarasau i Carmen Machi. TVE ha manifestat el seu interès a emetre-la en obert.

La producció recrea o situa la seva història en un gran diari l'any 2015, en un moment marcat per diverses complicacions i inestabilitats internes, i aposta per una mirada crítica sobre les pressions polítiques i econòmiques que condicionen la informació.

235

LLOBREGAT

Dani de la Orden i David Jiménez són directors de la pel·lícula i del diari El Mundo, respectivament. El primer basa el film en el llibre que el segon va escriure sobre la seva experiència com a director del rotatiu.

**La pel·lícula
adapta el llibre de
David Jiménez, on
l'exdirector d'El
Mundo relata les
pressions internes
viscudes al diari**

Redacció
El Mundo
angular

**David Verdaguer,
Alberto San Juan,
Emma Vilarasau
i Carmen Machi
encapçalen un
repartiment de
referència del
cinema espanyol
contemporani**

DILEMES ÈTICS I PRESSIONS POLÍTIQUES

La pel·lícula adapta el testimoni real de Jiménez, autor i protagonista de la història, que va dirigir El Mundo durant un breu període abans de ser destituït per la seva defensa personal d'un periodisme independent i dels valors periodístics. El seu llibre, publicat després de la seva sortida del diari, es va convertir en un retrat directe de les estructures de poder que operen dins dels grans mitjans de comunicació. La història s'endinsa en les tensions internes del mitjà: interessos empresarials, pressions polítiques i dilemes ètics que posen a prova la independència del periodisme, el dret a la informació i la justícia davant la manipulació.

David Jiménez, a més de compartir la seva experiència a través del llibre i de diverses entrevistes, també treballa actualment en l'entorn digital, amb la creació del seu canal de YouTube El Director, on exposa continguts diversos: entrevistes, anàlisis d'actualitat, reflexions sobre política internacional i mitjans de comunicació, entre d'altres. És un canal en què manté, en tot moment, una línia centrada en el periodisme independent. Tal com explica el periodista, aquesta voluntat crea un espai propi en què pot expressar les seves opinions i parlar dels conflictes i temes d'actualitat que considera rellevants, en una plataforma que li permet reinventar-se, ahora, continuar defensant el periodisme de la veritat.

REPARTIMENT D'ESTRELLES DEL CINEMA ESPANYOL

La pel·lícula compta amb un repartiment de referència del cinema espanyol. Encapçala el projecte David Verdaguer com a director del diari, al costat d'Alberto San Juan, que interpreta l'alter ego de l'empresa, a més d'Emma Vilarasau i Carmen Machi. Aquesta nova producció cinematogràfica consolida Cornellà com un enclavament estratègic per a la realització audiovisual. Amb aquest rodatge, Cornellà no només acull una producció cinematogràfica més, sinó que es converteix en l'escenari d'una història que reivindica el valor de l'honestedat informativa en temps d'incertesa mediàtica.

Més enllà de la recreació d'una redacció, "El director" planteja una reflexió de fons: és possible exercir un periodisme lliure en un context dominat per interessos

**El film planteja
una reflexió vigent
sobre els límits del
periodisme lliure
davant els interessos
polítics, empresarials i
mediàtics**

El periodista David Jiménez, autor d'"El director", on relata la seva experiència com a director del diari El Mundo fins que va ser acomiadat

Cornellà reforça el seu paper com a escenari audiovisual amb una producció que recrea la redacció d'un gran diari

aliens a la veritat? La pel·lícula no només recupera un episodi recent de la història mediàtica espanyola, sinó que transcendeix la pantalla i trasllada l'espectador a un debat vigent, actual i impactant.

CORNELLÀ, PLATÓ CINEMATGRÀFIC

La ciutat de Cornellà, juntament amb el Prat i l'Hospitalet, dibuixa el triangle urbà cinematogràfic del nostre territori, al costat de les platges de Gavà i Castelldefels, escenaris naturals de moltes seqüències de platja. Cornellà apareix en alguns casos en exteriors, però sobretot en els estudis existents a la ciutat. Dues de les produccions més importants que han rodat escenes a Cornellà són "Proyecto Lázaro", un llargmetratge de Mateo Gil rodat durant diversos dies als estudis Service Vision, i la pel·lícula "Chavalas", òpera prima de Carol Rodríguez Colás, natural de la ciutat.

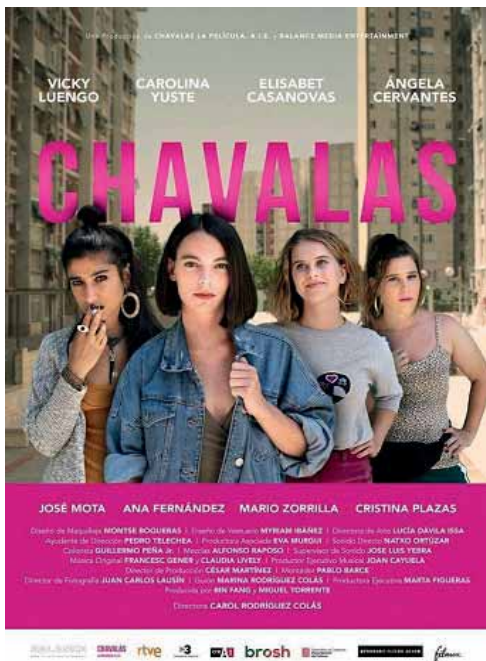
La pel·lícula de Gil narra la història de Marc Jarvis, interpretat per Tom Hughes, un jove amb èxit i ambició que decideix criogenitzar el seu cos quan li diagnostiquen un càncer terminal. Jarvis és despertat l'any 2083 i es converteix en el primer humà ressuscitat de la història, tot i que el seu retorn a la vida no serà tan idíl·lic com esperava. Gil va portar fins als estudis del Baix Llobregat un sofisticat robot quirúrgic Da Vinci, una gran eina de quiròfan equipada amb diversos braços robòtics, per ambientar algunes escenes de la seva pel·lícula.

LA CORNELLÀ DE LES "CHAVALAS"

Als anys vuitanta va triomfar el cinema quinquè amb el director José Antonio de la Loma, que va definir el cinema de delinqüència juvenil a l'Espanya de finals dels setanta i dels vuitanta, retratant la marginalitat urbana amb "Perros callejeros"

La ciutat consolida la seva presència cinematogràfica després d'acollir rodatges com "Proyecto Lázaro", "Chavalas" i "Perros callejeros"

Cartells de tres de les pel·lícules en què Cornellà apareix o que han estat rodades a la ciutat: "Chavalas", "Perros callejeros" i "Proyecto Lázaro".

(1977) com a punt de partida. Després van arribar "El Torete", pel·lícules en què es narraven robatoris, drogues i persecucions als barris perifèrics de Barcelona, com Bellvitge i Sant Ildefons. També van seguir "El Vaquilla" i "Navajeros".

El psicòleg, educador i periodista Jaume Funes, veí de Cornellà, recorda que a la seva ciutat hi havia la sala de cinema Sant Ildefons: "Era enorme, amb unes 1.500 butaques, i veure-hi "Perros callejeros" va ser inoblidable, perquè el veritable espectacle eren les reaccions del públic, ja que la seva identificació amb els nois de la pel·lícula era absoluta".

Més recentment, superada aquella etapa de cinema quinquè associada a la perifèria metropolitana, una de les pel·lícules que s'han rodat als carrers de Cornellà ha estat "Chavalas" (2021), l'òpera prima de Carol Rodríguez Colás, que relata la vida de Marta, interpretada per Vicky Luengo, una jove amb aspiracions artístiques que renega de les seves arrels d'extraradi, però que es veu obligada a tornar al seu barri després de patir un desengany professional. La directora, que també és guionista del film juntament amb la seva germana Marta, va voler abocar a "Chavalas" tots els records de la seva infantesa a Cornellà i, per això, la pel·lícula no només està rodada a la ciutat, sinó que està obertament ambientada als seus carrers i amb els seus veïns.

POTS SORTIR DEL BARRI, PERÒ EL BARRI MAI SURT DE TU

Rodríguez Colás va portar fins al seu barri un gran elenc gairebé exclusivament femení, liderat per Vicky Luengo, Carolina Yuste, Elisabet Casanovas i Àngela Cervantes, i va aconseguir el Premi del Públic del Festival de Màlaga l'any de la seva estrena. Una frase de la pel·lícula ha fet fortuna per expressar la petjada que Cornellà deixa en la vida dels seus veïns: "Una pot sortir del barri, però el barri mai surt d'una".

**El text reivindica
Cornellà, el Prat i
l'Hospitalet com un
triangle metropolitana
cada vegada més
atractiu per al cinema**

**"Chavalas" va
convertir els carrers
de Cornellà en
memòria emocional
d'una generació
marcada per barri,
identitat i arrels**

Els tres joves protagonistes d'“Hermanos” a una imatge que serveix de cartell de la nova pel·lícula de les germanes Rodríguez Colás, de Cornellà

‘Hermanos’, nou retrat perifèric rodat a l’Hospitalet i estrenat al BCN Film Fest 2026

“Hermanos” actualitza l’univers de “Chavalas”, rodada a Sant Ildefons de Cornellà, amb una nova generació de joves marcats per la migració i la diversitat cultural

PER ISABEL CAPDEVILA

La desena edició del BCN Film Fest 2026 ha acollit l'estrena mundial d'“Hermanos”, la nova pel·lícula de les cineastes Carol Rodríguez Colás i Marina Rodríguez Colás, amb una història de joves actuals que recorren l'àrea metropolitana de Barcelona, des de Cornellà, travessen una sèrie de tensions de classe, identitat i pertinença.

Nascudes a Cornellà, les germanes Rodríguez Colás han construït una filmografia marcada per l'interès a narrar històries quotidianes allunyades dels estereotips i de les repeticions de personatges i relats tradicionals. Han creat una veu pròpia i s'han fet un lloc entre les artistes emergents més destacades del cinema espanyol contemporani. El llargmetratge, anteriorment titulat “La Gang”, és una coproducció internacional entre Espanya, Bèlgica i Mèxic, que arribarà als cinemes el pròxim 3 de juliol de la mà de Filmax. Aquesta producció mostra la mirada social de les directores sobre els barris perifèrics de l'àrea metropolitana de Barcelona, un territori que coneixen de primera mà perquè són de Cornellà.

Les germanes Rodríguez Colás tornen a la perifèria metropolitana per retratar una joventut que busca identitat, espai i pertinença

Carol Rodríguez en una escena en un pis de Sant Ildefons de Cornellà on va rodar la seva primera pel·lícula, l'exitosa "Chavalas"

DESPRÉS DE L'ÈXIT DE LA SEVA ÒPERA PRIMA, "CHAVALAS"

La seva òpera prima, "Chavalas" (2021), ja situava el focus al barri de Sant Ildefons de Cornellà, seguint quatre amigues després que una d'elles tornés al seu barri després d'haver provat sort a Barcelona. Eren filles de la immigració procedent de la resta d'Espanya. A "Hermanos", les directores amplien aquest univers i l'actualitzen amb una nova generació de joves d'origens més llunyans, adaptant la història a la joventut i a les situacions actuals, des de la veracitat i la comprensió d'aquesta realitat i de les vides autèntiques dels joves que volen retratar.

El pas de "Chavalas" a

"Hermanos" evidencia també una

evolució. Si en el seu primer llargmetratge abordaven el trànsit de joves dones de barri cap al centre urbà i les seves tensions d'identitat, en aquesta nova proposta el focus se centra en joves marcats per la migració i la diversitat cultural. Com exposen les autores, "Cornellà està ara habitat per nois molt diversos: ja no és un barri blanc com en la nostra generació". El viatge ja no és només geogràfic, de la perifèria al centre, sinó també cultural, social i emocional, d'un origen a un altre, d'una identitat heretada a una identitat construïda per ells mateixos.

RODADA A L'HOSPITALET I BARCELONA

Rodada entre Barcelona i l'Hospitalet de Llobregat, la pel·lícula segueix Ayman, un adolescent d'origen marroquí, i els seus amics Eric i Rober, en un viatge cap a la zona alta de la ciutat. El que comença com una invitació a una festa, com

una proposta d'una companya, es converteix en un recorregut simbòlic per les fractures socials i culturals que travessen i limiten la ciutat. D'aquesta manera, les directores conviden a reflexionar sobre la realitat de Barcelona i les diferències de classe social, així com sobre el tracte cap a determinats col·lectius.

Un altre dels trets distintius de la pel·lícula és l'aposta de les germanes cineastes per contractar actors no professionals. Els protagonistes són nois que realment viuen una vida similar a la que representen a la pel·lícula i que han crescut en l'ambient retratat. Com expliquen elles mateixes: "Trobem situacions o escenes en què ells utilitzen el seu llenguatge, la seva manera d'expressar-se, i aleshores aporten naturalitat i més veritat".

Marina Rodríguez Colás, guionista que fa equip amb la seva germana Carol. Rodada a l'Hospitalet i Barcelona

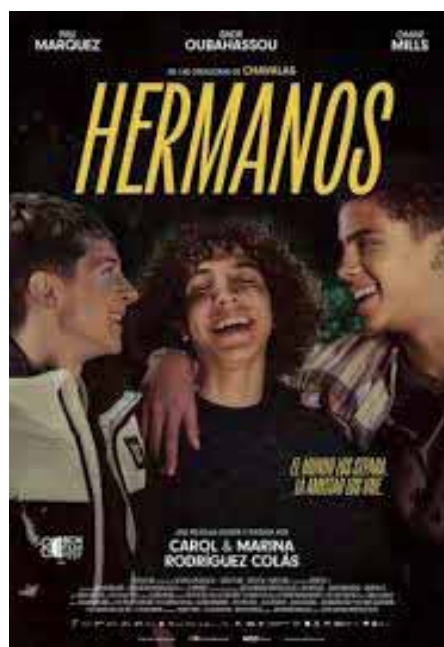
Les germanes Rodríguez Colás

REALISME ACONSEGUIT AMB PROTAGONISTES REALS

Els protagonistes aporten un realisme difícil d'aconseguir amb intèrprets més experimentats o que no han viscut en primera persona les històries explicades, reforçant el to que caracteritza el cinema de les directors. El que aporten a la història és clau per arribar realment al públic i explicar un relat des de la realitat i la veritat.

En el trànsit entre obres es connecten dos moments generacionals: el de qui va créixer intentant encaixar al centre i el de qui, avui, reivindica i mostra la seva identitat des de la perifèria. En aquest sentit, "Hermanos" no només retrata una història d'amistat adolescent, sinó que funciona com un reflex de la transformació social de l'àrea metropolitana en les últimes dècades.

Amb "Hermanos", les directors tornen als barris que les van veure créixer per observar-los des d'una nova perspectiva: la d'una joventut que reclama el seu lloc en una ciutat marcada per profundes desigualtats.

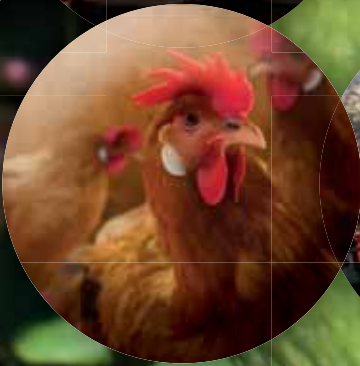
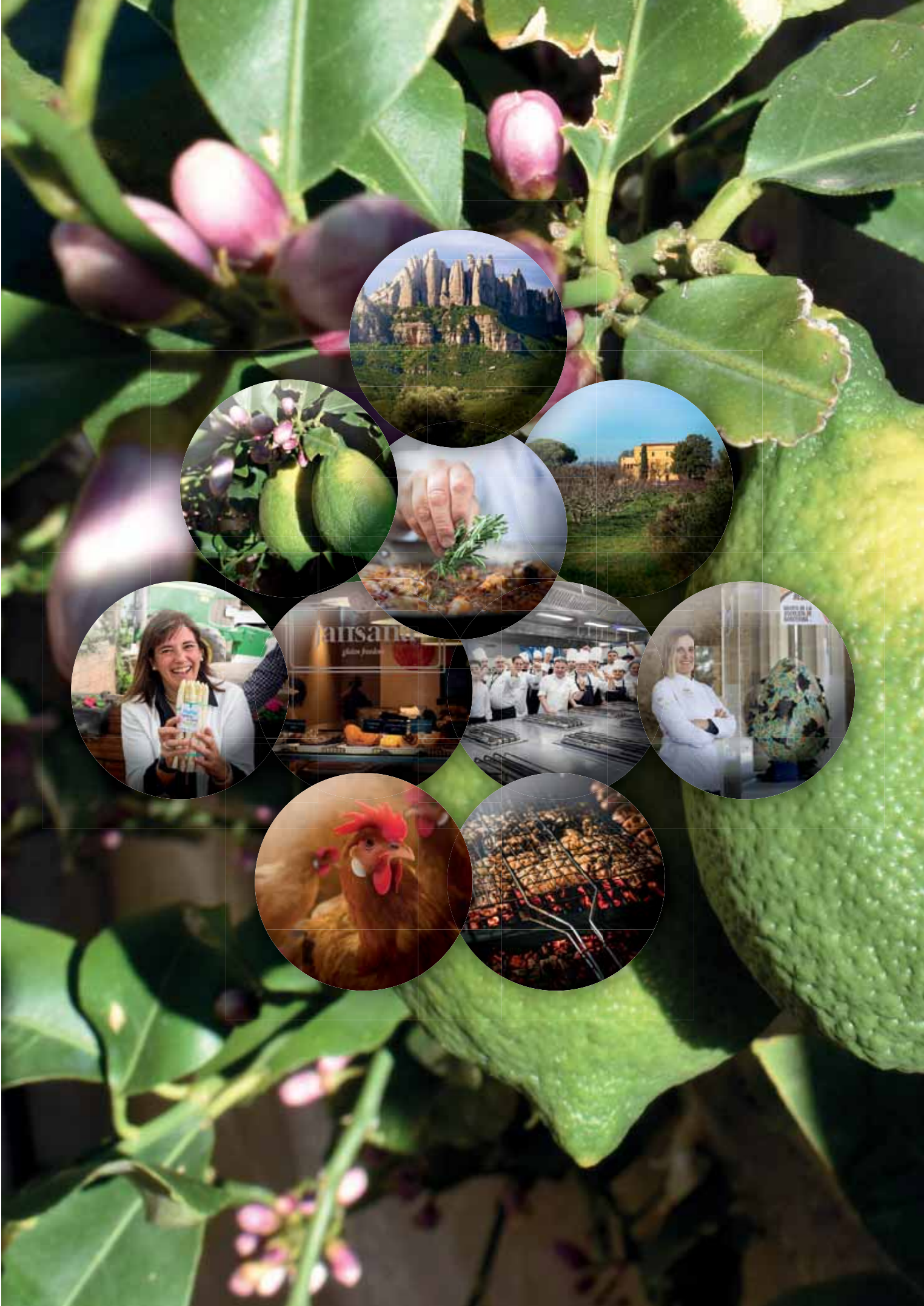
Cartell de la pel·lícula "Hermanos", que s'estrenarà el pròxim 3 de juliol als cinemes de la mà de Filmax

La nova pel·lícula de Carol i Marina Rodríguez Colás arribarà als cinemes el 3 de juliol de la mà de Filmax

De Cornellà a la zona alta, "Hermanos" dibuixa un viatge simbòlic entre classes, orígens i barreres invisibles

Gastronomia

Territori amb gust propi: producte, talent i identitat gastronòmica

La gastronomia és una part essencial de la identitat del Baix Llobregat i l'Hospitalet. Des del Parc Agrari fins als restaurants, les escoles de cuina, els obradors artesans i els projectes emprenedors, aquest territori ha construït la seva pròpia manera d'entendre el producte local i la cultura gastronòmica de quilòmetre zero.

En aquest recorregut es poden descobrir històries que tenen el gust de L. Baix. Ens acostem a productes emblemàtics com el Pota Blava, l'espàrrec o l'oli de les muntanyes del Montserrat. També a iniciatives que impulsen la innovació, la formació i la projecció de la gastronomia com un motor econòmic i social. Els professionals del sector comparteixen la voluntat de reivindicar el valor del producte de proximitat i convertir-lo en una experiència amb identitat pròpia.

Som un territori amb gust propi que reivindica la qualitat, la proximitat i el talent com els ingredients principals de la nostra identitat. I ens encanta poder compartir-ho amb els visitants.

La gastronomia, la nova carta de presentació de Castelldefels

Castelldefels reforça la seva aposta per la gastronomia amb la participació a la xarxa internacional Délice-Food Capitals i l'organització del The Food Capitals Summit

244

CLUB BREGAT

Producte fresc local i de proximitat, la nova tendència en auge dels que busquen gaudir d'un bon dinar fora de casa sense sortir-ne d'aquí

PER **NAGORE MÍNGUEZ DEL VALLE**

Durant dècades, Castelldefels ha construït bona part de la seva identitat al voltant de la platja, el turisme i la proximitat amb Barcelona. Ara, la ciutat treballa per afegir-hi un nou element: la gastronomia. La celebració del The Food Capitals Summit, una trobada internacional que reuneix representants de ciutats vinculades a la gastronomia, l'alimentació i el turisme responsable, situa el

territori en l'escenari internacional i reforça una estratègia que va molt més enllà de l'organització d'un congrés.

La participació de Castelldefels a la xarxa internacional Délice-Food Capitals és una de les principals mostres d'aquesta aposta. La ciutat forma part d'un grup reduït de destinacions reconegudes per la seva vinculació amb la gastronomia, on també hi ha capitals com Madrid o Barcelona. Aquesta presència permet a Castelldefels participar en debats internacionals sobre alimentació, sostenibilitat, turisme i desenvolupament local.

Per al president del Gremi d'Hostaleria de Castelldefels i Baix Llobregat, Manuel Àngel Ortiz Chumillas, l'autèntic punt d'inflexió és la incorporació de la ciutat a aquesta xarxa internacional. "Haver entrat a Délice ja marca un abans i un després del que és la gastronomia de la ciutat i també de la comarca", afirma.

MÉS DE 500 RESTAURANTS I UNA IDENTITAT PRÒPIA

L'aposta gastronòmica de Castelldefels no parteix de zero. La ciutat compta amb més de 500 restaurants i una activitat hostalera que forma part de la seva economia des de fa temps. Però l'objectiu que tenen ara és construir una identitat pròpia i diferenciada.

En aquest context han anat prenent força iniciatives com la Ruta de la Tapa, la Mostra de Cuina, les Jornades Gastronòmiques o l'Arròs de Castelldefels. Aquest últim és una iniciativa que forma part de la identitat del municipi i es tracta

La incorporació a Délice es considera un punt d'inflexió que incrementa la projecció gastronòmica de Castelldefels i del conjunt del Baix Llobregat

Representants institucionals, xefs i professionals de diferents països participants al The Food Capitals Summit celebrat a Castelldefels. Font: Consorci de Turisme del Baix Llobregat

El The Food Capitals Summit va reunir a Castelldefels xefs, restauradors i experts vinculats a la gastronomia, el turisme i l'alimentació

246

EL BAIX LLOBREGAT

d'una recepta vinculada als antics pescadors locals i elaborada amb productes de proximitat procedents del Parc Agrari del Baix Llobregat.

Precisament, Ortiz Chumillas assenyala que l'Arròs de Castelldefels va ser un dels elements que més va cridar l'atenció dels responsables de The Food Capitals. "És el producte que va ser atractiu per a The Food Capitals. Van veure un potencial molt gran", explica. La combinació entre tradició gastronòmica, producte local i cuina de proximitat va ajudar a situar la ciutat dins del radar internacional de les destinacions gastronòmiques.

La voluntat és que la gastronomia deixi de ser únicament un servei associat al turisme per convertir-se en un element d'identitat i projecció territorial.

El Parc Agrari del Baix Llobregat i els productes de quilòmetre zero formen part essencial de l'estratègia gastronòmica i de diferenciació de la ciutat

EL BAIX LLOBREGAT COM A REBOST

Una de les parts principals del relat gastronòmic de Castelldefels es construeix a partir de la seva connexió amb el conjunt del Baix Llobregat i del producte de proximitat.

La proximitat del Parc Agrari, la tradició pesquera vinculada al litoral i la presència d'un sector de restauració consolidat permeten presentar la gastronomia com una expressió del territori. Per això, durant el The Food Capitals Summit, una part destacada de les activitats es va orientar a mostrar recursos com el Parc Agrari i el producte de proximitat.

Segons el president del Gremi, una part important de la diferenciació gastronòmica de la ciutat es construeix a partir del producte local. "Treballar el producte de proximitat, l'alcachofa, el quilòmetre zero i les hortalisses del Parc Agrari ens ha fet diferents", assegura.

L'Arròs de Castelldefels és una de les receptes més representatives de la ciutat i una de les seves principals cartes de presentació gastronòmiques

Cada vegada més ciutats entenen la gastronomia no només com una manera de menjar bé, sinó també com una eina per impulsar l'economia, atraure visitants i posar en valor el patrimoni local.

DE DESTINACIÓ DE PLATJA A DESTINACIÓ GASTRONÒMICA

La celebració del congrés també reflecteix un canvi de mirada. Castelldefels continua sent una de les principals destinacions de costa de l'àrea metropolitana, però vol ampliar aquest posicionament amb noves característiques de qualitat gastronòmica, sostenibilitat i experiència.

En aquest procés, la ciutat juga amb alguns avantatges que la diferencien d'altres municipis. La proximitat amb Barcelona, l'aeroport, el port, una llarga platja i més de 500 restaurants són alguns dels factors diferencials de Castelldefels.

Més enllà de la gastronomia, Chumillas considera que Castelldefels juga amb avantatges que altres municipis no tenen. "Som una ciutat pròxima a Barcelona, amb gairebé sis quilòmetres de platja, un microclima molt important i una oferta d'uns 500 restaurants", destaca.

Manu Reyes, alcalde de Castelldefels, presentant la ciutat com a capital gastronòmica.
Font: The Food Capitals

La setmana del The Food Capitals Summit va incloure demostracions, tallers i activitats per posar en valor la cuina i el producte local

El president del Gremi d'Hostaleria de Castelldefels i Baix Llobregat, Manuel Àngel Ortiz Chumillas, parlant en un acte gastronòmic

248

BAIX LLOBREGAT

La proximitat amb Barcelona, l'aeroport, el port i una extensa oferta de restauració reforcen l'atractiu gastronòmic i turístic de Castelldefels

L'Arròs de Castelldefels s'ha convertit en un dels principals símbols gastronòmics locals gràcies a la seva vinculació amb el territori i el producte de proximitat

EL QUE DEIXA EL THE FOOD CAPITALS SUMMIT

Més enllà de les activitats celebrades durant el congrés, una de les principals conclusions és la voluntat de consolidar la gastronomia com una de les estratègies de futur de Castelldefels.

Per al representant del sector, la projecció internacional pot tenir un impacte directe en els restaurants locals. "Quan el turista vingui a Barcelona sabrà on ha d'anar a menjar. Podrà fugir de la gran urbs metropolitana i descobrir l'Arròs de Castelldefels i tota la varietat gastronòmica que tenim", afirma.

L'objectiu és que els visitants que arriben a Barcelona identifiquin Castelldefels com un lloc on anar a menjar, especialment per degustar l'Arròs de Castelldefels i una oferta gastronòmica basada en la varietat i el producte de proximitat.

UNA ESTRATÈGIA DE LLARG RECORREGUT

Més enllà de l'impacte puntual d'un congrés internacional, la qüestió de fons és fins a quin punt Castelldefels serà capaç de consolidar aquesta aposta en els pròxims anys.

Castelldefels ha aconseguit fer-se un lloc propi dins del mapa gastronòmic català gràcies a la combinació de restauració, producte local, projecció internacional i connexió amb el conjunt del territori.

El repte ara és convertir aquesta projecció en una estratègia forta que permeti a Castelldefels reforçar la seva identitat gastronòmica i continuar guanyant visibilitat en un àmbit cada vegada més competitiu. Més que competir amb altres destinacions de costa, l'objectiu és consolidar un model propi, basat en la combinació entre territori, producte local i restauració.

Perquè l'ambició de Castelldefels no és només ser una ciutat on es menja bé. És aconseguir que la gastronomia formi part de la seva identitat i es converteixi en un dels seus principals factors de projecció de futur.

L'últim pulmó agrícola de Barcelona busca hereus

Assetjat per l'asfalt i la pressió urbana, el Parc Agrari envelleix sense que els joves vulguin assumir-ne el relleu, mentre els nous plans de la Generalitat intenten rescatar un sector en perill d'extinció.

PER **POL MORENO RAMAL**

El Baix Llobregat amaga un dels grans tresors de Catalunya, però també una gran contradicció: un espai ple de camps de conreu completament envoltat d'autopistes, indústries i grans ciutats. Elena Isla, tècnica del Parc Agrari, defineix perfectament aquesta realitat quotidiana: "Estem envoltats de ciutats, carreteres... i, malauradament, el tema dels robatoris existeix al camp". Isla insisteix que estar tan a prop de la gran ciutat obliga a gestionar de manera contínua l'espai i a fer molta pedagogia entre la ciutadania: "El camp és privat, no pots anar passejant i agafar fruita o verdures".

Malgrat aquestes tensions, el valor d'aquesta comarca és incalculable. Segons Isla, "el Baix Llobregat i el Maresme són els dos únics territoris agraris de l'àrea metropolitana on podem produir aliments de proximitat". Els avantatges de l'entorn són magnífics per a una agricultura de qualitat: "Tenim aigua, bon clima

El Parc Agrari del Baix Llobregat està envoltat de carreteres, indústries i habitatges. Al fons d'aquesta imatge es pot apreciar el centre comercial Splau, al terme municipal del Prat i Cornellà

249
LLOBREGAT

El sòl del Parc Agrari pateix una expropiació encoberta mitjançant normatives ambientals dissenyades per compensar els estralls de l'asfalt aeroportuari

El principal perill per al futur del Parc Agrari no és només el creixement urbà, sinó també l'envelliment del camp i la manca de relleu generacional

La fallida de la tradició familiar obliga a replantejar el camp des de zero, atraient perfils professionals totalment aliens a l'entorn rural

250

LLIBREGAT

i terra fèrtil... són condicions ideals per produir aliments de qualitat", afegeix la tècnica, que recorda que el parc produeix aliments sans per a tota la societat, amb la carxofa com el gran cultiu estrella.

PERQUÈ ELS JOVES NO VOLEN TREBALLAR AL CAMP

Tanmateix, aquest sòl agrícola està en perill constant a causa del creixement urbà. "La ciutat ha anat creixent a costa dels terrenys agrícoles", adverteix Isla, que resumeix la gravetat del problema amb una frase molt senzilla: "Si no hi ha terra, no hi ha agricultura. I si no hi ha agricultura, no hi ha aliments de proximitat".

El Parc Agrari del Baix és el rebost d'aliments de proximitat de la gran Barcelona

Can Comes és la seu del Parc Agrari del Baix Llobregat

**Competir contra
els sous fixos
i la comoditat
de la indústria
logística
metropolitana
és el principal
repte laboral
que afronta
la comarca**

El principal perill per al futur del Parc Agrari no és només el creixement urbà, sinó també l'envelliment del camp i la manca de relleu generacional. Germán Domínguez, coordinador territorial de l'Àrea Metropolitana i membre de la Comissió Permanent Nacional d'Unió de Pagesos, descriu la situació amb cruesa: "En general, tota Catalunya està complicada, però el Baix Llobregat encara més perquè som en una zona metropolitana amb moltíssima pressió urbanística".

'Catifa Vermella', el pla de la Generalitat per ajudar els joves

Al Molí d'Oli de Collbató s'organitzen visites i tastos

Per intentar solucionar aquest greu problema de l'envelliment al camp, el Departament d'Agricultura ha llançat una línia d'ajuts molt important anomenada "Catifa Vermella", dotada amb un pressupost total de 10 milions d'euros per a l'any 2026. Tal com explicava la tècnica Elena Isla, programes com aquest busquen facilitar l'accés de noves persones a les terres.

Aquesta iniciativa ajuda tant l'agricultor gran que es jubila com el jove que vol començar. D'una banda, ofereix una ajuda de fins a 55.000 euros per a la persona que cedeix la seva explotació, sempre que la traspassi de manera

ordenada a un jove d'entre 18 i 45 anys amb qui no tingui cap vincle familiar directe. De l'altra, el pla finança la transmissió de coneixements, amb una ajuda econòmica de fins a 800 euros al mes durant un any. Aquests diners serveixen per pagar el sou del jove mentre treballa i aprèn tots els secrets i peculiaritats dels cultius de la mà de l'agricultor veterà abans de quedar-se amb el negoci.

El santboià German Domínguez és coordinador territorial de l'Àrea Metropolitana i membre de la Comissió Permanent Nacional d'Unió de Pagesos

Heretar un negoci precari basat en jornades infinites i subvencions públiques ha deixat de ser una oferta atractiva per a les noves generacions

RUPTURA DE LA CONTINUÏTAT FAMILIAR

Adverteix que treballar la terra ha deixat de ser atractiu per als joves, no només per una qüestió econòmica, sinó pel nivell de sacrifici que exigeix. “És un estil de vida. Per al jove és difícil entendre-ho”, explica. Davant d'això, les noves generacions comparen l'esforç del camp amb feines més estables i menys exigents en sectors com la logística, el turisme o la indústria. “El més fàcil és anar a aquestes multinacionals... El camp és l'última opció”, reconeix.

A aquesta falta d'atractiu s'hi afegeix la ruptura de la continuïtat familiar, que durant dècades va garantir la pervivència de les explotacions. Com apunta Elena Isla, “abans les famílies pageses seguien la tradició, però ara això ja no passa tant”. A més, incorporar-se al sector des de fora resulta especialment complicat a causa de les barreres econòmiques d'entrada, com l'accés a la terra, la maquinària o

Alguns dels productes amb els fruits del Parc Agrari

Les masies proliferen a tot el Parc Agrari

la inversió inicial. En aquesta línia, coincideix a assenyalar que “si no vens d'una família de pagesos, entrar de nou en aquest sector és complicat”.

LA FI DEL ROMANTICISME: EL CAMP HA DE DONAR DINERS

El problema s'agreuja des de començaments dels anys 2000, quan una part significativa del sòl agrícola va passar a mans d'empreses i constructors. Aquesta transformació dificulta que nous agricultors independents puguin accedir a l'arrendament de terres sense una xarxa prèvia de contactes o suport institucional.

El model d'èxit agrari exigeix imitar la mentalitat de zones com Almeria, on l'alta tecnificació garanteix el relleu a les explotacions

Altres imatges de l'activitat agrícola envoltada d'altres activitats econòmiques, principalment industrial

Un moment
de les tasques
al camp

254

CLUB REGAT

**L'individualisme
històric dels
productors locals
debilita la seva
posició al mercat i
els impedeix plantar
cara a les grans
corporacions**

Xavi Oliva, secretari de la Cooperativa, trenca del tot amb la visió romàntica i nostàlgica del camp. Per a ell, el relleu generacional no se solucionarà buscant joves amb vocació poètica, sinó aconseguint que l'agricultura sigui un negoci rendible. Parla clar i ho fa des d'una perspectiva personal: "Jo he de fer que el meu negoci sigui prou rendible perquè sigui una opció per al meu fill. El que és clar és que un negoci precari, on has de dedicar moltíssim temps, jornades llarguíssimes i no guanyes diners... és una mala oferta per a qualsevol, i encara més per a un fill".

LA "FARSA" DE LES COMPENSACIONS AMBIENTALS

El seu diagnòstic és directe: el sector no es pot sostenir en les ajudes públiques i necessita ser econòmicament atractiu per garantir-ne la continuïtat. "El negoci ha de ser atractiu. Aquesta és la clau del relleu generacional. El que no passarà és un negoci on tots estiguem plorant, on tot costa molt, on vius només de subvencions... això no té futur".

La Generalitat impulsa el relleu generacional

També critica amb duresa les decisions polítiques i el que defineix com la “farsa” de les compensacions ambientals al delta del Llobregat, com l'ampliació de les zones protegides per a aus (ZEPA). Al seu parer, aquestes mesures busquen compensar l'impacte de l'ampliació de l'aeroport, però ho fan a costa del pagès: “Ens fiquen una ampliació d'aeroport, ens fiquen una ocupació de terra agrícola asfaltada per fer pistes... i vols pal·liar l'impacte polític en vots venent unes imatges de compensacions mediambientals... Però no ens indemnitzen pel valor de la terra. Ens estàs expropiant de manera encoberta sense indemnitzar-me”.

INNOVACIÓ I L'ENGANY DEL CONSUMIDOR

Per sobreviure en aquest entorn tan exigent, els agricultors del Baix Llobregat han hagut de canviar la mentalitat i allunyar-se de la dependència dels preus imposats per la gran distribució. Des del sector expliquen que van intentar treballar amb grans supermercats, però la pressió sobre els preus els va obligar a reaccionar: “Ens van començar a collar amb els preus... ens vam haver de reinventar amb la venda directa”.

Aquest gir ha impulsat noves formes d'innovació. Actualment, a més de la producció tradicional, també s'aposta per la transformació d'aliments per adaptar-se a les necessitats del consumidor. “Fem cremes de carxofa, calçots, carbassa...”

Les enquestes de consum camuflen una realitat preocupant: la immensa majoria del producte que abasteix Barcelona prové de l'estranger

256

BAIX LLOBREGAT

Imatge aèria del Delta amb el riu Llobregat amagat entre les infraestructures i envoltat pel parc agrari del Baix

**Sense mesures
estructurals
immediates que
garanteixin la
rendibilitat de
la terra, la continuïtat
alimentària de
l'àrea metropolitana
quedarà ferida
de mort**

productes transformats", assenyalen. Fins i tot han aconseguit posicionar-se en circuits d'alt nivell, proveint restaurants amb estrella Michelin i col·laborant amb figures reconegudes de la gastronomia com Ferran Adrià.

MANCA D'ORGANITZACIÓ INTERNA

Malgrat aquests avenços, un dels principals problemes continua sent la manca d'organització interna. Des del mateix sector es reconeix una debilitat estructural a l'hora d'actuar de manera col·lectiva davant les grans empreses: "Som un sector aquí al Baix Llobregat molt poc solidari, molt poc col·lectivitzat... Si anem per lliure i no ens sabem organitzar, doncs no ho sabem aprofitar".

El tancament deixa una advertència clara sobre l'anomenada sobirania alimentària i la distància entre discurs i realitat en el consum. Tot i que les enquestes indiquen una preferència pel producte local, les dades de Mercabarna mostren que només el 15% és de proximitat. La conclusió és contundent: "Si l'agricultura del Baix Llobregat desaparegués, la sobirania alimentària estaria molt complicada, estariem en mans dels distribuïdors que importen el producte... La ciutadania hi perdria molt".

L'horta que es menja sense cambres frigorífiques: el batec fresc del Parc Agrari

Els restaurants del Baix Llobregat es consoliden com els ambaixadors d'un paisatge comestible, eliminant les cambres frigorífiques i cuinant al ritme de la terra

257

LLOBREGAT

PER **CLAUDIA MORENO**

El motor de la cuina d'un territori no neix dels fogons, sinó de la terra. A pocs quilòmetres de la gran línia d'asfalt, vies de tren i ciment que dibuixa l'àrea metropolitana barcelonina, resisteix un oasi on el temps no es compta amb rellotges digitals, sinó amb el cicle de les estacions. Es tracta del Parc Agrari del Baix Llobregat, un pulmó verd i fèrtil però profundament amenaçat on la terra respira i els arbres ofereixen la millor de les fruites. Allà on molts urbanites només hi veuen camps a través de la finestra del cotxe, un col·lectiu creixent de restauradors abasteix el seu rebost, tot creant un vincle entre el pagès i el comensal.

Producte fresc local i de proximitat, la nova tendència en auge dels que busquen gaudir d'un bon dinar fora de casa sense sortir-ne d'aquí

El projecte Sabors de l'Horta agrupa trenta-vuit restaurants compromesos a transformar les collites del Baix Llobregat en alta gastronomia de proximitat

Aquest espai agrari, que està banyat pel tram final del riu Llobregat, té unes condicions geològiques i climàtiques privilegiades que donen aquest sabor tan nostre a tot el que s'hi planta. L'aigua dels aqüífers i els sediments dipositats durant segles d'història han convertit el delta en una de les zones més productores de Catalunya. Malgrat això, la distància entre el camp i la taula sovint s'ha vist alterada per les dinàmiques dels grans mercats de distribució. Per trencar amb aquesta situació i posar en valor l'esforç diari de la pagesia local, va néixer un segell que és una declaració de principis culinaris.

RÈCORD DE 38 RESTAURANTS ASSOCIATS

Aquesta filosofia és l'ànima i emblema de Sabors de l'Horta, una iniciativa impulsada pel Consorci de Turisme del Baix Llobregat. Aquest 2026, s'ha consolidat amb molta força, ja que ha arribat a la xifra rècord de 38 establiments adherits al projecte. El creixement de la guia i la Xarxa de Restaurants demostra que cuinar amb productes de KM 0 ja no és una moda passatgera per penjar fotos a les xarxes. Ara, s'ha convertit més bé en una aposta pel futur econòmic, ecològic i gastronòmic. El col·lectiu s'organitza anualment per dinamitzar el territori a través de jornades gastronòmiques específiques que segueixen el calendari de la terra, obligant els cuiners a reinventar-se constantment.

Entre fogons cara al riu, masies centenàries reconvertides i terrasses modernes amb vistes al mar de Gavà o Castelldefels, la gastronomia de la comarca ha trobat el seu segell d'autenticitat. Ja no es tracta només d'omplir la panxa o de dissenyar cartes estàtiques que duren anys: l'objectiu actual és defensar una identitat agrícola compartida a través d'ingredients frescos, collits de matinada pels pagesos, transportats en furgonetes de les de tota la vida i servits al plat. Això és més que un simple projecte comarcal: és el triomf de l'espontaneïtat per sobre de la industrialització del gust.

258

CONSORCI DE TURISME DEL BAIX LLOBREGAT

La cuina de territori trenca amb els abusos dels transports de llarga distància, garantint un valor nutricional i organolèptic inigualable en cada plat

Els restaurants adscrits a "Sabors de l'Horta" es preparen per adaptar la carta als productes locals de temporada

La fruita de temporada cultivada a la comarca està a punt de convertir-se en la protagonista de l'estiu al Baix Llobregat

Eliminar les cambres frigorífiques permet que la fruita madurada a l'arbre arribi a la taula conservant les aromes i antioxidants originals

PACTE DIARI AMB LA NATURA

Al mig d'aquesta trinxera del gust, al Prat de Llobregat, es troba el restaurant 9Cèntric, que neix dins un municipi que porta el llinatge de la pagesia gravat al nom. Per als seus artífexs, la proximitat no és una estratègia de màrqueting ni un adhesiu de colors enganxat a la vidriera de l'entrada. És un pacte diari, amb la natura. "Per la nostra pròpia naturalesa, la nostra proposta gastronòmica s'adapta de forma estricta al que el Parc Agrari del Baix Llobregat ens brinda a cada època de l'any", detalla Sergi Bonillo Gómez, gerent i soci de l'establiment.

Això significa que la pissarra de suggeriments del restaurant es pot modificar d'un dia per l'altre si una tempesta o una calorada sobtada canvien la producció del camp. En un mercat globalitzat on estem malacostumats a menjar maduixes al desembre, melons al gener i carbasses en ple juliol, 9Cèntric tria deliberadament la restricció estacional: es serveix el que es cultiva, el que està de temporada.

COLORS VERMELLS INTENSOS I GROCS BRILLANTS

Quan el calendari avança cap als mesos de calor, la cuina d'aquests restaurants associats pateix una mena de metamorfosi. Els tons verds i terrosos de l'hivern deixen pas a vermells intensos i grocs brillants. "Ara que entrem en els mesos de màxim apogeu de la fruita, el benefici és totalment organolèptic i nutricional per als nostres clients", assenyala José Luis Pol, chef de 9Cèntric. La clau de l'èxit d'aquesta cuina és senzilla: el producte no coneix el fred artificial de les cambres de conservació industrial.

Els vegetals i les fruites de la xarxa Sabors de l'Horta creixen sota el sol de la comarca, acumulen suc, aromes i sucres naturals a la mateixa planta, i es recullen

L'arribada del bon temps impulsa riuades de cireres autòctones de Sant Climent i petites prunes carregades d'història i de sabor

**Els melons, les
síndries i els préssecs
comparteixen
protagonisme amb
les maduixes de
Viladecans i les figues
de finals d'estiu**

260

LLÖBREGAT

Plats i menús on el producte principal són les collites de temporada cultivades per la pagesia d'aquí

Els pagesos, les cares que no veiem rere tot aquest procés però que són el motiu de tenir aliments de qualitat al plat

exactament en el seu punt òptim de maduració. El resultat que es serveix a taula és una explosió de vida que conserva intactes les propietats vitamíniques i els antioxidants essencials que se solen volatilitzar en les llargues cadenes logístiques

de la gran distribució alimentària. El comensal ho nota a la textura cruixent, en la bona olor que desprèn el plat i en un sabor que desperta memòries oblidades de la infantesa.

L'estiu al Baix Llobregat té la seva pròpia etiqueta natural, i l'arribada dels mesos estivals es tradueix en una autèntica festa de la fruita de pinyol. Al maig i juny, s'ha iniciat la campanya de la cirera, on pobles veïns com Sant Climent i Torrelles en són els protagonistes. Són cireres cultivades en terrasses, cuidades a mà, que concentren tota la dolçor de la falda de les muntanyes de la comarca.

Les mans del pagès
que porta tota la vida
dedicant-se a l'hort, mans
que permeten gaudir de
sabors únics a les collites

LA JOIA DEL MIRAVOLANT

Però si hi ha una joia amagada al territori és el miravolant. Es tracta d'una varietat de pruna petita, singular i oblidada per les grans superfícies a causa de la seva fragilitat comercial. És una varietat plena de sabor i antioxidants, però només es pot gaudir durant poques setmanes. Cuinar i servir el miravolant és un recordatori que la gastronomia real depèn de la natura i de la traça del xef per atrapar un gust silvestre abans que la calor acabi amb la collita de l'any.

MELONS, SÍNDRIES I PRÉSSECS COMPARTeixEN PROTAGONISME

A mesura que el sol de juliol i agost es fa més intens, el ventall del Parc Agrari s'amplia de manera gairebé aclaparadora. Els protagonistes indiscutibles de les postres refrescants, les sopes fredes i les amanides passen a ser els melons i les síndries de l'horta baixa, juntament amb els paraguaians, els préssecs i les nectarines que gotegen dolçor a cada tall. Cal també fer menció especial a les maduixes que arriben de la zona de Viladecans, que són veritables tresors de l'horticultura local que trenquen el mite que les maduixes només són un producte exclusiu de la primavera.

Quan tota aquesta simfonia de fruita d'estiu comença a minvar amb l'arribada del setembre, el relleu a les cuines es fa tot obrint pas a unes figues madures i meloses entre els fogons de la comarca. Els cuiners aprofiten aquestes transicions per dissenyar plats que barregen el dolç de la fruita tardana amb els primers tocs de la cuina de tardor, demostrant que una carta viva mai pot ser avorrida per a qui s'asseu a la taula.

**La devoció pel
producte de la terra
es transmet als clients
mitjançant xarxes
socials, menús digitals
actualitzats i la
mateixa vestimenta
de la sala**

Els mercats de pagès són molt populars a les poblacions de la comarca amb activitat agrícola

SOSTENIMENT DEL SECTOR PRIMARI DE PROXIMITAT

Tota aquesta complexa cadena seria completament impossible de mantenir sense accions tangibles al darrere, sense noms propis que s'aixequen de matinada quan encara és fosc per tal que al migdia hi hagi bons productes a taula. La cuina d'alta volada no comença obrint un catàleg de proveïdors multinacionals, sinó quan es xerra de tu a tu amb qui treballa la terra. “Quan el

nostre pagès de confiança, el Josep Piñol, o la pròpia Cooperativa del Prat o de Sant Boi ens proveeixen de pomes i peres per exemple, les introduïm immediatament al menú diari i als suggeriments”, explica amb orgull Bonillo.

D'aquesta manera, el menú esdevé un mirall de la realitat del camp. Menjar en un dels 38 establiments de Sabors de l'Horta es converteix per tant en una decisió conscient. Es dona suport econòmic directe al sector primari de la comarca, es garanteix la preservació física de l'espai agrari enfront de la pressió urbanística de la gran metròpoli i s'evita contaminar el planeta a causa del transport logístic de llarg recorregut. Cada plat és un escut per protegir el territori. I, el més important si en parlem de gastronomia, es gaudeix de receptes i sabors únics que fan sentir la vida diferent.

262

LLIBREGAT

La complicitat diària amb els pagesos locals i les cooperatives sosté econòmicament el sector primari de proximitat

UNA BONA COMUNICACIÓ ALS COMENSALS

Transmetre aquesta passió pels productes locals al comensal que arriba buscant relaxar-se requereix una comunicació transparent, intel·ligent i apassionada. Per fer entendre el valor de tot aquest esforç cal defensar que el producte de proximitat no és només una elecció del restaurant, sinó una creença compartida per tota la plantilla. Per implicar el client en aquesta filosofia, s'utilitzen diferents canals comunicatius de forma simultània.

El potencial de plataformes com Facebook, Instagram i TikTok es converteixen en aparadors habituals per ensenyar el producte fresc des del mateix camp mitjançant vídeos de gran qualitat visual. Alhora, mantenen la comunicació a la seva pàgina web oficial, actualitzant constantment els menús perquè el client sàpiga

exactament què menjarà abans de reservar. Però la veritable connexió es produeix a la mateixa sala del restaurant a través del propi equip.

Al Baix Llobregat, la terra es cuida, es cuina amb orgull i es gaudeix intensament a cada mossegada. L'estiu es converteix en el moment ideal per sortir a dinar fora i deixar-se assessorar. Sortir una mica de la rutina i menjar els productes de temporada passen a ser per a molts una nova prioritat ara que comença l'estiu.

Els mercats tenen molta cura amb el producte que posen a la venda

263

EL BAIX LLOBREGAT

El rebost que resisteix

El Baix Llobregat és l'única comarca de Catalunya on es conrea l'espàrrrec blanc, gràcies al seu sòl sorrós exclusiu del delta del Llobregat

PER **MICHAELA LED**

La plaça de Jaume Balmes de Gavà fa olor de terra humida i de brasa. És primavera i és la 71a Fira d'Espàrrecs, una cita que fa més de noranta anys que celebra el mateix: que en aquest raconer del delta del Llobregat, comprimit entre autopistes, polígons industrials i el soroll constant de l'aeroport del Prat, encara brota de la terra quelcom de delicat, blanc i lleugerament amarg: l'espàrrrec de Gavà. Un producte que només creix aquí, en aquest sòl sorrós i poc compacte que no existeix a cap altra zona de Catalunya, i que cada primavera convoca veïns, cuiners i curiosos que volen comprovar que l'agricultura periurbana encara té quelcom a dir.

Enguany, el lema de la fira ha estat "FEM Fira": una declaració que anava més enllà de l'espectacle. Era una reivindicació del paper de les dones a la pagesia i una crida d'atenció sobre una realitat cada vegada més fràgil. "Aquesta és una crida a reconèixer i reivindicar la pagesia, marcada per la incertesa i l'esforç diari per garantir un producte de proximitat, de qualitat i d'excel·lència", va dir l'alcalde de Gavà, Gemma Badia, durant l'acte inaugural.

L'alcalde de Gavà, Gemma Badia, es mostra orgullós amb el més preuat producte de l'horta del seu municipi

263

EL BAIX LLOBREGAT

El Parc Agrari del Baix Llobregat protegeix quatre productes de proximitat amb segell de qualitat a minuts de l'aeroport de Barcelona

El Parc Agrari ha funcionat durant dècades com el rebost de Barcelona, amb vincles directes amb els seus mercats i fins i tot amb la Boqueria

La fira de l'Espàrrec de Gavà és una de les més populars del Baix, juntament amb la de la Carxofa a Sant Boi, El Prat i Viladecans

La carxofa del Prat col·labora amb l'IRTA per adaptar la seva varietat tradicional blanca de Tudela a les noves condicions climàtiques del delta

El Parc Agrari del Baix Llobregat ocupa unes 3.500 hectàrees en plena àrea metropolitana de Barcelona. És un espai que, contra tota lògica urbanística, ha sobreviscut dècades de pressió immobiliària i especulació. Dins dels seus límits conviuen quatre productes amb distintiu de qualitat que defineixen la identitat gastronòmica de la comarca. "El Parc Agrari ha funcionat històricament com el rebost de Barcelona. Teníem vincles directes amb els mercats de la ciutat, fins i tot amb la Boqueria", explica Helena, gerent del Consorci del Parc Agrari.

L'ESPÀRREC DE GAVÀ: ÚNIC I CADA VEGADA MÉS FRÀGIL

L'espàrrec blanc de Gavà és el producte més singular del delta. Allargat, de textura fibrosa i sabor lleugerament amarg, deu les seves qualitats úniques al tipus de sòl que l'acull: sorros, poc compacte i calòric durant els mesos de collita. El Baix Llobregat és l'única zona de Catalunya on es conrea aquesta hortalissa, cosa que converteix el seu segell de qualitat en un certificat d'exclusivitat territorial. Vint restaurants van participar al GastroGavà amb tapes elaborades amb espàrrec

L'horta
baixobregatina
és molt ampla

Olis Bargalló és una empresa fundada el 1850 a Castellví de Rosanes

blanc com a protagonista. El president del Gremi de Restauradors de Gavà, Santi Peñarrocha, va destacar que "les tapes evolucionen cada any cap a elaboracions més treballades, però sense perdre de vista la tradició".

Però és també el producte més vulnerable. La zona de Gavà s'assenta al punt més baix del delta i pateix amb especial intensitat les inundacions. Quan el sistema de drenatge falla, els cultius es perden. Des del Parc Agrari fa anys que reclamen millores hidràuliques a les administracions, amb escassos resultats.

LA CARXOFA DEL PRAT: LA REINA DEL DELTA

La carxofa del Prat és el producte més treballat i promogut del parc. El microclima del Baix Llobregat, suavitzat per la brisa marina i el vent del Llobregat, sobre un sòl al·luvial lleugerament salí, li donen unes característiques inimitables: fresca,

Restauradors de Gavà que
han participat a la Fira de
l'Espàrrec d'enguany

Francesc Bargalló (quarta generació de la família fundadora d'Olis Bargalló), amb el xef Carles Gaig mostrant ampolles magnum del seu excel·lent oli

intensa, suau i poc aspre al paladar. Des del Consorci es treballa en la seva promoció mitjançant xarxes socials, showcookings i la campanya Sabors de l'Horta, que connecta agricultors amb restauradors de la comarca. També es col·labora amb l'IRTA per estudiar l'evolució de la varietat tradicional blanca de Tudela i adaptar-la a les noves condicions climàtiques.

Olis Bargalló porta més de 175 anys vinculada a la cultura de l'oli al Baix Llobregat, des de la seva seu a Castellví de Rosanes

OLIS BARGALLÓ: 175 ANYS D'HISTÒRIA OLEÍCOLA

Fundada l'any 1850 a Castellví de Rosanes, Olis Bargalló és una de les empreses amb més tradició oleícola de Catalunya. La seva vinculació al territori és històrica. L'empresa ha posat recentment el focus en la reivindicació de l'oli de pinyolada d'oliva, un producte que obté l'oli residual de l'oliva després del primer premsat i que ha estat durant dècades un dels grans aliats de les cuines professionals. Olis Bargalló no va respondre a les sol·licituds d'entrevista d'aquest reportatge.

EL PORRO DEL BAIX: EL GRAN DESCONEGUT

El menys conegut dels quatre productes és també el que més risc corre de desaparèixer de l'imaginari col·lectiu. El porro del Baix Llobregat es conrea a les

Quatre productes, un territori

EL QUE CAL SABER DELS QUATRE SEGELLS DE QUALITAT DEL PARC AGRARI DEL BAIX LLOBREGAT

Les carxofes són un dels productes més emblemàtics del Parc Agrari del Baix Llobregat

Espàrrec de Gavà — Producte exclusiu del delta del Llobregat. S'hi conrea des del segle XIX i té la seva pròpia fira des del 1932. El sòl sorrós i poc compacte de Gavà és l'única condició de cultiu possible a Catalunya.

Carxofa del Prat — Reina del delta central. Cultivada sobre un sòl al·luvial lleugerament salí, la brisa marina li dona un sabor suau i poc aspre inimitable. Treballa amb l'IRTA per adaptar la varietat blanca de Tudela al canvi climàtic.

Olis Bargalló — Empresa fundada el 1850 a Castellví de Rosanes. Més de 175 anys de tradició oleícola al cor del Baix Llobregat, amb una gamma especialitzada en oli de pinyolada d'oliva per a la cuina professional.

Porro del Baix Llobregat — El producte de proximitat més desconegut de la comarca. Cultivat a les terres fèrtils del delta, no compta amb fira ni campanya pròpia. El seu futur depèn, com tots els altres, del relleu generacional.

terres fèrtils del delta i forma part de la diversitat hortícola que el Parc Agrari ha preservat durant dècades. A diferència de la carxofa o l'espàrrec, no compta amb cap fira pròpia ni campanya consolidada, cosa que el converteix en l'exemple més clar de la lluita silenciosa que molts productes de proximitat lliuren per sobreviure.

UN TERRITORI PROTEGIT PER LA LLEI, AMENAÇAT PEL CLIMA

El sòl del Parc Agrari està protegit des del 2004 gràcies a un Pla Especial d'ordenació agrícola revisat el 2015. Però les amenaces no s'aturen: infraestructures d'interès públic, la recent ampliació de la Xarxa Natura 2000 i, sobretot, el repte del relleu generacional. "Sense agricultors joves, el blindatge del sòl perd sentit", admet Helena. El canvi climàtic afegeix pressió addicional: inundacions al delta de Gavà, sequera i salinització del riu Llobregat i de l'aqüífer. Com a resposta, el Parc Agrari treballa amb aigua regenerada i impulsa el projecte REGEN SÒL amb la Universitat de Barcelona per fer els sòls més resilents davant el canvi climàtic.

A la plaça de Jaume Balmes, mentre els visitants fan cua per tastar una tapa d'espàrrec amb maduixa de Gavà, és fàcil oblidar que aquest sòl fa dècades que resisteix. Que cada carxofa que arriba als mercats de Barcelona ha viatjat menys de vint quilòmetres. Que l'oli que es premsa a Castellví de Rosanes té 175 anys d'història. Que el porro que ningú no menciona continua creixent en algun camp del delta. La pregunta és si quan canviïn els que avui conreen aquesta terra hi haurà ningú disposat a substituir-los. I si la ciutat que ha viscut durant segles d'aquest rebost sabrà, quan arribi aquell moment, el que està a punt de perdre.

La 71a Fira d'Espàrrecs de Gavà reivindica la pagesia amb el lema "FEM Fira", posant en valor el paper imprescindible de les dones al sector agrícola

Pota Blava: el gall que explica el Prat

La Raça Prat ha passat de ser una au de corral vinculada a les masies del delta a convertir-se en símbol gastronòmic, identitari i comunicatiu d'una ciutat que defensa el seu producte més singular

Collage de diferents xefs que cuinen pollastres pota blava i que han participat en la promoció d'aquest producte

El Pota Blava és molt més que un producte gastronòmic: és una icona d'identitat local del Prat

PER **SANTIAGO QUADRADO**

Al Prat de Llobregat, dir “Pota Blava” no és parlar només d'un pollastre. És parlar d'un símbol. D'una raça autòctona, d'una manera d'entendre el territori i d'un orgull local que ha acabat travessant les fronteres de la gastronomia. El Pota Blava, nom popular del Pollastre i Capó de la Raça Prat, deu el seu nom a les potes de color blau pissarra, un dels trets més visibles d'una au reconeguda també pel seu plomatge ros fosc, la cresta vermella i les orelletes blanques..

La seva història ve de lluny. Al delta del Llobregat ja existia des de temps antics una gallina rústica i mediterrània que, a finals del segle XIX, va començar a ser seleccionada pels pagesos i primers avicultors catalans fins a fixar les característiques de la Raça Prat. Durant la primera meitat del segle XX, aquesta

au va viure una etapa d'expansió i prestigi: es criava arreu de l'Estat, arribava a països europeus i fins i tot va tenir presència a l'Argentina i l'Uruguai.

EL RISC DE LA MODERNITZACIÓ

Però, com passa sovint amb els productes tradicionals, la modernització també va posar en risc la seva continuïtat. L'entrada de races híbrides més barates i la industrialització de la producció avícola van fer recular les races tradicionals. Als anys

El Pota Blava, reconeixible per les seves potes de color blau pissarra, és un dels símbols més estimats del Prat de Llobregat

Petits pollets
de la raça pota
blava

La Raça Prat va estar a punt de desaparèixer, però la fira i els criadors en van garantir la continuïtat

Formats com croquetes, canelons i tapes ajuden a treure el Pota Blava del consum només nadalenc

setanta, el Pota Blava sobrevivia sobretot en corrals de masies i patis de cases vinculades al camp. Figures com Rosa Álvarez, Enric Corominas, Enric Castelló o Roman Farreras van ser decisives en la seva preservació. El 1975, l'Ajuntament del Prat va impulsar el concurs que acabaria convertint-se en la Fira Avícola.

El repte de desestacionalitzar el Pota Blava

Durant molts anys, el consum del Pota Blava ha estat molt lligat al Nadal i a la Fira Avícola. Aquesta associació li ha donat prestigi, però també ha limitat el seu consum a moments molt concrets de l'any. Per això, una de les línies actuals passa per desestacionalitzar el producte i portar-lo a formats més quotidians o accessibles.

Les croquetes, els canelons, les tapes i els platets gastronòmics permeten acostar el Pota Blava a nous públics sense exigir la compra d'un exemplar sencer, sovint més car i reservat per a ocasions especials. Aquesta estratègia no rebaixa el valor del producte, sinó que amplia les formes de tastar-lo i el connecta amb la restauració local.

El futur de la Raça Prat dependrà, en bona part, d'aquest equilibri: mantenir l'excel·lència i l'autenticitat, però aconseguir que el Pota Blava no sigui només un record de fira o de Nadal, sinó un producte viu durant tot l'any.

Composició de cuiners amb plats de pota blava

Avui, la Fira Avícola de la Raça Prat és molt més que una exposició d'aviram. Allò que va començar com una petita mostra sota els porxos de la Torre Balcells s'ha transformat en la gran cita d'hivern del Prat, instal·lada des del 2017 a la Granja de la Ricarda. La fira reuneix producte local, restauració, comerç, entitats, activitat cultural i vida associativa. La 52a edició, celebrada el 2025, va superar els 80.000 visitants, una xifra que confirma la dimensió ciutadana i metropolitana de l'esdeveniment.

MÉS QUE UN PRODUCTE GASTRONÒMIC

El valor del Pota Blava també és gastronòmic. La seva carn és descrita pel Consell Regulador com fina, melosa, de sabor intens i persistent, amb una lleugera aroma de fruita seca. A més, la Indicació Geogràfica Protegida garanteix unes condicions concretes de cria, alimentació i control. Els pollastres i capons del Prat s'han de criar

Collage de plats de pota blava amb cervesa Damm, que té la fàbrica al Prat

Ser pota blava és un signe de distinció pratenc

La Fira Avícola ha passat de petita mostra avícola a gran cita d'hivern del Prat

en municipis concrets del Baix Llobregat i l'entorn, i cada unitat comercialitzada porta una etiqueta individual numerada.

Ara bé, la importància del Pota Blava no es pot explicar només des del plat. Imanol Crespo, director-gerent de Prat Comunicació SL, defensa que el Pota Blava és "més que un producte": és una qüestió identitària i, per tant, un tema d'interès informatiu durant tot l'any. Segons Crespo, els mitjans locals tenen una funció clara: fer comunitat, reforçar la identitat local i mantenir viu el relat més enllà de la fira.

L'ORGULL DE SER POTABLAVA

Aquesta construcció simbòlica es veu al carrer. Molts vehicles del Prat llueixen l'adhesiu del pollastre, diverses entitats l'han incorporat al seu imaginari i el gentilici popular "potablava" conviu amb "pratenc" i "pratenca". Fonts municipals remarquen que el Pota Blava s'ha consolidat en les darreres dècades com un símbol d'identitat de ciutat, present en l'esport, la cultura popular i el relat institucional.

El repte, però, és mirar endavant. La preservació d'una raça autòctona depèn de criadors, restauradors, institucions, consumidors i mitjans. També del relleu

Ser "potablava" és també una manera popular d'expressar pertinença al Prat

La padrina de les XVII Jornades Gastronòmiques del Pota Blava i la Carxofa Prat de 2026 ha estat la xef Martina Puigvert, cap de cuina del restaurant Les Cols (dues estrelles Michelin)

generacional. En aquest sentit, les fonts consultades apunten que l'entrada de perfils més joves en l'àmbit de la cria i de l'associacionisme pot ajudar a projectar el futur del Pota Blava. El debat ja no és només conservar una raça, sinó fer-la atractiva, accessible i present durant tot l'any.

L'ÈXIT D'INICIATIVES COM EL QUINTOTAPA

Per això han guanyat pes iniciatives com el QuintoTapa, els menús de fira, els espais gastronòmics o formats més assumibles com croquetes, canelons i tapes de Pota Blava. El producte continua associat a l'alta cuina i a dates especials, però la seva supervivència passa també per ampliar la base de consumidors sense perdre autenticitat.

Al final, el Pota Blava explica una tensió molt actual: com preservar allò singular en un món que tendeix a l'estandardització. El Prat ha convertit una raça avícola en marca de ciutat, en patrimoni emocional i en aparador de territori. I, potser per això, quan un pratenc diu que és potablava, no parla només d'un pollastre. Parla d'una manera de pertànyer.

La Indicació Geogràfica Protegida certifica l'origen, la cria i la qualitat del producte

Els mitjans locals han tingut un paper clau a l'hora de mantenir viu el relat del Pota Blava

274

EL DIARI DE LLOBREGAT

L'Hospitalet impulsa el Culinary Hub en aliança amb el xef Martín Berasategui

El Barcelona Culinary Hub by Martín Berasategui impulsa des de l'Hospitalet una nova etapa internacional en la formació superior especialitzada en gastronomia i restauració

L'escola adscrita a la Universitat de Barcelona aposta per unir innovació, sostenibilitat i excel·lència tècnica per formar futurs líders del sector gastronòmic

PER REDACCIÓ

S'inaugura una nova etapa, encara més internacional, de l'escola superior de gastronomia integrada a la xarxa d'educació superior de Planeta Formación y Universidades, amb seu a l'Hospitalet, impulsada per Martín Berasategui, el xef espanyol amb més estrelles Michelin. El centre adscrit a la Universitat de Barcelona es dedica a formar la nova generació de xefs i gestors de restaurants unint la innovació amb el talent per promoure el futur del sector. L'acte inaugural compta amb la presència del president de la Generalitat de Catalunya, Salvador

Salvador Illa, José
Creuheras, David Quirós i
Martín Berasategui

Illà, acompanyat de l'alcalde de la ciutat, David Quirós, i del CEO del Grup Planeta, Josep Creuheras.

Barcelona Culinary Hub by Martín Berasategui és el seu nou nom després de l'aliança que connecta formació, talent i alta gastronomia des de l'Hospitalet en un centre que va més enllà de l'ensenyament, ja que impulsa projectes, col·labora amb referents internacionals i lidera el diàleg sobre el futur de la restauració i la formació culinària. Des de la seva seu del 2022 a l'Hospitalet de Llobregat, l'escola desenvolupa una proposta educativa que uneix visió empresarial i excel·lència tècnica. El seu objectiu és formar els futurs líders del sector des d'una mirada transversal, on la gestió, la innovació i la sostenibilitat tenen tant pes com la tècnica culinària.

ALUMNES DE MÉS DE 40 NACIONALITATS

En només quatre anys, l'escola es consolida com una referència internacional en formació gastronòmica, amb alumnes de més de quaranta nacionalitats, impulsant una metodologia innovadora orientada al desenvolupament del talent en un sector dinàmic i profundament creatiu. La direcció tècnica de l'escola és assumida

Philippe Labbé
assumeix la direcció
tècnica del centre
i aplica el model
culinari i formatiu
desenvolupat pel xef
Martín Berasategui

Escena d'una planificació d'inici de curs

El centre es consolida com una referència internacional amb alumnes de més de quaranta nacionalitats i una metodologia orientada al desenvolupament del talent

per Philippe Labbé, reconegut cuiner francès i col·laborador proper de Martín Berasategui. Labbé és la figura responsable de traslladar, implementar i vetllar per l'aplicació del model culinari i formatiu de Berasategui en el dia a dia acadèmic, garantint la coherència, el rigor i l'excel·lència en tots els programes.

El centre forma professionals en cuina, gestió i negoci gastronòmic, així com en les disciplines que conformen un ecosistema cada vegada més ampli, innovador i exigent. La formació està orientada a afrontar els grans reptes ambientals, socials i econòmics de la gastronomia contemporània i a contribuir a un desenvolupament sostenible del sector. En el marc de la presentació institucional, el president de la Generalitat, Salvador Illa, visita les instal·lacions del Culinary Hub acompanyat de l'alcalde de l'Hospitalet de Llobregat, David Quirós, del rector de la Universitat de Barcelona, Joan Guàrdia, del president del Grup Planeta, José Creuheras, i del CEO de Planeta Formación y Universidades, Carlos Giménez.

Diferents escenes de les activitats al centre de formació

Participants en el diàleg entre ciència, cuina i sostenibilitat al Science & Cooking World Congress de 2025

LA GASTRONOMIA ESTÀ DE MODA

La visió internacional del centre també es reflecteix en la seva participació en projectes que connecten la gastronomia amb la investigació i la ciència. Per això, l'escola forma part del patronat de la Fundació Science & Cooking World Congress, entitat que impulsa el congrés internacional del mateix nom, que ha celebrat la seva sisena edició. La trobada reuneix figures com Ferran Adrià, Harold McGee, Pia Sørensen o Massimiliano Alajmo. Sota el lema "Aromas y sabores", aborden qüestions com la sostenibilitat gastronòmica, la innovació tecnològica o la neuroconfeiteria, amb sessions dedicades a diferents països i disciplines.

La gastronomia està de moda, com ho demostren diferents programes i concursos de televisió, i encara que la restauració és el sector que tanca locals a la mateixa velocitat que els obre, cada vegada són més les persones que busquen sortir d'un menú del dia bàsic i aposten per restaurants on el cuiner té nom i cognoms. Cuina d'autor, com es coneix popularment, que comença a formar-se a les universitats i en centres com el de l'Hospitalet, que compta amb Grau Universitari en Direcció i Gestió Gastronòmica, Postgraus en les àrees d'Alta Cuina, Alta Pastisseria, Fleca Artesanal i Gestió d'Obrador, Food & Beverage i Restauració de Marca entre d'altres, així com cicles de Formació Professional.

REFERENTS BASCOS I COMPETÈNCIA A MADRID

Tradicionalment, els referents per a la formació dels xefs espanyols són espais consolidats com el Basque Culinary Center i, els més aventurers, marxen a escoles de cuina fora del país. Aquesta formació arriba a les universitats de 'tota la vida' i la seva oferta creix, tant a Madrid, vinculada al Grup Vocento i amb els auspicis de l'hospitalenc Ferran Adrià, com des del 2022 a l'Hospitalet amb el Barcelona Culinary

**La formació
gastronòmica
universitària creix a
Espanya amb centres
especialitzats a
Madrid i l'Hospitalet
vinculats a grans
figures de la cuina
contemporània**

Edifici on es troba el centre de formació, a la Gran Via de l'Hospitalet, a prop de l'Ikea

Martín Berasategui manté el lideratge com el xef espanyol amb més estrelles Michelin i reforça l'excel·lència acadèmica del projecte culinari

278

CLUB BREGAT

Hub apadrinat per un altre gran de la gastronomia internacional com és Martín Berasategui.

Per a la guia Michelin 2026, el laureat xef Martín Berasategui suma 9 estrelles Michelin en total, tot i que havia arribat a sumar 12 estrelles Michelin, malgrat perdre recentment diversos reconeixements a causa del tancament del restaurant Oria (Barcelona) per obres i del tancament definitiu d'Etxeko (Eivissa). Malgrat això, es manté com el xef amb més estrelles a Espanya, destacant el seu restaurant principal de 3 estrelles a Lasarte-Oria i Lasarte a Barcelona.

Amb l'impuls de Berasategui, l'Hospitalet i Barcelona es consoliden com una de les grans capitals gastronòmiques del món que combina coneixement, gestió i innovació i reforça l'excel·lència culinària del projecte acadèmic. Al centre s'incorpora la visió i el rigor del xef en el dia a dia a través d'un Comitè d'Excel·lència designat per ell mateix. També s'ensenya la metodologia pròpia de Martín Berasategui basada en la planificació estratègica, el seguiment i un model estructurat de treball. I es transmeten i s'apliquen valors fonamentals de respecte pel producte, tècnica precisa i creativitat al servei del sabor.

Barcelona Culinary Hub reforça també la seva dimensió internacional a través d'aliances estratègiques. Entre elles destaca la col·laboració amb el Culinary Institute of America (CIA), amb qui desenvolupa un cicle de webinars sobre lideratge sostenible. Gràcies a aquesta xarxa, els estudiants accedeixen a una comunitat global que connecta Barcelona amb els principals centres educatius del món i promou la mobilitat, l'intercanvi de coneixement i el creixement professional més enllà de l'aula.

HOY INVITO YO I OPEN HUB

El vincle amb el sector professional és un dels trets d'identitat de la institució. L'escola manté una relació constant amb el teixit gastronòmic a través d'activitats que fomenten l'intercanvi entre estudiants i experts del sector. Al llarg de l'any organitza jornades, tallers i trobades amb figures de primer nivell que comparteixen coneixement, experiència i visió sobre els reptes de la professió.

Salvador Illa, José Creuheras, David Quirós i Martín Berasategui

L'escola impulsa iniciatives com Hoy Invito Yo i Open Hub per fomentar el diàleg entre estudiants, professionals i referents gastronòmics internacionals

Entre aquestes iniciatives destaca el cicle Hoy Invito Yo, organitzat juntament amb Planeta Gastro, que convida referents del sector a participar en un diàleg obert sobre la seva trajectòria i els desafiaments de la restauració. Per l'auditori passen noms com Joan Roca (El Celler de Can Roca), Eduard Xatruch (Disfrutar), Marc Álvarez (Sips), Andrea Dopico (Maison Marcel), Jon García (Jon Cake) o Elena Roura (Fundació Alícia), a més de Roser Torras i Albert Raurich.

També, cada tardor l'escola celebra Open Hub, una jornada de portes obertes concebuda com a punt de trobada entre innovació, talent i gastronomia.

Professionals de la restauració, la sommelleria, la rebosteria i la comunicació participen en tallers, taules rodones i showcookeings simultanis que reflecteixen la diversitat del sector.

Participants en el diàleg entre ciència, cuina i sostenibilitat al Science & Cooking World Congress de 2025

280

MUSEU DE LA XOCOLATA DE BARCELONA

Esparreguera guanya a l'exposició "Gaudí en xocolata" amb la Pastisseria Grau

Pastisseria Grau guanya l'exposició "Gaudí en xocolata" amb la creació "La vida que trenca dins", elaborada per la pastissera Natàlia Grau.

Natàlia Grau amb la seva obra
"La vida que trenca dins" que
s'ha proclamat guanyadora

**L'obra vencedora
és traslladada al
Museu de la Xocolata
de Barcelona per
donar continuïtat a
l'exposició més enllà
del Park Güell.**

**Més de 3.000 visitants
participen en la
votació popular per
escollir la peça
inspirada en l'univers
d'Antoni Gaudí que
millor representa el
Park Güell.**

**La creació de Natàlia
Grau combina
arquitectura i natura
mitjançant un
trencadís de xocolata
blanca i elements
vegetals inspirats en
plantes mediterrànies.**

PER **REDACCIÓ**

“La vida que trenca dins” és la creació d'ou de xocolata elaborada per Natàlia Grau que s'ha proclamat guanyadora. D'aquesta forma, la Pastisseria Grau d'Esparreguera, tindrà com a premi que la seva obra serà traslladada al Museu de la Xocolata de Barcelona, donant continuïtat a l'exposició més enllà del Park Güell, on s'ha fet una mostra efímera de deu ous de Pasqua inspirats en l'imaginari gaudinià, una iniciativa impulsada pel Park Güell i el Gremi de Pastisseria de Barcelona.

Els visitants de l'exposició han escollit de forma participativa la peça que s'ha salvat de ser trossejada al Trencadís del Trencadís, la ruptura simbòlica de la mona de Pasqua que han dut a terme aquest dijous més de 250 alumnes de les escoles de l'entorn del parc. A la imatge que encapçala aquesta informació apareix Natàlia Grau amb la seva creació 'La vida que trenca dins', la més votada pel públic de l'exposició Gaudí en xocolata.

GAUDIR DE GAUDÍ DE XOCOLATA

Des del 17 de març de 2026, els visitants del Park Güell han gaudit de l'exposició *Gaudí en xocolata*, una mostra de deu ous de Pasqua artesans elaborats en xocolata i inspirats en l'obra d'Antoni Gaudí. Al llarg de les següents tres setmanes, el públic ha pogut escollir, a través d'una votació oberta, quina és la peça que millor representa l'imaginari del parc. Com a resultat d'aquest procés participatiu s'ha proclamat guanyador l'ou *La vida que trenca dins*, de la **Pastisseria Grau d'Esparreguera**, que com a premi serà traslladat al Museu de la Xocolata de Barcelona, donant continuïtat a l'exposició més enllà del Park Güell.

Amb la participació de més de 3.000 persones en la votació, l'obra de Natàlia Grau s'ha imposat com la proposta favorita del públic. La peça construeix un relat simbòlic a partir del diàleg entre arquitectura i natura, un dels trets més característics de l'obra d'Antoni Gaudí i del Park Güell. La seva superfície està recoberta per un trencadís de xocolata blanca, elaborat amb transfers fotogràfics que reproduïen detalls reals del trencadís present al parc, mentre que, des de l'interior, emergeixen elements vegetals de xocolata inspirats en plantes mediterrànies del mateix recinte. La composició visual entre el trencadís, com a pell construïda, i la natura que brolla des de dins simbolitza la vida com a força viva, capaç de transformar l'arquitectura i fer-la evolucionar.

Per a Natàlia Grau, aquest projecte ha estat tot un repte perquè suposava dialogar amb un patrimoni tan potent com el Park Güell i traduir-lo al llenguatge de la xocolata. “He buscat unir artesanía, creativitat i simbolisme, creant una peça que connectés amb l'imaginari de Gaudí i, alhora, amb la celebració de la Pasqua i la idea de vida que sempre evoluciona”, explica.

Lluís Estrada (Pastisseria Mervier Canal, Barcelona) fent el trencadís de la seva creació 'Palmera Gaudí'. L'obra de la Pastisseria Grau d'Esparreguera es conservarà al Museu de la Xocolata de Barcelona

L'exposició "Gaudí en xocolata" reuneix deu ous de Pasqua artesans elaborats per mestres pastissers i inspirats en l'obra d'Antoni Gaudí.

L'acte final de l'exposició inclou el "Trencadís del Trencadís", una activitat participativa amb més de 250 alumnes de diverses escoles barcelonines.

Exponent d'una nissaga de reconeguts pastissers, Natàlia Grau dirigeix el negoci familiar apostant per sabors equilibrats i presentacions delicades que combinen tradició catalana i creativitat contemporània amb elegància i precisió tècnica.

EL TRENCADÍS DEL TRENCADÍS, ACTE DE CLOENDA DE L'EXPOSICIÓ

L'acte de cloenda de l'exposició *Gaudí en xocolata* ha tingut lloc al Park Güell amb el Trencadís del Trencadís, la ruptura simbòlica de la mona de Pasqua que han dut a terme més de 250 alumnes de les escoles de l'entorn del parc. En concret, acompanyats d'alguns dels mestres pastissers del Gremi, han participat nens i nenes de l'Escola Baldiri Reixac, l'Escola Montseny, l'Escola Turó del Cargol i el Col·legi Kostka-Jesuïtes Gràcia, tots del districte de Gràcia, així com de l'Institut Escola Coves d'en Cimany, del districte d'Horta-Guinardó.

Un cop finalitzada la trencadissa, els alumnes han gaudit d'una xocolatada als Jardins d'Àustria, tancant una jornada festiva i educativa que ha volgut combinar patrimoni, educació, creativitat i tradició popular, en coherència amb l'esperit del projecte *Gaudí en xocolata* i amb el caràcter efímer de la xocolata com a material artístic.

283

PROJECTE DE RENOVACIÓ DEL CENTRE CATÒLIC

L'Esquilla, el relleu generacional que torna a donar vida a una entitat bicentenària de Sant Vicenç dels Horts

L'Esquilla compleix dos anys revitalitzant el Cafè del Centre com a espai comunitari, cultural i intergeneracional al municipi. El projecte neix impulsat per joves vinculats al Centre Catòlic i als Skallots per recuperar un espai històric afectat per decadència i deutes

David Ruiz,
tresorer del
Centre Catòlic,
coordinador i
dinamitzador
de L'Eskella

284

EL CLUB DE L'UBREGAT

**El projecte neix
impulsat per joves
vinculats al Centre
Catòlic i als Skallots
per recuperar un espai
històric afectat per
decadència i deutes.**

PER **JORDI VIZUETE VALLS**

El 23 de febrer de 2026, L'Eskella va fer dos anys com a associació dinamitzadora situada en El Cafè del Centre, en el Centre Catòlic de Sant Vicenç dels Horts, una entitat cultural bicentenària. Consolidant-se com una experiència de relleu generacional que ha sabut transformar una etapa de decadència en una oportunitat per revitalitzar un espai històric i tornar a posar la vida comunitària al centre del municipi, més concretament entre el carrer de Torras i Bages i el carrer Mestre Ramon Camps.

Durant dècades, el Cafè del Centre va estar un punt de trobada habitual a nivell municipal. Tanmateix, en els darrers anys aquest espai va començar a perdre protagonisme, en sintonia amb una davallada generalitzada dels espais compartits. L'arribada de la pandèmia l'any 2020 va accentuar aquesta decadència, deixant el bar pràcticament sense activitat i evidenciant una situació econòmica delicada, amb deutes acumulats, un espai degradat i una clara manca de relleu generacional que amenaçava la continuïtat de l'entitat.

És en aquest context que neix L'Eskella, un projecte impulsat també per un grup de joves vinculats al Centre Catòlic i a l'assemblea d'Skallots (entitat organitzadora de la Festa Major Alternativa del municipi) amb la voluntat de recuperar l'antic bar i tornar-lo a convertir en un espai viu, il·lusionant i obert a la ciutadania.

Des de nextllobregat.cat hem contactat amb un dels representants de l'equip de persones que encapçalen la iniciativa, David Ruiz, que també és el tresorer del Centre Catòlic. "Des del 2020 fins al 2024 vam estar treballant per tirar endavant

Ambient de L'Eskella amb famílies, jovent i adults

el projecte, un bar social, que tot i ser íntegrament és de l'entitat, L'Eskella com associació dinamitzadora ho coordinem i dirigim en gairebé la majoria dels aspectes, sempre amb consens", comenta Ruiz.

A través de la campanya "L'Eskella: posem la VIDA al CENTRE", finançada mitjançant una iniciativa de micromecenatge a Goteo, el projecte va prendre forma amb l'objectiu d'afrontar les necessitats urgents per a la seva posada en

El Centre Catòlic va ser fundat amb la voluntat de fomentar activitats culturals i de formació en el marc dels valors cristians

El Centre Catòlic va ser fundat l'any 1880 per un grup de joves amb la voluntat de fomentar activitats culturals i de formació en el marc dels valors cristians, ha estat durant més de 140 anys un espai de trobada per al teatre, la música, la dansa, les corals, les sardanes o les classes diverses, consolidant-se com un dels principals referents associatius i socials de la vila. Al llarg de la seva trajectòria, l'entitat ha viscut moments d'esplendor i també etapes de pausa —especialment durant la Guerra Civil—, però va saber recuperar l'impuls al llarg del segle XX i celebrar el seu centenari amb una renovació d'espais i activitats que encara avui continuen atraient veïns i veïnes de totes les edats.

El Centre Catòlic, 2021

Espectacle musical
durant el primer
aniversari de
L'Eskella

La campanya de micromecenatge "L'Eskella: posem la VIDA al CENTRE" permet condicionar el local, saldar deutes i impulsar una programació cultural estable.

286

CLUBREGAT

marxa: saldar deutes, netejar i condicionar l'espai, adaptar-lo a la normativa vigent, redissenyar l'interior, adquirir el material necessari i crear un petit escenari per començar a oferir programació cultural estable.

"Vam consultar amb la junta directiva del Centre Catòlic quants calés caldrien per portar endavant el bar; entre l'aportació inicial de l'assemblea d'Skallots, l'aportació de l'entitat, més alguns diners que feien falta que vam poder aconseguir a través d'una campanya i més alguns préstecs, vam poder constituir L'Eskella"

Estratègicament, L'Eskella es defineix com una associació cultural sense ànim de lucre i bar amb programació pròpia, orientada a l'acció, la cultura i el poble. Des de l'espai que ocupa les antigues dependències del Cafè del Centre, ofereix una programació diversa com ara: concerts acústics, xerrades, monòlegs, exposicions i altres activitats. Tot pensat per generar comunitat i fer accessible l'espai a diferents col·lectius, especialment al jovent. La recuperació del bar va marcar també l'inici de l'activitat d'una associació amb objectius clars: enfortir el teixit associatiu local, promoure l'activitat cultural al municipi, fomentar la cultura i la llengua catalanes i apostar pel consum responsable.

"Fins que passin uns anys, com tota inversió, no esperem recuperar beneficis però només per termes de sostenibilitat, perquè la idea no és lucrar-se, sinó construir xarxa social"

Al capdavant d'aquesta iniciativa hi ha un equip petit i jove, d'una mitjana de 30 anys; Jordi Caralt, Laura Badosa, Miquel Ruiz, Nil Ollé, Adrià Rusines, Andrea Besé, Joaquim Simón, Alba Vera i Mar Rodón, que simbolitzen una aposta col·lectiva i diversa per convertir L'Eskella en un espai de convivència, cultura i debat al servei del poble. "No sempre hem estat els mateixos, però actualment som un equip petit conformat per 9 persones, els 3 treballadors del bar i alguns voluntaris", explica el vicentí.

Segons David Ruiz, una de les dificultats, a més de la pressió econòmica, va ser la pressió social. "S'ha d'entendre que cadascú té la seva feina i que quan s'acaba la jornada ens reuníem a les tardes al local per fer assemblees abans de l'obertura oficial de L'Eskella, però la gent veia un grup de joves prenen unes cerveses i xerrant en un local que hauria d'haver estat funcionant i que encara estava tancat, i com que no coneixien el projecte, o no l'entenien van estar preocupats gairebé tota la preparació prèvia durant 4 anys. Al principi era difícil fer entendre al soci veterà

L'Eskella funciona com una associació cultural sense ànim de lucre orientada a generar xarxa social, cohesió comunitària i promoció de la cultura catalana.

**'espai ofereix
concerts, xerrades,
exposicions,
monòlegs i activitats
diverses pensades
especialment per
apropar la cultura i la
participació al jovent.**

**David Ruiz destaca
la voluntat de
col·laborar amb
altres entitats locals
per reforçar el teixit
associatiu i cultural de
Sant Vicenç.**

**El públic de L'Eskella
evoluciona des d'un
perfil principalment
juvenil fins a
incorporar famílies i
visitants procedents
d'altres municipis de
la comarca.**

o a les persones grans del municipi que no volíem adquirir el bar per explotar-lo immediatament i generar benefici, com qualsevol altre negoci", relata

"La idea és crear llaços amb altres entitats com ara els Carallots, el Cau, els Diablers... i crear xarxa per millorar el teixit cultural de Sant Vicenç. Que un dia necessita reunir-se per exemple: el Sindicat d'Habitatges o Arran (Assemblea de joves del municipi), tenen un espai i només s'han de gestionar horaris i claus"

"El projecte sempre s'ha tractat com una empresa i hem après moltíssim. Intentem ser un bar social que serveixi com a referent al Baix Llobregat, que la gent sàpiga que existeixen i que són espais segurs"

Referent al perfil de client que hi va a L'Eskella, "abans venia sobretot jovent, la gent tenia com una mica de rebuig, però a poc a poc ens hem anat fent lloc i ara venen famílies i fins i tot persones d'altres municipis", destaca. Afegint que la seva xarxa va més enllà arribant a persones des dels casals de Sant Boi, els ateneus de Molins de Rei i altres entitats de la comarca.

En l'àmbit subvencional, l'Ajuntament de Sant Vicenç hi fa un petit ingrés per un concepte cultural que els permet dinamitzar petites coses i tapar alguns forats en qüestió de manteniment. Mentre que el Centre Catòlic òbviament rep també una subvenció més generosa pel seu recorregut com entitat i l'amplia oferta de serveis que ofereix. Altres entitats culturals que reben o rebien subvencions i són imprescindibles per establir un teixit social són segons el David Ruiz són: La Vicentina i l'Ateneu (en el seu moment)

"Mai es descarta obrir un altre Eskella, però molt en el futur, de moment estem centrats i prou feina tenim amb l'actual"

Ara mateix entre la programació que es dinamitza es troba el Cicle Gaudí, un projecte que impulsa l'Acadèmia del Cinema Català amb el suport de la

Equip darrere de L' Eskella

Els impulsors expliquen que una de les dificultats principals és fer entendre que el projecte prioritza la comunitat i no l'obtenció immediata de beneficis.

Generalitat de Catalunya, Diputacions, Ajuntaments, entitats locals, CCMA, Xarxa de Comunicació Local, La Vanguardia, Carnet Jove, Institut Ramon Llull, Fundació Victor Grífols i Lucas, Federació d'Ateneus de Catalunya, ONCE, Antaviana i la Federació ACAPPS. "Intentem projectar algunes pel·lícules que del Cicle Gaudí per també recordar que en el Centre Catòlic antigament era una sala de projecció de cinema, la subvenció que rebem se'n va cap aquest tema i poca cosa més"

Segons el vicentí l'experiència prèvia d'haver format part d'altres assemblees com els Skallots, els ha ajudat a tenir una metodologia de treball. "Moltes vegades a través de les xarxes, molts dels actes que fem són autogestionats". A l'hora d'escollir la programació Ruiz explica: "anem sobre la marxa amb un mes i mig d'antelació i amb la coordinació del Centre i la seva agenda d'activitats".

Dos anys després de la seva obertura, L'Eskella s'ha consolidat com molt més que un bar amb programació cultural. És un espai de trobada intergeneracional, un projecte col·lectiu nascut des de la base i una aposta clara per la cultura, la llengua i la vida comunitària en un municipi que necessitava recuperar espais compartits.

Lluny de lògiques lucratives, L'Eskella camina amb la voluntat de ser sostenible, arrelada al territori i al servei del teixit associatiu local. Amb dificultats, aprenentatges i molta feina al darrere, el projecte demostra que el relleu generacional no només és possible, sinó necessari per garantir la continuïtat d'espais històrics com el Centre Catòlic.

288

LLIBREGAT

Dos anys després de la seva obertura, L'Eskella es consolida com un exemple de relleu generacional i recuperació d'espais compartits al Baix Llobregat.

Primer aniversari de L'Eskella

L'or líquid de Montserrat: com el Baix Llobregat planta cara als gegants de l'oli

El Baix Llobregat reivindica un oli singular, nascut en minifundis de muntanya i capaç de competir amb qualitat davant els grans productors

PER **BERNAT FARRÉ**

Al mercat global de l'oli d'oliva, Catalunya juga a dues bandes. Hi ha una Catalunya de grans xifres, tractors moderns i exportacions massives a les terres de Ponent i de l'Ebre. Però a l'ombra de Montserrat, al Baix Llobregat Nord, hi ha una altra història molt més humana: la d'una pagesia de resistència que fa equilibris en minifundis per sobreviure. En plena crisi climàtica i amb els preus de l'alimentació pels núvols, la comarca ha trobat el seu refugi econòmic lluny dels contenidors del port, apostant per un producte de nínxol molt buscat.

Mentre Lleida i Tarragona sumen 83.000 hectàrees d'oliveres, el Baix Llobregat té xifres residuals

289

LLC
LLOBREGAT

Mentre Lleida, Tarragona i l'Ebre concentren la producció massiva, el Montserratí aposta per olis exclusius d'alt valor gastronòmic

**A l'ombra de
Montserrat, petits
agricultors mantenen
viva una olivicultura
de resistència
basada en varietats
autòctones i venda
de proximitat**

290

LLIBREGAT

El model de
Ponent és
superintensiu
i el del Baix
Llobregat és
de minifundi
de muntanya

EL MAPA DEL PODER DE L'OLI A CATALUNYA

Segons els estudis de la Promotora dels Aliments Catalans, Prodeca, la mitjana de producció del país es mou al voltant de les 29.200 tones, tot i que depèn completament de si plou o no. Aquest mapa, però, està molt concentrat en uns quants punts del territori. Les Terres de l'Ebre, el camp de Tarragona sota el segell de la DOP Siurana i les comarques de Lleida amb la DOP Les Garrigues sumen gairebé el 95% de totes les oliveres catalanes, d'acord amb les dades del Departament d'Agricultura. Són els reis indiscutibles de la producció a gran escala.

Els balanços de Prodeca deixen clar que parlem d'un negoci que mou més de 500 milions d'euros a l'any a l'exterior. Catalunya envia fora gairebé el 40% de l'oli que envasa cap a més de 100 països del món. Els clients principals són els nostres veïns europeus, especialment Itàlia i França, que compren a l'engròs, seguits a més distància pel mercat dels Estats Units i el Brasil.

Gairebé el 100% de l'oli de la comarca es ven mitjançant canals de circuits curts.
A la imatge, oliveres d'Olesa de Montserrat

Les finques petites, les feixes de pedra seca i l'orografia difícil obliguen els productors locals a diferenciar-se per la qualitat

BAIX LLOBREGAT: DAVID CONTRA GOLIAT EN HECTÀREES

Les dades reals del Cens Agrari de l'Institut d'Estadística de Catalunya (Idescat) dibuixen una realitat molt petita. Tota la comarca de l'esquerra del riu tot just suma unes 290 hectàrees dedicades a l'olivera. D'aquest territori tan limitat, el gruix principal, unes 240 hectàrees, són finques tradicionals de secà que depenen del cel i que passen de pares a fills.

El paisatge compartit del Montserratí

Més enllà de les sigles de qualsevol entitat concreta, l'autèntic motor econòmic de l'oli al Baix Llobregat Nord rau en una xarxa invisible de petits productors, famílies i molins particulars repartits per pobles com Collbató, Esparreguera o Martorell.

En una comarca sovint estigmatitzada com el pati del darrere industrial de Barcelona, aquests elaboradors actuen com a autèntics gestors del paisatge. La majoria són petits propietaris que mantenen vives les feixes de pedra seca heretades, un treball titànic on l'extracció en fred de marques com Oli de Vera demostra que la petita escala és viable gràcies al consumidor local.

Mantenir una premsa en funcionament en aquestes valls és un acte de fe econòmica: s'esquiven les oscil·lacions de les grans borses de l'oli

Al Molí d'Oli de Collbató s'organitzen visites i tastos

d'Andalusia posant en valor el lligam emocional amb la muntanya de Montserrat. Per a aquests petits productors, el marge econòmic es justifica venent ampolles numerades directament al consumidor final que visita el territori el cap de setmana. És un teixit agrícola fragmentat però resilient que recorda que, a pocs quilòmetres de les fàbriques i les autopistes de l'àrea metropolitana, encara batega una economia rural amb identitat.

Les varietats Palomar i Vera s'han convertit en el segell identitari d'un oli verd, amarg, picant i profundament territorial

El Baix Llobregat té el control econòmic de varietats úniques com la Palomar i la Vera

A Lleida fa anys que s'aposta per plantacions mil·limètriques i recolzades pel reg dels nous canals. En canvi, el paisatge olerí del Baix Llobregat Nord, als voltants d'Olesa de Montserrat, Collbató o Esparreguera, està ple de feixes de pedra seca i finques trencades per l'orografia. Com que no es pot entrar amb grans màquines recol·lectores, competir en preus amb les marques blanques del súper és impossible, i això ha obligat els pagesos d'aquí a buscar-se la via oferint un producte totalment exclusiu.

LA RENDIBILITAT DEL QUILÒMETRE ZERO

Són oliveres velles que donen un oli verge extra que no s'assembla en res a l'arbecuina de sempre. Té un gust més verd, amb un toc amarg i picant a la gola molt característic. L'IRTA i l'Institut d'Estudis Catalans tenen perfectament

La venda directa en molins, mercats i restaurants permet esquivar intermediaris i assegurar marges més dignes per al productor local

Al Molí d'Oli de Collbató s'organitzen visites i tastos

La primera fase és la recollida de les olives

catalogades aquestes varietats que s'han convertit en el segell d'identitat d'uns quants pobles del Montserratí.

Aquí l'oli no viatja en vaixell; es ven directament a la botiga del molí, a mercats de pagès o als restaurants de la zona i de Barcelona. En estalviar-se els intermediaris, les distribuïdores i els maldecaps de la logística que pateixen les grans marques, els marges de guany que li queden al productor local per cada ampolla són molt més dignes.

Diferents fases de la producció d'oli al molí de Collbató

El consumidor gourmet manté la fidelitat fins i tot en temps de sequera, atret per un producte cultural, proper i de preu just

Fase de
premsat
de les
olives

294

LLIBREGAT

**La pressió urbanística
i la manca de
relleu generacional
amenacen un paisatge
agrícola que sobreviu
a pocs quilòmetres de
Barcelona**

EL MERCAT GURMET DEL BAIX NO TÉ VOLATILITAT

Quan la sequera ha fet estralls i ha fet pujar el preu de l'oli a les llotges generals, els clients d'aquí s'han mantingut força fidels. L'explicació és senzilla: el consumidor d'aquest oli no busca una llaç de greix per cuinar el dia a dia, sinó un producte gairebé cultural, un caprici de proximitat pel qual està disposat a pagar un preu fix i just tot l'any.

EL RELLEU GENERACIONAL I LA PRESSIÓ URBANÍSTICA

Tenir camps a només trenta minuts de Barcelona és un perill evident pel preu del sòl, tal com mostren els indicadors econòmics de l'Idescat. Amb tot, la gent del territori sap que el futur no passa per créixer en quantitat, sinó per blindar la seva història. L'objectiu de la comarca no és omplir els prestatges dels grans hipermercats, sinó guanyar-se el reconeixement de les taules que busquen l'autèntica essència de la muntanya de Montserrat.

"La gastronomia argentina s'ha convertit en un fenomen consolidat al Baix Llobregat. Font: Elaboració pròpia"

295

BAIX LLOBREGAT

L'Argentina al plat, Catalunya a la taula

El que va començar com una proposta gastronòmica de nínxol s'ha convertit en un fenomen consolidat que continua en expansió al Baix Llobregat

PER **RAMIRO MIGONE**

Fa poc més d'una dècada, trobar un restaurant argentí al Baix Llobregat era més aviat atípic. N'hi havia, sí, però avui dia l'oferta s'ha multiplicat considerablement. Més enllà dels asadors i restaurants de graella, locals d'empanades i marques ja assentades en franquícia s'han instal·lat als principals municipis de la comarca i han passat a formar part del seu paisatge gastronòmic quotidià.

El que en el seu moment podia semblar una moda passatgera o una oferta adreçada a la nostàlgia de la comunitat argentina immigrant s'ha convertit en un fenomen econòmic capaç de seduir una clientela local significativa i de sostenir models de negoci cada vegada més ambiciosos que continuen projectant la seva expansió.

El que va començar com una proposta gastronòmica de nínxol s'ha convertit en un fenomen consolidat que continua en expansió al Baix Llobregat

UN MERCAT QUE VA TROBAR EL SEU ESPAI

Era l'any 2018 quan Pablo Moyano, originari de Còrdova, a l'Argentina, va decidir obrir El Asador de Pablo a Sant Joan Despí. L'elecció d'aquest municipi no va ser casual, sinó el resultat d'una anàlisi de mercat prèvia. Havia valorat instal·lar-se a Castelldefels —un dels municipis més escollits pels argentins que decideixen establir-se a Barcelona—, però la competència existent el va portar a mirar cap a l'interior de la comarca, on la demanda hi era, però faltava qui la cobrís. “Vam ser un dels pioners al centre del Baix Llobregat, en aquesta zona de Sant Joan Despí, Sant Just Desvern, Sant Feliu i Esplugues”, recorda.

Vuit anys després, el panorama ha canviat de manera considerable. “La competència ja està molt més oberta”, apunta Pablo. Al costat d'El Asador de Pablo s'han instal·lat altres establiments a la zona amb un perfil similar com, per exemple, els restaurants de graella i fusió catalana-uruguaiana L'Ateneu, a Sant Just Desvern, i Charrúa's, a Sant Joan Despí, així com la pizzeria Montevideo, també a Sant Joan Despí i d'estil uruguaià.

CLIENTS MAJORITÀRIAMENT LOCALS

Una de les dades més interessants que ofereix l'experiència d'El Asador de Pablo des de la seva obertura és el perfil dels qui omplen les seves taules: el 60% de la clientela és local, mentre que el 40% restant es reparteix entre argentins i altres perfils internacionals. A més, aquesta proporció s'ha mantingut estable des de l'obertura: “Des que vam obrir fa vuit anys, no ha augmentat gaire la clientela argentina, sinó que continua predominant la local, que ve de diferents zones del Baix Llobregat”, afirma Pablo.

Tanmateix, la diferència entre uns i altres es percep, sobretot, en els hàbits a l'hora de demanar. “Els clients locals solen demanar la carn més vermella i menys feta, en comparació amb els argentins”, explica. Així mateix, assenyala que, mentre que els clients argentins solen arribar amb les idees més clares i decidits sobre què volen menjar, els locals tendeixen a recolzar-se en l'assessorament del restaurant.

El Asador de Pablo va ser un dels primers restaurants a expandir la gastronomia argentina per la zona central del Baix Llobregat

El Asador de Pablo, ubicat a Sant Joan Despí. Font: Ramiro Migone

Empanades: les veritables ambaixadores nacionals

Si hi ha un plat que resumeix o, més ben dit, és un component clau d'aquest boom de la gastronomia argentina, són les empanades. Fins i tot han passat de ser un element imprescindible a les cartes d'aquests

Les empanades de Tío Bigotes. Font: Tío Bigotes

establiments a convertir-se en l'eix central de models de negoci de grans franquícies com Tío Bigotes i Malvón, totes dues amb una forta implantació més enllà de la província de Barcelona.

El seu èxit no és casual. Darrere de cada empanada s'amaga un fort sentit d'identitat i pertinença. A l'Argentina, les 23 províncies compten amb la seva pròpia variant específica: no són iguals les porteñas, de Buenos Aires, que les cordoveses, les saltenyes o les tucumanes. Aquesta riquesa culinària,

unida al seu format pràctic ideal per al consum ràpid i al seu preu accessible, explica per què les empanades s'han convertit en les veritables ambaixadores nacionals d'aquest fenomen gastronòmic.

PRODUCTES IMPORTATS

Una de les claus de l'èxit d'establiments com El Asador de Pablo resideix en la seva aposta decidida per l'autenticitat de la proposta gastronòmica. "La gran majoria dels productes s'importen de l'Argentina, per exemple, carns com el filet, el bife de chorizo i l'entrecot, i les tapes de les empanades", comenta Pablo, que a més assenyalava en aquest punt una de les principals diferències respecte a la competència.

El menú es manté "100% argentí", tot i que amb les postres com a única concessió al gust local. L'exemple més il·lustratiu és el pastís Balcarce, la recepta original del qual, elaborada amb dolç de llet pur, va ser adaptada a una mousse més suau per facilitar-ne l'acceptació entre la clientela local. Els imprescindibles de la carta són les mollejas, el vació i el provolone, així com les empanades, la presència de les quals també és "fonamental".

FENOMEN DEMOGRÀFIC

Per entendre aquest creixement de l'oferta gastronòmica argentina és important no desatendre l'augment de la població argentina no només a la comarca, sinó també, en un sentit més ampli, a la província de Barcelona i a Catalunya, així com a escala estatal. Les dades de l'Idescat mostren una tendència sostinguda

La clientela d'El Asador de Pablo es compon d'un 60% de públic local, mentre que el 40% restant es reparteix entre argentins i altres nacionalitats

El matambre a la pizza
d'El Asador de Pablo.
Font: Ramiro Migone

**Les mollejas, el
vacío, el provolone
i les empanades
són imprescindibles
a la carta pel seu
arrelament transversal
entre els clients**

a l'alça: el 2021, la població argentina resident a Catalunya —comptabilitzant únicament les persones que disposen de nacionalitat argentina de manera exclusiva— era de 24.224 persones. El 2025, aquesta xifra havia ascendit a 37.980. El Baix Llobregat, tercera comarca catalana per volum de residents argentins —darrere del Barcelonès i el Vallès Occidental—, va passar en el mateix període de 1.928 a 2.935.

Tanmateix, aquestes xifres subestimen notablement la realitat, ja que no inclouen les persones que tenen doble nacionalitat —argentina i d'algun país de la UE— o que han obtingut l'espanyola. Les dades més recents de l'Institut Nacional d'Estadística, que sí que contemplen aquests grups, reflecteixen que el 2025 el total de persones d'origen argentí a Espanya arribava a 450.883, de les quals 116.720 residien a Catalunya i 92.897 a Barcelona, amb creixements sostinguts des del 2021.

ARRELAMENT TRANSVERSAL I COMPETÈNCIA SANA

Si els restaurants independents van ser els primers a detectar i explotar la demanda, la consolidació de la gastronomia argentina al Baix Llobregat també s'explica de la mà de grans cadenes com Chalito o franquícies com Tío Bigotes, amb múltiples restaurants i locals més enllà de la comarca i de la província de Barcelona. Per a Xavier Lladó, tècnic de Turisme de l'Ajuntament de Castelldefels, aquest fenomen

Les mollejas a la graella d'El Asador de Pablo. Font: Ramiro Migone

Segons les últimes dades de l'INE, a Espanya hi resideixen 450.883 argentins, dels quals 116.720 a Catalunya i 92.987 a la província de Barcelona

també respon a factors que van més enllà de la demografia: “Plats com les empanades, el choripán i les milanesas responen a una gastronomia molt pràctica, que s'adapta al model de societat i a les formes de consum actuals, on tot és ràpid i efímer”.

Aquest boom tampoc no ha passat desapercebut per a la resta del sector de la restauració local, tot i que des de l'hostaleria de la comarca s'evita interpretar-lo com una amenaça. “Tota competència és enriquidora i benvinguda, en tant que obliga els establiments locals a reinventar-se i buscar noves fórmules per continuar competint”, sosté Lladó.

Perquè darrere de l'auge de la gastronomia argentina no només hi ha identitat i tradició, sinó també un fenomen que ha deixat de ser un nínxol per formar part indissociable del mapa gastronòmic del Baix Llobregat, alhora que continua expandint-se.

“La gastronomia argentina s'adapta molt bé al model de societat i a les formes de consum actuals, on tot és ràpid i efímer”

Diferents tipus de carns argentines

El sobrecost invisible d'una vida sense gluten

Mil euros més a l'any a la cistella de la compra, set anys d'espera fins al diagnòstic, la dieta com a únic tractament i la falta de rendibilitat empresarial que acaba penalitzant el col·lectiu celíac

PER LARA MONROY

La dieta és l'única medicina per a la celiàquia i, a diferència d'altres malalties cròniques, no es rep cap ajuda per sufragar-ne el cost

Quan a una persona li diagnostiquen la celiàquia, el primer impacte és emocional. El segon, quasi immediatament, és econòmic. Descobreix que d'ara endavant la seva dieta, l'únic tractament disponible per a aquesta malaltia crònica i autoimmunitària, li costarà aproximadament mil euros més a l'any que la d'algú sense la seva condició. "I a diferència d'un pacient crònic que recull el seu fàrmac en la farmàcia a preu reduït, els celíacs no tenen cap ajuda per a sufragar el cost del tractament", explica la Dra. María Figuerola, metgessa de família especialitzada en patologies cròniques.

La xifra del miler d'euros és l'estimació anual de la Federació d'Associacions de Celíacs d'Espanya (FACE), calculada a partir d'una cistella de compra bàsica. No inclou les sortides a restaurants, aniversaris, festes ni ocasions especials. Tampoc contempla el temps invertit a buscar productes certificats, trucar a fabricants per les traces o preparar menjar per a esdeveniments on la persona amb celiàquia no sap si hi haurà opcions segures per a consumir. "Estem parlant

300

EL LLIBREGAT

Omplir la cistella de la compra amb productes específics sense gluten suposa una despesa extraordinària de prop de 1.000 euros l'any per persona

Jasana, una pastisseria nascuda al 1930 i 100% sense gluten des de 201

ALIMENTS SENSE GLUTEN, UN COST AFEGIT PER A LA SALUT

MENYS OPCIONS, MÉS COST, LA MATEIXA NECESSITAT

*Dades orientatives

301

CLUBREGAT

de fer lo més bàsic, allò de dir: estic en mode estricte al pressupost. A la que te'n vas una mica, ja es dispara", descriu la Irene Puig, responsable de comunicació de l'Associació Celiàcs de Catalunya, entitat fundada al 1977 i que agrupa avui unes 6.000 famílies.

EL COST OCULT DEL GLUTEN

Per entendre d'on ve el sobrecost, cal mirar cap a la producció. Javier Batlle, director de Jansana, un obrador barceloní amb més de noranta anys d'història i més d'una dècada especialitzat en exclusiva en productes sense gluten, ho xifra amb precisió: "Mentre que la farina de blat per a un professional de la fleca costa entre 0,75 i 0,90 euros el quilo a l'engròs, les farines tècniques i certificades

La farina sense gluten pot costar fins a cinc vegades més que la de blat, aquest diferencial d'origen recorre tota la cadena fins al preu final

Maria Rosa Fiol,
vicepresidenta i directora
general d'AEBALL /
UPMBALL

Façana de la popular pastisseria Jansana al carrer Balmes de Barcelona

El temps dedicat a buscar proveïdors certificats, llegir etiquetes i localitzar restaurants segurs és un cost real que ningú quantifica

302

CLUB BREGAT

que nosaltres utilitzem oscil·len entre els 3 i els 5 euros. Multipliquem per cinc el cost de l'ingredient base".

A això se sumen temps d'elaboració més llargs, minves per la inestabilitat d'unes masses que s'han de llençar si no surten perfectes, i els protocols de certificació amb analítiques periòdiques de superfícies, primeres matèries i producte final. Un control estricte amb tolerància zero que afegeix més despeses i gestió a la llista, una diferència que es fa evident en comparar els preus dels productes amb gluten i sense.

Diverses publicacions de l'Associació de Celiacs de Catalunya exposades en una taula de les seves oficines

El clàssic fish and chips britànic presentat al tradicional cucurutxo de paper de diari, ara adaptat en versió sense gluten

S'estima que entre el 50 i el 70% dels celíacs a Espanya encara no han estat diagnosticats

Exterior de la seu de l'Associació de Celíacs de Catalunya, entitat referent que treballa des de fa dècades en la millora de la qualitat de vida de les persones amb malaltia celíaca

Mani Alam, propietari de quinze restaurants a Barcelona, dels quals dos estan certificats sense gluten com el conegut The Fish & Chips Shop Gluten Free, explica que gestionar un local lliure de gluten encareix la producció entre un 10% i un 15% respecte a un d'estàndard. Aquesta diferència operativa es trasllada també a la matèria primera, i el restaurador ho il·lustra amb un exemple concret: "El pa normal ens costa 50 cèntims i el sense gluten, 1,50 euros. Imagina't la diferència".

EL TEMPS TAMBÉ ÉS DINERS

Més enllà del preu del producte, hi ha costos que no apareixen a cap tiquet. Alam assenyalava la recerca de proveïdors com el més significatiu per al seu negoci: "El temps que suposa cercar tots els ingredients i que estiguin certificats, també són diners". La Irene Puig afegeix la dimensió domèstica com llegir etiquetes al supermercat, localitzar restaurants segurs o gestionar la contaminació creuada a casa amb utensilis separats.

A aquest desgast s'hi suma la fatiga mental de conviure amb la malaltia en l'àmbit social. La Dra. Figuerola assenyalava que, més enllà de la despesa econòmica, l'impacte emocional merma bastant el pacient: "Anar a prendre una cosa amb els amics i ser qui constantment diu 'jo aquí no puc' és dur. Tot i que l'oci està més adaptat que fa deu anys, al final cansa". Segons la doctora, aquesta pressió diària aboca molts afectats al cansament psicològic: "Estàs cansat de parlar de la contaminació creuada i assumeixes que, si surts, passarà el que hagi de passar".

Obrir un negoci exclusivament sense gluten retalla els marges de benefici, però alguns restauradors ho assumeixen per no perdre els seus clients

A Catalunya, el diagnòstic de celiàquia triga una mitjana de 7 anys, amb el cost sanitari i personal que això comporta

MÉS ENLLÀ DE LA CISTELLA

El problema econòmic comença molt abans que el consumidor arribi a la caixa de l'obrador o del restaurant. Actualment, s'estima que entre el 50% i el 70% de les persones celíaques a Espanya no han estat diagnosticades. Tot i que la prevalença real de la malaltia és aproximadament d'un 1% de la població, amb un 6% addicional amb sensibilitat al gluten no celíaca, prop del 75% dels afectats desconeixen que pateixen la malaltia. Aquest infradiagnòstic s'explica perquè la celiàquia és "una malaltia camaleònica on no tots els símptomes són gastrointestinals, sinó que pot manifestar-se d'altres formes com ara una anèmia recurrent, infertilitat, osteoporosi prematura o migranyes", explica la Irene Puig.

La Dra. Figuerola ho confirma des de la consulta: "Una de les causes de buscar i descartar l'origen d'una anèmia és la celiàquia. Quan tens la malaltia, hi ha una mala absorció dels nutrients, entre ells el ferro". Ella mateixa recorda un cas recent d'una nena de quinze anys, completament asimptomàtica a nivell digestiu, a qui va detectar la malaltia a partir d'una analítica per anèmia.

A tot això s'hi afegeix que, a Catalunya, el temps mitjà per obtenir un diagnòstic definitiu és de set anys. "Durant tot aquest període, molts pacients passen per un autèntic calvari de proves sense que ningú aconsegueixi identificar-ne la causa, amb el cost addicional que això comporta per al sistema sanitari", lamenta Puig. En aquest sentit, la Dra. Figuerola recorda que "la celiàquia a l'Estat no li costa res, una analítica anual i prou" quan es detecta a temps. El problema, explica, apareix quan el diagnòstic arriba tard i ja s'han desenvolupat complicacions derivades de la mala absorció, com osteoporosi o fractures, que sí que impliquen un impacte sociosanitari i econòmic més elevat.

Contra la lògica del negoci

El Javier Batlle va tenir clar des del principi que anar a mitges no tenia sentit. Per això, l'obrador Jansana va renunciar al gran públic per bolcar-se en un col·lectiu minoritari, assumint marges de benefici molt més estrets. La decisió, però, estava avalada pel pes de tres generacions d'ofici familiar i per la convicció que podien oferir un producte que el mercat encara no garantia. Fins aleshores, les alternatives per a les persones celíaques es limitaven a productes industrials i congelats, sense gaire varietat. Jansana va néixer, així, com una aposta artesana amb una clara vocació humana, encara que els números no sempre quadressin.

Mentrestant, el Mani Alam es trobava amb una realitat semblant. Amb tres locals en funcionament, va començar a notar que alguns clients habituals deixaven de venir. En retrobar-se amb ells pel carrer, va descobrir que molts havien estat diagnosticats de celiàquia. Lluny de resignar-se a perdre'ls, va decidir crear un espai completament lliure de gluten, assumint també uns marges molt més reduïts. Per fer-ho possible, va mirar cap a les seves arrels i va recuperar la farina de cigrò, un tresor culinari al Pakistan i a l'Índia per aconseguir el fregit perfecte. El seu projecte i el de Jansana demostren que la rendibilitat no ho és tot, perquè el veritable èxit consisteix a fer que tothom trobi, per fi, el seu lloc a taula.

De casa a la feina

millor ambici

Servei disponible en 15 municipis de l'àrea metropolitana.

Una xarxa amb més de 230 estacions i 2.600 bicicletes 100% elèctriques.

Connecta fàcilment amb altres municipis i amb Barcelona.

Dona't d'alta ara!
ambici.cat

La bicicleta
elèctrica
metropolitana

AMB

Formació

Aprendre per no quedar-se enrere

El món canvia més ràpid que mai. Noves tecnologies, noves professions i noves necessitats obliguen a reinventar-se constantment. En aquest context, formar-se ha deixat de ser una opció per convertir-se en una necessitat. I l'estiu és una estació idònia per posar-se al día.

A l'Hospitalet i Baix Llobregat, la formació adopta moltes formes. Serveix per accedir a noves oportunitats laborals, per adaptar-se a sectors en transformació, per reduir desigualtats o per entendre millor la realitat que ens envolta. Darrere de cada projecte hi ha la voluntat de oferir eines a les persones per afrontar els reptes del present i construir el seu futur. Uns reptes que són més complicats per a persones amb discapacitats a l'hora d'integrar-se laboralment, amb la circumstància de que són els treballadors que menys baixes i absentisme laboral practiquen, segons les patronals.

El territori és especialista en formació professional del sector de l'aviació, amb centres a El Prat i Sant Boi. Al barri de La Florida, a l'Hospitalet, s'inaugura un centre de darrera generació, fruit de la relació de la fira del Mobile World Congress amb aquesta ciutat, en tant el Centre d'Estudis Comarcals del Baix Llobregat enceta una nova recerca per analitzar com era la comarca l'any 1975 i fa una crida als estudiants de Batxillerat i als seus professors per participar amb entrevistes als seus avis. Són activitats que es poden desenvolupar durant l'estiu.

Alumnes de l'Institut Illa dels Banyols del Prat durant una participació a una fira

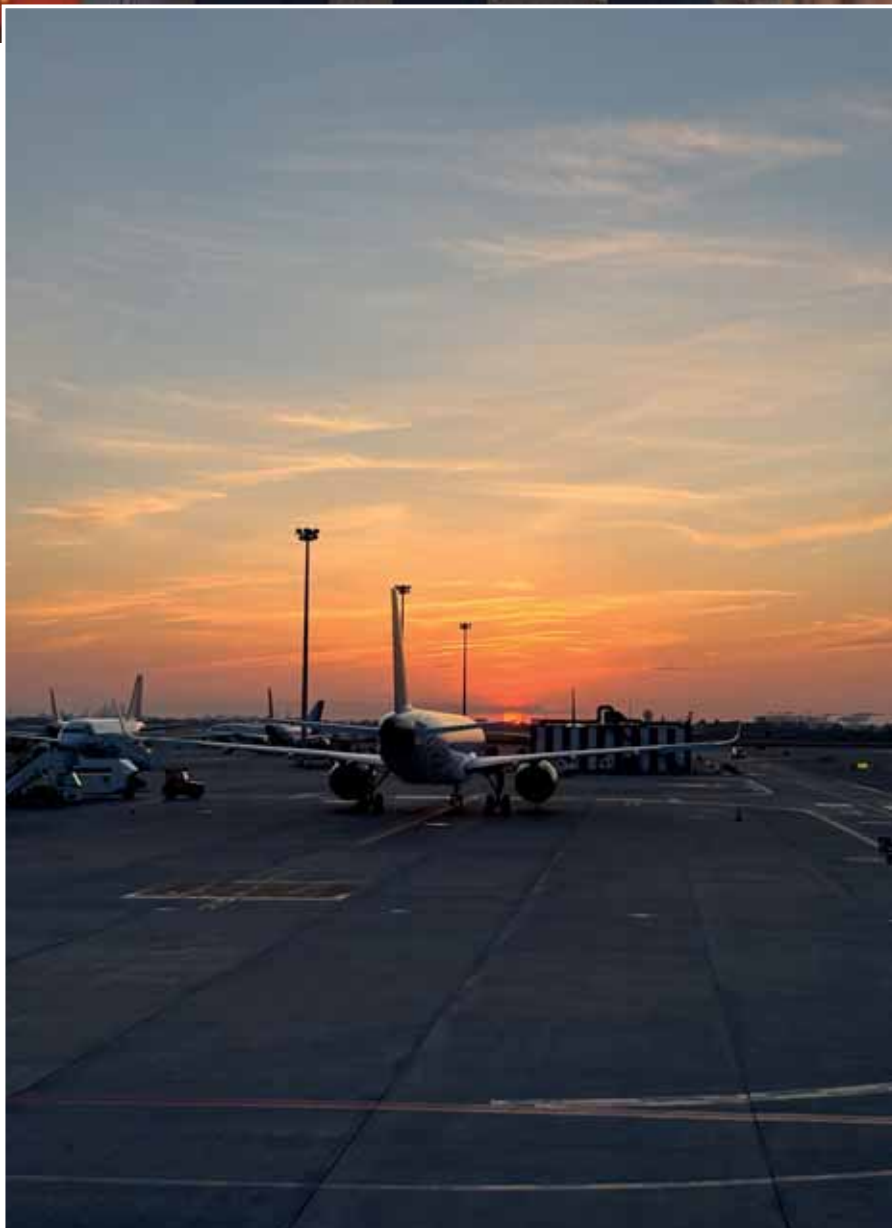
308

LLIBREGAT

L'Institut Illa dels Banyols del Prat és l'únic centre públic de Catalunya que ofereix la formació homologada en aviació

Imatge de les vistes del dia a dia de Javier Arroyo, ex alumne de Central Escuela Aeronáutica

El Baix s'enlaira: la comarca que forma els professionals de l'aviació

La presència de l'Aeroport Josep Tarradellas Barcelona-El Prat converteix la comarca en un pol estratègic per estudiar professions aeronàutiques, des del manteniment aeromecànic fins a la formació de tripulants de cabina

PER **ANDREA ARGANDOÑA**

Parlar d'aviació al Baix Llobregat és parlar d'una realitat que va molt més enllà dels avions. En una comarca on hi ha el principal aeroport de Catalunya, el sector aeronàutic no només connecta destinacions: també connecta oportunitats, formació i futur laboral. En un context en què cada vegada és més habitual viatjar i el transport aeri forma part de la vida quotidiana, l'aeroport s'ha convertit en una infraestructura clau per entendre el territori.

FORMACIÓ DES DEL TERRITORI

Aquest ecosistema no s'entén sense la formació. Al Baix Llobregat, l'aviació no és només un horitzó laboral, sinó també una via educativa cada vegada més consolidada.

L'Institut Illa dels Banyols, al Prat de Llobregat, és un referent en formació professional vinculada a l'àmbit aeronàutic i turístic. El seu cicle de grau superior en Guia, Informació i Assistència Turística integra formació en l'entorn aeroportuari i permet als estudiants acostar-se a un context professional real. Des de l'institut expliquen que es tracta d'una formació poc habitual dins del sistema educatiu: "És l'únic centre de Catalunya que ofereix aquesta formació, som un centre

El centre de formació professional destaca el seu objectiu d'obrir oportunitats formatives adaptades a cada perfil d'estudiant

Alumnes de Central Escuela de Sant Boi, on es formen com a Tripulant de Cabina Passatgers (TCP)

Barcelona-El Prat, un gegant que no deixa de créixer

L'Aeroport Josep Tarradellas Barcelona-El Prat s'ha consolidat com una de les grans infraestructures aèries d'Europa. Es troba entre els aeroports amb més trànsit del continent i registra prop de 57,5 milions de passatgers anuals. L'estiu passat va superar els 5,5 milions de viatgers mensuals tant al juliol com a l'agost. I des de l'inici de l'any 2026, l'Aeroport ha registrat fins a l'abril 17.397.660 viatgers, xifra que també suposa un 4,1% més que en el mateix quadrimestre de l'any anterior.

El seu creixement ha reobert el debat sobre el seu futur. La Generalitat, el Ministeri de Transports i Aena han acordat una proposta d'ampliació de 3.200 milions d'euros que preveu allargar 500 metres la pista més propera al mar, remodelar les terminals T1 i T2 i construir una terminal satèl·lit. L'objectiu és convertir-lo en un gran hub internacional amb més connexions de llarg radi cap a Amèrica, Àsia i Àfrica. Si es compleixen els terminis previstos, el Pla Director es podria aprovar el 2028, iniciar les obres el 2030 i culminar el projecte el 2033.

Més enllà de les xifres, el seu impacte es tradueix en ocupació, formació i especialització professional. El seu funcionament diari depèn d'una àmplia xarxa de perfils professionals, entre els quals hi ha manteniment aeronàutic, tripulació de cabina o atenció al passatger. Una realitat que explica per què l'aviació s'ha consolidat com un dels sectors amb més projecció dins del Baix Llobregat.

310

BAIX LLOBREGAT

públic homologat", assenyalen des de la direcció. Afegeixen, a més, que "aquesta formació normalment sol ser privada" i que l'objectiu és ampliar les oportunitats de l'alumnat en un sector amb una alta demanda.

En aquest sentit, remarquen la connexió amb el teixit empresarial: "Fem jornades tècniques durant quatre dies en què reunim empreses; aquest any, en la 15a edició, hi han participat 101 empreses", expliquen, amb l'objectiu d'acostar l'alumnat a diferents sortides professionals.

Així mateix, posen en valor la formació integral de l'estudiant, amb una atenció especial als idiomes: "Per a nosaltres és molt important formar els estudiants, i les llengües que ensenyem són anglès, alemany i català", afirmen. El centre, a més, impulsa activitats com fires, Erasmus o formació en sistemes com Amadeus, amb l'objectiu de mantenir un perfil dinàmic i adaptat al sector.

El cicle s'emmarca en una aposta educativa que el mateix centre va començar a impulsar el 2017, quan va sol·licitar incorporar aquesta especialitat al pla d'estudis oficial.

Les jornades tècniques del centre reuneixen cada any desenes d'empreses del sector per acostar l'alumnat al món professional

LA VIA DE LA CABINA: FORMAR TRIPULANTS DE VOL

Més enllà de la formació pública, el Baix Llobregat també acull centres especialitzats en la preparació de tripulants de cabina de passatgers (TCP), una de les professions més demandades dins del sector aeri. Un d'aquests exemples és Central Escuela Aeronáutica, fundada per Laura Comas, tripulant de cabina des de fa més de dues dècades.

"Era vocacional total des de petita", explica Comas, que compagina els vols amb la docència. Després d'anys impartint classes en altres escoles, va detectar mancances en la preparació de l'alumnat: "Veia alumnes que potser no tenien els requisits que després una aerolínia demanava".

Entrenament d'una alumna de Central Escuela Aeronáutica en situació d'apagar un foc en un bany

El 2019 va decidir obrir Central Escuela Aeronáutica a Sant Boi, una ubicació estratègica per la seva proximitat amb l'aeroport i la seva connexió amb el Baix Llobregat. Sis anys després, el projecte ha crescut fins a obrir seus en diferents punts d'Espanya, com Madrid o Múrcia. "El que ens diferencia és que tots els professors som tripulants en actiu i vivim la professió des de dins", afirma.

DOCENTS PROFESSIONALS

A l'escola, la docència es compagina amb l'activitat en aerolínies, ja que bona part del professorat imparteix classe en els seus dies lliures, fet que reforça el vincle directe amb la realitat del sector. Aquesta connexió es tradueix en un ensenyament pràctic, basat en l'experiència real de vol, des dels procediments d'emergència fins als processos de selecció, traslladant a l'aula situacions que els instructors viuen en

**Central Escuela
Aeronáutica va
néixer a Sant Boi el
2019 i avui compta
amb noves seus
en diferents punts
d'Espanya**

**"No n'hi ha prou
amb obtenir la
llicència; practiquem
entrevistes i habilitats
que realment busquen
les aerolínies", afirma
Laura Comas**

Alumnes de
l'Institut Illa
dels Banyols
del Prat durant
una simulació
de reanimació
d'un passatger

Els alumnes de l'Institut Illa dels Banyols fent un entrenament de situació d'ameritzatge

el seu dia a dia. En aquest entorn, l'equip docent destaca per la seva proximitat i compromís amb l'alumnat, fruit d'una vocació que es manté dins i fora de l'aula.

La formació combina teoria i pràctica, des del dret aeronàutic fins a simulacions d'emergència, primers auxilis o anglès. "No n'hi ha prou amb obtenir la llicència; practiquem entrevistes i dinàmiques de grup", assenyala Comas. A més, l'escola manté una relació estreta amb diverses aerolínies, algunes de les quals fan processos de selecció directament al centre.

Més enllà de la inserció laboral, per a la directora de Central el més gratificant és veure la transformació de l'alumnat: "Moltes vegades ens diuen que els ha canviat la vida". Un reflex de com l'aviació s'ha consolidat com molt més que una sortida professional: un autèntic estil de vida.

"Acabem plorant amb ells quan aconseguïen entrar en una companyia", explica Laura Comas sobre els processos de selecció

UNA VOCACIÓ QUE COMENÇA DES DE LA INFÀNCIA

L'experiència d'alumnes com Javier Arroyo reflecteix aquesta transformació. Avui tripulant de cabina, recorda que sempre va tenir clar el seu futur: "Des de ben petit ja deia que volia dedicar-me a l'aviació". El seu pas per Central Escuela Aeronáutica va marcar l'inici de la seva trajectòria professional.

Recordant la seva etapa com a estudiant, destaca la intensitat del procés: "Va ser una formació curta però molt completa. En tres mesos has d'aprendre procediments d'emergència, medicina aeronàutica i actuació en situacions crítiques". Recorda que l'avaluació final és un dels aspectes més exigents, ja que concentra les proves en un mateix dia.

Una altre imatge de l'entrenament d'un ameritzatge

**“Més que una feina,
és un estil de vida”,
resumeix Laura Comas
sobre la professió de
Tripulant de Cabina
Passatgers (TCP)**

313

CLUB REGAT

Ja en actiu, Arroyo desmunta una idea estesa: “La feina de TCP no és només servir a bord. Estem formats per actuar davant incendis, emergències mèdiques o evacuacions”.

UNA PROFESSIÓ AMB LLUMS I OMBRES

La realitat del sector aeri combina oportunitats i exigències. Els torns, la conciliació i els horaris variables formen part del dia a dia. “Hi ha dies que et lles a les tres de la matinada i d'altres en què vols a un altre continent i en deu hores ets a l'altra banda del món”, explica Arroyo. Tot i així, assegura que la professió compensa per l'experiència i el contacte humà.

L'aviació es presenta així com un sector vocacional, en què l'adaptació, la resiliència i el tracte amb el públic són tan importants com la formació tècnica.

UN SECTOR EN EXPANSIÓ

El creixement de l'aeroport i la consolidació de la formació especialitzada dibuixen un escenari clar: l'aviació és un dels sectors amb més projecció al Baix Llobregat. La combinació d'infraestructures estratègiques, centres formatius i demanda laboral converteix la comarca en un punt clau dins del mapa aeronàutic català. El cel, en aquest cas, no és un límit, sinó un punt de partida.

**“El percentatge més
gran de la formació
com a TCP es basa
en les emergències”,
afirma Javier Arroyo**

L'equipament també compta amb un espai per a àpats separat per jardineres

314

EL LLIBREGAT

La Florida 6.0, l'estela tecnològica del Mobile amb l'espai immersiu públic més gran d'Europa

Coincidint amb el Mobile World Congress 2026, s'ha celebrat una jornada de portes obertes de La Florida 6.0, un Centre de Transformació Digital. Aquesta és la crònica del seu descobriment.

PER **PATTI ELIES**

A primera hora de la tarda d'un dissabte, el Mercat Municipal de La Florida rau tancat. A la planta baixa, per l'Avinguda de la Primavera, s'estén una filera de persones que entren i surten del supermercat, únic vestigi d'activitat que no cessa ni en horari de sobretaula d'un cap de setmana. A partir de les escales mecàniques, amb el jardí vertical de la façana que acompanya l'ascens, l'energia canvia lleugerament. Un cartell indica que just aquí, a la segona planta del mercat, es troba La Florida 6.0, Centre de Transformació Digital inaugurat a finals del 2025 i que ja té plena funcionalitat.

Només al travessar les portes automàtiques, es troben a dreta i esquerra l'Oficina d'Atenció Ciutadana (OAC) i la Regidoria dels districtes IV i V, que agrupen els barris de La Florida, Les Planes, Can Serra i Pubilla Cases. Ambdues oficines són operatives

L'àrea de coworking està pensada com un espai obert a disposició de qualsevol ciutadà

des del setembre de l'any passat. No obstant, els veïns que es van apropant no venen a fer cap tràmit administratiu ni tampoc han aparegut per casualitat. Estan aquí perquè volen conèixer aquest espai, que ha anunciat una jornada de portes obertes tot coincidint amb l'ambient tecnològic del Mobile World Congress 2026, celebrat al recinte ferial Gran Via de L'Hospitalet.

LA DIGITALITZACIÓ, A L'ABAST DE TOTHOM

La visita guiada s'inicia a l'àgora, tot passada la zona d'administració. Asseguts en una gran bancada de fusta, els encuriosits comencen aquest recorregut amb un viatge audiovisual. Arrel dels recursos de l'arxiu municipal, i per mitjà d'uns algoritmes d'imatge amb Intel·ligència Artificial (IA), les fotografies del passat de L'Hospitalet es transformen en una seqüència de vídeo que condueix l'espectador per la història dels barris. És un petit aperitiu del que representa aquesta instal·lació pública de gairebé 3.000 metres quadrats, que intercala serveis administratius amb un espai ideat per a promoure la tecnologia, la formació i la innovació a tots els nivells socials i de generacions dins el barri més dens d'Europa.

Angie Carrasco, responsable del Centre Municipal La Florida 6.0, explica que aquest nou espai se suma a l'activitat que ja es desenvolupa a les oficines i garanteix la completa operativitat de La Florida 6.0. El projecte de reconversió dut a terme en aquesta superfície es quantifica en 6,5 milions d'euros, dels quals quatre milions provenen de la Diputació de Barcelona i la resta de l'Ajuntament de L'Hospitalet.

De fet, el Ple municipal celebrat al mes de març va aprovar el reglament, els preus públics i l'establiment del Servei de Transformació Digital (STD), el darrer pas administratiu necessari per a la posada en servei completa de l'equipament. Durant la sessió també es va destacar que La Florida 6.0 neix amb l'objectiu de reduir la bretxa digital, fomentar la inclusió tecnològica i reforçar el teixit socioeconòmic

Angie Carrasco Mercadal, responsable de La Florida 6.0

La Florida 6.0 és un nou centre de transformació digital destinat a promoure tecnologia, innovació i cohesió social al barri més dens d'Europa.

Una vista d'una aula de l'equipament

316

EL CLÒBREGAT

L'equipament combina serveis administratius, espais formatius i zones creatives amb l'objectiu de reduir la bretxa digital entre diferents generacions i col·lectius socials.

de la ciutat, especialment en barris com La Florida, Les Planes, Can Serra i Pubilla Cases. El projecte incorpora serveis d'experiències immersives, espais de coworking, sales polivalents, formació en competències digitals i un Fab-Lab orientat a la innovació i l'emprenedoria.

Precisament a través de l'administració i la seva posada en valor com a motor de polítiques públiques, un dels objectius d'aquest centre és reformular la manera en què la ciutadania es relaciona i percep l'espectre tecnològic, trencant amb la bretxa digital i facilitant l'evolució cap a aquesta tendència de digitalització que han experimentat els serveis públics durant els darrers anys.

Carrasco destaca en aquest sentit que "aquest equipament funciona com a seu de l'estratègia de L'H 6.0, però també s'ha de tenir en compte que moltes activitats es descentralitzen al territori per tal de poder arribar a tothom". D'aquesta manera, recorda, la tasca de L'Hospitalet contra la bretxa digital ve de lluny i, de fet, radica a Torre Barrina, centre d'innovació social a Collblanc-Torrassa que ofereix des de fa anys tallers d'alfabetització i assessorament digital a través del projecte "Digitalitza't".

UN 'TOUR' ENTRE FORMACIÓ I CREATIVITAT

El recorregut continua cap a la sala d'actes, directament connectada amb l'àgora a través d'unes parets modulares, el que permet endevinar l'eficiència distributiva i formulació accessible d'aquest espai. Just al costat està la sala immersiva, i, a l'altra banda, l'àrea de coworking. Pensada per a uns 80 usuaris, aquesta zona és un despatx obert de sostre alt que rep la llum natural de les vidrieres que vesteixen la façana, amb fileres de llargues taules, incloent aules tancades i pensades per a desenvolupar cursos o tallers, zones de taquilles, acollidors mòduls de reunió de

Angie Carrasco Mercadal, responsable de La Florida 6.0, amb el Rei Felip VI a la darrera visita que el monarca va fer a l'Hospitalet

El projecte de reconversió del mercat municipal de La Florida ha suposat una inversió de 6,5 milions d'euros entre Diputació i Ajuntament.

fusta i inclús un espai per a àpats amb servei de microones separat per jardineres. D'aquesta manera, qualsevol ciutadà pot disposar gratuïtament d'aquests espais, destinats a la formació i la creativitat, però sobretot mantenint la perspectiva de cohesió social. I és que en aquest equipament destaquen especialment dos espais: la sala immersiva, una habitació 360° d'aproximadament 200 metres quadrats, i el Fab-Lab, una aula de fabricació digital pensada perquè la ciutadania pugui experimentar amb tecnologies com les impressores 3D. La finalitat d'aquestes instal·lacions, tal i com assenyala Carrasco, és "codissenyar projectes socials amb centres educatius, entitats i institucions", fent de La Florida 6.0 un impulsor d'iniciatives amb impacte públic. I afegeix que "farem des d'activitats de capacitat i formació, no només amb gent gran, sinó també amb joves i tots els col·lectius, fins a projectes gamificats i de noves tecnologies".

100% L'HOSPITALET

En aquest viatge per La Florida 6.0, probablement és la sala immersiva la que crida en major mesura l'atenció dels visitants. L'exposició "*Ecos de identidad*", una peça del realitzador Dani Marzo i produïda per Okhurra Lab, inaugura aquest espai 360°, que esdevé el més gran d'Europa a nivell públic. L'obra, projectada a través de les quatre parets i sota els peus dels espectadors, submergeix el públic en una representació audiovisual lírica que evoca el passat, present i futur de L'Hospitalet, no sense un alt contingut simbòlic que els veïns copsen al vol. L'ermita de Santa Eulàlia de Provençana i la de Bellvitge, el pont de La Torrassa o la font de la Rambla Just Oliveras són només algunes de les referències presents en aquesta exposició on cal tenir la mirada ben oberta.

La Florida 6.0 incorpora espais destacats com una sala immersiva de 360 graus i un Fab-Lab dedicat a la fabricació digital ciutadana.

El realitzador i autor de l'obra, veí del barri de Sant Josep, recalca que “els qui som d'aquí ens sentim de L'Hospitalet, però sobretot ens sentim del nostre barri”. Per això, i per als qui venen de fora, Marzo explica que la peça busca reforçar els valors del municipi a través de “missatges de ciutat inclusiva, referent d'espais verds i cohesió de barris”, de manera que el viatge audiovisual fa que qualsevol habitant de L'Hospitalet, sigui d'on sigui, pugui reconèixer i sentir propis aquests elements d'identitat hospitalenca. Marzo conclou tot fent al·lusió al patrimoni artístic de la ciutat, reflectit en la seva obra a través de l'escultor Arranz-Bravo, qui dona nom a la fundació homònima de L'Hospitalet de Llobregat.

ARRIBA LA IQ ERA A L'HOSPITALET: QUAN LA TECNOLOGIA DEIXA D'ASSISTIR I COMENÇA A DECIDIR

El lema de l'edició 2026 del Mobile World Congress que es va celebrar al recinte firal de L'Hospitalet és “La IQ Era”, el que significa l'era del quocient intel·lectual, un concepte emergent que intenta anomenar la transició actualment en marxa: el pas des de l'era digital, centrada a informatitzar i connectar informació. De manera que la tecnologia deixa d'assistir les persones per començar a decidir.

Mentre encara es construeix el Hall Zero, que preveu afegir 60.000 metres quadrats fins a aconseguir els 300.000, però que no estarà llest fins a 2028, el congrés ha ampliat el seu espai amb el Circuit de Barcelona-Catalunya.

El conseller delegat de l'associació organitzadora GSMA, John Hoffman, ha volgut tancar qualsevol debat sobre la continuïtat de l'esdeveniment. Ha ironitzat que després de 20 anys a la ciutat, el pròxim contracte amb la capital catalana és “per sempre”.

En total, el Mobile ha deixat a Barcelona uns 7.500 milions d'euros i ha generat 100.000 llocs de treball temporals des de la seva arribada.

L'exposició immersiva “Ecos de identidad”, creada per Dani Marzo, reivindica la identitat i el patrimoni cultural dels barris de L'Hospitalet.

318

EL CLUB DE L'OBRA

A l'equipament hi ha sales multiusos

Florida 6.0 visitada pel Rey

HOTELS COMPLETS

L'èxit del congrés es tradueix, una vegada més, en una pressió màxima sobre la ciutat. Els hotels de l'Hospitalet i de Barcelona freguen el ple total (97% i 93% respectivament), amb preus mitjans que oscil·len entre els 590 i els 690 euros per nit. Els habitatges d'ús turístic, d'altra banda, aconseguiran el 91% d'ocupació durant el MWC, segons detalla l'Associació d'Apartaments Turístics de Barcelona (Apartur). Calculen unes 29.000 places per a congressistes, que provenen sobretot dels Estats Units, el Regne Unit i França.

AEROPORT AL TOPALL DE LA SEVA CAPACITAT

Respecte a l'aeroport de Barcelona-el Prat Josep Tarradellas, el congrés comporta una activitat frenètica amb milers d'operacions aèries i pics de gairebé 200.000 seients oferts en una sola jornada per atendre l'arribada de directius de gegants com Google, Meta, Samsung o Huawei. L'augment de la demanda durant els dies del Mobile World Congress fins i tot obliga companyies com Vueling a reforçar connexions entre Barcelona i Madrid.

El Mobile World Congress 2026 impulsa l'activitat tecnològica a L'Hospitalet amb grans xifres d'assistència, ocupació hotelera i impacte econòmic internacional.

AENA ha habilitat una operativa especial a l'aeroport amb motiu del Mobile World Congress

Al voltant de la mort de Franco es va consolidar també el moviment feminista, a més del veïnal

320

DEL BAIX LLOBREGAT

Crida als estudiants de Batxillerat a fer el treball de recerca amb els seus avis sobre la comarca de 1975

El Centre d'Estudis Comarcals del Baix Llobregat impulsa una recerca col·lectiva sobre el Baix Llobregat durant l'any 1975 i el final del franquisme.

La iniciativa anima estudiants d'ESO i Batxillerat a investigar com era la comarca quan els seus avis eren joves mitjançant testimonis familiars directes.

PER **PATTI ELIES**

El Centre d'Estudis Comarcals del Baix Llobregat (CECBLL) fa una crida als professors i alumnes d'ESO i Batxillerat de la comarca a què centrin els seus treballs de recerca en com era el territori quan els seus avis eren joves. Aquests treballs estudiantils, més els que facin experts i universitaris que responguin a la convocatòria de la tretzena recerca col·lectiva que impulsa el CECBLL seran publicats en una web que pivotarà entorn a l'any 1975 quan va morir el dictador Franco i el Baix Llobregat encapçalava la lluita per la democratització al país.

El catedràtic emèrit de Ciències Polítiques de la UAB, Joan Botella Corral, director de la recerca, amb la coordinadora, Carme Sanmartí, doctora en Història Contemporània per la UB

321

LLIBRE I DIGITAL

La recerca, dirigida per Joan Botella Corral i coordinada per Carme Sanmartí, vol analitzar la construcció democràtica i identitària de la comarca.

FINALITZAR LA RECERCA L'ANY 2029

L'objectiu és que tota la recerca estigui publicada en llibre i en format digital, amb web inclosa, l'any 2029 quan es commemori el 50 aniversari de les primeres eleccions municipals democràtiques als ajuntaments. La doctora Sanmartí assenyalava que a més dels estudiants de Batxillerat i de l'ESO i dels seus professors, la crida vol "cercar persones amb experiència, coneixement, capacitat i criteris per fer la recerca i donar les línies mestres per fer l'anàlisi dels treballs a tractar".

El catedràtic Botella recorda que "el Baix Llobregat cristal·litza la consciència de comarca en aquesta època al voltant de la mort de Franco, doncs fins a l'any 1960 es parla del Baix com a comarca agrària, l'equivalent de l'horta de València". Però no va ser veritat físicament i amb consciència col·lectiva de ser un enclavament industrial, "perquè els mateixos ciutadans i moviments socials i polítics havien adquirit consciència". Els estudiosos volen examinar les bases de concepció i dinamisme d'aquesta consciència comarcal i com es va expressar institucionalment més tard a partir de les eleccions municipals de 1979.

DEU TAULES RODONES TEMÀTIQUES

Botella a diferenciat la transició al Baix Llobregat de la duta a terme a una comarca també industrial com el Vallès Occidental, on la seva burgesia era local i feia d'empresaris al seu territori que tenia fins i tot un banc i caixes d'estalvis. Per contra, voltant uns extrems que no passaven a la nostra comarca. L'estudi del naixement dels moviments socials, la preocupació per la cultura i com es va materialitzar, les associacions de veïns, les lluites per l'educació, el paper de l'església després

L'acte de presentació amb el catedràtic emèrit de Ciències Polítiques de la UAB, Joan Botella Corral, director de la recerca, i la coordinadora, Carme Sanmartí, doctora en Història Contemporània per la UB

322

BAIX
LLOBREGAT

El CECBLL facilitarà materials, dossiers, conferències i una web específica perquè estudiants, investigadors i ciutadania participin activament en aquesta recerca històrica col·lectiva.

Els continguts resultants es publicaran en format llibre i digital l'any 2029 coincidint amb el cinquantenari de les primeres eleccions municipals democràtiques.

del Concili Vaticà II (1962-1965), convocat per Juan XXIII i clausurat per Pablo VI, va suposar un canvi històric per a la seva actualització i diàleg amb el món de llavors amb una repercussió directa amb el final del franquisme i el principi de la Transició espanyola. També hi haurà taules rodones sobre el sistema sanitari, el feminisme, el paper dels empresaris, dels sindicats i sobre els plans urbanístics metropolitans.

Aquestes taules rodones seran enregistrades en vídeo per a ser consultades i comptaran amb un expert cadascuna per dirigir-la i un moderador. La previsió és que l'organització d'aquests actes finalitzi al maig de 2027 perquè es pugui unir aquests continguts amb els dels investigadors amb experiència acadèmica en aquesta època que analitzaran les eleccions espanyoles de 1977 i les municipals de 1979 a la comarca.

El president del CECBLL, l'olesà Jordi Sicart, assenyala que es farà una "simbiosi entre els treballs de recerca més locals i els puntuals, amb els generals per a donar oportunitat de que tothom les pugui fer al marge de les universitats". En aquest sentit, el CECBLL actuarà de pal de paller per després posar a disposició de les universitats el material.

LA CONVERSA QUE NO VAM TENIR MAI

La iniciativa del CECBLL de fer la crida als professors i estudiants de Batxillerat perquè coneguin com es va construir el seu entorn comarcal a través de converses amb els seus avis s'inspira en el curtmetratge documental de l'actriu Cristina Urgel titulat "La conversa que no vam tenir mai", una obra íntima que neix d'una xerrada real amb la seva àvia Celia García. El curt reconstrueix un diàleg davant de la mare de l'actriu, que escolta el testimoni de la seva mare silenciada durant dècades i es converteix en un homenatge a les dones que, com ella, van afrontar vides marcades per l'estigma i el silenci. El títol ha recorregut nombrosos festivals i ha estat nominat al Goya a Millor Curtmetratge Documental.

Cartell del curtmetratge documental nominat al premi Goya

Els investigadors volen estudiar com el Baix Llobregat consolida una consciència comarcal industrial i reivindicativa durant els últims anys de la dictadura franquista.

Les taules rodones seran enregistrades en vídeo i comptaran amb experts i moderadors per generar material acadèmic consultable en el futur.

CONFERÈNCIA DE BOTELLA, DOSSIER I WEB DE LA RECERCA

Per ajudar a contextualitzar als interessats en aquesta recerca, El CECBLL facilita l'enllaç de la conferència en la que en Joan Botella va explicar el context general que hi havia l'any 1975 quan mor el dictador, acompanyat de les intervencions de Rafa Bellido, Conxita Sánchez i Marta Espona en la que aporten pinzellades dels canvis que va patir la comarca d'aquells temps i el que va significar pels diversos moviments reivindicatius la fi del franquisme.

El Centre d'Estudis Comarcals del Baix Llobregat anima a visitar la seva web on es troba tota la informació necessària i el Dossier de la 13a Recerca Col·lectiva del CECBLL. I aquí la web de la recerca 1975. Baix Llobregat

La proposta s'inspira en el documental La conversa que no vam tenir mai de Cristina Urgel, centrat en la memòria familiar i femenina silenciada.

324

BAIX LLOBREGAT

Inclusió que genera valor

Empreses i entitats del Baix Llobregat i l'Hospitalet defensen que la inserció laboral i l'ocupació inclusiva no només generen oportunitats, sinó també treballadors més compromesos i índexs d'absentisme més baixos

PER **PAULA PÉREZ SOLÉ**

“Els programes realitzats l'any passat van assolir un 70% d'inserció laboral”, informen a la patronal AEBALL

L'absentisme laboral s'ha convertit en una de les principals preocupacions per a moltes empreses catalanes, especialment en sectors industrials i operatius on la manca de personal impacta directament en la productivitat. I les dades avalen aquesta preocupació: segons l'informe de l'Observatori de la Pime de Catalunya elaborat per PIMEC, les hores de baixa per incapacitat temporal s'han més que duplicat en l'última dècada, passant de 3,8 hores mensuals per treballador el 2013 a 8,0 hores el 2025, mentre que la taxa d'absentisme associada ha escalat del 2,5% al 5,3%. L'impacte econòmic d'aquest absentisme justificat s'estima en fins a 33.340 milions d'euros anuals, l'equivalent al 10,5% del PIB regional.

Tanmateix, en paral·lel a aquest debat, entitats socials, associacions empresarials i companyies del Baix Llobregat comencen a posar el focus en una realitat menys visible: els treballadors que accedeixen a l'ocupació mitjançant processos d'acompanyament i inclusió solen mostrar un compromís laboral més gran i nivells d'absentisme inferiors a la mitjana.

Maria Rosa Fiol, vicepresidenta i directora general d'AEBALL / UPMBALL

EQUIPS MÉS COMPROMESOS

En una comarca marcada històricament per l'activitat industrial i el teixit empresarial, cada vegada més organitzacions coincideixen que la inclusió laboral no s'ha d'entendre com una mesura assistencial, sinó com una estratègia de valor per a les empreses i per al territori. "L'ocupació inclusiva genera equips més compromesos i redueix la rotació laboral", afirma Maria Rosa Fiol, vicepresidenta i directora general d'AEBALL/UPMBALL.

Entitats com AEBALL, l'Associació Empresarial de l'Hospitalet i el Baix Llobregat, treballen des de fa anys impulsant programes de formació, orientació i inserció laboral adreçats a persones desocupades, joves, majors de 45 anys o col·lectius amb més dificultats d'accés al mercat laboral. Només durant el 2025, més de 1.000 persones van participar en programes de formació i ocupació vinculats a l'entitat, assolint un percentatge d'inserció laboral proper al 70%. Més enllà de les xifres, les empreses destaquen un element comú: l'actitud de les persones que arriben a l'ocupació després de processos d'acompanyament sol ser diferent.

"Quan hi ha una bona vinculació entre persona i lloc de treball i processos d'acompanyament adequats, els nivells d'absentisme tendeixen a reduir-se", expliquen des d'AEBALL.

GENERAR ESTABILITAT

La inserció laboral ja no se centra únicament a trobar feina. L'objectiu és generar estabilitat, motivació i sentiment de pertinença dins de les organitzacions. Per això, molts programes incorporen orientació personalitzada, pràctiques professionals i formació dual, amb la voluntat de connectar les necessitats reals de les empreses amb les capacitats dels candidats.

Segons les entitats empresarials del territori, els perfils més demandats continuen sent els tècnics industrials, especialment en àrees vinculades a producció, manteniment, automatització i noves tecnologies. Tanmateix, les companyies asseguren que els coneixements tècnics ja no són suficients. La responsabilitat, la

**Més de 1.000 persones
van participar
en programes de
formació i ocupació
durant l'any 2025**

325
LLOBREGAT

Imatge que agrupa diferents persones amb diferents capacitats dins del món laboral

L'Escola d'Aprenentatge de SEAT, creada a l'octubre de 1957, forma joves professionals de l'automoció des de fa 69 anys

proactivitat, la comunicació i la capacitat de treballar en equip s'han convertit en competències cada vegada més valorades. La motivació i el sentiment d'oportunitat influeixen directament en l'estabilitat laboral, i aquest és precisament el valor diferencial que aporten els itineraris d'inserció acompanyada.

326

EL LLIBREGAT

Esmorzar des del Fòrum Empresarial del Llobregat.
Font: Departament de Màrqueting i Comunicació d'AEBALL

GUANYA PROTAGONISME L'ECONOMIA SOCIAL

En aquest context, l'economia social i l'ocupació inclusiva guanyen protagonisme dins del Baix Llobregat. Diferents entitats del territori defensen que integrar persones amb diferents capacitats dins les plantilles no només millora la cohesió dels equips, sinó també el clima laboral i la fidelització del talent. Lluny de la visió

Formació en restauració

L'OBREGAT

assistencialista, les organitzacions reivindiquen que les persones amb diversitat funcional aporten compromís, constància i estabilitat. Són perfils que, després d'haver superat barreres reals per accedir al mercat laboral, arriben als seus llocs de treball amb una motivació difícil de replicar per altres vies.

“Les persones que accedeixen a oportunitats laborals després d'un procés d'acompanyament mostren un alt nivell de motivació i compromís”, assenyalen des d'AEBALL, on asseguren que aquest tipus de treballadors presenten nivells d'absentisme inferiors.

Per a moltes empreses, aquesta realitat trenca amb determinats prejudicis encara presents al mercat laboral i obre un nou enfocament sobre com construir equips més sòlids i sostenibles. Inclusió i rendibilitat ja no es perceben com a conceptes oposats; es presenten, cada vegada més, com les dues cares d'una mateixa estratègia.

TRANSFORMACIÓ ACCELERADA DEL MERCAT DE TREBALL

Les empreses del territori també alerten que el mercat laboral travessa una transformació accelerada marcada per la digitalització, l'automatització i la intel·ligència artificial. A això s'hi suma el repte demogràfic i la manca de relleu generacional en sectors industrials clau, una pressió que obliga a replantejar com s'atrau, es forma i es reté el talent. En aquest escenari, perdre treballadors per una

**Les empreses
valoren cada vegada
més l'actitud i
l'adaptabilitat dels
candidats i els perfils
tècnics industrials
continuen sent els més
demandats**

La FP Dual guanya pes en la inserció laboral

Els programes que combinen formació i experiència professional són els que presenten millors resultats d'inserció laboral. Al Baix Llobregat i l'Hospitalet, entitats empresarials i companyies del territori impulsen cada vegada més iniciatives de FP Dual i pràctiques vinculades a la contractació per facilitar la transició al mercat laboral. Un model que, lluny de ser una tendència puntual, es consolida com una via estratègica per connectar el sistema educatiu amb les necessitats reals del teixit productiu local.

Des d'AEBALL asseguren que aquest enfocament permet adaptar millor el talent als requeriments de les empreses i reduir la distància entre formació i ocupació. La fórmula no només beneficia els joves, que accedeixen a entorns reals de treball durant la seva etapa formativa, sinó també les organitzacions, que poden identificar i fidelitzar perfils afins a la seva cultura i als seus projectes des de l'inici.

Més enllà dels coneixements tècnics, les empreses valoren especialment competències transversals com l'actitud, la capacitat d'aprenentatge i l'adaptabilitat. Habilitats que, en molts casos, resulten determinants a l'hora d'incorporar nou talent.

La creixent manca de relleu generacional en sectors industrials i tecnològics està accelerant l'aposta per aquest tipus de programes al territori, convertint la col·laboració entre empreses i centres formatius en una palanca clau per garantir la competitivitat futura de la regió.

328

EL BAIX LLOBREGAT

La FP Dual i les pràctiques faciliten una transició més natural cap a l'ocupació dels joves

inserció mal acompanyada, o no aprofitar el potencial de col·lectius amb dificultats d'accés, suposa un cost que les empreses ja no poden ignorar.

Per aquest motiu, associacions empresarials i entitats socials reclamen reforçar la connexió entre empresa i sistema educatiu, potenciar la Formació Professional i apostar per itineraris més personalitzats segons les necessitats de cada persona i de cada sector. També consideren fonamental prestigiar els oficis tècnics i donar més visibilitat a models d'inserció laboral que ja estan demostrant resultats positius tant per als treballadors com per a les empreses.

L'ACOMPANYAMENT MILLORA LA VINCULACIÓ

Malgrat això, encara hi ha barreres importants. La manca d'experiència, el desajust entre formació i empresa o la carència de competències digitals continuen dificultant la inserció de molts col·lectius. Davant d'aquest escenari, les entitats del territori insisteixen en una idea: l'acompanyament laboral no només ajuda a trobar feina, sinó que també millora i consolida la vinculació entre treballador i empresa.

En un moment en què captar i fidelitzar talent s'ha convertit en un dels grans desafiaments empresarials, l'experiència del Baix Llobregat apunta a una conclusió clara: apostar per la inclusió, l'orientació i la formació contínua no és únicament una qüestió social, sinó també una decisió estratègica.

Perquè darrere de cada procés d'inserció laboral no només hi ha una contractació. També hi ha persones que recuperen estabilitat, empreses que enforteixen els seus equips i un territori que avança cap a un model econòmic més cohesionat i sostenible.

La digitalització i la intel·ligència artificial obligaran a actualitzar competències constantment

Prestigi, visibilitat i confiança per a la teva empresa

UNEIX-TE A EMPRESAS DE VANGUARDIA, L'ESPAI DEDICAT EN EXCLUSIVA
A IMPULSAR PIMES QUE, COM LA TEVA, TENEN MOLT PER EXPLICAR

Entra aquí i
dona a conèixer
la teva empresa

LA VANGUARDIA

Esports

Un estiu per posar-se en forma

Rutes que travessen el delta, ports de muntanya que desafien les cames, equipaments que mantenen viu l'esperit olímpic i carrils bici que uneixen municipis. Al Baix Llobregat, l'esport forma part del paisatge.

La comarca viu un moment especialment significatiu amb l'arribada del Tour de França 2026, però la seva relació amb l'activitat física va molt més enllà dels grans titulars. És una aposta que es construeix cada dia a través de les infraestructures, els clubs, les entitats i milers de persones que fan de l'esport una part essencial de la seva rutina.

Les poblacions del litoral disposen de camins del mar practicables amb bicicleta, perquè aquests vehicles són per les estacions de l'any de la primavera i tardor, i a l'estiu s'ha de tenir cura de les hores de més insolació

332

BAIX LLOBREGAT

Tenim un paradís per les dues rodes amb rutes per a tots els perfils i el Tour ens donarà visibilitat

De la desembocadura del riu fins als cims del Garraf i al nord Montserrat, el Baix Llobregat dofareix una xarxa de camins, carrils i ports de muntanya que converteixen el ciclisme en una de les activitats estrella de la zona. Enguany, el Tour de França 2026 farà una gran promoció de la comarca i les vies gaudiran d'un acurat manteniment i senyalització, ideal per pedalejar, sobretot a partir del 4 al 6 de juliol, dies en què el món ens mirarà perquè hi haurà tres etapes íntegrament a Catalunya amb el seu pas pel territori Llobregat.

PER ALEIX GÁNDARA ALBERICH

Poques comarques de Catalunya poden presumir d'una geografia tan variada com el Baix Llobregat quan es parla de ciclisme. En un sol dia, i sense sortir del territori, és possible pedalar vorejant el Mediterrani, recórrer la llarga llera del Llobregat o enfrontar-se a ports de muntanya amb rampes exigents. Aquesta diversitat converteix el territori al sud de Barcelona en un destí de referència per als aficionats a la bicicleta de tota l'àrea metropolitana.

El Tour de França donarà espectacle a diferents poblacions del territori Llobregat amb el pas dels esportistes de més nivell mundial

El Baix Llobregat es prepara per projectar-se al món amb el Tour de França i reivindicar-se com a territori ciclista de primer nivell

L'EIX VERTEBRADOR: EL RIU LLOBREGAT

El Camí del Llobregat és, sense cap dubte, l'autopista sense cotxes de la comarca per les bicis. Aquesta pista de terra compacta d'uns trenta quilòmetres uneix el pont de Martorell amb la zona de platges d'El Prat, gairebé totalment plana i accessible per a qualsevol edat. És ideal per a bicicletes de gravel o de muntanya, i permet connexions cap a altres municipis: a l'alçada de Sant Boi es pot desviar cap a les

333

LLOBREGAT

La comarca combina riu, litoral, muntanya i espais naturals en una oferta ciclista diversa, accessible i atractiva per a tots els perfils

El recorregut pel parc fluvial des de Martorell a El Prat és molt conegut i accessible per a famílies. A la imatge, al seu pas pel Delta

Tour de França 2026: el món ens mira

El gran esdeveniment que marcarà el ciclisme al Baix Llobregat és, sense cap dubte, el Tour de França 2026. Del 4 al 6 de juliol, la segona etapa de la gran cursa francesa passarà per la comarca: el recorregut previst inclou la zona costanera de Castelldefels, pujarà cap a l'interior per Viladecans i Gavà, i enfront farà algunes de les cotes de la zona abans d'arribar a Barcelona. És el primer cop que el Tour toca terres del Baix Llobregat, i el fet que es tracti d'una etapa reina demostra la qualitat i el potencial de les carreteres de la comarca.

De cara a l'esdeveniment, les carreteres del recorregut quedaran perfectament asfaltades i senyalitzades, el que suposa una oportunitat única per pedalar per vials d'excel·lent qualitat durant tot el que resta de l'any 2026. Una raó de més per enfundar-se el mallot i sortir a descobrir el Baix Llobregat sobre dues rodes.

BENVINGUDA A L'AEROPORT

A l'Aeroport Josep Tarradellas Barcelona-El Prat es pot visitar fins el 10 de juliol una exposició itinerant que repassa la relació entre Barcelona i el Tour de França, la prova ciclista més prestigiosa del món, així com la història i l'ús de la bicicleta a la ciutat comtal. La mostra permet als passatgers endinsar-se en l'experiència i està situada en la zona del Sky Center. Consta de cinc mòduls gràfics i cadascun d'ells reflecteix i explica la història de la competició i la vinculació del ciclisme i els campionats esportius amb la ciutat de Barcelona.

Per primera vegada, Barcelona i el Baix Llobregat seran metròpoli amfitriona del Grand Départ del Tour de França, convertint-se en la seu oficial de l'arrencada de l'edició 113 de la carrera. Encara que la ciutat ja ha acollit etapes en 1957, 1965 i 2009, aquesta serà la primera vegada que inauguri oficialment la competició i que passi pel territori Llobregat.

EL LLEGAT DEL TOUR

El pas del Tour de França 2026 per la província de Barcelona, els dies 4, 5 i 6 de juliol, vol anar més enllà de l'impacte esportiu i mediàtic immediat. La Diputació de Barcelona ha desplegat un pla d'actuacions perquè la prova ciclista internacional deixi un llegat estable als municipis: carreteres més segures, trams urbans adequats, nous equipaments per al ciclisme i una promoció més forta del cicloturisme.

Al Baix Llobregat, la segona etapa del Tour tindrà un protagonisme destacat. El recorregut passarà per **Castelldefels, Gavà, Viladecans, Olesa de Bonesvalls, Vallirana, Cervelló, Molins de Rei, Sant Feliu de Llobregat, Sant Just Desvern i Barcelona**, entre altres municipis. Aquesta presència situa la comarca en un aparador internacional i reforça el seu paper com a territori de connexió entre el litoral, l'entorn metropolità i les zones d'interior.

El llegat més immediat és la millora de la xarxa viària. La Diputació ha desplegat actuacions en carreteres de titularitat provincial i també ha donat suport als ajuntaments per adequar més de 52 quilòmetres de vies urbanes i municipals. Les intervencions inclouen reparació de paviments, anivellament de tapes i reixes, retirada temporal d'elements que puguin suposar un risc per als ciclistes i reubicació provisional de mobiliari urbà. Aquestes actuacions beneficiaran especialment municipis baixllobregatins com **Castelldefels, Gavà, Viladecans, Olesa de Bonesvalls, Vallirana, Cervelló i Molins de Rei**.

PLA DE FOMENT DEL CICLISME

La comarca també es veu afavorida pel Pla de Foment del Ciclisme, dotat amb 775.000 euros, amb millores en circuits, carrils bici, aparcaments segurs i equipaments vinculats a la bicicleta. Entre les inversions destacades hi ha l'adequació de circuits de ciclisme de carretera a Sant Boi de Llobregat i Sant Joan Despí, dues actuacions que reforcen la pràctica esportiva i l'ús quotidià de la bicicleta. A més, el Tour servirà per impulsar el posicionament cicloturístic de la província. Amb 3.000 quilòmetres aptes per al cicloturisme i 774 entitats vinculades al ciclisme, Barcelona vol convertir la projecció internacional de la cursa en una oportunitat per atraure visitants, dinamitzar municipis i consolidar una cultura ciclista més segura, saludable i sostenible.

El Garraf és un parc natural molt atractiu pels aficionats a l'esport de les dues rodes per la seva orografia

Castelldefels, Gavà, Viladecans, Cervelló i Molins de Rei seran alguns dels municipis protagonistes del pas històric del Tour

mntanyes de Sant Ramon, i a Cornellà s'empalma amb els carrils bici que van cap a Barcelona.

A més, els Espais Naturals del Delta del Llobregat, a El Prat, ofereixen camins molt ben senyalitzats per una zona protegida on la naturalesa i l'avifauna protagonitzen el paisatge. I per als qui prefereixen el litoral, el carril bici costaner que uneix Castelldefels amb Gavà és una opció infal·lible per gaudir de la brisa marina.

PORTS I CIMS PER ALS MÉS VALENTS

El ciclisme de carretera al Baix Llobregat té el seu punt de referència en l'Alt de Begues, un port d'uns sis o set quilòmetres amb rampes mitjanes al voltant del

Les rutes de muntanya, a l'Ordal, Montserrat i més suaus a Collserola també són un paradís pels ciclistes

El Camí del Llobregat es consolida com una gran autopista natural per a bicicletes entre Martorell i les platges del Prat

336

EL LLÖBREGAT

6,5% que atreu centenars de ciclistes cada cap de setmana. Una vegada al cim, el recorregut es pot allargar fins a Olesa de Bonesvalls i baixar cap al Penedès, convertint l'excursió en una ruta circular de llarga distància.

Per als que busquen més emoció, la Creu de l'Aragall, que s'escala des de Corbera de Llobregat, ofereix vistes impressionants de Montserrat i és considerada un dels ports més bells de la comarca. I per als ciclistes més audaços, el Rat Penat—al límit amb el massís del Garraf per Castelldefels—és un repte llegendari: curt però brutal, amb rampes de fins al 23%, i que fins i tot ha format part del recorregut de la Vuelta a España.

MTB I EL GRAVEL: EL MASSÍS DEL GARRAF

El Parc Natural del Garraf és el gran escenari per als amants de la bicicleta de muntanya i el gravel. El seu paisatge càrstic de pedra calcària, amb pistes tècniques i camins forestals, ofereix rutes que semblen d'un altre món. Una de les més emblemàtiques és la pujada al Monestir Budista Sakya Tashi Ling des de

Node de Cicloturisme, col·laboració públic-privada

El Node de Cicloturisme, grup de treball integrat per la Diputació de Barcelona, ens comarcals, municipis i sector privat, s'ha constituït recentment. Aquest nou espai de trobada neix per desenvolupar el potencial del territori com a destinació de referència en aquest segment turístic de les dues rodes, en clar creixement.

Una desena d'institucions públiques i 24 empreses de l'àmbit dels serveis, els allotjaments, les agències de viatges i l'organització d'esdeveniments participen des de la constitució del node. Durant els propers mesos es preveuen noves incorporacions i es concretarà un calendari de sessions per definir les accions prioritàries.

Vehicle per fer quilometres a les carreteres

Passejar pels racons naturals de la comarca també és una opció de turisme de proximitat

Els ports de Begues, la Creu de l'Aragall i el Rat Penat situen la comarca al mapa dels grans reptes ciclistes

Castelldefels per la pista de “La Pleta”, una ruta mítica que endinsa el ciclista en el cor del parc natural.

La Sierra de Collserola, per la seva banda, ofereix accés a les seves pistes pel costat que mira cap al Baix Llobregat, des de Sant Just Desvern o Sant Feliu de Llobregat. El Passeig de les Aigües és la ruta estrella, amb vistes panoràmiques sobre tota la comarca, mentre que els ciclistes més experimentats prefereixen les trialeres de l'interior del bosc.

INFRAESTRUCTURES I CULTURA CICLISTA

La comarca no només disposa de paisatge: també compta amb equipaments especialitzats. El Parc Ciclista del Llobregat a Sant Joan Despí inclou un circuit tancat d'entrenament de 650 metres, un de iniciació i un altre específic per a MTB, convertint-se en el lloc ideal per fer sèries sense trànsit o per aprendre a pedalar. A més, ciutats com Sant Joan Despí, Cornellà o Castelldefels concentren una gran densitat de botigues especialitzades i tallers on es poden trobar recanvis o llogar una bicicleta elèctrica.

La cultura ciclista aquí va més enllà de pedalar. L'esmorzar de forquilla—el tradicional àpat de mig matí— és part del ritual. La plaça de Begues i els bars de Sant Climent de Llobregat s'omplen de ciclistes els diumenges al matí, creant un ambient que suma gastronomia, paisatge i companyia. Sant Climent, conegut pels

337

LLOBREGAT

El Garraf i Collserola ofereixen escenaris privilegiats per als amants del gravel, la bicicleta de muntanya i les rutes panoràmiques

Exposició sobre el Gran Départ Tour de França a l'aeroport del Prat Josep Tarradellas, que es pot visitar fins al 10 de juliol

Anar a la platja aquest estiu en bici és una opció molt recomanable. A la imatge, l'aparcaments per a bicis a la platja de la Murtra de Viladecans

**El Tour deixa
carreteres més
segures, millor
asfaltades i més ben
senyalitzades per
als ciclistes i per al
conjunt de municipis**

seus cirerers en flor a la primavera, és també punt de pas cap a l'Ermita de la Mare de Déu del Roser, una destinació perfecta per descansar a l'ombra.

CONSELLS PRÀCTICS

La majoria de les rutes del Baix Llobregat són accessibles en tren. Les línies de Rodalies R2, R3 i R4 permeten planificar sortides lineals: anar en bicicleta fins a un punt i tornar en tren, sense repetir el mateix camí. També la línia del FGC. Quant a l'època ideal, la primavera i la tardor són les estacions més recomanades. A l'estiu, cal evitar les hores centrals del dia, especialment a la zona del riu i el Delta, on l'ombra és escassa.

Vies blaves per les lleres dels rius Llobregat, Cardener i Anoia

Les Vies Blaves de Barcelona són un itinerari continu al costat de les lleres dels rius Llobregat, Cardener i Anoia al seu pas per la demarcació de Barcelona, dissenyat per ser recorregut per la ciutadania per mitjans

no monitoritzats i des del respecte a la biodiversitat. El tram més conegut és el que va des de Martorell a la platja del Prat.

Però el projecte complet, amb una inversió global estimada d'uns 100 milions d'euros, preveu dur a terme actuacions al llarg de més de 250 km de camins per millorar-ne el recorregut, acostar-lo al riu i posar en valor els recursos patrimonials i paisatgístics del seu entorn.

La Via Blava Anoia fase 1 és el tram entre Jorba a la Pobla de Claramunt i s'ha transformat en un espai públic de lleure, salut i natura que està obert al públic des del mes de setembre de 2025. La resta de trams de les Vies Blaves Barcelona són, ara per ara, camins tancats a la ciutadania.

Anar en bici pels camins de la comarca ens permet conèixer el nostre entorn

Nou carril bici per unir Esplugues amb Barcelona per la Diagonal, costat mar

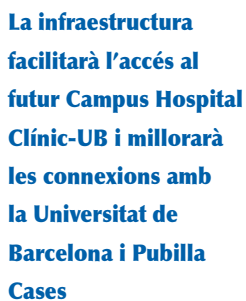
La mobilitat sostenible entre el Baix Llobregat i Barcelona es reforça amb un nou carril bici que unirà Esplugues amb la Diagonal pel costat mar i completarà la connexió existent

PER **CARLA RODRÍGUEZ VILLAMOR**

La mobilitat sostenible entre el Baix Llobregat i Barcelona es consolida oficialment. El nou carril per a bicicletes i vianants unirà la ciutat d'Esplugues amb Barcelona per la Diagonal, pel costat mar, completant així la connexió que ja funciona pel costat de muntanya. L'obra connectarà l'entrada a la zona esportiva de la UB amb la zona de Finestrelles-Can Vidalet d'Esplugues i els barris del nord de l'Hospitalet de Llobregat, com Pubilla Cases. Quan la xarxa BiciVia estigui completa, sumarà més de 550 quilòmetres i actualment està construïda en un 67 per cent.

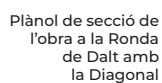
El nou tram tindrà 400 metres de longitud, connectarà diferents barris i equipaments estratègics i inclourà espais diferenciats per a ciclistes i vianants

340

next
LUBREGAT

Aquesta unió és clau per a l'accés del futur Hospital Clínic. Més enllà de la comoditat viària, tant per als ciclistes com per als vianants, el projecte està pensat per a connectar els eixos 4 i 7 de la xarxa "Bicivia" de l'àrea metropolitana que proporcionarà l'accés directe a la zona esportiva de la Universitat de Barcelona (UB) i al futur Campus Hospital Clínic-UB. A més, aquesta obra ajudarà a la millora de la connexió amb el barri Pubilla Cases de l'Hospitalet.

La connexió de BiciVía entre Esplugues i la Diagonal funciona a ple rendiment per la banda de muntanya

341

L'ÀREA METROPOLITANA DE BARCELONA
CLUBREGAT

Eduard Sanz, l'alcalde d'Esplugues, destaca que aquesta infraestructura és “decisiva per a reforçar la mobilitat sostenible i les connexions metropolitanes”. Afirmar que el projecte no acabarà aquí, sinó que s'espera una futura prolongació que portarà aquest carril des del carrer Sant Mateu fins a Laureà Miró, a l'altura de la parada del TRAM de Ca n'Oliveres. Aquest projecte forma part d'un conjunt d'actuacions de mobilitat sostenible impulsades al municipi, com les obres d'un carril bici situat en l'avinguda Cornellà que unirà el carrer Laureà Miró amb la veïna ciutat de Cornellà.

AFECTACIONS A LA RONDA DE DALT

Les obres comporten afectacions temporals a la circulació de vehicles fins a principis de tardor. Durant aquest període, les obres obliguen a restringir un carril en tots dos sentits en el ramal de sortida de la Ronda cap a la Diagonal.

A més, es preveu un tall nocturn puntual en la sortida 11 a l'inici de setembre. S'estima que la totalitat de l'obra estigui acabada a principis de tardor de 2026. Amb aquesta idea, Esplugues consolida la seva aposta per una ciutat més sostenible amb connexió al centre de la ciutat sense l'ús de cotxes.

L'AMB INVERTEIX GAIREBÉ 9,5 MILIONS

Aquest nou carril d'Esplugues amb la Diagonal és una de les 34 actuacions per millorar la mobilitat en bicicleta i a peu que impulsa l'Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB), amb una inversió conjunta amb els ajuntaments afectats de

L'Ajuntament d'Esplugues considera el projecte una actuació clau per reforçar la mobilitat sostenible i preveu futures ampliacions de la xarxa ciclista

9,34 milions, dels quals prop de 2 seran finançats per l'AMB i la resta pels consistoris. Per a completar la xarxa Bicivia, s'impulsen 12 actuacions de carrils bici en 10 municipis metropolitans, amb una inversió total prevista de 5,3 milions. D'altra banda, amb la subvenció perquè els consistoris puguin millorar i impulsar els itineraris a peu per als vianants i els accessos al transport públic, s'impulsen 22 actuacions en 17 municipis metropolitans, amb una inversió total prevista de 4,1 milions.

En una trobada del vicepresident de Mobilitat, Transport i Sostenibilitat de l'AMB, Carlos Cordón, i la consellera delegada de Mobilitat Sostenible de l'AMB, Elisabet Latorre, amb alcaldes i regidors dels municipis beneficiaris de les subvencions. "Celebrem l'èxit d'aquesta convocatòria, que permetrà fer una metròpolis més pedalable. També hem de continuar avançant en els projectes més complexos de la xarxa Bicivia. Són actuacions clau per estructurar la mobilitat ciclista metropolitana, però requereixen coordinació amb altres administracions.

Per això, és imprescindible reforçar la col·laboració institucional per accelerar-ne la redacció i execució i fer realitat una xarxa contínua, segura i d'alta qualitat", exposa Cordón.

"Les actuacions de condicionament de les parades d'autobús i del seu entorn són fonamentals per fer un salt qualitatiu en accessibilitat. Garantir que tothom pugui accedir al transport públic en igualtat de condicions és una qüestió de justícia social", afegeix.

LA MAJORIA DELS MUNICIPIS SÓN DEL TERRITORI LLOBREGAT

Dels 10 municipis metropolitans on s'han executat o es faran actuacions de nous trams de carrils bici i Bicivia destaquen 7 al territori Llobregat i són els següents: Sant Just Desvern, Viladecans, Sant Boi de Llobregat, Torrelles de Llobregat, Sant Joan Despí, Castelldefels i Cornellà de Llobregat. Juntament amb els altres tres (Badalona, Cerdanyola i Barberà del Vallès) suposa un total de 8,3 quilòmetres de xarxa pedalable addicionals, 4,4 dels quals corresponen a la xarxa Bicivia.

Dels 17 municipis metropolitans que han rebut la subvenció per fer actuacions de millora de l'espai públic per als vianants o, particularment, d'accessibilitat en parades d'autobús, un total de 14 pertanyen al Baix Llobregat i són els següents: Sant Just Desvern, Santa Coloma de Cervelló, Cervelló, Sant Vicenç dels Horts,

Camí del mar també hi ha xarxa per pedalejar fins a les platges

L'AMB impulsa trenta-quatre actuacions metropolitanes de mobilitat activa amb una inversió conjunta de 9,34 milions d'euros entre administracions públiques

Trobada dels responsables de Mobilitat de l'AMB, Carlos Cordon i Elisabet Latorre amb alcaldes i regidors dels municipis beneficiaris de les subvencions

Viladecans, Torrelles de Llobregat, Gavà, Sant Joan Despí, Sant Climent de Llobregat, Castelldefels, Cornellà de Llobregat, el Papiol, Sant Boi de Llobregat i Begues.

La xarxa Bicivia tindrà 550 km. La bicicleta és una de les peces clau de la mobilitat sostenible. Per continuar impulsant-la com a mitjà de transport urbà habitual, l'AMB ha desenvolupat i continua impulsant tot un seguit de serveis i infraestructures. La Bicivia, dissenyada per l'AMB d'acord amb els municipis, és la xarxa que uneix tota la metròpolis de Barcelona mitjançant un potent entramat de carrils bici.

Quan aquesta xarxa estigui completa, sumarà més de 550 quilòmetres. La xarxa bàsica està vertebrada per 9 grans eixos: 4 de verticals, que travessen la metròpolis de nord a sud i que es distribueixen seguint el curs fluvial del Llobregat i del Besòs, i 5 d'horitzontals, dels quals 4 recorren la banda costanera i 1 l'àrea del Vallès.

**La xarxa Bicivia
connectarà tota
la metròpolis
mitjançant nou grans
eixos i superarà els
550 quilòmetres
quan es completi
definitivament**

La diversificació d'activitats de les instal·lacions olímpiques atrauen tant l'elit com el públic escolar i familiar

344

EL LLOBREGAT

El Canal Olímpic atrau tant l'elit com el públic escolar i familiar

Construït per a les proves de piragüisme dels Jocs Olímpics de Barcelona '92, el Canal Olímpic de Castelldefels ha aconseguit evitar el desús de les grans infraestructures mitjançant una diversificació d'activitats que atrau tant l'elit com el públic escolar i familiar

PER **PANCHO LÓPEZ**

La instal·lació olímpica ha evitat el desús gràcies a una oferta multiesportiva que manté activitat estable durant tot l'any

El Canal Olímpic de Catalunya es va inaugurar amb un propòsit clar: dotar els Jocs Olímpics de Barcelona 1992 d'una làmina d'aigua òptima per a les competicions d'aigües tranquil·les. El que en aquell moment va ser una aposta tècnica d'alta competició situada al Baix Llobregat, avui s'ha consolidat com una instal·lació multiesportiva que ocupa 43 hectàrees i que destaca per ser autosuficient, ja que es finança amb els seus propis ingressos i no directament amb càrrec als pressupostos de la Generalitat.

LA TRANSICIÓ DE L'ELIT A L'ÚS CIUTADÀ

Històricament, les seues olímpiques s'han percebut com a espais exclusius per a esportistes professionals. Tanmateix, Elena Rodríguez, directora esportiva del centre, aclareix que el Canal ha mantingut una obertura al públic des dels seus inicis. Tot i que va néixer per al piragüisme i el rem, la clau de la seva supervivència ha estat no tancar-se a aquestes disciplines.

Del nom de la instal·lació, seria més correcte mantenir la denominació oficial: "El Canal a l'estiu és un parc d'atraccions aquàtiques

Les escoles i els casals d'estiu són un dels principals motors socials i econòmics del recinte esportiu del Baix Llobregat

El cable esquí i les noves disciplines han impulsat la internacionalització del Canal, amb una presència creixent d'usuaris estrangers

Avui dia, el complex acull una gran varietat d'esports que permeten mantenir l'activitat durant tot l'any. Entre les seves instal·lacions hi ha pistes de pàdel, un camp de pitch & putt i un gimnàs complet amb sales de fitness i activitats dirigides. Aquesta oferta permet que el Canal no depengui exclusivament de la temporada d'estiu o de les condicions per entrar a l'aigua, i capta un soci local que utilitza el centre diàriament com el seu club de salut habitual.

EL MOTOR ESCOLAR I L'IMPACTE DE L'ESTIU

Un dels pilars fonamentals en l'estructura econòmica del Canal és el sector educatiu. Durant els mesos de maig i juny, la instal·lació es transforma per rebre escoles. Segons explica Rodríguez, l'afluència és massiva, amb entre 500 i 1.000 infants cada dia.

Quan acaba el curs escolar, el relleu el prenen els casals. El Canal gestiona els seus propis casals, amb entre 17 i 20 modalitats diferents que van des de la robòtica i la cuina fins al piragüisme i el futbol. En aquestes dates, la xifra de menors al recinte pot arribar als 1.500 diaris si s'hi sumen els grups externs que lloguen l'espai

per passar-hi la jornada. L'objectiu d'aquests programes és que tots els infants, independentment del seu nivell esportiu, tinguin contacte amb l'esport a l'aire lliure i la salut.

INTERNACIONALITZACIÓ I NOVES DISCIPLINES

Un canvi significatiu dels darrers anys ha estat la internacionalització del perfil de l'usuari. Elena Rodríguez destaca que la implantació del cable esquí (wakeboard), gestionat per una empresa privada dins del recinte, ha portat grups estrangers, especialment de França.

Aquest tipus d'activitats d'esport extrem conviuen amb les federacions de rem i piragüisme, que continuen utilitzant el Canal com a seu d'entrenament per a esportistes que competeixen a escala estatal i internacional. A més, el centre és escenari de competicions de triatló, natació i fins i tot de vaixells teledirigits.

EL BAR, TERMÒMETRE SOCIAL DEL CANAL

Mari Angels, responsable del bar del Canal, explica que l'activitat restauradora comença molt aviat amb els usuaris del gimnàs que hi acudeixen a primera hora. "Hi ha un pic de feina després de les classes dirigides, quan la gent acaba d'entrenar i ve a esmorzar", comenta.

Detalls tècnics i curiositats del recinte

Formació Professional: El Canal no és només un espai d'oci; també és un centre educatiu tècnic. Actualment, dues escoles utilitzen les instal·lacions perquè els seus alumnes de cicles formatius de grau mitjà hi facin les pràctiques d'activitats físiques en el medi natural.

Seguretat i control de l'aigua: Per gestionar el gran volum d'infants, el Canal utilitza un sistema de subgrups. Cada activitat està controlada per monitors específics que s'encarreguen del repartiment de material i de la vigilància constant, amb un monitor de guàrdia a

l'hangar principal.

Un ecosistema propi: Tot i que és una estructura artificial, la fauna ha colonitzat l'espai. Elena Rodríguez destaca la presència d'ànecs, gavines i peixos, però també curiositats com tortugues i conills.

Esdeveniments d'empresa: Més enllà de l'esport, el Canal és un reclam per al sector corporatiu. Les empreses utilitzen l'espai per a activitats de teambuilding, aprofitant tant la làmina d'aigua com les zones verdes per fomentar la cohesió dels seus treballadors fora de l'oficina.

L'èxit del Cable Ski: Aquesta instal·lació privada dins del domini públic ha estat clau per diversificar els ingressos i atreure un públic jove i apassionat pels esports de risc que, potser, no visitaria una instal·lació tradicional de rem.

El cable ski és una de les activitats més atractives del Canal Olímpic per a totes les edats

El bar del Canal funciona com a termòmetre social i reflecteix els canvis d'hàbits cap a una alimentació més saludable

A diferència del que es podria pensar, el client del bar no és exclusivament el soci del gimnàs. Mari Angels estima que aquest perfil només representa el 30% de les seves vendes. La resta prové d'usuaris externs i famílies de Castelldefels que veuen en el Canal un espai d'oci diferent.

CANVI EN ELS HÀBITS DE CONSUM

La responsable del bar ha estat testimoni de com han canviat els gustos dels esportistes. Actualment, hi ha una demanda creixent de productes naturals i saludables. "La gent tendeix a menjar més healthy, per això hem implementat una carta específica amb productes més sans", assenyala.

A l'estiu, el bar també funciona com a centre logístic per a esdeveniments socials. S'hi gestionen aniversaris infantils, amb una mitjana de 200 a 300 menors diaris, i a la nit el recinte s'adapta per a festes privades i esdeveniments d'empresa. Aquesta versatilitat permet que el negoci de restauració sigui rendible tant a l'hora del cafè com en els sopars de gran format.

El recinte combina pàdel, gimnàs, pitch and putt, esports aquàtics i activitats dirigides per atraure públics molt diversos

L'autor d'aquest reportatge amb Mari Angels, responsable del bar del Canal

Els infants són el principal públic a l'estiu

Més de tres dècades després dels Jocs, el Canal afronta el repte de modernitzar-se sense perdre el seu caràcter autosuficient

EL FUTUR I EL REpte DE LA MODERNITZACIÓ

Malgrat el seu èxit, el Canal afronta els reptes propis d'una instal·lació amb més de 30 anys d'història. Elena Rodríguez menciona que, tot i que el centre és autosuficient, qualsevol gran procés de modernització tècnica dependrà de les inversions que es decideixin a escala institucional, ja que les despeses de manteniment d'una superfície de 43 hectàrees són elevades. De moment, el Canal continua sent un referent de com gestionar el llegat olímpic en benefici de la ciutadania local i del turisme esportiu. I de mar de fons està la reclamació de l'Ajuntament de Castelldefels de participar en la gestió o que el municipi sigui el principal gestor.

La infraestructura s'ha convertit en un exemple de gestió del llegat olímpic al servei de la ciutadania i del territori

L'autor d'aquest reportatge amb l'Elena Rodríguez, directora esportiva del centre

El RCD Espanyol presenta el Club 1900 per potenciar el creixement empresarial i social

PER **CARLA RODRÍGUEZ VILLAMOR**

El RCD Espanyol ha inaugurat oficialment el Club 1900 al seu estadi de Cornellà-El Prat. Es tracta de la seva nova plataforma empresarial, dissenyada per reforçar relacions, facilitar connexions de valor i generar oportunitats entre companyies que comparteixen una ambició de creixement. A la imatge que encapçala aquesta informació, un moment de la presentació de la iniciativa.

L'acte de posada de llarg del club ha tingut lloc al RCDE Stadium, on s'han aplegat més de 150 assistents entre patrocinadors, ambaixadors i empresaris. La trobada ha marcat l'inici d'una iniciativa que aspira a consolidar-se com un dels espais de relacions o networking més rellevants de Catalunya, segons els seus impulsors.

REFORÇAR EL PAPER DE L'ESPANYOL

La iniciativa neix amb el propòsit clar d'aprofitar la força social i emocional del futbol per generar un entorn on les empreses puguin connectar, créixer i establir relacions duradores, tot sota el paraigua d'una institució amb més de 125 anys d'història.

L'acte de presentació social ha començat amb unes paraules d'Antonio Dávila, vicepresident del RCD Espanyol, que ha explicat que el Club 1900 no és només una nova línia de negoci per a l'entitat, sinó una aposta per reforçar el paper de

l'Espanyol com a actor valuós dins del món econòmic i social català.

Els objectius estratègics del projecte se centren en tres eixos fonamentals: posicionar l'empresa, generar negoci i fidelitzar clients mitjançant experiències úniques. La iniciativa vol assolir aquests objectius permetent augmentar la visibilitat de les companyies membres i associar la seva imatge al RCD Espanyol, guanyant projecció dins l'entorn empresarial i social del club.

EL FUTBOL COM A MOTOR DE RELACIONS

La iniciativa vol crear oportunitats reals de col·laboració entre empreses, directius i emprenedors, afavorint aliances estratègiques i nous projectes. L'accés a partits, esdeveniments exclusius i experiències vinculades al club servirà com a eina per reforçar relacions comercials i millorar la connexió amb clients i socis.

Per potenciar les connexions entre membres, l'Espanyol apostarà per la tecnologia mitjançant la implementació d'una aplicació especialitzada en networking corporatiu. Aquesta aplicació permetrà als integrants accedir a un directori empresarial, gestionar la seva presència dins la comunitat i augmentar la seva visibilitat entre altres membres. També facilitarà la difusió de continguts i publicitat interna, reforçant les possibilitats d'interacció de negoci.

Des del club volen deixar clar que la tecnologia no substituirà el contacte humà. "El networking digital és important, però creiem fermament en les relacions cara a cara", han assenyalat durant l'acte, tot subratllant que bona part del valor es construirà a través de trobades físiques en un entorn de confiança i d'alt nivell.

DOS NIVELLS D'ACCÉS AMB BENEFICIS EXCLUSIUS

La categoria Or és l'opció premium i inclou dues localitats al Corporate Tribuna per als 19 partits de la temporada, visibilitat als videomarcadors de l'estadi durant els dies de partit i un 20% de descompte en l'organització d'esdeveniments propis al recinte. També atorga accés a esdeveniments exclusius Or i presència destacada a l'aplicació.

La categoria Plata ofereix accés a les gales d'inici i final de temporada, ús de la marca Club 1900 i un 10% de descompte en el lloguer d'espais del RCDE Stadium per a esdeveniments corporatius. Els membres també disposen d'entrades per a dos partits específics en una llotja compartida.

Tot i que l'inici pràctic i oficial serà de cara a la pròxima temporada 2026/2027, amb una gala d'inauguració, el calendari d'activitats ja està definit per a tota la temporada, amb l'objectiu de fomentar una interacció constant entre els membres.

Vista del RCDE Stadium

La sala disposa de bones vistes a l'estadi

Les relacions personals es potenciaran amb la tecnologia, però no les substituiran

PRIMERA PEDRA FUNDACIONAL

L'acte de presentació ha conclòs amb un còctel perquè els assistents poguessin gaudir d'un marc excepcional de relacions, una primera presa de contacte destinada a afavorir el coneixement entre persones i empreses. El club ha subratllat que aquesta és la "primera pedra" d'un projecte que busca convertir la xarxa empresarial de l'Espanyol en una de les més potents de Catalunya.

Amb el Club 1900, l'Espanyol pretén ocupar un espai propi on esport, empresa i relacions humanes convisquin sota un mateix escut. El repte, ara, serà tenir la capacitat de generar valor sostingut tant per al club com per a les empreses que decideixin formar part d'aquesta nova etapa.

Un còctel ha posat el colofó a la posada de llarg del Club 1900

amBAIXadors

Històries d'èxit representatives del nostre accent

El Baix Llobregat és molt més que un territori. És una manera d'entendre el món des de la proximitat, el talent i la capacitat de transformar idees en realitats. Des de la ciència i l'empresa fins a la gastronomia, la cultura, la divulgació o l'activisme, la comarca continua generant persones i projectes que deixen empremta dins i fora de les seves fronteres.

En les pàgines que segueixen a continuació, es podrà descobrir trajectòries que inspiren i iniciatives que marquen tendència. Històries d'emprenedoria, innovació, lideratge i compromís que tenen origen al Baix o l'Hospitalet i que contribueixen a projectar la comarca com un territori dinàmic, creatiu i connectat amb els grans reptes del present i del futur.

Una mirada a les persones, empreses i projectes que, des de diferents àmbits, ajuden a construir la millor identitat possible del Baix Llobregat i que representen aquest territori a la resta del país.

Imatge del rodatge de la sèrie que es veurà al setembre a TV3 i a partir de novembre a través de Netflix

Netflix portarà a un hospitalenc a tot el món amb «Gènesi», la sèrie que fa global la revolució de Ferran Adrià

La història de Ferran Adrià està a punt de donar un salt. Gènesi, la primera sèrie de ficció centrada en la seva història i en la revolució del restaurant elBulli, la compra Netflix només amb llegir el guió, que és el mateix que comprar un pis sobre plànol. L'hospitalenc més global és el protagonista d'aquesta sèrie que es comença a rodar després de la seva estrena a TV3 i en la plataforma 3Cat, prevista per al setembre de 2026.

355

CLUBREGAT

L'estrena de la sèrie a TV3 i en la plataforma 3Cat està prevista per al setembre i la Netflix impulsarà la seva difusió en la resta d'Espanya, Amèrica i Europa al novembre

PER **NAGORE MÍNGUEZ DEL VALLE**

La plataforma impulsarà la seva difusió en la resta d'Espanya, Amèrica i Europa al novembre, ampliant l'abast d'una història nascuda i explicada a Catalunya. La sèrie reconstrueix la trajectòria de Ferran Adrià i el procés que el porta en elBulli a transformar la cuina contemporània i a situar la gastronomia catalana en el mapa global.

Gènesi explica com un restaurant de la Costa Brava, allunyat dels grans centres gastronòmics, acaba canviant la cuina a nivell mundial. Aquest és precisament el fil que recorre la sèrie, la trajectòria de Ferran Adrià i del treball col·lectiu que converteix elBulli en un lloc d'innovació constant.

FICCIÓ PER EXPLICAR UNA REVOLUCIÓ

La sèrie consta de sis capítols basats en fets reals, encara que incorpora ficció i dramatisme per construir un relat que permet connectar la cultura, el territori,

La sèrie reconstrueix la trajectòria de Ferran Adrià i el procés que el porta a transformar la cuina contemporània i situar la gastronomia catalana en el mapa global

El cuiner hospitalenc en altre sala a elBulli 1846, un museu per reflexionar sobre el coneixement, la innovació i la història del famós restaurant

la gastronomia i l'audiovisual. Gènesi es construeix en dues línies temporals: el passat, centrat en la trajectòria de elBulli i en el duo format per Ferran Adrià i Juli Soler; i una trama protagonitzada per una crítica gastronòmica retirada que torna a Catalunya i decideix reobrir el restaurant familiar juntament amb la seva neboda.

Aquesta doble mirada permet introduir un conflicte dramàtic i, al mateix temps, plantejar un dels grans debats de la cuina actual: la tensió entre tradició i innovació. David Pujol, el director de la sèrie, destaca que no és únicament una història gastronòmica, sinó "un relat sobre com des d'un racó aparentment perifèric es pot impactar en el món", reforçant així el sentit del projecte.

Gènesi explica com un restaurant de la Costa Brava allunyat dels grans centres gastronòmics acaba canviant la cuina a nivell mundial mitjançant treball col·lectiu constant

elBulli1846 és el primer restaurant del món convertit en museu. Un espai únic creat i pensat per salvaguardar el llegat d'elBulli, promoure l'actitud innovadora i generar contingut de qualitat per a l'educació i l'autoaprenentatge de la restauració gastronòmica

EL RIGOR COM A FONAMENT NARRATIU

La sèrie compta amb la participació directa de elBullifoundation, la fundació i museu creada per Ferran Adrià després de tancar el restaurant en ple èxit global, i ho fa per assegurar el rigor gastronòmic. Alguns dels cuiners que treballen en el restaurant han recreat més de 70 plats reals, elegits conjuntament per Ferran

Adrià i David Pujol entre els 1.846 que arriben a idear-se. L'elaboració es duu a terme en una cuina operativa instal·lada al costat del set de rodatge a Terrassa.

Aquest rigor també arriba a la recreació dels espais i de la cuina, que reproduïen amb precisió el menjador i els fogons originals de elBulli. El nivell de detall respon a dues intencions: ser fidel a la història i projectar-la internacionalment. La sèrie té la voluntat d'explicar Catalunya a l'audiència i mostrar la creativitat gastronòmica catalana en el món.

Ferran Adrià a la sala de menjador d'elBulli, a Roses, ara convertit en museu

PERSONATGES I TERRITORI

L'actor Miquel Fernández interpretarà Ferran Adrià al llarg de 30 anys de la seva vida, treballant sobretot l'evolució del personatge des dels seus humils inicis fins a convertir-se en un referent mundial. Juntament amb ell, Carlos Cuevas interpreta Albert Adrià i Ivan Massagué interpreta Juli Soler, que són personatges imprescindibles per comprendre l'èxit del restaurant i la dimensió col·lectiva d'aquesta revolució culinària.

La sèrie és també un aparador territorial. Ha estat rodada en diverses localitzacions catalanes relacionades amb els orígens del xef i amb la cultura del producte de proximitat.

ELS ORÍGENS D'UNA GRAN TRAJECTÒRIA

Abans de elBulli, la història comença molt més a prop. Ferran Adrià entra per casualitat en el món de la restauració el 1979, amb 17 anys, treballant de rentaplats en el restaurant Embarcadero de Castelldefels. Aquest treball, al qual arriba sense vocació culinària i amb l'única intenció de guanyar una mica de diners, marca l'inici d'un recorregut que revolucionarà la cuina contemporània.

Amb el pas dels anys, elBulli deixa de ser un restaurant discret de la Costa Brava per convertir-se en un lloc reconegut internacionalment. És elegit millor restaurant del món en diverses ocasions. Dècades després, elBulli tanca les seves portes el 2011 en plena cresta de l'onada per iniciar una nova etapa centrada en la investigació, la memòria i la transmissió de coneixement a través de elBullifoundation, convertida també en museu del propi restaurant.

Aquesta evolució explica per què la figura de Ferran Adrià va molt més enllà de l'estrictament gastronòmic. El seu treball ha influït en la creativitat, en la manera de pensar la innovació i en els models de negoci de la restauració, fins al punt d'arribar a ser un dels referents internacionals del sector.

La producció combina ficció i fets reals en dues línies temporals per connectar cultura, territori, gastronomia i relat audiovisual amb un conflicte entre tradició i innovació

El projecte compta amb elBulliFoundation i recrea més de setanta plats reals per assegurar el rigor gastronòmic i la fidelitat històrica en la representació de elBulli

EL MÓN COM A DESTÍ

Gènesi converteix una història personal en un relat col·lectiu. La sèrie segueix el recorregut de Ferran Adrià, de L'Hospitalet, des d'uns humils i gairebé accidentals inicis en la cuina fins al seu paper central en la transformació de la gastronomia contemporània. Això mostra com una experiència local pot acabar tenint un impacte mundial.

Que la sèrie estigui feta en català i, al mateix temps, projectada cap a audiències internacionals és part del seu significat.

La història neix en un territori concret, però parla de creativitat, innovació i canvi, que són elements que van més enllà d'una ciutat o un context determinat.

Ferran Adrià durant una recent entrevista

358

LLIBREGAT

DE RENTAPLATS A CASTELLDEFELS A CHEF GLOBAL

Per això, més que una història personal, Gènesi proposa una mirada sobre l'origen i l'abast d'una revolució que neix en el territori català i acaba en la resta del món.

Qui porta la cuina espanyola a la fama global aconseguint que cinc vegades el seu restaurant sigui el millor del món, s'inicia en la restauració el 1979, quan només compta 17 anys d'edat. I ho fa com a rentaplats en el restaurant Embarcadero de Castelldefels, que encara està avui dia en els baixos de l'Hotel Playafels, establiment que fins a 1931, quan obre, havia estat el lloc on els pescadors recollien les seves barques i descarregaven la seva mercaderia.

Ginés Adrià, pare del triestrellat xef, té amistat amb Miquel Moy, que és el cap de cuina d'aquell restaurant especialitzat en celebracions familiars. Sense qualificació professional, el jove Ferran comença rentant plats i olles amb l'objectiu de finançar-se un estiu a Eivissa, com després ha recordat sent fidel a les seves arrels, al mateix temps que reconeix que no li agrada menjar ni cuinar, que li tira més la festa que els fogons. Però és en Embarcadero, començant des de baix, on l'atrau la vida de xef, perquè "era molt bohèmia i molt boja",

ha reconegut en algunes entrevistes.

A la tardor, quan s'estreni la sèrie, la vida d'aquest hospitalenc de Santa Eulàlia serà contemplada per milions d'espectadors de tot el món.

La sèrie té la voluntat d'explicar a l'audiència i mostrar la creativitat gastronòmica catalana al món

De rentaplats a l'estrella al Passeig Marítim de Castelldefels

Hi ha homenatges que serveixen per recordar una trajectòria i altres que també expliquen d'on surt una història. L'estrella que Castelldefels dedica a Ferran Adrià al passeig Marítim té una mica de les dues coses. Davant del mar, molt a prop de l'Hotel Playafels, el lloc on Ferran Adrià comença a treballar amb només 17 anys rentant plats, la ciutat ret homenatge a una de les figures més influents de la gastronomia contemporània.

L'acte se celebra en el marc del The Food Capitals Summit, una trobada internacional vinculada a la gastronomia, el turisme responsable i la innovació alimentària. A l'homenatge hi participen l'alcalde de Castelldefels, Manu Reyes; el president del Gremi d'Hostaleria de Cas-

telldefels i Baix Llobregat, Manuel Ángel Ortiz Chumillas; el director del The Food Capitals Summit, Jordi Tresserras; el regidor de Turisme i Hostaleria, Guillermo Massana, i el mateix Ferran Adrià.

“ÉS UN PREMI MOLT ESPECIAL, ÉS EMOCIONAL”

Ferran Adrià torna gairebé cinquanta anys després al lloc on comença dins del món de la restauració, molt abans de convertir-se en el xef que revoluciona la cuina contemporània.

“Fa quasi 47 anys que no trepitjava l'Hotel Playafels”, explica durant la seva intervenció. “Hem sigut cinc vegades el millor restaurant

del món, però aquest és un premi molt especial, és emocional”.

El cuiner recorda uns inicis gairebé accidentals. Arriba a Castelldefels sense cap vocació gastronòmica, buscant simplement guanyar uns diners per marxar de vacances a Eivissa. El contacte familiar amb Miquel Moy, cap de cuina i amic del seu pare, acaba portant-lo a la cuina.

Aquell primer contacte amb el món de la restauració acaba canviant-li la vida. És precisament aquesta idea, la d'un jove que comença des de baix i acaba convertint-se en un dels grans referents gastronòmics mundials, el que centra gran part de l'homenatge davant del mar.

LA NECESSITAT DE “QÜESTIONAR-HO TOT”

Durant el seu parlament, Ferran Adrià no es limita als agraïments. El cuiner aprofita també l'acte per reflexionar sobre el present i el futur de la gastronomia. “Un dels motius pels quals he arribat on he arribat és perquè em qüestiono les coses contínuament”, afirma. “Si tu no comprens les coses, et manipularan”. També reivindica la necessitat que el sector gastronòmic aprengui més sobre economia, gestió i comunicació.

Davant del mar i amb representants gastronòmics arribats de diferents parts del món, l'estrella dedicada a Ferran Adrià converteix Castelldefels en l'escenari d'un homenatge que connecta memòria, orígens i gastronomia.

L'estrella dedicada a Ferran Adrià al passeig Marítim de Castelldefels

L'acte d'homenatge a Ferran Adrià s'ha celebrat davant del mar, al passeig Marítim de Castelldefels

360

CLUB BREGAT

José María Alarcón, referent periodístic i de la cultura taurina des de Sant Boi

Si el torero de l'Hospitalet, Mario Vilau representa el present i el futur (veure l'entrevista en aquesta mateixa edició), José María Alarcón encarna la memòria viva de la tauromàquia catalana. Periodista amb una llarga trajectòria, és el director de "Tendido 5", l'únic programa radiofònic taurí que s'emet actualment a Catalunya, des de Ràdio Sant Boi. Amb més de 30 anys en antena i prop de 1.500 programes (1.477), l'espai s'ha convertit en un referent per a l'afició

Manuel Salmerón, Maribel Herrero i José María Alarcón, a l'estudi de Ràdio Sant Boi des d'on emeten el programa Tendido 5

El periodista manté viva la memòria taurina catalana des de Ràdio Sant Boi amb més de trenta anys del programa "Tendido 5"

PER JORDI VIZUETE

La cultura taurina a L'Hospitalet i al Baix Llobregat és antiga", recorda. Abans de la prohibició de les places portàtils als anys noranta, diversos municipis de la comarca acullen espectacles, i d'aquell context sorgeix una generació important de toreros. L'Escola Taurina de Catalunya, que enguany celebra el 35è aniversari, neix com a resposta a la prohibició de l'entrada de menors a les places. "Continua funcionant, cosa que em sembla gairebé un miracle", afirma. No rep subvencions públiques i es manté gràcies als socis i aficionats, amb aportacions decisives en el seu moment del torero José Tomás.

D'esquerra a dreta, Manuel Salmerón i José María Alarcón

UNA ESCOLA QUE DESTACA EN CONDICIONS ADVERSES

Alarcón subratlla el mèrit d'haver format sis matadors de toros, entre ells Serafín Marín, en condicions molt més adverses que altres escoles de l'Estat. També destaca el paper d'entitats com la UTIAC o la Peña Taurina El Prat, que organitzen desplaçaments, col·loquis i activitats culturals per mantenir viva l'afició.

Sobre "Tendido 5", el nom del qual remet al tendido històricament més exigent de la Monumental, reconeix que després de la prohibició temen per la continuïtat del programa. La resposta institucional és clara: "Faltaria més que no es pogués parlar de toros a la ràdio pública", li transmeten des de l'Ajuntament. Hi ha hagut pressions polítiques i algun episodi aïllat d'amenaques, però mai incidents al carrer. "Si el 2010 m'haguessin dit que més de deu anys després continuàrem actius, no m'ho hauria cregut. I, tanmateix, aquí estem", resumeix.

La seva vinculació amb el món del toro és també personal. Fill del banderiller Mariano Alarcón, mort a la Monumental el 1952, se sent "orgullós" de ser català dins la tauromàquia. Però, sobretot, es fa taurí per la solidaritat que rep la seva família: la gent del toro es bolca amb la seva mare i amb ell, i aquell gest marca la seva vida.

Logotip de l'únic espai radiofònic taurí que existeix a Catalunya

L'Escola Taurina de Catalunya celebra 35 anys formant toreros en condicions adverses i sense cap mena de subvenció pública

Penyes, aficionats i entitats del Baix Llobregat sostenen una cultura taurina discreta però persistent malgrat la prohibició de les corrides

El ple municipal rebutja la moció d'ERC de retirar de l'antena de Ràdio Sant Boi el programa 'Tendido 5'

PSC, PP i Vox voten contra la proposta republicana, mentre Sant Boi en Comú s'absté tot i qüestionar-ne la continuïtat

El ple municipal de Sant Boi ha rebutjat la moció presentada per ERC per eliminar de la programació de Ràdio Sant Boi el programa d'actualitat taurina 'Tendido 5', considerat l'únic espai radiofònic dedicat a la tauromàquia que s'emet actualment a Catalunya. La proposta no va tirar endavant pels vots en contra de PSC, PP i Vox, mentre que Sant Boi en Comú va

optar per l'abstenció.

La iniciativa, defensada per la regidora republicana Mireia Mendoza, no es limitava a demanar la retirada del programa, sinó que plantejava una revisió més àmplia del funcionament de l'emissora municipal. ERC reclamava avançar en la professionalització de Ràdio Sant Boi, reforçar els informatius i adequar els seus continguts al context social actual. En aquest marc, la moció incloïa sol·licitar el cessament de l'emissió de 'Tendido 5' en un termini màxim de tres mesos.

ERC defensava eliminar 'Tendido 5' i obrir una revisió global de l'emissora municipal per adaptar-la al context social actual

Durant el debat, Mendoza va argumentar que el programa resulta contrari a l'esperit normatiu i social de Catalunya en relació amb la tauromàquia. També va assenyalar que alguns dels seus continguts poden ser "sanguinaris i explícits", a més de recordar que es tracta d'un espai singular en el mapa mediàtic català per la seva temàtica taurina.

QUASI 40 ANYS D'HISTÒRIA

'Tendido 5' és un dels programes històrics de Ràdio Sant Boi. S'emet des del 23 d'octubre de 1987 i acumula gairebé quatre dècades de trajectòria. Va néixer a iniciativa del Club Taurino de la Unión Extremeña de Sant Boi amb l'objectiu de defensar i promocionar la tauromàquia.

El govern municipal, encapçalat pel PSC, va defensar la continuïtat de l'actual model de l'emissora. El primer tinent d'alcaldia, José Ángel Carcelén, va sostenir que Ràdio Sant Boi és una ràdio "comunitària" i "plural", i

El ple municipal de l'Ajuntament de Sant Boi ha rebutjat la moció d'ERC que volia suprimir l'espai taurí de la programació de l'emissora

El debat reobre la discussió sobre la pluralitat, els límits dels continguts i el paper d'una ràdio pública finançada per l'Ajuntament

va rebutjar que el ple marqui els continguts de la programació. Carcelén també va advertir que demanar informes sobre continguts es podia interpretar com una forma de censura. El PP també va rebutjar la moció. La regidora Natalia Ortega va acusar ERC de voler dirigir la ràdio des del ple municipal i va defensar la continuïtat del programa en nom de la pluralitat. Vox va votar en la mateixa línia.

La posició més matisada va ser la de Sant Boi en Comú, que es va abstenir tot i considerar que 'Tendido 5' no hauria de formar part de la programació de la ràdio municipal. El grup va justificar l'abstenció perquè la moció barrejava la retirada del programa amb altres propostes sobre l'estructura laboral i els recursos de l'emissora, qüestions que, segons els comuns, requerien una anàlisi més profunda.

Amb el rebuig de la moció, 'Tendido 5' continuarà a la graella de Ràdio Sant Boi. El debat, però, deixa oberta una discussió de fons sobre els límits de la pluralitat en una emissora pública municipal i sobre quins continguts han de tenir cabuda en un mitjà finançat per l'Ajuntament.

La trajectòria personal d'Alarcón queda marcada per la figura del seu pare i per la solidaritat rebuda del món del toro

"MARIO VILAU VIU ENTREGAT AL TOREIG"

Respecte a Mario Vilau, la seva valoració és contundent: "Estem absolutament sorpresos amb en Mario. Ja des de becerrista se li veien condicions extraordinàries. Però el més important és que vol ser torero i viu com a tal. Fa els sacrificis necessaris". Recorda episodis que demostrin aquesta mentalitat i subratlla que ha superat proves dures en places exigents i a Mèxic. "Viu entregat al toreig i això marca la diferència", afirma.

En un territori on les corrides continuen sense celebrar-se, la història de tots dos convergeix a "Tendido 5". El programa acompanya els passos de Vilau des dels inicis, donant-li visibilitat en moments clau. El mateix noviller agraeix aquest suport

Els tres membres de
Tendido durant una
emissió del programa

**Mario Vilau simbolitza
una nova generació
taurina que avança
amb sacrifici, vocació
i el suport constant
de "Tendido 5"**

constant i reconeix que a Catalunya "necessitem espais per parlar de toros". Mentre s'acosten a l'emissió número 1.500, l'equip del programa continua cada dilluns, micròfon en mà, sostenint una tradició que molts donaven per extingida.

Mario representa la vocació que s'obre camí malgrat les dificultats; José María, la constància que manté encesa la flama de la memòria. Un trepitja places de primera categoria amb l'ambició d'arribar al més alt; l'altre analitza cada tarda des de la ràdio, convençut que la història del toreig ha superat moments pitjors. Entre tots dos es teixeix un pont generacional que explica, millor que qualsevol debat polític, que la cultura taurina a Catalunya no és només un record del passat, sinó una realitat que, encara que discreta, continua bategant.

UR DEL
ENTO
26

Princesa de Girona
Princesa de Girona
del talento

talento
joven en
acción

IBERCAJA
FEBRERO 2026

Fundación
Ibercaja

Princesa
de Girona

TRIVU

Ayuntamiento
de Huesca

Princesa
de Girona

TR

Princesa
de Girona

TR

La reina
Leticia va
amadrinar
l'entrega del
guardó a la
vicentina
Patricia
Aymà

Princesa de Girona

Patricia Aymà es va emocionar molt quan va rebre el Premio Princesa de Girona

367

LLOBREGAT

La biotecnòloga vicentina Patricia Aymà guanya el Premio Princesa de Girona CreaEmpresa 2026

Patricia Aymà és reconeguda amb el Premio Princesa de Girona CreaEmpresa per transformar coneixement científic en solucions industrials sostenibles i escalables

El projecte Benviro desenvolupa bioplàstics biodegradables a partir de residus orgànics mitjançant processos biotecnològics amb impacte ambiental global

PER **NEXT LLOBREGAT**

La biotecnòloga Patricia Aymà Maldonado (Òdena, 1993) ha estat distingida amb el Premio Princesa de Girona CreaEmpresa, un reconeixement que consolida una trajectòria científica i empresarial orientada a transformar els grans reptes ambientals en solucions industrials reals.

El jurat ha valorat especialment “haver aconseguit transformar una visió científica en una realitat industrial escalable, demostrant que la transició cap a materials biodegradables no és només un imperatiu ètic, sinó un model de negoci viable i disruptiu”. Un reconeixement que arriba en un moment de plena expansió del seu projecte empresarial.

La companyia fa el salt del laboratori a la producció industrial amb una planta a Múrcia i col·laboracions amb més de vint empreses

CIÈNCIA AMB PROPÒSIT I IMPACTE INDUSTRIAL

Aymà és biotecnòloga, formada a la Universitat Autònoma de Barcelona, i màster en Enginyeria Ambiental per la Universitat de Barcelona. Cofundadora, presidenta i directora tecnològica (CTO) de Benviro, lidera una empresa pionera en el desenvolupament de bioplàstics biodegradables a partir de residus orgànics mitjançant processos biotecnològics.

Sota el seu lideratge tecnològic, la companyia ja fa el salt del laboratori a la producció industrial, amb una planta operativa a Múrcia i col·laboracions amb més de vint grans empreses dels sectors de l'alimentació, la cosmètica i el packaging. El seu model circular transforma subproductes industrials en nous materials sense generar microplàstics, afrontant un dels grans problemes ambientals globals.

Durant l'acte de lliurament, visiblement emocionada, Aymà destaca que darrere el projecte hi ha "molt esforç i un gran somni: donar resposta a un problema que ens afecta a tots, l'impacte dels microplàstics". Reivindica que l'alternativa ja existeix i que el canvi "comença des d'Espanya", sustentat en valors com la disciplina, el sacrifici i el treball ben fet. També subratlla la voluntat de liderar amb propòsit, donar suport a les dones i defensar la ciència.

D'UNA CONVICCIÓ PERSONAL A UN MODEL DE NEGOCI DISRUPTIU

En una entrevista concedida abans de rebre el premi, Aymà ja defensa que l'èxit no es mesura únicament en termes econòmics. "Tenir èxit significa aconseguir un impacte positiu en el meu entorn en qualsevol activitat que emprengui", afirma. Avui, amb el guardó a les mans, aquella declaració pren una nova dimensió.

amBAIXadors Next Llobregat

La reina abraçant
a la biotecnòloga
baixllobregatina

**El model circular
de Benviro elimina
microplàstics
i reutilitza
subproductes
industrial, afrontant
un dels principals
reptes ambientals
actuals**

També adverteix, abans de ser premiada, que emprendre “no és per a tothom” i que cal estar disposat a assumir riscos importants, fins i tot a preguntar-se: “En el pitjor dels casos, estàs disposat a sacrificar-ho tot pel que vols fer?”. Una reflexió que encaixa amb el recorregut d’una empresa que ha crescut fins a superar la trentena de professionals i consolidar finançament privat per escalar la tecnologia.

**Aymà defensa que
l’èxit es basa en
generar impacte
positiu i no només en
resultats econòmics
dins el model
empresarial**

Patricia Aymà en una imatge prèvia a rebre el Premio Princesa de Girona CreaEmpresa 2026, que reconeix una trajectòria i valida un model: demostrar que la sostenibilitat pot ser tècnicament robusta

El seu enfocament diferencial es basa en produir PHA (polihidroxialcanoats) alimentant bacteris amb residus orgànics de la indústria agroalimentària, en lloc de glucosa verge. Això permet no només reduir costos i dependència de matèries primeres, sinó generar un material amb més valor afegit i tancar el cercle dins d'un model d'economia circular real.

LIDERATGE, VOCACIONS STEM I NOVA GENERACIÓ DE REFERENTS

El jurat també destaca la seva capacitat de lideratge i el seu entusiasme per apropar la biotecnologia a la societat i fomentar vocacions STEAM entre les noves generacions, especialment entre les noies joves.

Aymà insisteix que calen més referents femenins accessibles i més estabilitat en les carreres científiques per reduir la bretxa de gènere en aquests àmbits.

El desenvolupament tecnològic es basa en la producció de PHA alimentant bacteris amb residus orgànics de la indústria agroalimentària

El jurat destaca el seu lideratge i la seva capacitat per fomentar vocacions STEAM, especialment entre dones joves

Altres moments del lliurament dels premis

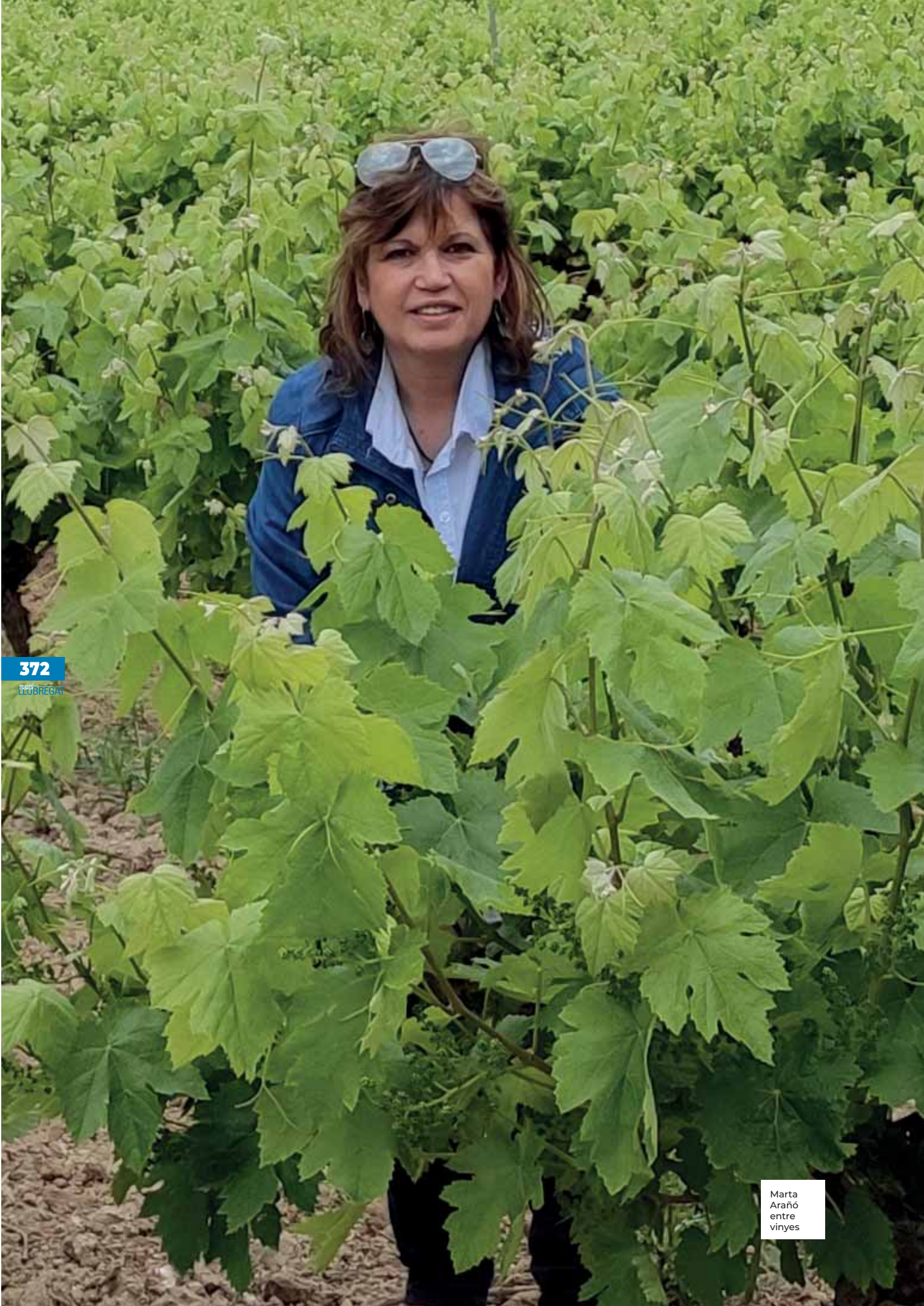
La vicentina ja és membre de la comunitat "Generación Premiados" de la Fundación Princesa de Girona, que agrupa 88 joves reconeguts pel seu impacte en els camps empresarial, social, científic i artístic

El guardó valida un model que demostra que la sostenibilitat pot ser viable tècnicament, industrialment i econòmicament

Ara passa a formar part de la comunitat "Generación Premiados" de la Fundación Princesa de Girona, que agrupa 88 joves reconeguts pel seu impacte en els camps empresarial, social, científic i artístic.

El Premio Princesa de Girona CreaEmpresa 2026 no només reconeix una trajectòria, sinó que valida un model: demostrar que la sostenibilitat pot ser tècnicament robusta, industrialment escalable i econòmicament viable. I confirma que aquella idea que Aymà defensa abans de guanyar, que l'èxit és generar impacte positiu, avui es tradueix en un projecte que ja està contribuint a redissenyar els materials del futur.

372

CLUB REGAT

Marta
Araño
entre
vinyes

Una de les obres de la pintura feta amb vi

Pintures amb vi de Marta Arañó emmarquen la festa de benvinguda de la Barcelona Wine Week

L'estudi de Marta Arañó a Sant Esteve Sesrovires ofereix activitats que combinen disciplines com dansa, astronomia i pintura, amb el vi com a element central

373

LLOBREGAT

Marta Arañó és artista amb tècnica pastel des de 1986, però no és fins al 2014 que es dedica completament a la pintura amb el projecte 'Tinta i Vi'

PER **PATTI ELIAS**

L'artista de Sant Esteve Sesrovires Marta Arañó, especialista en la pintura amb vi, ha estat una de les protagonistes del saló Barcelona Wine Week (BWW) que es celebra a la Ciutat Comtal. La fira ha convertit en la seva sisena edició com la principal cita de compradors internacionals en consolidar-se com l'esdeveniment de referència del vi espanyol de qualitat. En el recinte de Montjuïc de Fira de Barcelona s'han reunit 1.300 cellers representats en 90 Denominacions d'Origen (DO).

En la festa de benvinguda de la fira, la pintora Marta Arañó ha tingut obres en les quals ha traspassat al paper l'art del vi. A l'exposició a l'Hotel Palace de Barcelona també es va pintar amb vi directament de la copa en el marc de les

Es pot pintar amb tot tipus de vins, cava rosat o vermut, i cada varietat ofereix una tonalitat diferent dins una gamma cromàtica molt àmplia

activitats inaugurals de la fira. La proposta artística també inclou en directe uns collage/pathworks amb teles i papers tenyits amb vi en diferents tonalitats. El públic assistent a la festa inaugural de la BWW ha interactuat amb les artistes a partir de la pregunta “Què és el vi per a tu?”, de manera que amb les paraules de resposta es pugui descriure el vi, paraules que també es bordaran sobre el collage durant la festa, creant una peça “conjunta” amb els espectadors.

Marta Arañó és una artista pionera en la tècnica de la pintura amb vi. Veïna de Sant Esteve Sesrovires des de 1991, es va inspirar en la filosofia de l'espai que l'envolta per a fer del vi un art. Al 2014 va obrir el seu taller ‘Tinta i Vi’, que constitueix un Punt d'Informació Turística de la comarca del Baix Llobregat i la D.O. del Penedès. La Marta ens obre les portes del seu estudi i ens ofereix una diversitat d'activitats personalitzades per als curiosos i els amants de l'enologia, a més d'altres activitats que realitza arreu, des d'exposicions pròpies fins a fires de gastronomia arreu de Catalunya. Els oferim a continuació una entrevista amb Marta Arañó, que és una de les amBAIXadores del Baix Llobregat.

–Com es va iniciar en l'art?

–Sempre m'havia agradat la pintura, però és difícil dedicar-s'hi i viure només d'això. Ara l'art és més contemporani, però fa 40 anys era molt difícil conciliar-ho amb la vida personal. Per això vaig estudiar per a ser projectista, que és una feina relacionada amb el dibuix i una mica diferent del que fa la gent, i que també m'agrada. Vaig entrar a treballar a una empresa, i mentrestant vaig anar fent cursos de pastel, olis,... Fins que arriba el moment en què puc canviar el dibuix tècnic pel meu hobby, que és la pintura.

Vista interior parcial del saló
Barcelona Wine Week

L'artista
pintant una
de les seves
obres

L'artista treballa principalment temes de la vinya però també col·leccions diverses com marina, Montserrat i la modernista "Gotes de vi"

–Com va començar 'Tinta i Vi'?

–Fa 12 anys que emprenc aquest negoci. A l'empresa on treballava com a projectista hi ha un ERTE, i em quedo sense feina amb 50 anys. Estic un parell d'anys enviant currículums, però quan senten l'edat no m'agafen enlloc. Però jo sóc molt tossuda, em considero jove i que encara puc aportar molt. Així que decideixo reinventar-me per a demostrar que tinc aquesta capacitat. Me la jugo, el meu marit em recolza molt i gràcies a això avui estic aquí.

–Per què el vi?

–De tota la vida a la meua casa es beu vi per sopar. Recordo que la meua mare renyava al pare quan el li regalimava i es tacaven les estovalles. La taca que es queda no marxa fàcilment, i això sempre em crida l'atenció. Quan munto el negoci, he d'escollir una cosa que sigui diferent per a poder viure d'allò. I el fet de viure en aquest espai i de tenir amics amb vinyes m'ajuda a donar forma a aquesta idea. Veig tot el procés que es fa per a embotellar un vi, i penso que haig de traspasar aquest art del vi al paper.

–Quines característiques diferencien la pintura amb vi?

–L'efecte del vi sobre el paper és similar al de l'aquarella, però el vi és molt més lliscant. Després de pintar, la tinta del dibuix s'oxida, i per tant agafa una tonalitat diferent a la del principi. A més, depenent del tipus de vi i la seva preparació, la gamma cromàtica varia. D'aquesta manera és diferent si s'utilitza un vi més espès o un amb més alcohol. A mi m'agrada jugar amb això.

–Quines activitats ofereix al seu taller?

–Faig activitats a l'estudi i per tota Catalunya, i col·laboro amb diferents empreses. L'activitat bàsica és la de "Pintura amb vi", que comença amb copa de cava de benvinguda per al client. Després es fa un taller de pintura acompanyat d'una copa de vi, i també hi ha la possibilitat de fer un petit tast. També faig una activitat en què porto als clients a visitar les vinyes, ells s'inspiren allà i després van al taller a pintar. Sempre utilitzo vins naturals per convicció pròpia, i m'adapto en funció del que el client demana.

El taller ofereix experiències que combinen pintura, tast i visites a vinyes amb activitats adaptades a diferents públics i nivells

Anterior edició de la BWW que es celebra al recinte firal de Montjuïc

El projecte integra col·laboracions amb música, ceràmica, astronomia i dansa, mantenint el vi com a fil conductor de totes les activitats

–De què consten les col·laboracions que fa al taller?

–Col·laboro amb un noi de Sant Esteve Sesrovires que fa percussió amb unes àmfores de ceràmica. El taller que fem consisteix en escoltar la música, elaborar les peces de ceràmica i després pintar-les, tot acompanyat d'un tast. També fem el taller "Art i cel", que barreja l'astronomia amb la pintura. Ho faig amb uns amics de Sant Esteve Sesrovires, del Planetari Fora D'Òrbita, normalment a l'Observatori del Garraf. També he fet activitats de dansa i ioga. El vi sempre és el fil conductor.

–A banda de la pintura, té predilecció per altres camps de l'art?

–M'agrada la literatura perquè em fa viatjar. Ara estic col·laborant amb un sommelier que també és poeta, i estem elaborant un llibre de poesia il·lustrat. Ell escriu els poemes, i a partir d'allà jo m'inspiro per a fer la obra. És una manera de fer poesia molt concreta. La idea és poder presentar tot el recull de poemes l'any que ve.

–Què diria per atraure a la gent al Baix Llobregat?

–Que s'atreveixin a conèixer llocs nous. Jo soc la primera que s'ha sorprès, com

a Punt d'Informació Turística, de descobrir tot el que tenim. Tenim moltes coses a prop de casa i val la pena conèixer-ho.

L'EXPERIÈNCIA DE PINTAR AMB VI

Conèixer els vins de la DO Penedès i de la comarca del Baix Llobregat des de la vessant de l'Art. Tallers de pintura amb vi (el vi utilitzat en els tallers per a nens, no conté alcohol), en els tallers per a adults es pot fer el tast del vi amb el que pintaran. Tallers en un entorn molt tranquil amb vistes a la comarca i per a grups reduïts. "Vine a gaudir de la comarca, coneix els seus Vins des de la vessant de l'art. Activitat per a tota la família i també per a grups d'empresa. No cal tenir nocions de dibuix o pintura, tan sols ganes d'experimentar amb una nova tècnica". L'activitat inclou una copa de benvinguda, taller, visita a l'estudi, projecció de l'entorn i d'aquesta nova Tècnica. també es pot completar amb un brunch al jardí.

CONTACTE:

info@tintaivi.com. 687 828 778. <https://tintaivi.com>, <https://www.facebook.com/tintaivi>

**L'activitat artística
també promou el
territori del Baix
Llobregat i la cultura
del vi mitjançant
experiències
participatives i
divulgatives**

A photograph of Antonio Balmón, a man with grey hair and glasses, wearing a dark jacket over a white shirt. He is sitting on a brown leather couch, looking towards the camera with a slight smile. His hands are clasped in his lap. In the background, there is a lamp and a window with vertical blinds.

Antonio Balmón concedeix aquesta entrevista a nextllobregat, cat en la seva doble condició de vicepresident executiu de l'AMB i alcalde de Cornellà

Antoni Balmón: “Abans de final d’any reforçarem la seguretat metropolitana mitjançant els smartphones”

El vicepresident executiu de l'Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB) i alcalde de Cornellà ja confirma que encapçalarà la llista del PSC a la seva ciutat el maig de 2027. En aquesta entrevista concedida a nextllobregat al seu despatx de Cornellà, manifesta estar convençut que en l'actual context d'incertesa, el poder públic ha de corregir les desigualtats que genera el mercat i garantir l'equitat. “És el que hauríem de fer per evitar els populismes de cames curtes”. Adverteix del repte que la comarca del Baix Llobregat afrontarà en breu davant el creixement de població previst a la regió metropolitana perquè serà significatiu en els pròxims anys. De fet, el territori metropolità haurà d'acollir la major part dels 2 milions més d'habitants que tindrà Catalunya en l'horitzó d'uns anys, fins a arribar als 10 milions.

379

nextllobregat

“El Baix Llobregat encara un creixement demogràfic significatiu dins la regió metropolitana, que haurà d'acollir bona part de la nova població catalana fins als 10 milions”

PER JOAN CARLES VALERO

PREPARAR-SE PER A DOS MILIONS MÉS D'HABITANTS

Aquest extrem d'augment progressiu de població requerirà, a judici de Balmón, “planificació adequada i recursos per evitar problemes de desigualtat, manca de serveis i vulnerabilitat social, com passa al Baix Llobregat en les onades migratòries dels anys 60 i 70”. L'alcalde de Cornellà i vicepresident executiu de l'AMB adverteix que les persones que arribaran necessitaran habitatge, mobilitat i serveis públics dignes. “Si no anticipem aquesta realitat, es generaran problemes estructurals que després triguen dècades a corregir-se, com passa al Baix Llobregat”, afegeix. En aquesta

El vicepresident executiu de l'AMB anuncia que abans de final d'any es constituirà una empresa mixta publicoprivada per reforçar la seguretat i la convivència mitjançant smartphones

Vista des de satèl·lit de l'àrea metropolitana barcelonina

entrevista avança, entre altres qüestions, que abans de final d'any es constituirà una empresa mixta, publicoprivada, que facilitarà reforçar la seguretat i la convivència ciutadana a través dels telèfons mòbils dels ciutadans.

L'AMB acaba de complir 15 anys d'existència des de l'aprovació de la llei metropolitana, cosa que "permet triplicar els recursos i consolidar una proposta d'actuació en mobilitat i en la gestió d'elements que afecten la vida quotidiana dels ciutadans, i això expressa clarament la viabilitat del projecte". No obstant això, el vicepresident executiu de l'entitat metropolitana reclama que "ha de millorar el finançament de l'AMB". En matèria de reptes per al futur enumera: la gestió de residus i energètica, millorar la mobilitat i la qualitat ambiental, ampliar l'oferta de transport públic i reforçar serveis essencials per a la ciutadania en habitatge, drets socials i convivència, a més de consolidar el pla director urbanístic ja aprovat per dotar l'AMB de capacitat executiva.

CONSOLIDAR L'AMB ABANS D'OBRIR DEBATS D'AMPLIACIÓ

Defensa que "la política local no permet dreceres: cal mirar la gent a la cara i dir fins on es pot arribar, perquè no s'assoleix mai el 100%, encara que sí s'assoleixen objectius duradors i eficaços. El futur de l'AMB passa, al seu judici, primer per

Amb la maqueta de la Universitat del Mar a Cornellà, Antonio Balmón, alcalde de Cornellà de Llobregat, flanquejat per Iolanda Piedra, presidenta del Clúster Català d'Economia Blava i representant dels clústers marítims regionals a l'àmbit estatal, i Javier Garat, president del Clúster Marítim Espanyol

Balmón a la benvinguda institucional als veïns de la nova promoció d'habitatges amb protecció oficial al Masnou, amb la col·laboració de l'AMB

ampliar funcions i consolidar la seva personalitat abans que plantejar-se créixer territorialment cap a la regió metropolitana dels 5 milions d'habitants. Per això Balmón és partidari de consolidar l'existent abans d'obrir nous debats que "trigarien anys a concretar-se". És partidari que les administracions públiques "no augmentin la fiscalitat sense límit, sinó combinar recursos públics i privats de forma eficient" i assenyalava que la diferència amb Madrid és que Barcelona aspira a tenir polítiques públiques orientades a la ciutadania i la capital espanyola "aspira més a la selva de la llibertat en comptes de la llibertat de la selva".

– L'AMB compleix 15 anys després de la seva refundació amb les competències actuals. Quin balanç fa, també d'assumptes pendants?

– Els fets parlen per si sols. Se sap aprofitar una oportunitat per fixar una sèrie de projectes i actuacions al territori d'una forma molt homogènia i amb uns recursos, tant humans com econòmics, que permeten establir objectius raonables per al futur. La política sempre ha de ser raonable en els seus fets.

La llei metropolitana permet triplicar els recursos i consolidar una proposta d'actuació en mobilitat i en la gestió d'elements que afecten la vida quotidiana dels ciutadans, cosa que expressa clarament la viabilitat del projecte. S'integren quatre administracions en una única i posteriorment s'incorpora personal del Consell Comarcal de Barcelona, cosa que permet desenvolupar polítiques ambicioses en matèria de trama urbana, habitatge, polítiques socials, protecció del litoral i medi ambient.

Avui ningú discuteix que la preparació tècnica de l'AMB es consolida, ni el treball realitzat. Però queden moltes coses per fer. La més important és resoldre i estabilitzar el seu finançament. L'AMB es finança en tres parts: la fiscalitat de la ciutadania, les aportacions de les administracions locals i les de la Generalitat. Això ha de millorar.

De cara al futur hi ha nous reptes: la gestió de residus, millorar la mobilitat i ampliar l'oferta de transport públic, a més de consolidar el pla director urbanístic ja aprovat per dotar l'AMB de capacitat executiva, no només de planificació com ara, sinó que sigui un òrgan executor, i mantenir el ritme de creació d'habitatge i polítiques socials. Hi ha les condicions per fer-ho, les bases són sòlides, encara que cada mandat té ritmes diferents.

**"El Baix Llobregat
encara un creixement
demogràfic
significatiu dins la
regió metropolitana,
que haurà d'acollir
bona part de la nova
població catalana fins
als 10 milions"**

Acord de govern de l'AMB en el mandat 2023-2027. D'esquerra a dreta, Oriol López (ERC), Antonio Balmón (PSC), Isidre Sierra (Junts) i Lluís Mijoler (ECP)

– Vostè, que és partidari de les polítiques de gestió i “de present”, com creu que ha de ser la metròpoli barcelonina del 2035?

– La política local no permet dreceres. Cal mirar la gent a la cara i dir fins on es pot arribar. No s'assoleix mai el 100%, però sí objectius duradors i eficaços. El futur de l'AMB passa per ampliar funcions i consolidar la seva personalitat, cosa que només s'aconseguirà plenament a través del planejament urbanístic. Aquesta és la peça més delicada de la llei, però quan això es consolidi, l'AMB tindrà capacitat real de decisió sobre el seu futur. També serà clau millorar polítiques de gestió dels residus, qualitat ambiental, gestió energètica i reforçar serveis essencials per a la ciutadania, en habitatge, mobilitat, drets socials i convivència.

– Segueix pensant que no és el moment de contemplar l'ampliació territorial metropolitana?

– Sí, i, lamentablement, els temps ho confirmen. Vivim en un context d'incertesa

constant, de confusió i de perill. L'últim és com ens afectarà la guerra. És imprevisible i no es podia anticipar, per la qual cosa es debiliten les estructures. Per això soc partidari de consolidar l'existent abans d'obrir nous debats que trigarien anys a concretar-se. L'AMB sap aprofitar oportunitats, com els fons europeus, i ha de seguir centrada a millorar el que ja gestiona, sense dispersar-se.

– Quan veu factible el projecte d'una AMB dels 5 milions d'habitants del qual l'alcalde Collboni tant parla?

– Quan Catalunya tingui plenament desenvolupades

Balmón flanquejat per l'actual alcaldessa del Prat, Alba Bou, i l'alcalde barceloní, Jaume Collboni

les set vegueries. Les actuacions fora de l'àmbit actual, com promocions puntuals d'habitatge o línies de transport, responen a situacions concretes i no impliquen una ampliació estructural.

– Com la recent promoció d'habitatges al Masnou sense que aquest municipi pertanyi a l'AMB?

– Això és solucionar un problema, una ajuda. És una cosa puntual que no podríem fer a Mataró. Per exemple, com en les línies d'autobusos en el futur que si tenen el seu origen a Martorell (que no és municipi de l'AMB) no per això diràs que comença a Sant Andreu de la Barca (que sí que pertany).

– La Societat Barcelonesa d'Estudis Econòmics i Socials (SBEES), "think tank" de la patronal Foment del Treball BEES, proposa potenciar la metròpoli en àmbits com habitatge, mobilitat o seguretat. Què n'opina?

– Existeix un repte clar: el creixement de la població a la regió metropolitana. Si no es planifica adequadament, hi haurà problemes de desigualtat, manca de serveis i vulnerabilitat social. Les persones que arribaran necessitaran habitatge, mobilitat i serveis públics dignes. Si no s'anticipa aquesta realitat, es generaran problemes estructurals que després triguen dècades a corregir-se.

– Fa dos anys vostè defensa públicament 5 grans eixos metropolitans a potenciar: seguretat i convivència, equitat i cohesió social, mobilitat sostenible, protecció del medi ambient i planificació del territori. Quin balanç fa quan queden 14 mesos al present mandat?

– No s'avança prou. La gestió és complexa, amb limitacions de recursos i marcs legals que de vegades paralitzen més que impulsen. Tot i així, marcar objectius ambiciosos és imprescindible. Al final del mandat hi haurà avenços concrets, encara que el ritme no sigui el desitjat. Les prioritats es mantenen, però les dinàmiques n'han alentit l'execució. El ritme és lent. Els objectius sempre han de ser ambiciosos perquè marquen l'horitzó cap al qual pedalar.

– La col·laboració publicoprivada la fomenta vostè, per exemple, en l'abastament de l'aigua. És necessari més coratge institucional en la col·laboració amb els promotors d'habitatges per facilitar l'accés a la ciutadania?

– Tenim l'Institut Metropolità de Promoció de Sòl i Gestió Patrimonial (IMPSOL), entitat pública empresarial de l'Àrea Metropolitana que promou habitatge. Però la musculatura pública no és suficient per afrontar tots els reptes. És necessari incorporar capital del sector privat, especialment en habitatge, mobilitat i residus, per accelerar polítiques i millorar el seu finançament. El camí no és augmentar

El futur metropolità passa per "ampliar funcions, consolidar personalitat institucional i desplegar el planejament urbanístic com a eina real de decisió"

Antonio Balmón ha presentat recentment a Madrid el llibre "Vivienda en el área metropolitana de Barcelona. IMPSOL 2015-2024"

la fiscalitat sense límit, sinó combinar recursos públics i privats de forma eficient.

– Parlant de col·laboració, les relacions entre Madrid i Barcelona han de ser sempre de rivalitat? No poden cooperar els dos motors d'Espanya que tenen característiques similars?

– Sobre la relació Madrid-Barcelona, la competitivitat és positiva. Madrid juga amb unes cartes que l'àrea metropolitana de Barcelona no té. Nosaltres disposem d'un territori molt intel·ligent de coneixement, recursos i espai per créixer. Però tot això ha d'anar acompanyat de qualitat de vida. La diferència amb Madrid és que Barcelona aspira a tenir polítiques públiques orientades a la ciutadania i Madrid aspira més a la selva de la llibertat en comptes de la llibertat de la selva.

– Com evoluciona el sistema integral de seguretat metropolitana a partir d'una aplicació al mòbil que Cornellà és pionera a adoptar? S'ha constituït o es constituïrà una societat mixta, en la qual l'AMB incorpori un soci privat que tingui l'experiència de desplegar la tecnologia i el servei?

– Estem en la fase de finalitzar tots els estudis i licitacions aprovats pel Consell Metropolità i, probablement, abans de finalitzar l'any tinguem totes les licitacions realitzades amb l'objectiu de crear una empresa mixta abans de finalitzar el mandat. El projecte busca reforçar la seguretat i la convivència mitjançant eines tecnològiques, donant suport a les policies locals i empoderant la ciutadania. L'ús del smartphone com a eina de seguretat serà clau.

– Expliqui el guirigall de les Zones de Baixes Emissions (ZBE) per la diferent aplicació que fan els municipis integrats...

– Les diferències entre municipis són qüestió de matisos, perquè existeix consens en la necessitat d'actuar per raons ambientals i de salut. L'objectiu no és imposar ni anar contra ningú, sinó corregir. S'incorporen excepcions i adaptacions per no penalitzar injustament. La conscienciació és clau: reciclar i reduir la contaminació en la mobilitat. La transició serà progressiva. La tecnologia evolucionarà i permetrà solucions menys contaminants.

Al Baix Llobregat coneixem moments de gran pol·lució atmosfèrica que la crisi dels anys 80 elimina. Tanmateix, a les ciutats el principal element contaminant són els automòbils. Però les ordenances municipals incorporen molts matisos i situacions que es poden entendre per situacions personals. Per exemple, a Cornellà només el 7 per cent del parc mòbil té aquests matisos que la indústria automobilística va corregint amb el temps. Conscienciar costa molt.

La natura assota en cada temporal les platges metropolitanes, que són un espai cívic per a la població, a més de turístic

El planeta ha de tenir un altre ús i només se li demana al ciutadà que recicli bé els residus que produeix, que la seva mobilitat sigui tan poc contaminant com sigui possible i ja està. No demanem més coses. I amb això anem millorant, està demostrat. També les administracions naturalitzen les nostres actuacions, utilitzant altres materials per construir i intervenir en espais públics. Tot aquest camí ja es camina, però no és fàcil. Hi ha gent que intenta aprofitar això per jugar amb regats curts, però la jugada ha de ser més d'equip. El cotxe elèctric no és l'única alternativa i la indústria acabarà aconseguint un motor de combustió que contaminarà molt poc o gens. En aquest sentit, hi ha fets objectius, com que la natura s'està carregant els passejos marítims que les ciutats construeixen als anys 90.

– Això és el que passa al litoral metropolità i, en concret, les pèrdues de les platges amb cada temporal a Gavà, Castelldefels, El Prat i Viladecans...

– Les platges metropolitanes tenen dues funcions: ambiental i social. Tenen un alt registre d'ús de famílies i persones que, sobretot a l'estiu, gaudeixen d'un espai proper per passar-s'ho bé. Això cal recordar-ho. No es tracta només d'un element turístic, perquè també compleixen una funció social que cal protegir sense tornar-nos bojós, igual que els espais forestals com Collserola.

– Com facilitar la mobilitat davant els problemes de Rodalies, d'alguns concessionaris d'autobusos a Gavà i l'Hospitalet i l'absència de transport públic, per exemple, entre municipis a ambdós costats del riu Llobregat?

– El transport públic mai no podrà ser completament a la carta i és costós. La mobilitat metropolitana supera els 350 milions d'euros anuals, amb una aportació ciutadana inferior

L'Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB) compleix 15 anys amb recursos triplicats i polítiques consolidades, però Balmón reclama millorar-ne el finançament i reforçar-ne la capacitat executiva

al 20%. És necessari optimitzar recursos i reforçar especialment el transport en autobús, mentre es desenvolupen infraestructures a llarg termini. La crisi de Rodalies és conseqüència d'anys sense inversió. Ara les millores generaran molèsties temporals, però són imprescindibles.

– Irene Montero i Gabriel Rufián tenen la intenció de refundar l'esquerra a l'esquerra dels socialistes...

– Cap dels assaltadors dels cels actuava sobre la realitat i ho paguem tots. És el que passa amb els populismes. I un exemple és l'error de prescindir de les autopistes.

– Barcelona i l'Hospitalet creen una comissió per unificar ordenances i col·laborar més estretament en les competències municipals al marge de l'AMB. Com valora aquesta iniciativa que Collboni anuncia que continuarà

fent amb els municipis veïns?

– És positiu que ciutats com Barcelona i l'Hospitalet coordinin polítiques quan existeixen problemàtiques compartides en les seves fronteres urbanes. Són dinàmiques que complementen, però no substitueixen el paper de l'AMB.

– Podria també Cornellà establir aquesta cooperació amb l'Hospitalet, El Prat i Esplugues?

– És menys necessari.

– És traslladable a altres àmbits institucionals el govern de consens metropolità entre diferents forces polítiques (PSC, ERC, Comuns i Junts) que fuig de populismes, polaritzacions, incerteses i dubtes?

– No ho sé. Sempre crec que l'acord i el pacte són el millor instrument per explicar a la ciutadania que la voluntat és avançar i construir. No hi ha una altra forma. El consens és la millor eina per avançar. La fragmentació política actual fa necessari l'acord entre diferents forces. Les èpoques dels 50 per cents s'acaben i no ho acabem d'entendre que estem en una altra situació que a Europa ja es veu. La fragmentació social i electoral es produeix. El model de l'AMB, basat en el pacte, té un bon funcionament, un bon ADN i tothom l'ha preservat i pensa que és el que ens fa avançar. Podria ser exportable, però no puc dir en quin àmbit institucional.

– Què fa Cornellà, que no té litoral, promovent una Universitat del Mar?

– Són oportunitats. Portem anys treballant amb els fons de formació i com tenim gent que vol fer un salt qualitatiu i quantitatiu i disposem d'espai, i l'administració el que fa és posar-se al costat i per això estem treballant per fer-ho en un edifici junt a la Siemens.

– Com evoluciona el servei de serenos del qual vostè és pioner a Cornellà fa ja 4 anys?

– La valoració és i és molt positiva perquè el que s'intenta i s'aconsegueix és

Fa uns dies, els alcaldes de Barcelona i l'Hospitalet (a la imatge) senten les bases d'una col·laboració més fluida entre ambdós municipis

generar confiança. Aquest servei demostra que els nivells de seguretat i incidència ara són baixos.

– I com va la convivència entre diferents cultures i religions que habiten Cornellà, ara que ha finalitzat el Ramadà?

– La convivència continua sent positiva, amb una bona integració social basada en el respecte i la coexistència cívica.

– Ens deixem alguna cosa al tinter que al seu judici és important destacar?

– En l'actual context d'incertesa, el poder públic ha de corregir les desigualtats que genera el mercat i garantir l'equitat. És el que hauríem de fer per evitar els populismes de cames curtes. El creixement de població a la regió metropolitana serà significatiu perquè tindrem la major part dels 2 milions més d'habitants que tindrà Catalunya en l'horitzó d'uns anys, fins a arribar als 10 milions. Un extrem que requerirà planificació i recursos per evitar conflictes socials. És imprescindible comptar amb pressupostos públics, tant a la Generalitat com a l'Estat, que permetin donar resposta a les necessitats de la ciutadania. En l'àmbit català, demano l'aprovació dels pressupostos perquè cada vegada que ajornem aquest instrument a qui afectem és a la gent que ho necessita i, per tant, es fa l'esmena a la ciutadania i no als partits polítics.

“La col·laboració publicoprivada es presenta com a via per afrontar els reptes d'habitatge, mobilitat i residus sense augmentar la fiscalitat de manera il·limitada”

Roser Bastida ha estat seleccionada per formar part de la missió Hypatia III, una simulació internacional que recrea condicions d'una expedició tripulada a Mart

Anteriors missions
anàlogues. Font
Mars Society

La gavanenca Roser Bastida participarà en una simulació de missió a Mart a l'Àrtic

El projecte es desenvoluparà a l'Àrtic en una base científica on es posaran a prova protocols, tecnologia i adaptació humana en entorns extrems

PER **NAGORE MÍNGUEZ DEL VALLE**

Roser Bastida és una científica de Gavà que formarà part d'una simulació internacional que recrearà les mateixes condicions que una expedició tripulada al planeta Mart. Ella és farmacèutica i comunicadora científica i ha estat seleccionada per formar part de la tripulació de Hypatia III, la tercera missió anàloga impulsada per l'organització Hypatia Mars.

El projecte es farà a l'estiu de 2027 a la Flashline Mars Arctic Research Station, una base científica de l'Àrtic on es simulen les condicions de les futures missions espacials. Durant 15 dies set investigadores conviuran en un entorn remot per posar a prova protocols, tecnologia i capacitat d'adaptació humana a situacions similars a les que podrien viure en un viatge a Mart.

UN LLOC REMOT DE LA TERRA

"La missió simula que estem en un altre planeta, en aquest cas a Mart. Durant 15 dies simula que estem allà fent una missió espacial, però en realitat estem en un lloc molt remot de la Terra, en aquest cas a l'Àrtic", explica.

El projecte es desenvoluparà a l'Àrtic en una base científica on es posaran a prova protocols, tecnologia i adaptació humana en entorns extrems

Flashline
Mars Arctic
Research
Station. Font
Mars Society

**Durant quinze dies
set investigadors
conviuran en
aïllament en una base
reduïda simulant
condicions reals de
missions espacials**

390

LLIBREGAT

Aquestes simulacions permeten avançar en la preparació per a futures expedicions espacials sense haver de sortir del nostre planeta. “Provarem protocols, provarem tecnologia, i ens provarem també a nosaltres mateixes en aquest entorn tan remot i amb aquestes condicions tan dures. Tot això serveix per tenir coneixements de cara a plantejar missions reals”.

CONVIURE EN UNA BASE DE MENYS DE 100 M2

Durant la missió, les set dones tripulants hauran de viure completament aïllades en una base científica molt reduïda. “Estarem en una base molt petita, de menys de 100 metres quadrats, compartida per la tripulació. Estarem allà tancades menys en els moments en què es faran sortides extra vehiculars” explica la gavanenca.

Aquestes sortides es realitzaran amb l'equipament que simula els dels astronautes. “Sortirem de la base en grups petits i anirem vestides com si fóssim a Mart. Portarem -afegeix- bosses que pesen el mateix que les bosses d'oxigen. És intentar simular al màxim possible que estem en un altre planeta”, conclou.

A més, la Roser explica que arribar a la base no serà senzill i pot fer variar els dies de la missió. “Per arribar a l'illa necessitem agafar cinc avions. L'últim és una avioneta comercial que, si fa mal temps, no podrà volar. Per tant, podria ser que les dates variïn en funció del temps”.

**La missió permet
avançar en la
preparació de
futures expedicions
sense sortir del
planeta mitjançant
simulacions
controlades**

COMUNICAR LA RECERCA ESPACIAL

Bastida participarà a la missió amb un doble paper: comunicadora científica i artista en residència. En el primer cas, la seva feina serà explicar al públic què es fa durant la simulació i apropar la recerca espacial a la societat. “El rol de comunicació és explicar a la societat exactament el que fem, donar difusió al projecte i que arribi al màxim de gent possible”, afirma.

Segons explica, la divulgació és una part essencial del projecte. “Un dels objectius de l'associació és generar referents i també apropar la recerca espacial a la societat”.

**Bastida exercirà
com a comunicadora
científica per apropar
la recerca espacial
al públic general**

LA POESIA EN UNA MISSIÓ SIMULADA A MART

A més de la seva feina com a comunicadora científica, la Roser Bastida també desenvoluparà el paper d'artista en residència a través d'un projecte basat en la poesia. "El projecte és fer uns poemes sobre uns animals que en un futur es troben una Terra inhabitable i desastrosa, i els envien a Mart perquè comencin a viure-hi i facin una mica de conill d'índies per veure com és viure allà", explica.

La idea va sorgir quan va conèixer la convocatòria per participar en la missió. "Em semblava un projecte molt engrescador i vaig pensar què podia oferir, i em va sorgir aquesta idea.

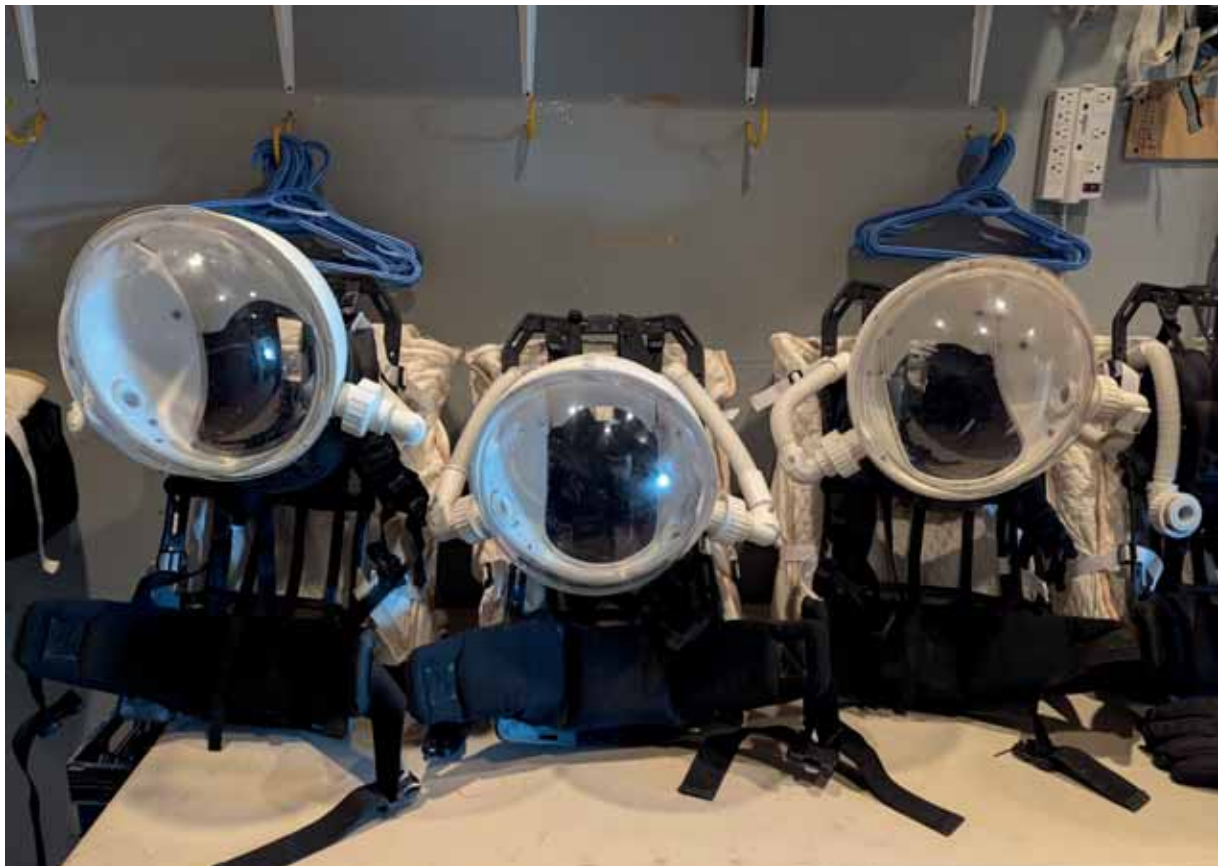
Per a ella, la comunicació científica i la poesia comparteixen un mateix objectiu: convertir missatges complexos en comprensibles. "Una cosa que sé fer bé és transmetre un coneixement que sigui complex de manera que s'entengui, i això té en comú tant la comunicació com la poesia".

**També desenvoluparà
un projecte artístic
basat en la poesia dins
la missió com a artista
en residència**

Les set tripulants de la
missió Hypatia III

Simuladors d'equipament espacial. Font Mars Society

392

CLUB DE GOLF
LLIBREGAT

DONES EN LA CIÈNCIA

El projecte Hypatia també té un rol social important. La seva tripulació està formada íntegrament per dones amb l'objectiu de visibilitzar el seu paper en la recerca científica. "En el món científic, les dones estan molt infrarepresentades. Només un 11% dels astronautes són dones, i que hagin fet sortides extra vehiculars és encara més petit", explica.

Segons afegeix, la manca de referents és una de les principals causes d'aquesta desigualtat. "És un tema d'una barrera en no tenir referents. Aquest projecte vol visibilitzar que les dones també ho podem fer".

**La preparació inclou
entrenament físic
i psicològic per
afrontar condicions
extremes i situacions
d'aïllament**

PREPARACIÓ PER A UNA EXPERIÈNCIA EXTREMA

Les participants hauran d'entrenar-se tant físicament com psicològicament per aquesta missió. "Encara estem en la etapa de que el projecte sigui viable, però en els mesos que vinguin haurem de fer una forta preparació. Inclús farem cursos per aprendre a estar en ambients extrems".

Tot i els reptes, la Roser Bastida veu aquesta missió com una oportunitat única. "És un món tant llunyà al que vivim al dia a dia que penso que serà una oportunitat molt interessant de descobrir, i viure-ho en primera persona em sembla molt guai".

La gavanenca també considera que l'experiència pot ajudar a reflexionar sobre el futur del planeta. "La missió ha de servir per fer veure que estar en unes condicions que no són les de la Terra és incòmode". Conclou amb la idea que com a la Terra no s'està enlloc.

393

L'LOBBREGAT

Dues emprenedores de Castelldefels trenquen amb les celebracions de casaments de catàleg

La Dupla Eventos neix a Castelldefels amb l'objectiu de crear casaments personalitzats que reflecteixin realment la identitat i la història de cada parella.

PER **NEXT LLOBREGAT**

Cada vegada més parelles busquen casaments que s'allunyin dels formats tradicionals. Davant de celebracions que segueixen un mateix patró, comencen a sorgir professionals que aposten per dissenyar casaments més personals. Des de Castelldefels, el projecte La Dupla Eventos sorgeix per treballar precisament amb aquesta idea: crear celebracions que reflecteixin de veritat la personalitat de cada parella.

El projecte l'impulsen Lidia Mateos i Amanda del Valle, planificadoras de casaments o "wedding planners" que defensen una manera de treballar allunyada dels casaments estandarditzats. El seu plantejament parteix d'una premissa clara: cada parella és diferent i el seu casament també hauria de ser-ho.

"No creiem en els casaments de catàleg, ni en celebracions que es repeteixin una vegada i una altra. Cada parella —afegeixen— té la seva història i la seva manera

**Lidia Mateos i
Amanda del Valle
defensen un model
de casaments allunyat
de celebracions
estandarditzades i
fórmules repetitives
pròpies dels
casaments de catàleg.**

393

L'LOBBREGAT

394

EL BAIX LLOBREGAT

El nostre territori reuneix desenes d'enclavaments i escenaris per a tota mena de celebracions

d'imaginar el seu casament, i la nostra feina és ajudar-los a convertir aquesta idea en una celebració real", expliquen.

Ambdues es complementen. Així, Lidia Mateos dissenya atmosferes amb precisió quirúrgica: colors, llums, textures, emocions... És la que baixa les idees a terra amb gust i paciència. La seva missió és que tot es vegi tan bonic com se sent. Per la seva banda, Amanda del Valle és cap, calma i decisió. És la que ordena el caos, anticipa problemes i sosté cada parella amb una entrega gairebé artesanal. La seva obsessió és que els nuvis visquin el procés amb la mateixa seguretat i emoció amb què l'han somiat.

Cada detall del casament es dissenya conjuntament amb la parella perquè la celebració tingui coherència amb la seva personalitat i experiència vital compartida.

CASAMENTS QUE NEIXEN DE LA HISTÒRIA DE CADA PARELLA

El procés de treball comença amb una cosa senzilla: escoltar els nuvis. Abans de començar a organitzar proveïdors o escollir espais, a La Dupla Eventos busquen conèixer bé la parella i entendre quin tipus de celebració encaixa amb ells.

A partir d'aquí es dissenya el casament juntament amb els nuvis, adaptant cada detall a la seva manera de ser i a l'experiència que volen viure aquell dia. Des de l'elecció del lloc fins a la coordinació de proveïdors o el ritme de la celebració, tot es planteja pensant que el casament tingui sentit per a qui el protagonitza.

Més que replicar tendències o seguir fórmules tancades, l'objectiu és que cada celebració tingui personalitat i que els nuvis es reconeguin en cada detall.

EL BAIX LLOBREGAT, UN ENTORN INSPIRADOR

Amb seu al Baix Llobregat, La Dupla Eventos desenvolupa gran part de la seva

Cada celebració ha de ser realitzada a la mida dels seus protagonistes

activitat a la nostra comarca, un territori que ofereix una gran varietat d'espais per celebrar casaments amb caràcter propi.

Per a Lidia i Amanda, treballar en aquesta zona és un avantatge perquè permet combinar diferents tipus d'escenaris en pocs quilòmetres: des de celebracions a prop del mar fins a finques amb encant o espais singulars en entorns naturals.

“El Baix Llobregat té alguna cosa molt especial per celebrar casaments. No és només perquè hi tinguem aquí la nostra seu, sinó perquè la comarca ofereix llocs molt diferents entre si i una xarxa de proveïdors molt bons amb els quals es poden crear celebracions molt cuidades”, expliquen.

En els últims anys han organitzat casaments en diferents punts de la comarca i de l'entorn de Barcelona, principalment en llocs com Castelldefels, Gavà, Sitges o Barcelona ciutat, adaptant sempre cada celebració a l'estil i a la història de cada parella.

Treballant amb un nombre limitat de casaments l'any, les fundadores de La Dupla Eventos busquen mantenir un enfocament proper i cuidat en cada projecte. La seva intenció és que cada casament tingui el seu propi caràcter i que, al final del dia, els nuvis sentin que la celebració reflecteix exactament qui són.

El procés de treball de La Dupla Eventos comença escoltant els nuvis abans d'escollir espais, proveïdors o definir el ritme de la celebració.

Lidia Mateos i Amanda del Valle són les emprenedores de La Dupla Eventos de Castelldefels

L'Hospitalet
Núria García Caldés
combina literatura,
traducció, edició
i arts plàstiques
en una àmplia
trajectòria

A “Fites d’infinit” Núria G. Caldés perfila els límits en diverses cròniques del que li passa

El llibre explora la vida íntima de personatges mitjançant cròniques subjectives centrades en experiències personals i límits vitals

397

LLIBREGAT

El llibre explora la vida íntima de personatges mitjançant cròniques subjectives centrades en experiències personals i límits vitals

PER J.C.V.

Les “fites” (plural de fita) signifiquen en català fites, mollons, límits o senyals de pedra que les persones també identifiquem com a metes, objectius i punts d’inflexió en els nostres camins vitals. Així ho ha reconegut Núria G. Caldés en la presentació del seu tercer llibre en català “Fites d’infinit” (Editorial Cal·lígraf), una nova recopilació de narracions que exploren la vida, en ocasions secreta, d’uns personatges als quals el lector accedeix a la seva intimitat.

Amb la participació del pianista Michael Cheung, la presentació del llibre a l’auditori de la Biblioteca Central Tecla Sala de l’Hospitalet, ciutat natal de l’autora, es va convertir en una commovedora combinació de literatura i música que gairebé va provocar la síndrome de Stendhal al públic assistent amb la interpretació d’Etudes núm. 6, de Philip Glass, i el colofó de la lectura del poema “Beneiré les mans” a càrrec de l’autora; Beneiré les mans / que m’han cercat, / les mans que m’han palpat / i dibuixat / i retornat / beneiré les mans / que m’han fet enrere / protegint-me / tant com les altres, / les que m’han llançat / endavant / arriscant-me. / Beneiré les mans.

Grup de companys de Batxillerat al pati de l'institut Torres i Bages de l'Hospitalet als peus de l'arbre Àpeiron que van plantar, juntament amb Núria G. Caldés fa més de 50 anys

La presentació a la Tecla Sala de l'Hospitalet va combinar literatura i música, creant una experiència emocional intensa entre l'autora i un pianista

MOLLÓ QUE INDICA L'INFINIT

Núria G. Caldés va fer lectures de passatges de la seva obra intercalades pel piano de Cheung, que va interpretar peces de Max Richter, Erik Satie, Frederic Mompou, Nino Rota, Franz Schubert, Bach i Philip Glass. En el col·loqui amb els assistents, l'autora va recordar que el títol del llibre li va venir en descobrir a prop de la seva actual casa empordanesa un molló de pedra que havia perdut la marca o inscripció quilomètrica, com si hagués dissipat la seva funció delimitadora del camí o via en el pur infinit.

L'autora confessa ser "cronista del que li passa". Aquesta mirada subjectiva travessa tot el llibre i també la seva trajectòria creativa, marcada per diverses disciplines. "Tot el que he fet m'ha portat fins aquí", afirma. "Des de la pintura i el disseny gràfic fins a la ceràmica, totes formen part d'una mateixa necessitat creativa". En el nou llibre construeix un univers de presències, com gegants, records i absències que funcionen com a punts de referència de vida. "Els punts de partida sempre són difícils d'establir", explica. En el seu cas, el llibre no neix només d'una idea única, sinó que es tracta d'un "teixit que va recollint fils de procedències molt diverses" i entén el concepte d'infinit com la vida mateixa: "una vida primordial que va més enllà de qualsevol individu".

... I L'INFINIT A TRAVÉS D'EXPERIÈNCIES

El concepte d'infinit també es construeix a través d'experiències concretes. Caldés va recordar un moment de joventut a l'Hospitalet, quan amb els seus companys de Batxillerat de l'institut Torres i Bages de Can Serra, molts d'ells presents a la sala, van plantar un arbre en el curs 1973-1974. Ho van fer com a element simbòlic vinculat a la idea d'infinit perquè l'arbre va rebre el nom d'àpeiron, en grec il·limitat, indefinit i que és l'"arché" (principi fonamental) proposat pel filòsof Anaximandre de Milet al segle VI aC. Àpeiron es defineix així pel presocràtic com una matèria

El concepte de "fites" simbolitza límits, metes i punts d'inflexió en la vida humana

Núria G. Caldés amb
exemplars del seu llibre
"Fites d'Infinit"

**L'infinit s'entén com
una cosa vinculada a
vivències personals,
records i experiències
simbòliques com
l'arbre àpeiron**

eterna, immutable i indeterminada de la qual sorgeixen totes les coses i a la qual retornen, matèria eterna. En aquest nom de l'arbre hi va tenir una influència directa les classes del professor de Filosofia Francesc Boldú, també present a la sala. Recentment, els companys de l'institut de Caldés van visitar 50 anys després aquell pati i van comprovar com de gran està "el seu" arbre. Àpeiron i el molló de pedra que havia perdut la seva funció es van convertir en la imatge i fil conductor del llibre "Fites d'infinit".

Un dels eixos principals de "Fites d'infinit" és la idea del límit entre dos conceptes. "El que no es veu no significa que no existeixi", reflexiona Caldés. El llibre es mou constantment entre presència i absència, record i futur. Conceptes que semblen oposats i es combinen jugant amb el seu límit. Això es pot apreciar en relats com 'A la foto', parcialment llegit en la presentació, on la imatge es converteix en un espai

**L'obra juga amb
dualitats com
presència-absència
i passat-futur,
qüestionant els límits
de la percepció**

Núria García Caldés apareix
en aquesta imatge quan
feia el Batxillerat a Can
Serra plantant l'arbre
Àpeiron al pati de l'institut
al costat del company de
Batxillerat Andrés Álvarez
Carretero

L'autora també va presentar el llibre a Castellbisbal, municipi on va viure durant uns anys

El llenguatge i els seus límits influeixen en com entenem el món, tot i que no restringeixen la nostra capacitat de pensament

400

EL LLIBRE

La trajectòria artística de l'autora integra diverses disciplines que conflueixen en una mateixa necessitat creativa

Elements simbòlics com el molló i l'arbre funcionen com a fil conductor per reflexionar sobre l'infinit

ambigu: "la fotografia no només atrapa una imatge, també mostra el que s'ha escapat". Però també aborda elements aparentment fantàstics, com els gegants i la relació de tres dones amb ells en un dels relats. O els monstres. "Tots els hem viscut quan érem petits sota els nostres llits; físicament no els hem vist, però existeixen".

EL LLENGUATGE COM A LÍMIT DEL MÓN

"Fites d'infinit" també dialoga amb la resta de les obres de Caldés, com "La vida mana" o "Jo també soc de fang" que va escriure després de viure al Japó en un poble aprenent l'ancestral art nipó del fang. "Si algú llegeix els llibres un darrere l'altre, veurà que hi ha el mateix recorregut, unes ganes

de llum i de viure millor", assegura. I respecte a la idea d'infinit, cal recordar que procedeix del llatí finis, de la qual hem heretat fi. I del fi hem derivat final i altres paraules transcendents, com finat. Del francès ens arriba finança, que parteix de la idea que una feina es paga al seu fi. Igual que la derivada finiquit, que es feia servir al XVI, fi i quit, que significava la carta de llibertat.

En Caldés s'aprecia que contra el que té fi hi ha l'infinit, perquè els fins eren els límits, per això el que no té límits (fites) és infinit. I per això l'afí és el limítrof, l'emparentat, i els confins les coses contigües. Per allò de traçar el límit a un concepte, arribem a l'ús que, malauradament, vam haver d'utilitzar durant la pandèmia com confinar, que és desterrar algú o recloure'l dins d'uns límits. Però la llengua no té límits i bé ho sap Caldés.

Com va dir el filòsof austríac Ludwig Wittgenstein, "els límits del meu llenguatge són els límits del meu món". La llengua condiona en el sentit que els nostres pensaments es materialitzen verbalment, però no limiten la nostra capacitat cognitiva. Els llenguatges són instruments molt poderosos amb els quals expliquem i ens expliquem davant del món i ens ofereixen categories de pensament. Les llengües i les seves paraules ens permeten representar el món, com també ho permet l'art en què s'expressa Caldés i la música de Michael Cheung.

Per conèixer el secret de la Longevitat

Històries, experiències
i claus de la nova
longevitat al
Baix Llobregat.

Anuari 2026 Next Llobregat

Disponible gratuïtament a

nextllobregat.cat

Secció Edicions - Anuari - Longevitat i edatisme

402

PLACES
CLOUREGAT

ELS ÚLTIMS MASOS DE L'HOSPITALET

Memòria històrica en perill

Ireneu Castillo

Ireneu Castillo
amb el llibre
que ha escrit

Can Riera

Ireneu Castillo alerta que l'Hospitalet només conserva 25 de les 339 masies històriques que van marcar el seu passat agrícola

Ireneu Castillo rescata en el llibre “Els últims masos de l’Hospitalet” el patrimoni agrícola en perill

L'escriptor i historiador Ireneu Castillo revela en el seu últim llibre, *Els últims masos de l'Hospitalet*, el perill de pèrdua dràstica del testimoni agrícola de la ciutat, precisament quan antigament aquesta activitat n'havia estat la principal. El que avui és una ciutat industrialitzada i plena d'edificacions, en el seu dia va ser un poble agrícola amb més de tres-centes masies originals.

PER **CARLA RODRÍGUEZ VILLAMOR**

Durant la conferència de presentació del llibre, Castillo ha aportat xifres impactants sobre la transformació del municipi. De les 339 masies que existien històricament, des de Finestrelles fins a la platja —avui el port de Barcelona—, actualment només se'n conserven 25, fet que representa amb prou feines un 7% del patrimoni original. L'autor assenyalava la “ceguesa de la quotidianitat” com una de les causes que aquest llegat passi desapercbut per a la ciutadania.

El llibre recupera la memòria d'una ciutat que abans de la industrialització va tenir més de 2.000 hectàrees de camps fèrtils

Ireneu Castillo
durant una
entrevista
radiofònica

Les masies de l'Hospitalet expliquen una arquitectura vinculada al clima, la producció agrària i la jerarquia social dels antics propietaris

404

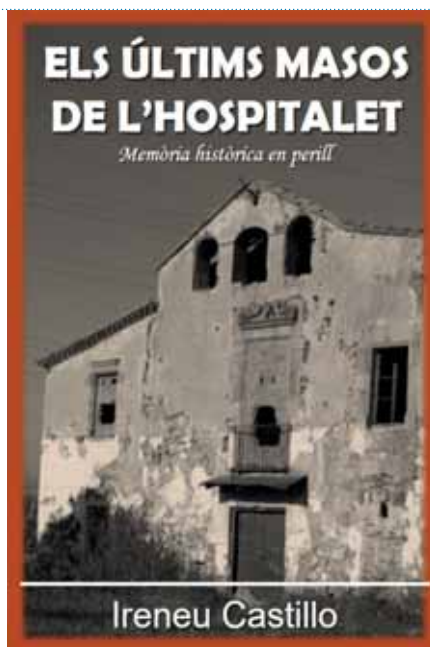
CLLLOBREGAT

Can Sumarro

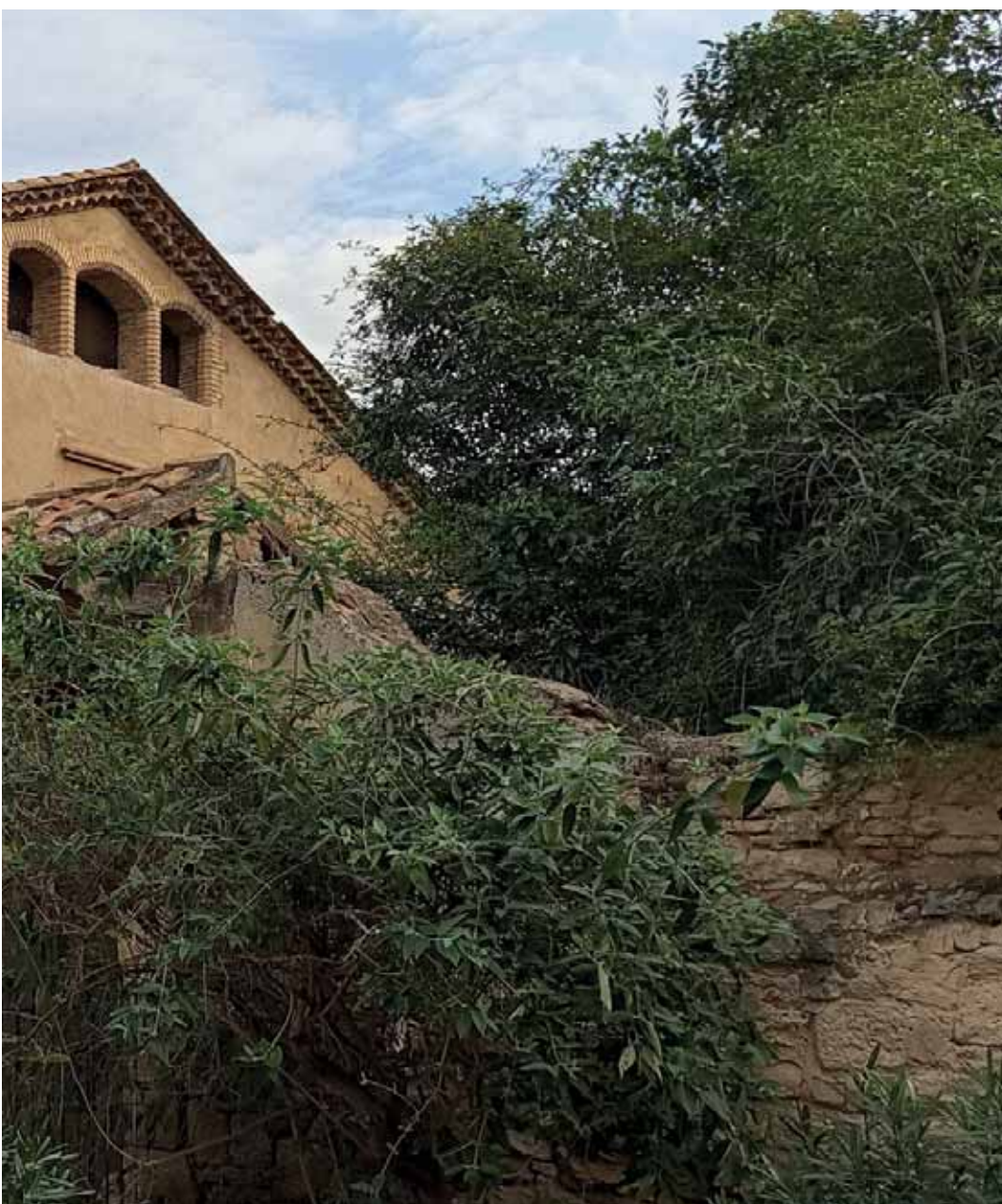

SENSE REFERENTS**DEL PASSAT AGRÍCOLA**

El canvi de paisatge que s'ha pogut apreciar durant la seva xerrada ha estat radical: l'any 1958, l'Hospitalet comptava amb més de 2.000 hectàrees de zona agrícola altament fèrtil. Tanmateix, l'arribada d'onades migratòries, el creixement urbanístic desmesurat i l'expansió de naus industrials han reduït aquest espai a la mínima expressió, deixant les generacions actuals i les noves sense referents del seu passat agrícola.

Coberta del darrer llibre de l'autor

Can Trabal manté l'últim entorn agrari de la ciutat, amb 40 hectàrees supervivents d'un paisatge gairebé desaparegut

Casa amb finestrals gòtics

Ireneu Castillo explica que les masies no eren construccions sense un motiu aparent, sinó que aquestes edificacions històriques servien com a centres de vigilància i producció del camp, adaptades al medi. A causa del clima, les masies estan orientades al sud per maximitzar la insolació, una herència de la "Petita Edat de Gel" —dels segles XIII al XIX—, quan el clima era molt més fred.

La jerarquia visual tenia una correlació entre l'entorn i la construcció: els arbres grans indicaven una masia de grans dimensions, mentre que els arbres petits corresponien a masies d'una sola planta. L'ús de bigues de fusta era un dels principals recursos constructius pel fet de ser un material econòmic, però entre els masos també s'hi troben materials com la pedra o la ceràmica.

TRES TIPUS DE MASIES

L'autor classifica les masies en tres tipus segons la riquesa dels seus propietaris: des de les més humils d'una sola planta, com Cal Capella, passant per les de dues plantes i golfes, fins a les més senyorials, que sumaven alçària a mesura que augmentava el poder adquisitiu.

Actualment, el 65% de les masies que queden dempeus són de propietat municipal. La concentració més gran es troba al barri del Centre, amb 11 edificis, mentre que la resta estan disperses, amb diverses masies destacades al barri de la Marina.

Entre els exemples que cita Castillo destaquen:

- Ca n'Espanya: actual Museu de la ciutat, salvat de l'enderroc gràcies a la Cambra de la Propietat després que l'alcalde de l'època volgués enderrocar-lo.
- Can Sumarro: antiga propietat de la família Prats, avui convertida en la biblioteca central després de ser cedida al municipi.
- Can Trabal: situada al Camí de la Cadena, és l'única que manté el seu entorn agrari i conserva les últimes 40 hectàrees de les 2.000 que havien existit.
- Castell de Bellvis: un cas fascinant en què, en intentar enderrocar una masia agrícola, es va descobrir que amagava un castell romànic del segle X.

Can Rigal, la Torre Gran i diverses masies fantasma simbolitzen el risc de perdre definitivament una part essencial de la història local

CAN RIGAL CAU A TROSSOS

Malgrat la seva actitud positiva, Castillo no amaga la preocupació per l'estat actual d'alguns edificis. Denuncia que la masia de Can Rigal "cau a trossos" i només té

Masia Escorsa

protecció per a l'escut de la porta, mentre es perd una estètica amb referents del nord d'Itàlia. Així mateix, avança un futur incert per a la Torre Gran, la més gran del Delta, i afirma que els pressupostos previstos per al 2030 no arribaran a temps per salvar-la.

També menciona les anomenades "masies fantasma", com Can Jensana, oculta a la vista a peu de carrer però visible des de les altures, i Ca l'Esquerra, avui envoltada d'un aparcament de camions i en perill de desaparèixer si els propietaris decideixen cedir-la.

El missatge final d'Ireneu Castillo és una reivindicació de l'educació i la divulgació. Segons l'autor, les mobilitzacions individuals no són suficients; cal una consciència col·lectiva dels barris per evitar que el que queda d'història es converteixi definitivament en passat. "Si els veïns perden una cosa que no sabien que tenien, no els importarà", adverteix, alhora que critica les rehabilitacions que alteren totalment l'essència i la història d'aquests edificis. Per això, l'historiador posa el focus en la conscienciació popular sobre les masies i reivindica que les seves històries ressonin més pels carrers de l'Hospitalet.

Un altre moment
de l'entrevista
radiofònica
amb Ireneu Castillo

**Castillo defensa
la divulgació i la
consciència veïnal
per evitar que el
patrimoni agrícola
acabi convertit només
en record**

Les 16 alcaldesses del Baix lideraran a l'octubre el 7è Congrés Comarcal de les Dones

Fa 24 anys que es va celebrar el primer Congrés de les Dones al Baix Llobregat i des de llavors, el nombre d'alcaldesses a la comarca no ha deixat de créixer, fins arribar a les 16 de 30 alcaldies. Un fet que en el marc del 7è Congrés de les Dones del Baix Llobregat es destaca que no és una casualitat, ni una concessió, doncs és el resultat de dècades d'organització, de reivindicació i de persistència feminista. El cinturó vermell sempre ha estat també lila.

El Consell Comarcal del Baix Llobregat impulsa el 7è Congrés de les Dones que tindrà lloc els dies 23 i 24 d'octubre reivindicant el lideratge feminista a la comarca

PER **PATRICIA ELIAS**

El Consell Comarcal del Baix Llobregat impulsa del 7è Congrés de les Dones del Baix Llobregat, esdeveniment que la comarca acull des de fa poc més de dues dècades i que aquest any tindrà lloc els dies 23 i 24 d'octubre a Sant Joan Despí. A l'acte, sota el lema "Ara més que mai", hi participen les setze alcaldesses del Baix, protagonistes de les intervencions, comptant amb l'alcaldessa de Sant Boi i presidenta de la Diputació de Barcelona, Lluïsa Moret, i l'alcaldessa de Vallirana i presidenta del Consell Comarcal, Eva Martínez, així com la presidenta de l'Institut Català de les Dones i secretària general d'Igualtat i Feminisme Sònia Guerra.

Eva Martínez, durant la seva intervenció, fa una crida directa a participar en aquest esdeveniment i celebra que "any rere any, política a política, ens convertim en un referent en polítiques de feminisme a Catalunya". I recorda: "El Baix Llobregat

La 7ena edició del Congrés es celebra sota el lema "Ara més que mai"

és la tercera comarca més poblada de Catalunya i ara mateix som l'única comarca metropolitana amb més dones que homes representants en la política municipal, 16 alcaldesses." De la mateixa manera agraeix la presència dels alcaldes d'Esplugues, Eduard Sanz, i de Sant Vicenç dels Horts, Miguel Comino. La Consellera d'Igualtat i Feminisme de la Generalitat de Catalunya, Eva Menor, no ha pogut assistir a l'acte, però col·labora mitjançant un missatge institucional on agraeix la tasca de la comarca i el compromís d'entitats i institucions en l'eix feminista.

Eva Martínez destaca que el creixement de dones alcaldesses és resultat de dècades d'organització, reivindicació i persistència feminista al territori

Eva Martínez, alcaldessa de Vallirana i presidenta del Consell Comarcal del Baix Llobregat

Intervenció de Lluïsa Moret, alcaldessa de Sant Boi i presidenta de la Diputació de Barcelona

Les alcaldesses participants denuncien l'augment de la violència masclista i alerten especialment sobre les agressions digitals que pateixen moltes dones a internet

VIOLÈNCIA EN L'ESPECTRE SOCIAL I DIGITAL

El Congrés inclou una sèrie de breus intervencions, a càrrec de les alcaldesses del Baix, relacionades amb alguns dels temes que es tractaran al Congrés. **Anna Pascual**, alcaldessa de La Palma de Cervelló, fa referència a la violència masclista i lamenta que “ens trobem en un moment crític en què la violència, lluny de disminuir, augmenta, i en què una part de la societat encara la qüestiona, malgrat les dades són clares i contundents”.

L'alcaldeessa de Collbató, **Gemma Rodríguez**, apunta a la violència que es pateix en l'entorn digital, recordant que l'ONU estima que més del 70% de les dones han estat exposades i han experimentat algun tipus de violència per internet. “El compromís feminista requereix identificar els espais on es produeixen i es reproduïxen aquestes violències, conèixer com es dinamitzen aquests canals i quins perfils s'hi connecten amb més facilitat, esdevenint còmplices d'aquestes agressions”, assenyala.

Olga Morales, alcaldessa de Viladecans, fa referència a les “desigualtats acumulades” en el cas de les dones que pateixen racisme, apuntant les diverses formes de discriminació específica derivades de tendències com l'islamofòbia o la romofòbia. “Per a moltes dones, el ser migrant, no blanca, o practicar una altra religió condiciona l'accés a la feina, a l'habitatge i als drets socials”, denuncia.

LA INTIMITAT I ELS BIAIXOS DE GÈNERE

L'alcaldeessa de Torrelles de Llobregat, **Falgàs Marco**, aborda el biaix de gènere en la salut: “Històricament, la medicina ha après el cos masculí com a model universal. Aquesta mirada androcèntrica ha comportat diagnòstics tardans en les dones, així com infratractament del dolor. Massa sovint, els nostres símptomes es minimitzen o s'atribueixen a causes emocionals, i se'ns practiquen menys proves

Diverses intervencions del Congrés aborden discriminacions vinculades al racisme, l'edatisme, la salut femenina i la pressió estètica que afecta especialment les dones

Intervenció de
Sònia Guerra,
presidenta de
l'Institut Català
de les Dones

412

LLOBREGAT

**Les representants
municipals alerten
sobre la persistència
de la bretxa salarial,
el sostre de vidre i la
segregació laboral en
sectors masculinitzats**

complementàries". Per això, "és hora de transformar la mirada mèdica i incorporar de manera efectiva la perspectiva de gènere en la recerca, en l'atenció i en la prevenció".

En aquesta línia, **Mercè Esteve**, alcaldessa de Begues, trenca una llança a favor de la sexualitat, tot denunciant que "el desig i la sexualitat a l'etapa adulta continuen fortament contaminats per mites i per prejudicis. Existeix tot un conjunt de limitacions socials, creences i estereotips que anem assumint al llarg de la vida i que, en molts casos, censuren o fins i tot ridiculitzen la sexualitat en la maduresa. Aquests condicionants poden afavorir la inhibició del desig propi i generar sentiments de vergonya o de culpabilitat". I afegeix que "el compromís amb la igualtat de gènere ha d'incloure també el reconeixement dels desitjos, dels plaers i de les necessitats sexuals de les dones".

EDATISME I PRESSIÓ ESTÈTICA EN ÀMBITS DE PODER

Altre de les qüestions abordades en aquesta jornada i que també esdevé una forma de discriminació silenciosa és l'edatisme, sobre el qual l'alcaldessa de Pallegà, **Ascen Ratia**, manifesta: "No parlo només com a alcaldessa, sinó com a dona de 60 anys que ha viscut, treballat, après, errat i tornat a començar moltes vegades". Argumenta que "els estereotips de gènere i l'edat configuren una doble frontera. A mesura que deixem de ser joves, les dones són invisibilitzades i associades a pèrdua o renúncia, mentre que els homes grans són vistos com a savis i amb autoritat. Això limita la representació del poder femení madur i perpetua desigualtats simbòliques".

L'alcaldessa de Corbera de Llobregat, **Rosa Boladeras**, enfoca la seva intervenció en la pressió estètica femenina, amb especial èmfasi sobre les dones que ocupen

Belén García,
alcaldessa
de Sant Joan
Despí

espais de poder, també denunciant que sovint, a les alcaldesses, “es mira com anem vestides i no les persones a qui estem representant del nostre municipi”. Fa al·lusió a les xarxes socials, les que potser són “la cara més visible de la pressió estètica”, amb “uns cànons que no podrem aconseguir i que ens venen l'esveltesa fantàstica i la joventut eterna”. “Aquests cànons no són inofensius – afegeix –, són una forma també de violència que afecta la nostra autoestima i la nostra salut mental”.

SOSTRE DE VIDRE I FORMACIÓ DIGNA

D'altra banda, **Maria Pau Viver**, alcaldessa accidental de Santa Coloma de Cervelló, aborda la bretxa salarial. “Les darreres dades ens indiquen que, de mitjana, els homes guanyen un 17% més que les dones. Darrere la bretxa salarial no només s'evidencia la diferència de retribucions entre homes i dones, sinó que explica com un mercat de treball rígid condiona trajectòries laborals”, posa sobre la taula.

Belén García, alcaldessa de Sant Joan Despí i amfitriona del Congrés, parla de la formació professional en dones. “Mentre les dones són el 88% de les matrícules en imatge personal, aquestes no superen més del 5% en les famílies de transport i manteniment de vehicles, electricitat, electrònica o fabricació mecànica”. I conclou que “cal facilitar a les dones que vulguin exercir professions tradicionalment masculinitzades les eines i recursos que ho permetin”.

L'alcaldessa de Sant Feliu de Llobregat, **Lourdes Borrell**, es suma amb una intervenció sobre la ocupació i el sostre de vidre, celebrant que “per quart any consecutiu, creix la població ocupada al Baix Llobregat, sent major l'augment de l'ocupació entre dones”. No obstant, assenyala els biaixos de gènere presents en altres àmbits, com per exemple el fet que el 59% de les persones aturades són dones.

El Congrés posa en relleu la situació de pobresa i sensellarisme femení, així com la sobrecàrrega de cures que assumeixen majoritàriament les dones

Els alcaldes de Sant Vicenç dels Horts, Miguel Comino, i d'Esplugues, Eduard Sanz, presents a la presentació del Congrés de Dones

414

LLIBREGAT

De la mateixa manera, **Gemma Badia**, alcaldessa de Gavà, fa quatre pinzellades respecte la situació de les dones emprenedores al territori: "La bretxa de gènere s'amplia segons s'avança en la consolidació de la iniciativa empresarial. Mentre les dones suposen el 53% dels emprenedors potencials, elles només lideren el 33% de les iniciatives". "Cal que fem visibles les empreses liderades per dones i que les dones tinguin aquests referents", declara.

LA POBRESA ESTIGMATITZA LES DONES

La pobresa també afecta en major mesura a les dones, motiu pel qual la intervenció de **Roser Brosed**, alcaldessa de Sant Esteve Sesrovires, s'enfoca en el sensellarisme femení. "A l'Estat espanyol, en els darrers deu anys, el sensellarisme ha crescut un 25%, i el femení un 45%", ha subratllat, també afegint que "entre el 56% i el 71% de les dones sense llar han patit violència per part de la parella, i entre el 35% i el 60% han patit agressions sexuals". "Quan una dona arriba al carrer, el judici social i institucional que pateix és molt més intens. La majoria dels recursos socials són espais profundament masculinitzats i per moltes dones percebuts com a insegurs".

L'alcaldessa d'El Prat, **Alba Bou**, afegeix en relació a la pobresa que "les dones ens trobem majoritàriament en situació de pobresa de temps. Dediquem una part molt més gran del nostre dia a les tasques de la llar i a les cures". Assevera que "les institucions hem d'impulsar polítiques públiques de cures, condicions laborals dignes i una redistribució real del temps, i això només és possible si la cura deixa de recaure gairebé exclusivament en les dones i esdevé un compromís compartit".

Lluïsa Moret recorda que el primer Congrés de les Dones es va celebrar fa vint-i-quatre anys a Sant Boi

24 ANYS DEL CONGRÉS DE LES DONES

Lluïsa Moret, alcaldessa de Sant Boi i presidenta de la Diputació, culmina el cicle de reflexions rememorant l'origen d'aquestes jornades: "Fa 24 anys que vam celebrar

Olga Morales,
alcaldessa de
Viladecans, durant
la seva intervenció

el primer Congrés de les Dones a la nostra comarca. I tinc l'orgull de recordar que va ser a Sant Boi, la ciutat en què soc alcaldessa. Des d'aquest primer congrés, el nombre d'alcaldeses no ha deixat de créixer". I afegeix que "no és una casualitat, no és una concessió, és el resultat de dècades d'organització, de reivindicació i de persistència feminista".

Al tancament de l'acte, **Sònia Guerra**, presidenta de l'Institut Català de les Dones, reivindica: "És evident que som el cinturó lila de l'àrea metropolitana de Barcelona i ens hem de sentir orgulloses i orgullosos". També destaca que "som l'única comarca de Catalunya que porta fent el Congrés cada quatre anys. I és important, perquè és un espai de trobada, de relació, un espai per fer política, malgrat que a alguns no els agradi", i assenyala la necessitat d'aplicar el caràcter transversal en les polítiques feministes. Finalment, aprofita per recordar que aquest any es celebren 50 anys de les primeres Jornades catalanes de la Dona, en les quals moltes de les alcaldesses del Baix hi van ser presents. "Va ser el primer acte polític de Catalunya després de la mort del dictador Franco. I ho van protagonitzar les dones i alguns homes que van decidir acompanyar-les en aquell paranimf de la universitat", agraeix.

Més informació aquí: **QR**

Codi QR Congrés de les
Dones del Baix Llobregat

Sònia Guerra
reivindica el Baix
Llobregat com el
"cinturó lila" de l'àrea
metropolitana de
Barcelona

Manuel Domínguez presenta el regidor de l'ajuntament

Vista aèria de la zona del Samontà que engloba els barris de Pubilla Cases, Collblanc i La Florida, on el regidor i historiador avança que es construirà més

Manuel Domínguez adverteix de l'augment de la pobresa i acusa Illa de "delirar" per voler construir més a l'Hospitalet

Amb motiu del seu nou llibre, titulat "Algunes històries de l'Hospitalet" entrevistem el seu autor Manuel Domínguez, en la seva doble condició d'historiador (especialment sobre el passat obrer, el patrimoni local i les lluites veïnals i com a president del Centre d'Estudis de l'Hospitalet) i també amb la seva actual responsabilitat institucional com a regidor a l'Ajuntament de la formació l'Hospitalet En Comú Podem.

417

LLOBREGAT

Manuel Domínguez presenta el llibre Algunes històries de l'Hospitalet i analitza el passat i present de la ciutat des d'una perspectiva històrica i política

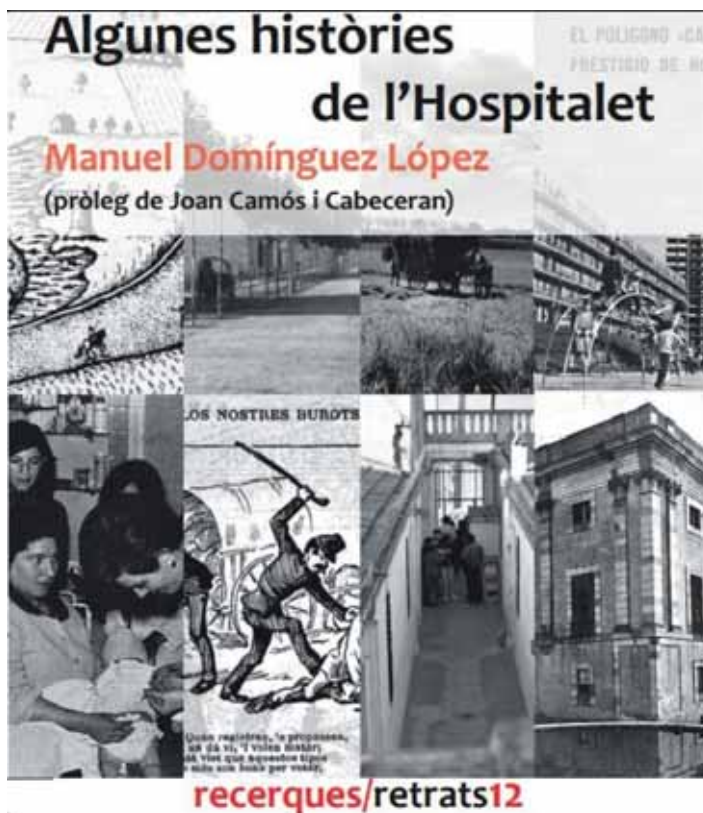
PER J.C.V.

El líder de l'esquerra a l'esquerra del PSC qualifica de "deliri" la recent proposta del president de la Generalitat, Salvador Illa, de construir tants habitatges com sigui possible a l'àrea metropolitana, i argumenta que l'Hospitalet ja presenta una de les densitats més altes d'Europa i que no disposa d'espai suficient ni tan sols per a equipaments bàsics. Per això, defensa que la prioritat hauria de ser aturar noves construccions i recuperar espai públic de forma progressiva.

L'historiador i regidor Manuel Domínguez sosté que l'Hospitalet afronta una situació social i urbanística crítica, d'emergència, marcada per l'augment de la

El regidor alerta d'una situació social i urbanística crítica marcada per l'augment de la pobresa, la densitat urbana i la pèrdua de consciència de classe

Portada del llibre de Manuel Domínguez

418

LLIBREGAT

pobresa, la pèrdua de consciència de classe i una densitat urbana que considera insostenible. Ho exposa en una entrevista que nextllobregat.cat li realitza amb motiu de la publicació del seu llibre "Algunes històries de l'Hospitalet", on analitza el passat i present de la ciutat.

EL FENOMEN DE LA INFRAVIVENDA

Domínguez explica que, encara que la transformació física d'alguns barris ha estat limitada, es produeix un canvi profund en la composició social. La immigració actual, majoritàriament d'origen estranger, presenta nivells de precarietat més elevats que els de les onades migratòries dels anys 60 i 70. Al seu parer, la pobresa

Denuncia que la infravivenda substitueix el barraquisme i que la precarietat actual de la població migrant és superior a la de dècades anteriors

Les mobilitzacions impedeixen que es construeixi més en zones com la plaça Europa

Defensa que la identitat de l'Hospitalet es construeix a partir de les lluites veïnals i obreres dels anys setanta i vuitanta

Domínguez espera una sentència favorable a la denúncia urbanística que el seu grup ha presentat contra Cosmetoda i també critica el projecte Biopol al costat de l'hospital de Bellvitge (a la imatge un render del pla)

no només persisteix, sinó que s'intensifica i es prolonga en el temps, amb fenòmens com la infravivenda substituint l'antic barraquisme.

En aquest context, nega que la situació actual sigui radicalment diferent a la del passat en termes de desigualtat, encara que sí subratlla que avui existeix una major dificultat per ascendir socialment. També critica els discursos que atribueixen privilegis a la població migrant, assegurant que en molts casos ni tan sols poden accedir a ajudes bàsiques per la seva situació administrativa.

Des d'una perspectiva històrica, el regidor destaca que la identitat de l'Hospitalet es construeix a partir de les lluites veïnals i obreres, especialment als anys 70 i 80. Aquestes mobilitzacions, inicialment centrades en els barris, són clau per generar una consciència col·lectiva de ciutat. No obstant això, considera que actualment es viu un retrocés en la consciència de classe, influit tant per les condicions de vida de la població migrant com pel predomini d'ideologies conservadores.

LES MOBILITZACIONS ACONSEGUEIXEN AVENÇOS

Domínguez insisteix que les millores socials sempre són fruit de la mobilització i no de concessions espontànies del poder econòmic. En aquest sentit, reivindica el paper històric del moviment obrer i assenyalava que, encara que avui les protestes són majoritàriament pacífiques, continuen sent necessàries per aconseguir avenços.

Respecte al present, admet que l'articulació de noves formes d'organització entre els sectors més precaris és complexa, a causa de la inestabilitat residencial i laboral. També apunta que la influència de la dreta, amb més recursos i capacitat de difusió ideològica, contribueix a debilitar l'acció de l'esquerra.

En l'àmbit urbanístic, Domínguez es mostra especialment crític. Denuncia el deteriorament del patrimoni històric i industrial, malgrat una lleugera millora respecte a dècades anteriors. Assegura que durant anys es destrueixen edificis amb impunitat i lamenta la manca de voluntat política per protegir i posar en valor aquests espais.

El regidor alerta que la ciutat continua sotmesa a dinàmiques especulatives similars a les del passat. En la seva opinió, alguns projectes urbanístics actuals reproduïen mecanismes històrics de recalificació i sobreconstrucció, malgrat l'oposició de determinats moviments socials.

Considera que les millores socials són fruit de la mobilització i no de concessions espontànies del poder econòmic

419
LLOBREGAT

Crítica la degradació del patrimoni històric i industrial i la manca de voluntat política per protegir-lo i posar-lo en valor

Domínguez
reconeix
haver estat
excessivament
confiat en
pactar amb el
PSC

420

PROJECTE DE
LLIBRE

**Rebutja la proposta
d'Illa de construir
més habitatges i
defensa aturar noves
construccions per
recuperar espai públic**

EL "DELIRI" DE SALVADOR ILLA

En aquest sentit, qualifica de "deliri" la recent proposta del president de la Generalitat, Salvador Illa, de construir tants habitatges com sigui possible a l'àrea metropolitana. Argumenta que l'Hospitalet ja presenta una de les densitats més altes d'Europa i que no disposa d'espai suficient ni tan sols per a equipaments bàsics. Per això, defensa que la prioritat hauria de ser aturar noves construccions i recuperar espai públic de forma progressiva.

Domínguez adverteix que encara existeixen zones on es podrien impulsar noves promocions, com l'Hospitalet Nord o àmbits vinculats a plans urbanístics recents, cosa que, al seu parer, suposa una amenaça per a l'equilibri urbà. Davant d'això, aposta per articular una resposta conjunta entre partits i entitats ciutadanes.

Des de la seva posició a l'Ajuntament, reconeix les limitacions de l'oposició per frenar aquests projectes, encara que assegura que el seu grup recorre a la via judicial i a la mobilització social per intentar aturar algunes actuacions. Considera que la correlació de forces actual dificulta canvis més profunds.

"LA RESPONSABILITAT DE L'ESQUERRA ÉS LIMITADA"

En relació amb el paper de l'esquerra, defensa que el seu marge de responsabilitat ha estat limitat a causa de la seva escassa representació institucional, mentre que el govern municipal compta amb majories suficients per imposar el seu model urbanístic.

D'altra banda, Domínguez assenyala que el teixit associatiu actual ha perdut la capacitat reivindicativa que té durant la Transició. Encara que existeixen més entitats, aquestes s'orienten principalment a activitats socials o de lleure, lluny del nivell de mobilització política de dècades anteriors.

Finalment, expressa el seu desig que, en el futur, es reconegui l'esforç de l'esquerra transformadora per construir una ciutat més igualitària, sostenible i cohesionada. També admet que, en la seva experiència institucional, manté una

Pel que fa al seu llibre, destaca especialment el capítol dedicat al problema de l'habitatge

línia coherent amb la seva trajectòria prèvia, encara que reconeix haver estat excessivament confiat en alguns acords polítics.

Pel que fa al seu llibre, destaca especialment el capítol dedicat al problema de l'habitatge, una qüestió que considera central en la història i el present de l'Hospitalet. Així mateix, relativitza la importància d'algunes efemèrides oficials i reivindica fets històrics amb major impacte real en l'evolució de la ciutat.

Apunta que la capacitat de l'oposició és limitada però aposta per la via judicial i la mobilització per frenar projectes urbanístics

421
LLOBREGAT

L'historiador i polític relativitza la importància d'algunes efemèrides oficials i reivindica fets històrics amb major impacte real en l'evolució de la ciutat

422

BARCELONA

Panoràmica de la Zona Franca, amb el darrer tram del Llobregat desviat a la dreta i el port de Barcelona al fons

Ebro, la marca de cotxes amb etiqueta de proximitat

L'aliança entre EV Motors i la xinesa Chery (ara amb seu europea a Cornellà) ha reactivat la antiga planta de Nissan en la Zona Franca

El retorn d'Ebro reactiva la producció automobilística després del tancament de Nissan el 2021 i ens situa de nou al mapa industrial de la automoció a Europa

PER **IGNACIO DELGADO**

La marca Ebro ja opera amb normalitat a Espanya gairebé quatre dècades després de la seva desaparició. El retorn es va produir amb la seva arribada a l'antiga planta de Nissan de la Zona Franca de Barcelona. El projecte està impulsat per EV Motors, propietària de la marca, en aliança amb el fabricant xinès Chery Automobile, que el seu Centre d'Operacions Europees i el seu Institut d'I+D (Investigació i desenvolupament) a Cornellà, en el parc empresarial Arboretum. L'operació forma part del procés de reindustrialització de les instal·lacions que Nissan va tancar el 2021.

La recuperació d'Ebro coincideix amb un context marcat per la transició energètica en la indústria de l'automòbil, la pressió reguladora europea sobre emissions i l'entrada de fabricants xinesos al mercat europeu. Segons el Global EV Outlook 2025 de l'Agència Internacional de l'Energia (IEA), les vendes de vehicles elèctrics van superar els 14 milions d'unitats i van representar prop del 18% del mercat global, amb la Xina com a principal pol, fet que intensifica la competència industrial a Europa.

**L'aliança entre EV
Motors i Chery integra
tecnologia xinesa i
gestió espanyola en
un hub industrial**

Planta d'Ebro a la Zona
Franca

El sector del motor, en plena transició elèctrica

Catalunya concentra el 22% de l'ocupació del sector de l'automoció a Espanya, amb més de 36.000 treballadors en 365 empreses, i es manté com el principal pol industrial del ram al país.

A més d'Ebro a la Zona Franca, el territori català compta amb la planta de Seat a Martorell, la més gran d'Espanya, que preveu produir uns 488.000 vehicles el 2026, any en què estrena la fabricació de vehicles elèctrics. Al març del 2026, Seat va iniciar la producció de bateries per al Cupra Raval, amb una capacitat de 300.000 unitats anuals, a raó d'una bateria cada 45 segons. L'objectiu del grup és arribar a 600.000 vehicles anuals a Martorell, la meitat dels quals elèctrics.

El sector del material pels cotxes també manté un pes rellevant, amb empreses com Zanini, que produeix una de cada quatre embellidors de roda del món des de Parets del Vallès, o CIE Automotive, present a Vilanova i la Geltrú des del 1958.

Malgrat el creixement de l'ocupació global en automoció, la fabricació va experimentar un retrocés del 4,6% al 2025, senyal de les tensions que acompanyen la transició productiva cap al vehicle electrificat.

424

EL CLUB DE L'UBREGAT

**El context global
del vehicle elèctric
està marcat per un
creixement superior a
14 milions de vendes
anuals segons l'IEA**

LA RECUPERACIÓ D'UNA MARCA

La marca Ebro va néixer el 1954 sota Motor Ibérica i va centrar la seva activitat en vehicles industrials i agrícoles. Va desaparèixer progressivament als anys vuitanta després de la integració de la companyia a Nissan, que va consolidar la producció a la Zona Franca com a part del seu hub europeu.

El projecte actual no és una continuïtat empresarial directa, sinó la recuperació del nom per a una nova estructura industrial. EV Motors lidera la iniciativa dins del D-Hub de Barcelona, mentre que Chery aporta plataformes, tecnologia i models base. L'objectiu és establir una producció estable amb vehicles adaptats al mercat europeu.

L'acord entre les dues companyies es va formalitzar el 2024 i va permetre reactivar les instal·lacions de Nissan, que van cessar activitat el 2021 després d'un procés industrial que va afectar més de 3.000 treballadors. La planta va quedar sense producció automobilística directa, fet que va impulsar la recerca d'un nou operador industrial.

DE LA CRISI DE NISSAN A LA REINDUSTRIALITZACIÓ

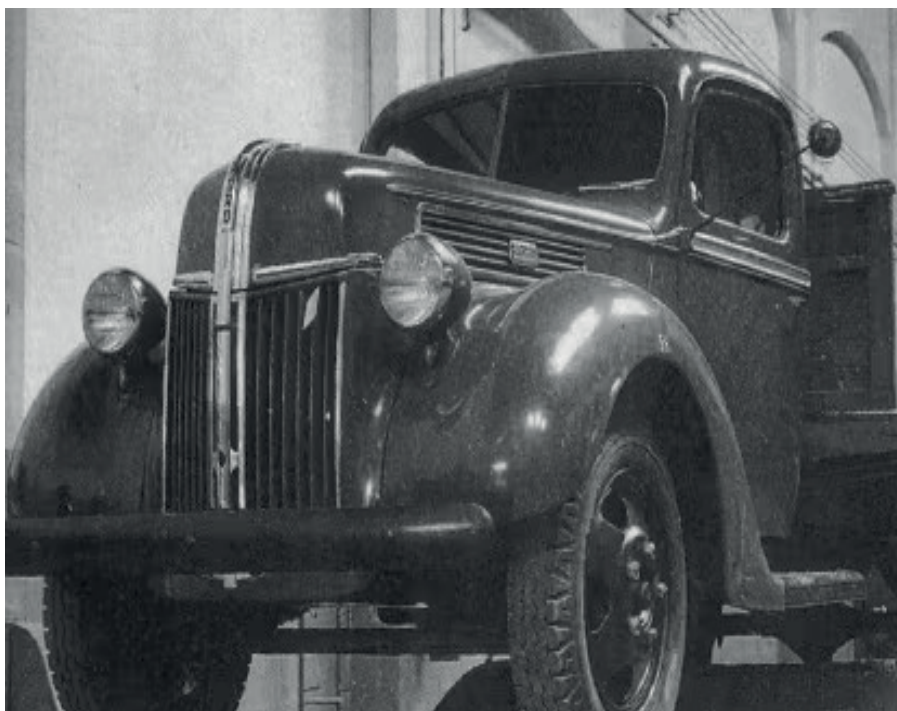
El tancament de Nissan va situar el sistema industrial català en una posició crítica. Administracions públiques, sindicats i el Consorci de la Zona Franca van articular un procés per evitar la desindustrialització de l'àrea. Diversos projectes van ser analitzats fins a l'entrada de EV Motors i Chery, que van permetre recuperar l'activitat.

Chery és un dels principals fabricants d'automòbils de la Xina i ha accelerat la seva expansió internacional en un context de creixement del vehicle electrificat.

Model de SUV de la marca

LLIBREGAT

Imatge d'arxiu de la marca Ebro quan era part de Motor Ibérica

**La planta preveu
assolir fins a 200.000
unitats anuals amb un
augment progressiu
de producció i
ocupació**

El tancament de Nissan va afectar més de 3.000 treballadors i va obrir un procés de reindustrialització complex a Catalunya

La seva implantació a Barcelona respon també a la necessitat d'accedir al mercat europeu des d'una base industrial dins la UE, en un moment de tensions aranzelàries sobre el vehicle elèctric xinès.

MODELS HÍBRIDS I DE COMBUSTIÓ

La planta produeix actualment SUV sota la marca Ebro, basats en plataformes de Chery, amb models híbrids i de combustió. La companyia preveu ampliar la producció i incorporar progressivament més integració industrial local, incloent possibles activitats relacionades amb bateries i electrificació.

Eugenia Carreres, responsable de premsa d'Ebro, explica que la capacitat de la planta podria arribar a les 50.000 unitats a finals d'aquest any. Segons detalla, el procés de producció combina actualment el muntatge dels vehicles a la Zona Franca, però la localització de la fabricació ha anat augmentant des de l'inici de la reactivació i continuarà creixent amb la posada en marxa d'una nova línia de producció que incorporarà també pintura i soldadura, amb una major integració progressiva de proveïdors locals. L'objectiu és consolidar un hub industrial estable al voltant de la mobilitat electrificada.

Un dels vehicles elèctrics d'Ebro fabricat a la Zona Franca

Pere Navarro, delegat especial de l'Estat al Consorci de la Zona Franca de Barcelona, ha estat un impulsor important de la reindustrialització a l'antiga factoria de Nissan

ARRIBADA DE NOUS MODELS

A més, Carreres assenyala que la planta preveu incorporar nous models entre finals d'aquest any i el següent, amb l'arribada del primer vehicle 100% elèctric d'Ebro i d'un nou model de Chery.

Eric Galián, periodista especialitzat en empreses de Catalunya, assenyala que Ebro funciona com un aparador del sector del motor a Catalunya, en integrar producció industrial i reindustrialització. Sobre l'associació amb Chery, afirma que l'acord és interessant des del punt de vista industrial i estratègic, ja que permet accelerar l'arrencada productiva i garantir volum industrial a la Zona Franca.

El projecte es desenvolupa en un context de transformació del sector de l'automòbil europeu, marcat per la transició cap al vehicle elèctric i la competència global. La indústria espanyola, una de les principals productores de vehicles a Europa, afronta el repte d'adaptar les seves plantes a aquest nou escenari.

La reactivació de la Zona Franca s'inscriu en aquest procés de reconfiguració industrial. Les antigues instal·lacions de Nissan han passat de produir vehicles per a marques japoneses a fabricar models desenvolupats conjuntament amb un grup xinès, en una nova cadena de valor global.

La recuperació del nom Ebro aporta continuïtat simbòlica a un projecte industrial completament nou. El repte del grup passa ara per assegurar viabilitat comercial, estabilitat productiva i adaptació tecnològica en un mercat europeu altament competitiu.

El projecte és observat com un cas clau de reindustrialització automobilística al sud d'Europa

A portrait of Silvia García Palacios, a woman with dark, curly hair, smiling and winking. She is wearing a dark t-shirt and a thick, textured purple scarf. The background is a light-colored wall with large, abstract, reddish-brown geometric shapes.

Silvia García Palacios és la impulsora del primer festival de cinema d'Horror amb perspectiva de gènere

L'Horrer Film Festival

Imatge generada
per IA encapçalada
pel cartell de
l'Horrer Film
Festival

L'Hospitalet, pionera amb Silvia García Palacios en una nova mirada del terror

L'Horrer Film Festival converteix L'Hospitalet
en un espai pioner per repensar el terror
des d'una perspectiva de gènere i diversitat

429

LLOBREGAT

**L'Horrer Film Festival
converteix L'Hospitalet
en un espai pioner per
repensar el terror des
d'una perspectiva de
gènere i diversitat**

PER **NAGORE MÍNGUEZ DEL VALLE**

L'Hospitalet és una ciutat pionera al presentar un espai on s'aborda el cinema de terror des d'una mirada diferent a través de l'Horrer Film Festival, el primer festival del territori que mostra el terror amb perspectiva de gènere. Posa el focus en com les dones i les identitats no normatives han estat històricament representades, o directament invisibilitzades, dins del terror. I trenca amb la imatge de que la dona s'hagi representat com a víctima, com a personatge feble o com a responsable de la seva pròpia violència

El projecte té l'objectiu de generar noves mirades i oferir un espai de representació. No només per mostrar pel·lícules, sinó per obrir debat i qüestionar els relats que tenim normalitzats.

EL TERROR COM A EINA PER EXPLICAR ALTRES REALITATS

El terror, lluny de ser només un gènere d'entreteniment, es converteix aquí en una eina per parlar de realitats socials. Segons explica Sílvia García Palacios,

Sessions
transformadores,
el conversatori
"Conciliació
terrorífica"

**El festival impulsat
per Sílvia García
Palacios qüestiona els
estereotips que han
representat les dones
com a víctimes o
figures indefenses**

impulsora del projecte i responsable de la coordinació i programació, incorporar la perspectiva de gènere implica parlar d'experiències que tradicionalment no s'han abordat.

"Parlem de pors poc explicades, poc visualitzades. Parlem de situacions que ens violen, d'equilibri, de no dominació, d'agafar el lloc que ens han tret". Aquest canvi de perspectiva fa que el terror deixi de ser només un relat de por per convertir-se en un espai de reflexió sobre la societat.

UNA MIRADA QUE QÜESTIONA ELS ROLS CLÀSSICS

Un dels grans objectius és trencar amb els estereotips que han marcat el gènere femení durant dècades. La dona s'ha representat moltes vegades com a víctima,

com a personatge feble o com a responsable de la seva pròpia violència. "Aquesta idea de la dona indefensa, que necessita ser rescatada o que és culpable del que li passa... això s'ha de trencar".

El canvi no és només de personatges, sinó de com es representen. La qüestió és emfatitzar en com s'explica la violència, com es mostra el cos i des de quin punt de vista es construeixen les històries.

La seu del
festival és
Torre Barrina,
al districte de
Collblanc-La
Torrassa

El terror es presenta com una eina cultural per parlar de violències, desigualtats i pors socials sovint invisibilitzades

Premiada de la Secció Talent Novell Chrystelle Ferrara Viforcis per Los Smoofis

EL PROBLEMA DE LA INVISIBILITZACIÓ

Les dones sempre han estat presents en el cinema de terror, però no sempre han tingut visibilitat ni reconeixement. “La dona fa pel·lícules, hi és, però està darrere del teló”, assenyala l'organitzadora del festival.

Aquesta invisibilització no és casualitat. Com en molts àmbits té causes estructurals com prejudicis dins la indústria, falta d'oportunitats i una mirada dominant que encara no s'ha diversificat.

L'HOSPITALET COM A PUNT DE PARTIDA

El projecte té una arrel clara al territori. Neix a L'Hospitalet, una ciutat amb una activitat cultural consolidada, però on fins ara no existia un espai dedicat al terror amb aquesta perspectiva. Aquesta aposta no és casual. Impulsar cultura des del territori és també una manera de generar noves oportunitats i ampliar el tipus de propostes que arriben al públic.

A més, el projecte posa en valor el talent local, donant visibilitat a creadores i produccions vinculades al territori. “Jo soc hospitalenca”, explica la Sílvia, destacant també el seu vincle personal amb el territori.

NOVES NARRATIVES I NOVES VEUS

El que busca aquest projecte és tractar temes poc habituals i explicar les històries des de una nova perspectiva. No es tracta només de fer un cinema diferent, sinó de mirar diferent. D'obrir espais per a relats que fins ara no han estat centrals. “Seria molt avorrit que tot fos el mateix”, resumeix.

La iniciativa dona visibilitat a creadores, identitats no normatives i noves narratives que han quedat al marge del cinema de terror

L'Hospitalet es consolida com a punt de partida d'un projecte cultural que aposta pel talent local i la reflexió col·lectiva

432

CLUB BREGAT

El festival no només projecta pel·lícules, sinó que obre debats sobre representació, cos, violència i relats culturals normalitzats

Amb la seva segona edició, l'Horror Film Festival vol créixer, ampliar xarxes i continuar transformant la mirada del gènere terrorífic

Més enllà d'un acte puntual, l'Horror Film Festival es planteja com un projecte amb recorregut. Aquest any ja ha celebrat la seva segona edició amb èxit i l'objectiu és consolidar aquest espai, ampliar la xarxa i continuar donant veu a noves mirades dins del gènere.

En un moment en què el cinema de terror està en constant creixement i un augment de prestigi, iniciatives com aquesta busquen anar un pas més enllà. Aprofitar la seva visibilitat per transformar el gènere.

UN ESPAI PER PENSAR I GENERAR DEBAT

Una de les claus del projecte és la seva capacitat per generar reflexió. El públic no només consumeix contingut, sinó que participa en una conversa més àmplia.

"El més bonic és que crea debat, consciència i aprenentatge", expressa la Sílvia. Així, el terror es converteix en una porta d'entrada per parlar de desigualtats, de representació i de com es construeixen els relats culturals.

next Estiu al Baix
LLOBREGAT

BenvinGUST

next Anuari
LLOBREGAT

A L'ESPERA DEL MANNÀ

next **LLOBREGAT**

CONTENT FACTORY

Enjoynalism!

Quiesqualbaix.com

AMB EL SUPORT DE **LA VANGUARDIA**

El llibre de
Dorys Amanda
Henao Serna
promou una
actitud activa
del pacient
per evitar
consultes
innecessàries
i millorar
l'eficiència del
sistema de
salut

Dorys Amanda Henao, pediatra a Cornellà: “Com a metgessa, lluito contra la paraula ‘fatal’”

L'autora publica *La salud en tus manos* i reivindica el coneixement ancestral i l'actitud positiva com a base per a la salut

Portada del llibre
de la doctora Dorys
Amanda Henao
Serna

PER JOSEP SUCARRATS

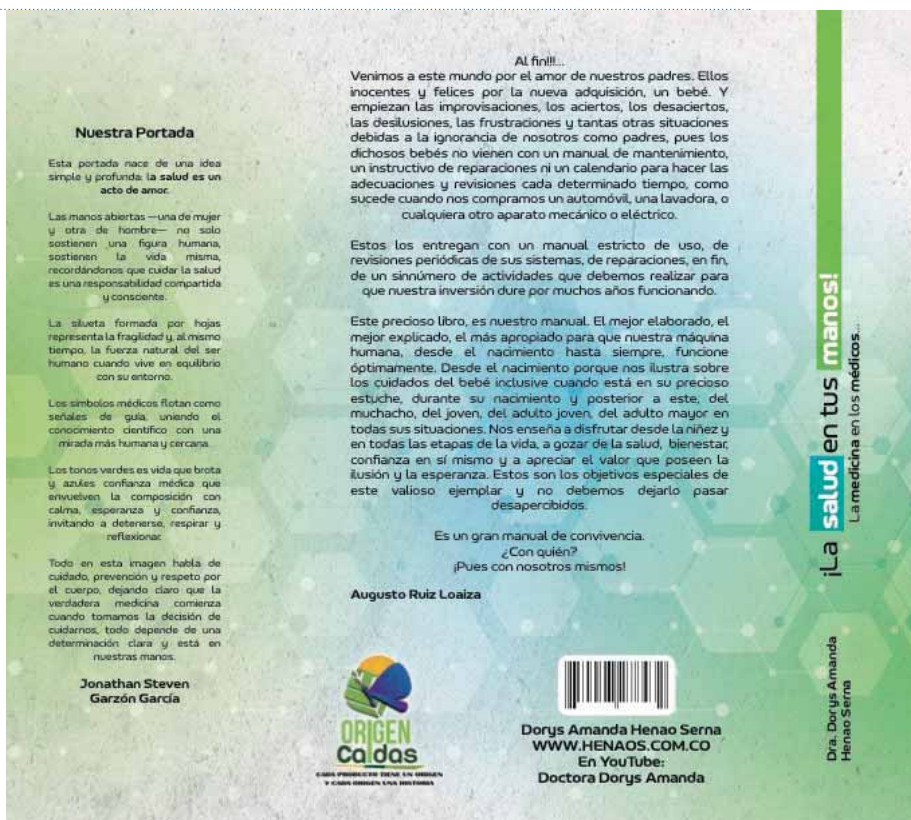
Després d'exercir de pediatra al CAP d'Abrera, localitat en la qual resideix, la doctora Dorys Amanda Henao Serna, que ara atén a Cornellà, acaba de publicar el llibre *La salud en tus manos*. La medicina en los médicos, on reivindica el coneixement ancestral i l'actitud positiva.

La trajectòria d'aquesta doctora colombiana graduada a la Universitat de Caldas, a Manizales (capital d'aquesta regió de Colòmbia), transcorre en entorns i situacions ben diferents. Allà obté el títol de Metgessa Cirurgiana i formació com a colposcopista. Després de tres anys i mig, acaba de concloure la seva etapa com a pediatra del Centre d'Atenció Primària d'Abrera, localitat en la qual continua residint mentre atén ara a Cornellà de Llobregat. Aquest moment coincideix amb la publicació del seu llibre *¡La salud en tus manos! La medicina en los médicos...*, una lectura divulgativa i inesperadament divertida i optimista, en la qual reivindica els coneixements heretats de les àvies i anima als seus lectors a aprendre a

Cobertes
del llibre

**La metgessa denuncia
la presència del
llenguatge negatiu
com "fatal" i el
seu impacte en la
percepció emocional
de la salut**

cuidar-se a si mateixos com a estratègia per a "passar-ho bé", en la seva expressió 100% colombiana.

– Després d'una trajectòria de gairebé quaranta anys en la qual s'enfronta a situacions de tot tipus, què l'impulsa a publicar ara aquest llibre dirigit a les famílies?

– Sempre m'encanta escriure, i els mitjans de comunicació són una eina per arribar a les persones, en ocasions individualment, en altres de manera col·lectiva. M'encanta escriure literatura d'opinió i també tinc una obra publicada en poesia. Però aquest és el meu primer compendi en medicina, l'objectiu principal del qual és portar a cada persona un missatge que sigui saludable, un recurs que l'ajudi a aconseguir o preservar la seva salut o a multiplicar el concepte saludable en la seva família, entre els seus amics i en la mateixa comunitat. Sempre des d'un angle optimista, perquè en l'ambient hi ha tantes invitacions al pessimisme que provoquen que la nostra quotidianitat estigui malalta, que pràcticament només pensi en la idea de sentir-se malalt, d'estar malalt.

– Aquesta conclusió neix tant dels contactes en la seva consulta com de les converses entre la gent del seu entorn?

– Exactament. És gairebé com si en l'ambient general hi hagués una sensació col·lectiva de sentir-se danyat, incòmode. Hi ha alguna cosa que m'ha cridat molt l'atenció des que arribo a Espanya i és un terme contra el qual lluito: fatal. "Em trobo fatal", "estic fatal"... Davant aquesta situació, convido a treure de la nostra comunicació diària cert tipus de termes, perquè només això ja provocarà alguna cosa que es diu "contaminació emocional".

– És a dir, probablement, en realitat estem millor del que pensem, però no ho gaudim?

– Exactament. Aquí està la clau. D'aquí la meua motivació perquè ens sentim bé i ens ho passem bé, és clar. Perquè no estem aquí per sentir-nos incòmodes ni per

**L'autora defensa
recuperar el
coneixement de mares
i àvies com a eina
preventiva davant
un sistema sanitari
centrat en la curació**

¡La salud en tus manos!

La medicina en los médicos...

Dorys Amanda Henao Serna

Nacien Manizales, Caldas, Colombia amante de la cultura, me formé en el arte de la Medicina. Egresada de la Universidad de Caldas, me recibí como Médica Cirujana y posteriormente como Colposcopista.

Fundadora de la Unidad de Deglución Cervical del Instituto Caldense de Patología, en Manizales. Gestora de la Fundación Aire Libre, la cual como objetivos tenía: El arte, la cultura, la salud y los derechos humanos, logrando por medio de ésta realizar múltiples eventos en los cuales se entrelazaban todos sus objetivos con la participación de mi familia de artistas.

Motivada siempre por el estudio y la atención a aquellos quienes han requerido de mi actuar Médico, permanezco inmersa en la actualización e innovación.

Como Médica en Barcelona España, ha sido gratificante conservar mi esencia y estilo para comunicarme con los pacientes y sus asistentes, haciendo la intervención comprensible, dinámica, motivante y comprometida.

La actitud amable debe comenzar por ti mismo. Conviértete en tu mejor amigo y disfrútalo, con capacidad de asombro, para apreciar cada instante con pensamiento y actitud responsable.

Dra. Dorys Amanda Henao Serna

passar-ho malament. No. Nosaltres venim a estar bé. Som un instant tan meravellós! En nosaltres es conjuga tot: som un meravellós accident. I és el que m'agrada multiplicar en el meu llibre. Mostrar com hem d'apreciar la importància que té l'elemental. Quan obro els ulls a la matinada i puc dir "és meravellós, estic respirant, he amanescut viva", surto de la meva activitat onírica, surto de la meva ensoñació i continuo viva.

– Potser sí que existeix aquesta sensació social compartida de malestar,

però és que probablement hi ha motius per fer-ho. En aquest cas, segons la seva opinió, si haguéssim conservat els coneixements de salut de les nostres mares i àvies —a les quals es va delegar aquesta funció—, tindríem més eines per enfrontar-nos a aquest malestar?

– Totalment. I aquesta és una pregunta molt important, encara que té moltes arestes perquè es pot analitzar de moltes formes. En primer lloc, hem perdut l'ancestralitat. Hem perdut els nivells jeràrquics en tot, no només a nivell d'atenció en salut, sinó en la mateixa estructura familiar. Abans teníem un respecte i assistíem a aquesta persona que tenia els coneixements i que ens podia orientar i encausar. Aquesta persona tenia, dins del seu coneixement, un arsenal d'estratègies que, per la seva experiència, el feien efectiu. I això es va anar multiplicant i multiplicant... Fins que arriba la massificació dels serveis de salut. Llavors el coneixement ancestral que tenien aquestes dones comença a perdre importància. Era un coneixement popular que acumulava comprovacions de causa-efecte que es transmetien. És una medicina experiencial, basada en l'evidència, que avui, de nou, comença a viure un repunt, precisament perquè ens qüestionem què ha passat amb l'horitzó de salut que teníem. Ens preguntem si existien unes estratègies en l'ambient que contribuïen a mantenir la salut i prevenir les malalties... I sí. D'aquí passem a un ambient només curatiu dels problemes de salut.

– O sigui, hem oblidat, per exemple, com hauríem de menjar i com ens hauríem de moure, perquè confiem que quan aparegui el problema els medicaments ens curaran.

– El coneixement ancestral incidia, bàsicament, en la prevenció. Sabíem que havíem d'anar aviat al llit per despertar-nos molt descansats; calia tenir ànim i havíem de menjar adequadament per afrontar la feina. Ara, el ritme circadià desapareix totalment i sembla com si l'ésser humà, enmig de tota la seva supèrbia, es pogués saltar els seus condicionants fisiològics. En passar per sobre dels

La pèrdua de l'ancestralitat i la jerarquia familiar ha reduït la transmissió de coneixement pràctic en salut i prevenció

Henao critica la dependència excessiva dels medicaments i la delegació de la salut en el sistema sanitari

esdeveniments fisiològics normals del cos i de la natura, perdem l'equilibri. Entrem al facilisme dels poders màgics dels medicaments. En la pràctica, traslladem el nostre poder d'estar bé a una bossa de medicaments. És molt greu que avui els pacients gairebé només esperin que se'ls receptin medicaments i que els col·legues metges, companys i companyes infermeres i altres difusors de salut, gairebé hagin de restringir-se a indicar-los quin medicament han de prendre i a renovar-los la fórmula quan se'ls acaba. És a dir, es perd l'objectiu real, que és tenir un individu satisfet i participi de la seva salut. Ara s'atribueix la salut al medicament, i això no és així.

– **Aleshores, quan es plantegen reformes del sistema sanitari per evitar el seu col·lapse, caldria incidir més en l'aspecte d'educació en la salut dels ciutadans?**

– Això és imprescindible. Si jo li pregunto a algú què he de fer per estar bé, em dirà que m'he d'hidratar bé, que he de menjar bé, que he de fer exercici i que he de dormir aviat. Sí, però aprofundim aquí. Què és hidratar-se bé? Què és menjar bé? El metge pot respondre: "Modifiqui la seva forma de menjar", però el que ha de fer és ensenyar al pacient com ha de menjar. I si ha de caminar més o ha de fer més exercici, el metge li ha d'explicar en què consisteix l'exercici. Perquè si és un pacient amb una artrosi severa de genolls no se li pot dir "vostè ha de fer més exercici" sense més, perquè amb aquesta artrosi no podrà deambular. El metge ha de saber com és aquesta persona, individualitzar-la.

– **¿Aquesta estratègia s'explica a les facultats de medicina?**

– A Colòmbia érem grans estudiosos de l'anatomia, de la fisiologia, de la bioquímica, de l'impacte que té l'ésser humà. Els que estudiem allà desenvolupem l'estratègia franco-italiana, una medicina més romàntica, molt amant de la semiologia. Deia algun professor: "Quan el pacient està entrant a la consulta, ja està mostrant el que li passa. Miri aquest senyor: com arrossega els peus?, com són les seves sabates?, què menja?, què implica arrossegar els peus?, què implica encorbar l'esquena?". I en la meua consulta de pediatria, em pregunto coses com: "Per què estic veient aquest nen com desquadrat en la seva estructura? Què serà el que li passa?". Sé que estem en una època cibernàutica i que als nens se'ls endossa el telèfon mòbil molt aviat. Per què un nen de cinc anys o menys va amb el mòbil a la mà? Això és una cosa que a mi em preocupa moltíssim. Per què, en lloc de venir caminant, el porten en un cotxet i amb el mòbil a les mans? Com menjarà? Com conviurà a casa amb els altres membres? Compartint taula, per exemple, despleguem el llenguatge dels mediadors químics cerebrals. És una cosa molt senzilla i l'estem vulnerant cada dia. El meu llibre també és una invitació a la convivència sana.

– **És per això que el seu llibre recorre sovint a les seves anècdotes i records familiars?**

– Recordo les fragàncies de la cuina de la meua mare. Aquell coriandre i com el barrejava dins de les coses que preparava. Ella no ho sabia; però produint aquests menjars, alliberava dopamina i alhora li divertia veure'ns menjant-los, perquè complia el seu objectiu. I nosaltres? En moments com aquests alliberem serotonina: aquest és el llenguatge hormonal que culmina en un èxtasi que ens porta a alliberar oxitocina.

– **D'acord. Disposar d'espais de comunicació és molt important per a una bona salut. Però justament, sembla que a la consulta, els metges han d'anar a contrarellotge... I els medicaments sembla que supleixen aquesta falta de temps en les visites mèdiques?**

La metgessa aposta per una educació sanitària més profunda que expliqui com aplicar hàbits saludables en la vida quotidiana

– El metge ha de ser un educador que comparteixi les eines per aconseguir comunitats saludables. Però tots els metges estem capacitats per a això? I què fa el sistema perquè aquest metge pugui emprar bé el seu coneixement? Un dels paràmetres principals és el temps, i això és el que no se li està subministrant. Aleshores, en no subministrar-lo perquè pugui executar la seva consulta, al pacient se li està privant de poder executar adequadament les estratègies per aconseguir la salut o per conservar-la, perquè tot es resumeix simplement en un medicament. Efectivament hi ha situacions en les quals necessitem medicaments. Però fins i tot necessitant-los, el metge també necessita temps per conèixer bé el pacient.

– I la lectura del seu llibre pot contribuir que visitem menys els metges i, per tant, a descongestionar el sistema de salut?

– Crec que el meu llibre pot ajudar que el pacient eviti consultes que pot resoldre ell mateix, i això l'ajudarà a no desgastar-se —ni ell, ni el metge, ni el sistema—. I quan visiti el metge, aprofitarà millor aquest temps. Cal qüestionar-se per què es fan tantes consultes i si no hi ha estratègies grupals que, amb una sola intervenció, impactin molt en el sistema de salut. Perquè ara, en realitat, estem centrats en les estratègies de curació. I la funció de l'atenció primària és la prevenció i la promoció de la salut.

El sistema sanitari necessita més temps per pacient per poder educar i individualitzar el tractament i la prevenció

Dolors Marín Silvestre és historiadora i ha reconstruït la vida de 13 dones europees durant la Guerra Civil a l'Hospitalet i el Baix Llobregat

L'autora de la recerca històrica, Dolors Marín Silvestre amb qui escriu aquesta informació

Dolors Marín rescata **13 «dones de foc» antifeixistes** **que troben al Baix una revolució** **i una llibertat radical**

Dolors Marín Silvestre és doctora en Història Contemporània i una de les veus més sòlides en la recuperació del moviment llibertari. Natural i veïna de L'Hospitalet de Llobregat, investiga des de fa dècades les esquerdes de la memòria. Ara publica *Dones de foc* (Angle Editorial), un llibre que reivindica tretze dones que es juguen la pell durant la Guerra Civil espanyola i que, malgrat la seva rellevància internacional, queden fora del relat oficial.

441
L'HOBBLECAT

La historiadora de L'Hospitalet publica *Dones de foc* (Angle Editorial) i reivindica el paper invisibilitzat de dones europees que viuen i lluiten a Catalunya durant la Guerra Civil

PER **NAGORE MÍNGUEZ DEL VALLE**

Marín explica que el llibre neix d'una doble motivació: la recerca històrica i la necessitat de reparar una injustícia. "Soc historiadora i sempre vaig buscant històries de la memòria col·lectiva, però el que més em motiva és la injustícia que se li ha fet a aquestes dones tan xules", comenta l'autora.

LA INVISIBILITZACIÓ DE LES DONES

Per a Marín, l'oblit no és casual. Explica que a l'Estat espanyol costa molt recuperar la memòria històrica i que, tot i la feina feta des de les universitats, el pes del patriarcat és determinant. I afegeix que, per la mirada masculina dominant, "les dones queden super, super oblidades". Recorda que moltes d'elles eren figures molt conegudes internacionalment i que, malgrat això, aquí no sabem ni tan sols que han estat a Catalunya. Gairebé cent anys després encara s'estan rescatant noms femenins esborrats del relat oficial.

Destaca el cas d'Emma Goldman, que participa en una col·lectivització a L'Hospitalet i referències a estades a El Prat, on algunes dones apareixen vinculades a llars d'infants per a nens refugiats

BARCELONA, CAPITAL DE LLIBERTAT ALS ANYS TRENTA

Als anys trenta Barcelona es converteix en un imant. Moltes dones arriben fugint del nazisme i de les lleis racistes de Hitler. D'altres venen atretes pel clima polític i social de la República.

"Moltes dones pensen que Barcelona és un lloc ideal, amb bon clima, i com era la República hi ha una llibertat increïble", explica. Algunes hi desenvolupen carreres professionals pròpies, com la fotògrafa Margaret Michaelis, que munta el seu propi estudi i treballa per institucions i revistes catalanes.

Emma Goldman va participar en una col·lectivització a l'Hospitalet durant la Guerra Civil

Després del juliol del 36, moltes venen a viure la revolució en primera persona. Marín subratlla que cada una entén la revolució de manera diferent: "No només és un canvi polític, sinó que també és un canvi de paradigma sexual per a algunes, paradigma mental per a altres".

RESISTÈNCIES QUE LA HISTÒRIA NO VALORA IGUAL

La historiadora subratlla que la història no valora igual les diferents formes de resistència. Ni tampoc tracta igual homes i dones.

Explica que algunes d'aquestes autores han estat traduïdes tard o només quan publicaven amb els seus marits. En alguns casos, fins i tot, els seus noms desapareixen en determinades edicions. Sovint se les presenta com a acompanyants, quan en realitat tenen trajectòries pròpies i, en alguns casos, arriben abans que ells.

Amb Dones de foc, la historiadora vol mostrar aquesta tensió: dones que volen anar al front, que s'integren en columnes que accepten ser milicianes, que resisteixen també a la rereguarda escrivint, fotografiant, ensenyant o organitzant.

MODELS DIVERSOS DE DONES LLIURES

Marín destaca que no hi ha un únic perfil. Hi ha dones d'entre vint i setanta anys, algunes soles, altres en parella o amb fills. El que comparteixen és valentia i compromís antifeixista.

"El que més m'ha meravellat són els diferents models que podem oferir a les dones joves de què és una dona lliure i compromesa", afirma. També destaca la seva capacitat d'anàlisi política: "Totes aquestes dones del llibre tenen una capacitat d'anàlisi polític increïble".

Dolors Marín denuncia el pes del patriarcat en la invisibilització de les dones dins la historiografia i la memòria històrica

Dolors Marín Silvestre, autora de Dones de Foc (Angle Editorial)

Per això rebutja una mirada superficial o romàntica. No vol que només es pensi "lo xules que eren", sinó que també eren capaces de teoritzar políticament i fer crítica amb consciència.

Hi veu, a més, un paral·lisme amb el present. "Hi ha un paral·lisme del seu desig de viure de la pròpia feina, de la independència econòmica", diu, així com en la idea de la sexualitat lliure i l'espai propi.

PRESENCIA AL BAIX LLOBREGAT

Dolors Marín menciona la presència

d'algunes d'aquestes dones al Baix Llobregat. Es poden localitzar en diferents espais del territori.

Entre els casos destacats hi ha el d'Emma Goldman, que participa en una collectivització a L'Hospitalet de Llobregat. També es troben al Prat de Llobregat, on algunes d'elles apareixen vinculades a llars d'infants per a nens refugiats.

Aquesta documentació permet identificar la presència d'aquestes dones en diferents municipis del Baix Llobregat durant la Guerra Civil i concretar els espais on desenvolupen part de la seva activitat.

REFERENT EN L'ESTUDI DEL MOVIMENT LLIBERTARI

Doctora en Història Contemporània, Dolors Marín investiga des de fa anys les pràctiques dels anarquistes espanyols i col·labora amb col·lectius que treballen per recuperar la memòria del moviment llibertari. També ha donat classes i conferències en universitats. És autora d'altres obres centrades en la història social, política i en el paper de les dones en els moviments emancipadors com *Espiritistes i lliurepensadores: Dones pioneres en la lluita pels drets civils*, així com *Clandestins: El maquis contra el franquisme*, *Ministres anarquistes* o *La Setmana Tràgica*.

Amb *Dones de Foc* amplia aquesta trajectòria posant el focus en les dones i en la necessitat de reescriure la història des d'una perspectiva més completa. "He intentat posar moltes dades d'altres noies perquè espero que altres dones joves s'interessin com jo i facin història a partir d'aquest itinerari de dones". El seu objectiu és obrir camí a noves investigacions i generar curiositat en les noves generacions.

Barcelona es converteix als anys trenta en un espai de llibertat que atrau dones europees que fugen del nazisme o busquen noves oportunitats

Portada del llibre "Dones de Foc"

444

PLACES
EL CREGAT

L'autor del
llibre va ser
polícia a
l'Hospitalet
i cap de
la policia
municipal
de Pallejà

“El poli rojo”, memòries d’un expolicia local durant els anys més durs a l’Hospitalet i el Baix Llobregat

El llibre *El poli rojo*, de Javier Marín Vázquez, exposa el testimoni d’un policia que viu des de dins la realitat de l’Hospitalet i del Baix Llobregat als anys 80. Una època marcada per la transició a la democràcia, però també per la delinqüència, la falta de recursos i una policia que encara duu a terme moltes pràctiques procedents del franquisme.

PER NAGORE MÍNGUEZ DEL VALLE

El llibre *El poli rojo* relata la vivència d’un policia local durant els anys vuitanta a l’Hospitalet en un context de transició i conflicte social

Marín és un activista sindical i polític durant els últims anys del franquisme i la transició. El 1980 s’incorpora a la policia local de l’Hospitalet i, a través del llibre, explica com són aquells primers anys tant als carrers com dins del cos. Després és cap de la policia local de Pallejà.

UNA POLICIA AMB DINÀMIQUES DEL PASSAT

Quan comença a treballar, es troba amb una policia molt diferent de l’actual. Molts agents venen de l’etapa franquista i mantenen formes de fer molt allunyades del que hauria de ser un servei públic en una democràcia.

Segons explica, és habitual una “cultura de favors”. Està normalitzat que molts agents no paguin en bars o restaurants i que tinguin privilegis. A més, les situacions de corrupció estan acceptades i formen part del funcionament habitual del dia a dia.

BARRIS AMB MOLTA PRESSIÓ SOCIAL

El llibre menciona moltes escenes en barris com Pubilla Casas, la Florida o Bellvitge, on la situació és especialment complicada. Hi ha molta delinqüència i conflictes al carrer, i un dels problemes

Portada del llibre que signarà a Sant Jordi a la Rambla Just Oliveres de l’Hospitalet, entre altres

Javier Marín descriu una policia marcada per pràctiques heretades del franquisme amb dinàmiques de favors, privilegis i situacions de corrupció normalitzades

**Els barris com Pubilla
Casas o Bellvitge
pateixen delinqüència,
drogues i manca de
recursos en un context
de forta pressió social**

**L'heroïna afecta
greument una
generació de joves i es
converteix en un dels
principals problemes
socials dels anys
vuitanta**

446

LLIBREGAT

**L'Hospitalet es
converteix en referent
formatiu per a
polícies locals d'altres
municipis del Baix
Llobregat**

Marín amb els dirigents de l'AUGGCC, a qui ajuda a fundar la primera associació sindical de la Guàrdia Civil, sota el mandat del ministre Juan A. Belloch

La Policia Local de l'Hospitalet es manifesta a la plaça de l'Ajuntament l'any 1987

principals és la droga. L'heroïna, explica, "està devastant tota una generació de joves".

A tot això s'hi suma la falta de recursos. L'Hospitalet té molta població però pocs mitjans policials, i els agents moltes vegades treballen amb pocs recursos.

INTENTAR CANVIAR LES COSES DES DE DINS

Veient aquesta situació, alguns agents intenten fer canvis. Marín forma part d'aquest grup i aposta per una transformació del cos policial més adaptada a la nova realitat democràtica.

Una de les eines claus és la creació de sindicats dins la policia local de l'Hospitalet. Des d'aquí comencen a reclamar millores i a posar límits a certes pràctiques que s'han normalitzat.

Aquest procés no és fàcil. Hi ha molta resistència interna i conflictes amb altres companys, especialment entre els agents més antics.

L'HOSPITALET, REFERENT PER ALTRES MUNICIPIS

Un dels punts importants és que aquests canvis no es queden només a la ciutat. Amb el temps, aquesta iniciativa té un impacte en altres municipis del Baix Llobregat.

Des de l'Hospitalet s'impulsa una escola de formació policial per a agents d'altres municipis del Baix Llobregat, com Cornellà, Esplugues, Sant Joan Despí, Viladecans, Gavà o Castelldefels. Aquest projecte té l'objectiu de millorar la preparació dels propis agents.

Això ajuda a estendre noves maneres de treballar a altres policies locals del territori, més orientades al servei públic.

EL DIA A DIA AL CARRER

El llibre també explica amb detall com és el dia a dia als carrers de l'Hospitalet. Marín descriu intervencions complicades, situacions de violència i una realitat plena de precarietat i delinqüència. Moltes actuacions es fan amb pocs recursos.

En aquesta situació Marín defensa una manera de treballar diferent de la que predomina en alguns sectors del cos. Aposta per actuar amb proporcionalitat, evitant abusos i utilitzant la força només quan és necessari. Aquesta manera de pensar acaba reconeixent-se també al carrer. Segons explica, fins i tot alguns delinqüents el consideren "un poli legal", perquè saben que actua sense abusar del seu poder.

L'ARRIBADA A PALLEJÀ

La trajectòria de Javier Marín fa un gir el 1985, quan és nomenat cap de la policia local de Pallejà. Després d'uns anys marcats per la seva experiència a l'Hospitalet i per la implicació en processos de canvi dins del cos, assumeix una responsabilitat de direcció.

Aquest pas suposa un canvi important, tant per la dimensió del municipi com pel tipus de feina. Malgrat això, el context no és tan diferent, ja que molts policies locals del territori estan en plena transformació i comparteixen problemes similars. La seva experiència prèvia li serveix per afrontar aquesta nova etapa amb la mateixa mirada de professionalitat i servei públic.

**Alguns agents
impulsen canvis
interns mitjançant
sindicats per adaptar
el cos policial a
la nova realitat
democràtica**

Cinc agents, cinturons negres de Jiu Jitsu, instructors de defensa personal policial. Marín és el segon per la dreta

Javier Marín també va ser formador de portaveus de càrrecs del PSC

GESTIÓ DEL DIA A DIA EN UN MUNICIPI MÉS PETIT

El llibre mostra com la feina de policia a Pallejà també afronta situacions complexes, tot i ser un municipi significativament més petit que l'Hospitalet.

Un dels episodis que relata és un incendi a la zona de Fontpineda. En aquest cas, Marín intervé amb l'alcalde i una única patrulla, amb el suport de veïns, intentant contenir la situació fins a l'arribada dels bombers. Aquest tipus de situacions reflecteixen una realitat on la coordinació i la rapidesa són clau davant la falta de recursos.

RISCOS I TENSIÓ FORA DE SERVEI

Durant la seva etapa a Pallejà també viu situacions de risc que van més enllà del servei habitual. Marín posa l'exemple al seu llibre d'un tiroteig en què mor un atracador i les conseqüències que aquest té.

Després de l'incident, es produeixen amenaces i intents de localitzar-lo al municipi per part de persones vinculades al cas. Aquesta situació demostra la tensió i els riscos associats a la feina policial, que en alguns casos també afecten la vida personal dels agents.

Marín defensa una actuació policial basada en la proporcionalitat i el respecte evitant abusos de poder

La Unitat d'Emergències en funcions d'antidisturbis

UNA TRAJECTÒRIA AMB IMPACTE AL TERRITORI

Durant aquesta etapa, Marín participa en iniciatives que van més enllà del seu territori. Entre elles, destaca la implicació en la creació de la primera associació de caps de policia local de Catalunya.

Aquest tipus d'iniciatives busquen compartir experiències i impulsar millores en el conjunt dels cossos policials, en un moment en què molts policies locals estan canviant el seu paper.

La seva trajectòria és clau per al procés de transformació, no només a l'Hospitalet o Pallegà, sinó també al conjunt del Baix Llobregat i altres municipis.

UNA IMATGE DEL TERRITORI

Més enllà de la seva experiència personal, *El poli rojo* funciona com una crònica del territori del Baix Llobregat durant una etapa de molts canvis. El llibre exposa un territori amb molts problemes i reptes. Mostra barris amb dificultats, problemes de seguretat i una societat en procés de canvi.

Al mateix temps, també mostra com, des de dins de les institucions, es comencen a impulsar transformacions i canvis importants. Tant en la manera de fer de la policia com en la relació que tenen amb la ciutadania. Es va construir un model més adaptat a la nova realitat democràtica.

El llibre dona com a resultat una imatge directa del territori en una època clau, que ajuda a entendre com és el Baix Llobregat d'aquells anys i com es va anar transformant amb el temps.

La Unitat d'Emergències excarcera un ferit en accident de trànsit, que està atrapat al xassís

La seva trajectòria contribueix a la transformació dels cossos policials al territori i reflecteix una etapa clau de canvi social

Mario Vilau, jove noviller de L'Hospitalet, s'ha convertit en una de les grans promeses del toreig català

Loquillo i el seu fill Cayo. El músic és amic des de l'adolescència d'Oscar Manresa

Fundació Catalina, “la banda de rock and roll” d'Oscar Manresa per donar de menjar a tot el món des de Gavà

El xef de Gavà ha posat de llarg a Gavà Mar la iniciativa Fundació Catalina, la derivada professionalitzada de la seva pròpia fundació amb la qual ja ajudava a donar de menjar des de la pandèmia als més desafavorits.

451

CLUBREGAT

L'empresari i xef Oscar Manresa presenta la Fundació Catalina com una evolució professionalitzada del seu projecte solidari iniciat durant la pandèmia per donar de menjar a persones vulnerables

PER J.C.V.

Ara, l'entitat està professionalitzada amb la direcció de Maite Ferre i la seva presentació en societat ha tingut lloc en un sopar de gala al restaurant de Gavà del mateix nom que la seva mare, Catalina, al qual han assistit més d'un centenar de comensals que aporten importants xifres a la fundació.

Entre els assistents, destaquen per la seva alçada Loquillo, Marc Gasol i els futbolistes Robert Lewandowski i el porter també del FC Barcelona, Wojciech Szczęsny, a més de xefs com Roman Fornell, l'advocat Pepe Oriola acusador del president blaugrana Joan Laporta. Al costat de l'alcaldessa de Gavà, la socialista Gemma Badia, participen en el sopar de gala directius de Torelló, Abanki, Lamborghini, Cafè de Finca, Logical, Muga, Joselito, Audemars Piguet, Gramona, Vinateca, Mas doix, Triticum, BQS, Colmado Singular, Yomo Hotels i Sitges Group apartments.

La fundació neix amb l'objectiu de fer feliç qualsevol persona sense recursos oferint experiències gastronòmiques en moments especials com celebracions o situacions personals difícils

El porter del FC Barcelona, Wojciech Szczesny, a la dreta, amb un grup d'amics. Famós per fumar puros, l'esportista és client habitual de Catalina, com molts altres jugadors del Barça, com Lewandowski

UN SOMNI FET REALITAT

Oscar Manresa ha estat i és executiu, pinche, emprenedor, cuiner, xef incansable i també president de la seva pròpia Fundació. Si Kauai de Gavà Mar va ser el seu projecte i al costat ha fet de Catalina a Gavà Mar un empori que porta el nom de la seva mare, "la que es va partir l'espinada per donar-nos de menjar", recorda, la Fundació és el seu somni. Implicat en altres organitzacions solidàries, té la il·lusió de crear la seva pròpia Fundació amb l'únic objectiu de fer feliç qualsevol persona sense recursos en un dia d'especial celebració, com una comunió, boda o aniversari o després d'una estada a l'hospital, "perquè es puguin permetre un homenatge,

L'entitat es professionalitza sota la direcció de Maite Ferre i es presenta en una gala amb gran participació de personalitats i empreses

El també xef Romain Fornell amb qui Manresa comparteix algunes aventures gastronòmiques

L'alcaldesa de Gavà, Gemma Badia, departia riallera amb un grup d'amics en el còctel previ al sopar

El projecte es basa en el reciclatge alimentari, el reaprofitament, la formació i la connexió entre restauració i entitats del tercer sector

453
LLOBREGAT

un dia especial que les circumstàncies de la vida els han negat", explicava a nextllobregat Oscar Manresa en els aperitius de la festa sota els pins a la vora del mar de Gavà.

Manresa emprèn fa cinc anys els passos de la seva fundació "sense eines, amb idealisme, que sona a portal immobiliari, però ara ja sé com fer-ho millor i l'hem professionalitzat per donar de menjar a la gent, que és el que sabem fer". No intenta emular a José Andrés, el cuiner espanyol nacionalitzat nord-americà el 2013, guanyador del premi Princesa d'Astúries de la Concòrdia per la labor de la seva ONG World Central Kitchen. El seu projecte pivota sobre els eixos del

La fundació denuncia el malbaratament alimentari a Catalunya i la situació de vulnerabilitat de moltes persones sense accés a alimentació digna

A l'esquerra, Maite Ferre, directora de la Fundació Catalina, al costat d'una amiga

Aspecte del sopar de gala a les instal·lacions de Catalina Mar on es realitzen banquets per a tot tipus de celebracions

Entre les accions principals hi ha la recuperació d'excedents alimentaris i la seva distribució a través d'organitzacions socials acreditades

També impulsa la formació gastronòmica inclusiva per facilitar la inserció laboral de persones sense recursos i sense oportunitats

reciclatge, el reaprofitament, la formació i la connexió entre establiments i entitats del tercer sector.

LA BANDA DE ROCK AND ROLL DE MANRESA

Amic des de l'adolescència de Loquillo, que està present en la gala, Oscar Manresa reconeix que comencen junts "però jo tocava malament la guitarra i cantava pitjor, pel que li deixo a ell que triomfi". Encara que els seus derroters i èxits han estat gastronòmics, sempre conserva la vena rockera i musical durant tota la seva vida (de fet, la seva empresa es diu Food & Music). D'aquí que durant la presentació de la seva Fundació, Manresa dedica a tots els comensals i contribuents de fons aquest himne del rock espanyol de Loquillo la tornada del qual diu: "Porque yo tengo una banda de rock and roll ooo; Porque yo tengo una banda de rock and roll", al mateix temps que assenyalava a tots els presents com els membres de la seva banda benefactora.

Gemma Badia, alcaldessa de Gavà, municipi concessionari de la pineda al costat de la platja de dunes sobre la qual s'assenta Catalina i Kauai, agraeix en nom de les administracions públiques la labor empresa per Manresa des de la iniciativa privada i reconeix "estar orgullosa" de comptar amb la Fundació Catalina "perquè us necessitem".

OBJECTIUS DE LA FUNDACIÓ

La directora de la Fundació Catalina, Maite Ferre, exposa les línies generals de l'entitat. "El normal és gaudir al voltant de la taula com avui estem fent, compartint i relacionant-nos, però no tothom té aquesta probabilitat de menjar", introdueix. Per seguir amb la denúncia de que "a Catalunya, un de cada tres aliments acaben a les escombraries, el que suposa res menys que 260.000 tones, de les quals el 16 per cent procedeix de la restauració". Davant aquesta circumstància, Ferre denuncia que 1,5 milions de persones a Catalunya es troben en una situació de vulnerabilitat, "perquè no tenen aliments dignes ni ocupació ni cap probabilitat de formar-se per tirar endavant".

Un dels objectius que desenvolupa la Fundació és connectar la cuina professional amb les entitats socials, perquè “el gastronòmic suposa una eina de transformació social, oferint formació culinària inclusiva, la reducció del malbaratament i que ningú es quedi sense un plat de menjar. El mètode no és altre que emular l'economia circular canviant el concepte econòmic pel de la taula, amb quatre àrees de treball.

RESCATAR ELS EXCEDENTS ALIMENTARIS

Primer, recuperen o rescaten, com a Maite Ferrer li agrada dir, els excedents alimentaris dels restaurants d'hotels i restaurants per canalitzar-los a través d'associacions i organitzacions del tercer sector que estan acreditades davant les administracions. Es tracta d'aprofitar la merma perquè res es llenci i la Fundació ho reparteix.

També recupera, forma, connecta, a més de dissenyar i elaborar menús en base a les necessitats dels usuaris de les ONGs. Un exemple és la cuina de l'Hotel Hilton Barcelona, col·laboradors de la Fundació i de l'entitat Arrels. En tercer lloc, impulsen la formació gastronòmica inclusiva per a ciutadans sense recursos ni accés al món laboral. A més d'organitzar tallers i cursos de conscienciació sobre el malbaratament alimentari i a favor de l'aprofitament, el que suposa “un trampolí directe cap a la inserció”.

EXPERIÈNCIES GASTRONÒMIQUES

En quart lloc i no per això menys important, la Fundació també proveeix d'experiències gastronòmiques a famílies i persones que transiten per una situació de salut o econòmica desagradable. També ajuden a gaudir d'experiències compartides entre persones sense llar amb menús de celebració que constitueixen una veritable festa per a ells. En definitiva, l'alimentació dignifica i els assistents a la gala de presentació de la Fundació, que contribueixen amb els seus fons a aquests fins, són “l'ingredient estrella”.

Oscar Manresa amb un dels assistents

455

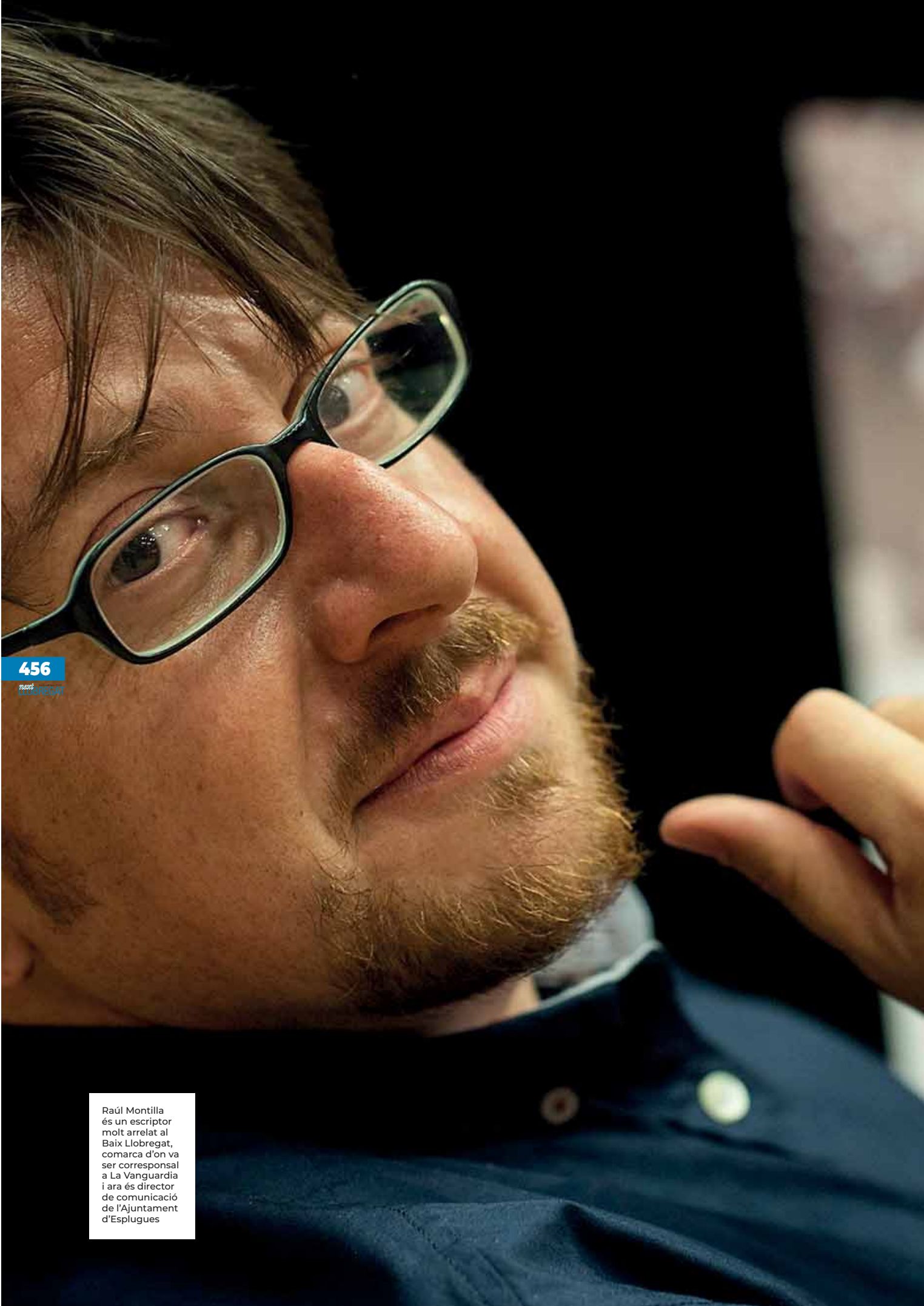
LLOBREGAT

La iniciativa ofereix experiències gastronòmiques a persones vulnerables per dignificar l'alimentació i generar moments de celebració compartida

La presentació de la Fundació Catalina ha estat tota una festa

456

PROFESOR
LLOBREGAT

Raúl Montilla és un escriptor molt arrelat al Baix Llobregat, comarca d'on va ser corresponsal a La Vanguardia i ara és director de comunicació de l'Ajuntament d'Esplugues

La primera presentació del llibre va ser a la llibreria barcelonina La Conxita i, a més del diàleg de l'autor amb Luis Benvenut, va actuar Mocho Fraile

Raúl Montilla reivindica la música popular en la seva nova novel·la, on “explico les penes cantant”

Una ciutat que sona abans de ser vista i acords que narren vides. A mig camí entre la memòria i la música es troba la nova obra de Raúl Montilla, la novel·la “Los acordes de la ciudad”, de l'editorial Penguin Libros. En la presentació del llibre aquest dijous, el seu autor subratlla que la música que protagonitza la seva obra no es tracta de “una música superficial, pot ser una música molt feliç, una música de festa, però on també s'expliquen moltes penes”.

PER ISABEL CAPDEVILA

La lectura del nou llibre de l'escriptor, periodista i actual responsable de la Comunicació de l'Ajuntament d'Esplugues, es desenvolupa amb un ritme gairebé musical, on cada escena i capítol s'entenen com cançons o melodies. No és una narració lineal i distant, sinó una experiència sensorial que alterna moments de més lleugeresa amb altres que compten amb una major càrrega emocional.

A mesura que avança, el text deixa entreveure que darrere de l'aparent alegria dels seus acords i la simplicitat de la història d'un nen, s'amaguen relats de duresa, memòria i supervivència, en línia amb els moments històrics exposats. Montilla

Raúl Montilla
presenta la novel·la
Los acordes de la
ciudad i defensa
la capacitat de la
música popular per
transmetre emocions
complexes més enllà
de l'aparença festiva

Eduard Sanz, alcalde d'Esplugues, ha participat a la presentació del darrer llibre de Raúl Montilla

L'obra construeix
una narrativa amb
ritme musical on
cada capítol funciona
com una cançó amb
diferents intensitats
emocionals

construeix així una lectura envoltant, en la qual el lector no només observa la ciutat, sinó que la recorre i l'escolta, quedant atrapat en un ambient on el festiu i l'íntim conviuen constantment.

ENTRE ALEGRIES I HISTÒRIES DURES

L'atmosfera que envolta tant l'obra com la presentació de la mateixa aquest dijous, remet a una Barcelona viva, però també ferida: una ciutat on l'alegria conviu amb les històries dures que l'habiten. La música, lluny de ser un simple element més, es converteix en la veu que explica la història d'aquells que rarament ocupen el centre del relat. D'aquesta manera emergeix la vida de Teodoro Montoya, un jove de les barraques de Montjuïc dels anys 50, la vida del qual s'entrellaça amb els sons d'una ciutat que no deixa de transformar-se a partir de conèixer el Chacho, un músic represaliat que viu amagat al Somorrostro al costat de la seva néta Carmen. Una Barcelona que no només es recorre, sinó que s'escolta.

UNA VIDA ERRANT TRAVESSADA PER L'ART

L'autor explica que la trobada de Montoya amb el Chacho li obre al protagonista les portes a la música i marca l'inici d'una vida errant, travessada per l'art, els escenaris

Barcelona es presenta
com un espai sonor on
la música actua com
a fil conductor de les
històries personals i
col·lectives

L'autor signant exemplars

Portada de la novel·la al costat de la foto del seu autor

La història combina aparent alegria amb relats de duresa, memòria i supervivència en una ciutat marcada pels canvis històrics

459

CLUB LLOBREGAT

i les decisions que deixen empremta. Al llarg de més de tres dècades, “Los acordes de la ciudad” recorre una Espanya que deixa enrere la misèria per treure el cap al turisme, la televisió i una modernitat encara incerta. Teodoro viu la seva joventut entre guitarres, viatges, platós i quaters, i el seu camí el porta de Barcelona a Madrid, de Benidorm a Buenos Aires, entre la brillantor del cinema, la música i també la por de temps més foscos. Però també és una història d'amor. Dels amors que marquen una vida, dels que acompanyen, desordenen, empenyen o romanen en la memòria per sempre...

Com millor manera de presentar la nova obra de Raúl Montilla que en una acollidora llibreria de barri, “La Conxita” ubicada a Sants, que obre les seves portes tant a l'escriptor que dialoga amb el també periodista i sociòleg Luis Benvenuty; com a un altre artista, Mocho Fraile, que comença i clausura l'esdeveniment al ritme de rumbes, és a dir, amb música popular, ja que, com exposa l'autor de la novel·la: “el llibre es conceptualitza com una pròpia cançó”.

ESCENARIS DE BARRI I CULTURA POPULAR

La importància que té el barri en les novel·les de Raúl Montilla i la cultura popular, especialment en aquesta novel·la, provoca que l'escenari en el qual es realitza l'esdeveniment i es presenta el llibre no pugui ser més acord amb el propi relat, el seu ambient i amb el que els fidels seguidors o futurs seguidors de l'autor esperen d'aquest esdeveniment.

Raúl Montilla nascut a Barcelona al 1979, és llicenciat en Periodisme a la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), inicia la seva trajectòria professional en

El protagonista, Teodoro Montoya, representa una trajectòria vital marcada per la música, els viatges i les transformacions socials

Gèneres com la rumba o el flamenc, capaços de narrar tragèdies des de l'alegria, serveixen com a metàfora de la vida urbana d'una Barcelona sota el franquisme

460

EL LLIBREGAT

Raúl Montilla durant la presentació del llibre a Esplugues

mitjans locals i posteriorment treballa dos anys a El Mundo abans d'incorporar-se el 2003 a La Vanguardia, primer com a corresponsal del Baix Llobregat i L'Hospitalet i després com a redactor, on també segueix informativament al PSC. Aquest recorregut professional no només marca la seva carrera, sinó que travessa profundament el seu estil narratiu en utilitzar recursos del periodisme, especialment de la crònica, amb descripcions precises, una observació minuciosa del quotidià i una clara voluntat de situar el lector dins de la història, un extrem que aconsegueix assolir amb escriure.

Nombrós públic ha acudit a Esplugues a la presentació de l'última novel·la de Raúl Montilla

L'editora de Penguin Libros, Ana Caballero, intervé en la presentació del llibre davant la atenta mirada de Raül Montilla

La novel·la recorre diverses dècades mostrant el pas d'una Espanya de postguerra cap a una modernitat emergent

La música popular, especialment la rumba i el flamenc, es converteix en metàfora de la convivència entre alegria i tragèdia

L'estil narratiu de Montilla integra recursos del periodisme amb descripcions precises i voluntat de situar el lector dins la història

INFLUÈNCIA LITERÀRIA DEL PERIODISME DESCRIPTIU

Com a escriptor, Montilla compta amb diverses obres publicades: *Las hijas de la fábrica* (2024), *El lamento del Urco* (2021), *Caminos de silencio* (2017), *Vallarana* (2016), algunes d'elles premiades o guardonades.

A *Los acordes de la ciudad*, aquesta influència periodística es tradueix en una novel·la que, encara que sigui ficció, es construeix sobre una base de realitat. Els personatges, alguns d'ells completament ficticis i altres basats o inspirats en persones reals, mostren una realitat de la modernitat recent i de les ciutats tractades en el llibre, especialment de Barcelona.

La influència del periodisme es percep en la seva documentació i estil descriptiu, proper a la crònica, on la vida quotidiana cobra protagonisme, però amb el seu estil i toc personal converteix el relat en una història indispensable.

Un dels elements més singulars del llibre és la seva estructura: Montilla concep la novel·la com si fos una composició musical. Cada bloc narratiu funciona com un "acord", una peça que, juntament amb les altres, construeix un conjunt harmònic.

IMAGINAR I CREAR LES MELODIES PER ESCRIURE

Gèneres com la rumba o el flamenc, capaços de narrar tragèdies des de l'alegria, serveixen com a metàfora de la pròpia vida urbana: una realitat complexa on el cruel conviu amb la bellesa. "No soc un músic frustrat, perquè soc molt mal músic", bromeja l'autor mentre explica com ell mateix ha creat i imaginat les melodies i situacions que posteriorment exposa impreses en el paper.

La música no només està present com un dels temes principals i observables reiteradament, sinó que ens explica la història a partir d'aquesta música tan representativa, ja sigui per contextualitzar o per, com diu l'autor, "explicar les penes cantant".

Espais com Montjuïc i referències com Miguel de Molina aporten un valor simbòlic i històric a l'obra, situant-se en un context concret. L'obra reflexiona sobre l'actualitat i alhora parla de situacions i fets històrics que han de romandre necessàriament en l'imaginari i coneixement col·lectiu.

En conjunt, *Los acordes de la ciudad* combina literatura, periodisme i música popular per oferir un retrat humà i sensible de la ciutat contemporània. A través d'aquestes trajectòries personals, el llibre construeix un retrat col·lectiu en el qual la música, la memòria i la vida quotidiana serveixen per entendre la identitat de la ciutat, la seva història i cultura, tot això seguint el relat d'una història captivadora.

Juan Carlos Padilla aporta una mirada humanista que analitza l'ànima humana en moments de crisi històrica

L'autor al centre del grup, al costat de l'alcaldesa de Vallirana, Eva Martínez, els editors i membres del jurat

El quart Premi Vallirana de Novel·la Històrica «La casa de los vientos», de J.C. Padilla, arriba a les llibreries

La novel·la del metge pneumòleg i humanista alacantí Juan Carlos Padilla, guanyadora de la quarta edició del Premi Vallirana de Novel·la Històrica i editada per Dièresis, ja es troba a les llibreries de tota Espanya. L'autor de *La casa de los vientos* construeix un relat èpic sobre la rivalitat de dues estirps marcades per una carta oculta darrere d'un quadre de Goya que recorre un segle d'història i passions i desvela una trama de secrets familiars i lluites socials que viatja des de la dissolució de la Inquisició fins a la Revolució Russa.

«La casa de los vientos» de Juan Carlos Padilla guanya el IV Premi Vallirana i presenta una trama marcada per secrets familiars i lluites socials a cavall de dos segles d'història

PER NEXT LLOBREGAT

Editorial Dièresis ha publicat aquesta setmana *La casa de los vientos*, la nova obra de l'escriptor alacantí Juan Carlos Padilla Estrada, guanyadora del IV Premi Vallirana de Novel·la Històrica. Amb aquesta publicació, el guardó del municipi del Baix Llobregat es consolida com un referent per identificar narrativa d'alta qualitat que combina el rigor documental amb una gran capacitat de connectar amb el gran públic. La projecció del guardó ha traspassat fronteres, com demostra l'arribada de l'obra guanyadora de 2024, *El vientre de la Tierra*, al mercat argentí, iniciant l'exportació del «Segell Vallirana» al continent americà.

La qualitat de les obres ve avalada per un jurat independent i professional, que en aquesta edició està presidit per l'alcaldesa Eva Martínez Morales i integrat per Eva Cañadas, Aureli Vázquez, José Ángel Martos, Eva de Javier i Ana Basanta, actuant com a secretari el regidor Jordi Urrea.

La novel·la construeix un relat que recorre un segle d'història des de la fi de la Inquisició fins a la Revolució Russa, amb personatges femenins al centre de la trama

L'obra arrenca a la dècada de 1830, amb una Espanya realitzant tímids canvis, entre ells l'abolició de la temuda Inquisició. La trama segueix el destí entrelaçat de dues famílies de classes oposades: els Beltrán, una estirp noble que busca nous horitzons a la costa llevantina, i els Mondéjar, viticultors riojans que, empesos per la plaga de la fil·loxera, peregrinen cap al Mediterrani amb el somni de destil·lar el llegendari vi fondillón.

Juan Carlos Padilla, metge pneumòleg i humanista alacantí que amb el Premi Vallirana publica el seu cinquè llibre

QUALITAT LITERÀRIA

Per a Padilla, la Història, en majúscules, no és un simple escenari estàtic de la narració. Com explica el propi autor, «la història s'erigeix en un personatge més, un teló actiu on discorren il·lusions, projectes o frustracions. És una eina meravellosa per fer la Història accessible; una cosa així com la màxima clàssica de 'ensenyar delectant'», conclou.

Reunió del jurat presidit per l'alcaldessa Eva Martínez Morales i integrat per Eva Cañadas, Aureli Vázquez, José Àngel Martos, Eva de Javier i Ana Basanta i de secretari el regidor Jordi Urrea

La novel·la transita per fites fonamentals com la Guerra de Cuba, la Setmana Tràgica de Barcelona i la Revolució Russa. El cor del relat resideix en l'evolució dels seus personatges femenins, especialment Clotilde Hermosilla i la seva filla Generosa Beltrán, una jove rebel en la recerca de la qual de la llibertat la portarà a les barricades de Petrograd.

LA HISTÒRIA COM UN PERSONATGE VIU

Juan Carlos Padilla, metge pneumòleg de prestigi, aplica en la seva cinquena novel·la una mirada humanista capaç de radiografiar l'ànima humana en

temps de crisi. La seva convicció que el coneixement és l'única via cap a la llibertat impregna cada pàgina. «La cultura, el coneixement i la curiositat són els ingredients que alliberen els humans de les urpes de la superstició i la desigualtat», afirma l'escriptor.

El jurat del Premi Vallirana destaca d'aquesta novel·la «la capacitat de l'obra per combinar entreteniment i profunditat», subratllant com el descobriment d'una carta oculta darrere d'un quadre de Goya «destapa un passat que qüestiona la identitat i la integritat dels protagonistes».

El Premi Vallirana es consolida com a referent literari per combinar rigor documental i capacitat de connectar amb el gran públic

UN PONT ENTRE LA MEDICINA I LA LITERATURA

Nascut el 2022 fruit de la col·laboració entre l'Ajuntament baixllobregatenc de Vallirana i Editorial Dièresis, aquest guardó sorgeix amb una missió clara: identificar i premiar obres d'alta qualitat narrativa que expliquin el nostre passat.

En tan sols quatre edicions, el premi es consolida com un referent per als amants del gènere, destacant pel rigor documental de les obres seleccionades i la seva capacitat per atreure el gran públic. La projecció del guardó ha traspassat

fronteres, com demostra l'arribada de l'obra guanyadora de 2024, *El vientre de la Tierra*, al mercat argentí.

SEGELL «VALLIRANA» AL CONTINENT AMERICÀ

Una carta oculta darrere d'un quadre de Goya és el catalitzador de tota la trama: encadena el destí de dues estirps durant un segle sencer, des dels últims espasmes de la Inquisició fins a les revolucions que sacsegen Europa als inicis del segle XX.

Amb *La casa de los vientos*, el Premi Vallirana confirma la seva aposta per una literatura que educa delectant, que fa de la Història un personatge viu i que posa les dones al centre d'una narrativa de gran ambició.

DUES FAMÍLIES, UN SECRET DE GOYA

Padilla, autor de cinc novelles, aporta una mirada que analitza l'ànima humana en moments de crisi col·lectiva. L'obra, editada per Dièresis, es pot trobar des d'aquesta setmana a les llibreries de tot el país.

Coberta del
llibre que
ja està a les
llibreries de
tot el país

El Premi Vallirana de Novella Històrica, que neix d'una col·laboració entre l'Ajuntament de Vallirana i Editorial Dièresis, es consolida com una de les apostes editorials de referència per als amants de la novel·la d'època a tot el territori de parla hispana.

**La història segueix
dues famílies de
classes oposades amb
destins entrelaçats
en un context de
transformacions
socials i econòmiques
profundes**

Palmarès del Premi Vallirana (2022–2025)

Des de la seva creació, el jurat independent del Premi —compost per escriptors, professors de literatura, periodistes culturals, llibreters i bibliotecaris— selecciona obres que recorren períodes clau de la nostra història.

Els guanyadors són els següents:

La mujer del miliciano, d'Aureli Vázquez (I Premi, 2022). Una intriga ambientada a la Barcelona de la Guerra Civil, que rescata la memòria de les dones en el conflicte. En aquesta edició inaugural, també resulta finalista *Hijos del mismo sol*, de Javier Maura, que Dièresis decideix editar per la seva qualitat.

El abad de los locos, de Montserrat Rico Góngora (II Premi, 2023). Una novel·la que submergeix el lector en els segles XVII i XVIII, emmarcant-se en la persecució de la bruixeria i en la situació política que conduirà al drama de 1714.

El vientre de la Tierra, d'Elio Quiroga (III Premi, 2024). El cineasta i escriptor venç amb una èpica sobre l'enginyeria romana a les mines de Las Médulas. Primera obra a fer el salt al mercat internacional (Argentina).

La casa de los vientos, de Juan Carlos Padilla (IV Premi, 2025). L'obra guanyadora d'aquesta edició obre un nou horitzó temporal en el premi: el convuls segle XIX i els inicis del XX. Una saga familiar d'una potència narrativa inusitada.

466

LLOBREGAT

Els projectes d'Ania Posada van vinculats a la lectura i la comunicació cultural. "M'encantaria escriure un llibre", confessa

Ania Posada, la influencer molinenca que fomenta la lectura en català entre el jovent

Ania Posada es consolida com a referent emergent en la divulgació literària en català entre el jovent del Baix Llobregat a través de les xarxes socials

467

LLIBRE
LLIBREGAT

El seu projecte neix d'una passió personal per la lectura i evoluciona de manera orgànica fins a convertir-se en un espai digital de referència

L'arribada d'Ania Posada a les xarxes socials com a influencer cultural està estretament vinculada a la seva formació com a actriu

PER JORDI VIZUETE

En un panorama digital dominat pels continguts breus i el consum accelerat, Ania Posada ha trobat el seu espai parlant de llibres amb calma i naturalitat. Amb 27 anys i més de 15.000 seguidors a les xarxes socials, aquesta creadora de contingut de Molins de Rei es converteix en un referent emergent de la divulgació literària en català, especialment entre el públic jove del Baix Llobregat. El seu projecte no respon a una estratègia premeditada, sinó a una passió de llarg recorregut que ha sabut traslladar a l'entorn digital sense perdre autenticitat.

La lectura, per a Posada, no és només un hàbit cultural, sinó una manera d'estar al món. Així ho resumeix quan explica que "soc lectora des de petita, sempre m'ha encantat llegir", tot recordant que aquesta afició la situa sovint en un lloc marginal durant l'adolescència: "Recordo que a l'institut era la rareta dels llibres i em sentia diferent perquè m'agradava la lectura". Amb el pas del temps, però, aquella diferència es converteix en una fortalesa: "Ara me n'alegro de divulgar-la i veure que s'està estenent entre els joves".

LLEGIR PER TRENCAR MITES I GENERAR COMPLICITATS

Un dels eixos centrals del discurs d'Ania Posada és la voluntat de desmitificar la lectura i allunyar-la de qualsevol connotació elitista. En els seus continguts insisteix

Defensa una lectura lliure, sense pressió ni elitisme, basada en el gaudi personal i adaptada als interessos de cada lector

a defensar una relació lliure i plaent amb els llibres, adaptada als interessos i ritmes de cada persona. “Intento fomentar que, dins del món de la lectura, cadascú faci el que li vingui de gust”, explica, tot animant a explorar sense por: “Si la persona creu que llegir és un hàbit que li pot interessar, que demani recomanacions a la biblioteca o llibreria de confiança i preguntí sobre els gèneres o tipus de llibres que hi ha”.

Lluny de prescriure lectures canòniques, defensa que el més important és el vincle emocional amb el text: “Penso que és important transmetre que llegir ha de ser per gaudir, passar-ho bé i desconnectar, no cal acudir a les lectures clàssiques”. En aquest sentit, remarca que llegir no ha de convertir-se en una obligació més: “Si et ve de gust llegir s'ha de fer sense cap pressió”.

La lectura, per a Posada, no és només un hàbit cultural, sinó una manera d'estar al món

468

CLUB DE LECTURA

XARXES, UNA RELACIÓ PLENA DE CONTRADICCIONS

L'arribada d'Ania Posada a les xarxes socials està estretament vinculada a la seva formació com a actriu. En un sector on la visibilitat digital sovint pesa més que el talent, comença a crear contingut gairebé per necessitat.

“Tot va començar fa quatre anys, quan estudiava per

ser actriu. El món de la interpretació era molt complicat, en molts llocs influïa més els seguidors que poguessis tenir, que no un càsting”, recorda. A partir d'aquí, el projecte creix de manera orgànica, fins al punt que el que havia de ser una eina

Crítica l'impacte dels formats digitals curts en la capacitat d'atenció del jovent i la seva relació amb la lectura

Per Ania Posada, un llibre significa una manera d'estar al món: un espai de calma, gaudi i desconnexió davant del ritme ràpid de les xarxes socials

puntual acaba transformant-se en un espai propi. Tot i això, Posada manté una mirada crítica sobre l'impacte de les plataformes digitals en els hàbits del jovent. “És innegable que les plataformes digitals poden impulsar els hàbits de lectura, però jo en el fons sento que hem fet un retrocés, sobretot en la capacitat d'atenció del jovent”, reflexiona.

Els formats predominants, segons ella, juguen clarament en contra de la lectura com a forma d'entreteniment: “Els formats més consumits actualment, vídeos curts i amb estímuls constants, han perjudicat la lectura com a entreteniment. Llegir un llibre són moltes hores de concentració i de no perdre el fil”. D'aquí que conclougui amb una afirmació tan clara com provocadora: “Per això crec que, ara mateix, la lectura i les xarxes socials són coses totalment contràries”.

“Un llibre és una manera de passar-ho bé, concentrar-se, descobrir interessos propis i crear un vincle amb la cultura, especialment també en català”

BIBLIOTEQUES: ESPAIS INFRAVALORATS PERÒ IMPRESCINDIBLES

Arrelada al territori, Ania Posada reivindica el paper de les biblioteques del Baix Llobregat com a espais clau per al foment de la lectura, especialment entre infants i joves. En el seu cas, la biblioteca de Molins de Rei ha anat guanyant pes amb el temps: “Vaig molt habitualment a la biblioteca del meu poble, tot i que va per èpoques”, explica, tot destacant-ne la utilitat en la seva feina com a docent: “Ara que soc professora de teatre també per buscar

molta literatura infantil, contes i tal, així els puc adaptar a obres de teatre pels meus alumnes”.

Admet que durant anys havia tingut una visió limitada d'aquests equipaments: “Potser la tenia una mica infravalorada, perquè soc molt de comprar llibres i tenir-los a casa”. Però la descoberta és reveladora: “Quan vaig descobrir la del meu poble vaig descobrir un món. Vaig dir: ‘Ostres si hi ha de tot i tota mena de llibres que et pugués imaginar’”. Les biblioteques, diu, permeten experimentar sense risc i ampliar horitzons lectors.

Pel que fa al conjunt de la comarca, considera que l'oferta és sòlida: “Sí que és veritat que al Baix Llobregat hi ha moltes biblioteques i equipaments de lectura. Podem estar molt orgullosos i contents d'on vivim”. Tot i això, assenyala una mancança clara: “Potser si s'hagués de millorar alguna cosa seria la visibilitat de les activitats que es realitzen a les biblioteques”.

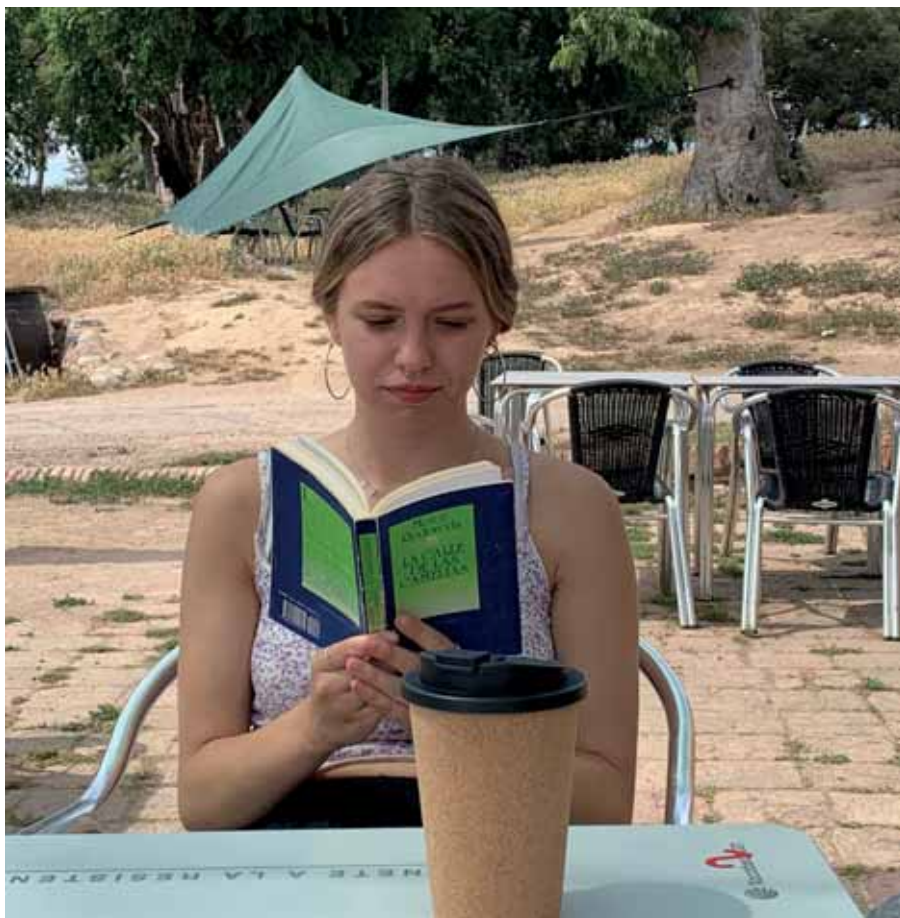

Considera que la lectura i les xarxes socials funcionen com a dinàmiques oposades en el context actual de consum cultural

**Reivindica el paper
de les biblioteques
del Baix Llobregat
com a espais
essencials per
fomentar la lectura
i l'accés a la cultura**

Pensa que la lectura
no s'ha de viure
com una obligació
ni com una cosa
elitista, sinó com
una experiència
lliure, personal i
emocional

470

BAIX LLOBREGAT

LLENGUA, CULTURA I ACTIVISME QUOTIDIÀ

L'ús del català és un altre dels pilars del projecte d'Ania Posada. Una decisió que, segons explica, no sempre és evident. "Pensàvem que era l'única opció viable per viralitzar-nos era parlar en castellà, com si el català fos per estar per casa i el castellà per mostrar-se al món", recorda sobre els seus inicis a YouTube.

Amb el temps, però, aquesta percepció canvia radicalment. "En un sentit cultural, fer contingut en català, encara que no tinguis aquesta intenció, és fer activisme", afirma, tot destacant que "el català és una llengua minoritària, amb molts factors en contra, i s'està lluitant per conservar-la". Per a ella, llegir en català no és una imposició, sinó una oportunitat: "Com més llegim en català més oferta de llibres hi haurà".

REFERENTS, RUTINES I HORITZONS DE FUTUR

Entre les lectures que l'han marcat, Posada destaca *El vigilant en el camp de sègol*, un llibre que associa a un moment vital concret: "És el primer llibre que recordo de la meua entrada a la maduresa adulta, amb uns 17 anys, i em va emocionar". També reivindica figures del territori com la poetessa Joana Raspall, de Sant Feliu, de qui assegura que "em sembla una poetessa massa poc reconeguda i molt infravalorada".

Mirant cap al futur, els seus projectes continuen vinculats a la lectura i la comunicació cultural. "M'encantaria escriure un llibre", confessa, sense descartar altres somnis com "treballar a una biblioteca o obrir una llibreria-cafeteria", espais que associa amb la calma i la creació de comunitat.

Ferran Soriano: mig segle de ferro, carrer i memòria obrera

L'escultor celebra cinquanta anys de la instal·lació de la seva primera escultura pública amb un recorregut urbà per les obres que han marcat la seva trajectòria

L'escultor posa davant d'una de les seves obres a la via pública a l'Hospitalet

473

LLIBREGAT

L'escultor reivindica la memòria obrera de l'Hospitalet a través d'una obra nascuda del ferro, el carrer i l'ofici

PER **CARLA RODRÍGUEZ VILLAMOR**

L'escultor Ferran Soriano i Rivero acaba de celebrar el cinquantè aniversari de la inauguració de la seva primera escultura pública, 'Vol de coloms', instal·lada el 1976 al barri de Santa Eulàlia de l'Hospitalet. L'efemèride serveix ara per reivindicar la trajectòria d'un artista que ha construït bona part de la seva obra lluny dels museus i les galeries convencionals i sempre a prop de la gent, al carrer, treballant el ferro amb les mans i amb el rerefons de la memòria col·lectiva i obrera de la ciutat on viu des de fa 57 anys.

Nascut a Barcelona el 1944, al barri de les Corts, Soriano està profundament lligat a l'Hospitalet, ciutat on ha crescut com a persona i com a artista. La seva biografia explica bona part del seu llenguatge creatiu. Les seves arrels obreres s'expliquen des de ben jove, ja que va entrar a treballar amb 14 anys com a aprenent de planxista a la fàbrica Citroën, seguint l'ofici del seu pare. Va ser precisament entre trossos d'acer, eines de soldadura i peces metàl·liques on, quan tenia uns 20 anys, va descobrir de manera espontània la seva inclinació per l'escultura. Abans havia dibuixat i pintat, però va ser el ferro el material en què va trobar la seva veu més personal.

Ferran Soriano amb una de les seves obres

La inauguració de 'Vol de coloms' va marcar el 1976 una trajectòria artística profundament vinculada a l'espai públic del territori del Llobregat

MUSEU A L'AIRE LLIURE, SENSE PARETS

En la commemoració d'aquests cinquanta anys, l'artista proposa, més que una exposició tancada, un museu sense parets: un recorregut per algunes de les seves obres públiques en el lloc al qual sempre han pertangut, l'espai urbà. Entre elles destaca 'Conseqüències d'equilibris', al parc de Bellvitge, una peça de fort rerefons social que homenatja la lluita veïnal pels serveis essencials durant l'etapa de construcció dels barris. També ocupa un lloc especial el seu 'Sant Jordi', una de les obres preferides del mateix artista.

Soriano forma part d'aquella generació de creadors que van haver de compatibilitzar durant anys el seu art amb la feina de taller. Tot i que el 1975 va obtenir una beca de l'Ajuntament de l'Hospitalet per estudiar a Roma amb l'escultor Ricardo de Miceli, aviat va comprendre que els mètodes acadèmics tradicionals no encaixaven del tot amb el seu caràcter ni amb la seva manera d'entendre l'escultura. El seu camí va continuar vinculat al diàleg directe amb el metall, a la intuïció i a l'ofici.

AMIC DE CANDEL I MARTÍ I POL

Al llarg de la seva carrera ha realitzat més de 75 exposicions individuals, ha participat en nombroses mostres col·lectives a Espanya i a l'estranger i compta amb 36 obres en espais públics del món, 29 de les quals a Catalunya. Entre les

FERRAN SORIANO

EXPOSICIÓN D'ESCULTURES DEL 23 D'ABRIL AL 9 DE MAIG DE 1976

SALA DE CULTURA «SANT JORDI»

DE LA CAIXA D'ESTALVIS PROVINCIAL / DE LA DIPUTACIÓ DE BARCELONA

CARRER PROCEL, 20
L'HOSPITALET

Cartell de la primera exposició d'escultures de Ferran Soriano l'any 1976 a l'Hospitalet

Una altra obra de Ferran Soriano, sempre en ferro

Admirat per Paco Candel i Miquel Martí i Pol, Soriano suma cinc dècades d'exposicions, premis i escultures repartides arreu del món

L'escultor va rebre el Premi de Reconeixement del Centre d'Estudis Comarcals del Baix Llobregat

seves peces hi ha treballs a l'Hospitalet, Barcelona, Sant Boi i el Jardí de la Masia del FC Barcelona. La seva trajectòria inclou també una dotzena de premis i reconeixements, tot i que algunes veus l'han definit com el "referent artístic oblidat de l'Hospitalet".

En el seu recorregut van ser decisius alguns noms propis, com l'escriptor Paco Candel, a qui va conèixer als anys setanta i de qui va ser gran amic. Candel li va obrir les portes de la premsa i del reconeixement públic. També va presentar algunes de les seves exposicions, va escriure sobre la seva obra i va acabar redactant una biografia de l'escultor editada el 1988 per l'Ajuntament de Barcelona. També el poeta Miquel Martí i Pol va elogiar el seu treball i el va definir com un artista "apassionat i mediterrani".

Ferran Soriano en una imatge recent

RECORREGUTS IMPRESCINDIBLES

Soriano té una dimensió més íntima i territorial perquè se sent unit al Baix Llobregat, a l'Hospitalet i a Sant Boi, no només com a escenaris de vida i de treball, sinó com a paisatges sentimentals. Recomana recórrer el carrer Xipreret fins a L'Harmonia i el Museu d'Història de l'Hospitalet per entendre el valor històric i arquitectònic de la ciutat. També manté una relació especial amb Sant Boi, on durant gairebé tres dècades va tenir el seu estudi i on trobava inspiració en el nucli antic, les Termes, Cal Ninyo i la Rambla.

Un dels reconeixements més importants per a ell va ser el Premi de Reconeixement del Centre d'Estudis Comarcals del Baix Llobregat" (CECBLL), que va rebre quan sortia d'un càncer de llengua. Soriano el recorda com una "injecció d'ànim" i com un moment que va reforçar encara més el seu vincle amb les persones i la terra del Baix Llobregat.

VÍCTIMA DELS FONS VOLTOR A SANT BOI

La pèrdua del seu estudi de Sant Boi el 2023, després de la pressió immobiliària i dels fons voltor, va marcar un punt d'inflexió dolorós. Soriano ho ha descrit com "perdre el seu món": no només un lloc de treball, sinó l'espai on se sentia més lliure i on havia creat i exposat bona part de les seves escultures, pintures i poemes durant 30 anys. A això s'hi van afegir problemes de salut que van frenar la seva producció escultòrica més intensa i van orientar part de la seva energia cap a la poesia.

Avui, en mirar enrere, Ferran Soriano resumeix aquestes cinc dècades amb dues paraules: treball i il·lusió. Sense la il·lusió, diu, no hauria començat a esculpir; sense el treball, no hauria arribat la inspiració. La seva obra continua integrada en carrers, parcs i places, com una forma de memòria pública d'una ciutat obrera i d'un creador que va convertir el ferro en relat vital.

La pèrdua del seu estudi a Sant Boi per l'acció de fons voltor i els problemes de salut han orientat part de la seva energia creativa cap a la poesia

Soriano resumeix cinc dècades de creació amb dues paraules: treball i il·lusió, i manté viva la seva empremta en l'espai públic: carrers, parcs i places

Mario Vilau, jove noviller de L'Hospitalet, s'ha convertit en una de les grans promeses del toreig català

Vilau reivindica amb orgull les seves arrels hospitalenques mentre porta el nom de la seva terra per places de tot Espanya

Mario Vilau, torero de l'Hospitalet: “És un orgull portar el nom de la meva terra per tota Espanya”

La cultura taurina a Catalunya forma part d'una història complexa, profunda i sovint desconeguda per al gran públic.

477
L'OBREGAT

Mario Vilau emergeix com una de les principals promeses del toreig català en un context marcat per l'absència d'espectacles taurins a Catalunya

PER JORDI VIZUETE

Durant dècades, Barcelona va ser una de les capitals del toreig. La ciutat arriba a comptar amb dues grans places de toros, Las Arenas i La Monumental, que congreguen milers d'aficionats i pel cos de les quals passen les màximes figures de l'escalafó. En paral·lel, en moltes comarques catalanes, especialment a les terres de l'Ebre, la tradició dels “bous” manté viva una tauromàquia popular arrelada a les festes majors i a la identitat local. Tanmateix, el 2010 el Parlament de Catalunya aprova la prohibició de les corrides de toros després d'una Iniciativa Legislativa Popular impulsada per la plataforma animalista Prou!, amb el suport majoritari de partits nacionalistes i d'esquerres.

La seva trajectòria destaca per desenvolupar-se en un entorn sense tradició activa, amb dificultats per viure la seva afició durant la infantesa

Format a l'Escola Taurina de Catalunya, Mario Vilau ha passat d'alumne a professor per ajudar les noves generacions

La mesura entra en vigor el 2012. Anys més tard, el 2016, el Tribunal Constitucional anul·la la prohibició en considerar que la tauromàquia forma part del patrimoni cultural comú, tot i que aquesta anul·lació no es tradueix en la reactivació dels espectacles a Barcelona. Des d'aleshores, Las Arenas es transforma en centre

478

CLUB REGAT

El jove noviller combina estudis reglats amb una carrera taurina en creixement amb actuacions en places destacades de l'Estat

El noviller català compagina esforç, viatges i entrenaments amb una carrera taurina que avança amb rapidesa

Mario Vilau representa una nova il·lusió per a l'afició taurina catalana després d'anys sense corrides a Catalunya

comercial i la Monumental roman sense corrides, convertida en museu i espai visitable, mentre el debat continua latent.

MARIO VILAU: LA PROMESA CATALANA

En aquest context, en què la tauromàquia queda desplaçada de l'espai públic català, emergeix la figura de Mario Vilau. Nascut a L'Hospitalet de Llobregat cap al 2007, aquest jove noviller de 19 anys es converteix en una de les grans esperances del toreig català. La seva trajectòria resulta especialment cridanera per l'entorn en què creix: una comunitat on no pot veure toros a la seva pròpia terra durant bona part de la seva infantesa i adolescència.

“Des que neixo pràcticament. Hi ha fotos del meu tercer aniversari amb un pastís de toros. A l'escola feia que els meus amics juguessin als toros al pati. Fins i tot em van portar al psicòleg perquè els professors deien que tot el que feia girava al voltant del toro. La meua vida sempre està embolicada en això.”, comenta. Té l'Educació Secundària Obligatoria i el Batxillerat tecnològic, una formació reglada que compagina amb entrenaments constants, viatges i temporades fora de casa.

La seva carrera avança amb rapidesa: debuta amb picadors el setembre de 2024 a Mejorada del Campo i el 2025 es proclama guanyador de la Lliga Nacional de Novellades després d'imposar-se al Circuit Valencià, amb actuacions destacades en places de pes com Sanlúcar de Barrameda. Ha toreat una vintena de novellades i cinc festivals, sumant un nombre elevat de trofeus, i és considerat per molts com la gran promesa catalana.

L'HOSPITALET, LA SEVA IDENTITAT

Parlar de L'Hospitalet és, per a ell, parlar d'identitat i també de contradiccions. “Aquí tinc tota la meua família, els meus amics i la meua gent propera. Però és veritat que fins fa poc no poder parlar obertament del que m'agrada ni viure plenament la meua afició aquí durant anys, a vegades m'he sentit una mica allunyat del municipi. Tot i així, soc d'aquí i ho tinc molt clar. Continuaré vivint aquí molt de temps. Per a mi és un orgull portar el nom de la meua terra per Espanya i que la gent conegui

Vilau reivindica el seu origen a l'Hospitalet com a part essencial de la seva identitat malgrat les contradiccions del context social

L'Escola Taurina de Catalunya té un paper clau en la seva formació i en la continuïtat de la tradició taurina al territori

d'on soc", diu. Les seves paraules reflecteixen un vincle ferm amb l'origen, malgrat les dificultats d'haver desenvolupat una vocació minoritària en el seu entorn immediat.

La seva formació comença a l'Escola Taurina de Catalunya, situada al costat del camp de futbol de la Feixa Llarga, en un espai cedit per l'Ajuntament de l'Hospitalet. "Vaig començar allà. Hi vaig estar gairebé tres anys i actualment soc professor. Quan vaig debutar amb cavalls vaig haver de canviar de categoria, i ara intento ajudar els nois en tot el que puc", explica. El pas d'alumne a formador el viu com un símbol de continuïtat: "És un orgull enorme. Vaig començar allà i ara puc ajudar altres nens a viure el que jo vaig viure. És molt bonic".

Vilau és conscient que la seva figura representa alguna cosa més que una carrera individual. "Ara mateix soc una nova il·lusió per a l'afició de Barcelona. Hi ha molta gent que torna a il·lusionar-se, a sortir al carrer i a somiar amb alguna cosa que creien perduda. Si els nois poden veure'm com un exemple i entendre que,

Vilau es converteix en un element d'il·lusió per a l'afició catalana

encara que sembli difícil des de Barcelona, continua sent possible, per a mi és molt important”, assegura. La seva condició de torero català, lluny de suposar-li un last, li serveix d’altaveu. “Pot semblar el contrari, però en realitat ser català m’ha donat un altaveu. A Catalunya fa gairebé quinze anys que no hi ha toros. Que un noi de 19 anys estigui donant de què parlar precisament per ser català crida molt l’atenció”, sosté.

“NO ENS AGRADA PARLAR DE POLÍTICA”

Sobre la prohibició de les corrides, evita la confrontació directa, però no esquiva el fons de la qüestió. “No ens agrada gaire parlar de política, però és evident que va ser un tema polític. Es va prohibir en un moment determinat i després el Tribunal Constitucional va anul·lar aquella prohibició perquè la tauromàquia és patrimoni cultural. Tanmateix, l’anul·lació no va tenir la mateixa repercussió. Si en aquell moment s’haguessin reactivat els espectacles, potser ara estaríem en una altra situació”, afirma. Segons ell, el gran error ha estat ideologitzar la tauromàquia: “Els toros no són ni d’esquerres ni de dretes. Són de qui els sent. Cada persona hauria de tenir llibertat per viure-ho sense que se l’etiqueti”.

Avui pot afirmar que viu del toro. “Al principi sempre hi ha gent que intenta ajudar-te perquè és un camí molt difícil, però ara he arribat a un nivell en què puc dir que visc del toro”, explica. S’identifica plenament amb l’esperit treballador del Baix Llobregat: “Crec que la clau de la meua carrera ha estat el treball i l’esforç. A la plaça no em deixo res”.

Mentre la seva temporada el porta a places de primera categoria com València, Madrid o Sevilla, i a països com Mèxic —on ja ha torejat en dues ocasions—, manté la il·lusió intacta. Sobre la possibilitat de reobrir la Monumental de Barcelona, assenyalava que “seria molt important a nivell cultural i també turístic per a la ciutat”, convençut que hi hauria afluència tant de visitants com d’aficionats catalans.

Imatge: Circuito Valenciano de Novilladas

La seva figura es converteix en un element d’il·lusió per a l’afició catalana i en un exemple per a noves generacions

El debat sobre la tauromàquia continua present a Catalunya després de la prohibició i posterior anul·lació per part del Tribunal Constitucional

Amb actuacions en places com València, Madrid, Sevilla i Mèxic, Vilau consolida la seva projecció dins del toreig

L'amBAIXada de SEAT & CUPRA a Barcelona: la casa per somiar el futur

CASA SEAT canvia de nom a CASA CUPRA Raval per convertir-se en l'ambaixada urbana de la nova mobilitat elèctrica

A la confluència de Diagonal amb Passeig de Gràcia es troba CASA CUPRA Raval

PER **SERGI PEREA**

CASA CUPRA Raval és un reflex del que passa a la ciutat de Barcelona

Al cor de Barcelona, a la confluència de Diagonal amb Passeig de Gràcia, va néixer un espai cridat a ser molt més que la seu d'una marca: CASA SEAT, l'expressió urbana d'una companyia amb més de set dècades d'història.

El projecte enfonsa les arrels en l'origen de SEAT, fundada el 1950 per motoritzar l'Espanya de la postguerra. L'empresa va néixer impulsada per l'Institut Nacional d'Indústria i per un acord tecnològic amb Fiat. Però no va ser fins a la inauguració de la fàbrica de la Zona Franca, el 1953, quan es va gestar l'inici d'una etapa en què models com el SEAT 1400 i, sobretot, el SEAT 600, van simbolitzar la democratització de l'automòbil i el progrés de l'Espanya moderna.

CREIXEMENT A VELOCITAT DE CREUER

Amb el pas de les dècades, SEAT va créixer en volum, capacitat tecnològica i ambició internacional, fins a integrar-se al Grup Volkswagen el 1990 i obrir, el 1993, la planta de Martorell, que marcaria una nova etapa per a la companyia. Des d'aleshores, la marca ha mantingut la seva base de decisió, disseny i part de la seva activitat industrial a Catalunya, reforçant una relació molt estreta amb l'àrea metropolitana de Barcelona.

La planta de Martorell s'ha reconfigurat com una de les fàbriques europees de referència. Una factoria flexible on conviuen vehicles de combustió, híbrids i models 100% elèctrics, i on l'objectiu és arribar a produir fins a 600.000 cotxes l'any, la meitat dels quals de propulsió elèctrica. La factoria genera més d'11.000 llocs de treball directes i ha ampliat la seva superfície, modernitzant línies, incorporant milers de robots i creant una nova planta d'assemblatge de bateries de 64.000 metres quadrats capaç de muntar fins a 1.200 sistemes de bateries cada dia, l'equivalent a unes 300.000 unitats l'any.

Aquesta capacitat situa el Grup Volkswagen com a principal valedor de la fabricació de cotxes 100% elèctrics a Europa, així com d'una cadena de valor espanyola que neix a Martorell, passa per la gigafactoria de cel·les de Sagunt i arriba al client amb cotxes dissenyats i assemblats al país.

CASA CUPRA Raval: ARRANCA L'ERA ELÈCTRICA

El 9 d'abril va marcar un punt d'inflexió en la trajectòria de CASA SEAT en general i de la companyia en particular. Al costat de l'entrada de l'edifici del passeig de

Aquest edifici és l'amBAIXada de la companyia a la capital catalana

Gràcia, SEAT va presentar el seu primer cotxe 100% elèctric, el model CUPRA Raval. L'acte va ser qualificat de presentació mundial i va tenir lloc de manera simultània en dotze ciutats europees.

Markus Haupt, CEO de SEAT i CUPRA, juntament amb el president de la Generalitat, Salvador Illa; el ministre d'Indústria i Turisme, Jordi Hereu, i l'alcalde de Barcelona, Jaume Collboni, van anunciar que CASA SEAT canviaria de nom per passar a dir-se CASA CUPRA

El CUPRA Raval marca l'inici d'una nova etapa per a SEAT i reforça el paper industrial de Martorell

La planta de Martorell es prepara per produir fins a 600.000 vehicles anuals, la meitat dels quals seran elèctrics

CASA CUPRA Raval s'ha consolidat com el segon espai de referència cultural de Barcelona

El REV EL BAR
és un punt
de trobada
durant tot
el dia

SEAT manté a Catalunya el seu centre de decisió, disseny i activitat industrial dins l'estratègia del Grup Volkswagen

Un espai on convergeixen cultura, creativitat, gastronomia, esport i mobilitat

484

CLUBREGAT

Actualment, CASA CUPRA Raval és l'únic lloc de Barcelona on es pot veure en persona el CUPRA Raval

El nou CUPRA Raval combina disseny esportiu, mobilitat urbana i autonomies de fins a 450 quilòmetres segons la versió

Raval. Una renovació d'identitat que se sincronitza amb la sortida al mercat del nou turisme en la posada a punt prèvia a l'estiu del 2026.

El llançament del CUPRA Raval situa l'edifici com l'ambaixada física de l'automòbil i de tota la companyia. Markus Haupt el va qualificar com "l'espina dorsal de l'estratègia de creixement de CUPRA". En paraules de Haupt, "aquest vehicle simbolitza la nostra capacitat per fabricar elèctrics a Espanya i acostar l'electromobilitat a una nova generació de conductors".

L'interior de CASA CUPRA Raval té racons molt agradables

Follow The Cupra x Primavera Sound amb Club Grasa & Nathy Peluso

DIFERENTS POTÈNCIES ELÈCTRIQUES

El CUPRA Raval redefineix la mobilitat elèctrica urbana des d'una perspectiva esportiva. Amb 4 metres de longitud, combina una silueta compacta i agressiva amb un interior centrat en el conductor i una arquitectura elèctrica que prioritza l'agilitat i l'emoció. El model crea el seu propi espai dins del mercat dels urbans elèctrics de nova generació.

La gamma inclou les versions Dynamic, Dynamic Plus i VZ, amb potències d'entre 211 i 226 CV i autonomies de 300 a 450 quilòmetres segons la bateria i l'ús. La variant superior incorpora pneumàtics d'alt rendiment i un disseny exterior més marcat, reforçant l'ADN radical de la marca.

Aquest projecte s'emmarca en una inversió de 10.000 milions d'euros per convertir Espanya en el nucli industrial de l'electromobilitat del Grup Volkswagen.

REV EL BAR, APOSTA GASTRONÒMICA AMB PERSONALITAT

REV EL BAR és el projecte gastronòmic que activa CASA CUPRA Raval com a espai de vida diària, no només com a lloc d'esdeveniments. La seva inauguració va reunir més de 500 assistents entre professionals, creadors i membres de la comunitat de la marca, i va ser el primer gest visible de la transformació de l'edifici.

CASA CUPRA Raval s'ha consolidat com el segon espai de referència cultural de Barcelona, un espai on convergeixen cultura, creativitat, gastronomia, esport i mobilitat. El restaurant, desenvolupat juntament amb el Grup No Hay Mañana, la companyia hostelera dirigida per Leonid Chechelnitzkiy que hi ha darrere de

Aquest estiu, la música és la gran protagonista

REV EL BAR activa CASA CUPRA Raval com a espai gastronòmic, cultural i de trobada obert a la ciutat

**La presentació
mundial del CUPRA
Raval va combinar
concerts simultanis,
art urbà i una gran
posada en escena
europea**

restaurants tan coneguts com Malparit, Babula, Chamako i Finca Nebot, ofereix una proposta mediterrània i disruptiva que combina gastronomia, innovació i comunitat. És un punt de trobada que vibra al voltant de la mobilitat elèctrica. La terrassa exterior de REV EL BAR ja està oberta al públic general i s'ha consolidat com un punt de trobada de referència a la ciutat, ampliant l'experiència més enllà de l'interior de CASA CUPRA Raval i reforçant la seva connexió amb la vida urbana de Barcelona. Com explica Cristina Vall-Llosada, directora de CASA CUPRA Raval i CUPRA City Garage Madrid: "Comencem una nova era amb un espai renovat i més rebel, i un soci gastronòmic amb l'ambició de continuar connectats amb Barcelona i la seva agenda cultural".

La posada en escena amb motiu de la presentació del CUPRA Raval es va convertir en una acció sense precedents per a la marca: sis concerts simultanis al cor de sis de les ciutats més turístiques d'Europa: Barcelona, Madrid, París, Berlín, Milà i Manchester.

ACTUACIONS OBERTES AL PÚBLIC

A Barcelona, milers de persones es van congregar a la plaça de Catalunya, on el cotxe i la música es van trobar amb el públic en un entorn dinàmic i vibrant. La nit va avançar al ritme dels DJ sets de Club Grasa, i el vehicle va tornar a atreure totes les mirades en ser exhibit a l'interior de CASA CUPRA Raval. Un esdeveniment sense precedents que va barrejar innovació, cultura i art urbà, i que va culminar amb el concert de Nathy Peluso i la seva vibrant posada en escena.

Amb tot, CASA CUPRA Raval és un reflex del que passa a la ciutat de Barcelona i del canvi de paradigma que viu la mobilitat urbana, integrant cultura, tecnologia i innovació. Fa d'aquest espai un reflex del canvi de paradigma en l'automoció. L'antiga CASA SEAT evoluciona cap a un model que integra cultura, tecnologia i mobilitat elèctrica. Després de l'estiu, l'edifici continuarà activant-se amb noves propostes, mentre SEAT S.A., a través del seu projecte d'electrificació i de l'impuls de Future: Fast Forward, projecta des de Barcelona la mobilitat del demà.

L'antiga CASA SEAT evoluciona cap a un model que integra cultura, tecnologia, gastronomia i mobilitat elèctrica des de Barcelona

Crèdits

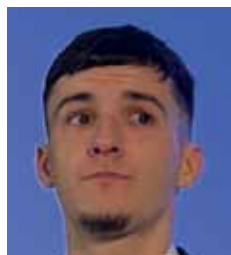
L'Estiu al Baix 2026 Next Llobregat és una obra col·lectiva que ha estat elaborada amb les col·laboracions de 33 joves estudiants de periodisme sota la direcció i coordinació de professionals sèniors. Els seus autors són els següents:

Noor Alami

Rubén Alés

Luís Alonso

Andrea Argandoña

Patricia Elias

Bernat Farré

Patricia Flores

Aleix Gándara

Sergi Mariné

Ferran Martínez-Aira

Ramiro Mingone

Nagore Mínguez
del Valle

Miguel Porres

Elsa Ríos Mesa

Carla Rodríguez

Eugenia Soler
Lafuente

Cristina Artús

Daniel Bosch

Isabel Capdevila

Santiago Cuadrado

Ignacio Delgado

Alisia Giangregorio

Raúl González

Michaela Led

Pancho López

Xavi López

Lara Monroy

Claudia Moreno

Pol Moreno Ramal

Sergi Perea

Paula María
Pérez Solf

Josep Sucarrats

Joan Carles Valero

Jordi Vizuete Valls

Indira Zirfas.

Mans / Truñó

Agraïments

*Aquest Anuari 2026 Next Llobregat
no hauria estat possible sense el suport de:*

LES EMPRESES

LES INSTITUCIONS

Baixa al Baix Llobregat!
Ferrocarrils t'hi porta.

10 parades 10 experiències

Camí del
riu Llobregat

Palau
Mercader

Cripta
Gaudí

Pont
del Diable

Set Balcons
de Montserrat

Baixa al Baix!
9 parades

Baixa a
Cornellà de
Llobregat

Baixa a
Colònia Güell

Baixa a
Martorell

Baixa al Baix!
4 parades

Consulta les 10 experiències a:
www.baixalbaix.com

Amb la col·laboració de:

